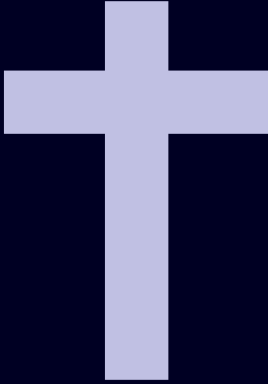

Edolo Bible

Ruth, Matthew, Mark, Acts, 1 & 2 Timothy, Titus, and John's
Letters in the Edolo Language of Papua New Guinea

Edolo Bible
Ruth, Matthew, Mark, Acts, 1 & 2 Timothy, Titus,
and John's Letters in the Edolo Language of Papua New
Guinea
Sampela hap Buk Baibel long tokples Edolo long Niugini

copyright © 2010-2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Edolo

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-01-02

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 4 Oct 2022

688323a7-0b01-555d-b52f-07c624ea681b

Contents

Madiu	1
Maga	86
Yone	133
Abosolo	194
Age Dimodi	268
Agedu Dimodi	279
Daidasa	287
Age Yone	293
Agedu Yone	301
Osoda Yone	302

Ado Mala Hedabi Madiuea Dëdëi Neala olelo oboba

Ado Mala Hedabi Madiuë bebagi dëdëla negei dibe amogida, gomalä säi dialea. Asialo made ado dafidi säla negei amogida, Godea hamomolömelëlage, ìmolömelëlage säla negei amoda Yesu e misi amoma gausiala digai. Yesueada Yu udia dolömu damula moholö made, udia dolö mogela made, sulubadela damula moholö misi.

Madiuë bebagi ado dëdëla negei amogi mi gäwila dëdëida, Melia Yesu neegela ägüi amoge, Yonea Yesu ödägi gei amoge, mugabe Saidania Yesu fedogola meli amoge, dëdëla negei dialea. Amase, elöda, Yesu e Galili nea, ado mala säla olelela aliligi asi amoge, udia dolö oloi difolalo amoli neala wahila-didigila asi amoge, dëdëla negei dialea. Yesu e Galili sege digila nawesa namolö awäla Yalusaleme beselagalai amoge, salele afädëgi hamosa nelo amoge, e baagola bedefasebegi, Godea e nowela ifosi amoge, amoli dëdëla negei dialea.

Ado Mala Hedabi ameada Yesu eda säla olelelo edefademalä nelo amo neala ulufai dialea. Yesueada Godei ado mala säla negei dibe amoda, geloi iso gäwi gowe gadoi dialeamelëlage, amase, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea ami gowe gadoi dialeamelëlage, gelolafali ulufadigisa nelo.

Yesuea mala olelesa nelo amoda Madiuea geloi iso gäwi bia amoli gegedola dëdëla negei amoda gowe.

Age - Yesu e segebidaia ami fedala salea, udia dolö Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amo mi hamola nefolalebe amolile asigi hedabola negela namolöge, hamoi hamomolöge, hedabi dibe amomu salugamolöge, hobeä Godebalä namolöge, amoli säla olelesa nelo. (Hogoli 5-7)

Agedu - Yesuë bëgëla aulo nefolalo amoli hamoi hamomolö afufumäia, Yesuea ilima gomalä hamomalola säla i dialea. (Hogoli 10)

Osoda - Yesuea Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida gowe gadoi dialeamelëla ado besula yafie säla iaha nelo. (Hogoli 13)

Biyidu - Yesu dofä bëgëla aulo nefolalebe amolida, gowe gadoi namolö dialeamelëla säi. (Hogoli 18)

Bi - Yesuea segeyo aligila wagahalea hamomolö amoge, amase, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea ami moholö amoge, ado säla negei amo dialea. (Hogoli 24-25)

*Yesu Gelesoie yaua mäulali aliligi misi amolile ei
(Uluğu 3.23-28)*

¹ Dëdëla negei difolalebe gorida, Yesu Gelesoie yaua mäulali aliligi misi amolile ëi dialea. Yesu Gelesoie yaua mäuda Abalahamale Debidile nelo.

² Abalahamaie malöda Aisaga. Aisagaie malöda Yeigaba. Yeigabaie malöda Yuda, ie edoolali nefolalo amoli.*

³ Yudaie malöda Felesele Selale. Elele emeda Damala. Amase, Feleseie malöda Hesolono. Hesolonoie malöda Alama.

⁴ Alamaie malöda Aminadaba. Aminadabaie malöda Nasono. Nasonoie malöda Salomono.

⁵ Amase, Salomonoie malöda Boasa. Boasaie emeda Elehaba. Boasaie malöda Obedi. Obediie emeda Uludi. Obediie malöda Yesi.

⁶ Amase, Yesiie malöda beaha aligilo Gini Debidi. Debidiiie malöda Solomono. Dafidi Solomonoie emeda Uliäie udia sulo.*

⁷ Solomonoie malöda Elehoboama. Elehoboamaie malöda Abia. Abiaie malöda Asa.

⁸ Asaie malöda Yehosafada. Yehosafadaie malöda Yeholama. Yeholamaie malöda Usia.

⁹ Usiaie malöda Yodama. Yodamaie malöda Ahasa. Ahasaie malöda Hesegia.

¹⁰ Hesegiaie malöda Manasa. Manasaie malöda Amono. Amonoie malöda Yosaea.

¹¹ Yosaeaie malöda Yehoiagini, ie edoolali nefolalo amoli. Amo gaaluda, Isilale ili sigi awäla Babilonomu galadigi nefolalo amo.

¹² Ili Babilonomu galadigi nefolaloa amilada, Yehoiaginiie malöda Sealadieie. Sealadieieie malöda Selubabele.

¹³ Selubabeleie malöda Abiuda. Abiudaie malöda Eliagimi. Eliagimiie malöda Asolo.

¹⁴ Asoloie malöda Sadogo. Sadogoie malöda Agima. Agimaie malöda Eliudi.

¹⁵ Eliudiie malöda Eleasala. Eleasalaie malöda Madani. Madaniie malöda Yeigaba.

¹⁶ Yeigabaie malöda Yosebe. Yosebeda Meliie egoa. Meliada Yesu neegela ägüi. Yesumada Gelesola sälo amo.* Amala aliligi misi.

¹⁷ Ëi amolida Abalahama neloä amila maala Debidi neloä amilada damo silasi nelo. Debidilahilä Isilale udia dolö ili Babilonomu galadigia amilage damo silasi nelo. Oböla Babilono galadigia amila Afädë Memelei e misia amilage damo silasimu nelo.

* **1:2:** 1.2 Yudala ie edoolalida Isilale sosogo giwilasi beselagalai amoie yaua mäuda amoli. * **1:6:** 1.6 Dëdëla negei dibe adogogi udia odoa ëi difolalebegoda fi odoa dili gaso, Isilalema fila misi amolile ëi. Damalale Elehabaleda fiida Gainana. Uludi eda fiida Moaba. Amase, Solomonoie eme Badasiba afädëfali emuda Isilale udia. Gasoda, dafidi eda Hidi sosogo dolö afädë Uliama fila asi. * **1:16:** 1.16 Gelesoda Giligi ado. Hibulu ado sälada Mesaeala sälo. Gelesole Mesaeale nilile ado sälada Afädë Memelei.

Melia Yesu Geleso neegela ägüi
(Ulugu 2.1-7)

¹⁸ Yesu Geleso ägüla maasolo amo gala, gomalä hamoi. Ìe eme Meli Yosebegali olei sulo. Yosebea, aso, made neala sebegi, Godeie Gesami Hedabifalia malö dubo ì amo, ili sefolalo amolia beagolei. ¹⁹ Egoa Yosebe eda dolö mogoi ameadada, udia dolö nefolalebe amolia Meli e hewalasiloea, eada gelea musügä Meli fisimolöla helësësa nelo.

²⁰ Amala helësëlahilä, e adi simasia beahaleamelebe, Dafidilo Geloie selesaia fii afädë ulufadigilahilä, Yosebema ado säla iahalea, Debidie malö Yosebee, Meli die udia samiäia nimolö amoda bedämabio. E fagulo hagui sebe amoda Godeie Gesami Hedabia negesimelë. ²¹ Eada dolö malö afädë neegela ägümolömelë. Neegela ägülahilä, ìe èi Yesu negemalo. Mida, ea ìe udia dolö nafade hamoi amoli hëla fisila damula moholömelëla säla ì.*

²² Dafidi Dafidilo Geloia ìe bea sälama aligila bea säla negei amo gadola gausiala digamolöie, nelebo sulubadela amala hamoi. ²³ Bea säla negei amoda gowe. Dolisä dolöbalä made nawelo afädëa fagulo hagui sulolahilä, dolö malö neegela ägümolömelë. Malö amoie èi Emanuale negemolömelëla säla dödëla negei dialea. Èi amoie mida gomalä, Gode nilibalä nea. *Aisaea 7.14*

²⁴ Yosebe adi nowela awälahilä, Dafidilo Geloie selesaia fii ema ado säi amo gadola bögëla, ea Meli nii. ²⁵ Neasebegi, Melia malö made ägüla maala saleada, Yosebebalä made nawela sulo. Giso ägüla maasebegida, Yosebea malö amoie èi Yesu negei.

2

Sege wagadi made eso maasidola dawadigi dolöea bea misi

¹ Heledo eda beaha aligilo gini nelo amo gaalu, Yudia segea gaamu afädë èi Bedeleheme ami Melia Yesu neegela ägüi.* Ägüsebegi, dolö odoa gasumili melëlo mala dawadigi nefolalo amoli sege wagadi made eso maasidola maala Yalusaleme beselagalai. ² Beselagalalahilä, ilia sähalea, Yu udia dolöie beaha aligilo gini namolö malö dubo neegela ägüi amoda, abidi dialea. Ìe gasumili eso maasido neebe amo bealahilä, nilia ìe èi gauia adamolö mofiaimelëla säi. ³ Ado amala säi amo nabalahlilä, beaha aligilo Gini Heledo e asigi säosäosa nelo. Amase, Yalusaleme ami nefolalo amoli sulubadelaage, amalamu

* **1:21:** 1.21 Yesuda Giligi ado. Hibulu adoeada Yasua. Nilile ado sälada Godea damula aulo. * **2:1:** 2.1 Gini Heledo ameadada, Yudia segege, sege odoa Yudia ga madela dilo amoge, Heledo eamu beaha nelo gasoda, eda Olomoie Gini edefade èi Sisala sälo amo hawa nelo.

helësësa nefolalo. ⁴ Säosäolahilä, Heledoea Yu udia dolöie gobela ilo busa nefolalo amolige, amase, mala dawadigi nefolalo amolige gegedomalolahilä, ilima nabahalea, Afädë Memelei amoda sege abidi neegela ägümolöla nabi. ⁵ Amala nabasebegi, ilia säla obëgësalea, Yudia segeamadi gaamu afädë ëi Bedeleheme amimelë. Amala säsebe amoie mida, bea sälo nelo amea säla dëdëla negei dibe amoda gowe.

⁶ Bedeleheme, Yudia segegida, dida Yudia segeie gaamu ilibia edefade difolalebe amoli hawa made. Dige sege edefademelë. Amoie mida, dima aligila sigi aligilo afädë beselagalamolömelë. Eada sugua sibi sigi aligilo amo gadola, nïe Isilale udia dolö sigi namolömelëla säla dëdëla negei dialeala säi. *Maiga 5.2*

⁷ Amala säi amo nabalahlilä, Heledoea geleä musügä dolö dawadigi eso maasidola mofiai amoli welahlilä, dilia gasumili amoda abola melila ea ilima fädäla nabi. ⁸ Nabala ili Bedeleheme mosalolahilä, ea ilima sähalea, Dilia malö amo hedabolafali hogolahilä beagoleseda, nage ie ëi gauia adamolö moholöie nema säla imalola säla i. ⁹ Gini amea amala säi amo nabalahlilä, ili awäha nebegi, gasumili dafidi eso maasido meli amo dafidi awäla, malö dibeami aumala aligisi.* ¹⁰ Iliä gasumili amo bealahilä, ilile iso asigigila edefademalä obeägimolö beselagalai. ¹¹ Aumala aligisi neebe amo bealahilä, dolö amoli mosö afädë neebe amoie mumusogi digai. Nogila digalahilä, ilia malöge ie eme Melige bealahilä, emo gumu sasagala fia idogolahilä sefolalea, malö amoie ëi gauia adaha sefolalo. Amalahilä, ilia igi gologe, i heale gobesegei höba gafisigä hedabi baëla aligilo amoge, amase, i afädëie heale sigä gäha made misiäia hëlo ëi muwege, amoli ägüi amo Yesugali somodala i.*

¹² Amala somodala ilalahilä, ili misi idi amogi made, idi elögi obëgëi. Amoie mida, ilia simasia beahaleamelebe, Godea ilima sähalea, Heledo nebeamadida obëgëmbiola säi amo nabalahlilä, hilile segea amala obëgëi.

Fisäla Isibi asi

¹³ Dawadigi dolö amoli afiaibua, Yosebea simasia beahaleamelebe, Dafidilo Geloie selesaiä fii afädë maala ulufadigilahilä sähalea, Di nowela malöle emele sigi, dili fisäla Isibi mosalo. Awäla neëgi, na dima bu elö säla imolöie ami beaha namialo. Mida, Heledoea malö go nufudadigimolöie hogomolömelëla säi. ¹⁴ Amala säsebegi, Yosebe nowela malöle emele sigi, ili gasigi fisäla Isibi asi. ¹⁵ Isibi awälahilä, eda

* **2:9:** 2.9 Yalusalemela Bedelehemedä mia made made, holöbö gilomida gödölasi gadoi, Dodomonala Aya gadola. * **2:11:** 2.11 Nelebo ohodoa i amolida gädili elögi bidi edefadea nea aulo.

Heledo baagomäialahilä Isibimu nelo. Amoda dafidi Dafidilo Geloia ie bea säloma aligila bea säla negei amo gausiala dig-amolöie, amala hamoi. Bea säla negei amoda gowe.

Nie nafege Isibi segeala na weimelëla säla dëdëla negei dialea.

Hosea 11.1

Malësä malei nufudadidigisa maadei

¹⁶ Heledoeada dolö dawadigi amolia e gadiaboi gabula helësëlahilä, e edefademalä mihaläi. Edefademalä mihalälahilä, Bedeleheme amige, amase, sege Bedeleheme ga madela sebea amige, dolö malësä gäheo i äudä sulo amolige, gäheo i äudä, aso, made baagi sulo amolige, ea sulubadela baagomäia nufudaha maademalola säi. Dolö dawadigi amolia gasumili mi gäwila neia idogoimelëla säla i amo helësëlahilä, amala nufualai. ¹⁷ Amo hamoi amoda bea sälo Yelemaeaea dafidi bea säla negei amo gausiala digai. Amoie säla negei dibe amoda gowe.

¹⁸ Alama gaamugi ado afädë säsebe, ado amoda edefade didigaola diisa neebe amoda nabaha nea. Eleseloea ie malölaligi diisebe amo. Ili hä maade amea, afädëa e neala adoea aeasisila made sämäiala helësësa saleala säla dëdëla negei dialea.

Yelemaea 31.15

Yosebelali Isibila obëgëi amo

¹⁹ Heledo baagoibua, Yosebe Isibi ami nea simasia beahaleamelebe, Dafidilo Geloie selesaiia fii afädë maala ulufadigilahilä ²⁰ ema sähalea, Di nowela malöle emele sigi Isilale segea mosalo. Mida, malö amo nifulöla helësësa nefolalo amolida, hä, baagosa maadeimelëla säi. ²¹ Amala säsebegi, Yosebe e nowela malöle emele sigi, Isilale segea obëgëi. ²² Ili obëgësalea, Yosebea Agelausada ie eedo bedefala Yudiaie beaha aligilo gini neamelëla säi amo nabalahlilä, eda ami obëgëmolö bedäi. Bedäla nebegi, ea simasia beahaleamelebe, Godea ema mosabiosebegi, e Galili segea ami awäla ²³ bobala Nasalese gaamugi asi. Amala hamoi amoda bea sälo nefolalo amolia bea säla negesalea, Eda Nasalese fii neala sämolömelëla dafidi säla negei amo gausiala digai.

3

*Ödägi gelo Yonea ado mala säla iäha nelo amo
(Maga 1.1-8, Ulugu 3.1-18, Yone 1.19-28)*

¹ Gäheo i odoa nelolahilä*, ödägi gelo Yone e Yudiamadi sege nafade udia dolö aligisia made ami ulufala maalahilä, mala säla iäha nelo. ² Ea säla iähalea, Hebeni Beaha Maadela Sigi

* **3:1:** 3.1 Giligi adoda Segeyo amo gaalula dëdëla negei dialea gaso, hogoli agedu baagiada hogoli osodaie gäheo i nabülasi äudäie odoai gödölasi gadoi nelo.

Neebe amo ga made dibe amea, dili asigi besumalola säla äaha nelo.* ³ Godea bea sälo Aisaeama aligila Yoneie dafidi bea säla negesalea sähalea,

Sege nafade udia dolö aligisia made ami nea, afädëa wesalea sähalea, Dafidilo Geloi misiäia idi daijala hamogilasi-malo. Æe idida mogola fodolasimalola säha neamelëla säla dëdëla negei dialea. *Aisaea 40.3*

⁴ Yone eda sugua gamele hilia fagulo hamoi amo salugalahlä, sugua gafodo gadoia malibu negela nelo. Eada galiawage, äwi ödäge naha nelo.* ⁵ Udia dolö Yalusalemelage, Yudia sege dibe amo sulubadelagilage, sege ödä Yodona ga made dibe amilage, Yone nebea maahamu nelo. ⁶ Iliä nafade hamoi amo säla sisiasebegi, ea ili ödä Yodonagi gei.

⁷ Felesi dolö amolige, Sadiusi dolö amolige yafie Yonea ili ödägi gemäia maaha neebe amo bealahilä, ea ilima sähalea, Dilida baagolo nubaie malö nebego, Godea së äa idogomolö amogi, made naala fisäla moholömelëla dilima nowëa säla äasio. ⁸ Dilia asigi besui amoie gägä ulufala negemalo. ⁹ Dilia dihilidomu sähalea, Abalahamada nilile mäu nelola sämolö dialeala helësëmabio.* Na ado afädë säla äahago. Nabualo. Godea igi difolalebe gowegi neala gaulahlilä, Abalahamaie yaua mäu hamolasimolöi neamelë. ¹⁰ I nefolalebe mia ami gabi nege-sisi dialea. I gägä hedabi made negelo nefolalebe amolida, sulubadela abalahilä, nulogi gobesa maademolömelë.

¹¹ Dili asigi besui ameada na dili ödäe gelasilömelë. Hobeane baagia afädë moholö amoda, ne holöfalimelë neebewe gadoi made, eda ilibia edefade neamelë. Na äe emo usililo gaumolö dofea made neawe. Eada Gesami Hedabiage, nulo söaeage dili gelasimolömelë. ¹² Eada helebe guläia gadoi äi widiie gägä dobilahlilä, isole düle mogemäia nelebo gasala sadia adogolo nama gadoi afädë gaula nea. Mogesa maadelahlilä, ea widi gägä amo negelo mosöa ami negesilahilä, äe widi dobilö sege amo gëgelë doaladigilahilä, dü fisi amoli nulo usilo made, wisamu nebea ami gobemolömelëla Yonea säi.

*Yonea Godeie malö Yesu ödägi gelasi amo
(Maga 1.9-11, Ulugu 3.21-22)*

* **3:2:** 3.2 Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebela säi amoge, amase, Godea Beaha Maadela Sigi Neebela säi amoge, ado amole säi amoda Gode eda dofä udia dolöle nelebo sulubadela dibe amolele Gini namolöla säi. * **3:4:** 3.4 Ado egowea fagulo gäige molö naha neloge säi ameada, Yone eda bea sälo dolö afädë Elaia gadoi galea. Agedu Gini 1.8ge, Malagai 4.5ge, Madiu 11.14ge, amase, 17.10-13ge bimalo. *

* **3:9:** 3.9 Iliä Abalahamada nilile mäu nelola ado amala sälo ameada, së molö dibeami made naala, sisigala moholöla helësëlo amea, Yonea amala helësëmabiola säi.

¹³ Segeyo amo gaalu, Yesu e Galilila ödä Yodona dibeami maalahilä, e Yonea ödägi gelasimäia misi. ¹⁴ Maasebegi, Yonea Yesuea oböla asigi bedefala ödägi made gemolöla sāmāia, ea nabahalea, Dia ne ödägi gemolöi dialea gasoda, na di ödägi gemäia, ne neebee misi golela nabi. ¹⁵ Amala nabasebegi, Yesuea säla obögësalea, Walio amala hamomäiamelë. Mala go hamosaleada, Godea hamesebe amoda hamosa maademolö dialeala säi. Amala säsebegi, Yonea ema üi.

¹⁶ Yonea Yesu ödägi gei. Yesu ödägila agesua fodolo aliga adogoi amole, mu dogo negelahilä, ea haea maliabu hagila digalo amo gadola, Godeie Gesami digala edaia fisebe amo meli. ¹⁷ Amo gaalu, selesaia mosöala ado afädë säia idogosalea, Egoweda nie malöfali, nihä boba hamosa neawela säi.

4

Mugabe busaea Yesuea nafade hamomabelela fedogola bimolöie misi amo
(Maga 1.12-13, Ulugu 4.1-13)

¹ Amala hamosebegi, mugabe busaea Yesuea nafade hamomabelela fedogola bimolöie, Godeie Gesamia Yesu e sege nafade udia dolö aligisia made ami sigi fedala ifosi. ² Amala sigi fedala ifosi nea, Yesu e segeyo nabülasi biyidia, yobage gasigige, molö made naala neamu, sädëa baagosa nelö. ³ E amala sädëa baagosa nebegi, nafade hamomalalo mugabe busa amo maalahilä sähalea, Di Godeie malö nea galëda, igi difolalebe gowelima wahalo hamomalamola säi.

⁴ Amala säsebegi, Yesuea säla obögësalea, Ado säla dädëla negei dibe amea sähalea, Udia dolöea wahalomu nalahläda namolöi mademelë. Ado sulubadela Godeie nafiala maasebe amolia namolöila dädëla negei dialeala säi. *Mala Bu Egei 8.3*

⁵ Amala säla obögësebegi, mugabe busaea Yesu sigi, gaamu hido elöi Yalusaleme ami awäla, gobela ilo mosöa ilibiafali gadogo ifosilahilä, ⁶ ema sähalea, Di Godeie malö nea galëda, guilahilä nea hä di dihä nila sadia idogomo. Amoie ado afädë säla dädëla negei dibe amea sähalea, Godea ie selesaia fii amolima die säla imolömelë. Säla äseda, igia die emo daualoea, ilia ilile naaboea di gauia adogomolömelëla säla dädëla negei dialeala säi. *Sama 91.11-12*

⁷ Amala säsebegi, Yesuea säla obögësalea, Ado elö gomalä säla dädëla negei dibe amea sähalea, Dafidilo Geloi, die Gode neebe amo, fedogola bimabiola dädëla negei dialeala säi. *Mala Bu Egei 6.16*

⁸ Amala säsebegi, mugabe busaea segebi ilibia edefade neebedaia ami Yesu sigi fedalahilä, sege föi dibe sulubadelaie gädili elö elöla amoge, ilile nelebo hedabi difolalebe amoge olesa maadei. ⁹ Olesa maadelahilä sähalea, Dia ne mia emo

gumu sasagalahilä, nïe ëi gauia adaseda, nelebo sulubadela beasebe egowelida, digali ïaha maademolömelëla säi.

¹⁰ Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Ai. Saidani. Di moholöi mosö. Ado säla negei dibe amea sähalea, Dafidilo Geloi, die Gode neebe amo, dia ïe ëi gauia adamalolage, amase, hïemu hamoi hamomalolage dëdëla negei dialeala säi. *Mala Bu Egei 6.13*

¹¹ Amala säla obëgësebegi, mugabe busaea Yesu digïla asi. Asibua, selesaia fii Yesu neebea maala, ilia e ugila negei.

*Yesuea Galili ami hamoi mi gäwila hamosa nelo
(Maga 1.14-15, Ulugu 4.14-15)*

¹² Yone e galabaia mosöa neala säi amo nabalahlilä, Yesu e Galili segea obëgëi. ¹³ Obëgëla awälahlilä, e Nasalese gaamu digïla, Gabaniama gaamugi namolö asi. Gabaniama gaamuda, oeabo edefade dibe amoïe agesugi Sebulunilele Nafadalilele sege dilo.* ¹⁴ Amo hamoi amoïe Godea ïe bea sälo Aisaeama aligila, bea säla negei amo gausiala digai.

¹⁵ Sebuluni segege, Nafadali segege, ëi odoada, idi oeabo edefade dibeamadi ami aulo sege amoge, ödä Yodona agesugi dibe sege amoge, amase, Disiligi Galiligi udia dolö fii odoa yafie maala sefolalebe sege amoge, amolida Sebulunilele Nafadalilele segemu.

¹⁶ Segea ami udia dolö gasimi sagaigi nefolalebe amolida, yo digalo edefademalä melïmelë. Baagoloïe sege augi hawa nefolalebe amolimada yo digala besele-galaimelëla

säla dëdëla negei dialea. *Aisaea 9.1-2*

¹⁷ Segeyo amo gaalu, Yesuea mi gäwila säla ïahalea, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amo ga made dibe amea, dilia asigi besumalola säla ïaha nelo.

*Yesuea dolö biyidia seme digiisa nebegi wei
(Maga 1.16-20, Ulugu 5.1-11)*

¹⁸ Yesu e Galili oeabo edefade dibe amoïe agesudilä awäha nea, ea seme digiilo dolö äudä elowole ëole melï. Elöda Saimono, ïe ëi elöda Fida, amase, ïe edoo Ädulule melï. Eleada ödä edefade amogi seme digiisa nelo. ¹⁹ Ele bealahilä, Yesuea elema sähalea, Alia seme nelo amo gadola, udia dolö nimäia na alima neala oleledelä. Ne bëgëla misiëla säi. ²⁰ Amala säsebegi, elea elele selëgë amoli digïla, fodolofali e bëgëla asi. ²¹ Amila awäha nea, ea edoole edoole elö neebe melï. Elöda Sebediïe malö Yemese, amase, elöda ïe edoo Yone. Elea elele eedobalä ödä du amodaia selëgë hamogisa neebe melï. Bealahilä,

* **4:13:** 4.13 Siiba Isilale sosogo äudä Sebulunile Nafadalileda, Galili oeabo agesugi ami filo. Gaso, Yesu e neebe amo gaalu, sege amoda Galili bolobinisi amogi dilo.

Yesuea ele wesebegi, ²² fodolofali elea ödä duge, eedoge dīgila, Yesu bēgēla asi.

Yesuea mala säla oleleladigi, oloi wahiladidigisa nelu
(Uluḡu 6.17-19)

²³ Yesuea Galili sege sulubadelagi nawesa neada, ilile gedolo mosöa säla olelesalea, Beaha Maadela Sigi Neebe amoie Ado Mala Hedabi säla oleleladigi, udia dolö amoligi olo elö elöla oloi wahiladigi, amase, domalo nalafadela nawei sulubadela wahiladidigisa nelu. ²⁴ Amala hamosa nelu amo, udia dolö Siliamadi nefolalo amoli sulubadela nabaha maadei.* Nabaha maadelahilä, ilia udia dolö olo elö elöla oloi amolige, sē edefade sēsa difolalo amolige, amase, mugabe fedai difolalo amolige, amulämei difolalo amolige, fii si sefolalo amolige, sulubadela neala gaula e neebee maasebegi, ea amoli wahisa maadei. ²⁵ Udia dolö yafie Galili amilage, Gaamu Nabūlasimadilage, Yalusalemelage, Yudiamadilage, ödä Yodona näiado alömodilage, e bēgēla afiai.

5

Obeägisa neala säi
(Uluḡu 6.20-23)

¹ Yesuea udia dolö yafie negegila nefolalebe amo bealahilä, e gau afädē amo fedala, segebidaia ami sulo.* Amala sebegi, ie bēgēla aulo amoli e sebee ami mafusebegi, ² ea mi gāwila nafi dagala ilima säla olelesalea sähalea,*

³ Odoaea asigigi helēsēsalea, nīe iso asigi dofea made gabula helēsēsa nefolalebe amolida, obeägisa nea. Mida, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amoda ilile dileamelē.

⁴ Dīisa nefolalebe amolida, obeägisa nea. Mida, Godea ili bobasēla aealasimolömelē.

⁵ Hili nagadaiala aligilo nefolalebe amolida, obeägisa nea. Mida, sege dibe amo sulubadela Godea iligali imolömelē.

* **4:24:** 4.24 Segeyo Olomoea Yuda beaha nelu amo gaaluda, Galilile Isilalemadida holöbö holobinisi edefade ameadu, Olomo iliada bolobinisi Siliala sälo.

* **5:1:** 5.1 Yu ilile malada, dawadigi amolia udia dolöma säla olelesaleada salea sälo. Madiu 13.2, 24.3, Uluḡu 4.20 bimalo. * **5:2:** 5.2 Madiu 4.23-25eage, amase, Madiu 9.35eage sähaleada, Yesueada hamoi nofe äudä hamosa nelola säi dialea. Amolegi aḡeda, ea udia dolö ilima säla olelesa nelu. Amase, aḡeduda, oloi elö elöla difolalo amolige neala wahiladidigisa nelu. Amo gadola, Madiu 5-7 amo nilia beaseda, Yesuea udia dolöma säla olelesalea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoie säida, ado nahui dialea. Hobealada, Madiu 8-9gi Yesuea oloi difolalo amoli wahisa nelola sedalu säi amo dileamelē. Yesuea ado sedadela bia säi Madiu bebāgi dēdēi dibe amoligida, aḡeda go. Yesuea segebidaia fedala salea säi. Ado amoda Hogoli 5-7 amogi dialea.

- 6 Sïdëa baagosa neebe amoli molöle ödäle gelola hamese amo gadola, mala mogoi hamomolö gelola hamesebe amolida, obeägisa nea. Mida, Godea ili neala nobalasisa maademolömelë.
- 7 Odoa bobasëla ugila negelo nefolalebe amolida, obeägisa nea. Mida, Godea ili bobasëla ugila negemolömelë.
- 8 Asigi gagadelai amolida, obeägisa nea. Mida, ilia Gode bimolömelë.
- 9 Daluloie hamoi hamosa nefolalebe amolida, obeägisa nea. Mida, ilima Godeie malö neala sämolömelë.
- 10 Mala mogoi hamolo amoie së naha nefolalebe amolida, obeägisa nea. Mida, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amoda ilile dialeamelë.
- 11 Dilia ne bëgëla mofiasebegoie, dolö odoaea dili gagadesege, sëlasisege, ado nafade elö elöla wäfali säsäla dili hololösege, mala amoli gadoi dilima hamoseda, dili obeägisa nea. ¹² Dilia edefademalä obeägisa namialo. Mida, selesaia mosöa dilile bidi edefade negei dialea. Dili madeia, bea sälo dafidi nefolalo amoliage së amo gadola wäla naha nefolalömelëla säla i.

*Dilida ëbile yo digalole gadoila säi
(Maga 9.50, Ulugu 14.34-35)*

- ¹³ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Udia dolö sulubadelaie ëbi gadoida, dili nebegömelë. Èbïie hëdälo amo hogosa heleseda, edoea bu hëdälasimolöi gabu. Èbi nafade amo gadoida, iso gäwi madela, nagadaia sadia gasegi, udia dolöie emoea daiasalömelë. ¹⁴ Udia dolö sege sulubadelagi nefolalebe amolile yo digalo gadoida, dili nebegömelë. Gaamu afädë segebidaia dibe amoda, hagumolöi made dialea. ¹⁵ Amase, afädëa gamali yola sagasilahiläda, falo hawa negelo mademële. Amala negelo made, aulidaia negesege, mosö amogi difolalebe amoli yo digaha maadelömelë. ¹⁶ Amo gadola, dilile yo digalo udia dolöea bimäia, yo digalasimolö dialea. Dilia mala hedabi hamose amo bease amea, ilia dilile Diado selesaia mosöa neebe amoie ëi gauia adamäiala säla i.

Mosese nebegi Ado säla negei amoie Yesuea säla olelei

- ¹⁷ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Mosese nebegi Ado säla negei amoge, bea sälo nefolalo amolia mala säla olelesa nelo amoge, na hailadigimolöie misi gabula helësëmbio. Na hailadigimolöie made misi. Iliä ado säla negei amo gauiala digamolöie ne misi neawe. ¹⁸ Na dilima dofä sähago. Naga föige, mu giwige dibe amo gaalu, Mosese nebegi Ado säla negei dibe amogi ado damui afädëge, dudumu afädëge, dofä made hogosa helemolömelë. Mala sulubadela ado amogi

dödëla negei amo gausiala digamäia, mala amo diamolöi di-amolömelë. ¹⁹ Amaimo, afädëa mala säla negei amogi, mala holöfali afädë memalä gabula, damula, amase, odoeage damumäia olelelo neebe amoda, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea ami emada, dofä gidogofali neala sämolömelë. Amo gadola made, afädëa mala säla negei amo gadola hamola, odoeage hamomäia olelelo neebe amoda, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea ami emada, ilibia edefadela sämolömelë. ²⁰ Amai gabugi, na dilima ado afädë säla iahago. Dilia mala mogoi hamolo amoda, mala dawadigi nefolalebe amoliage, Felesi dolö nefolalebe amoliage hamolo amo gadola made, dilia ili baagila awäla made hamoseda, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea ami dofä made moholömelëla säla i.

*Yesuea yöla habobalo amo hamogimolöie ado säi
(Ulugu 12.57-59)*

²¹ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Siibafali udia dolö nefolalo amolima ado sälo dilia nabelo amea sähaleada, Udia dolö baagomäia nufuabio. Afädëa amala hamoseda, gudimolö dië bimolömelëla sälo. ²² Amai gaso, na dilima säla iahago. Afädëa ië edoobalä mihaläsedä, gudimolö dië bimolömelë. Amase, afädëa ië edooma dida dofea madela nolealeseda, Galisolö dolö neebea ami sigi awäla gudimolömelë. Gasoda, afädëa ië edooma dida nafadefali asigi maade nebegola säsedä, Heli segea nulo gobei dibeä ami moholömelë. ²³ Amaimo, dia nelebo imolöie gobela ilo aulidaia negemolö nea, dië didooea dima nelebo afädëgi habobai neala helësëla obëgëseda, ²⁴ hä, nelebo imolö gaui amoda, gobela ilo auli ga made ami negesilahilä, dafidi dië didoo neebea dalumolö mosalo. Dalula asi obëgëlahilä, nelebo imolö negei amo imalo.

²⁵ Ado nii dolö afädëa dibalä gudimolöie awähala säsedä, aso, gudimolö segea ami made beselagalala, idiafa ebalädale fodolofali hamogimalo. Gudimolöie sigi awäsedä, gudi mogelo dolö neebe amoma di gaula ialahilä, mogelo dolö ameadä di dadi gaui amolima ialahilä, di galabaia mosöa ami ifosiloea. ²⁶ Na dilima dofä sähago. Amala hamoseda, dia nafade hamoi amoie bidi nelo amo gadola neaha maademäia, galabaia mosöa ifosi neamu, made moholömelëla säla i.

Yesuea udia fa neloie säi amo

²⁷ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Ado säi dilia nabelo amea sähaleada, Udia dolö fa nimabiola sälo. ²⁸ Amai gaso, na dilima gomalä säla iahago. Dolö afädëa udia siia bealahilä gesami awäsedä, udia amo hä asigia fa niimelë. ²⁹ Dië si dafädi goea di neala digalasiseda, beselala sadia gamalo. Dië domaloie sosogo gogi afädë maade nea, namolöda

dofea galea. Dïe domalo sulubadela aligisa maadei neëgida, Heli segea sadia idogomolö amoda, nafade gabugi. ³⁰ Amase, dïe naabo dafädi goea di neala digalaisedä, naabo amo damula sadia gamalo. Dïe domaloïe sosogo gogi afädë maade nea, namolöda dofea galea. Dïe domalo sulubadela aligisa maadei neëgida, Heli segea moholö amoda, nafade gabugila säla i.

Yesuea dolöea udia nii fisiloïe säi
(Madiu 19.9, Maga 10.11-12, Ulugu 16.18)

³¹ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Ado elö sälo amoda gowe. Dolö afädëa ïe udia fisiseda, ea beba dëdëlahilä, ïe udiama ïmolö dialeala säi gabio. ³² Amai gaso, na dilima säla ïahago. Dolö afädëïe udiäea dolö elöbalä mala nafade hamoigi made, ïe udia amo fisiseda, ïe udia amea dolö fa nimäia fa nimalalasimelë. Dolö afädëa dolö elöïe udia memalä fisi amo neaseda, ameage udia amo fa nimolömelëla säla i.

Yesuea migalïa diigila säloïe säi

³³ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Siibafalï udia dolö nefolalo amolima ado sälo dilia nabelo amea sähaleada, Migalïa diigila ado gelola säla negei amoda, made fisila, Dafidilo Geloima migalïa diigila ado gelola säla negei amoda, hamomalola sälo. ³⁴ Amai gaso, na dilima säla ïahago. Migalïa diigila ado gelola säla negemabio. Mudaijala säla diigimabio. Mida, mudaiada Godea beaha maadela filo dialeamelë. ³⁵ Naga föigige säla diigimabio. Mida, naga föida Godeïe emoea emosaia idala filo dialeamelë. Amase, Yalusalemege säla diigimabio. Mida, Yalusalemeda beaha aligilo Gini edefade neebe amoïe gaumemelë. ³⁶ Dihïle busa säla, migalïa diigila ado gelola säla negemabio. Mida, dia busa hili afädë neala dihï falemolöige, yabumolöige ulïmelë. ³⁷ Afädë hamomolö galëda, ü, ailemu sämalö. Ado odoage baala säsedä, ado amo baala sälo amolida, mugabe busa nafadefalïmadila maasebe amo sähamelëla säla i.

Dilia hamola obëgëmbiola säi
(Ulugu 6.29-30)

³⁸ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Ado säi dilia nabelo amea sähaleada, Afädëa elöïe si besela digiseda, ïe siige besela digilomelë. Amase, afädëa elöïe bese besela digiseda, ïe besege besela digilomelëla sälo. ³⁹ Amai gaso, na dilima säla ïahago. Afädëa dilima nafade hamosedä, dilia bu dabemabio. Afädëa dïe ba dafädïmadi nufudasedä, ba näïadogoge olemalo. ⁴⁰ Afädëa dïe fagulo sedi amo gudi mogeloea ïmalamolöïe, dibalä gudïmolö sigi awäsedä, dïe gögï fagulo daia salugalo

amo bu baala imalo. ⁴¹ Afädëa gelolafalä di dofe afädë mosalaseda, ebalä dofe äudä mosalo.* ⁴² Afädëa nelebo afädë go imola säседа, hä egali imalo. Amase, afädëa hobea iduläie bidi negesagola säседа, auaula baagi imabiola säla i.

*Yesuea ado nii neebe amo boba hamomalola säi
(Uluḡu 6.27-28,32-36)*

⁴³ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Siiba ado sälo dilia nabelo amea sähaleada, Dïe damelëbalä boba hamosaleada, dibalä ado nii nefolalebe amolibalä habobala namialola sälo. ⁴⁴ Amai gaso, na dilima gomalä säla iahago. Dilibalä ado nii nefolalebe amolibalä boba hamola, amase, dili neala sälasisa nefolalebe amoli hedabomäia, Godema adolasisa namialo. ⁴⁵ Ameada, dilile Diado selesaia mosöa neebe amoie malö neala olemolömelë. Mida, eada nafade hamolomage, hedabi hamolomage, ie eso neelasilo neada, mala mogoi hamolomage, mala mogoi made hamolomage, sege digalasilo nea. ⁴⁶ Dili boba hamolo amolimu boba hamoseda, dilia edo bidi nimolö. Dagisi muni nelo nefolalebe amoliage amo gadola hamolo nea madele. ⁴⁷ Dilia dilile didoo amolalimamu haeafula aeahaleada, odoada baagila aulole. Udia dolö Gode helësëlo made nefolalebe amoliage amo gadola hamolo nea madele. ⁴⁸ Amai galëda, dilile Diado selesaia mosöa hedabi mogoifalä neebe amo gadola, dilige hedabi mogoifalä namialola säla i.

6

Yesuea odoa ugila negeloie mala olelei

¹ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Dilia Godeie mala helësëla hamosaleada, udia dolö nefolalebe amolia dili bimäiala, ilile sidaiada made hamomalo. Amala hamoseda, dilile Diado selesaia mosöa neebe amea diligali bidi imolö dibe amo imolöi made bimolömelë.

² Amaloea, gumusui nefolalebe amoligali nelebo afädë iaseda, odoa ilile sidaia gugusämäiala gelola uuala säla imabio. Asigi fea negelo nefolalebe amoliada bimäialahlä, gedolo mosöage, idiafage, odoaea ilile ëi gauia adamäia, amala hamolo nea. Na dilima dofä sähago. Amoie bidida hä nii aguimelë. ³ Amaimo, dilia afädë gumusui neebe amogali afädë iahaleada, naabo dafädia hamosebegoda, naabo fefeädia made bimäia, ⁴ musügä imalo. Amala iaseda, dilile Diadoea dili hido hidolea musügä hamosebego beaha neebe amea, diligali bidi imolömelëla säla i.

*Yesuea Godema adoloie mala olelei
(Uluḡu 11.2-4)*

* 5:41: 5.41 Dofe afädëla säi amoda holöbö Dodomonala Dauba gadolaie säi.

⁵ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Dili nefolalebe-goea Godema adosaleada, udia dolö asigi fea negelo nefolalebe amolia hamolo amo gadola made hamomalo. Ilile asi-giada, udia dolö odoa nefolalebe amolia bimäialahilä, gedolo mosöage, idi edefade osogoloage, nowela nea Godema adomolömu hamelo nea. Na dilima dofä sähago. Amoie bidida hä nii aguimelë. ⁶ Amala hamolo amo gadola made, dilia Godema adomolö neada, dihilile mosö hogoli afädëgi nogila digala idi galadigimalo. Amalahilä, dilile Diado siia bimolöi made neebe amoma adomalo. Amala adoseda, dilile Diadoea dili hido hídolaea musügä hamosebego beaha neebe amea, diligali bidi imolömelë. ⁷ Dilia Godema adosaleada, udia dolö odoa Gode made helësëlo nefolalebe amolia memalä säla dabolo amo gadola sämabio. Amolia sedade olögöla adosebe ameadada, Godea nabolöla helësëlo. ⁸ Amalo amo, dilida ili gadoi namiabio. Dili nefolalebegoea nelebo sulubadela nimolöi amolida dilile Diadoma aso, adola made neëgi, dafidi eadale dawadigisa maadei neamelë.

⁹ Amaimo, Godema ado gomalä sämalö.

Nilile Nado selesaia mosöa nebego, die ëi amo hed-abifalï hido elöi namiäia hamesa neawe. ¹⁰ Die Beaha Maadela Sigi Neebe amo misiäia hamesa neawe. Dia hame-sebe amoda, selesaia mosöa nefolalebe amolia hamolo amo gadola, nagadaia nefolalebe niliage hamodelä hamesa neawe. ¹¹ Walio molö molö amo, walio imalo. ¹² Odoaea nilima asiala hamosegi fisilo amo gadola, dia nilia asiala hamoi amolige fisimalo. ¹³ Nilï neebewi fedogola bimolö made negesimäia. Mugabe busa nafadefalï neebe amoda, dia neala yolasimalo.

¹⁴ Amaimo, udia dolö odoaea dilima asiala hamoi amo fisiseda, dilile Diado selesaia mosöa neebe amea dilia asiala hamoi amolige fisimolömelë. ¹⁵ Gasoda, udia dolö odoaea dilima asiala hamoi amo made fisiseda, dilile Diadoea dilia asiala hamoi amolige made fisimolömelëla säla i.

Yesuea molö made naala namolöie mala olelei

¹⁶ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Dilia Gode helësëla molö made naala neada, udia dolö odoa asigi fea negelo nefolalebe amolia odagi augia idala aligilo amo gadola namiabio. Udia dolö amoliada molö made naha gabula helësëmäia, ilia ilile odagi nigime hëla made aligilo nea. Na dilima dofä sähago. Amoie bidida hä nii aguimelë. ¹⁷ Amai gaso, dilia molö made naala, dilile odagi nigime hëlahilä, busagia weli negemalo. ¹⁸ Amala hamomolö amoie mida, udia dolö odoa nefolalebe amolia dili bealahilä, molö made naala nefolalebe amo made helësëmäia, dilile Diado siia bimolöi made neebe ameamu helësëmäia hamolömelë. Amala

hamoseda, dilile Diadoea dili hido hīdolaēa musūgā hamosebego beaha neebe amea, diligali bidi imolōmelēla sāla ī.

*Nelebo hedabi selesaia mosōa gafedela negeloie mala sāi
(Uluḡu 12.33-34, 11.34-36, 16.13)*

¹⁹ Yesuea ado aso, sāhamu neamu sāhalea, Nagadaia nefolalebeawi, gasiāmoea nulō dibeā wige, asōmalō gaisa baasia wige, fa nelo amolia mosō dagabola fa nelo neebea wige, dilile nelegei hedabi gafedela negesa namiabio. ²⁰ Amala hamolo dibeā wi made, selesaia mosōa gasiāmoea made nulō dibeā amige, asōmalō gaisa made baasia amige, fa neloea mosō dagabola made fa neasia amige, dilile nelegei hedabi gafedela negesa namialo. ²¹ Mida, dilile nelegei hedabi dibeā amida, dilile boba hamolo amoda amimu diamolōmelē.

²² Siida domaloie yo digalo gamali gadoi nea. Dilile si hedabi neēda, dilile domalo sulubadelagi yo digaha maadei namolōmelē. ²³ Amase, dilile domalogi yo digalo neebe amo gasimi sagai diēda, gasimi sagai amoda edela gasimi sagalōmelē.

²⁴ Afādēa dafidilo äudäie galabaia hamoi gadoi hamolasilo namolō ulīmelē. Eada dafidilo elō amo bimolō habobalahilā, elō amo boba hamosa namolōmelē. Dafidilo elō amo hedabola ugila negesaleada, obōla elō amo gadiabomolōmelē. Dilia Godeiege, muniiege, helegelaie galabaia hamoi gadoi hamolasilo namolō ulīmelēla sāla ī.

*Asigia sāosāoloie sāi
(Uluḡu 12.22-31)*

²⁵ Yesuea ado aso, sāhamu neamu sāhalea, Amoieda, na dilima sāhago. Molōle ödāle edo molōdulage, domalogi edo salugamolōdulage sāla, dilile namolō amoie asigia sāosāola namiabio. Molō aso, nigia galahilā, udia dolō namolō amoda dafidilo madele. Amase, faguloḡe aso, nigia galahilā, domaloda dafidilo madele. ²⁶ Haea hagila nawiaha dibe amo bimo. Haea amolida molō hawage sagalo made, molō faige geḡedola negelo made, amase, negelo mosōage negelo made. Amalo gasoda, dilile Diado selesaia mosōa neebe amea molō hilima iaha neamelē. Haea amoli holōbō gidogolahilā, udia dolō dili dafidilo nebego madele. ²⁷ Nowēa hīle nagadaia namolō amo holōfalī baalasimolōdu. Dofā maademelē. ²⁸ Faguloie asigia sāosāola namolō amoda edoie. Mama amoli memalā bāulahilā, gāgā negelo amo abeahāla fedaha aligilodula helēsēmo. Iliā hamoieḡe made hamolo, amase, efēge made nolo neamelē. ²⁹ Amai gaso, na dilima sāla iahago. Nelebo yafie negelo Solomonoda, iē fagulo hedabifalī salugalo amoda, ilile momadoi hido elōi amo gadoi

made nelo. ³⁰ Giisi memalä bäui walio nefolalebe egowelida, aiyo dolöea damula gobelomelë. Asigi holöfalï negei nefolalebela dilie, Godea giisi nefolalebe amolida memalä momadolasilo. Amo gadola made, dofä baagila awäla, dili nefolalebegoge fagulo gämäia ïmolö madele. ³¹ Amaimo, nilia molöle ödäle edo molödulage, fagulo edo salugamolödulage säla, dilia asigia säosäola namiabio. ³² Amo gadolada, udia dolö Gode helësëlo made nefolalebe amolia, nelebo amoli gadoi helësësamu aligilo nea. Mi elöda, dilile Diado selesaia mosöa neebe ameada, dili nefolalebegoea nelebo sulubadela nimolöi amolida dawadigisa maadei neamelë. ³³ Amaimo, ïe Beaha Maadela Sigi Neebe amole, ea dilia hamomäia hamesa neebe amoledale hogosa namialo. Amala hogosa aligiseda, ea nelebo amoli dibe amo sulubadela dilima baala ïmolömelë. ³⁴ Amai galë, walio neada dilia aiyoïe asigia säosäola namiabio. Aiyoïeda, segeyo aiyo hï asigia säosäosa namolö. Segeyo afädëie yöi dibe amoda amoïemu dialeamelëla säla ï.

7

Odoaea hamose amo mogesebe amoïe säi (Uluu 6.37-38,41-42)

¹ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Godea dilia hamosebego mogeloea, odoaea hamosebe amoge made mogemalo. ² Mida, dilia odoaea hamosebe amo beala memelelo amo gadola, dilia hamosebe amoge beala memelemolömelë. Amase, dilia odoa beala mogelo amo gadola, dili bealage amo gadola wäla mogemolömelë. ³ Amaimo, dilia dilile didooïe sihidoa gëgelë holöbö dibe alogola sälo amo, amai dihilile sihidoa i gäi gadoi dibe amo helësëla made sälo amoda edoïe. ⁴ Dilia dihilile sihidoa i gäi gadoi dialea wäla, oböla dilile didooma sähalea, Die sihidoa gëgelë holöbö dibe alogo neahagola abeahäla sämolö gabu. ⁵ Asigi fea negelo nefolalebela dili, dihilile sihidoa i gäi gadoi dibe amodale neadigilahilä, hobeala dilile didooïe sihidoa gëgelë holöbö dibe amo hedabola beala nimolöi bimolömelë.

⁶ Nelebo Godema odala ilo dibe amogi, dilia ügülogali ïmabio. Amase, dilile helebe näia gadoi hedabifalï hïdo elöi difolalebe amoli suguagali sadia idogomabio. Amala hamoseda, ilia nelebo amolida emoea daiasala obëgëia welahilä, dili emosala nolealela mihimolömelëla säla ï.

Ïmola sämolöge, hogomolöge, idi gai dugimola sämolöge (Uluu 11.9-13, 6.31)

⁷ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Ïmola sämalo. Ïmoseda, diligali ïmolömelë. Hogosa namialo. Hogosa

aligiseda, dilia beagolemolömelë. Idi gai dugimola säha nami-alo. Idi gai dugimola säha aligiseda, di digamäia idi gai doga negesimolömelë. ⁸ Mida, udia dolö sulubadelaëa imosa nefolalebe amolia nimolömelë. Hogosa nefolalebe amolia beagolemolömelë. Amase, idi gai dugimola säha nefolalebe amolima idi gai doga negesimolömelë. ⁹ Malö eedo nefolalebego, dilile malöëa wahalo imola säsedä, dili afädëa igi neala imolöle. ¹⁰ Amase, malöëa eedoma seme imola säsedä, dili afädëa dabaea neala imolöle. ¹¹ Eedola dihilidilida nafade hamolo nea gaso, dilile malöma hedabi ilo amoda dawa. Amo gadola made, dofä baagila awäla, dilile Diado selesaia mosöa neëbe amea imola säsebe amoma nelebo hedabi imolömelë.

¹² Odoëa mala sulubadela dilima hamomäiala hamelo amo gadola, amase, diliage odoëa ilima amo gadola wäla hamomalo. Mida, Mosese nebegi Ado säla negei amoge, bea sälo nefolalo amolia ado säla negei amoge, amolia säi amoëe iso gäwida gomelëla säla i.

Dilida idi doga negei dedeleigi digamalola säi
(Uluu 13.24)

¹³ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Idi doga negei dedelei holöfali amogi digamalo. Mida, nafadelo segea aulo idi doga negeida edefade dialea, amase, idi amoge uahabai dialea. Udia dolö yafieda amogimu awäha nea. ¹⁴ Amai gaso, namolöfali segea aulo idi doga negeida dedelei holöfali dialea, amase, idige nelebolei dialea. Udia dolö afädë afädëlaëamu amo beagolelo neala säla i.

Wäfali bea sälo nefolalebe amolile säi
(Uluu 6.43-44)

¹⁵ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Wäfali bea sälo nefolalebe amoli helësëla, idihë namialo. Ili sugua sibi aeai gadoi, dili neëbea mulo nea gaso, iso asigida nufudaha maadelo ilua ügülo gadoi nea. ¹⁶ Ilile gägä negesebe amo dilia bealahilä, wäfali bea sälo gabula helësëmolömelë. Gufaeo gadoi neëbe amomada, gägä hedabi ëi gelebi negesegei failole. Amase, buudi äyo ëfë gadoi amomada äfäëo gägä negesegei failole. ¹⁷ Amo gadoi, i hedabi nefolalebe amoli sulubadelaëada gägä hedabi negelo nea gaso, i nafade nefolalebe amoliada gägä nafade negelo nea. ¹⁸ I hedabi nefolalebe amoliada, gägä nafade negemolö uli nea, amase, i nafade nefolalebe amolia gägä hedabi negemolö uli nea. ¹⁹ I gägä hedabi made negelo nefolalebe amolida, sagai eedoea sulubadela abalahilä, nulogi sadia galo. ²⁰ Amaimo, ilile gägä negesebe amo dilia bealahilä, golida wäfali bea sälo gabula helësëmolömelë.

²¹ Sulubadelaea ne wesalea, Dafidilo Geloie, Dafidilo Geloie, Dafidilo Geloie, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea ami made digamolö. Nie Nado selesaia mosöa neebe amea hamesebe amo gadola hamosa nefolalebe amolimu digamolömelë. ²² Godea gudimolö segeyo amo gala, udia dolö yafiea nema sähalea, Dafidilo Geloie, Dafidilo Geloie, die äigila nilia ado bea sälage, amase, die äi säla nilia mugabe fedai nesiladigilage, amase, geloi melëlo made gadoi yafiege die äigila hamosa nelo amodala sämolömelë. ²³ Amala säседа, na ilima sähalea, Dilida na dofä dawa made. Mala nafade hamolo dili, ne neebeawi made, bahila afiamola sämolömelëla säla ä.

*Dolö äudäea mosö uliie säi amo
(Maga 1.22, Ulugu 6.47-49)*

²⁴ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Amaimo, sulubadelaea na ado säsebeweli nabala bögëla hamosebe amolida, dolö afädë asigi gäwia igidaia mosö uli amo gadoi nefolalea.* ²⁵ Amala uli nebegi, hä, sege digalage, ödä bëi nedalage, fo guula maalage, mosö amo gelola nidäla asi gaso, made dagaboi. Mida, igau geloidaia uli nelo amea. ²⁶ Amaimo, sulubadelaea na ado säsebeweli nabala made bögëla hamosebe amolida, dolö afädë asigi made gäwia ödä bosedäia mosö uli amo gadoi nefolalea. ²⁷ Amala uli nebegi, hä, sege digalage, ödä bëi nedalage, fo guula maalage, mosö amo gelola nidäla awäsebegi, mosö dagabola digala nafademolöi nafadeila säla ä.

²⁸ Yesuea ado amoli sulubadela säha maadesebegi, udia dolö yafie negegila nefolalo amolia ea olelei amo nabalähilä, asigigi fudugisa sefolalo. ²⁹ Mida, ilile mala dawadigi nefolalo amolia säla olelelo amo gadola made, eada geloi gaulähilä, geloi hido elöi säla olelei amogi.

8

*Yesuea dolö gudubu hamoi afädë wahilasi
(Maga 1.40-45, Ulugu 5.12-16)*

¹ Yesu e segebidaia amila digasebegi, udia dolö yafie nefolalo amoli e bögëla asi. ² Amala awäha nebegi, dolö afädë gudubu hamoi nelo amo Yesu neebea maalähilä, emo gumu sasagaia idogola salea sähalea, Dafidilo Geloie, dia ne wahimäiala helësëседа, hä dia ne wahilasimolöi nebegola säi.*

* **7:24:** 7.24 Giligi adoea dädëida, igidaia mosö ulila säi. Mida, Isilale iliada igidaia mosö olelo amo helësëla amala säi. Nilia igaudaia mosö olelo amo gadola.

* **8:2:** 8.2 Yu ilile ado säla negei ameada, afädë olo amo gadoi gudubu hamoi galëda, eda Godeie siigi nigime baaila sälo. Hä, hi helësësalea, e olo amo hogosa helesa madeila helësëседа, gobela ilo neebe amo bea aulo. Iliä beahaleamelële, oloi wahii galëda, ilia sähalea, Dolö amoda Godeie siigi hä hëimelëla sälo. Gobela ilo 13-14gi bimalo.

³ Amala säsebegi, ïe naabo mogodigia gala, dolö amo diigisalea sähalea, Na amala helësësa, wahimola säi. Amala säsebegi, dolö gudubu hamoi amo hä fodolofali wahii.* ⁴ Amala hamolahilä, Yesuea ema sähalea, Dofä asiala elöma säloeo. Gobela ilo dolö neebee ami di siia bimäia olemolö mosalo. Amalahilä, di wahii go ilima olemolöie, Mosesea nelebo odala ïmalala säla negei dibe amo gadola, nelebo amo odala ïmalola säla ï.

Yesuea ami sigi aligilo afädëie hamoi hamolasilo wahilasi (Uluğu 7.1-10)

⁵ Amila awälahilä, Yesu e Gabaniama beselagalasebegi, Olomo ilile ami hädali afädë beaha aligilo afädë Yesu neebee maalahilä, ema hähäfilila sähalea, ⁶ Dafidiloo, nïe hamoi hamolasilo e nïe mosöa oloi dialea. ïe naabo emo baagola së edefademalä sëlähilä, fologomolö uli dialeamelëla säla ï. ⁷ Amala säsebegi, Yesuea ema sähalea, Na e wahilasimolö awähamelëla säi.* ⁸ Amala säsebegi, ami sigi aligilo amea säla obëgësalea, Ai. Dafidiloo, neda dofea made. Na mosöa di nogila digamolö holöbö dofea made gabugi, dia adoeamu sämäia. Säседа, nïe hamoi hamolasilo amo wahimolö. ⁹ Nage ami behamu aligilo geloi nefolalebe amoli hawa aligilomelë. Amase, ami dolö odoa nefolalebe amoliage ne hawala aligilomelë. Na afädëma mosöla säседа, e aulomelë. Amase, elöma misiëla säседа, e mulomelë. Na nïe galabaia hamoi gadoi hamolasiloma gowe hamomola säседа, amo hamolomelëla säi. ¹⁰ Amala säi amo nabala Yesu e edefademalä fudugilahilä, udia dolö e bëgëla maaha difolalo amolima sähalea, Na dilima dofä sähago. Isilale segea afädëa asigi afädë egowe gadola gelola negei neebe na made meli neawe. ¹¹ Na dilima gowe sähago. Udia dolö yafie sege eso maasidolage, amase, eso digasidolage maala, ilia Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebee ami Abalahamala Aisagala Yeigabala ilibalä molö gegebola naha sefolamolömelë. ¹² Gasoda, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebee amoie malö nefolalebe amoli gasimi sagai dibe ami, segea sogobala sadia idogomolömelë.* Amida, ili düisalea bese ali nalëgësa namolömelëla säi.

¹³ Amala sälahilä, Yesuea ami sigi aligilo amoma sähalea, Hä, mosalo. Dia asigi afädë negei neebe go gadola hamo-

* **8:3:** 8.3 Yu ilile ado afädë säla negei amea sähaleada, Dia gudubu hamoi amoma diigiseda, dige Godeie siigi nigime baaila sälo. Amala sälo gasoda, amo gala Yesuie naaboea dolö amoma diigisebegi, hi eda nigime made baai. Eada dolö amoie olo amomu wahilasila nigime hei. * **8:7:** 8.7 Yu ilida dolö fii odoäie mosöada aulo made. Mida, Godeie siigi ilima nigime baalola helësësalea. Abosolo 10.28 bimalo. Amalo gaso, Yesuea amogi fudugila made helësëla, ea Olomo dolöea mosöa awähala säi.

* **8:12:** 8.12 Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebee amoie malöla säi amolida Isilale udia dolöie säi.

molömelëla säi. Amala säi amole, ami sigi aligilo amoie hamoi hamolasilo amo hä, wahii.

*Yesuea udia dolö yafie wahilasisa nelö
(Maga 1.29-34, Ulugu 4.38-41)*

¹⁴ Yesu e Fidaie mosöa awälahilä, Fidaie esöa hëgi olo oloi dibe meli. ¹⁵ Bealahilä, ea udia amoie naabogi diigisebegi, dafidi hëgi olo dilo amo damulebe, udia amea nowelahilä, Yesu e molö muäia neala i.

¹⁶ Deadi eso digase gaalu, udia dolö nefolalo amolia mugabe fedai nefolalo amoli Yesu neebee sigi mofiai. Sigi mofiasebegi, Yesuea ado säi ameamu mugabe yafie nesiladidigiladigi. Amase, udia dolö oloi difolalo amoli sulubadela wahisa maadesa nelö. ¹⁷ Ea amala hamoi amoda, Godea ie bea sälo Aisaeama aligila, bea säla negei amo gausiala digai. Nilile oloi amo hi neala gau.

Olo elö elöla nilima baai amoli ea neala gaula asila säi amo dëdëla negei dialea.

Aisaea 53.4

*Yesuea e bëgëla moholöie mala säi
(Ulugu 9.57-62)*

¹⁸ Udia dolö yafie e amalela nefolalebe amo bealahilä, Yesuea sähalea, Ödä edefade dibe gowe dëgëla alogodigogi afiadila säi. ¹⁹ Amala säsebegi, mala dawadigi afädë Yesu neebee maalahilä, ema sähalea, Säla Olelelo, di awäsebe go gadola, ne di bëgëla maahagola säi. ²⁰ Amala säsebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Ilua ügülo neebe amolida hili naga hagali hawa diaha. Amase, haea sefolalebe amolige hili mosöa diaha. Amalo gaso, Dolöie Malö eda busa fugulo negela dilo mosöda maademelëla säi. ²¹ Amala säsebegi, bëgëla aulo elöea ema nabahalea, Dafidiloo, na nie nado dafidi baumolö obëgëmalamolö dofealela nabi. ²² Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Baagoi difolalebe amolia hilile baagoi baumäia. Dida ne bëgëla misiëla säi.

*Yesuea fole ödälema nemoi amo
(Maga 4.35-41, Ulugu 8.22-25)*

²³ Yesu e ödä duugi awäsebegi, ie bëgëla aulo amolige e bëgëla asi. ²⁴ Awäha dibegi, oeabo amogi fo edefademalä fodolofali gelola maalahilä, ödä aidagula maala, du dabedelä hamosebe meli. Amasebegi gaso, Yesu e adi elaboi dilo. ²⁵ Adi elaboi dibegi, ie bëgëla aulo amolia awälahilä Yesu e didiigisalea, Dafidilo Geloie, ödäea nili hä nudulä hamosebegi, dia ugila negemola säi. ²⁶ Amala säsebegi, ea säla obëgësalea, Asigi holöfali negei nefolalebela dilie, edogi bedäha dialeala säi. Amala sälahilä e nowela, fole ödälema nemosebegi, hä, dofä gadaeala aumalasi. ²⁷ Dolö amolia fudugilahilä sähalea, Dolö

goweda nowë gadoidu. Folea ödäleada ië ado nabelo gabula säi.

*Yesuea dolö äudä mugabe fedai nebegi nesiladigi amo
(Maga 5.1-20, Ulugu 8.26-39)*

²⁸ Hä, oeabo amo dëgëla näiadodi awäla, e Gadala segea beselagalai. Beselagalaha nebegi, baagoi baulo igi äbä difolalebeamadila, dolö äudä mugabe fedai maaha nebegi, Yesuea gausiala digai. Dolö äudä amolea udia dolö nufudala ialalemolöi gabugi, idi amogida udia dolö aulo made. ²⁹ Elea Yesu gausialahilä, gelola üalala sähalea, Godeïe malö, dia alïma abilia hamomolö misi. Së ïmolö segeyo fu aso, made beselagalaia, alïdale hä, së dafidi ïmolö misilela säi.

³⁰ Amo gaalu, holöbö ga madela amida sugua yafie moosa nefolalo. ³¹ Hä, dolö äudä amolema mugabe fedai amolia Yesuma sähalea, Dia nili nesiladigimolö galëda, nili sugua nefolalebe gagowelima nogila fedamolö mosöla sämola säi. ³² Amala säsebegi, ea mugabe amolima mosöla säi. Amala säsebegi, mugabe amolia dolö äudä amole amilahilä, sugua amolima fedai. Fedasebegi, sugua nefolalo amoli sulubadela gau domaladi gelola baluluia digafulahilä, oebogi digafusebegi, ödäea naha maadei. ³³ Amo bealahilä, sugua sigi aligilo nefolalo amoli baluluia fisäla asi. Fisäla awäla, gaamugi beselagalalahilä, hamoi amo sulubadela säla ialahilä, dolö dafidi mugabe fedai äudä amolege, säla iaha maadei. ³⁴ Säla i amo nabalalahilä, udia dolö gaamugi nefolalo amoli sulubadela Yesu neebee ami afiai. Afiala e bealahilä, ilia ema sähalea, Dida nilile segeawi namolö made. Bahïla mosöla säi.

9

*Yesuea dolö afädë fii si wahii
(Maga 2.1-12, Ulugu 5.17-26)*

¹ Yesu e dudaia filahilä, oeabo dibe amo dëgëla obëgëlahilä, gaamu hi aligisia ami beselagalai.* ² Beselagalasebegi, dolö odoaea dolö afädë fii si sulo amo dafudaiala gaula misi. Amasebegi, ilile asigi afädë negei amo bealahilä, Yesuea dolö fii si amoma sähalea, Nie malö, asigi gelomalo. Dia nafade hamoi amoli hësa maadeimelëla säi.

³ Amala säsebegi, mala dawadigi odoa nefolalo amolia asigiamu helësësalea, Dolö goweda Gode gagadesa neamelëla helësësa nefolalo. ⁴ Iliä amala helësësa nefolalebe amo bealahilä, Yesuea sähalea, Mi edoïe dilia dilile iso asigigi asigi nafade go helësësa nea. ⁵ Dilia na ado aabeida abodo. Dia nafade hamoi amoli hësa maadeila sämolö amo aabei

* **9:1:** 9.1 Segeyo amo gaalu, sege gaamu Gabaniama amida Yesu e aligilo.

gabule ma, nowela nawesa namiëla sämolö amo aabei gabule. ⁶ Amai gaso, Dolöie Malö amea nagadaia wi nea, udia dolöea nafade hamoi amo hëladigimolöie geloi gaula neebe amo dilia helësëmäia olesagomelëla säi. Amala sälahilä, ea dolö fii si amoma sähalea, Nowelahilä, die dafu neala gaula dihï mosöa hä mosöla säi. ⁷ Amala säsebegi, e hä hï mosöa asi. ⁸ Amala hamoi amo bealahilä, udia dolö yafie negegila nefolalo amolia bedäi. Bedälahilä, ilia Godea geloi hido elöi amo gadoi dolöma ï gabulahilä, Godeda dofä edefade gabula säha nefolalo.

Yesuea Madiu wei
(Maga 2.13-17, Ulugu 5.27-32)

⁹ Yesu e amila awähalea, dolö afädë, ëida Madiu, eda dagisi muni nelo mosöa ami sebegi meli. Bealahilä, Yesuea ema sähalea, Ne bögëla misiëla säi. Amala säsebegi, Madiu e nowela, Yesu bögëla asi.

¹⁰ Awälahilä, Yesu e mosöa molö naha sebegi, dagisi muni nelo amolige, dolö yafie mala nafade hamolo amolige maala, Yesula, ie bögëla aulo amolalibalä, molö naha sefolalo. ¹¹ Amala naha sefolalebegi, Felesi dolö amolia bealahilä, ie bögëla aulo amolima nabahalea, Dilile säla olelelo goea dagisi muni neloge, mala nafade hamologe, golalibalä molö naha sebegoda edoëla nabi.* ¹² Amala säi amo nabalahlilä Yesuea sähalea, Udia dolö oloi made nefolalebe amolida alögoda neebea aulo made. Oloi sefolalebe amolimu alögoda neebea aulomelë. ¹³ Afialahlilä ado gowe helësëmalo. Amoda gomalä, Na nelebo nufudala ïmolö hamela made, bobasëla ugila negeomolö amo hamesala

Hosea 6.6

Ne misiweda udia dolö mala mogoi hamolo nefolalebe amoli wemolö misi made. Udia dolö mala nafade hamolo nefolalebe amoli wemolö misimelëla säla ï.

Yesuea molö made naha aligilo amoie säi
(Maga 2.18-22, Ulugu 5.33-39)

¹⁴ Segeyo amo gaalu, Yoneie bögëla aulo nefolalo amoli Yesu neebea maalahilä, ema nabahalea, Nilïage, amase, Felesi dolö nefolalebe amoliage, nilïa molö made naha aligilo amogi, die bögëla aulo nefolalebe golia molö made naala, made aligilo

* **9:11:** 9.11 Felesi iliada gowe gadola made hamomolöla säla negeida malei bögëla hamolo. Iliä helësësaleada, dolö afädëa säla negei amo made bögëla hamoseda, ea Godeie siigi nafade hamoi neala helësëlo. Amase, dolö fii odoa amobalä seëda, amolige Godeie siigi nigime baai neala sälo. Felesi ilia helësësaleamelebe, dolö odoa Olomoie hamoi hamolasila dagisi muni neaha nefolalo amolida, Godeie siigi nigime baai neala helësëlo. Amoie mida, segeyo sulubadelagi amoliada Olomo dolö Gode made helësëlo amolibalä nawesa neë melëlo amogi.

goda mida edoïela nabi. ¹⁵ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Dilia dolö afädëa udia neahalea, dolö udia nelö amoïe damelë hi ebalä gedola nea, asigia yöi gadoi neada ifolole. Amalo made gaso, ili neebee amila odoaea e sigi moholö segeyo fu beselagalamolömelë. Ilida segeyo amogida, molö made naala namolömelë.

¹⁶ Afädëa fagulo gofogi fagulo gähea nuli baala asogelo made. Amala baala asogeseda, fagulo gähe amo gofo baala asogei amo edela nulilo. ¹⁷ Amase, afädëa wani ödä gähe dibe amo, i sugua meme gafodoea hamoi sibaigi gögödëla salelo made. Afädëa gögödëla salaseda, wani ödä amea dusula doadigila awäla, meme gafodoea hamoi i amo nafademolöi nafadelo. Amala hamoloea, wani ödä gähe dibe amoda, meme gafodoea hamoi i gähe amohi gadoigi gögödëla salaseda, helegela hedabi dië melëlöla säi.*

Beaha aligilo afädëie idiwige, udiaea Yesuie fagulogi diigi amoge

(Maga 5.21-43, Ulugu 8.40-56)

¹⁸ Aso, Yesuea ilima adosa nebegi, beaha aligilo dolö afädë maalahlä, Yesuie emo mia emo gumu sasagala fia idogolahilä sähalea, Nie nidiwi hädamadefali hame doala asi dialea. Di maala, dië naaboea e diigiseda, e wahilagalala namolöla säi. ¹⁹ Amala säsebegi, Yesu e nowela e awäsebe amo gadola awäsebegi, ië bëgëla aulo amolige e awäsebe amo gadola asi.

²⁰ Awäha nebegi, udia afädë gäheo i giwilasi heale olo olosamu aligilo amea Yesuie baagido awälahlä, ië fagulo sedade gai amoïe bidigifali diigi. ²¹ Mida, hido asigiamu sähalea, Na ië fagulogimu diigiseda, ne wahimolö gabula helësei. ²² Amala hamosebegi, Yesuea besuia imogola, e bealahilä sähalea, Nie nidiwie, asigi gelomalo. Dihä asigi afädë negei amea, di wahigomelëla säi. Amala säi amole, udia amo wahii.

²³ Amilahilä awäla, Yesu e beaha aligilo dolö amea mosöa nogila digai. Nogila digalahilä, ea beahaleamelebe, fëla gälo dolö odoage, udia dolö yafie gegebola didigaola goba fedaha dibe amoge bealahilä, ²⁴ ea sähalea, Dili mosalo. Udia malö holöbö goda baagoi made. Süwia adi dialeamelëla säi. Amala säsebegi, ilia Yesubalä öi. ²⁵ Amasebegi, udia dolö nefolalo amoli segea nesiladigilahilä, Yesu e ië dilo hogoligi ami nogila

* **9:17:** 9.17 Yu ilia sugua meme nufudala gafodo amo hololo. Amala hamolahilä, i edefade amogida wani ödä amo gögödëla salelo. Iliä wani ödä gähe amo hedabola gamogamäia, meme gafodo amogi gögödëla negesila, segeyo holöbö sedade aligilo. Amala negesi diëgi, wani ödä amo hi nobala bolela fedalo. Wani ödä gähe amo meme gafodo gofo amogi gögödëla negeseda, sugua meme gafodo i amo dusulomelë.

digalahilä, udia malö holöbö amoie naabogi nabeleia we-sebegi, nowelagalai. ²⁶ Yesuea hamoi amo sege amomadi nefolalo amoli sulubadelaäa nabala daidoi.

Yesuea dolö si golai äudäge nafi dofogaige wahilasi

²⁷ Yesu e amilahilä awäha nebegi, dolö äudä si golai nelo amolea e baagiala bögëla maaha nea, gelola uuala sähalea, Debidüie malöo, ali bobasëmola säi. * ²⁸ Yesu e awäla mosöa nogila digasebegi, dolö äudä amole e sebea maasebegi, Yesuea dolö äudä amolema nabahalea, Alile si na wahimäiala helësëla, ali asigi afädë negei nealela nabi. Amala nabasebegi, elea säla obögësalea, Dafidiloo, äla säi. ²⁹ Amala säsebegi, Yesuea elele siigi diigisalea sähalea, Hali asigi afädë negei neebe gohï gadola hamomolöla säi. ³⁰ Amala sälahilä, elele si amo hedabola fisigäsebegi, Yesuea elema gelolafali sähalea, Go hamoigoda dofä elöma asiala säloeola säi. ³¹ Amala säi gaso, ele awähaleada, Yesuea hamoi amoda, sege amomadi nefolalo amolia nabaha maademäia säla iia awäha nelo.

³² Dolö äudä amole doadigila awäsolo amo gala, hä oböla, odoaea dolö afädëma mugabe fedalahilä, ado adomolö uli nelo amo, sigi misi. ³³ Mugabe fedai nelo amo nesiladigisebegi, dolö ado maade amea hä, ado adoi. Amala hamosebegi, udia dolö yafie gegegdola negegila nefolalo amolia fudugilahilä sähalea, Isilale segeawi go gadola hamose afädë dofä made melëlo neawela säi.

³⁴ Amala säsebegi, Felesi dolö nefolalo amolia sähalea, Mugabe amoli sulubadelaie dafidiloea geloi iasebegi, ea mugabe nesiladigisa neamelëla säi.*

Yesuea udia dolö amoli sulubadela bobasëi

³⁵ Yesu e gaamu sulubadelagige, sege sulubadelagige, nawesa neada, ilile gedolo mosöa säla olelesalea, Beaha Maadela Sigi Neebe amoie Ado Mala Hedabi säla oleleladigi, olo elö elöla oloi wahiladigi, amase, domalo nalafadela nawei sulubadela wahiladidigiladigila nawesa nelo. ³⁶ Ea udia dolö yafie gegegdola negegila nefolalebe amoli bealahilä, ili bobasëi. Mida, ili sugua sibi sigi aligilo maadeia, hilido aligilo amo gadola, ilia asigia säosäolage, nalahoi gadolage nefolalo. ³⁷ Amo bealahilä, ea ie bögëla aulo amolima sähalea, Molö bëi yafie hamosalea gaso, molö bëi gegegdolasimolöie hamoi hamolo amolida ede made gabumelë. ³⁸ Amai gabugi, sagai eedo hï hamoi hamolo ie sagaigi hamoi hamomolöie fisiga gamäia, dilia ema adosa namialola säla i.

* **9:27:** 9.27 Yu ilia helësësaleada, Godea Afädë Memelei ie udia dolö sigi obögëmolöla säi amoda, Debidüie sosogogila moholöla helësëi. Dolö si golai äudä amolea helësësaleage, Yesu eda Isilale dolöea misiäia beaha nelo amo gabula helësëlahilä, elea Debidüie malöola säi. * **9:34:** 9.34 Mugabe sulubadelaie dafidiloda Saidani.

10

*Bëgëla aulo giwilasi amolile ëi
(Maga 3.13-19, Ulugu 6.12-16)*

¹ Yesuea ïe bëgëla aulo giwilasi amoli mofiamolahilä, mu-gabe fedai nefolalebe amoli nesiladigimäiage, olo elö elöla oloi difolalebe amolige, domalo nalafadela nawei amolige, sulubadela wahisa maademäiage, ea ilima geloi ï. ² Abosolo giwilasi amolile ëida goweli.* Dafidida Saimono, ïe ëi elöda Fidala sälo, ïe edoo Äduluge, amase, Sebediïe malö Yemesege, ïe edoo Yonege. ³ Filibige, Badolomiuge, amase, Domasige, dagisi muni nelo Madiuge, amase, Alibiasaïe malö Yemesege, Dadiusige. ⁴ Selodo sosogo Saimonoge, Yudasa Isagaliada, ea Yesu hololölo amoge.

*Yesuea dolö giwilasi amoligali hamoi ï
(Maga 6.7-13, Ulugu 9.1-6)*

⁵ Yesuea dolö giwilasi amoli hä, mosalola sälahilä, ea ado gomalä säla ï.* Dili awähalea, udia dolö fii odoa sebea aulo idigi mosabio. Samelia gaamu difolalebeamadi amogige digamabio. ⁶ Ami made awäla, dilida Isilale udia dolö ili sugua sibi dabadigi gadoi neebea amimu mosalo. ⁷ Awälahilä, ado mala säla ïahalea, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amo ga made dialeamelëla säla ïmalo. ⁸ Amase, oloi difolalebe amoli wahiladigi, hame doala asi difolalebe amoli neala wahiladigi, gudubu hamola nawei sefolalebe amoli wahiladigi, mugabe fedai sefolalebe amoli nesiladidigisa namialo. Walio dilia nelebo nii gaula neebe goda, bidia made, memalä nii amo gadola, memalä ïmalo. ⁹ Dilia awähaleada, muni gologe, silibage, benige afädë muni salelogi salala, made gaula mosalo. ¹⁰ Amalahilä, idiafa awäla aduge, fagulo elö baalage, emo usililoge, galiamoge, made gaula mosalo. Mida, hamoi hamolo neebe amogalida, molö ïmolö dialea.

¹¹ Dilia gaamu afädëgige, amase, sege afädëgige awäla beselagalasegi, afädëa dili nihiligëla diahala säsebelela bimolö mosalo. Awäha neëgi, diahala säsebe dolö amobalämu diaha nelolahilä, moholö fu beselagalasolo amo gala, giso sege amo digëla mosalo. ¹² Dili mosö amogi beselagalalahalea, mosö amoma, neala dalulo dilibalä diamäiamelëla säla, nogila digamalo. ¹³ Udia dolö mosö amogi sefolalo amolia obeägëla dili gauia idaseda, dalulola säla ï amo ilibalä diamialamalo. Ila amala made hamoseda, dalulola säla ï amo dihilima

* **10:2:** 10.2 Nilile ado adola Abosoloda, säla ïmolö mosöla säsegi aulo. * **10:5:** 10.5 Yesuea ado sedadela bia säi Madiu bebägi dëdëi dibe amoligida, ageduda go. Ea säi amoda ïe bëgëla aulo amolia udia dolöma Godeïe ado mala säla olelela awäsebea ami nea, gomalä hamomalola säla ï. Ado amoda 10.5-42 amogi dialea.

obëgëmäia nea nimalo. ¹⁴ Mosö afädëgi sefolalebe amoliage, gaamu afädëgi nefolalebe amoliage, dili midilö mofiamola made säla, dilia ado säsebegoge made nabaseda, dilile emogi dao baai amo fëfëla salalahilä, mosalo.* ¹⁵ Na dilima dofä sähago. Memelela gudimolö segeyo beselagalasolo amo gala, Sodomu ilibaläge, Gomola ilibaläge memelela gudimolö amo gadola made, dofä baagila awäla, gaamu amogi nefolalebe amolibalä, gelolafali memelela gudimolömelëla säi.

*Neala sëlasimolö elö elöla moholömelëla säi
(Maga 13.9-13, Ulugu 12.2-9, 21.12-17)*

¹⁶ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Nabuö. Sugua sibifali gadoi ilua ügülo nefolalebea ami na dili mosalahagomelë. Amo helësëla, dilia hamomolö amo hedabola helësëlahilä, sisigosa namialo, amase, asigige gagadelai namialo. ¹⁷ Dolö nefolalebe amoli helësëlahilä, idihë namialo. Dili ilile galisolö amolile naabogi gausimolömelë. Amase, ilile gedolo mosöa amige dili fëgämömelë. ¹⁸ Dilia ne bëgëla mofisebegoie, beaha aligilo gini nefolalebea amige, gamane sigi aligilo nefolalebea amige sigi awäla, dilia meli amoge nabi amoge, ilimage, fii odoa nefolalebe amolimage säla olelemäia sigi moholömelë. ¹⁹ Iia odoa ilile naabogi gausiseda, amogi dilia nilia ado abodo sämolödu, nilia ado abeahäla säla obëgëmolödula asigia säosöla helësëmabio. Säsolo segeyo amo gala, dilia sämolö amo sämäia dilima imolömelë. ²⁰ Mida, amo gala, ado dihili sämolö made. Dilile Diadoie Gesamia dihilima aligila sälasimolömelë.

²¹ Dolöea ie edoo amo nufudala baagomäia gaula imolömelë. Malö eedoeage hile malö amo gadola wäla hamomolömelë. Amase, malöeage ie eedo emelebalä habobala nufudala baagomäia gaula imolömelë. ²² Nie ëigi nefolalebego bealahilä, sulubadelaea dilima bimolö habobamolömelë. Amai gaso, afädëa aso maadela, wagamäialahilä gelolamu aligiseda, e damula moholömelë. ²³ Dili gaamu afädëgi neëgi neala sëlasiseda, fisäla gaamu elögi afiamalo. Na dilima dofä sähago. Dolöie Malö maasolo amo gala, dilia Isilaleie gaamu sulubadelagi hamoi hamomolö difolalebe amoda, dofä made hamosa maademolömelë.

²⁴ Bëgëla aulo neebe ameada, ie olelelo neebe amoda dabi-ala aulo made. Amase, galabaia hamoi gadoi hamolasilo neebe ameada, ie dafidilo neebe amoda dabi-ala aulo made. ²⁵ Amaimo, bëgëla aulo neebe ameada, ie olelelo neebe amo gadoi namolö amoda dofea. Amase, galabaia hamoi hamolasilo neebe ameage, ie dafidilo neebe amo gadoi namolö

* **10:14:** 10.14 Udia dolö amolia, nilia asiala hamoi gabula helësëmäia, ie bëgëla aulo amolia amala olela hamomalola säi. Maga 6.11, Abosolo 13.51ge bimalo.

amoge dofea. Iliä mosö eedo neebe amoma ëi Belesabulula säседа,* hile mosöa aligilo amolima ado nafadela sämolö amoda dofä baagila moholö gabula säi.

*Godebalämu bedämolö dibe amo
(Uluġu 12.2-7)*

²⁶ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Dilia dolö amolibalä bedämabio. Nelebo walio dabela negei difolalebe amolida hobeala ulufadigisa maadela, musügä negei amoge sulubadelaäa dawadigisa maademolömelë. ²⁷ Na gasimi sagaia nea säla iäsebewelida, dilia eso neesebea ami nea, säsebewe gadola bu eegela säha namialo. Geleä sädäwala säi amoda, dilia mosö daioa nea, uuala säla iäha namialo. ²⁸ Gesamila made, domalomu baagomäia nufidelo nefolalebe amolibalä bedämabio. Gasoda, domalo gesamila helegela Heli segea nafademolö neebe amobalämu bedämalo. ²⁹ Haea nelësa gigiso gadoi äudäda, bidi holöfalï doea afädë gadoia nelo madele. Amai gaso, dilile Diadoea amala made daiäi galëda, haea amoligi afädë made baagomolömelë. ³⁰ Amase, dilile busagia busa hilï nebegoge, sulubadela nidesa maadei neagomelë. ³¹ Amaimo, haea gigiso gadoi sefolalebe amolida holöbö gidogolahilä, dilida abulümi hamoi nebeġo bedämabiola säi.

*Gelesoie neawela sämolöġe, Gelesoma baagi imolöġe
(Uluġu 12.8-9)*

³² Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Afädëa udia dolö sebe amolile siigi nea, ne Gelesoie neawela säla ulufadigiseda, amase, nage nie Nado selesaia mosöa neebe amoie siigi, amo gadola wäla sämolömelë. ³³ Amaimo, afädëa udia dolö sebe amolile siigi nea, nie ëi made säla, baagi iäседа, amase, nage nie Nado selesaia mosöa neebe amoie siigige, amoie ëi made säla, baagi imolömelëla säi.

*Udia dolöea Yesu boba hamomolö amo
(Uluġu 12.51-53, 14.26-27)*

³⁴ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Diliada na sege sulubadelaġi dalulo imolöie gaula misi gabula helësemabio. Dalulo imolöie gaula misi made, nada nudulo helebe gaula misimelë. ³⁵ Na mogemolö misi amoda gomalä,

malöea ie eedobaläġe,
idiwia ie emebaläġe, amase,
malö udiaäa egoamebaläġe.

³⁶ Dolöie ado niida, hile mosöa aligilo amoli namolömelë.
Maiga 7.6

* **10:25:** 10.25 Belesabuluie ëi elöda, Saidani. Madiu 12.22-28 bimalo.

³⁷ Afädëa ne boba hamoi amo holöbö gidogolahilä, ie eedole emele boba edefade hamoseda, eda ne sosogo namolö dofea mademelë. Amase, afädëa ne boba hamoi amo holöbö gidogolahilä, ie malö boba edefade hamoseda, eege ne sosogo namolöda dofea mademelë. ³⁸ Amase, afädëa hile i fügäi neala gaula, ne bëgëla made maaseda, amoge ne sosogo namolöda dofea mademelë.* ³⁹ Hile namolö dibe amomu fëdöla gaula aligilo amoda, ie namolö amo hogosa helemolömelë. Amase, hile namolö amo ne helësëla fisilo ameadä, ie namolö beagolemolömelëla säi.

Udia dolöea Geleso sosogo ugila negeseda, bidi nimolö (Maga 9.41)

⁴⁰ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Afädëa dilima, nihiligila namolö mofiamola säседа, nege ebalä namolö misiëla sähagomelë. Amase, afädëa nema, haligila namolö misiëla säседа, ne fisiga welo amoge ebalä namolö misiëla sähagomelë. ⁴¹ Amaimo, afädëa goweda bea sälo gabula helësëlahilä, ea mosöa sigi aligiseda, eege, bea säloea bidi nease amo gadoimu nimolömelë. Amase, afädëa goweda dolö mala mogoi hamolo neebe gabula bealahilä, ea mosöa sigi aligiseda, eege, dolö mala mogoi hamoloea bidi nease amo gadoimu nimolömelë. ⁴² Dolö afädëa nie bëgëla aulo holöbö gidogo neebe amo, nie bëgëla aulo gabula helësëlahilä, amogali gögi ödämu osala iäседа, na dilima dofä sähago, dolö amoda dofä bidi nimolömelëla sähagola säla i.

11

Ödägi gelo Yonea ie bëgëla aulo amoli Yesu neebea mosaloi (Uluu 7.18-35)

¹ Yesuea ie bëgëla aulo giwilasi amolima säla olelela wagalihilä, amila awäla, ilile gaamu difolalebe amoligi nawesa nea, udia dolö ilima ado mala säla iädigi, säla oleleladigisa namolö asi.

² Yone e galabaia mosöa nea, Gelesoea hamoi hamosa neamelëla säi amo nabalihilä, Yonea ie bëgëla aulo amolima sähalea, Yesuma ado gomalä nabolö mosalola säi. Amala säsebegi, ili Yesu neebea awälihilä, ³ ema nabahalea, Afädë moholömelëla säi amoda dile, ma, nilia elö beaha namolöledula nabi. ⁴ Amala nabasebegi, Yesuea säla

* **10:38:** 10.38 Amo gaalu, Olomo iliada fii odoaeage, amase, memalä hamoi hamolasilo nefolalo amoliage nafade hamosegi nufulö galëda, iliada ili i fügäigimu baala negelo. Iliada dolö i fügäigi baala negemolö amohi, sege e baala negemolöia ami i fügäi amo gaula mosalalo. Yesuea i fügäi neala gaula aulola säi amoda ado besula sähalea, Udia dolö dofä e bëgëla aulo neebe amoliada, baagomolömadi namolö gabula helësëmäia säi.

obөгәsalea, Dili obөгәlahilä, ado nabi amoge, siia meli amoge, Yonema säla imalo. Sähaleada, ⁵ Si golai nefolalo amoli siia beaha maadela, emo nafadei nefolalo amoli emosala nawela, amase, gudubu hamoi sefolalo amoli wahisa maadela, gēhe gai sefolalo amoli hä, nabaha maadela, amalahilä, udia dolö busadäoi nefolalebe amolima Ado Mala Hedabi säla iaha neebeola säla imolö mosalo.* ⁶ Udia dolöea ne bealahilä, ilile asigi afädē negei made digasebe amoliada, obeägisa neamelēla säi.

⁷ Amala säsebegi, dolö misi amoli awäse amo gaalu, Yesuea udia dolö gegecola nefolalo amolima Yoneie helēsēla sähalea, Sege nafadeia udia dolö aligilo made dibeami afiai amoda, dilia edo bimolö afiai. Giisi sedade foea fologosebe amo bimolö afiaile. ⁸ Dili afiai amoda edo bimolö afiai. Dolöea fagulo hedabifalimu salugai neebe amo bimolö afiaile. Nabuo. Fagulo hedabifali amo gadoi salugalo amolida beaha aligilo giniie mosöa dilo nea. ⁹ Dili afiai amoda edo bimolö afiai. Bea sälo afädē neebe amo bimolö afiaile. Ee. Amai galēda, na dilima sähago. Bea sälo odoa nefolalebe amoli holöbö gidogolahilä, eda ilibia neebe amo dilia meligomelē. ¹⁰ İe helēsēla, gomalä dädēla negei dialea.

Nie ado säla ilo amo, die dafidila, mosalamolömelē. Di e baagia emosala nawemolöie, ea die idi fodolasimolömelēla säla dädēla negei dialea. ¹¹ Na dilima dofä sähago. Udiaea neegela ägüi amoli sulubadelagida, afädē ödägi gelo Yone neebe amo gadoi maade, ilida holöbö gidogo. Amai gaso, dolö afädē Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebeami holöbö gidogofali neebe ameada, Yone baagila asi neamelē. ¹² Ödägi gelo Yonea mi gawila mala säla iaha neloa amila maala, hä, walio wegida, odoaea Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amogi ilile geloia digaha nea, amase, dolö nefolalebe amolile geloia gausa nea.* ¹³ Amaimo, bea sälo sulubadela nefolalo amoliage, amase, Mosesea Ado säla negei ameage, bea säsäla maaha nelolahilä, Yone neebeami beselagalai. ¹⁴ Amaimo, dilia nabala asigi afädē negemolö galēda, Elaia moholömelēla säla dädēla negei amoda, Yone e gabumelē. ¹⁵ Afädē gēhe galea galēda, hä nabolö dialea.

¹⁶ Udia dolö walio neebe weli ado abodo gadoima oodo beala sämolödu. İlida malēsäea magaia gaamugi salea, malēsä odoama uuala säia gala sähalea,

* **11:5:** 11.5 Godea İsilale udia dolö ugila negemolöie nelebo amo gadola hamolömelēla Aisaeaea bea säla negei. Aisaea 35.1-7, 61.1-4 bimalo. * **11:12:** 11.12 Damo gowegi dibe amoda Giligi adoea ulufala fädäla made säi. Be, dolö odoaea helēsēsaleada, Yesuea säi amoda sosogo odoa İlia Olomo İlibalä nudulahilä fisigamolö gabu. Nelebo amala hamose ameada, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amo nagadaia digamäia, Gode hi idi hamogimolö gabula helēsēi.

¹⁷ Nilia dilile baidama dülasilebeda, dilia gosala made aligisio. Amase, nilia oböla dilile bobasëi gë udälasilebege, amogige dilia bobasëla diila made nelomelëla sälo amo gadoida ili nea. ¹⁸ Amaimo, Yone e maala neada, molö made naalage, wani ödäge made naala nebegi, ilia eda mugabe fedai neala sälomelë. ¹⁹ Amalahilä, Dolöie Malö amo maala neada, ea molöge wani ödäge naha nebegi, ilia sähalea, Dolö neebe goweada molöge badoia nulö, wani ödäge edefade nulö nea. Amaimo, e dagisi muni neloge, amase, mala nafade hamolo nefolalebe amolibaläge damelë hamola aligilo neebe gowe bimola sälomelë. Amalo gaso, Godeie asigi falagasei ulufadigisebe ameada dofä dibe amo ulufadigimolömelëla säla i.

*Gaamu odoagi udia dolöea asigi afädë negela made nelo
(Ulugu 10.13-15)*

²⁰ Yesuea gaamu odoagi nea geloi melëlo made gadoi yafie hamoi gaso, udia dolö ami nefolalo amolia asigi besula made nelo. Amala hamosebegi, Yesuea ilima nemola sähalea, ²¹ Golasini udia dolö dili, asigii gabu. Amase, Bedesaida udia dolö dilige, asigii gabu. Mida, dili nefolalebea ami geloi melëlo made gadoi hamoi amo, Daiale Saidonolemadi dafidi hamoi galebeda, ilia siiba asigi besusa maadeimelëla olela hewala fagulo gäla, nisibu uii filabio. ²² Amalabio gaso, na dilima säla iahago. Memelela gudimolö segeyo beselagalasolo amo gala, Daia ilibaläge Saidono ilibaläge memelela gudimolö amo gadola made, dofä baagila awäla, dilibalä gelolafali memelela gudimolömelë. ²³ Amase, Gabaniama dilige, dilia selesaia mosöa moholöie dihili dili gauia adogosa nefolaleale. Ai, dilida Heli segea sogobala sadia idogomolömelë. Dili nefolalebea ami geloi melëlo made gadoi hamoi amo Sodomo ami dafidi hamoi galebeda, Sodomo gaamu amoda aso, walio diëgi amalabio. ²⁴ Amalabio gaso, na dilima säla iahago. Memelela gudimolö segeyo beselagalasolo amo gala, Sodomo ilibalä memelela gudimolö amo gadola made, dofä baagila awäla, dilibalä gelolafali memelela gudimolömelëla säla i.

*Yesuea dili ne neebee hele namolö mofiamola säi
(Ulugu 10.21-22)*

²⁵ Segeyo amo gala, Yesuea sähalea, Mudaiaiege, nagadaiaiege Dafidilo Geloi Nadoo, dima obeägila nesegesa. Mida, asigi falagasei amolimage, amase, nagadaia mala dawadigi nefolalebe amolimage, dia hagulahilä, malësä gadoi nefolalebe amolima dia nelebo amoli ulufala olei amogi. ²⁶ Ä dofä, Nado, dihī hamomolö helësëi amo gadola, amala hamoi gabumelë.

²⁷ Nïe Nadoea sulubadela nema gausimelë. Afädëa malö e gowe neala dawadigi made. Nadoea hïdomu dawadigi nea. Amase, afädëa Nado e gowe neala dawadigi made. Malö eamu hïdo dawadigi nea. Amase, Malöea ïe Eedo olemolö helësësebe amolima oleseda, iliage e gowe gabula dawadigi-molömelë.

²⁸ Sulubadelaëa nelebo yöi dibe amo baagi sëla gaula nefolabelä dilie, ne neëbea mofiamo. Mofiaseda, na diligali hele fimolö amo ïmolömelë. ²⁹ Sugua gaoëa nelebo afädë gaula dusugamolöïe muugia i damui negela begelo amo gadola, dilia nïe ado hawala nema dawa nimalo. Mida, na dolö odoama hame negela, nihï nagadaialo mala hamolo. Ameada, dili hele namolö beagolemolömelë. ³⁰ Amala hamomolö amoïe mida, nïe i damui negela begelo amoda häuai made, aabei dialea, amase, nelebo dihili neala gaumäia na ïmolö amoda yöi made, hageai dialeala säla ï.

12

Segeyo Sabadagi hamoi made hamolo amoïe Yesuea ado säi (Maga 2.23-28, Ulugu 6.1-5)

¹ Holöbö ede made nelolahilä, segeyo Sabada gafegi Yesu e helebe guläia gadoi ëi widi sagai mogogi awäha nelo. Awäha nea, ïe bëgëla aulo amoli sïdëa baagosebegi, widi amoïe gägä amo faila nana awäha nelo.* ² Amala hamosebegi, Felesi dolö nefolalo amolia bealahilä ema sähalea, Segeyo Sabada gafegi made hamomalai amoda, dië bëgëla aulo golia hamosa neëbe gowe bimola säi.* ³ Amala säsebegi, ea ilima säla obëgësalea, Debidige, ïe dolö odoa amolalia sïdëa baagosalea, Debidia hamoi dëdëla negei dibe amo dilia made melï neale. ⁴ Debidie e Godeïe balai mosöa nogila digalahilä, beledi Godegali odala ï dibe amo nealahilä, hï eege, ïe dolö odoa amoliage mai. Amala hamoi amoda, mala säla negei ameada beledi amoda gobela ïlo nefolalebe amoliamu nulö, odoaeada nulö made. ⁵ Amase, segeyo Sabadagi gobela ïlo amolia gobela ïlo mosöa ami nefolalea segeyo Sabadaïe mala damusa aligilo gaso, ilia asiala made hamolo. Mosese nebegi Ado säla negei dibe amogi, dilia ado amo gadoi made melï neale. ⁶ Na dilima

* **12:1:** 12.1 Segeyo Sabadaga Yu udia dolö ilile hele aligilo segeyoge, amase, Godeïe ëi gauia adalo segeyoge dilo. Godea sege föi dibe amo sulubadela segeyo gafeiagi hamosa maadelahilä, segeyo gifalädalügi hï e hele sulo. Isilale udia dolö ilia amo gadola hamomäia, ea segeyo Sabada daiai. Segeyo Sabada Edolo niliada gafela sälo. Mi Gäwi 2.2-3ge, Sigi Obëgëi 20.8-11ge bimalo. * **12:2:** 12.2 Yu ilile ado säla negei ameada, segeyo Sabada gafegi hamoi hamolo madela säla dofogala negei dilo. Hamoi amo gadoi hamomolöïe ado säla negei amea sähaleada, Bëi faila negelo amogi ilia made hamomolöla säla dofogai dilo. Sigi Obëgëi 34.21 bimalo. Amala säla negei dilo amo Yesuïe bëgëla aulo amolia damui.

säla ïahago. Nelebo afädë walio guwi dibe amoda gobela ïlo mosö amo baagila asi neamelë. ⁷ Bebagi säla dödëla negei dibe amogi afädëda gowe.

Na nelebo nufudala ïmolö hamela made, bobasëla ugila nege-
molö amo hamesala
säla dödëla negei dialea. *Hosea 6.6*

Amaimo, ado amoïe mi gowe gadoila helësëi galebëda, dilia udia dolöea asiala made hamoi nefolalebe amolima, dilia asiala hamoi gabumelëla made sälo aligilabiomelë. ⁸ Amoïeda Dolöie Malö amo hi eda segeyo Sabada gafeïe Dafidilo neala säla i.

*Segeyo Sabadagi Yesuea dolö afädëie naabo nafadei wahi-
lasi*

(Maga 3.1-6, Ulugu 6.6-11)

⁹ Amila awälahilä, Yesu e ilile gedolo mosö afädë neebee ami nogila digai. ¹⁰ Mosö isogi ami dolö naabo nafadei afädë maala sulo. Dolö odoa nefolalo amolia Yesuma dia nafade hamoila sädelälahilä, ilia ema nabahalea, Segeyo Sabada gafegi neala wahilasimolöda dofeale, ma, dofea madelela nabi. ¹¹ Amala nabasebegi, Yesuea säla obögësalea, Diligi dolö afädëie sugua sibi afädë Sabada segeyo gafegi döögöigi digai diëda, sugua sibi eedoea made sogobala fisiga adamolöle. ¹² Sugua sibida holöbö gidogolahilä, dolöda dafidilo edefade neebe amo beasebele. Amai ameada, segeyo Sabadagi hedabi hamomolöda dofeala säi. ¹³ Amala sälahilä, ea dolö amoma sähalea, Die naabo mogodigimola säi. Dolö amea naabo mogodigia gasebegi, bu hedabola obögëlahilä, naabo näiada hedabi amo hi gadoi wäla hedaboi meli. ¹⁴ Amala hamosebegi, Felesi dolö amoli segea doadigila awälahilä, Yesu nufulö abilia hamomolödula didiäha dilo.*

Yesu eda Godeïe hamoi hamolasilo nea

¹⁵ Yesuea ilia e nufulö didiäha dibe amo helësëlahilä, sege amo digïla asi. Digïla awäsebegi, udia dolö yafie nefolalo amolige e awäse amo gadola mofiasëbegi, ea udia dolö oloi amoli sulubadela neala wahisa maadei. ¹⁶ Ea ilima sähalea, Neda gowe gabiola odoama säla ïmabiola säla ïaha nelo. ¹⁷ Bea sälo Aisaeaea bea säla negei amo gausiala digamäia, ea amala hamoi.

¹⁸ Nïe hamoi hamolasilo na memelei amo hä neebe gowemelë. Na ema boba hamolahilä, obeägïsa neawe. Na nïe Gesami ema namolö mosöla sämolömelë. Ea, na memelemolö amo gowe gadoi galeamelëla säla, udia

* **12:14:** 12.14 Felesi dolö ilia helësësaleada, oloi wahisebewëda hamoi hamolo gadoila helësëi. Amahaleada, ea segeyo Sabadagi oloi made wahimäiala dofogai. Amogida, Felesi ilia ema habobalahilä, Yesu e nufulöie idi hogosa nelo amo. Ulugu 13.14ge, Yone 5.16-18ge bimalo.

dolö sege elö elölagi sefolalebe amoli sulubadelama säla iaha namolömelë.

¹⁹ Eada gëgësadialage, uualage made sämolömelë. Amase, idi-afage afädëa ea ado säse made nabolömelë.

²⁰ Eada fise dagabomolöie wäbëala digasebe amoge ea made dagabomolömelë. Eada gele wai uliligi neebe amoda made usiladigimolömelë. Hamoi hamola mogola hamomolö amo baagila mosäia, eada mogola hahamogisamu namolömelë.

²¹ Ië ëi helësëlahilä, udia dolö fii elö elöla nefolalebe amolia sisiläfüla beaha nefolamolömelëla säla dëdëla negei dialea.

Aisaea 42.1-4

Ilia sähalea, Yesuea Belesabulubalä nea hamosa neala säi (Maga 3.20-30, Ulugu 11.14-23, 12.10)

²² Segeyo amo gala odoaea dolö afädëma mugabe fedalahilä, si nafadela ado adomolö uli nelo amo, Yesu neebee sigi misi. Sigi maasebegi, Yesuea dolö amo wahilasila, hä, ado maade amea siia beala ado adoi. ²³ Amasebegi, udia dolö yafie gegedoi nefolalo amoli fudugilahilä sähalea, Wae, egoweda Debidüie malöledula säi.*

²⁴ Amala säi amo nabalahlä, Felesi dolö nefolalo amolia sähalea, Dolö goea mugabe fedai nesiladigisebegoda, mugabeie dafidilo nea Belesabuluea geloi i ameamu nesisebela säi. ²⁵ Amala helësësebe amo Yesuea bealahilä ilima sähalea, Gädili afädëa hilimu moge mogela nuduseda, amoda nafademolömelë. Amo gadolamu, gaamu afädëge mosö afädëge hilimu moge mogela nuduseda, amoleda made namolömelë.

²⁶ Amaimo, Saidania Saidani nesiladigilo galebeda, hibalä moge mogela aligilabio. Amala aligiseda, ea beaha maadela sigi neebe amo abeahäla namolödu. ²⁷ Na Belesabuluie geloia mugabe fedai nesiladigilo galëda, dilibalä aligilo nefolalebe amolia nowëie geloia nesiladigilo. Amai galëda, dilibalä aligilo nefolalebe amoliada dilile gudi mogelo namolömelë. ²⁸ Gasoda, na Godeie Gesamiie geloia mugabe fedai nesiladigisa galëda, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amo hä dili neebee beselagalai dialeamelë.

²⁹ Amase elöda, afädëa dolö geloie nelegei fa nimolö helësësedä, dolö geloi neebe amodale dafidi made nafodola negesiseda, dolö amoie mosöa digala, ië nelegei dibe amoligi abeahäla fa nimolödu. Dafidi amala nafodola negesilahilä, hobeala ië mosöa nelegei difolalebe amo fa neaha maademolöi bimolömelë.

³⁰ Afädë nebalä made nea galëda, hi nebalä ado neaha nea. Amase, afädëa nebalä made gegedolaseda, ea dusula

* **12:23:** 12.23 Madiu 9.27 bimalo.

gogola afiaha maademäia nesiladigilo neamelë. ³¹ Amaimo, na dilima säla iahago. Udia dolöea nafade hamoi amoge, gagadei amoge, sulubadela hëla fisimolömelë. Amai gasoda, afädëa Gesami gagadeseda, amoda made hëla fisimolömelë. ³² Afädëa Dolöie Malö amo ado adosalea gagadeseda, amoda hëla fisimolömelë. Amai gasoda, afädëa Gesami Hedabifali amo ado adosalea gagadeseda, amo walioge, hobealage made hëla fisimolömelëla säi.

Iia gägä negelo
(*Ulugu 6.43-45*)

³³ Aso, Yesuea säi amo, uda negela made, sähamu neamu sähalea, Dilia i afädë hedabi neebela helësësedä, ië gägäge hedabila helësëmalo. Be, dilia i afädë nafade neebela helësësedä, ië gägäge nafadela helësëmalo. I afädëa gägä negesebe amo bealahilä, i gowe gadoi neebela helësëlomelë. ³⁴ Dilida baagolo nubaie malö nebege. Dihili dili nafade nea, ado hedabida abilia sämolö gabu. Iso asigigi nobala adugasebe amo gadoi nafi idigila säla ulufadigilo. ³⁵ Afädë hedabi neebe ameada hile iso asigigila hedabi dibe amo gadoi ulufadigilo nea. Amase, afädë nafade neebe ameage hile iso asigigila nafade dibe amo gadoi ulufadigilo nea. ³⁶ Na dilima sähago. Memelela gudimolö segeyo beselagalasolo amo gala, udia dolöea ado memalä galone made säi amoda, mi edoie säila säla obëgëmolömelë. ³⁷ Mida, dihī ado säi ameamu, dihī mogoi neala sämolömelë. Amase, dihī ado säi ameamu, dihī asiala hamoila sämolömelëla Yesuea säi.

Dolöea hamomolöi made gadoi afädë hamomola säi
(*Maga 8.11-12, Ulugu 11.29-32*)

³⁸ Amala säsebegi, mala dawadigi odoa nefolalo amoliage, Felesi dolö odoa nefolalo amoliage Yesuma sähalea, Säla Olelelo, dia dolöea hamomolöi made gadoi afädë nilia melëdelä hamomola säi. ³⁹ Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Udia dolö walio nefolalebe welia nafademu hamosa nea, udiaea dolö fisilo amo gadola Godeie mala fisilo amolia, dolöea hamomolöi made gadoi afädë hamomola sälo. Amalo gaso, dolöea hamomolöi made gadoi afädë bea sälo Yonama hamoi amomu ilima olemolömelë. ⁴⁰ Yona e seme edefade afädëie isogi segeyo ohodoa gasi ohodoala dilo amo gadola, amase, Dolöie Malö amoge segeyo ohodoa gasi ohodoala naga hawa diamolömelë.* ⁴¹ Memelela gudimolö segeyo beselagalasolo amo gala, Niniba udia dolöea walio udia dolö nefolalebe welibalä nowela aligilahilä, ilima dofea made hamoimelëla sämolömelë. Mida, ilia Yonaea Godeie ado mala säla i amo nabalahlä, asigi besusa maadei amea.

* 12:40: 12.40 Yona 1.17 bimalo.

Amaimo, walio gui nebege eda Yona nelo amo gadoi made, baagila asi neamelë. ⁴² Memelela gudimolö segeyo beselagalasolo amo gala, Siba gädili udia dolö beaha aligilo gini udia ameadä walio udia dolö nefolalebe welibalä nowela aligilahilä, ilima dofea made hamoimelëla sämolömelë. Mida, udia amea Solomonoea asigi falagasei nea, ado mala yo digai säla olelesebegi nabulöie, hile sege wagadi madela maahamu nelömelë. Amaimo, walio gui nebege eda Solomonoea nelo amo gadoi made, baagila asi neamelëla säi.

Mugabe afädë bu obögëi
(Ulugu 11.24-26)

⁴³ Yesuea aso, sähamu neamu sähalea, Dolö afädëma mugabe fedai amo doadigila awäsedä, mugabe amo sege falaia awälahilä, e hele fimolöie sege hogosa nea, afädë made beagolelölömelë. ⁴⁴ Made beagolelahilä, hïdomu sähalea, Mosö digila misia ami obögëmolöla sälömelë. Awäla mosöa beselagalala beahamelële, mosö badumu, gëgelë doala, nelebo sulubadela hedabola negesi diëgi beagolelölömelë. ⁴⁵ Bea negesila bu doadigila awälahilä, hï eda holöbö hedabilahilä, mugabe gifalädälä nafadefali nafade nefolalo amoli sigi obögëla awäla nogila digalahilä, mosö amogi aligilo. Amaimo, dolö amo dafidi nafade nelo amo holöbö dofealahilä, hobealada nafademolöi nafadei aligilölömelë.

Walio udia dolö nafademu hamosa nefolalebe gowelimage amo gadoi wäla hamömolömelëla säi.

Yesüie eme edoolalida nowë
(Maga 3.31-35, Ulugu 8.19-21)

⁴⁶ Yesuea udia dolö gegedoi nefolalo amolima adosa nebegimu, ie eme edoolali segea nea, ebalä ado adomolöie maala nefolalo. ⁴⁷ Amala nefolalebegi, afädëa ema sähalea, Dië dieme didoola ilia dibalä ado adomolöie segea godogoi misi nefolalebela säi.* ⁴⁸ Amala säsebegi, Yesuea dolö amoma säla obögësalea, Nie nemedä abodo, nie nedoolalida nowë gabula säi. ⁴⁹ Amala sälahilä, ea ie bögëla aulo amolima naabo sögödigila sähalea, Nie neme nedoolalida nefolalebe gowelimelë. ⁵⁰ Mida, udia dolöea nie Nado selesäia mosöa neebe amea hamese amo gadola hamosa nefolalebe amolida nie nedooge, nie nalifige, nie nemege, amoli nefolaleamelëla säi.

* **12:47:** 12.47 Dawadigi dolö odoaea helësësaleada, damo goweda Madiu hï dädëi made, goda hobeala dolö elöea ado Maga 3.32gi amoge, Ulugu 8.20gige dibe amolebalä gaalumäiaie dädëila helësëi.

13

*Yesuea ado besula molö gägä fëfëila säi
(Maga 4.1-9, Ulugu 8.4-8)*

¹ Segeyo amo galamu, Yesu e mumusogila segea doadigila fedalahilä, oeabo edefade dibe amoie agesua sulo. ² Sebegi, udia dolö yafie mafula gege dolahilä, e sebe amo nogöla amalei. Nogöla amalelebe, eda ödä dudaia fila fedala sulo. Sebegi, udia dolö gege doi amolida oeabo agesua nefolalo. ³ Yesu e amala salea, ea ado besula mala yafie säla ïahalea, Dolö afädëa helebe guläia gadoi ëi widi gägä sagaido fëfëla aliligi asimelë.* ⁴ Fëfëla aliligi awäha nebegi, gägä odoa amo idiafa daala negei dibegi, haea maalahilä neala naha maadei. ⁵ Gägä odoa amo igidaia naga abelëi dibe daala negelahilä, fodolofalï duulu fedala bäui ⁶ gaso, eso neelagalasebegi, difi moholö ulisalea, bausosa maadei. ⁷ Amase, gägä odoa amo ëfë äyo gägäi damuidaia daala negesebegi, ëfë äyo gägäi amo baulahilä, widi duulu fedasebe amo dabilia yau hai nelo. ⁸ Gägä odoa naga hedabi dibe ami daala negei amo baulahilä gägä negeimelë. Odoaea hädali afädë negei. Odoaea nabülasi gafeia negei. Amase, odoaea nabülasi ohodoa negeimelë.

⁹ Afädë gëhe galea galëda, hä nabalö dialeala säi.

*Yesuea edo helësëla ado besula sämolö mi dibegi säi
(Maga 4.10-12, Ulugu 8.9-10)*

¹⁰ Amala säsebegi, Yesuie bëgëla aulo amolia e sebea maalahilä nabahalea, Dia udia dolöma ado besulamu säla ïaha nebegoda, edoie amahala nabi. ¹¹ Amala nabasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Mida, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amoie helësëmolöda, dafidi ulufadigila made, musügä negesi dilo amo, odoa ilima made ï. Dilima ïmelë. ¹² Amoieda, afädëa nelebo afädë gaula neebe amomada, odoa baala ïasegi, yafie gaula namolömelë. Amase, afädëa nelebo afädë made gaula neebe amomada, holöfalïmelë gaula neebe amoda hailsa nimolömelë. ¹³ Na odoa ilima ado besula säla ïlo amoie mida, ïlia beaha gaso, made bease amoiege, nabaha gaso, made nabala helësëse amoiege amala sälo. ¹⁴ Amaimo, Aisaeaea bea säla negei ilima gausiala digasebe amoda gowe.

Dilia nabahamu nea gasoda, fädäla made helësëmolömelë.
Dilia beahamu nea gasoda, galone gowe gabula made beagolemömelë.

¹⁵ Amoie mida, udia dolö amolile asigi dofogai nea. Ili gëhe gai gadoia hedabola made nabelo nea. Ilile siige dofogai

* **13:3:** 13.3 Madiugi Yesuea ado sedadela bia säi dëdëi amo gadola, osoda dëdëida go. Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amoie mala sähaleada, ado besulamu malei säha nelo. Ado amoda 13.3-52 amogi dialea.

nea. Ili siia beala, gëhea nabala, asigia helësëla besusa galebeda, amoda na ili wahilasilabiola

säla dëdëla negei dialea.

Aisaea 6.9-10

¹⁶ Amai gaso, dilia obeägisa nea. Mida, dilile siia beala, amase, gëheage hä nabahagomelë. ¹⁷ Amai na dilima dofä sähago. Siiba bea sälo yafieage, amase, asigi mogoi nefolalo yafieage, dilia beasego gadola wäla edefademalä bimolö helësëlahilä gaso, made meli nefolalo. Dilia nabasego gadola wäla edefademalä nabulö helësëlahilä gaso, made nabi nefolalola säi.

*Ado besula säi amoie mi fädäla säi
(Maga 4.13-20, Ulugu 8.11-15)*

¹⁸ Yesuea amo sälahilä sähalea, Amai galëda, gägä fëfëlo amoie ado besula säi amo nabuö.

¹⁹ Beaha Maadela Sigi Neebe amoie ado mala afädëa nabala fädäla made helësësedä, mugabe busa nafadefali maalahilä, ado mala ie asigigi fëfëi amo fedela neala gaula aulomelë. Eda molö gägä idiafa daala negei amo gadoi nea. ²⁰ Molö gägä igidaia naga abelëi dibeä daala negei amo gadoida, afädëa ado mala nabala aabela obeägila neala gaulomelë. ²¹ Amalahilä gaso, e difi made awäla sedade made aligilomelë. Ea ado mala neala gaui amoie yöi beasege, amase, odoaea e neala sëlasisege, ea fodolofali dögila aulomelë. ²² Molö gägä äyo gägäi ëfë damuidaia daala negei amo gadoida, afädëa ado nabaha nea gaso, nagadaia namolö amo säosöla helësëmolöge, nelegei yafie dibe amo asigia negesa maademolöge, amea ea ado mala nabi amo dabilia yau hahalea, gägä made negelo nea. ²³ Molö gägä naga hedabi dibeä daala negei amo gadoida, afädëa ado mala nabala helësëlomelë. Ea gägä hedabola negelomelë, hädali afädëge, nabülasi gafeiage, amase, nabülasi ohodoage negeladigisa aligilo neala säi.

Ado besula giisi nafade afädëie säi

²⁴ Yesuea udia dolöma aso, ado besula elö sähalea, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida gowe gadoi dialea. Dolö afädëa hile sagaia helebe guläia gadoi ëi widiie gägä hedabi amo fëfëla sadia gogoi. ²⁵ Amala hamoi gaso, ili sulubadela adi elaboi difolalebegi, ie ado nii dolö maalahilä, widi gägä sadia gogoi dibeä ami gägä nafade widi gadoi sadia gogola negesila moholöi asi. ²⁶ Widi bäulahilä, gägä negesebe amo gaalu, giisi nafade widi gadoi amoge gedola bäui neebe meli. ²⁷ Sagai eedoie hamoi hamolasilo amolia e neebeä awälahilä, ema säla iahalea, Dafidilo, dia sagaia widi gägä hedabimu hadia gogoi walebelei gaso, giisi nafade bäui neebe amoda abododila maala bäui neadu. ²⁸ Amala säsebegi, ea säla obëgësalea, Goda

ado nii afädëa sagai gabula säi. Amala säsebegi, hamoi hamolasilo amolia ema nabahalea, Nilia awälahilä giisi nafade amoli besela digidulela nabi. ²⁹ Amala nabasebegi, ea säla obögësalea, Ai. Giisi nafade amo walio besela digisegi, widi hi ela beselaloea. ³⁰ Faimolö fu beselagalamäia, helegela amala gegedola fedamäia amilasimalo. Amala fisigisilahilä, hobeala faimolö dolö amolima sähalea, Giisi nafade amoli dafidi beselala, gobemolöie dobosa maadelahilä, hobeala widi hi e damula gegedola negelahilä, nïe molö negelo mosöa ami negemalola sämolömelëla säila säi.

*Ado besula masada gägäiege yidiiege säi
(Maga 4.30-32, Ulugu 13.18-21)*

³¹ Yesuea udia dolöma ado besula elö sähalea, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida gowe gadoi dialea. Dolö afädëa masada gägä gaula awälahilä, hi sagaia sagai. ³² Gägä amoda holöfalifalimelë. Bäuseda, dägöala hawa hëhela odoa sagai dibe amo gadoi made, amoda i gadoi bäulömelë. Bäula fedaha nelolahilä, edefade neëda, haea sefolalebe amoli mafula adomo amogi gilifa hamola dilömelëla säi.

³³ Yesuea ilima aso, ado besula elö sähalea, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida gowe gadoi dialea. Udiaea balawa edefade falodaia besigala salala, amo edelasilo ëi yidi amo gegoala naaboseda, balawa sulubadela edela bolela fedalola säi.

*Ado besulamu säla i
(Maga 4.33-34)*

³⁴ Yesuea udia dolö gegedoi nefolalo amolima ado säi amo sulubadela, memalä made sälahilä, ado besulamu säla i. ³⁵ Ea amala hamoi amoie, bea säloea bea säla negei amo gausiala digai.

Na nafi dagala ado besula säla imölömelë. Sege föi dibe sulubadela mi gäwila hamoia amila musügä negei difolalo amoligi säla imölömelëla
säla dëdëla negei dialea.

Sama 78.2

Giisi nafadeie ado besula säi amoie mi fädäla säi

³⁶ Yesuea ado mala sälahilä, udia dolö gegedoia amila mosöa awäla sebegi, ie bëgëla aulo amoli maalahilä sähalea, Giisi nafade sagai dibeie ado besula säi amoie mi säla imola säi.

³⁷ Amala säsebegi, Yesuea säla obögësalea, Dolöea gägä hedabi fëfëla sadia gogola aliligi asi amoda, Dolöie Malö amo neamelë. ³⁸ Sagai amoda, naga föi dibe amömelë. Gägä hedabi amoda, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amoie malö nefolalebe amömelë. Amase, gägä nafade amoda, mugabe busa nafadefalüie udia dolö nefolalebe amömelë. ³⁹ Ado niia gägä nafade fëfëla sadia gogoi amoda, mugabe busa neamelë.

Molö amo faimolö fuda, segeyo aligila wagamolö amomelë. Molö amo faila negemolöie hamoi hamolo amolida, selesaia fimelë. ⁴⁰ Giisi nafade amo beselala dobola nulogi gobelo amo gadola, segeyo aligila wagasolo amo galada, amo gadola wäla hamomolömelë. ⁴¹ Amala hamomolö amoda, Dolöie Malö amea ie Beaha Maadela Sigi Neebea amila nelebo sulubadelaia udia dolö neala nafade hamolasila digalasilo amoge, udia dolöea mala nafade hamolo nefolalebe amoli sulubadelage gegedolasimolö mosäia, ie selesaia fii amoli fisiga gamolömelë. ⁴² Amala hamolahilä, ilia udia dolö amoli nulo edefade wisebea ami sogobala sadia idogomolömelë. Amida, ili diisalea bese ali nalëgësa namolömelë. ⁴³ Amala hamosegi, Godeie udia dolö amolida Edoea Beaha Maadela Sigi Neebea ami nea, ilida eso nee yo gadoi nefolamolömelë.

Afädë gëhe galea galëda, hä nabolö dialeala säi.

Ado besula muni nagagi musügä negeie säi

⁴⁴ Yesuea sähalea, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida gowe gadoi dialea. Muni musügä negelo amo gadola sagai afädëgi musügä negei dilo. Amala dibegi, dolö afädëa beagolei. Beagolelahilä, bu gesusilahilä awäla, e hido elöla obeägila, nelebo hi gaui amoli sulubadela bidi nelea awäha nelolahilä, sagai amo bidia niimelë.

Ado besula bage isogi momado hedabi helebe näia gadoie säi

⁴⁵ Amase elöda, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida gowe gadoi dialea. Bidi nelo dolö afädëa bageie isogi momado hedabi helebe näia gadoi dibe amo nimolöie hogosamu aligilomelë. ⁴⁶ Amala hogosolo amo gala, ea helebe näia gadoi hedabi hido elöi aye negei amo beagolelahilä, ea nelebo hi gaui amoli sulubadela bidi nelea awäha nelolahilä, helebe näia gadoi amo bidia niimelëla säi.

Ado besula selëgëie ado säi

⁴⁷ Yesuea aso, sähalea, Amase elöda, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida gowe gadoi dialea. Dolö odoaea selëgë oeoabe dibeami digiisebegi, seme yafie elö elöla digaimelë. ⁴⁸ Selëgë digii amogi nobasebegi, selëgë digiilo dolö amolia agesua deala gaula fedala negesila salea, seme hedabi amolida falodaia negesalea, nafade amolida sadia gaimelë. ⁴⁹ Segeyo aligila wagasolo amo gala, amo gadola wäla hamomolömelë. Selesaia fii nefolalebe amoli maala, Godeie udia dolö amoli amilasilahilä, nafade hamolo amoli neala nafolala gegedolasimolömelë. ⁵⁰ Amala hamolahilä, udia dolö nafade

hamolo amoli nulo edefade wisebea ami sogobala sadia idogomolömelë. Amida, ili diisalea bese ali nalëgësa namolömelëla säi.

⁵¹ Yesuea ië bëgëla aulo amolima nabahalea, Dilia na ado säi amoli sulubadëla helësëi nefolalealela nabi. Amala nabasebegi, ilia ema, Äla säla obëgëi.

⁵² Amala säsebegi, Yesuea ilima sähalea, Amai galëda, mala dawadigi sulubadela Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amoie dawadigila bëgëlo nefolalebe amolida, mosö eedoea hi nelegei musügä negelo mosöala nelebo gähe hädamade negeile, siiba negeile helegela gaula segea doadigila aulo amo gadoida amoli neala säi.

*Nasalese udia dolöea Yesu hamei made nelö
(Maga 6.1-6, Ulugu 4.16-30)*

⁵³ Yesuea ado amoli besula säha maadelahilä, amila digila awäla ⁵⁴ hi e ëdëia gaamugi ami obëgëi. Amala obëgëlahilä, ea ilile gedolo mosöa ami ilima mala säla olelesebegi, ilia asigigi fudugisa sefolalo. Iliä sähalea, Dolö gowea dawa weda, abidi niidu. Geloi melëlo made gadoi hamola nowesebeweda, abidi galudu. ⁵⁵ Eda mosö olelo amoie malö madele. Emeie ëida Meli, amase, ië edooda Yemese, Yosebe, Saimono, Yudasa fulo madele. ⁵⁶ Amase, ië elefila ili sulubadelada, nilibalä sefolalebe gowe madele. Ea nelebo amolida gelola abidi dibegi niidula säi. ⁵⁷ Iliä amala säla, ema bimolö habobalahilä, hamei made nelö. Amasebegi gaso, Yesuea ilima sähalea, Bea sälo neebe amoda hile segeafali sefolalebeage, amase, hile sosogofali sefolalebeage, amoliamuda hamela made aligilo neala säi. ⁵⁸ Sege amogi fii amolia asigi afädë made negesebegi, ea ami geloi melëlo made gadoi yafie made hamola nelö.

14

*Ödägi gelo Yone baagoi
(Maga 6.14-29, Ulugu 3.19-20, 9.7-9)*

¹ Amo galada, Galili udia dolö beaha aligilo Heledo eada nelebo Yesuea hamosa neala säi amo nabi.* ² Nabalahlilä, ea ië hamoi hamolo nefolalo amolima sähalea, Goda ödägi gelo Yone gabugo. E bauia amila nowelagalai ameada, ea geloi melëlo made gadoi hamomolöie geloi gaula nebegola säi.

³⁻⁴ Dafidi Heledoea edoo Filibüie udia Helodiasa fedela nii. Amala fedela nii amogi, ödägi gelo Yonea Heledoma dia didoie udia asiala fedela niimelëla säha nelö. Amala säha nelö amogi, Heledoea Yone galabaia mosöa nafodola negei.

⁵ Amala säha nelö amogi, Heledoea Yone nifulö helësëi gaso,

* **14:1:** 14.1 Heledoie ëi elöda Ädibasa, eada Galili sege beaha nelö. Eda Gini Heledoie malö, Melia Yesu neegela ägüi amo gaulu nelö amo. Madiu 2 bimalo.

udia dolöbalä bedäi. Mida, ilia Yone eda bea sälo neala helësëlo amogi.

⁶ Amala hamolahilä, Heledo e ägüla misi segeyo amo bese-lagalasebegi, Helodiasaie idiwi amea udia dolö gegedoi sefolalebe mogogi ami nea sigoi. Sigosebe amo beala Heledoea edefademalä obeägilahilä, ⁷ udia malö amoma migalä diigila ado gelola sähalea, Dia imola säse amo gadoida imolömelëla säla i. ⁸ Amala sälebe, ie emea gomalä sämalola säsebegi, idiwi amea sähalea, Walio gogi wäla ödägi gelo Yoneie busa damula falodaia negela imola säla i. ⁹ Amala säla iäsebegi, Gini e asigia yöia idogolahilä gaso, ea migalä diigila ado gelola säla i amoge, udia dolö ebalä gegedola molö naha sefolalebe amolige helësëla, ea udia malö amea säi amo gadola odoama hamomalai. ¹⁰ Amala hamomalalahilä, odoa ili galabaia mosöa fisiga gasebegi, ami Yoneie muugi damui. ¹¹ Damula falodaia gaula maalahilä, udia malö amo hïma iäsebegi, ea emema imolö gaula asi.* ¹² Amala hamosebegi, Yoneie bögëla aulo nefolalo amolia maala, ie domalo gaula awäla bausilahilä, ilia Yesuma sämolö asi.

Dolö dausini biae molö mai

(Maga 6.30-44, Ulugu 9.10-17, Yone 6.1-14)

¹³ Yesuea amala säi amo nabalahlilä, sege e neloa amo dögila, e dudaia fila sege dolö afädë maadeia ami hïdo asi. Amala asibua, udia dolö nefolalo amolia Yesu hä asimelëla säi amo nabalahlilä, ilile gaamu amoli dögila, Yesu asi amo bögëla nagadabodo afiai. ¹⁴ Yesu e ödä dudaiala agesua daala aligilahilä beahamelebe, udia dolö yafie nefolalebe amo bealahilä, ili bobasëla, ilile oloi difolalo amoli wahilasisa nelö.

¹⁵ Segeyo amo gala deadisebegi, ie bögëla aulo amoli Yesu neebee maalahilä ema sähalea, Hä deadifali gabu. Nilida sege molö maadeia neebe amo udia dolö nefolalebe goweli dusula awälahlilä, molö bidia nimolöie sege holöfali ga made dibebe ami hogola aliligi afiamalamola säi. ¹⁶ Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obögësalea, Ai. Ilida moholöi made gabu. Ili molö muäia dihili imalola säi. ¹⁷ Amala säsebegi, ilia ema säla obögësalea, Niliada beledi bia, seme äudäla amomu wi galeala säi.* ¹⁸ Amala säsebegi, Yesuea sähalea, Amo ne neebeawi gaula misiëla säi. ¹⁹ Gaula maasebegi, ea udia dolö nefolalo amoli giisidaia ffigimalolahilä, beledi bia amola seme äudä

* **14:11:** Yone busa damula falodaia gaula misialola säi amoie mida, Helodiasaea helësësaleada, Yone dofä nufi gabula helësëmolöie amala säi. * **14:17:** 14.17 Yu iliada beledi amoli hamosaleada bobogalada hamolo made. Beledi biala säi amoda dolö äudäeamu molöi gadoi.

amola gaula mudaia sida adogola nea, Godema nesegei. Ne-segelahilä, ea beledi dagabodasila, ie bēgēla aulo amolima iasebegi, ilia udia dolō sefolalo amoligali sogoi. ²⁰ Amala sogosebegi, ili sefolalo amoli dofea naha maadelahilä, fea digai amo ie bēgēla aulo amolia adu giwilasi salala nobala negei. ²¹ Molō mai amoli, udia malōla nidela made, dolōmuda dausini bia gadoia mai.

*Yesu e ödädabodo asi
(Maga 6.45-52, Yone 6.16-21)*

²² Amalahilä, fodolofalī Yesuea udia dolō nefolalo amoli dusula afiamalola sāmōlōlahilä, ie bēgēla aulo amolima sähalea, Dilidale dudaia fila, ödä dēgēla alogodi afiamalola säi. ²³ Amalahilä, ea udia dolō amolima dusula hä afiamalolahilä, e Godema adomolōie hīdo segebidaia ami fedai. Hä, gagasila digase amo gaalu, Yesu e hīdofalī nelo. ²⁴ Amala neebe amo gaalu, du amo asi mia made awāha nebegi, fo du awāse busamadila gelola maalahilä, ödä aidagusebe amea du amo besu besui. ²⁵ Amala hamosebegi, sege yomolō amo gaalu, Yesu e ie bēgēla aulo awāha dibeā ami ödädabodo misi. ²⁶ Iliā e ödädabodo maasebe amo bealahilä, edefademalä fudugila emo gigisēla bedäi. Iliā fudugila sähalea, Wae. Gosogoda mugabe gabula sālāhilä, ili bedäla üala dodogōi. ²⁷ Amala üala dodogōsebegi, Yesuea fodolofalī ilima sähalea, Bedāmabio. Asigi gelomalo. Weda nemelēla säi. ²⁸ Amala säsebegi, Fidaea sähalea, Dafidiloo, di galēda, di neebea gui ne ödädabodo misiēla sāmola säi. ²⁹ Amala säsebegi, ea misiēla säi. Misiēla säsebegi, Fida e dudaia amila ödädabodo Yesu neebea ami moholō asi. ³⁰ Amala asi gaso, fo gelola guula maasebe amo beala fudugila bedälebe, ödägi besela digala usabodelä hamosebegi, Fida hī uuahalea, Dafidilo Geloie, ne nabelela nimola säi. ³¹ Amala säsebegi, Yesuea fodolofalī naabo mogodigia gala nabelela nea sähalea, Asigi afädē holōfalī negeie, abilideläie asigi äudä negeila nabi. ³² Amalahilä, ele dudaia fia adogoi amole fo guula maaha nelo amo boogelei. ³³ Amasebegi, ie bēgēla aulo dudaia sefolalo amolia Yesuie ei gauia adalahilä sähalea, Dida dofä Godeie malō nebegola säi.

*Yesuea Genesaledi ami oloi difolalo wahii amo
(Maga 6.53-56)*

³⁴ Amala hamolahilä, ili oeabo edefade amoie agesua dēgēla aligilahilä awāla, sege ei Genesaledi ami beselagalai. ³⁵ Beselagalasebegi, udia dolō nefolalo amolia e bealahilä, Yesu gabula helēsēi. Amala helēsēlahilä, sege ga made difolalo amoli sulubadelama sāla sogosebegi, oloi difolalo amoli sulubadela Yesu neebea ami sigi maaha maadei. ³⁶ Sigi

maalahlilä, ilia ema gelola sähalea, Oloi difolalebe gowelia die fagulo bidigimu diigimäiamelëla säi. Amo gadola, Yesuie fagulogi diigi amoli sulubadela hä, wahisa maadei.

15

Godeie ado säla negei dibe amea mäu ilia aiyalo mala dilo amo baagila asi dialea
(Maga 7.1-13)

¹ Amala hamosebegi, Felesi dolö odoa nefolalo amolige, mala dawadigi odoa nefolalo amolige, Yalusalemela Yesu nebea maala, ilia ema nabahalea, ² Die bëgëla aulo amoliada nilile mäu ilia siiba aiyalo mala negei amo damula, naabo nigime hëla made molö nulö amoda mi edoëla nabi.*

³ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Dilia dilile siiba aiyalo mala negei amo helësëla, Godea hamomalai amo damulo amoda mi edoie. ⁴ Godea sähalea, Die diado diemele hedabola helësëla, elele ado nabalahlilä hamomalola säi dialea. Amase elöda, afädëa eedole emele gadiaboseda, baagomäia nufulö dialeala säla negei dialea. ⁵ Amai gasoda, dihili sähalea, Afädëa hile nelegei amogi, eedole emele ugila negemolö nea sähalea, Nelebo goweda Godegali odala i dialeala säsedä, ⁶ ea eedo hedabola helësëla made, ugila made negemalola sälo. Dilia mala go hamose goeada, dilile siiba aiyalo mala negei amo helësëlahilä, Godeie mala säla negei amoda memalä gadoi hamola fisilo gabu. ⁷ Asigi fea negelo dili, bea sälo Aisaeaea dilile hedabola bea sähalea,

⁸ Udia dolö amolia nema asigi wagadi made ga negesilahilä, adoeamu nie ëi gauia adalo nea.

⁹ Ilia olelesaleada, dolöfäea mala säla negei amomu olelelo nea. Amaimo, ilia nie ëi memalä gauia adalo nebegola bea säla dëdëla negei dialeala Yesuea säla i. *Aisaea 29.13*

Udia dolö Godeie siigi nigime baalo mi dibe amo
(Maga 7.14-23)

¹⁰ Yesuea udia dolö mofiamalolahilä, ea ilima sähalea, Dilia nabala hedabola helësëmalo. ¹¹ Nelebo nafiadi digasebe ameadä, udia dolö Godeie siigi nigime baalo made. Nelebo isogi dilo nafiadila segea doadigila awäse ameadä, udia dolö Godeie siigi nigime baalomelëla säi.

* **15:2:** 15.2 Bëgëla aulo amolile naabo nigime baaiä molö nasebegi made. Yu ilia nelebo afädë Godeie siigi nigime baai gauiledula helësëlahilä, hili ili Godeie siigi nigime baaloeala bedälo. Amala helësëlahilä, hili aiyalo mala säla negei amo gadola, Godeie siigi nigime baai made namiäia, ilia dafidi naabo nigime hëlahilä, hobeala molö nulö.

¹² Hobeala ìe bēgēla aulo amolia Yesu neebee maalahilā sähalea, Dia ado amo nabalahlilā, Felesi dolō nefolalo amolile iso asigigi gāwisalea sēsebe amoda dihi melilela sāi. ¹³ Amala sāsebegi, Yesuea sāla obēgēsalea, Nelebo sulubadela nìe Nado selesaia mosōa neebe amea made sagai amoda soomo aaladigisa maademolōmelē. ¹⁴ Felesi dolō ilida gamelā, helēsēmabu. Hili ili si golai nea, dolō odoa nefolalebe amoli naabogi gaula sigi aulo nebego. Si golai elōea si golai elō amo naabogi gaula sigi awāha neēgida, helegela balagula dōgōigi digalomelēla sāi.

¹⁵ Amala sāsebegi, Fidaea sāla obēgēsalea, Ado besula sāi amoie mi nilima awala sāla ìmola sāi. ¹⁶ Amala sāsebegi, Yesuea sāla obēgēsalea, Dilige asigi made gāwi nelo amo gadoi wāla neale. ¹⁷ Nelebo nafia digase amoda isogi digalahilā, segea doadigila aulo amo dilia dawa made neale. ¹⁸ Amaì gaso, nafiadila segea doadigila awāse amoda, iso asigigila beselagalasebe amea, udia dolō Godeie siigi nigime baalomelē. ¹⁹ Mida, iso asigigila beselagalalo amoda asigi nafadege, udia dolō baagomāia nufulōge, udia dolō fa nimolōge, hilimu nafade odoa hamomolōge, nelegei fa nimolōge, wāfalì sāmōlōge, odoama ado nafadela sāmōlōge. ²⁰ Mala nafade amolia udia dolō Godeie siigi nigime baalomelē. Amalo gaso, naabo nigime hēla made, molō nulō ameada, udia dolō Godeie siigi nigime baalo mademelēla sāi.

*Gainana udia afādēa Yesuma dofā asigi afādē negei
(Maga 7.24-30)*

²¹ Sege amo dīgila, Yesu e Daiamadige Saidonomadige asi. ²² Ami awāsebegi, Gainana udia afādē segea ami sulo amo Yesu neebee maalahilā, ema uuala sähalea, Debidie malōo, ne bobasēla ugila negemo. Nìe nidiwima mugabe fedalahilā, e neala nafadesaleamelēla sāi. ²³ Amala sāsebegi, Yesuea ema ado afādē made sāla obēgēla nebegi, ìe bēgēla aulo amoli Yesu neebee maalahilā ema sähalea, Udia goweada nilì baagia aligila uuala aligi maasebego mosalamola sāi. ²⁴ Amala sāsebegi, Yesuea sāla obēgēsalea, Isilale udia dolō sugua sibi dabadigi gadoi nefolalebe amolilemu ne fisiga wei neawela sāi. ²⁵ Amala sāsebegi, udia amea Yesu neebee maalahilā, e mia emo gumu sasagala salea, ema sähalea, Dafidiloo, ne ugila negemola sāi. ²⁶ Amala sāsebegi, Yesuea sāla obēgēsalea, Malōie molō negei ügülogali sadia gala ìmolōda dofea madela

säi.* ²⁷ Amala sälebegi, udia amea sähalea, Dafidilo, amo dofä. Gasoda, ügüloë eedoea molö nahalea dusula digase amoda, ügüloea nulöla säi. ²⁸ Amala säsebegi, Yesuea ema säla obögësalea, Udiao, dia asigi afädë negei goda edefade. Dihï hamesebego gadola hamomolömelëla säi. Yesuea ado amo säia gai amole udia amoë idiwi hä wahii.

Yesuea udia dolö yafie oloi wahii amo

²⁹ Yesu e sege amo dīgīla, Galili oeabo dibe amoë age-suadi awäha nelolahilä, gau fedala deadigia adogola ami sulo. ³⁰ Ami sebegi, udia dolö yafie e neebesa gegedola, ilia odoa emo nafadeige, si golaige, domalo nafadeige, nafi dofogaige, amase, olo elö elöla oloige, sulubadela ie emo mia gaula mafula negesebegi, ea wahisa maadei. ³¹ Amala hamosebegi, udia dolö gegedoi amolia beahamelebe, odoa nafi dofogai amoli ado adoladigi, domalo nafadei amoli wahiladigi, emo nafadei amoli naweladigi, si golai amoli beadigisa nefolalebe amo bealahilä, ili fudugi. Fudugilahilä, ilia Isilaleie Godeie ei gauia adaha nefolalo.

*Dolö dausini biyidiaea molö mai
(Maga 8.1-10)*

³² Yesuea ie bēgēla aulo amoli wela mofiamolahilä ilima sähalea, Udia dolö nefolalebe goweli asigii gabumelë. Mida, nebalä hä segeyo ohodoa nelo amea, ili molö maade gabu. Sidëa baagoi amola wäla mosöla sämolöda, na made hamesa. Idiafa ili si dädäbēlela digaloeala säi. ³³ Amala säsebegi, ie bēgēla aulo amolia ema nabahalea, Udia dolö yafie gegedoi nefolalebe weli molö molöda, sege nafade udia dolö aligisia made wi abidi nimolödula nabi. ³⁴ Amala nabasebegi, Yesuea ilima nabahalea, Beledi aboläia galebela nabi. Amala nabasebegi, ilia säla obögësalea, Beledi gifalädaliä, seme nelësa naabo safo gabuwela säi. ³⁵ Amala gabuwela säsebegi, Yesuea udia dolö amoli nagadaia fifigimalai. ³⁶ Amala sälahilä, ea beledi gifalädaliä amoge seme amoge gaula nea, Godema nesegei. Nesegelahilä, dagabodasila ie bēgēla aulo amolima iäsebegi, ilia udia dolö sefolalo amoligali sogoi. ³⁷ Udia dolö sulubadela sefolalo amolia molö dofea naha maadelahilä, fea digai amo adu gifalädaliägi salala nobala negei. ³⁸ Udia malöla nidela made, molö mai amolida dausini biyidia sefolalo.

* **15:26:** 15.26 Yesueada udia amo emosala eegela gadiabola säi made. Eada Ado Mala Hedabi dafidi Isilalemadidale daidola nabaha maadelahilä, hobeala fii odoa ilia nabuäiala helësëi. Amala helësëlahilä, ea ado besula Isilale helësëla malöla säi. Amase, fii odoa amoli helësëla ügüloa säi. Amala säi gaso, Yesuea udia amoë asigi besui amo bealahilä, ea e ugila negei.

³⁹ Amalahilä, Yesuea udia dolö gegedoi amoli afiaha maademalolahilä, e ödä duugi fila sege ëi Magadani asi.

16

Ilia Yesuma dolöea hamomolöi made gadoi afädë hamomola säi

(Maga 8.11-13, Ulugu 12.54-56)

¹ Felesi dolö nefolalo amolige, amase, Sadiusi dolö nefolalo amolige, Yesu neebee maalahlä, ilia Yesu fedogola bimolöie ema sähalea, Dolöea hamomolöi made gadoi afädë selesaiä mosöala misi dia hamola nilima olemola säi. ² Amala säsebegi, ea säla obëgësalea, [Deadi eso fidila digahalea, mu bëla obëgëseda, dilia hä, esomolö gabula sälo. ³ Amase elöda, sege yose amo gaalu, mu gelëge bëla gasimi sagaseda, dilia walioda hä fo maala sege digamolö gabula sälomelë. Amalo amo dilia mu giwigi bealahilä, amo gadola hamomolö gabulada helësëlo gaso, walio hamosebe amo bealahilä, amo gadola hamomolö gabula helësëlo made nefolaleale.]* ⁴ Udia dolö walio nefolalebe welia nafademu hamosa nea, udiaea dolö fisilo amo gadola Godeie mala fisilo amolia, dolöea hamomolöi made gadoi afädë hamomola sälo. Amalo gaso, dolöea hamomolöi made gadoi afädë Yonama hamoi amomu ilima olemolömelëla säi. Amala sälahilä, ili dīgila eda bahila moholöi asi.

Felesi dolölele Sadiusi dolölele beledi hamolo yidila säi
(Maga 8.14-21)

⁵ Bëgëla aulo amoli oeabo edefade dibe amo dëgëla näiädo alömodi beselagalahamelebe, beledi afädë made ägüla elabola misi meli. ⁶ Amaimo, Yesuea ilima sähalea, Felesi dolölele Sadiusi dolölele beledi edelo yidi amo helësëla, idihë nea hedabola beaha namialola säi. ⁷ Amala säsebegi, ilia hilidomu didiähalea, Nilia beledi made ägüi amoie säsebela didiäha dilo. ⁸ Hilidomu didiäha dibe amo Yesuea dawadigila nea, ilima sähalea, Asigi afädë holöfalä negeila dili, dilia beledi maade gabula didiäsebegoda edoie. ⁹ Aso, dili dawadigi made nelo amo wälasimu neale. Beledi bia amea dausini biea nalahilä, fea digai amoda dilia adu aboläiagi salala nobala negei. Amo elaboi neale. ¹⁰ Amase elöda, beledi gifalädalä amea dausini biyidiae nalahilä, fea digai amoda dilia adu aboläiagi salala nobala negei. Amoge elaboi neale. ¹¹ Na dilima belediie made säi amo dilia dawadigi made nebegoda edoea. Felesilele Sadiusilele beledi edelo yidi dibe amoie hedabola idihë namialola säla i. ¹² Amala säsebegi, ilia helësësaleamelebe,

* **16:3:** 16.2b-3 Dawadigi dolö odoaea helësësaleada, ado [gomalä] hولة negeida, Madiu hi dëdëi made, goda hobeala dolö elöea dëdëila helësëi.

ea hedabola idihë namialola säi amoda beledi neala edelo yidiie made säi gabu. Felesi dolöle Sadiusi dolölea mala säla olelesebe amoie säi gabula helësëi.

Fidaea sähalea, Afädë Memelei amoda di nebegola säi
(Maga 8.27-30, Ulugu 9.18-21)

¹³ Yesu e Sisalia Filibai gaamumadi awäla beselagalalahilä, ea ie bëgëla aulo amolima nabahalea, Udia dolö nefolalebe amolia Dolöie Malö amoda nowë neala säha difolalebela nabi. ¹⁴ Amala nabasebegi, ilia säla obëgësalea, Odoeada ödägi gelo Yone neala säladigi, odoeada Elaia neala säladigi, amase, odoeada Yelemaea galë, bea sälo elö galë neala säladigisa difolaleamelëla säi. ¹⁵ Amala säla obëgësebegi, ea ilima nabahalea, Amai, diliada ne nowëla säha dialeala nabi. ¹⁶ Amala nabasebegi, Saimono Fidaea säla obëgësalea, Afädë Memelei moholömelëla säla negei amoda dimelë. Dida Gode namolöi neebe amoie malö nebegola säi. ¹⁷ Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Yonaie malö Saimonoo, dida obeägisa nea.* Mida, dia walio säi amoda nagadaia dolöea dima olei made. Nïe Nado selesaia mosöa neebe amea oleimelë. ¹⁸ Amaimo, na dima sähago. Dïe ëida Fida. Igi amodaia nïe udia dolö Godea wela ifosisi nefolalebe amoli na ulimolömelë. Olasegi, baagomolö amoie geloï ameadä made nufuda salala salolemolömelë.* ¹⁹ Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amoie idi gai dogelo gii amo dima imolömelë. Dia naga föidaia hamomolö madela säla negesebe amoda, Hebenige hamomolö mademu dialea. Amase, dia naga föidaia hamomolö dialeala säsebe amoda, Hebenige hamomolömu dialeala säi. ²⁰ Amala sälahilä, ea ie bëgëla aulo amolima gelola sähalea, Afädë Memelei moholömelëla säla negei amoda ne neawemelë, odoama säla imabiola säi.

Yesu e baagolahilä nowemolömelëla säi
(Maga 8.31—9.1, Ulugu 9.22-27)

²¹ Segeyo amila nofela, Yesuea mi gäwilafali, ie bëgëla aulo amolima fädäla sähalea, Ne Yalusaleme moholö galeamelë. Ami awäseda, dolö dafidilo asigi gäwi nefolalebe amoliage, gobela ilo busa nefolalebe amoliage, amase, mala dawadigi nefolalebe amoliage, ne neala elö elöla edefade sëlasiimolömelë. Amala hamolahilä, ilia ne baagomäia nufudasegi, segeyo äudä nelolahilä osodagi ne nowemolömelë. Amala hamomolö galeamelëla säi. ²² Amala säsebegi, Fidaea Yesu e sigi aliga galahilä nea nemola sähalea, Dafidilo Geloie, amala sämabu. Dima dofä amala made hamomolömelëla säi. ²³ Amala

* **16:17:** 16.17 Giligi adoda Yonaie malö Saimonola säla dëdëla negei. Amase, Yone 1.42gida Yoneie malö Saimonola säla dëdëla negei. * **16:18:** 16.18 Giligi adoea Fidaie ëida igi ëibalä ga madefali dialea.

säsebegi, Yesu e besuia imogola Fidama sähalea, Ae. Saidani, ne neebeawi namolö made. Mosö. Dia nie idiafa dofo-gasebego. Diada Godea helësëlo amo gadola made, dolöfäea helësëlo wäla helësësebela säi.

²⁴ Amala sälahilä, Yesuea ie bögëla aulo amolima sähalea, Afädëa ne awäsewe gadola moholö helësëседа, hi hamea helësëlo amo fisila, hile i fügäi gaula, ne bögëla moholö di-alea. ²⁵ Amoie mida, afädëa hile namolö amo gaula fëdöla aligimolö helësëседа, ie namolö amo hogosa helemolömelë. Amai gaso, afädëa hile namolö amo ne helësëla fisiseda, ie namolö amo beagolemolömelë. ²⁶ Afädëa nagadaia nelegei sulubadela neala gausalea, hi e baagoseda, nagadaia nelegei amea abeahäla e ugila negemolödu. Amase, afädëa bidi edo ialahilä, hile namolö amo bu nea obögëmolödu. ²⁷ Amala säsebe amoie mida, Dolöie Malö amo ie Eedoie yo digalo hido elöi salugalahilä, ie selesaia fiibalä moholömelë. Maasegi, ea udia dolö sulubadelama ilia hamoi amo gadola bidi imolömelë. ²⁸ Na dilima dofä sähago. Dolö odoa walio gui nefolalebe goweli baagola made, aso, neëgi wäla Dolöie Malö amo, ie Beaha Maadela Sigi Neebe amobalä maase amo bimolömelëla säi.

17

*Yesuie domalo bedefala elöi neebe meli amo
(Maga 9.2-13, Ulugu 9.28-36)*

¹ Segeyo gafeia nelolahilä, Yesuea Fidage, Yemesege, amase, Yemesëie edoo Yonege, ili sigi awäla segebi edefadedaia gadogofali fedala hilidofali nefolalo. ² Ami nefolalea beahaleamelebe, ilile sidaia Yesuie domalo bedefala hido elöi neebe meli. Ie odagi eso si gadoi neela, ie fagulo gäi amoge falela yo digai hido elöi neebe meli. ³ Amo bealahilä, ilia beahaleamelebe, Mosesele Elaiale maala ulufadigilahilä, Yesubalä adosa neebe meli. ⁴ Amo bealahilä, Fidaea Yesuma sähalea, Dafidilo Geloie, nili wi neebeweda hedabi gabu. Na sege mosö ohodoa oledule. Elöda die, elöda Mosesëie, amase, elöda Elaiaïela nabi. ⁵ Ea ado amo, aso, säha nebegi wäla, gelë häu faleifali hido elöi amo ili neebëadi maala dabelahilä, gelë amoie isogila ado afädë sähalea, Egoweda nie malöfali, nihï boba hamosa neawe. Dilia ie ado nabualola säi. ⁶ Ado säi amo nabala, bögëla aulo amoli edefademalä fudugila bedälahilä, nagadaia gumusula diadidigafui. ⁷ Amala difolalebegi, Yesu e ili difolalebea ami maala didiigisalea, Bedämabu. Nowemola säi. ⁸ Amala didiigisebegi, sida adogola beahaleamelebe, dolö elö maade, Yesu hidomu neebe meli.

⁹ Ili segebidaia amila digafiaha dialea, Yesuea ilima gelola sähalea, Dolöie Malö amo bauia amila, aso, made nowela neëgida, dilia meli amo odoama säla imabiola säi.

¹⁰ Amala säsebegi, bëgëla aulo amolia Yesuma nabahalea, Mala dawadigi nefolalebe amoliada Elaiadale dafidi moholöla sälo amoda mi edoïela nabi. ¹¹ Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Elaia eda dofä moholö. Eada nelebo sulubadela hahamogisa namolömelë. ¹² Gaso, na dilima sähago. Elaia eda misi. Misi gaso, udia dolö nefolalo amolia e gabulada helësëla made, ilia hamomolö helësëi amo gadola hamosa nelomelë. Amo hamosa nelo amo gadola wäla, Dolöie Malö amoge neala sëlasiamolömelëla säi. ¹³ Amala säsebegi, bëgëla aulo amolia helësësalea, ado ilima säsebe amoda ödägi gelo Yoneïe säsebela helësëi.

*Yesuea maalibu afädëma mugabe fedai nesiladigi amo
(Maga 9.14-29, Ulugu 9.37-43)*

¹⁴ Ili afiala, udia dolö gegedoi dibeami beselagalasebegi, dolö afädë maala Yesu mia emo gumu sasagala salea ¹⁵ sähalea, Dafidilo Geloie, nie malö bobasëmo. E amulämelahilä, së yafie nulömelë. E amulämesalea nulo gobeiage, ödägi neala digalasisamu aligilomelë. ¹⁶ Amaimo, dië bëgëla aulo amoli nefolalebea sigi misi gaso, ilia e wahilasimolöi made gabiola säi. ¹⁷ Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Udia dolö asigi afädë made negela asiala hamolo walio nefolalebela dili, ne dilibalä segeyo aboläia namolödu. Segeyo aboläiagi na dilile yöi gaula namolödu. E ne neebee sigi misiëla säi. ¹⁸ Sigi maasebegi, Yesuea ema nemoi. Nemosebegi, mugabe amo doadigila asi. Amala asi amole, malö maalibu amo fodolofali wahii.

¹⁹ Hobeala, bëgëla aulo amoli Yesu e hidomu neebee ami maalihilä, ema nabahalea, Amai nilia mugabe nesiladigilibe iliawai amoda edoadula nabi. ²⁰⁻²¹ Amala nabasebegi, ea ilima sähalea, Dilia asigi afädë negei nebegoda, holöfali negei nebegoea amaimelë. Na dilima dofä sähago. I masada gägä holöfali dibe amo gadoi asigi afädë negela nea, segebi gowema sähalea, Guilahilä gagowedi gasi gamola säседа, gasi gamolömelë. Amase, dilia afädë hamomolö asusugai iliawaida maade bimolömelëla säi.*

*Yesuea e baagola nowemolömelëla bu elö säi
(Maga 9.30-32, Ulugu 9.43-45)*

* **17:20-21:** 17.20-21 Dawadigi dolö odoaea helësësaleada, damo 21da Madiu hi dëdëi made, goda hobeala dolö elöea ado Maga 9.29gi dibe amobalä gaalumäiaë dëdëila helësëi. Amoda gomalä [Nelebo afädë hamosebe amea made, molö made naala nea, Godema adosebe ameamu mugabe fedai gowe gadoi nesiladigimolö dialeamelëla säi.]

²² Ili Galili segea gegedosebegi, Yesuea ilima sähalea, Dolöie Malö amoda dolögali gaula imolö segeyo hä beselagalasebewe. ²³ Gaula iasegi, ilia e nufudala baagomolö gasoda, segeyo äudä nelolahilä, osodagi e nowela moholömelëla säi. Amala säsebegi, ili asigia yöia ididogoi.

Gobela ilo mosöie dagisi muni negei

²⁴ Yesuge, ie bögëla aulo amolali awäla, Gabaniama gaamugi beselagalai. Ami nebegi, gobela ilo mosöie dagisi muni nelo nefolalo amolia, Fida neebee maalahilä ema nabahalea, Dïe säla olelelo neebe ameada dagisi muni negelolela nabi.

²⁵ Amala nabasebegi, Fidaea säla obögësalea, Ä, negelomelëla säi.

Amala sälahilä, Fida e mosö mumusogi digala adola made nebegi, Yesuea dafidi Fidama nabahalea, Saimono, nagadaiaie beaha aligilo gini nefolalebe amolia dagisi muni elö elöla negesebe amo negelo amolida nowëadu. Dia edo helësësebe. Ilile malöeaedu, ma odoaealedula nabi. ²⁶ Amala nabasebegi, ea säla obögësalea, Amoda odoaea gabiola säi. Amala sälebegi, Yesuea ema sähalea, Amai galëda, amolile malöea dagisi muni negemolöi made gabu. ²⁷ Amai gaso, alia ili neala habobalasiloea, dia oeabo dibeaa ami seme däamolö mosalo. Amaimo, seme dafidi dease amoie nafigida, muni giwi afädë dië bimolömelë. Ameada gobela ilo mosöie dagisi muni diege niege negemolö dofea bimolömelë. Amo neala gaulahilä, alile dagisi muni ilima ia mosalola säi.

18

Baagila asi neebe amo nowëla nabi
(Maga 9.33-37, Ulugu 9.46-48)

¹ Segeyo amo gala, bögëla aulo amoli Yesu neebee maalahilä, ema nabahalea, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida baagila awäla neebe amo nowëdula nabi.

² Amala nabasebegi, Yesuea malö holöbö wela, ilile sidaia ifosilahilä ³ sähalea,* Na dilima dofä sähago. Dilile asigi bedefala, malësä gadoi made aligiseda, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida made nogila digamolömelë. ⁴ Hi e nagadaiala, malö holöbö gowe gadoi neebe ameada, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea ami baagila asi nea. ⁵ Amase elöda, afädëa nie ëigi malö holöbö gowe gadoi neebe amoma, haligila namolöie misiëla säседа, nemage haligila namolöie misiëla sähagomelë. ⁶ Afädëa malësä nema asigi afädë negei amoligi afädë neala digalasiseda, ëfëa igi edefadegi begela,

* **18:3:** 18.3 Yesuea ado sedadela bia säi Madiu bebagi dëdëi dibe amoligida, biyiduda go. Yesuea ie bögëla aulo amolia mala abodo bögëla hamomäia säha nelo. Ado amoda 18.3-35 amogi dialea.

bidi näiadoea ië muugia begelahilä, ödäea muäia duhulugi hadia idogosedä, ië hedabida amomelëla säi.

*Nili neala nafadelasiloie mi säi amo
(Maga 9.42-48, Ulugu 17.1-2)*

⁷ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Neleboea udia dolö asiala hamomäia neala digalasilo amoie, sege föigi nefolalebe amoli asigii gabumelë. Digalasilo amolida dofä moholöi dialea gaso, digalasimolöie maasebe dolö amoda asigii gabu. ⁸ Die naaboea galë, emoea galë, di neala digalasiseda, damula sadia gamalo. Naabo elö amo mauäi, emo elö amo mauäi neebe amoda, namolöi namolö dibeä ami nogila digamolöda, dofea galea. Naabo äudäla galë, emo äudäla galë, nulo usilo made dibeä sadia idogomolö amoda nafade gabugi. ⁹ Amase, die siia di neala digalasiseda, beselala sadia gamalo. Si afädëfalï galëda, namolöi namolö dibeä ami nogila digamolöda, dofea galea. Si helegela galëda, heli segeä nulo gobeäia ami sadia idogomolö amoda nafade gabugila säi.

*Ado besula sugua sibi afädë nafolala asila säi
(Ulugu 15.3-7)*

¹⁰⁻¹¹ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Dilia malësä goweligi afädë memalä gadoi gabula helësëloea, idihë nea beaha namialo.* Na dilima sähago. Malësä ilile selesaia fii amolida nïe Nado selesaia mosöa neebe amoie migalïa aligilomu nea.*

¹² Dilia abilia helësësebe. Dolö afädëä ië sugua sibi hädali afädë foi nelo amoligi, afädë nafolala asi galëda, eedo ameada nabülasi sëgëlasïie odoai sëgëlasï amolida, felea ifosilahilä, afädë nafolala asi amo hogola aulo madele. ¹³ Na dilima dofä sähago. Awälahilä, ea amo beagoleseda, sugua sibi odoä made nafolala asi amoligi obeägi amoda nagadaialahilä, sugua sibi afädëfalï beagolei amogida, edefade obeägilomelë. ¹⁴ Amo gadola wäla, dilile Diado selesaia mosöa neebe amea malësä goweligi afädë dabadigimäia made hamesa neamelëla säi.

*Didoo afädëä dima asiala hamosegi hamomolö amo
(Ulugu 17.3)*

¹⁵ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Dïe didoea dima asiala afädë hamoseda, hïdo neebeä ami awälahilä, halidomu

* **18:10-11:** 10-11a Giligi adoeada malësä gowelila säi (damo goiege, damo giege, amase, damo 14iege) afädëdi go gadoida Maga 10.42 amogida, nïe bëgëla aulo holöbö gidogo neebe amola säi. Ado amo beaseda, Yesuea malësäiemu helësëla made, ië bëgëla aulo odoä amolige helësëla säi bimolö. * **18:10-11:** 10-11b Dawadigi dolö odoäea helësësaleada, damo 11da Madiu hï dëdëi made, goda hobea dolö elöea Ulugu 19.10 gaula maala dëdëila helësëi. Amoda gomalä [Mida, Dolöie Malö ameada udia dolö dabadigi nefolalebe amoli sigi obëgëmolö misimelë.]

nea, ea asiala hamoi amo olemalo. Dia ado säsebe amo ea nabaseda, dia didoo hä sigi obägëigomelë. ¹⁶ Ea dia ado säsebe amo made nabaseda, dolö afädë galë, äudä galë dibalä awähaeamalo. Amoie mida, ado sulubadela säse amo dofä gabula helësëmäia, äudäea galë, ohodoaea galë melëlo ameage, nabelo ameage iilasila säседа, dofä gabula helësëmolömelë. *Mala Bu Eegei*

19.15

¹⁷ Amala hamosegige, dolö amea ilia säse amo made nabala auauseda, udia dolö Godea wela ifosisi nefolalebe amolima sämalö. Amala hamosegige, dolö amea ilia säse amoge hä, made nabala auauseda, dilia Gode helësëlo made amolimage, amase, dagisi muni nelo amolimage mala hamolo amo gadola, dolö amoma hamomalola säi.

¹⁸ Amaimo, na dilima dofä sähago. Dilia naga föidaia hamomolö madela säsebe amoda, Hebenige hamomolö mademu dialea. Amase, dilia naga föidaia hamomolö dialeala säsebe amoda, Hebenige hamomolömu dialea. ¹⁹ Amai na dilima ado elöge dofä sähago. Nagadaia wi nea, diligi äudäea ado afädë negela Godea afädë gowe hamomäiala säla, ema adoseda, nie Nado selesaia mosöa neebe ameada hamomalola säse amo gadola hamomolömelë. ²⁰ Amaimo, äudä galëge, ohodoa galëge, nie ëigi gedola neëda, ne ili mogogi ami namolömelëla säi.

Hamoi hamolasiloea hamoi gaalu hamolo made bobasëila säi

²¹ Amala säsebegi, Fida e Yesu neebea maalahilä, ema nabahalea, Dafidilo Geloie, nedoo afädëa nema asiala hamoseda, na aboläiagi hëmolödu. Gifalädalialaledula nabi. ²² Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obägësalea, Nada gifalädaliamula made säha. Nada nabülasi gifalädaläie odoi gifalädaliamelëla sähago.

²³ Amoie mida, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida gowe gadoi dialea. Beaha aligilo gini afädëa ie hamoi hamolasilobalä bidi negei dilo amoda, hä mogomolöila helësëimelë.

²⁴ Ea mogodelä hamosebegi, ie hamoi hamolasilo afädëbalä muni edefade nidemolö asusugai bidi negei dilo amo e neebea sigi misimelë. ²⁵ Hamoi hamolasilo amea bidi negei amo beselala imolöi made amea, ie dafidiloea dolö odoama sähalea, Muni bidi negei amo beselala imolöie, hi eege, ie udiage, ie malöge, amase, ie nelegei dibe amo sulubadelage, muni bidi neaha maademalola säi. ²⁶ Amala säi amo nabalahilä, hamoi hamolasilo amea e mia emo gumu sasagala salea, fudugila sähalea, Made habobala, beaha namialo. Na, aso, sulubadela beselala dihüma iaha maademolömelëla säi. ²⁷ Amala säla obägësebegi, hamoi hamolasilo amoie dafidiloea

bobasësalea, e mosalolahilä, bidi negei amo hëi. ²⁸ Amala hamosebegi, dolö amo doadigila fedahamelebe, dolö afädë ebalä hamoi gaalu hamolasilo amo gausiai. Dolö e gausiai amea ebalä ie bidi holöfalï negei dilo. Amasebegi, ea dolö amoie muugia fëdöla gaula nea sähalea, Nie muni bidi negei amo hä beselala imola säi. ²⁹ Amala säsebegi, muni bidi negei amea gumusula dialea fudugila sähalea, Made habobala, beaha namialo. Na die go beselala imolömelëla säi. ³⁰ Amala säsebegi gaso, bidi negelo dolö amea beaha namolö made helësëla, elö amea bidi negei amo beselala imäia, e galabaia mosöa ifosi. ³¹ Amala hamosebegi, hamoi hamolasilo odoa nefolalo amolia ea hamose amo bealahilä, ilia edefademalä habobai. Habobalahilä, ilile dafidilo neebee awäla, nelebo sulubadela hamoi amo ema awala säla äaha maadei. ³² Dafidilo amea ie hamoi hamolasilo amo misialolahilä, ema sähalea, Hamoi hamolasilo nafade di, dia nema fudugila säi amea, die bidi negei amo na hësa maadeimelë. ³³ Nada di bobasëi amo gadola, diada dibalä hamoi gaalu hamolo amomage bobasëmolöi galea madelela säi. ³⁴ Amala sälahilä, dafidilo amea edefade habobalahilä, ie bidi negei amo hulu beselala äaha maademäia, dolö amo galabaia mosöa sëlasilo dolö amoligali gaula awäla ifosi.

³⁵ Dili hïdo hïdölaea didooie asiala hamoi amoli iso asigigila made hëседа, nie Nado selesaia mosöa neebe ameage, dolö dafidiloa hamoi amo gadola wäla, dilima hamomolömelëla säla i.

19

Dolöea udia nü fisiloie säi
(Maga 10.1-12, Ulugu 16.18)

¹ Yesuea ado amoli säha maadelahilä, Galili sege digila awäla, ödä Yodona dëgëla alömodi, Yudia segeamadi asi. ² Awäsebegi, udia dolö yafie e awäsebe amo gadola bëgëla afiai. Amasebegi, ami ea ili neala wahilasisa nelo.

³ Felesi dolö nefolalo amoli Yesu neebee maalahilä, ilia e fedogola beala sähalea, Galonegige, galone madegige, dolö afädëa ie udia fisimolö amo dofeale, ma, dofea madelela nabi. ⁴ Amala nabasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Mi gäwila hamosolo amo gala, Hamolo ameada udiale dolöle hamoila dëdëla negei amo dilia made meli neale. ⁵ Amase, ea elö sähalea, Amoie mida, dolöea ie eedole emele digila, udia neaseda, ele afädëfalï aligilomelëla dëdëla negei amoge made meli neale. ⁶ Amalo amo, ele äudä nelo amo fisila, eleda afädëfalï aligilomelë. Amoie mida, Godea gedola dila afädëfalï namiäia hamoi amo, dolöea hïdo hïdölasimabiola säi. ⁷ Amala säsebegi, ilia ema nabahalea, Amai galëda, Mosesea sähaleada,

Dolö afädëa beba dëdëla ïalahilä, udia nii amo fisila mosalamalola säi amoda, abilia säidula nabi. ⁸ Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Dilile iso asigi geloi dibe amoïe, Mosesea udia nii fisimolö dialeala säi gabio. Gaso, mi gäwila hamoia amida made fisilomelë. ⁹ Amoïe mida na dilima sähago. Dolö afädëa ïe udia amo dolö elöbalä mala nafade hamosegi made, memalä fisilahilä, udia elö neaseda, ea udia elö amoda fa nimolömelëla säi. ¹⁰ Amala säsebegi, ïe bëgëla aulo amolia ema säla obëgësalea, Dolöea udiama mala amo gadola hamomolö galëda, udia nimolöda dofea made gabula säi. ¹¹ Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Ado walio säsebeweda, sulubadelaëa nabala dofea gabula neala gaumolöi made. Iligali helësëlo ï amoliamu dofea gabula neala gaumolöimelë. ¹² Dolö odoa mi elö elöla diëda, udia made neala aligilomelë. Odoada, emea neegela ägüsolo amo gala udia nimolöi made, neegela ägüi. Odoada, dolöea ili iso neadigi. Amase, odoeada, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amomu asigisalea, udia made neala aligilo. Olelesebe amo nabalahlä, dofea gabula neala gaumolöi galëda, neala gaumalola säi.

*Yesuea malësä e mia misiäiala säi
(Maga 10.13-16, Ulugu 18.15-17)*

¹³ Udia dolö odoa nefolalo amolia, ilile malö Yesuea naaboea diigilahilä, Godema adomäia e neebee sigi maasebegi, ïe bëgëla aulo amolia ilima nemoi. ¹⁴ Amala nemosebegi, Yesuea sähalea, Malësä ne neebee misiäia beasimo. Dofogamabu. Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amida malësä goli gadoi ilile dialea. ¹⁵ Amala sälahilä, malësä amoli naaboea diigilahilä, e sege amo digila asi.

*Malisä nelegei yafie negeloea Yesuma nabi
(Maga 10.17-31, Ulugu 18.18-30)*

¹⁶ Segeyo afädëgi, afädëa Yesu neebee maalahilä ema nabahalea, Säla Olelelo, ne namolöi namolö neala gaumolöie, hamoi hedabi abodo gadola hamomolö dialeadula nabi. ¹⁷ Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Dia hedabi amoïe nema nabi amoda edoïe. Afädëmu hedabi nea. Di namolöi namolö dibeami nogila digamolöila helësësedä, nilia hamomalai amoli hamosa namialola säi. ¹⁸ Amala säsebegi, dolö amea naba obëgësalea, Amoda abodowedula nabi. Amala nabasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Baгомäia nufuabio, udia dolö fa nimabio, nelegei fa nimabio, wäfalï sämabio, ¹⁹ amase, dië diadole diemele hedabola helësëla, elele ado nabala hamomalo, dihidi boba hamolo amo gadola, odoa dibalä nefolalebe amoli boba hamomalola säi. ²⁰ Amala säsebegi, malisä amea sähalea, Amoli sulubadela na hamosa

maadei. Nema maade amoda edodula nabi. ²¹ Amala nabasebegi, Yesuea ema sähalea, Di hedabi mogoifali namolöila asigiseda, die nelegei dibe amo bidi neaha maademolö mosö. Amalahilä, bidi nease muni amoda, dolö busadäoi nefolalebe amoligali imalo. Amala hamoseda, di Hebeni ami bidi nimolömelë. Amalahilä, ne bögëla misialola säi. ²² Ado säi amo nabalahlilä, malisä amea asigigi yöia idogolahilä asi. Mida, ie nelegei yafie dilo amogi.

²³ Amala yösebegi, Yesuea ie bögëla aulo amolima sähalea, Na dilima dofä sähago. Nelegei yafie negelo nefolalebe amolida, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea ami nogila digamolöda, baagi sei dialeamelë. ²⁴ Na bu elö dilima sähago. Sugua gameleda nusi galabagi doadigila moholöda, baagi sei holöfali made. Gaso, nelegei negelo nefolalebe amoli, Godea Beaha Maadela Sigi Neebea ami nogila digamolöda, baagi sei baagila asi dialeamelëla säi. ²⁵ Amala säi amo nabalahlilä, bögëla aulo amoli edefademalä fudugila sähalea, Amai damula auloda nowëa gaula namolödula säi. ²⁶ Yesuea ilima siilamu nea sähalea, Udia dolöea gowe hamomolöi made. Gaso, Godeada sulubadela hamomolöimu neamelëla säi.

²⁷ Amala säsebegi, Fidaea ema naba obögësalea, Amai, niliada nilile nelegei sulubadela fisila, di bögëla misi amo, nilileda edo dialeadula nabi. ²⁸ Yesuea ilima sähalea, Na dilima dofä sähago. Namolö gähegi aligisolo amo gala, Dolöie Malö amo ie sigi aligiloie filo hedabi hido elöidaia seëgida, ne bögëla mulo dilige sigi aligiloie filo giwilasidaia salea, Isilale sosogo giwilasi amoli sigi aligimolömelë. ²⁹ Amase, sulubadela nïe ei helësëla, ilile mosöge, edooge, elefige, eedoge, emege, malöge, segege, fisila dīgila misi amolida, dīgila misi amo gadola hädali afädë nealahilä, namolöi namolöge nimolömelëla säi. ³⁰ Yafie dafidila nefolalebe amolida neala hobeahalea, hobeala nefolalebe amolida neala dafidimolömelëla säi.

20

Dolöea gelebi sagai dibeami hamoi hamoiie ado besula säi

¹ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida gowe gadoi dialea. Segeyo afädëgi yosefali sagai eedo afädëa, dolö odoaea ie i gägä negelo gelebi efë sagaia ami bidi nimolöie hamoi hamolasimäia hogola asi. ² Amala nea, dolö odoabalä ado afädë negela sähalea, Segeyo walioie bidida, muni giwi siliba afädë afädëla sogodeläla sälahilä, ie gelebi sagaia ami afiamaloi.* ³ Amaimo,

* **20:2:** Muni giwi silibala säi amoda dolö afädëa segeyo afädëgi hamoi hamola muni bidi nelö amo gadoi. Giligi adoeada denalilusala sälo.

eso neela udigise amo gaalu, magaia gaamugi awäla beahaleamelebe, dolö odoa memalä nefolalebe meli. ⁴ Bealahilä, ea ilima sähalea, Na muni bidi mogola idulä, dilige gelebi sagaia ami afiamaloi. ⁵ Amo nabalahlilä, ilige afiai.

Amase, eso mogogige, eso bégisebegige, ea bu elö amo gadola wäla hamoi. ⁶ Hä, deadise amo gaalu bu awähamelebe, dolö odoa, aso, memalämu nefolalebe meli. Bealahilä ea ilima nabahalea, Segeyo sedade amoda memalä aligila waeaseigoda mi edoiela nabi. ⁷ Amala nabasebegi, ilia säla obögësalea, Afädëa nilima hamoi hamomolö made säsebegi nefolaleawela säi. Amala säla obögësebegi, ea ilima sähalea, Dilige gelebi sagaia ami afiamalola säi.

⁸ Hä, deadi sê gämölö amo gaalu, sagai eedo amea ie hamoi sigi aligilo amoma sähalea, Hamoi hamosa nefolalo amoli mofiamalolahilä, deadi maala hamoi amolidale bidi iia nedala, yose maala hamoi amoli iala wagamalola säi. ⁹ Dolö odoa deadifali misi amoli maala, ilia muni giwi siliba afädë afädëla nii. ¹⁰ Amala neasebegi, dafidi awäla hamolo amolia maala helësësaleada, muni baagila awäla nimolö gabula helësëi. Gaso, iliage muni giwi siliba afädë afädëla nii. ¹¹ Muni amo neala gaula awälahlilä, ilia sagai eedo amoma habobala ¹² sähalea, Dolö hobeadeadifali misi amolia aoa afädëmu hamoi hamolo amolige, dia nilibalä dafidi misi gadoi hamola, muni afädëdila sogosio. Nilüada yosefali awäla hamosa nea, eso neea hëgisebe amoma bibisa hamosa nelola säha dilo. ¹³ Amala säha dibegi, sagai eedo amea iligi dolö afädëma sähalea, Nedoo, na dima asiala made hamoi. Dia muni giwi siliba afädë afädëla nimolöie nebalä ado afädë negei madele. ¹⁴ Di hä, i go gaula mosalo. Dolö gowe hobeafali misi amoma, digali i amo gadola imolö hamesamelë. ¹⁵ Nihile munia nihï hamese amo gadola hamomolö dialea madele. Ma, na mala hedabi hamosa nebegi, dia mudiahalela säi.

¹⁶ Amo gadola sälahilä, Yesuea säla wagala sähalea, Hobeala nefolalebe amolida neala dafidisalea, dafidila nefolalebe amolida neala hobeamolömelëla säla i.

*Yesuea e baagola nowemolömelëla bu elö säi
(Maga 10.32-34, Ulugu 18.31-34)*

¹⁷ Yesu e Yalusaleme moholöie afiahalea, ea bégëla aulo giwilasi amolima hilidomu aliga gala nea sähalea, ¹⁸ Nabahale. Nili Yalusaleme afiahamelë. Ami neëgi, Dolöie Malö amo gobela ilo busa nefolalebe amolimage, mala dawadigi nefolalebe amolimage gaula imolömelë. Amala gaula iasegi, ilia e baagomäia nufualola sämolömelë. ¹⁹ Amala hamolahilä, fii odoaea e gadiabola, ëfë damuia fëgälahlilä, e baagomäia i fügäigi baala negemäiaie, ilia iligali gaula imolömelë. Amala

hamoseda, segeyo äudä nelolahilä, osodagi e nowemolömelëla säi.

*Dafidilo namolöie nabi amo
(Maga 10.35-45)*

²⁰ Sebediie malö äudä amolele emela ie malölali, Yesu nee-bea maalahlilä, udia amea emo gumu sasagala salea, ema afädë ëdëgëi. ²¹ Amalebe, Yesuea ema nabahalea, Dia edo hamesala nabi. Udia amea säla obëgësalea, Die Beaha Maadela Sigi Neebea amida, nïe malö äudä, elöda dïe naabo dafädimadi, elöda dïe naabo fefeädimadila samiäiala sämola säi. ²² Amala säsebegi, Yesuea sähalea, Dilia nabasegoda dawa made nea, fuduia säsebe. Na ödä iigi usi molö neebewe gadola, alia molöi gabulela nabi. Amala nabasebegi, elea ema säla obëgësalea, Aliada molöi neawela säi. ²³ Molöila säsebegi, ea elema sähalea, Aliada nïe ödä iigi usi dibe amo dofä molömelë. Gaso, ali elöda nïe naabo dafädimadi, elöda nïe naabo fefeädimadila samiäiala sämolöda, nïe made. Nadoea gowe samiäiala daiia amea sämolömelëla säi.

²⁴ Amo säi amogi, bëgëla aulo nabülasi amolia nabalahlilä, elema habobai. ²⁵ Habobasebegi, Yesuea ili mofiamolahilä sähalea, Fii odoa beaha aligilo neebe amoliada, udia dolö gelola beaha aligilo nea, amase, ilile ëi sälo neebe amoliada, udia dolö bobasëla made, gelola sigi aligilo amoda dilia dawa. ²⁶ Ili hamolo amo gadola, dilia made hamomolö. Dili neebe gogi afädëa ëi sälo namolöila helësëseda, ea dilile hamoi ugila negelasila hamolasilo namolömelë. ²⁷ Amase, afädëa dafidilo namolöla helësëseda, eda dilile memalä galabaia hamoi gadoi hamolasilo namolömelë. ²⁸ Amo gadola, Dolöie Malöda udia dolöea ie hamoi hamolasimäia made misi. Ea ilile hamoi hamolasimäiage, ie namolö amo udia dolö yafiegali fisiga gala, ili sigi obëgëmolöge misimelëla säi.

*Yesuea dolö si golai äudä wahilasi amo
(Maga 10.46-52, Ulugu 18.35-43)*

²⁹ Ili Yaligola äudulä afiasebegi, udia dolö yafie ili bëgëla afiai. ³⁰ Afiahalea beahamelebe, dolö si golai äudä idi agesua ami sebe meli. Elea Yesu baagila awäsebela säi amo nabalahlilä, uuala sähalea, Dafidiloo, Debidiië malöö, ali bobasëmola säha sulo. ³¹ Elea amala uuasebegi, udia dolö gegedoi amolia elema nemola sähalea, Adomabu. Gameläla säla nemoi. Nemosebegi gaso, elea gelola uuahalea, Dafidiloo, Debidiië malöö, ali bobasëmola säha sulo. ³² Amala säsebegi, Yesu e maala beaha nea, ele welahlilä sähalea, Na alima edo hamomäia helësësebela nabi. ³³ Amala nabasebegi, elea ema sähalea, Dafidiloo, dia alile si fisigälasimäiamelëla säi. ³⁴ Amala

säsebegi, Yesuea ele bobasëla, elele sihidoa diigi. Diigi amole fodolofali si fisigäla fädäla bealahilä, ele Yesu bögëla asi.

21

*Yesu e beaha aligilo Gini gadoi hamola Yalusaleme asi
(Maga 11.1-11, Ulugu 19.28-40, Yone 12.12-19)*

¹ Ili Yalusaleme beselagalamolö ga madela, Olibebi nee-bea ami sege Bedifagi beselagalamolöie yauabia nea, Yesuea bögëla aulo äudä dafidi mosalolahilä ² elema sähalea, Gaa-mugi ami awäla beselagalala beahamelële, sugua dögi aseme, ie malö daiadigile begela negei neë aabela bimolömelë. Beaseda, fisigäla ne neebeawi sigi misialo. ³ Afädëa alima ado afädë säседа, gomalä sämalö. Dafidiloea welebalä hamomolö galeamelëla sämalö. Amala säседа, ea fodolo sähalea, Hä sigi mosöla sämolömelëla säi. ⁴ Dafidi Dafidilo Geloia bea säloma aligila bea säla negei amo gadola gausiala digamäia amala hamoi. Säla negei amoda gowe.

⁵ Saionoie idiwima sähalea, Bimo.* Die beaha aligilo Gini amoda di nee-bea maasebe. Hi e nagadaiala aligilo nea, sugua dögidaiia fila maasebe. Sugua dögi üdilidaia fila maasebegola sämalola

säla dëdëla negei dialea. ⁶ Amala säsebegi, ie bögëla aulo amole awäla, Yesuea hamomalola säi amo gadola hamoi.

⁷ Elea sugua dögi aseme üdilile sigi maasebegi, ilia sugua dögi amoledaia ilile fagulo daia salugalo fösisebegi, Yesu e amolidaia fila fedai. ⁸ Amala fedala fise amo gaalu, udia dolö yafie gegedoi amolia ilile daia salugalo fagulo neala idiafa föladigi, odoaea fasela bäu gadoi dagabola gaula mafula föladigisa nelo. ⁹ Udia dolö gegedoi amoli Yesu awäse amo gadola dafidila awäha nelo amoliage, hobeala maaha nelo amoliage, uuala säsäla awähalea,

Agua. Nesege. Godeie ëi gauia adadi.

Debidiie malöma sähago. Afädë Dafidilo Geloie ëigila maahago
Godea e neala obeägilasimäia.

Hosana. E ilibia neebe amoie ëi gauia adahala

säsäla afiai.

Sama 118.25,26 ¹⁰ Yesu e Yalusaleme awäla beselagalasebegi, udia dolö ami nefolalo amoli sulubadelaia fudugila bedalahilä sähalea, Dolö goweda nowëdula säha dilo. ¹¹ Amala säha dibegi, udia dolö gegedoi amolia sähalea, Goda bea sälo Yesu. Eda Galili segeie gaamu Nasalese dolömelëla säha dilo.

*Yesuea gobela ilo mosöa awäla hamoi amo
(Maga 11.15-19, Ulugu 19.45-48, Yone 2.13-22)*

* **21:5:** 21.5 Saionoie idiwila säi amoda, Yalusaleme udia dolöla helësëmäia säi.

12 Yesu e awāla gobela ilo mosōa beselagalahamelebe, bidi neadigi, bidi nimolōie negeladigisa dibe amoli nesiladigisa nelō. Muni bedefalo auli amolige, amase, haea maliabu gadoi bidi neaha aligilo amolile filo auli amolige, neala besula besigadasi.* 13 Ea ilima sähalea, Ado sāla dēdēla negei dibe amea sähaleada, Nie mosō amoda Godema adolo mosō dialeala sāmōlōmelēla sāla dēdēla negei dialea gaso, dilia fa nelō musūgā aligilo igi ābā gadoi hamosebela sāi.

14 Amala sāsebegi, e gobela ilo mosō neebee ami, si go-laige emo nafadeige mofiasebegi, ea ili wahiladidigisa nelō. 15 Gobela ilo busa nefolalo amoliage, mala dawadigi nefolalo amoliage, Yesuea hedabifali hamose amo bealahilāge, amase, malēsā nefolalo amolia gobela ilo mosōamadila dāgō digala sähalea, Agua. Nesege. Godeie ēi gauia adadi. De-bidiie malōma sähagola sāsebe amo nabalahilāge, ilia habobai. 16 Habobalahilā, ilia Yesuma nabahalea, Iliā sāsebegoda dia nabasebelela nabi. Amala nabasebegi, Yesuea ilima sāla obēgēsalea, Ä. Ado afādē sāla dēdēla negei dibe amoda gomālā. Malēsā nelēsā amolige, malō dodo naha sefolalebe amolige, ilile nafiala dia die ēi gauia adamāia hedabolafali oleleimelēla sāla dēdēla negei dialea. Dilia ado sāla dēdēla negei dibe amo made meli nealela nabi. 17 Amala nabalahilā, Yesuea ili digila gaamugi amila Bedani midilō asi.

*Yesuea āfāeoma nemosebegi bausoi amo
(Maga 11.12-14,20-24)*

18 Diala yosefali nowela, gaamugi obēgēsalea e sidēa baagoi. 19 Amala awāhalea beahaleamelebe, idi agesugi ami āfāeo afādē neebe beala e i mia ami bea awāhamelebe, gāgā afādē maade, bāu badumu neebe meli. Gāgā maade beala, ea āfāeo amoma sähalea, Dia gāgā hobeala dofā made negemāiala sāi. Amala sāi amole, fodolofali bausoi. 20 Bausosebegi, ie bēgēla aulo amolia bealahilā fudugila nabahalea, Äfāeo amo fodolofali bausoi amoda abeahāladula nabi. 21 Amala nabasebegi, Yesuea ilima sāla obēgēsalea, Na dilima dofā sähago. Asigi āudā negela made, asigi afādē negela aligiseda, āfāeoma na walio hamoi amo gadola, diliage hamomolōmelē. Amoda afādē amomu made, dilia segebima dihī dagabola awāla, ödā duhuluma digamola sāsedā, amala hamomolōmelē. 22 Dilia Godema adosalea, asigi afādē negela, nelebo afādē imola ēdēgēseda, amo dilia nimolōmelēla sāi.

* **21:12:** 21.12 Dolō odoaea gobela ilo mosōie yala isogi nelebo nea digahaleada, gobela ilo mosōa muni negei ameamu nelō. Iliada Olomolele Giligilele muniada nelō made. Dolō amolia haea neasebe amolige, amase, nelebo odoa neasebe amolige, nelebo amoli Godegali odala ilo.

Yesu dia hamosebego nowëa hamomalai hamosala nabi amo

(Maga 11.27-33, Ulugu 20.1-8)

²³ Yesuea gobela ilo mosöamadi awäla, ado mala säla olelesa nebegi, gobela ilo busa nefolalo amoliage, udia dolöie dafidilo asigi gäwi nefolalo amoliage, e neebee maalahlilä ema nabahalea, Nelebo dia hamosebegoda nowëa hamomalai hamosala nabi. ²⁴ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obögësalea, Nage dilima ado afädë nabaha. Dilia säla obögëseda, nelebo na hamosebeweda, gowea hamomalai hamosa neala sämolömelë. ²⁵ Yonea ödägi gesa nelo amoda abidila misi. Selesaia mosöala misile ma dolömadila misilela nabi. Amala nabasebegi, hilido didiähalea, Nilia selesaia mosöalala säседа, ea nilima nabahalea, Amai galëda, ema asigi afädë made negei goda edoïela nabolö gabu. ²⁶ Gasoda, nilia dolömadilala säседа, nili udia dolöbalä bedäsebe. Mida, ili sulubadelaea helësësalea, Yoneda bea sälo nelola helësësa nefolaleala didiäi. ²⁷ Amala didiälahlilä, ilia Yesuma säla obögësalea, Nilia dawa madela säla obögëi. Dawa madela säla obögësebegi, ea ilima sähalea, Amai galëda, nelebo na hamosebeweda gowea hamomalai hamosa neala dilima made sämolömelëla säi.

Ado besula malö äudäea hamoila säi

²⁸ Yesuea sähalea, Dilia edo helësësebe. Dolö afädë nelo amoïe malö äudä sulo. Dolö amea ie malö abulümi amoma sähalea, Dia walio awäla gelebi sagaia hamoi hamosa nami-alola säimelë. ²⁹ Amala säsebegi, malö amea ie eedoma haboila sälahilä gaso, hobeala oböla asigi hedabi negela, hamola asi. ³⁰ Amasebegi, dolö amea ie malö elö amo neebee ami awälahlilä, elö amoma säi amo gadola wäla säi. Sälebe malö elö amea säla obögësalea, Nado, hamola awähadiola sälahilä gaso, made awäla fisi. ³¹ Amai, dolö amea hamomaloi amo gadola, malö abodoea nabala hamoila nabi. Amala nabasebegi, ilia säla obögësalea, Abulümiäla säi. Amala säla obögësebegi, Yesuea ilima säla obögësalea, Na dilima dofä sähago. Dagisi muni nelo nefolalebe amoliage, idigi nawelo udia muni imola sälo nefolalebe amoliage, dilida digila, ilidale dafidila Godea Beaha Maadela Sigi Neebee ami afiahagomelëla säi. ³² Amoïe mida, Yone e dili neebee maalahlilä, ea idi mogoifali amo olesebegi gaso, dilia dofä gabula helësëla made nelomelë. Dagisi muni nelo amoliage, idigi nawelo udia muni imola sälo amoliage, ea ado mala säsebe amo nabalahlilä, ea säse amo dofä gabula helësëimelë. Ila amala helësësebe amo, dilia meli gaso, bealahilä dilia asigi besula, dofä gabula helësëla made nelomelëla säi.

*Ado besula sagai oodola beaha namialola säi
(Maga 2.1-12, Ulugu 20.9-19)*

³³ Yesuea sähalea, Ado besula elö säsebewege nabualo. Sege eedo dolö afädëa sagai sagala, yalala amalela diladigimelë. Diladigilahilä, isogi ami gelebi gägä fësëla salimolöie naga dögoi. Amala dögöla negesilahilä, sagai idihë nea beaha aligilo mosö holöbö ilibia ola fedalahilä negesi.* Amala hamolahilä, ea dolö odoama sähalea, Sagai oodola beaha namialola säsilahilä, hi e sege wagadi made asimelë. ³⁴ Gelebi gägä hä, failmolö segeyo ga madesebegi, sagai eedo amea ie hamoi hamolasilo amoli mosalolahilä, sagai oodola beaha aligilo amolima ie gägä odoa nimaloi. ³⁵ Amala nimolö awäsebegi, sagai oodola beaha aligilo amolia hamoi hamolasilo amoli gaulahilä, elö amo nufudala ialalei, elö amo nufudala baagoi, amase, elö amo igia nufi. ³⁶ Amala hamosebegi, sagai eedo amea ie hamoi hamolasilo odoa, dafidi fisiga gai amoli holöbö gidogolahilä, fisiga galebege sagai oodola beaha aligilo amolia dafidi hamoi amo gadola wäla ilimage hamoimelë. ³⁷ Hobeafali, sagai eedo amea hile malö amo fisiga gai. Eedo amea helësëlahilä sähalea, Nie malö wema ilia e hawala mogola hamomolöla helësësala säi. ³⁸ Hile malöfali maase amo bealahilä, sagai oodola beaha aligilo amolia hilido didiähalea, Goda sagai eedo amoie malöfali gabugo. Eedoie nalä negei nilia nimolöie, e nufidedila didiäi. ³⁹ Iliä e gaulahilä, sagai amoie yala baagido sadia gala nufudala baagoimelë.

⁴⁰ Amala hamoi amo, sagai eedo amea maalahilä, sagai oodola beaha aligilo amolimada, edo hamomolö gabula nabi. ⁴¹ Amala nabasebegi, ilia ema säla obëgësalea, Ea dolö nafade amoli neala nafadela nufudadigimolömelë. Amalahilä, gägä failmolö fu beselagalasolo amo gala, faila mogelo dolö amolia oodola beaha namiäia, sagai amo ilima imolömelëla säi. ⁴² Amala säsebegi, Yesuea ilima sähalea, Dilia ado säla dädëla negei amoda made meli neale.

Mosö olelo amolia igi galone made gabula memelela fisi amoda, galone geloi dafidilo dialeamelë. Dafidilo Geloia hamogilebeda, nilia siia bealahilä fudugisa neala
säla dädëla negei dialea.

Sama 118.22-23

⁴³ Amoie na dilima sähago. Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amo dili neebea guila neala gaula awälahilä, udia dolöea amoie gägä negelo amolima imolömelë. ⁴⁴ Igi amodaia

* **21:33:** 21.33 Godea ie Isilale udia dolöma hamosebe amoie, gelebi sagaila säla ado besula Aisaea 5.1-2gi säi dibe amo nealahilä Yesuea säla i. Ado besui amoie mida gomalämelë. Dolö sagai sagalola säi amo gadoida, Gode hi emelë. Amase, gelebi sagai amo gadoida Isilale udia dolömelëla säi.

udia dolö digase amolida, igi amea dusudasila fisimolömelë. Amase, igi amea udia dolö eegeseda, hä eegela fisimolöi fisimolömelëla säi.*

⁴⁵ Amo sälebe, gobela ilo busa nefolalo amoliage, Felesi dolö nefolalo amoliage, ea ado besula säsebe amo nabalahlä, amoda ilile säsebela helësëi. ⁴⁶ Iliä Yesu gaudeläla idi hogoi gaso, udia dolö nefolalebe amolia Yesuda bea sälo neala säha dibe amogi bedäi.

22

*Ado besula udia neahalea molö giala daijala negeila säi
(Uluğu 14.15-24)*

¹ Yesuea ado besula ilima bu elö sähalea, ² Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida gowe gadoi dialea. Beaha aligilo gini afädëa ië malö udia neasebegi, molö giala daijala negei. ³ Daijala negesa maadelahlilä, ea ië hamoi hamolasilo amolima sähalea, Udia dolö giwi säi amoli walio misiäia bea mosaloi. Bea asi gaso, giwi säi amoli moholö haboi. ⁴ Habosebegi, ea hamoi hamolasilo odoama mosalolahilä sähalea, Na giwi säi amolima gomalä sämalö. Molö molö daijala negei dialea. Nie sugua gao gawalige, üdüli odoä säfei hedabige giala dagabodasila negela, nelebo sulubadela daijala negei dialea. Udia neaseweie molö molö misiäiala sämalola säi. ⁵ Amala säla awäsebegi, giwi säi amolia auaulahlilä afiai. Dolö afädëda, hile sagaia asi. Amase, elöda hile sidua mosöa asi. ⁶ Odoä made asi amoliada ië hamoi hamolasilo amoli gaulahlilä, nafadela nufudala baagoi. ⁷ Amala hamosebegi, beaha aligilo gini amea mihalälahlilä, ië ami dolö amoli mosalolahilä, ilia nufidelo dolö amoli nufudala baagosa maadela, ilile mosö gobesa maadei.

⁸ Amala mosalolahilä, ea ië hamoi hamolasilo amolima sähalea, Molö giala daijala negesi dialea gaso, na giwi säi amolida dofea made gabu. ⁹ Idi osogoloa ami awälahlilä, udia dolö gausiasebe amolima, udia neaseweie molö molö misiäiala sämolö mosalola säi. ¹⁰ Amala säsebe amo nabala, hamoi hamolasilo amolia idigi awäla, udia dolö gausiai amoli sulubadela neala gegedosebegi, nafadege hedabige maala, molö molöie mosö amo nobai.

¹¹ Udia dolö mofiaha maadesebegi, beaha aligilo gini amea mofiai sefolalebe amoli bimolöie digalahilä beahamelebe, dolö afädë udia neahalea fagulo gälo amo made gäi misi sebe meli. ¹² Amo bealahilä ea nabahalea, Nedoo, udia neahalea fagulo gälo amo made gäi goda, abilia misi saleala

* **21:44:** 21.44 Dawadigi dolö odoaea helësësäleada, damo gogi dädëi goda Madiu hi made dädëi gasoda, dolö elöea hobeala dädëi gabula helësëi. Uluğu 20.18 bimalo.

nabi. Amala nabasebegi, dolö amea ado säla obëgëla made sulo. ¹³ Ado säla made obëgësebegi, beaha aligilo gini amea ìe hamoi hamolasilo amolima sähalea, Ìe naabo emole helegela nafodolahilä, gasimi sagai dibeami ami sadia idogomo. Amida, ili diisalea bese ali nalëgësa namolömelëla säi.

¹⁴ Yafie wei gaso, afädë afädëla memelei gabiola säi

Dagisi muni negemolö gabule, ma made negemolö gabulela nabi

(Maga 12.13-17, Ulugu 20.20-26)

¹⁵ Felesi dolö nefolalo amoli awälahilä, ado afädë negemolöie didiähalea, Yesuea ado säsebe amoie abilia säla oodomolödula didiäha dilo. ¹⁶ Amala didiälahilä, ilia ilile bëgëla aulo nefolalo amolige, Heledoie sosogo nefolalo amolige, Yesu neebee mosalosebegi, ilia ema sähalea, Säla Olelelo, nilia helësësaleada, dia ado dofämu sälo. Amase, dia Godeie mala säla olelese goda, mogolafali säla olelesa. Dia dolö odoabalä made bedälo ameada, dia mogoimu olelelola helësësamelë. ¹⁷ Amalo gabugi, dia helësësebe amo nilima säla imäia. Beaha aligilo Gini Sisa neebe amomada, dagisi muni imolö dialeale ma maadelela nabi. ¹⁸ Amala nabasebegi, Yesuea ilile asigi nafade amo helësëlahilä, ea ilima sähalea, Asigi fea negelola dilia, edoie ne fedogola beaha. ¹⁹ Muni dagisi negelo giwi gogi nema olemola säsebegi, ilia giwi afädë ema i. ²⁰ Ìasebegi, ea ilima nabahalea, Muni giwi egowegi dolö busa dibe gowege, ei dëdëi dibe gowege, nowëie gabula nabi. ²¹ Amalebe ilia sähalea, Sisäiela säi. Amala säsebegi, Yesuea ilima sähalea, Nelebo Sisäieda Sisa hima imalo. Godeieda Gode hima imalola säi. ²² Amala säi amo nabala ili fudugilahilä, e digila bahila asi.

Sadiusi dolö amolia Yesuma baagoi nowelo amoie nabi

(Maga 12.18-27, Ulugu 20.27-40)

²³ Segeyo amo galamu, Sadiusi dolö nefolalo amolia Yesuma afädë nabolöie e neebee misi. Sadiusi ilia udia dolö baagoi amoli made nowemolöla sälo. ²⁴ Ili nabahalea, Säla Olelelo, Mosesea sähaleada, Dolö baagoi amea malö made sogobala baagoi galëda, baagoi amoie edooea udia didalo amo bedefala nealahilä, edoo baagoi amoie malö sogobamolö dialeala säla dëdëla negei dialea. ²⁵ Amaimo, niligi edoolali gifalädalia nefolalo amoli, abulümi amea udia nii amo malö made sogobala baagosebegi, ëoea udia amo nii. ²⁶ Neala nea, edoo agedu amoge amo gadola wäla hamosebegi, edoo osoda amoge baagolebe, sosogo gifalädalia amoli sulubadela baagola mimisa maadei. ²⁷ Amala baagosa maadeibua, udia amo hobealafali baagola wagai. ²⁸ Amo gadola hamoi amo, ili sulubadela udia afädë amomu neala nelo. Amai,

hobea baagoi nowesolo amo gala, malö gifalädalä amoligi udia amoda abodoweie udia samolödula nabi. ²⁹ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obögësalea, Ado säla dödëla negei dibe amoge, Godeie geloi dibe amoge made dawadigi neebe goeada, dilia asiala helësëla säsebego. ³⁰ Amoieda, udia dolö baagoi amoli nowelagalaseda, udia made nimolöge, dolö made fimolöge. Selesaia fii ili selesaia mosöa nefolalebe amoli gadoi namolömelë. ³¹ Amalo amo, baagoi amoli neala nowelasimolö amoieda, Godea dilima ado säla dödëla negei dibe amoda, aso, nidela made neale. ³² Ea sähalea, Neda Abalahama, Aisaga, Yeigabala ilile Gode neawela säla dödëla negei dialea. Gode eda baagoi amolile Gode made, eda nefolalebe amolile Gode neamelëla säi.

³³ Amala säsebegi, udia dolö gegedoi nefolalo amolia nabal-ahilä, ea säla olelesebe amogi asigigi fudugisa nefolalo.

Godea nilia hamomalai dibe amogi, edefadeda abododula nabi

(Maga 12.28-34, Ulugu 10.25-28)

³⁴ Yesuea ado säi amea, Sadiusi ilia säla obögëmolöi made nefolaleamelëla säi amo nabala, Felesi dolö nefolalo amoli gegedolahilä, ³⁵ ili sosogo amoligi dolö afädë mala säla negei amo dawadigi amea, Yesu fedogola bimolöie ema ado afädë nabi. ³⁶ Dolö amea nabahalea, Säla Olelelo, Ado säla negei amogi, nilia hamomalai dibe edefadeda abododula nabi. ³⁷ Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obögësalea, Dafidilo Geloii die Gode neebe amo die bobaeage, gesamiage, asigiage, boba hamomalo. ³⁸ Nilia hamomalai dibe amoligi, edefadeda amomelë. Amoda dafidilomelë. ³⁹ Amase, agedu gowege amo gadoimelë. Dihidi boba hamolo amo gadola, odoa dibalä nefolalebe amolige boba hamomalo. ⁴⁰ Mosesea Ado sulubadela säla negei dibe amoge, bea sälo nefolalo amolia bea säla negei dibe amoge, nilia hamomalai ado äudä amolegimu begedidigila gosai dialeamelëla säi.

Afädë Memelei moholömelëla säla negei amoie nabi amo
(Maga 12.35-37, Ulugu 20.41-44)

⁴¹ Felesi dolö amoli gegedoi nefolalebegi, Yesuea ilima nabahalea, ⁴² Afädë Memelei amoieda, dilia abilia helësësa. Eda nowëie malö neala nabi. Amala nabasebegi, ilia säla obögësalea, Debidiiie malöla säi. ⁴³ Amala säla obögësebegi, ea ilima nabahalea, Amai galëda, Godeie Gesamia Debidima adolasisebegi, Debidia ema Dafidilo Geloila säi amoda abil-iadu. Debidia gomälä säi.

⁴⁴ Dafidilo Geloia nie Dafidilo Geloima sähalea, Die ado nii nefolalebe amolida, die emoea daiasamäia, na neala ifosidelä, di nie naabo dafädimadi beaha samialola

säi. ⁴⁵ Debidia hi ema Dafidilo Geloila säi galëda, eda Debidiië malöda abeahäladula nabi. ⁴⁶ Amala nabasebegi, afädëa ema ado säla obëgëmolöi made meli. Amasebegi, segeyo amila nofela, ili bedähalea, afädëa ema ado bu made nabelo.

23

*Felesi dolöle mala dawadigi dolölele mala
(Maga 12.38-39, Ulugu 11.43, 11.46, 20.45-46)*

¹ Hobeala, Yesuea udia dolö gegedoi amolimage, ie bëgëla aulo amolimage ² sähalea, Mala dawadigi dolö amolige, Felesi dolö amolige Moseseie filodaia saleamelë.* ³ Amai gabugi, ilia dilima ado sulubadela säse amoda, dilia nabala bëgëla hamomolöi. Gaso, mala ilia hamose amo gadolada, dilia made hamomalo. Mida, ilia made hamosalea, adoeamu sälo gabugi. ⁴ Ilianelebo yöi neegila häuuala gaulo amo, dolöie gidädaia negesilo amogida, hilida naaboea didigila yöi amoli gaumulöla made helësëlomelë. ⁵ Nelebo sulubadela ilia hamose amoda, dolöea bimäiala hamolo. Iliada nelebo salelo amogi ado damui dëdëla salalahilä, odagiage baala, amase, naabogige gälo gaso, ilia salelo amoli edefade bobogalamu gälo nefolalo. Amase, iliada ëfë gadoi fagulo sedade gäi amoie bidigi begedidigilo gaso, ilia ëfë sedadeamu begedidigilo nefolalo.* ⁶ Iliada molö nasebea amige, gedolo mosöa amige, dafidilo filo dibeaa ami fimolömu hamelo. ⁷ Amase, iliada magai gaamugi, udia dolöea ilima, di go gabiola sämäiage, säla olelelola sämäiage hamelo.

⁸ Amalo gaso, dolöea dilima säla olelelola sämolöi mademelë. Mida, afädë emu dilile säla olelelo nea. Dili sulubadela didoo didoolali neamelë. ⁹ Amase, nagadaia wi neada, dolö afädëma dilile diadolada sämabio. Mida, afädë emu dilile diado nea. Amoda selesaia mosöa neamelë. ¹⁰ Dilima dafidilola sämolöi mademelë. Mida, dilile Dafidilo afädë nea. Amoda Afädë Memelei amomelë. ¹¹ Dilile busa edefade neebe amolida, dilile hamoi ugila negela hamolasilo namolömelë. ¹² Afädëa hi e ilibiaseda, eda

* **23:2:** 23.2 Moseseie filodaia saleamelëla säi amoda, Ado säla negei amo Mosesea udia dolöma olelesa nelö amo gadola, mala dawadigi dolö amoliage, Felesi dolö amoliage amo gadola säla olelesa nefolalo amoie säi. * **23:5:** 23.5 Ilianelebo sisigila sähalea gälo amoda Yu dolö ilia hamolo. Iliada ado damui odöa dëdëlahilä, nelebo salelo amogi salelo, amo dëdëla sali amoda ilile naabo fefeädimidage gälo, amase, ilile odagiage baalo. Sigi Obëgëi 13.9, 16, Mala Bu Eegei 6.8, 11.18 amoli bimalo.

Amase elöda, Yu iliada ado Nidei 15.37-41gi dibe amo bëgëla, ëfë hilile fagulo gäi amoie bidigi begedidigilo. Amalo gaso, Yesuea sähalea, Mala dawadigi dolöge Felesi dolöge sisigila sämolöie nelebo gälo amoda edefade bobogamu gälo, amase elöda, ëfë sedademu ilile fagulo bidigi begedidigilo. Mida, udia dolöea bimäiala, ilida hä dofä Godeie ado säla negei amo bëgëlo gabula sämäia amalola säi.

nagadaialasimolömelë. Amase, afädëa hi e nagadaiaseda, eda ilibialasimolömelëla säi.

Yesuea mala dawadigi dolömage, Felesi dolömage mala nafade ilia hamosebe amoie säi amo

(Maga 12.40, Ulugu 11.39-52, 20.47)

¹³⁻¹⁴ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Asigi fea negelo, mala dawadigi dolöla, Felesi dolöla dili, asigii gabu. Mida, dilia Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea ami udia dolöie odagia galadidigilo. Dihili dilida made nogila digahalea, dilia udia dolö nogila digadelä hamose amolile idi galadidig-ilomelë.*

¹⁵ Asigi fea negelo, mala dawadigi dolöla, Felesi dolöla dili, asigii gabu. Dolö afädëamu dili bögëla aulo namiäiaie, dilida duhulu dibeamadige, sege föi dibeamadige nawesa aligilo. Amaimo, e hä bögëla aulo aligiseda, e heli segeie malö dili gadoi hamolasilo. Gasoda, ie mala nafadea dili baagila aulomelë.

¹⁶ Dihili dili si golai nea, dolö odoa nefolalebe amoli idi olelo nebege. Dili asigii gabu. Mida, dilia sähalea, Afädëa gobela ilo mosöla säla, migalä diigila ado gelola säla negeseda, amoda memalä melëlo. Gaso, afädëa gobela ilo mosöa golola säla, migalä diigila ado gelola säla negeseda, amoda ea säi amo gadola hamomolö dialeala sälo. ¹⁷ Dilida asigi maade, si golai gabu. Godeie siigi hedabifalida abodo. Golo amo hedabi gabule, ma gobela ilo mosö amo hedabi gabule. Diliada dawa, goloda gobela ilo mosöa dibe amoie, Godeie nafolala hamolo. ¹⁸ Amase, dilia elö sähalea, Afädëa gobela ilo aulila säla, migalä diigila ado gelola säla negeseda, amoge memalä melëlo. Gaso, afädëa auli amodaia nelebo odala i amola säla, migalä diigila ado gelola säla negeseda, amoda ea säi amo gadola hamomolö dialeala sälo. ¹⁹ Dilida si golai gabu. Godeie siigi hedabifalida abodo. Nelebo gobela ilo amo hedabile ma, auli amo hedabile. Diliada dawa, nelebo gobela ilo amo aulidaia dibe amoie, Godeie nafolala hamolo. ²⁰ Amai gabugi, afädëa aulila säla, migalä diigila ado gelola säla negeseda, eada auli amoge, nelebo sulubadela aulidaia dibe amoge säla, migalä diigila ado gelola säla negelo. ²¹ Amase, afädëa gobela ilo mosöla säla, migalä diigila ado gelola säla negeseda, eada mosö amoge, mosö amogi aligilo amoge säla, migalä diigila ado gelola säla negelo. ²² Afädëa selesaia mosöla säla, migalä

* **23:13-14:** 23.13-14 Dawadigi dolö odoaea helësësaleada ado odoage damo amogi dialeala helësei. Ado amoda gomalä. [14 Asigi fea negelo, mala dawadigi dolöla, Felesi dolöla dili, asigii gabu. Mida, dilia udia didalo sebe amoli dahila neala, ilile mosöa nelebo dibe amo fa neala gaula aulo nea. Dilile asigi musügä negesilahilä, adoamu Godema sedadela adolo nea. Amala hamosebe amoie, dili së edefade muäia baala imolömelë.] Maga 12.40 bimalo.

diigila ado gelola säla negeseda, eada Godeie sigi aligila filo amoge, filo amodaia sebe amoge säla, migalä diigila ado gelola säla negelo.

²³ Asigi fea negelo, mala dawadigi dolöla, Felesi dolöla dili, asigii gabu. Mida, nelebo nelësa sagaia neebe amo sulubadela amogi, nabülasi mogelahilä nabü afädë Godegali ilo gaso, Ado säla negei dibe amogi ado edefadeda, dilia buludola fisi. Buludola fisi amolida goweli. Mogola hamologe, bobasëla ugila negeloge, amase, asigi afädë negeloge buludola fisi. Nabü afädë Godegali ilo dafidi säi amo made fisila, dilia ado edefade goweli hahamosa nelo galebeda, dofealabio. ²⁴ Dihili dili si golai nea, dolö odoa nefolalebe amoli idi olelo nebego. Diliada molö gobei nahalea, eeme nelësa seëgi, amo neadigilo gaso, molö gobeigi sugua gamele seëgi, amola wälada sübä dëgilomelë.

²⁵ Asigi fea negelo, mala dawadigi dolöla, Felesi dolöla dili, asigii gabu. Diliada gaaboge faloge daia baagido gomu hëlo gabu. Gaso, isogida dilia dihilile asigi made sigi aligila, molö fa nelo amea nobai gabumelë. ²⁶ Felesi si golai di, gaabo isogi dafidi nigime hëmalö. Amala hamoseda, daia baagido goge gëgelë baai made bimolömelë.

²⁷ Asigi fea negelo, mala dawadigi dolöla, Felesi dolöla dili, asigii gabu. Dilida baagoi bauia beni faleia hëi amo gadoi gabugo. Bau daia amoda hedabifali beaha gaso, isogi dolö baagoi amolile giwi amoge, nelebo sulubadela nigime baala nobai dialea. ²⁸ Amo gadola wäla, dilile domalo beala udia dolöea asigisaleada, dilida dolö mogoi gabula asigilo gaso, dilile isogida asigi fea negeloge, mala nafademu hamologe nobai gabugo.

²⁹ Asigi fea negelo, mala dawadigi dolöla, Felesi dolöla dili, asigii gabu. Diliada bea sälo amoli baulo mosö olala, amase, dolö mala mogoi hamolo amoli baulo mosö amoge momadolo gabio. ³⁰ Dilia sähaleada, Nilä nilile mäula ili nefolalo amogi galebeda, nilia ili ugila negela bea sälo ilile heale made digalabiola sälo. ³¹ Amala sälo ameadä dilia olesalea, dilida bea sälo nufidelo amolile malö gabula olelomelë. ³² Amalo gabugi, dilia dilile diadola ilia mala hamolo amo gadola, hamola wagamalo.

³³ Dilida baagolo nubage, nubaie malöge nebego. Godea dilibalä gudisege, dili heli segea moholö amoda abeahäla sisi-gala moholö gabu. ³⁴ Amai gabugi, nabuö. Na bea säloge, dolö asigi falagaseige, amase, mala dawadigi dolöge dilima fisiga gamolömelë. Odoada dilia nufudala baagola, odoada i fügäigi baala negemolömelë. Amase, odoada dilile gedolo mosöa ami fëgalahilä, ili nesila gaamu afädëgila doadigila awäla, gaamu

elögi nesila fisiga gamolömelë. ³⁵ Amoïe mida, dolö mogoi nagadaia wi nefolalo odoaea nufi amoli sulubadelaïe heale digai amoda dilimamu diamolömelë. Mi gäwila dolö mogoi Aibeledale heale digaia amila maala, Belegaeäïe malö Sege-laeage, dolö dilia gobela ilo mosöle gobela ilo aulile adeba ami nufi amoïe heale digaia ami, ili sulubadelaïe heale digai amoda dilimamu diamolömelë. ³⁶ Na dilima dofä sähago. Nafade egoweli sulubadela hamoi amoïe bidi nimolö amoda, udia dolö walio nefolalebe welia nimolömelëla säi.

Yesuea Yalusaleme bobasëi
(*Ulugu 13.34-35, 19.41-44*)

³⁷ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Yalusalemee, Yalusalemee, bea sälo amoli nufudala baagologe dili, amase, dolö diligali fisiga wei amoli igia nufidologe dili. Gagalu-goea ie malö augia hawa neala gafedela musügä negelo amo gadola, segeyo nahuigi na die malö goli neala gege-dolasideläi gaso, dilia habosio. ³⁸ Nabuö. Godea dilile mosö digila awäla, mosö amo memalä diamolömelë. ³⁹ Na dilima ado afädë säla iahago. Dilia ne bu elö made beala nelolahilä, dilia sähalea, Afädë Dafidilo Geloïie eigila maahago, Godea e neala obeägilasimäiala sämolömelëla Yesuea säla i.

24

Gobela ilo mosö nafademolömelëla säi amo
(*Maga 13.1-2, Ulugu 21.5-6*)

¹ Yesu e gobela ilo mosöamadila awäha nebegi, ie bögëla aulo amoli e nee-bea maalahilä, ilia ema, gobela ilo mosö amoli bimola säi. ² Amala säsebegi, ea ilima säla obögësalea, Egoweli beahale. Na dilima dofä sähago. Igi elö daia dadagulula fedai golidä, sulubadela mugulula digaha maademolömelëla säi.*

Yöi yafie moholömelëla säi
(*Maga 13.3-13, Ulugu 21.7-19*)

³ Yesu e Olibebidaia sebegi, ie bögëla aulo amoli hilidomu maalahilä nabahalea, Dia nilima säla imo. Dia säi amo abola beselagalamolödu. Dafidi nelebo edodale beselagalasegi, nilia amo bealahilä, di hä, ulufadigimolö amoge, aligila wag-amolö amoge, ga made gabula helësëmolöla nabi. ⁴ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obögësalea, Odoaea dili dahila neloea, idihë namialo. ⁵ Mida, dolö yafie maalahilä nïe ëi säla, Afädë Memelei Geleso amo ne misi neawela sälahilä, udia dolö yafie dahila nimolö moholömelë. ⁶ Amase, sege ga madefali nudusalea ado goba nabase amogige, sege wagadi made

* **24:2:** 24.2 Yesuea ado sedadela bia säi Madiu bebagi dëdëi dibe amoligida, biida go. Ea segeyo aligila wagamolö amoïe säha nelo. Ado amoda 24.2-25.46 amogi dialea.

nudusalea wabula säse amo nabase amogige, dili fudugila bedäloea, asigi sigi namialo. Nelebo amala hamomolö dialea gaso, amoda aso, aligila wagamolö mademelë. ⁷ Fii elöle elöle nuduladigi, gamane elöle elöle nuduladigisa namolömelë. Amase, sidë ige, fogolige sege odoagi moholömelë. ⁸ Nelebo amoli sulubadela hamomolö amoda, udiaea malö ägümolö salea, mi gäwila sëlo amo gadoi bimolömelë.

⁹ Amo gala, dili gaula neala sëlasila, nufudala baagomolömelë. Nie ëigi nefolalebego bealahilä, udia dolö fii odoa amoli sulubadela dilima bimolö habobamolömelë. ¹⁰ Segeyo amo gala, yafiea nema asigi afädë negei amo digila awälahilä, ilia hilimu bimolö habobala, odoama gaula imolömelë. ¹¹ Amase, wäfalä bea sälo yafiege maalahilä, udia dolö yafie dahila nimolömelë. ¹² Mala nafade edese amea, udia dolö yafiea boba hamolo amo gögila badilimolömelë. ¹³ Amamolö gaso, afädëa aso madelahilä, wagamäiala gelola aligiseda, e damula moholömelë. ¹⁴ Fifii asi sefolalebe amoli sulubadela nabaha maademäia, Beaha Maadela Sigi Neebe amoie Ado Mala Hedabi amo sege föi sulubadelagi säla daidosa maademolömelë. Amala daidosa maadeseda, aligila wagamolömelëla säi.

*Nelebo yöi ayägöloi bimolö amoie säi
(Maga 13.14-23, Ulugu 21.20-24)*

¹⁵ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Amamolö gabugi, dilia bea sälo Danialoea nelebo yöi ayägöloi amoie säla negei amo Godeie mosöa dië beaseda, (ado egowe nidese ameadä hedabola helësëmalo) ¹⁶ Yudia segea sefolalebe amolida, segebi dibeä ami fisäla baluluia afufumalo. ¹⁷ Amo gala, afädë mosö figädaia sebe amea digalahilä, mumusogi ie nelegei nea digamabio. ¹⁸ Amase, afädë sagaia neebe amea, fagulo daia salugalo negei amo mosöa nea obëgëmbio. ¹⁹ Segeyo amo gala, udia fagulo hagu sefolalebe amolige, malö dubo dodo iaha sefolalebe amolige, asigii gabu. ²⁰ Fisäla moholö amoda i bäu gisalea gögü mulo amo gala galëge, amase, hele filo segeyo Sabada gafegi galëge muloea, dilia Godema adosa namialo. ²¹ Mida, segeyo amo gala yöi edefade elö elöla yafie maala negei dië bimolömelë. Sege föi dibe sulubadela mi gäwila hamoia amila yöi amo gadoi made meli. Amase, hobeage bu elö made bimolömelë. ²² Amaimo, amo gala Godea segeyo obobagilasi made galebeda, udia dolö sulubadela fisilabio. Amalabio gaso, udia dolö hi memelei amoli helësëlahilä, obobagilasimolömelë.

²³ Segeyo amo gala, afädëa dilima sähalea, Bimo. Afädë Memeleä amo misi neala säsege, gagoweä misi neamelëla säsege, dofä gabula helësëmbio. ²⁴ Amoie mida, wäfalä Afädë

Memelei gadoi odoage, wäfalī bea sālo odoage moholōmelē. Amala maalahlilā, ilia udia dolō Godea memelei nefolalebe amoli dahila neala hamomabelela bimolōie, dolōea dofā hamomolōi made gadoige, hīdo elōige hamosa namolōmelē.
²⁵ Nabuō. Amo made hamola neebe amo gaalu, na dilima sāla iahagomelē.

²⁶ Amaimo, afādēa dilima sähalea, Nabuō. Sege udia dolō aligilo made dibea ami neala säседа, ami mosabio. Amase, afādēa sähaleada, Mosō hogoli afādēgi nogila digai saleala säседа, dofā gabula helēsēmabio. ²⁷ Mida, sege yabagelela eso maasidola maala, eso digasido amige yo digalo amo gadola, Dolōie Malō amo ulufadigisolo amo gala, amo gadola wāla ulufadigimolōmelē. ²⁸ Baagoi domalo dibea ami haea säsalī gadoi gegedomolōmelēla sāi.

*Hobeala Dolōie Malō ulufadigimolō amo
 (Maga 13.24-27, Ulugu 21.25-28)*

²⁹ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Segeyo amogi yōi yafie elō elōla amo hamosa maadei amole, eso usila, aube made neela, amase, gasumilī mudaiala besela didigafulahilā, muugi nelebo geloi hīdo elōi amoge neala fogolasimolōmelē.
³⁰ Amala hamosegi, Dolōie Malō amoie nofe elōi amo mudaia ulufadigisegi, sege dibe sulubadelagi nefolalebe amoli didigaomolōmelē. Ili beahalea, Dolōie Malō amo geloi amole, yo digalo hīdo elōifalī amolebalā, mu baidilidaia maala neē bimolōmelē. ³¹ Amase, fuloea gelola fuse amo gaalu, ea iē selesaia fii amolima mosalolahilā, udia dolō hī memelei sege fōi sulubadelagi, agesu näiado nefolalebe amolige, näiado nefolalebe amolige, neala gegedolasimalola sämolōmelēla sāi.

*Yesuea äfäeoie ado sāi amo
 (Maga 13.28-31, Ulugu 21.29-33)*

³² Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Diliada äfäeoie mala amogi helēsēmalo. Äfäeo fēsēgēsīsila, bāu gāhe bobagiseda, dilia helēsēsalea, sege esomolōda ga made gabula helēsēlomelē. ³³ Amo gadola wāla, nelebo sulubadela säsewe gadoi hamose dilia beaseda, amoda hä, ga made, suägisa gabula helēsēmalo. ³⁴ Na dilima dofā sähago. Udia dolō walio nefolalebego baagola made nefolalegi wāla, nelebo sāi amoli sulubadela hamosa maademolōmelē. ³⁵ Mu giwige, naga fōige hogosa helemolō gaso, nie adoda dofā made hogosa helemolōmelēla sāi.

*Dolō afādēa gowe gala hamomolōla dawa madela sāi amo
 (Maga 13.32-37, Ulugu 17.26-30, 17.34-36)*

³⁶ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Amala hamomolō amoda segeyoge, aoage afādēa dawa mademelē. Selesaia fii

iliage, Malöeage dawa mademelë. Nadoea hïdomu dawadigi neamelë. ³⁷ Dolöie Malö ulufadigisolo amo gala, Noaie segeyogi hamoi amo gadola wäla hamomolömelë. ³⁸ Ödä bëi made maala nebegi, ilia molö ödäge nadigi, udia neadigi, dolö fila awäladigisa nebegi, Noa duugi fila fedamolö segeyo amo beselagalaimelë. ³⁹ Iliä dawa made nebegi, ödä bëi maala ödäea sulubadela mai. Dolöie Malö ulufadigisolo amo galage, amo gadola wäla hamomolömelë. ⁴⁰ Segeyo amo gala, dolö äudä sagaia neëgi, elö amo neahalea, elö amo digïla moholömelë. ⁴¹ Udia äudä wahalo dailaha neëgi, elö amo neahalea, elö amo digïla moholömelë.

⁴² Amai gabugi, dilile Dafidilo segeyo gomo gala moholö gabula, dilia dawa made ameadä, dili idihë namialo. ⁴³ Ado gowe helësëmalö. Mosö eedoea fa nelo dolö gasigi gowe gala moholöla helësëi galebeda, ea idihë neëgi, ie mosö dagabola fa nea digamäia fu made ialabiomelë. ⁴⁴ Amai amea, diliage daiala namialo. Mida, Dolöie Malö moholö amoda, dilia gowe gala moholö gabula helësëi made neëgi, e moholömelëla säi.

*Ado besula hamoi hamolasilo hedabüiege nafadeiege
(Ulugu 12.41-48)*

⁴⁵ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Hamoi hamolasilo asigi falagaseige, nulügäige neebe amea, ie dafidiloea hïle mosöa hamoi hamolasilo odoa sigi namiäia, ilile molö segeyo hï daiala negeifaligi mogela ilo amoda abodowedu. ⁴⁶ Ie dafidiloea maala beahalea, hamoi hamolasilo amea hamoi amo gadola wäla hamosa neë beaseda, hamoi hamolasilo amo obeägïlomele. ⁴⁷ Na dilima dofä sähago. Dafidilo amea hamoi hamolasilo amoma ie nelegei sulubadela sigi namialamolömelë. ⁴⁸ Amaimo, hamoi hamolasilo nafadea asigiamu helësësalea, nie dafidilo aso, deegela, fodolo made moholöledula helësëlahilä, ⁴⁹ ea hamoi gaalu hamolasilo nefolalebe amoli nufudala, gagaolo ödä nulö dolöbalä molö ödäle naha aligïlomele. ⁵⁰ Amai gabugi, hamoi hamolasilo amea e segeyo gowegi, aoa gowegi moholöla helësëi made neëgi, ie dafidilo amo moholömelë. ⁵¹ Maalahilä, ea hamoi hamolasilo amo neala nafademolöi nafadelasila, e asigi fea neglobalä namialamolömelë. Amida, ili dïisalea bese ali nalëgësa namolömelëla säi.

25

Ado besula udia dodola nabülasïe säi

¹ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Segeyo amo galada, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida, gowe gadoi diamolömelë. Udia dodola nabülasia ilile elamu amoli neala gaula, udia nimolö dolö amo gausiamolöie afiai. ² Udia

amoligi biada asigi maade, amase, biada asigi gäwi. ³ Udia asigi maade amoliada, ilile elamu gaula afiai gaso, amobalä weli osala nafolala, gaula made afiai. ⁴ Amasebegi, udia asigi gäwi amoliada, weli ödä iigi söga salala nafolala, ilile elamubalä gaula afiai. ⁵ Udia nimolö dolö amo fodolo made maasebegi, ili süwiala waola, sulubadela adidi difolalo.

⁶ Gasi mogogifalä, afädëa uuahalea, Uuaa. Udia nimolö dolö amoda hä, misi gabio. E gausiamolöie afiamalola uuai. ⁷ Amala uuasebegi, udia dodola amoli sulubadela nowelahlilä, ilile elamu amoli hahamogilahilä gaui. ⁸ Amasebegi, asigi maade amolia asigi gäwi amolima sähalea, Dilia weli gogi nili gögödëla imo. Nilile elamu usidelä hamosebela säi. ⁹ Amala säsebegi, asigi gäwi amolia säla obëgësalea, Ai. Weli wegida dilila nililada dofea made. Bidi neasea ami awäla, dilida dihilile bidia nimalola säi. ¹⁰ Amala säsebegi, ili weli nea asi amo gaalu, udia nimolö dolö amo beselagalai. Amasebegi, dai ai udia amolida ebalä awäla, udia neahalea molö edefade nasebea ami digala, idi gai. ¹¹ Hobeala, udia dodola odo a amoli maala, ilia sähalea, Dafidilo, dafidilo, nili idi gai dogasimola säi. ¹² Amala säsebegi, ea säla obëgësalea, Na dilima dofä sähago. Dilida na dawa madela säi.

¹³ Amamolö gabugi, dilia segeyoge aoage dawa made neebe ameada, idihë namialola Yesuea säi.

*Ado besula hamoi hamolasilo ohodoaie säi amo
(Ulugu 19.11-27)*

¹⁴ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida, gowe gadoi diamolömelë. Dolö afädëa e sege wagadi made moholö awähalea, ie hamoi hamolasilo amoli misialalahilä, ilia ie nelegei sigi namiäiaie, ilile naabogi gausisi. ¹⁵ Ea afädëma muni giwi siliba dausini bia i. Elömada muni giwi dausini äudä i, amase, elömada dausini afädëfalä i. Ilile asigi dibe amo gadola, afädë afädëlama muni sogola gausisi. Amala hamola negesilahilä, e asi. ¹⁶ Awäsebegi, dolö dausini bia nelö ameada, fodolofalä awäla bisinesi hamosa neada, dausini bia elö neala baai. ¹⁷ Amase, dolö dausini äudä nelö ameage, amo gadola hamosalea, dausini äudä elö neala baai. ¹⁸ Amai gaso, dolö dausini afädë nelö ameada awäla, ie dafidiloie muni giwi dausini amo naga dögölahilä, naga isogi musügä negesi.

¹⁹ Segeyo holöbö ede nelolahilä, hamoi hamolasilo amolile dafidilo amo obëgëla, ea muni i amoie, ilibalä ado fädäla sämolöie misi. ²⁰ Dolö muni giwi dausini bia nelö amea, dausini bia elöge baala nii amo gaula maala nea sähalea, Dafidilo, dia negali dausini bia i. Ameada, na dausini bia elö neala baai amo gowemelë. ²¹ Amala sälebegi, ie dafidilo amea

ema sähalea, Hamoi hamolasilo hedabie, dia hamoi hedabolafalī hamoi gabu. Dida asigi nulūgāi. Dia nelegei holōfalī go hedabola madēlela sigi nelo goeada, dia nelegei edefade sigi namiāiaie imolōmelē. Di nebalā obeāgīsa namolōie misiēla sāi. ²² Amala sāsebegi, dolō dausini āudā nelo ameage maala nea sähalea, Dafidilo, dia negali dausini āudā ī. Ameada, na dausini āudā elō neala baai amo gowemelē. ²³ Amala sālebegi, īe dafidilo amea ema sähalea, Hamoi hamolasilo hedabie, dia hamoi hedabolafalī hamoi gabu. Dida asigi nulūgāi. Dia nelegei holōfalī go hedabola madēlela sigi nelo goeada, dia nelegei edefade sigi namiāiaie imolōmelē. Di nebalā obeāgīsa namolōie misiēla sāi. ²⁴ Amala sāsebegi, dolō muni giwi dausini afādē nelo ameage maala nea sähalea, Dafidilo, dida dolō aabela habobalo amo na dawa. Dia made sagaia amida, dia molō nelo. Sege dia molō gāgā made fēfēia amige, diada molō gegecola negelo. ²⁵ Amalo ameada, ne bedähalea. Ne awāla, die muni giwi amo na naga dōgōla negei. Die muni amoda gowemelē. ²⁶ Amala sāsebegi, īe dafidiloea ema sāla obēgēsalea, Hamoi hamolasilo nafade di, dida habobame. Dia helēsēsalea, sagai na made sagaia ami na molō nelo, amase, sege na molō gāgā made fēfēia amige, nada molō gegecola negelola helēsēile. ²⁷ Amala helēsēi galēda, dia bēgi dolōbalā nīe muni negesi galebeda, ne obēgēla maala, baai muni amola nealabio. ²⁸ Amai amea, muni giwi dausini afādē ea gaula neebe go neala, dausini nabūlasi galebe amogali imalo. ²⁹ Amoīeda, sulubadelaea nelebo afādē gaula neebe amolimada, odoa baala īasegi, yafie gaula namolōmelē. Gaso, afādēa nelebo afādē made gaula neebe amomada, holōfalīmelē gaula neebe amoda hails nimolōmelē. ³⁰ Hā, hamoi hamolasilo nafade goda sege gasimi sagai dibeami sogobala sadia idogomalo. Amida, ili dīsalea bese ali nalēgēsa namolōmelēla sāila sāi.

Dolōie Malōea udia dolō sulubadela mogemolō amo

³¹ Yesuea ado aso, sāhamu neamu sähalea, Dolōie Malō amo, īe yo digalo hido elōi salugalahlilā, selesaia fii sulubadelabalā maasolo amo gala, e īe sigi aligila filo hedabi hido elōidaia samolōmelē. ³² Fīfii asi sefolalebe amoli sulubadela, īe odagia maala gegecolasisegi, sigi aligilo ilia sugua sibile sugua memele nafolala mogelo amo gadola, eada udia dolō mogela, ³³ sugua sibida dafādīmadi negela, sugua memeda fefeādīmadila negemolōmelē.

³⁴ Amo gala, beaha aligilo Ginia īe dafādīmadi nefolalebe amolima sähalea, Nīe Nadoea neala obeāgīlasi dilie, dili misiē. Godea Beaha Maadela Sigi Neebeami digamalo. Amoda sege fōi dibe sulubadela mi gāwila hamoia amila dilile daii

dilo. ³⁵ Mida, ne sîdëa baagoi nebegi, dilia ne molö i. Ne ödä haläi nebegi, dilia ne ödä i. Amase, ne näiadodi dolö gabugi, dilia ne mosöa sigi asi. ³⁶ Ne fagulo maade nebegi, dilia ne fagulo i. Amase, ne oloi dibegi, dilia ne sigi nelo. Ne galabaia mosöa nebegige, dilia ne bea misila sämolömelë. ³⁷ Amala säsegi, mogola hamolo nefolalo amolia ema säla obëgësalea, Dafidilo Geloie, di sîdëa baagoi nebegi, nilia abola beala, di molö iasio. Di ödä haläi nebegi, nilia abola di ödä iasio. ³⁸ Amase, di näiadodi dolö nebegi, nilia abola di mosöa sigi awäsio. Di fagulo maade nebegi, nilia abola digali fagulo iasio. ³⁹ Amase, di oloi dibegige, galabaia mosöa nebegige, nilia di abola bea awäsiola nabolömelë. ⁴⁰ Amala nabasegi, Gini amea ilima säla obëgësalea, Na dilima dofä sähago. Dilia nelebo sulubadela nïe nedoolaligi afädë holöbö gidogofali neebe amoma hamoi amoda, dilia nema hamoila sämolömelë. ⁴¹ Amala säsegi, ea fefeädimadi nefolalebe amolima sähalea, Nemola fisi udia dolöla dili, dilida ne neebeawi made, bahïla afiala, nulo usilo made dibeä ami moholö mosö. Nulo amoda mugabe busa amoïege, ië hamoi hamolasilo amolilege daiai. ⁴² Mida, ne sîdëa baagoi nebegi, dilia ne molö made i. Ne ödä haläi nebegi, dilia ne ödä made i. ⁴³ Amase, ne näiadodi dolö gabugi, dilia ne mosöa made sigi asi. Ne fagulo maade nebegi, dilia ne fagulo made i. Amase, ne oloi dibegige, galabaia mosöa nebegige, dilia ne made bea misila sämolömelë. ⁴⁴ Amala säsegi, iliage naba obëgësalea, Dafidilo Geloie, di sîdëa baagoi nebegige, di ödä haläi nebegige, di näiadodi dolö gabugige, di fagulo maade nebegige, di oloi dibegige, amase, di galabaia nebegige, nilia amo abola bealahilä, di made ugila negesiola nabolömelë. ⁴⁵ Amala nabasegi, ea ilima säla obëgësalea, Na dilima dofä sähago. Dilia nelebo sulubadela afädë holöbö gidogofali neebe amoma made hamoi amoda, dilia nema made hamoila sämolömelë. ⁴⁶ Amai gabugi, ilida së nahamu namolöia ami moholömelë. Gaso, mogoi hamolo amolida namolöi namolö dibeä ami moholömelëla Yesuea säla wagai.

26

*Busa dolö amolia Yesu baagomäia nufulöla didiäha dilo
(Maga 14.1-2, Ulugu 22.1-2, Yone 11.45-53)*

¹ Yesuea ado amoli sulubadela säha maadelahilä, ië bëgëla aulo amolima sähalea, ² Segeyo äudä namolö gabulahilä, Baagila Asi Segeyo beselagalamolö amoda dilia dawa. * Hä, Dolöie

* **26:2:** Baagila Asi Segeyola säi amoda, Isilaleie malö made nufudala, baagila awäla, Isibiie dolö malö abulümi amoli nufudaha maadei amoie helësëla obëgëlo segeyola säi.

Malö amo i fügäigi baala negemäia, odoäie naabogi gausimolömelëla säi.

³ Segeyo amo gala, gobela ilo busa nefolalo amola, udia dolöie dafidilo asigi gäwi nefolalo amolali, gobela ilo Busa Edefade, amoie ëida Gaiafasa, amoie mosöa gegedoi.

⁴ Iliä Yesu abeahämola oodolahilä, nufudala baagomäia gaumolödula geleä didiäha difolalo. ⁵ Iliä sähalea, Amamolö gaso, Segeyo Edegi gedosolo amo gala made, udia dolöea gelola üala dodogöla säloeala säi.

*Udia afädëa Yesuie busagia weli söga negei amo
(Maga 14.3-9, Yone 12.1-8)*

⁶ Yesu e sege Bedani ami gudubu hamoi Saimonoea mosöa sebegi, ⁷ udia afädëa weli hedabi gafisigäi hido elöi muni edefadea nelo amo gaula, e sebea ami misi. Yesu e ami molö naha sebegi, udia amea weli ödä i igia hamoigi osala negei dilo amo, ie busagia söga negei. ⁸ Amala hamoi amo, ie bögëla aulo amolia bealahilä, ilia habobala sähalea, Faeagasebegoda edoiedu. ⁹ Ameada bidi edefade nealahilä, muni amo busadäoigali ialabiola säi. ¹⁰ Yesuea ilia habobasebe amo dawadigi nea, ea ilima sähalea, Dilia e edoie yölasisa. Eada nema mala hedabi hamosebemelë. ¹¹ Busadäoida dilibalä namolöi namolömelë. Gaso, neda dilibalä namolöi namolö mademelë. ¹² Udia amea nie domalogi weli negei amoda, ne baumolö amoie daiai. ¹³ Na dilima dofä sähago. Ado Mala Hedabi gowe sege föi sulubadelagi säla olelesaleada, e helësëlahilä, ea hamoi amoge säla imolömelëla säi.

*Yudasaea Yesu hololömolöie ado afädë negela üi
(Maga 14.10-11, Ulugu 22.3-6)*

¹⁴ Giwilasi amoligi afädë, ie ëida Yudasa Isagaliada, e gobela ilo busa neebea ami awälahilä, ¹⁵ ea nabahalea, Na e dilile naabogi gausideläie, diliada negali edo imolö gabula nabi. Amala nabasebegi, ilia muni giwi siliba nabülasi ohodoa nide-lahilä, egali i.* ¹⁶ Segeyo amila nofela, ea Yesu ilile naabogi gausimolöie fu hogosa nelo.

*Yesu e ie bögëla aulo amoliberalä molö naha dilo amo
(Maga 14.12-21, Ulugu 22.7-14, 22.21-23, Yone 13.21-30)*

¹⁷ Segeyo Edefadegi beledi edelo yidila made gobela molö amoie segeyo bu agesolo amo gala, bögëla aulo amoli maalahlilä, Yesuma nabahalea, Dia Baagila Asi Segeyo molö molö amoie, nilia abidi daiamäia hamesebela nabi. ¹⁸ Amala nabasebegi, Yesuea sähalea, Gaamugi awälahilä dolö amoma

* **26:15:** 26.15 Muni giwi siliba nabülasi ohodoa go, walioda aboläiadu nilia dawa made. Goda holöbö muni edefade. Hamoi hamolo dolöea aube bia gadoigige, gafeia gadoigige bidi nelo amo gadoi. Madiu 27.9-10 amoge bimalo.

gomalä sämalö. Säla Oleleloea sähalea, Nïe fuda hä, ga made gabugi, nïe bægëla aulolali, Baagila Asi Segeyo amoïe molö molö amo na dibalä nuduläla säila sämalola säi. ¹⁹ Amala säsebegi, bægëla aulo amolia Yesuea säi amo gadola hamola, Baagila Asi Segeyo amoïe molö molöïe daiai.

²⁰ Deadifali, Yesu e giwilasi amolibalä molö naha sefolalo. ²¹ Ili molö naha sefolalea, ea sähalea, Na dilima dofä sähago. Dili sebegogi afädëa ne hololöla odoäie naabogi gausimolömelëla säi. ²² Amala säsebegi, ilile asigia edefade yöia idogolahilä, hïdo hïdolea ema säla didigahalea, Dafidilo Geloie, nale, ma nalela säla didigai. ²³ Amala säla didigasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Dolö nebalä falogi naabo gaalu digai ameadä ne hololöla odoäie naabogi gausimolömelë. ²⁴ Ìe säla dëdëla negei dibe amo gadola, Dolöïe Malöda baagomolö. Gaso, Dolöïe Malö e hololöla odoäie naabogi gausise dolö amoda, asigii gabumelë. E emea made neegela ägüi galebeda, e hedabi aligilabiomelëla säi. ²⁵ Yudasa, e hololöla odoäie naabogi gausimolö amea nabahalea, Säla Olelelo, nalela nabi. Amala nabasebegi, ea ema sähalea, Dihï säse gomelëla säi.

Dafidilo Geloïe molö mai amo

(Maga 14.22-26, Ulugu 22.15-20, 1 Golïdi 11.23-25)

²⁶ Ili molö naha sefolalea, Yesuea beledi afädë nealahilä, Godema nesegei. Nesegeilahilä, ea beledi dagabodasila, bægëla aulo amoligali ïahalea, Goda nïe domalomelëla säi. ²⁷ Amala sälahilä, ea gaabogi usi amo neala gaula nea, Godema nesegeilahilä, iligali ïahalea, Dili sulubadelaëa go hä, gobe dadagabola mualo. ²⁸ Goda nïe healemelë. Asialo made ado elöi säla negemolöïe healemelë. Nafade hamoi amoli hëmäia, udia dolö yafiegali besigahawe. ²⁹ Na dilima sähago. Segeyo guila nofela, ne wani ödä bu elö made naala nelolahilä, Nadoëa Beaha Maadela Sigi Neebea ami nea, dilibalä bu elö molömelëla säi.

³⁰ Amala sälahilä, ilia gë afädë udälahilä, Olibebia afiai.

Fidaëa Yesu dawa madela sämolömelëla säi amo

(Maga 14.27-31, Ulugu 22.31-34, Yone 13.36-38)

³¹ Olibebia afiahalea, Yesuea ilima sähalea, Walio gasigi, dili sulubadelaëa, nema hamosebe amo beahalea, dilile asigi afädë negeigo digamolömelë. Mida, ado säla dëdëla negei dibe amea sähaleada, Na sugua sibi sigi aligilo nufudasegi, sugua sibida fisäla dusudasila afufumolömelëla säla dëdëla negei dialea. ³² Amamolö gaso, ne nowelasisegi, na dili baagila, nedale Galili moholömelëla säi. ³³ Amala säsebegi, Fidaëa ema säla obëgësalea, Dima hamosebe amo bealahilä, sulubadelaëa asigi afädë negei amo digaseda, neda

dofä made amamolömelëla säi. ³⁴ Amala säsebegi, Yesuea ema sähalea, Na dima dofä sähago. Walio gasigi gagalugo gawalia made gäla neëgi, dia ne dawa madela nafi bu ohodoala sämolömelëla säi. ³⁵ Amasebegi, Fidaea ema sähalea, Neda dibalä gaalu baagomolö galëge, ameadä na di dawa madela dofä made sämolömelëla säi. Ìe bëgëla aulo amoli sulubade-laeage amalamu säla didigai.

*Yesu e Gesemani sagaia Godebalä adoï amo
(Maga 14.32-42, Ulugu 22.39-46)*

³⁶ Yesu e ilibalä sege ëi Gesemani beselagalalahilä, ea bëgëla aulo amolima sähalea, Ne holöbö gasi gala Godema adose gaaluda, dili wi sefolamialola säi. ³⁷ Amala sälahilä, Fidage, Sebediie malö äudä amolege, ea ili sigi awälahilä nea, ìe iso asigia yöia idogola, säosäosa nelo. ³⁸ Amala nea, ea ilima sähalea, Nìe iso asigia edefademalä yöia idogosalea, ne baagomolö gabumelë. Dili gui nea, nihilìgìla idihë namolölamelëla säi. ³⁹ Amala sälahilä, e holöbö gasi gala, nagadaia gumusula dia idogola dialea, Godema sähalea, Nìe Nado, asiamolö fu galëda, gaabogi usi molö amo na asiamäia. Amamäia gaso, na hamese amo gadola made, dia hamese amo gadola hamomäiamelëla säi. ⁴⁰ Amala sälahilä, ea ìe bëgëla aulo sebea ami awäla beahaleamelebe, ili süwia adi dibe amo bealahilä, ea Fidama nabahalea, Dilia nebalä aoa afädë idihë namolö ulisebele. ⁴¹ Nafadea dili fedogola melëloea, idihë nea, Godema adosa namialo. Dofä. Asigiada hamomolöila helësësa neago gaso, domaloda wäbëai nebegola säi. ⁴² Amala sälahilä, e bu agedu obëgëla, Godema adosalea, Nìe Nado, go made asiala, muäia galëge, dia hamese amo gadola hamomäiamelëla säi. ⁴³ Amala sälahilä, e bu obëgëla maala beahaleamelebe, ili süwia adi dibe meli. Mida, ilile si gafodo amo hä, gadugisalea amai. ⁴⁴ Ili ami bu elö dīgìla awälahilä, ea bu osoda Godema dafidi säi amo gadola wäla säi. ⁴⁵ Amala sälahilä, ìe bëgëla aulo amoli sebea ami bu obëgëla, ea ilima sähalea, Dili süwiamu diala, hele saleale. Bimo. Fu hä, ga madesebego. Dolöie Malö amoda, nafade hamolo amolile naabogi hololöla gausisebe-melë. ⁴⁶ Dili hä, nowemo. Afiadi. Bimo. Dolöea ne hololöla odoäie naabogi gausimolö amo hä, ga made misi neebemelëla säi.

*Yesu odoäie naabogi gausi amo
(Maga 14.43-50, Ulugu 22.47-53, Yone 18.3-12)*

⁴⁷ Yesuea ado amo aso, säha nebegi, giwilasi amoligi Yudasa e misi. Dolö maleia nudulo helebege baialage gaula, ebalä mofiai. Gobela ilo busa amoliage, udia dolöie dafidilo asigi gäwi amoliage, dolö amoli misialai. ⁴⁸ E hololöla ilile naabogi

gausilo amea, ilima dafidi daiala säla ïahalea, Na dolö gaula mimise amoda emelë. E gaumalola säla ï. ⁴⁹ Ili maalahilä, e hä, Yesu neebee fodolofali maala sähalea, Säla Olelelo, di go gabiola sälahilä, e gaula mimi. ⁵⁰ Mimisebegi, Yesuea ema sähalea, Nedoo, dia hamomolö misi amoda hä, hamomola säi. Amala säsebegi, dolö amoli maala, Yesu hä, gaula fëdöi. ⁵¹ Amalebegi, dolö afädë Yesubalä nelo amea, ïe helebe besela neawelahilä, gobela ïlo busa amoïe hamoi hamolasilo amo nufudala, ïe gëhe dagala sali. ⁵² Amala hamosebegi, Yesuea ema sähalea, Dia helebego dihi negeia ami negela obëgëmo. Mida, dolö sulubadelaëa helebee nudumolöïe gauseda, helebee ili nufudala baagosa maademolö gabu. ⁵³ Na nie Nadoma nabaseda, eada waliomu selesaia fii yafie, ami giwilasi amo baagila asi amolida, nema fisiga wemolömelë. Na ema amala nabolö ulila helësësebele. ⁵⁴ Gaso, na amala nabaha galebeda, ado säla dëdëla negei dibe amo gadola, amala hamomolöi dialeala säi amo made gausiala digalabiola säi.

⁵⁵ Amo gala, Yesuea gegedoi amolima sähalea, Fa nelo gaumolöïe mulo amo gadola, nudulo helebege baialage gagaulahilä, ne gaumolö misile. Segeyo sulubadelagi, nada gobela ïlo mosöa säla olelesa sulo amogi, dilia ne made gaui amoda. ⁵⁶ Gaso, bea sälo amolia ado säla dëdëla negei dibe amo gadola gausiala digamolöïe, nelebo sulubadela amala hamosamelëla säi. Amala säsebegi, bëgëla aulo amoli sulubadelaëa e digila fisäla awäha maadei.

Ilia Yesuma gudi nabi amo

(Maga 14.53-65, Ulugu 22.54-55,63-71, Yone 18.13-14, 18.19-24)

⁵⁷ Yesu gaui amolia gobela ïlo Busa Edefade Gaiafasa neebee ami, e sigi asi. Mala dawadigi dolöge, dafidilo asigi gäwi dolöge, ili ami gegedoi nefolalo. ⁵⁸ Fida e holöbö hobeala baagiala e bëgëla awäla, gobela ïlo Busa Edefadeïe mosö yala isogi digalahilä, hä, wagasebe amo bimolöïe, hamoi hamolasilo amolibalä beaha sulo.

⁵⁹ Gobela ïlo busa amoliage, Galisolö dolö amoli sulubadelaëage, e baagomäia nufulöïe, dolö odoaea wäfalï, Yesuea asiala hamose melëlo amo sämäiala hogoi. ⁶⁰ Hogosebegi, yafiea wäfalï, ea asiala hamose melëlo amo säla misi gaso, e nufulöïe mi made meli. Made beasebegi, giso hobealafali, dolö äudä maalahilä ⁶¹ sähalea, Egowea sähaleada, Na Godeïe mosö go hailadigilahilä, segeyo ohodoagi bu ulimolöïmelëla säïmelëla säi. ⁶² Amala säsebegi, gobela ïlo Busa Edefadea nowela aligilahilä, Yesuma nabahalea, Dia ado afädë made säla obëgësale. Elea dima säsegoda, abeahämola sähadula nabi. ⁶³ Amala nabasebegi gaso, Yesu e ado saula sulo. Amasebegi,

gobela ilo Busa Edefade amea ema sähalea, Gode namolöi neebe amoie ëigi, dia nilima fädäla sämola säha. Afädë Memelei amoda, dile. Dida Godeie malölela nabi. ⁶⁴ Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Dihï säse gomelë. Gaso, na dilima sähago. Hobealada, Dolöie Malö Geloï Edefade amoie naabo dafädimadi filahilä, e mu baidilidaia maaha neë bimolömelëla säi. ⁶⁵ Amala säsebegi, gobela ilo Busa Edefade amea, hile fagulo gadelaha nea sähalea, Ea Gode gagadela säsebego. Odoama ea hamoi amoie nali made nabeldelämelë. Hädamade ea Gode gagadela säsebe amo dilia hä, nabi amomelë. ⁶⁶ Dilia abilia helësësebelä nabi. Amala nabasebegi, ilia säla obëgësalea, Eda hä, nufudala baagomolö dialeala säi. ⁶⁷ Amala sälahilä, ilia Yesu e migalïa gofedela gagalala, e nufudala ialalei. Odoaeada e naabo gafea nufudalahilä ⁶⁸ sähalea, Afädë Memelei, dolö di nufudase egoweda nowë gabu. Dihï bea säla sämola säha nelo.

Fidaea Yesu dawa madela säi amo

(Maga 14.66-72, Ulugu 22.56-62, Yone 18.15-18, 18.25-27)

⁶⁹ Amo gala, Fida e segea yala isogi nogila digasia ami sebegi, hamoi hamolasilo dolisä afädë maalahilä ema sähalea, Dige Galili dolö Yesubalä nawesa aligilo amo gabula säi. ⁷⁰ Amala säsebegi gaso, Fidaea dolö sulubadelaie sidaia ne madela sälahilä sähalea, Ado dia säse goda, na dawa mademelëla säi. ⁷¹ Amala sälahilä, e yala baagido idi dagaboimadi awäha nebegi, hamoi hamolasilo dolisä elöea e bealahilä, ami nefolalebe amolima sähalea, Dolö egoweda Nasalese dolö Yesubalä nawesa aligilo amo gabula säi. ⁷² Amala säsebegi, Fidaea migalïa diigila, bu elö ne madela gelola sälahilä sähalea, Dolö amoda na dawa mademelëla säi. ⁷³ Hobeala, dolö odoa ami nefolalebe amolia maalahilä, Fidama sähalea, Dida dofä amoligi gabu. Dia adosebegoea dihïdi ulufadigisebegomelëla säi. ⁷⁴ Amala säsebegi, Fidaea, na we wäfalï säseda, dofä ne Godea së imäiala sälahilä, migalïa diigila sähalea, Dolö amo na dawa mademelëla säi. Ea säia gai amole, hä, gagalugo gawalia gai. ⁷⁵ Amala gäsebegi, Fidaea helësësalea, Yesuea sähalea, Gagalugo gawalia aso, made gäla neëgi, dia ohodoala ne dawa madela sämolömelëla säi amo helësëla obëgëi. Amala helësëla obëgëlahilä, e segea doadigila awäla, edefademalä diisa nelo.

27

Ilia Yesu e Gabena Bailadi neebea sigi asi amo

(Maga 15.1, Ulugu 23.1-2, Yone 18.28-32)

¹ Segeyo sagala digase amo gaalu, gobela ilo busa nefolalo amoli sulubadelaeege, udia dolöie dafidilo asigi gäwi nefolalo amoliage, Yesu baagomäia nufulöla säla ado afädë negei.

² Iliä Yesu nafodola sigi awälahilä, Gabena Bailadië naabogi gausi.*

Yudasa e baagoi
(Abosolo 1.18-19)

³ Iliä e nufulöie hamosebe amo bealahilä, Yudasa, Yesu hololölo amea asigi bedefalahilä, muni giwi siliba nabülasi ohodoa amo neala gaula, gobela ilo busa amolige, dafidilo asigi gäwi amolige neebea obögëlahilä ⁴ sähalea, Nada dolö nafade afädë made hamoi hololöi amoda, asiala hamoi gabiola säi. Amala säsebegi, ilia säla obögësalea, Dia hamoi goda nilile mademelë. Goda dihilemelëla säi. ⁵ Amala säsebegi, Yudasaea muni amo Godeie mosö isogi ami sadia idogolahilä awäla, himu maagö bëola baagoi. ⁶ Amala hamosebegi, gobela ilo busa amolia muni amo neala gaula nea sähalea, Goweada dolöie heale digamäia hamoi amea, muni goda negelo dibeä ami gedola negemolöda dofea mademelëla säi. ⁷ Iliä ado afädë negelahilä, muni amea sege afädë nii. Sege amoda, nagaea sosobene hamolo dolö amoma nii. Udia dolö sege odoadila misi amoli baagosegi baumolöie sege nii. ⁸ Amala hamoi amo helësëlahilä, sege amoda Heale Segela sälo, amase, walioge amala säha nea.* ⁹ Amoda Godeä bea sälo Yelemaeama aligila bea säi amo gausiala digai. Ado amoda gomalä. Iliä muni giwi siliba nabülasi ohodoa amo neala gausi. Bidi amoda Isilaleie malö odoaea dolö goie bidida gomalä säla negei. ¹⁰ Dafidilo Geloia na hamomalai amo gadola, nagaea sosobene hamolo dolö amoie sege nimolöie, ilia bidi amo ila säla dädëla negei dialea.

Yesuma dida Yu udia dolöie beaha aligilo ginilela nabi
(Maga 15.2-5, Ulugu 23.3-5, Yone 18.33-38)

¹¹ Yesu Gabenaie siigi nebegi, Gabenaea Yesuma nabahalea, Dida Yu udia dolöie beaha aligilo ginilela nabi. Amala nabasebegi, Yesueä säla obögësalea, Dihä säse gomelëla säi. ¹² Gobela ilo busa amoliage, dafidilo asigi gäwi amoliage, ea asiala hamoimelëla säsebegi, ea ado afädë made säla obögëi. ¹³ Amasebegi, Bailadia ema nabahalea, Iliä dima asiala hamoila säsebegi, dia made nabahalela nabi. ¹⁴ Hä, Yesueä ado afädëge made säla obögësebegi, Gabena amo edefademalä fudugi.

* **27:2:** 27.2 Bailadida Olomo dolö. Olomo ilia, e Yu ilile gamane beaha aligilo gabena namialai. Yu ilia hilidomuda Yesu nufudala baagomolö uli gabugi, Olomo dolö amoliamu nufudala baagomolö dialeala sämolöi dilo. Ameada, Yu ilia Bailadi neebea Yesu sigi asi amo. Yone 18.31 bimalo. *

* **27:8:** 27.8 Ado amea, walioge amala säha neala säi amoda, segeyo walio nili neebeweie made säi. Amoda Madiueä ie beba dädësebe amo gaalu segeyo dilo amoie säi.

*Yesu baagomäia nufuöla säi**(Maga 15.6-15, Ulugu 23.13-25, Yone 18.38—19.16)*

¹⁵ Segeyo Ede amoie molö nasolo amo galada, Gabenaea galabaia negei afädë fisigähamu aligilo. Udia dolö gege-doi amolia dolö gowe fisigämola säse amo gadola, hilima fisigälasilo. ¹⁶ Segeyo Ede amo gala, dolö afädë, ëi Balabasa galabaia negei dilo. Udia dolö sulubadelaëa ië mala dawadigi. ¹⁷ Udia dolö yafie maala gege-doi nebegi, Bailadia ilima nabahalea, Na nowë dihilima fisigämäiala hamesebe. Balabasa fisigädule, ma Yesu, ema Afädë Memeleila sälo go fisigädulela nabi. ¹⁸ Amala nabi amoie mida, ilia Yesuma mudialahilä, ië naabogi gausi gabula helësësalea amai.

¹⁹ Amaimo, e gudisalea filo amodaia sebegi, ië udiaëa ado afädë säsisalea, Dolö mogoi goma afädë made hamomalo. Mida, na walio simasia beala, e helësëla nïe asigi edefade yöia idogoimelëla säi. ²⁰ Amai gaso, gobela ilo busa amoliage, dafidilo asigi gäwi amoliage, udia dolö gege-doi amolima Balabasa fisigähalea, Yesu nufuöla sämäia si nigilasi. ²¹ Amasebegi, hä, Gabenaea ilima nabahalea, Äudä amolegi abodo dihilima fisigämäiala nabi. Amala nabasebegi, ilia säla obëgësalea, Balabasamelëla säi. ²² Amala säsebegi, Bailadia ilima nabahalea, Amai galëda, Yesu, ema Afädë Memeleila sälo goma, na abilia hamomäiala nabi. Amala nabasebegi, ili sulubadelaëa säla obëgësalea, I fügäigi baala negemäiala säi. ²³ Amalebe, ea ilima nabahalea, Mida edogi. Ea edo nafade hamoi gabiola nabi. Amai gaso, ilia gelolafali uuala sähalea, Eda i fügäigi baala negemäiala säha nelo. ²⁴ Ea säse amo made nabahalea, ilia gelola üala dodogöla sämolö hamosebe amo bealahilä, Bailadia udia dolö gege-doi amolile sidaia naabo nigime hësalea sähalea, Dolö goie heale digaseda, asialada nema maademelë. Dihilima gomelëla säi. ²⁵ Amala säsebegi, udia dolö amoli sulubadelaëa säla obëgësalea, Ië healeda nilimage, nilile malömage diamäiala säi.* ²⁶ Amala säsebegi, ea Balabasa hilima fisigäi. Amalahilä, odoëa Yesu fëgämaloi. Fëgälahilä, e i fügäigi baala negemolö sigi mosalai.

*Ami dolö amolia Yesu gadiaboi amo**(Maga 15.16-20, Yone 19.2-3)*

²⁷ Amala hamosebegi, Gabena amoie ami dolö amolia Yesu sigi awäla, Beledoliama mosöa nogila digalahilä, ami dolö odoama gege-domalolahilä, e nogömaloi.* ²⁸ Ami nebegi, ilia ië fagulo gäi amo gila negesilahilä, fagulo bëi sedade bedefala

* **27:25:** 27.25 Ië healeda nilimage, nilile malömage diamäiala säi amoda gomalä helësëla säi. E nufudala heale digasebe amoie sëda, hili molöla sähalea säi.

* **27:27:** 27.27 Beledoliama mosöda Gabenaie mosö edefade. Amogida ami dolö amoli aligilo.

salugasi. ²⁹ Amalahilä, ëfë äyo gägäi neala amalela nasigila, giniie busa gadoi hamola ie busagia salugasilahilä, i dama dagaboige ie naabo dafädimadi gausi. Ili e mia emo gumu sasagala fia idogola salea, e gadiabola sähalea, Yu udia dolöie beaha aligilo Ginie, di go gabiola säha nelo.* ³⁰ Amalahilä, ilia e gofedela gagalaladigi, amase, i dama dagaboi gausi amo fedela neala busagia nufudadigisa nelo. ³¹ Ili ema amala gagadiabosa nelolahilä, fagulo sedade amo holola, hile fagulofali amo salugasi. Salugasilahilä, ilia e i fügäigi baala negemolöie sigi asi.

Yesu e i fügäigi baala negei amo

(Maga 15.21-32, Ulugu 23.26-43, Yone 19.17-27)

³² Ili amila doadigila afiaha dibegi, gaamu Sailini ami fii dolö afädë, ie ëida Saimono gausiala digai. Amalebe, ilia ema Yesuie i fügäi amo gaumalala eegei. ³³ Afialahilä, sege ëi Gologoda beselagalai. Gologoda amoda Busa Giwi Segela sälo. ³⁴ Beselagalalahilä, ilia wani ödäge gamogai ödäge gegoalahilä, egali muäia äasebegi, ea nabibilage, molö made helësei. ³⁵ Amalebe, ilia e hä, i fügäigi baala negelahilä, ie fagulo gii amo nowëa nimabelela, sadu dahila, ie fagulo amo amala mogei. ³⁶ Amalahilä, ili ami fia idogola, e idihë sefolalo. ³⁷ Ili i fügäigi ie busa daia adomoi, ema gudisalea säi amo dädësalea, Goda Yu udia dolöie beaha aligilo Gini Yesula dädëla baala negei. ³⁸ Amala hamolahilä, ebalä fa nelo dolö äudä, elö naabo dafädimadi, amase, elö naabo fefeädimadila i fügäigi baala negei. ³⁹ Udia dolö ili amogi baagila afu mafusalea, ema busa dugagiladigila gagadiabola ⁴⁰ sähalea, Diada Godeie mosö hailadigilahilä, segeyo ohodoagi ulimolöeai amo, di dihimu damula mosö. Dida dofä Godeie malö galëda, i fügäia adogoila digamola säla baagiladigisa nelo. ⁴¹ Amaimo, mala dawadigi amoliage, dafidilo asigi gäwi amoliage, gobela ilo busa amoliage, amo gadola wäla gadiabola sähalea, ⁴² Eada udia dolö odoa ugila negelo. Amai gaso, hi e ugila negemolöi made gabu. Eda Isilaleie beaha aligilo gini nea. I fügäia adogoila e walio digaseda, nilia ema asigi afädë negemolö. ⁴³ Ea Godema asigi bogia adogola nelo. Godea e hameseda, ea e ugila negemäia. Mida, ea sähaleada, Neda Godeie Malöla sälo ameala säha dilo. ⁴⁴ Fa nelo dolö ebalä i fügäigi baala negei amoleage, amo gadola wäla ema nemoi.

Yesu baagoi amo

(Maga 15.33-41, Ulugu 23.44-49, Yone 19.28-30)

* **27:29:** 27.29 Ami dolö ilia Yesu gadiabola dahila neala, beaha aligilo ginia momadolo amo gadola momadolasi. Segeyo amo gaalu, beaha aligilo gini iliada, fagulo bëige, habuga gadoige salugala, i dama dagaboige gaula filo negei.

⁴⁵ Eso mogogila awäla eso bögise gaaluge, sege sulubadela gasilasimu dilo. ⁴⁶ Eso bögise gaalu, Yesuea gelolafali wela säia adahalea, Eli, Eli lama sabagadanila säi. Amoie mida gomalä, Nie Gode, nie Gode, dia ne edogi fisigisisala säi. ⁴⁷ Amo nabalahlä, odoa ami nefolalo amolia sähalea, Goeda Elaia wesebegola säi. ⁴⁸ Hä, fodolofali amoligi afädë baluluia awäla, nelebo afädë dahudu gadoi wani ödä gamogai dibeä ami gelahlä, i bidigi yaala, egali muäia i. ⁴⁹ Amala hamosebegi, odoa amolia sähalea, Aso. Elaia maala, e damula misiabelela beaha aligidila säi. ⁵⁰ Yesuea bu elö gelola sälahilä, ie namolö amo fisigisila, hame doala asi. ⁵¹ Amasebegi, fagulo edefade Godeie mosöa gosagisi dilo amo, gadogola gadelala digalahilä, elö eamu eamula negesi. Amase, fogolige maala, igige gäudäladigi. ⁵² Amase, baui amolige dogä negesebegi, Godeie udia dolö baagoi difolalo amoligi, yafie nowelasisi. ⁵³ Yesu baagoi amo nowelasisebegi, nowelasisi amoli baui amo dögila awäla, Godea hile nafolai sege gaamu Yalusaleme dibeä ami nogila digasebegi, udia dolö yafieä ili meli.

⁵⁴ Ami dolö hädali afädë beaha aligilo ameage, amase, ebalä Yesu idihë nefolalo amoliage fogoli misi amogige, nelebo hamoi amogige beala, edefademalä fudugila bedälahilä sähalea, Wae. Goweda dofä Godeie malö gabula säi.

⁵⁵ Udiafali yafieä Yesu ugila negemolöie, Galilila e bögëla mofiai amolige, ami holöbö mia madela sida wewela nefolalo. ⁵⁶ Magadala udia Melige, Yemesele Yosebelele eme Melige, amase, Sebediie malö äudä amolele emege, udia amoligi nefolalo.

Yesuie domalo baui amo

(Maga 15.42-47, Ulugu 23.50-56, Yone 19.38-42)

⁵⁷ Deadifali, Alimadia nelegei negelo dolö afädë misi. Dolö amoie ëida Yosebe. Eege Yesuie bögëla aulo nelo. ⁵⁸ E Bailadi neebea maalahlä, Yesuie domalo amo ema imäiala nabi. Nabasebegi, Bailadia ami dolöea ema neala imalai. ⁵⁹ Amasebegi, Yosebeä Yesuie domalo amo nealahilä, fagulo nigime baai made, hedabifali amea usulala ⁶⁰ gaula awälahilä, hile igi äbä gähe duwi dilo amogi bausi. Bausilahilä, igi edefade afädë bebugula maala, idi amo dofogasila, e hä asi. ⁶¹ Magadala udia Melige, amase, Meli elö amoge, ele Yesu baui gaalu alömodi sulo.

Ami dolö amolia baui amo idihë nelo amo

⁶² Nelebo daialo segeyo amo baagia, segeyo amogi gobela ilo busa nefolalo amolige, Felesi dolö nefolalo amolige, Bailadi neebea awäla gege dolahlä ⁶³ sähalea, Dafidilo, dahila nelo goea aso, made baagola nea sähalea, Segeyo äudä nelolahilä osodagi, ne nowelasimolömelëla säi amo nilia helësëla

obëgëimelë. ⁶⁴ Amala säi amea, segeyo ohodoa gogi, odoaea baui amoie idi hedabola galahilä, idihë namialamalo. Bëgëla aulo amolia maala, ie domalo amo nealahiläda, udia dolöma hä bauia amila nowelasimelëla säloea. Iliä amala hamola, dahila neala säседа, ea dafidi dahila neala sälo amo baagila moholö gabumelëla säi. ⁶⁵ Amala säsebegi, Bailadia ilima sähalea, Ami dolö odoa idihë aligilo namiäia diligali iahago. Dilia ili sigi awälahilä, ilia bauia ami idihë namialamalo. Dilia gomalä hamomolöila asigisebe amo gadola hamola, baui hedabola gamalola säi. ⁶⁶ Amala säsebegi, ili awäla baui amo hedabola galahilä, odoaea idi galo igi amo bebugula auloea nofe negela, idihë aligilo amolima hedabola idihë namialai.

28

Yesu e baagoiala nowela asi amo

(Maga 16.1-10, Ulugu 24.1-12, Yone 20.1-18)

¹ Segeyo Sabada baagibua, saleleie mi gäwi segeyogi, eso mi gäwila säsälosebe amo gaalu, Magadala udia Melile, Meli elölea baui amo bea asi.* ² Ami nebegi, fogoli edefade misi. Dafidilo Geloie selesaia fii afädë Hebenila digahalea amai. Digalahilä, selesaia fii amea igi amo bebugula negesilahilä, e amodaia sulo. ³ Selesaia fii amoie odagida sege yabagelela yo digalo amo gadoi, amase, ie fagulo gäige falelafali fisi. ⁴ Amogi, idihë aligilo amoli ebalä bedähalea, ili emo gigisëla, baagoi gadoi hamoi.

⁵ Amaimo, selesaia fiia udia amolema sähalea, Ali bedämabio. Aliada Yesu i fügäigi baala negei hogola misi amo, na dawamelë. ⁶ Eda wi maade. E negei diloa gowe bea misië. Mida, ea säi amo gadola, nowela asimelë. ⁷ Ali hä, aabela awäla, ie bëgëla aulo amolima gomalä sämalö. Eda baagoiala nowela asimelë. Dili baagila, edale Galili moholö awäha nea, e ami bimolömelëla sämalö. Na hä, alima säi agui amomelëla säi. ⁸ Amala säsebegi, ele bedälage, edefademalä obeägilage, fodolofali bauia amila awäla, ie bëgëla aulo amolima sämolöie baluluia asi. ⁹ Awäha nebegi, Yesuea ele gausiala digala sähalea, Ali go gabiola säi. Amala säsebegi, ele e mia ga madela maala, ie emogi gaula digala, elea ie ëi gauia adai. ¹⁰ Amasebegi, Yesuea elema sähalea, Bedämabio. Aliada, nie nedoolalima, ili Galili mosalamalo. Awäsedä, ilia ne ami bimolömelëla sämolö mosalola säi.

Idihë aligilo amolia säi amo

¹¹ Udia äudä amole awäha nebegi, idihë aligilo odoa awäla gaamu isogi digalahilä, ilia gobela ilo busa amolima nelebo

* **28:1:** 28.1 Saleleie mi gäwi segeyoda, salele ede. Edolo niliada gifalädalüla sälo.

sulubadela hamoi amo säla äaha maadei. ¹² Amala säsebegi, gobela ilo busala, dafidilo asigi gäwi dolöbalä gege dolahilä, ilia ado afädë daijala negei. Iliä muni malei neala, ami dolö amoligali äahalea ¹³ sähalea, Dilia gomalä sämalö. Äe bögëla aulo amolia gasigi maalahlä, nili adidi dibegi, äe domalo amo fa niimelëla sämalö. ¹⁴ Amasebegi, Gabenaea ado gowe nabaseda, amoda, nilia ebalä ado hahamogimolömelë. Dilia asiala hamoi made bimäiala säi. ¹⁵ Amala säsebegi, ami dolö amolia muni amo nealahilä, ilima säi amo gadola bögëi. Amaimo, walioge Yu ilia ado amomu säla daidosa nea.

*Yesuea äe bögëla auloma hamoi ilia hamomäiaie säi amo
(Maga 16.14-18, Ulugu 24.36-49, Yone 20.19-23)*

¹⁶ Bögëla aulo gödälasi amoli Galili afialahlä, segebidaia Yesuea säla negeia ami afiai. ¹⁷ Afialahlä, ilia e beala, äe äi gauia adai. Amai gaso, odoaeada asigi äudä negei. ¹⁸ Amasebegi, Yesu e ili neebee maala nea, ilima sähalea, Hebeniiege, nagadaiaweiege, geloi sulubadela nema gausisa maadeimelë. ¹⁹ Amala hamoi amea, dili awälahlä, fifii asi sefolalebe amoli sulubadela nie bögëla aulo aligimäiaie sämolö mosalo. Amalahilä, dilia Nadoie äigige, Malöie äigige, Gesami Hedabiie äigige, ili ödägi gelasila, ²⁰ na dilia hamomai amo sulubadela ilia bögëla hamomäia olelemalo. Segeyo sulubadelagi ne dilibalä namolömelë. Amalamu awäla, aligila wagamolömelëla säi.

Hä amo.

Ado Mala Hedabi Magaea Dëdëi

*Ödägi gelo Yonea ado säla ïaha nelo
(Madiu 3.1-12, Ulugu 3.1-18, Yone 1.19-28)*

¹ Godeïe malö Yesu Gelesoïe Ado Mala Hedabi dafidi mi gäwi amo gowe. ² Godeïe ado säla ilo Aisaeaea dafidi bea säla ïe bebägi ado gowe dëdëla negei amo dialea.

Nïe ado säla ïmolö, gaula awäse amomada dïe idi fodolasimäia
ema dafidimola sämolömelë. *Malagai 3.1*

³ Sege nafade udia dolö aligisia made ami nea afädëa wesalea
sähalea, Dafidilo Geloi misiäia idi daiala hamogimalo. ïe
idi amoda mogola fodolasimalola säha neamelëla

säi amo dëdëla negei dialea. *Aisaea 40.3*

⁴ Amala dëdëla negei dibe amo gadola sege nafade udia dolö
aligisia made ami ödägi gelo Yone misi. Ea maala nea sähalea,
Nafade hamoi amo Godea hëmäia dili iso asigi besumalo.
Amalahilä iso asigi besui amoda ödägi gemolö dialeala säla
ïaha nelo. ⁵ Udia dolö yafie Yudia sege gaamu holöfali holöfali
dibea amilage Yalusalemelage sulubadela nelo amoli e nee-
bea ami maala gedoi. Maalahilä ilia nafade hamoi amo
sisiaha maadesebegi, Yonea ili Yodona ödägi gei. ⁶ Yone eda
sugua gamele hilïa fagulo hamoi amo salugalahilä sugua
gafodo gadoi malibu negela nelo. Eada galiawage äwiïe ödäge
naha nelo. ⁷ Ea ado mala sähalea, Ne dafidi misi neawe. Hobe
ne baagia afädë moholömelë. Ne holöfali neebewe gadoi made
eda ilibia edefade neebe amo moholömelë. Na ïe emo usililo
ëfë gumusula dialea fisigämolö dofea made neawe. ⁸ Na dili
ödäea gesa neawe, ea Godeïe Gesamia dili gesa namolömelëla
säla ïaha nelo.

*Yonea Yesu ödägi gelasi
(Madiu 3.13-17, Ulugu 3.21-22)*

⁹ Segeyo afädë amo galamu Yesu e Galili segeïe gaamu
Nasalesela maasebegi, Yonea Yesu ödä Yodonagi gei. ¹⁰ Yesu
ödägi gela ödägila agesua fodolo aliga adogoi amole, mu
dusuia gase amo melï. Amala dusuia gasebegi, Gesami haea
maliabu gadoi digalahilä ema fisebe amo melï. ¹¹ Beaha
nebegi, selesaia mosöalahilä ado säia idogosalea sähalea, Nïe
malöfalïe, na di boba hamolahilä dima obeägi edefademalä
neawela säi.

*Mugabea Yesuea nafade hamomabelela fedogola bimolö
misi
(Madiu 3.1-12, Ulugu 3.1-18, Yone 1.19-28)*

¹² Ado säha maadesebegi, Godeie Gesamia Yesu sege nafade udia dolö aligisia made ami mosaloi. ¹³ Amala sigi awäla ifosisebegi, e ami segeyo nabülasi biyidia nelö. Yesu neebee ami mugabe Saidania ea nafade hamomabelela fedogola bimolö misi. Yesu sugua ilaba elö elöi neebee ami nebegi, selesaia fia e ugila negemolö misi.

*Yesuea Galili nea hamoi dafidi mi gäwila hamosa nelö
(Madiu 4.12-17, Ulugu 4.14-15)*

¹⁴ Yone nafodola negei nebegi, Yesu e Galili awälahilä Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoie Ado Mala Hedabi säla äaha nelö. ¹⁵ Yesuea sähalea, Segeyo daiala negei dilo amo walio gogi gausiala digasebego. Godea Beaha Maadela Sigi Neebee ami namolö amo ga madefali dialeamelë. Dili asigi besula Ado Mala Hedabi gomu gaula mogomalola säla ä.

*Yesuea dolö biyidia seme digiisa nebegi wei
(Madiu 4.18-22, Ulugu 5.1-11)*

¹⁶ Yesu e Galili oeabo agesu amogi awäha nea beahamelebe seme digiilo dolö äudä Saimonoge ie edoo Ädulule seme selëgë digiisa neebee meli. ¹⁷ Bealahilä Yesuea elema sähalea, Ne awäsewe gadola bëgëla misië. Alia udia dolö nimäia. Na alima neala oleledeläla säi. ¹⁸ Amala säsebegi, elea fodolofali selëgë negesilahilä e bëgëla asi. ¹⁹ Yesu e holöbö sedade awälahilä beahamelebe Sebediie malö Yemesege ie edoo Yone dudaia nea selëgë hamogisa neebee meli. ²⁰ Bealahilä fodolofali ele wesebegi, elele eedo Sebedige bidi nimolö hamoi hamosa nefolalo amolige dudaia amilahilä ele Yesu bëgëla asi.

*Dolö afädë mugabe fedai nelö
(Ulugu 4.31-37)*

²¹ Ili Gabaniama beselagalalahilä salea. Segeyo Sabada gafegi* Yesu e gedolo mosöa awälahilä ea mala säla olelesa nelö. ²² Mala dawadigi amolia säla olelelo amo gadola made, Yesuea geloi gaulahilä, geloi hido elöi olelesebegi, udia dolö sefolalo amolia nabalalahilä ili asigigi fudugisa sefolalo. ²³ Segeyo amo gala amala olelesa nebegi, dolö mugabe fedai afädë gedolo mosöa ami maala sulo amea üalalahilä sähalea, ²⁴ Nasalese dolö Yesuo, nili neebee wida dia abilia hamodelä misi. Nili nufudadigidelä misile. Dida na dawa. Dida dolö mogoi hedabifali Gode hi e neebeeala misimelëla säi. ²⁵ Amala säsebegi, Yesuea mugabe amoma nemola sähalea, Adomabu.

* **1:21:** 1.21 Segeyo Sabadada Yu udia dolö ilile hele aligilo segeyoge, amase, Godeie ei gauia adalo segeyoge dilo. Godea sege föi dibe amo sulubadela segeyo gafeiagi hamosa maadelahilä, segeyo gifalädalügi hi e hele fila sulo. Isilale udia dolö ilia amo gadola hamomäia, ea segeyo Sabada daiai. Segeyo Sabadada Edolo niliada gafela sälo. Mi Gäwi 2.2-3ge, Sigi Obëgëi 20.8-11ge bimalo.

Dolö go dīgīlahilä hä mosöla säi. ²⁶ Amala säsebegi, mugabe amea dolö amo neala amulämelasilahilä üalalahilä doadigila asi. ²⁷ Amala hamosebegi, udia dolö sulubadela sefolalo amolia fudugilahilä hilidomu sädäwala säla didigala sähalea, Walio hamoi amo edodu. Mala gähe amo gabu. Walio dolö goea ado säi amoda geloi hido elöi gelola säimelë. Ea mugabema säседа, mugabea nabala hamolo gabula säi. ²⁸ Yesuea hamoi amo udia dolö Galilimadi nefolalo amoli sulubadelaena nabala didigai.

*Yesuea udia dolö yafie wahilasisa nelö
(Madiu 8.14-17, Ulugu 4.38-41)*

²⁹ Ili gedolo mosöa amila doadigila fedala Yemese Yonelebalä awäla Saimono Ädululele mosöa beselagalai. ³⁰ Saimonoie esöa hëgi olo oloi dibegi ilia Yesu maasebegi, ema fodolofali säla i. ³¹ Säla iasebegi, Yesu e udia oloi dibeana ami awälahilä eana naabogi neawela nowela ifosi. Amala hamosebegi, hëgi dafidi dilo amo hogosa helela wahilahilä udia amea ili molö müäia neala i. ³² Deadi eso digase gaalu, udia dolö nefolalo amolia oloi difolalo amo neala gaula, mugabe fedai nefolalo amoge sigi gaulala Yesu neebeana gegedoi. ³³ Udia dolö ami nefolalo amoli sulubadela maala mosöa nogila digalo idi galo mia ami gegecola nefolalo. ³⁴ Amala hamosebegi, Yesuea udia dolö yafie olo elö elöla oloi dilo amo wahiladigi, mugabe fedai yafie nefolalo amo nesiladigiladigisa nelö. Amala hamosebegi, mugabe amolia Yesu eda gowe neala dawadigi nefolalo. Amalebeda Yesuea mugabe amolima sähalea, Dilia sämabula säi.

*Yesu e Galilimadi ado mala säsäla asi
(Ulugu 4.42-44)*

³⁵ Segeyo sagala digaiana made Yesu e yosefali doadigila awälahilä udia dolö aligilo made dibeana ami Godema adosa sulo. ³⁶ Saimono ebalä nefolalo amolia Yesu e hohogola hobeala bëgei. ³⁷ Beagolelahilä ema sähalea, Neebe amoli sulubadelaena di hogosa neamelëla säla i. ³⁸ Amala säla iasebegi, Yesuea säla obëgesalea, Sege gaamu ga made dibeana ami ado mala oleledelä afiadi. Neda hamoi amo hamomolö misimelëla säi. ³⁹ Amala sälahilä Galili sege sulubadelamadi nawesa neana gedolo mosö neebedi ami awälahilä Yesuea ado mala säla oleledadigi, mugabe fedai nefolalo amoli nesiladigisa nelö.

*Yesuea dolö afädë wahilasi
(Madiu 8.1-4, Ulugu 5.12-16)*

⁴⁰ Amala hamosa nebegi, dolö gudubu hamoi afädë Yesu neebeana ami maalahilä emo gumu sasagala fia idogola salea

sähalea, Dia ne wahimäiala helësëseda, hä dia ne wahilasimolöi nebegola säi. ⁴¹ Amala säsebegi, Yesuie isogi edefademalä bobasëmolöea nobalahilä, ie naabo mogodigia gala, dolö amo diigisalea sähalea, Na amala helësësa, wahimola säi. ⁴² Amala hamosebegi, gudubu hamoi amo fodolofali hogosa helelahilä wahii. ⁴³ Yesuea dolö amo fodolofali mosalola sälahilä amoma gelolafali sähalea, ⁴⁴ Dofä asiala elöma säloeo. Di wahii go odoama säla imabio. Gobela ilo dolö neebee ami di siia bimäia olemolö mosalo. Amalahilä, di wahii go ilima olemolöie, Mosesea säla negei dibe amo gadola nelebo afädë odala imalola säla i. ⁴⁵ Amala säla i amo nabalahlilä gaso, dolö amea awäha nea hamoi amo säla iia awäha nelo. Amala säsebegida Yesu e gaamu dibeadu amogi ilile siigi moholöi made beala udia dolö maadeido gasi gala nelo. Amala nebegi, udia dolö yafie sege dibe sulubadelagila Yesu e neebee ami mafusa nelo.

2

Yesuea dolö afädë fii si wahilasi
(Madiu 9.1-8, Ulugu 5.17-26)

¹ Segeyo odoa ami nelolahilä Yesu e Gabaniama obëgëi. Obëgëla misi nebegi udia dolö nefolalo amolia Yesu mosöa obëgëla misi neala säi amo sulubadelaea nabaha maadei. ² Nabaha maadelahlilä udia dolö yafie Yesu neebee ami sulubadela gegedosalea mosö isogige idilibage negegila fisila odoa namolö fufu made dibegi Yesuea ado mala säla iaha nelo. ³ Amala säla iaha nebegi, ilia dolö afädë fii si sulo amo Yesu neebee ami dolö biyidiaea iwasala gaula misi. ⁴ Udia dolö yafie fila negegi sebegi, ilia dolö amo Yesu neebee ami gaula moholöi made beala mosö figidabodo fedalahilä Yesu neebe amo gaalula mosö figi dusuia galahlilä dolö iwasala gaula misi amo fëola ia idogoi. ⁵ Iliä asigi afädë negei nea hamosebe amo bealahilä Yesuea dolö fii si amoma sähalea, Nie malö, dia nafade hamoi amoli hësa maadeimelëla säi.

⁶ Amala säsebegi, mala dawadigi dolö odoa sefolalo amolia asigiamu helësësalea, ⁷ Dolö gowea ado säsebego mi edoie sähadu. Eada Gode gagadesa neamelë. Godea hidofaliämu udia dolöea nafade hamoi amo hëmolöi neala helësësa sefolalo. ⁸ Iliä amala helësësa dibe amo asigia fodolofali bealahilä, Yesuea ilima sähalea, Dilia go helësësa dibegoda edoie. ⁹ Na dolö fii si gowema sämolö ado aabeida abodo. Dia nafade hamoi amoli hësa maadeila sämolö amo aabei gabule ma, di nowelahlilä die fëo gaula nawesa namiëla sämolö amo aabei gabule. ¹⁰ Amaimo, Dolöie Malö amea nagadaia wi nea, udia dolöea nafade hamoi amo hëladigimolöie geloi gaula neebe amo dilia helësëmäia olesagomelëla säla ialahlilä dolö fii si

amoma sähalea, ¹¹ Dima sähago. Nowemo. Die fëo neala gaula dihi mosöa hä mosöla säi. ¹² Amala säsebegi, dolö amo fodolofali ie fëo amo gaula udia dolö sidaia nowela segea awäsebe amo meli. Amala hamosebegi, ili sefolalo amoli sulubadelaea asigigi fudugilahilä Godeie ei gauia adala sähalea, Gowe hamosebe gowe gadoi nilia melëlo madela sulubadelaea säla didigai.

Yesuea Ilibai wei
(Madiu 9.9-13, Ulugu 5.27-32)

¹³ Yesu e Galili oeabo edefade dibe nali amogi bu elö asi. Awäla nebegi, udia dolö sulubadela Yesu neebee ami gege-dosebegi, ea ado mala olelesa nelo. ¹⁴ Amala olelelahilä, awäha nebegi, dolö afädë, Alibiasaie malö Ilibai e dagisi muni nelo mosöa ami sebegi bealahilä, Yesuea sähalea, Ne awäsebewe gadola bëgëla misiëla säi. Amala säsebegi, Ilibai e Yesu bëgëla asi.

¹⁵ Yesu e Ilibaia mosöa molö naha sebegi, dolö yafie dagisi muni nelo amolige mala nafade hamolo amolige Yesula ie bëgëla aulo amolibalä gedola molö naha sefolalo. Dolö yafie amo gadola nawei amoliada Yesu awäse amo gadola bëgëla awähamu nelo. ¹⁶ Dolö odoa mala dawadigige Felesi dolöge amolia beahamelebe Yesu e dagisi muni neloge mala nafade hamologe amolibalä molö naha sebe meli. Bealahilä Yesuie bëgëla aulo amolima nabahalea, Mala nafade hamologe dagisi muni neloge ili ebalä gedola molö naha sebegoda edoïela nabi. ¹⁷ Amala säi amo nabalahlilä Yesuea ilima säla obëgësalea, Udia dolö oloi made nefolalebe amolida alögoda neebee aulo mademelë. Oloi sefolalebe amolimu alögoda neebee aulo. Ne misi amoda udia dolö hedabi neebee amo wemolö misi made, udia dolö nafade hamolo neebee amo wemolö misimelëla säla i.

Molö naala made aligiloie mala negei
(Madiu 9.14-17, Ulugu 5.33-39)

¹⁸ Segeyo afädëgi ödägi gelo Yoneie bëgëla aulo amoliage Felesi dolö amoliage molö made naala aiyala nelo. Ili Yesu neebee maalahilä ema sähalea, Yoneie bëgëla aulo amoliage Felesi dolöie bëgëla aulo amoliage molö made naala nefolaleamelë. Die bëgëla aulo golia molö aiyalo segeyo gogi molö naha nebego mi edoïela nabi. ¹⁹ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Dolö afädëa udia neahalea, e damelë molö molö gedoi amolima dili molö madela sämolöi gabule. Amala sämolöi mademelë. Dolöea udia neaseda, e dilibalä gedola salea molö molö dialea. ²⁰ Amaimo, hobeala dolö amo odoaea e sigi gaula asibua dilida molö made naala namolömelëla säi.

²¹ Amala sälahilä Yesuea ado elö sähalea, Afädëa fagulo gofogi fagulo gähea damula baala nedëmelo mademelë. Amala hamoseda, fagulo gähe ameadä gofo amo nulimolömelë. Amalahilä dafidi nuli amo gadola made bu edela nulimolömelë. ²² Amo gadolamu afädëa wani ödä gähe dibe amo ödä i sugua gafodoea siiba hamoi sibai amogida oselo mademelë. Afädëa wani ödä gähe amo sibaigi osaseda, i amoge wani ödäge dusula digala nafademolömelë. Amala hamoloea wani ödä gähe dibe amo ödä i sugua gafodoea hamoi gähegi oselomelëla säi.

*Segeyo Sabada gafegi hamoi hamolo made negei
(Madiu 12.1-8, Ulugu 6.1-5)*

²³ Segeyo Sabada gafegi Yesu, ie bëgëla aulobalä helebe guläia gadoi ëi widi sagaido afiaha dilo. Afiaha dialea ie bëgëla aulo amolia widi amoie gägä fafaila awäha nelo. ²⁴ Amala hamosa nebegi, Felesi dolö nefolalo amolia bealahilä Yesuma sähalea, Nilile mala säla negei dibe ameadä segeyo Sabada gafegi made hamolo negei amo die bëgëla aulo golia damula hamosa nebego bimola säi. ²⁵ Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obëgëla sähalea, Debidige dolö odoa ebalä nefolalo amola ili molö madela sidëa baagosebegi, Debidia hamoi dëdëla negei dibe amo dilia made meli neale. ²⁶ Dolö ëi Abiada eda gobela ilo Busa Edefade nelo amo nebegi, Debidia Godeie mosöa nogila digalahilä beledi Godegali odala i dibe amo molö nii. Beledi amo odoaeada nulö made. Gobela ilo amoliamu nulö negei amo ea nalahilä odoa ebalä nelo amoli muäia neala gaula awäla imelëla säi. ²⁷ Amalahilä ea ilima sähalea, Godeada udia dolö ugila negemäia segeyo Sabada gafe hamolasi. Udia dolöea segeyo Sabada gafe ugila negemäia hamoi mademelë. ²⁸ Amala negei ameadä Dolöie Malö amo hi eda segeyo Sabada gafeie Dafidilo neala säla i.

3

*Segeyo Sabada gafegi Yesuea dolö afädë naabo nafadei wahilasi
(Madiu 12.9-14, Ulugu 6.6-11)*

¹ Yesu e gedolo mosöa bu elö nogila digai. Mosöa ami dolö afädë naabo elö amo balägädöla nafadei sulo. ² Udia dolö odoa sefolalo amolia Yesuma dia nafadela hamoila sämolölahilä, segeyo Sabada gafegi Yesuea dolö amo wahisebelela bimolöie ili ga madela beaha sefolalo. ³ Yesuea dolö naabo nafadei amoma sähalea, Di nowela mogogi namolö misiëla säi. ⁴ Amala sälahilä ea ilima nabahalea, Segeyo Sabada gafegi hedabi hamomolö amo dofeale ma, nafade hamomolö amo dofeale. Udia dolö namiäia damula moholö amo dofeale ma,

baagomäia nufulö amo dofealela nabi. Amala nabasebegi, ilia säla obëgëla made sefolalo. ⁵ Yesuea udia dolö sefolalo amolima sidawewela beahamelebe ilile iso asigi geloi dibe amo bealahilä habobala yöi. Yöla dolö naabo nafadei amoma sähalea, Die naabo mogodigimola säi. Amala säsebegi, dolö amea ie naabo balägädöi amo mogodigia gasebegi, naabo hedabola wahimolöie wahiladigi. ⁶ Amala hamosebe amo bealahilä Felesi dolö sefolalo amoli segea doadigila awälahilä, Heledoie sosogo sefolalo amolibalä Yesu baagomäia abilia hamomolödula säla didiäha sefolalo.

Udia dolö yafie oeabo agesua gegedoi

⁷⁻⁸ Yesu ie bëgëla aulo amolila sege ili neloa amo fisila oeabo edefademalä dibeami asi. Ili asi amo gadola Galili udia dolö yafie ili bëgëla asi. Sege Yudialage, gaamu Yalusalemelage, sege Idumialage, ödä Yodona dëgëla alämadilage, gaamu Daamadilage Saidonomadilage sege amoligila udia dolö sämolö asusugai yafie Yesuea hamoi amo nabalahlilä bëbëgëla awäla e neebeeami gegedoi. ⁹ Yesuea ie bëgëla aulo amolima sähalea, Udia dolö yafie gegedoi amea ne dedelelahilä ne fëdösebemelë. Ne dudaia fedadelä dilia du afädë gaula maala ne neebe gaalu, ga made negesimola säi. ¹⁰ Ea udia dolö yafie dafidi wahilasi amo gadola, udia dolö oloi sefolalo amoliage ili wahilasimäialahlilä e diigidelälahlilä amala dedelei. ¹¹ Amala mafulahilä mugabe amolia e bealahilä ie emo mia gumusula difolalea üalaladigila sähalea, Dida Godeie malö nebegola säi. ¹² Amala säsebegi, ea mugabe amolima ado gelola sähalea, Neda Godeie malö neala odoama säla imabiola säi.

*Yesuea abosolo giwilasi memelei
(Madiu 10.1-4, Ulugu 6.12-16)*

¹³ Yesu e segebidaia fedalahilä dolö odoa hï helësëi amomu misiëla wesebegi, ili e neebeeami misi. ¹⁴⁻¹⁵ Mofiasebegi, ea dolö giwilasi amoli ebalä namolö memelei. Amalahilä ea ilile ëi abosolo negei. Ili Godeie ado mala säla imäiage mugabe fedai amo nesiladigimolöie iligali geloi imolöiege memelei. ¹⁶ Giwilasi memelei amolile ëida gowe. Saimono, Yesuea ie ëi elö Fida negei amoge, ¹⁷ Sebediie malö Yemesege, ie edoo Yonege, Yesuea elele ëi elö Boaneyisi negei. Nilile ado sälada sege gudusebeie malöla säla negei amolege, ¹⁸ Äduluge, Filibige, Badolomiuge, Madiuge, Domasige, Alibiasaie malö Yemesege, Dadiusige, Selodo sosogo Saimonoge, ¹⁹ Yudasa Isagaliada, ea Yesu hololölo amoge. Giwilasi amoli Yesuea memelei. Amala memelea maadelahlilä, Yesu e mosöa asi.

*Yesu e mugabebalä nea hamosa neebela säi
(Madiu 12.22-32, Ulugu 11.14-23, 12.10)*

²⁰ Udia dolö yafie bu gegeedosebegi, Yesuge ie bégëla aulo amolige ili molö molö fu made beala nefolalo. ²¹ Yesu molö molö fu made beala neamelëla ilia säi amo nabalahlilä e sosogo amolia Yesu sigi obëgëmolöie bea asi. Iliä sähalea, Yesu gagaosa neamelëla säla i. ²² Mala dawadigi Yalusalemela mofiai amolia sähalea, Mugabe Belesabuluda Yesuie isogi fedai nea.* Mugabe amoli sulubadelaie dafidiloea geloi iasebegi, ea mugabe nesiladigisa neamelëla säi. ²³ Amala säsebegi, Yesuea mofiamola sälahilä ilima ado besula sähalea, Mugabe Saidani himuda abilia nesiladigimolöi gabu. ²⁴ Sege afädëgi fii hilimu mogela nuduseda, fii amoda made samolömelë. ²⁵ Mosö afädëgi fii hilimu mogela nuduseda, mosö amoda made namolömelë. ²⁶ Mugabe Saidania himu ado neaseda, e sosogo neebe amoda moge mogelahilä made namolömelë. Amoda sulubadela dofä hogosa helesa maademolömelë. ²⁷ Afädëa dolö geloi neebe amoie mosöa ie nelegei dibe amo fa nimolö moholöi made bimolömelë. Ea dolö geloi amo dafidi naabo emoge nafodola negesilahilä ie mosöa nelegei dibe amo fa nimolö moholöi galea. ²⁸ Na dilima dofä gelola sähawe, Udia dolöea nafade sulubadela hamoi amoge, gagadelahlilä ado nafade elö elöla säi amoge hëla fisimolöi bimolömelë. ²⁹ Afädëa Godeie Gesami gagadeseda, hëla fisimolö made. Ie nafade hamoi amoda walioge hobealage hibälä diamolöi diamolömelëla säla i. ³⁰ Iliä Yesuie isogi mugabe fedai neala säi amo nabalahlilä Yesuea ado amo amala säi.

*Yesuie eme edoolalida nowë
(Madiu 12.46-50, Ulugu 8.19-21)*

³¹ Segeyo amo gala Yesuie eme edoolali mafula ifo baagido segea nea. Odoa ilima sähalea, Yesu e nili neebeawi misialasebela sämola säi. ³² Amala säsebegi, udia dolö Yesubalä amalela sefolalo amolia ema sähalea, Nabahale. Die dieme didoo dialifilali segea misi nea. Di misialala säsebela säla i. ³³ Amala säla iasebegi, ea säla obëgësalea, Nie neme nedoo nowëli gabula säi. ³⁴ Amalahilä ea e amalela sefolalebe amoli sidawewela bealahilä ea ilima sähalea, Bimo. Neme nedoolalida sebe gowelimelëla säi. ³⁵ Udiaeage dolöeage Godeie hame dibe amo gadola bégëla hamolo neebe amolida nedoo nalifila nemela lida amomelëla säi.

4

Yesuea ado besula sähalea, Dolö afädëa sagaido hawa sadia gogola aliligi asila säi

* 3:22: 10.25 Belesabuluie ei elöda, Saidani. Madiu 12.22-28 bimalo.

¹ Yesuea oeabo edefademalä dibe amo agesugi nea ado mala bu säla olelesa nelo. Udia dolö yafie mafulahilä e neebee amo negegisebegi, e dudaia fila fedai. Du amo ödädaia dilo. Udia dolö yafie gedoi amolida oeabo agesua nefolalo. ² Yesuea ilima ado besula mala yafie olelela sähalea, ³ Nabualo. Dolö afädëa helebe guläia gadoi ëi widi gägä sagaido sadia gogola aliligi asimelë. ⁴ Sadia gogola aliligi awäha nebegi, gägä odoa idiafa daala negei amo haeaea maala neala maimelë. ⁵ Gägä odoa igidaia naga abelëi dibeaa ami daala negeimelë. Gägä amo naga abelëi amogi fodolofali bäui. ⁶ Fodolofali bäui gaso, eso neela hëgësalea difi moholö amo asusugala ödölola bausoimelë. ⁷ Amase, gägä odoa naga giisi äyo gägäi damula sadia gai bäusebea ami digai. Amoda äyo gägäi giisi amobalä gegeedola bäusalea widi gägä amo yau hahalea gägä made negeimelë. ⁸ Gägä odoa naga hedabi dibeaa ami daala negei ameada hedabola bäulahilä gägä negeimelë. Odoaeada gägä nabülasi ohodoa negei. Odoaeada nabülasi gafeia negei. Odoaeada nabülasi emu nabülasi negeimelëlä säi. ⁹ Amala sälahilä Yesuea säla wagahalea, Afädëa gëhea nabalöi galëda, nabalö dialeala säla i.

*Ado besula sämolö mi dibe beala säi
(Madiu 13.10-17, Ulugu 8.9-10)*

¹⁰ Yesuea ado säsebe amo nabi amoli odoala ië bëgëla aulo giwilasi amolibalä Yesu e hido neebee awälahilä ea ado besula säi amoie mi ilia ema nabi. ¹¹ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amo helësëmolö amoda dafidi ulufadigila made musügä negesi dilo amo dilia helësëmäia säla i amomelë. Udia dolö segea neebee amoma ado besulamu säla iäha neawe. ¹² Amoie mida gowe.

Ilia siia beahamu namolöi nea gaso, dofä gowe gabula made beagolemölömelë. Ilia gëhea nabahamu nea gaso, asigia helësëmolö mademelë. Ilia beagolela helësësa galebeda ili asigi besusa maadesegi ilile nafade hamoi amo Godea hëla fisisa maadelabiola
säla i.

Aisaea 6.9,10

*Ado besula säi amoie bu awala säi
(Madiu 13.18-23, Ulugu 8.11-15)*

¹³ Yesuea ilima sähalea, Ado besula säi amo fädäla made helësëi neale. Fädäla made helësëi nea galëda, amai sulubadela ado besulamu säsebeweda abilia helësëmolö gabu. ¹⁴ Dolö amea molö gägä sadia gogoi amo gadolada ado mala sadia gogoladigisa nea. ¹⁵ Ado mala idiafa digai amo gadoida udia dolö odoaea ado mala nabasebegi, ilile isogi ado mala sagasi amo mugabe Saidania fodolofali maala neadigisa

neamelë. ¹⁶ Amase, udia dolö odoa widi gägä igi naga abelëidaia digai amo gadoi neebe ameada ado mala obeägila nabalahlä neala gaulomelë. ¹⁷ Amai gaso, ili difi made awäla sedade made aligilomelë. Iliä ado mala neala gaui amoïe yöi beasege, amase, odoaea ili neala sëlasisëge, ilia fodolofali digila aulomelë. ¹⁸ Udia dolö odoada giisi äyo gägäi damula sadia gai fedaha dibeä daala negei amo gadoi neebe amolida ado mala nabalahlä gaso, ¹⁹ nagadaia galu dibe amogi gumusula helësëlahilä, muni edefade negemolöila, gesami edefade awäla helësëse amea ado mala nabi amo dedelela yau hahalea gägä negelo made neamelë. ²⁰ Amaimo, udia dolö odoa molö gägä naga hedabia daala negei amo gadoi neebe ameada ado mala nabala asigi afädë negelahilä ilia gägä nabülasi ohodoa negeladigi, nabülasi gafeia negeladigi, nabülasi emu nabülasi negeladigilo neamelëla säi.

Gamalië ado
(Uluḡu 8.16-18)

²¹ Amalahilä Yesuea ilima nabahalea, Afädëa gamali yola sagai amo faloea dabelole ma, imidi hawa negelole. Gamali waseda, aulidaia negelo madele. ²² Nelebo sulubadela musügä negei dibe amo hobeala ulufadigisa maadela, nelebo sulubadela dabela negei dibe amo yo digai dibeä ami neala ulufadigisa maademolöïe amaimelë. ²³ Afädëa gëhea nabalöi galëda, nabalö dialeala säi.

²⁴ Ea säi amo säla uda negela made ilima sähalea, Mala nabasebegoda hedabolafali helësëmalo. Dilia odoagali mogela äseda, Godea amo gadola diligali mogela ähalea odoage baala ïmolömelë. ²⁵ Afädëa nelebo afädë gaula neebe amomada Godea odoa baala ïmolömelë. Amase, afädëa nelebo afädë made gaula neebe amomada, holöfalimelë gaula neebe amoda hails nimolömelëla säi.

Ado besula sähalea gägä bäulo malala säi

²⁶ Yesuea ado säi amo uda negela made sähalea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebeä ami gowe gadoi dialea. Dolö afädëa hawa sagaia diigisilahilä ²⁷ gasigi diala yose nowela afu mafusa neë gaalu, gägä sagai amo duulu beselagalala gomälä bäusebela fädäla melëlo made. ²⁸ Nagaeamu neala bäulasilahilä gägä negelomelë. Dafidida bäudale bobagilomelë. Hobeala mumusu negelomelë. Hobeafali gägä hodo negelomelë. ²⁹ Molö hodo amo nimolö segeyo beselagalai galëda, dolö amo hi helebea damula nelomelëla säla ä.

Ado besula masada gägäïe säi
(Madiu 13.31-32,34, Uluḡu 13.18-19)

³⁰ Yesuea sähamu neamu sähalea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebea amo abodo gadoila sämolödu. Ado besula abodoma dofe sämolödu. ³¹ Amoda masada gägä gadoi. Gägä odoa gadoi made. Gägä amoda holöfalifali. Amo ilia sagaia sagalomelë. ³² Ili sagalahilä neëgida fedala edefademaläde aligilahilä dägöala hawa hëhela odoa sagai dibe amo baagila awäla bäulo neamelë. Ìe adomo edefade bafui amogi haea mafula bäu augi hawa ami mosö olelommelëla säi.

³³ Yesuea udia dolö amolima ado mala säla ìahaleada ilia helësëla hamosege hamomäia ado besula yafie säla ìaha nelo.

³⁴ Ea mala sähalea ado besulamu säla olelesa nelo. Ìe bëgëla aulo nelo amoli hilidomu neada ea ado besula säla ìaha nelo amoie mi sulubadela säla ìaha maadei.

*Yesuea fo ödälebalä adoï
(Madiu 8.23-27, Ulugu 8.22-25)*

³⁵ Segeyo amo galamu deadi eso digase gaalu, Yesuea ìe bëgëla aulo amolima sähalea, Oeabo edefademalä go dëgëla nali alogodigogi afiadila säi. ³⁶ Amala sälahilä udia dolö yafie nefolalo amoli amilahilä ili Yesu sulo du amodaia fila fedai. Eege hiligila fila afiai. Du odoage ili awäse amo gadola asi.

³⁷ Awäha nebegi, fo edefade gelola guula maalahilä oeabo bubolela aidagula dudaia häila digai. Ödä häila digalahilä du nobagëdäi. ³⁸ Amala hamomolö amo gaalu, Yesu e ödä du bidigi busa fugulo negela adi dilo. Amala dibegi ilia e didi-igisalea ema sähalea, Säla Olelelo, di nowemo. Nilì baagodelä hamosebe gowegi di holöfali fudugila made dialealela nabi.

³⁹ Amala säsebegi, Yesu e nowela nea foma nemolahilä ödäma sähalea, Aeala aumamo. Fologomabula säi. Amala sälebe fo gelola misi amo bogelela fisila ödä aidagula fedai amoge aumalasi. ⁴⁰ Ea ilima nabahalea, Edogi bedäha dialea. Dili Godema asigi afädë negei made nealela nabi. ⁴¹ Amala usila aumase amo bealahilä ili edefademalä bedälahilä hilidomu sähalea, Folea ödäleada ìe ado nabelo gabu. Dolöwe nowëdula säha sefolalo.

5

*Yesuea dolö afädëma mugabe fedai nesiladigi
(Madiu 8.28-34, Ulugu 8.26-39)*

¹ Ili oeabo edefade amo dëgëla agesu näiado alämadi awäla Gelasa fii mosöa beselagalai. ² E ödä du ami digila awäha nebegi, dolö afädë mugabe fedai igi äbägi baagoi bausidola maaha nebegi gausiala digai. ³ Dolö amoda baagoi bausia amimu aligilo. Dolö afädëa ìe naabo emoge gaala nafodomolöi made. Igi ëfëage nafodomolöi made nelo. ⁴ Segeyo yafiegi ilia ìe naabo emoge igi ëfëa nafodosamu

nelo gaso, igi ëfëa naabo nafodoi amo hësäladigilahilä emo nafodoi amo damudasila hësäla sadia gaha aligilo ameadada dolö afädëa e gaumolöi made nelo. ⁵ Dolö amoda gasi esoage baagoi bausiale segebidaialemu nawesa aligilo. Ea üalala gaula nawesamu neda hile domalo igia dagabosamu aligilo. ⁶ Amala hamosamu aligilo amo Yesu wagadi made maase amo beala e baluluia awälahilä Yesuie emo mia gumusula diadigai. ⁷ Gumusula dialea gelola üalalahilä sähalea, Gode ilibia edefademalä neebe amoie malö Yesu, dia nema abilia hamomolöie misi. Na dima Godeie ei nabasewegida dia ne se imabiola säi. ⁸ Ado amala gelola säi amoda Yesuea ema dida mugabe, dia dolö go digila mosöla säsebegi amala säla obëgëi. ⁹ Yesuea ema nabahalea, Die ëida nowëla nabi. Ea säla obëgësalea, Nie ëida yafie, amai nilida maleimelëla säi. ¹⁰ Amala sälahilä ea Yesuma gelolafali sähalea, Segeweda digila mosalola sämabiola säi. ¹¹ Amo gaalu, sugua yafie gau domala moosa nefolalo. ¹² Mugabe amolia Yesuma gelolafali sähalea, Nili sugua nefolalebe gagowelima fedamolö mosöla sämola säi. ¹³ Yesuea amala mosöla säsebegi, dolö amo digila mugabe amoli sugua nefolalo amolima fedai. Amala nogila fedalahilä gau mogobogi amogi baluluia digafulahilä ödägi digafula sugua amoli sulubadela ödäea mai. Sugua amoli gegeadolada dausini äudä gadoi ödäea mai. ¹⁴ Amo hamoi amo bealahilä sugua sigi aligilo amoli fisäla awälahilä gaamu dibeaa amige mosö gägäwila asi dibeaa amige säsäla awäha nelo. Säi amo nabalalahilä udia dolö nefolalo amolia abilia hamoi walebelela fädäla bea asi. ¹⁵ Ili Yesu neebea awälahilä beahamelebe dolö dafidi mugabe yafie fedai nelo amo fagulo salugala e asigi hedabi sebe amo bealahilä ili bedäi. ¹⁶ Odoaea meli amolia udia dolö misi neebe amea nabuäia mugabe yafie nesiladigi amoge sugua ödäea mai amoge odoama fädäla säla i. ¹⁷ Amala säla iasebegi, ilia Yesuma sähalea, Dida nilile segewe digila mosalola säi. ¹⁸ Amala sälebe Yesu e ödä dudaia fimolö awäsebegi, dolö mugabe yafie fedai nelo dafidi nesiladigi amea nabahalea, Di awäsebe go gadola ne mudulela nabi. ¹⁹ Amala nabasebegi, Yesuea dolö amoma säla obëgësalea, Nebalä moholö made. Dafidilo Geloia dima hamoi amoiege bobasëi amoiege die sosogoma säla imolö dihi mosöa mosalola säi. ²⁰ Amala säsebegi, dolö amea Gaamu Nabülasi dibeamadi awälahilä Yesuea ema hamoi amo udia dolö nefolalo amolima säla iasebegi, ilile asigigi fudugi.

Yaulusie idiwige, udia Yesuie fagulogi diigisebegi wahii amoge

(Madiu 9.18-26, Ulugu 8.40-56)

²¹ Yesuea ödä dudaia fila oeabo edefademalä amo dëgëla obëgëla agesua nebegi, udia dolö yafie mafula gegedoi. ²² Amala gedosebe amo gaalu, gedolo mosö beaha aligilo afädëie ëida Yaulusi maala Yesu beagolelahilä ie emo mia gumusula dia idogolahilä ²³ ema gelola sähalea, Nie nidiwi holöböda baagomolö ga madefali dialea. Dofä dia naaboea diigisegi made baagola wahimäia awähadula säi. ²⁴ Amala säsebegi, ebalä asi.

Udia dolö yafie nefolalo amoliage e bëgëla awähalea dedelela negegila aligi awäha nelo. ²⁵ Awäha nebegi, udia afädë gäheo i nabülasi afädëie odoai äudä heale olo olosamu aligilo amoge asi. ²⁶ Udia ameadä e wahimäiala alögoda yafie nebea ami aulo gaso, së edefade meli. Alögoda amolima muni iaha maadelo gaso, olo amo wahila made neala edesa aligilo. ²⁷ Amala salea Yesuea hamolo mala säi amo ea nabalahlilä udia dolö Yesu e bëgëla asi amolibalä awälahlilä e baagido maala ie fagulogi diigi. ²⁸ Hido asigia helësësalea, na ie fagulogi diigiseda, neda wahimolöla helësëi. ²⁹ Ea Yesuie fagulogi diigisebegi, heale oloi amo fodolofali hogosa helelahilä e wahimolöi wahii gabula helësëi. ³⁰ Amala hamosebegi, fodolofali Yesu ie wahilasilo geloi awäsebe amo helësëlahilä besula nea nabahalea, Nie fagulogi diigi amo nowëala nabi. ³¹ Amala nabasebegi, ie bëgëla aulo amolia ema sähalea, Udia dolö dibalä dedelela negegila nebewe dia meli amo edoie ne nowëa diigila nabahala säi. ³² Amala säsebegi, e nowëa diigi walebelela sidawewela hogoi. ³³ Udia amea ema hamoi amo helësëlahilä bedäla emo gigisëla Yesu nebea maala ie emo mia gumusula dialea. Sulubadela hamoi amo säla iaha maadei. ³⁴ Amala säla iasebegi, Yesuea ema sähalea, Nie nidiwie, dia Godema asigi afädë negei amea di wahigomelë. Dalulo gaula mosalo. Dima olo dilo amo fisimelëla säla i. ³⁵ Yesuea ado säla iaha nebegimu dolö odoa gedolo mosö beaha aligilo Yaulusiie mosöala misi. Maalahilä ilia ema sähalea, Die didiwi amo hä hame fidila asimelë. Yöi odoa olelelo dolö goma iasebego edoëla säi. ³⁶ Iia Amala säsebegi, Yesuea auaulahlilä gedolo mosö beaha aligilo amoma sähalea, Fudugimabu. Godema asigi afädë negemalola säi. ³⁷ Amala sälahilä udia dolö odoa nefolalo amolima dili moholö mademelëla sälahilä Fida Yemese ie edoo Yonela ohodoa ilimu ebalä asi. ³⁸ Gedolo mosö beaha aligilo amoie mosöa maligahamelebe udia dolö yafie gegebola gualösalea didigaola osa dibe meli. ³⁹ Beala e mumuso isogi digalahilä ea ilima sähalea, Dili edogi didigaola gualösa dialea. Udia malö holöbö goda baagoi made. Süwia adi dialeamelëla säla i. ⁴⁰ Amala säsebegi, ilia Yesubalä öi. Amasebegi, ea

ili sulubadela segea nesiladigilahilä udia malö amoïe eedo emelela dolö ebalä misi amola ilimu hogoli afädëgi udia malö dusugala negei dibeaa ami asi. ⁴¹ Yesuea udia malö amo naabogi neawela nea ema sähalea, *Dalida gumi*. Nilile ado sälada, Udia malö holöbö, nowemola säi. ⁴² Amala säi amole udia malö amo fodolofali nowela asi. Udia malö amoïe gäheo ida nabülasi afädëie odoai äudä. Amala hamosebegi, udia dolö nefolalo amolia bealahilä edefademalä bedäla fudugi. ⁴³ Yesuea ilima gelolafali sähalea, Na walio hamoi amoda udia dolö odoama säla imabiola sälahilä udia malö go molö muäia imola säi.

6

Nasalese udia dolöea Yesu hamei made nelö (Madiu 13.53-58, Ulugu 4.16-30)

¹ Yesu e sege amo digila hi e ëdëi gaamugi awäsebegi, ie bëgëla aulo amolige e bëgëla asi. ² Segeyo Sabada gafegi Yesuea gedolo mosöa ado mala olelesa nelö. Ea mala olelei amo nabalahlilä udia dolö yafie gedolo mosöa sefolalo amoli asigigi fudugilahilä ilia sähalea, Dolö gowea ado säsebe goweda abidi niidu. Asigi edefade ema i dibewe edodu. Ea geloi melëlo made gadoi hamosa neebe. ³ Eda mosö olelo dolö, Meliie malö nea madele. Eda Yemese Yosese Yudasa Saimonola ilile edoo madele. Ie elefila ilida nilibalä salea madele. Iliä amala sälahilä ema bimolö habobaha nelö. ⁴ Amala säsebegi, Yesuea ilima sähalea, Bea sälo neebe amoda fii elö elöi neebe amolia ie ëi gauia adala aligilomelë. Hile segea fii afädë sosogo neebe amoliada ie ëi gauia adala aligilo mademelëla säi. ⁵ Ea dolöea hamomolöi made gadoi hamolo amo gadola segea ami hamomolöi made beala nelö. Ea udia dolö afädë afädëlamu oloi amo naaboea diigila wahilasisa nelö. ⁶ Amala hamosebe amo beala ili asigi afädë made negela neebe amogi e fudugisa nelö.

Yesuea giwilasi amolima mala olelela afufumola säi (Madiu 10.5-15, Ulugu 9.1-6)

Amalahilä eda udia dolö nefolalebeadi ado mala olelela aligi nawesa nelö. ⁷ Yesuea ie bëgëla aulo giwilasi amoli misiëlahilä ilima sähalea, Äudä äudäla afufumalola sälahilä udia dolö mugabe fedai nefolalebe amoli nesiladigimäia ea ilima geloi i. ⁸ Ea ilima sähalea, Dili afiahaleada galiamomu gaula mosalo. Nelegei odoa gaula mosabio. Molöge aduge muni salelogi salalage gaula mosabio. ⁹ Emo usililo salugamalo. Fagulo äudä salugamabiola säi. ¹⁰ Ea ilima sähamu nea sähalea, Sege afädëgi beselagalalahilä mosö afädëgi nogila digase amogimu nelolahilä dili bahila awähalea digila mosalo. ¹¹ Sege afädëgi beselagalahamelë. Amo fii amolia mosö fu

made ïalahilä dilia säse amoge made nabaseda, sege amo digïla mosalo. Digïla awähaleada, dilile emogi dao baai dibe amo fëfëla salalahilä, mosalo. Amala hamoseda, nilia asiala hamoi amea amasebela helësëmolömelëla säi. ¹² Amala säi amo nabala ili afialahilä udia dolö amolima dili asigi besumalola säla ïïa nawesa nelö. ¹³ Iliä amala säsäla nawesa nea udia dolö yafie mugabe fedai nefolalo amoli nesiladigiladigi. Udia dolö yafie olola nowei difolalo amoge ilia weli söga negesebegi, wahisa maadei.

Ödägi gelo Yone baagoi
(Madiu 14.1-12, Ulugu 9.7-9)

¹⁴ Udia dolöea Yesuie ëi säsäi asi ameadä beaha aligilo Gini Heledoea nabi. Odoaea sähalea, Ödägi gelo Yone dafidi baagoi amo bu nowelahilä obëgëla misi amea geloi melëlo made gadoi hamosa neamelëla säha nelö. ¹⁵ Odoaea sähalea, Eda Elaia neala säi. Odoaea sähalea, Eda bea sälo siiba nelö amo gadoi gabula säi. ¹⁶ Heledoea ado amo nabal-ahilä sähalea, Yoneda na muugi damui amo bu obëgëla maala neagowalea gabula säi. ¹⁷⁻¹⁸ Helodiasa eda dafidi Heledoie edoo Filibiie udia sulo amo hobeala Heledoea fedela niï. Amala hamosebegi, Yonea Heledoma sähalea, Dia didooie udia fedela neala dibalä sebego dofea made hamoimelëla säi. Amala säsebegi, Heledoea ami dolö nefolalo amolima sähalea, Yone gaumolö mosalola säi. Amalebe ilia e nafodolahilä galabaia mosöa negei. Heledoea ie udia Helodiasa obeägimäia amala hamoi. ¹⁹ Ie udia Helodiasaea Yonema habobalahilä e baagomäia abilia nufulödula helësësa sulo. Amai gaso, nufulö fu made meli. ²⁰ Amasebegi, Heledoea Yoneda dolö hed-abi, Godea hïle nafolai neebe amo helësëla bedälahilä idihë nelö. Ea Yonea ado säi amo nabalahilä obeägilo amogi e asigi säosäola helësësa nelö. ²¹ Heledo e ägüla misi segeyo beala gamane sigi aligilo nefolalo amolimage ami sigi aligilo nefolalo amolimage Galili segeie dafidilo nefolalo amolimage ea sähalea, Molö nudulä gegedomalola säi. Amala sälahilä molö giasolo amo gala Helodiasaea Yone nufulö dibe fu beagolei. ²² Segeyo amo gala udia Helodiasa hïle idiwi amo maalahilä sigoi. Ea sigoi amo bealahilä Heledoeage dolö odoaeage hedabola obeägi. Obeägisa maadesebegi, Heledoea dolisä amoma sähalea, Sigosegoie nelebo afädë imose amo gadoi ïmolömelëla säi. ²³ Ea naabo migalïa diigisalea dolisä amoma sähalea, Nelebo afädë imoseda, na sege edefade beaha neebe amogi mogogi nofela ïmolömelëla säi. ²⁴ Amala säsebegi, dolisä amo segea doadigila awälahilä emema nabahalea, Ne edo ïmola sämolödula nabi. Amala nabasebegi, emea sähalea, Ödägi gelo Yoneie busa damula ïmola sämalola

säi. ²⁵ Amala säsebegi, dolisä amo Heledo neebee fodolofali baluluia obëgëla awälahilä ema sähalea, Ödägi gelo Yoneie busa damula falodaia gaula maala walio imäia hamesamelëla säi. ²⁶ Amala säi amo nabalahlilä Heledoea edefademalä bobasëla asigii gaso, dolö molö molö mofiai amoli sidaia migalia diigila säi amo fisimola sämolöi made gabula helësëi. ²⁷ Amala helësëlahilä Heledoea fodolofali idihë aligilo afädëma sähalea, Yoneie busa damula gaula obëgëmolö mosöla säi. Amala säsebegi, ea galabaia mosöa awälahlilä Yoneie busa damula ²⁸ falodaia negela gaula obëgëlahilä dolisä amoma i. İasebegi, dolisä amea emema i. ²⁹ Amala hamoila säi amo nabalahlilä ie bëgëla aulo amolia ie domalo neala gaula awäla igi äbägi negei.

Udia dolö yafiea molö mai

(Madiu 14.13-21, Ulugu 9.10-17, Yone 6.1-14)

³⁰ Abosolo dolö amoli Yesu neebee obëgëlahilä ilia hamoi amoge mala olelei amoge sulubadela ema säla İaha nelö. ³¹ Udia dolö afu mafusalea ili molö molö fu made beasebegi, Yesuea İlima sähalea, Udia dolö madeido dihilido hele namolö mofiamalola säi. ³² Amala säsebegi, hilido ödä du-daia filahlilä udia dolö madeido afiai. ³³ İli awäha nebegi, udia dolö yafiea bealahilä ili awäha gabula helësëi. Amala awäha gabula helësëlahilä ili gaamu elögi elögila nagadabodo baluluia awälahlilä ili moholö awäsebee ami ilidale dafidi awäla beselagalai. ³⁴ İli awäla e ödä agesua aliga alogolahilä beahamelebe udia dolö yafie nefolalebe meli. İli sugua sibi sigi aligilo madesalea hilido aligilo amo gadola neebe amo bealahilä ili bobasëi. Amalebe ea ado mala yafie İlima olelesa nelö. ³⁵ Segeyo amo gala deadisebegi, ie bëgëla aulo amolia e neebee maalahilä ema sähalea, Sege udia dolö maadeiawi nebegimu hä deadifali gabumelë. ³⁶ Udia dolö nefolalebe goli afialahlilä hili molö bidia nimolö sagai mosö dibebe amige gaamu holöfali dibebe amige hogola afiamalamola säi. ³⁷ Amala säsebegi, ea İlima säla obëgësalea, İli molö muäia dilia İmalola säi. Amala säsebegi, ilia ema säla obëgësalea, Muni gina hädali äudäbe beledi ili muäia neala İmolö afiadulela nabi. ³⁸ Ea İlima sähalea, Beledi aboläia ägüi walebelela bea mosöla säi. Bea awälahlilä ilia ema sähalea, Beledi bia seme äudäbe amomu ägüubela säi. ³⁹ Amala säsebegi, ea İlima sähalea, Udia dolö giisidaia gegedola ffigimalamalola säi. ⁴⁰ İli odoada hädali afädë, amase, odoada nabülasi bia amoli gegedola ffigisa maadei. ⁴¹ Amala ffigi dibegi ea beledi bia amoge seme äudä amoge naaboea gaula nea selesai mosöa sida adogola nea Godema nesegelahlilä ie bëgëla aulo amolia udia dolögali sogomäia beledi dagabodasila i. Amala hamolahilä ea seme äudä amo dagabodasilahlilä ili sulubadelagali mogela

ī. ⁴² Udia dolö sefolalo amoli dofea naha maadei. ⁴³ Amala hamolahilä ilia beledi semege nahalea fea digai amo neala adu giwilasi amogi salala nobala negei. ⁴⁴ Dolö ami beledi mai amolimuda dausini bia.

*Yesu ödädabodo asi
(Madiu 14.22-23, Yone 6.15-21)*

⁴⁵ Fodolofali Yesuea ie bégëla aulo amolima sähalea, Dilidale dafidi ödä dudaia fila oeabo dëgëla alogodi sege ëi Bedesaida mosöla säi. Amala sälahlilä udia dolö gegedoi amolima sähalea, Dili mosöa dusula afiamalola säi. ⁴⁶ Dili hawio afiamalolahilä eda segebidaia ami Godebalä adomolö asi. ⁴⁷ Ie bégëla aulo amolimu ödä dudaia fila asi oeabo mogogi gasise amo gaalu, Yesu e hïdo segea ami nelo. ⁴⁸ Yesuea ami nea beahamelebe fo du busamadila maase amea ödä adelo i amea gelola adimolö iliawasebe meli. Haea gämölö amo gaalu, e ödädabodo ili neebee moholö asi. Ili amilahilä baagila äudulä awäsebe ⁴⁹ amo gaalu, ilia beahamelebe e ödädabodo maasebe amo meli. Bealahilä mugabeledula helësëlahilä üalai. ⁵⁰ Ili sulubadelaea bealahilä edefademalä bedäsebegi, ea ilima fodolofali sähalea, Asigi gelomalo. Nemele. Bedämabiola säi. ⁵¹ E maala ilibalä ödä dudaia fii amole fo made maala damula negei. Amala hamosebegi, ilile asigigi edefademalä fudugi. ⁵² Iliada beledi i amoie mida fädäla made helësëi nelo amea fudugi. Ilile iso asigi galadigi nelo.

*Yesuea Genesaledi ami udia dolö oloi difolalo wahilasi
(Madiu 14.34-36)*

⁵³ Amalahilä ili oeabo amo dëgëla alämadi sege ëi Genesaledi beselagalalahilä ödä du amo ëfëa begela agesua negesi. ⁵⁴ Du negesilahilä maaha nebegi, udia dolö nefolalo amolia e aabela bealahilä Yesu gabula helësëi. ⁵⁵ Amala helësëlahilä ili fodolofali baluluia mosö dibeadi amogi afufui. Sege Yesu misi neala säi nabi amoliada Yesu neebee amimu oloi difolalo amoli dafudaia iwasala gaula mafui. ⁵⁶ Mosö afädë afädëla neebee amige mosö yafie dibeaa amige sagai dibeaa amige e awäla beselagalasebea amida udia dolö nefolalo amolia oloi difolalo amo gaula mafula magai gaamugi negesisilo. Gaula mafula negesisebegi, ilia Yesu hamelahilä sähalea, Die fagulo bidigimu diigimäiamelëla säi. Oloi amolia amala diigisebegi, wahisa maadei.

7

*Mäu ilia aiyalo mala dilo amo Godeie Ado säla negei amea
baagila asi dialea
(Madiu 15.1-9)*

¹ Felesi dolö amoli gegedolahilä mala dawadigi odoala Yalusalemelahilä Yesu neebee afiala gegedoi. ² Amalahilä

ilia beahamelebe ie bēgēla aulo odoa amolia naabo nigime hēla made molō naha sefolalebe meli. ³ Felesi dolōeage Yu udia dolō sulubadelaage māu ilia aiyala hamolo mala negei amo helēsēlahilā naabo nigime hēla made molō nulō made nelo. ⁴ Ili magai gaamugi awāla obēgēlahilā nigime hēlo negei amo gadola hēla made molō nulō made nelo. Ōdā ige faloge gaabo ige aiyala nigime hēlo negei amo gadola aiyala hamolo yafie negei. ⁵ Felesi dolō amoliage mala dawadigi amoliage ema nabahalea, Die bēgēla aulo golia māu ilile aiyalo mala dibe amo damula naabo nigime hēla made buludola molō nase goda edoīela nabi. ⁶ Amala nabasebegi, ea ilima sāla obēgēsālea, Siiba Aisaeaea asigi fea negelo dilile hedabola bea sāla negeimelē. Ea bea sāla dēdēi amoda gowe,

Udia dolō amolia nema asigi wagadi made ga negesilahilā, adoeamu nīe ēi gauia adalo nea. ⁷ Ili olelesaleada, dolōfāea mala sāla negei amomu olelelo nea. Amaimo, ilia memalā nīe ēi gauia adalo nebegola

sāla negei.

Aisaea 29.13

⁸ Dilia Godeīe mala sāla negei dibe amo fisilahilā dolōie aiyalo mala dibe amomu gelola hamosa neebela sāla i. ⁹ Yesuea sāhamu nea sāhalea, Dilile aiyala hamolo mala hamosalea. Godeīe mala sāla negei fisi amoda dilia hedabola hamoila helēsēsebe. ¹⁰ Amoīe Mosesea mala sāla negesaleada, die diado diemelele ado nabalahlilā hamomalola sālahilā sāhalea, Afādēa ie eedo emele gadiaboseda, baagomāia nufulō dialeala sāla negei dialea. ¹¹⁻¹² Amai gaso, diliada gomalā sāha aligilomelē. Afādēa nelebo hīle negei amogi eedo galē eme galē ugila negelabiola sāhalea, Nelebo amogi *Gobanala* sāseada, eada eedo eme ugila negemabiola sālo. (*Gobana* nilile ado adolada, Godegali odala i.) ¹³ Amai amea māu ilia aiyala hamolo mala olelei amomu hamosa neada Godea ado sāsebe amo fisisebemelē. Dilia mala amo gadoi yafie hamosamu aligilomelēla sāi.

Udia dolō neala nafadelo mi
(*Madiu 15.10-20*)

¹⁴ Yesuea udia dolō nefolalo amoli bu misiēlahilā ilima sāhalea, Dili sulubadelaea na sāsebewe nabalahlilā helēsēmalo. ¹⁵⁻¹⁶ Nelebo segea dibe amo dolō isogi digase ameada dolō neala nafadelo mademelē. Nelebo isogi dilo segea doadigila awāse amea dolō neala nafadelomelēla sāi. ¹⁷ Amala sālahilā udia dolō amoli amilahilā e mumuso isogi digai nebegi, ie bēgēla aulo amolia ema nabahalea, Ado besula sāi amoīe mi edodula nabi. ¹⁸ Amala nabasebegi, ea ilima sāhalea, Dilige asigi made gāwi neale. Nelebo sulubadela segea dilo isogi digase ameada udia dolō Godeīe siigi nigime baalo made.

Amo dilia dawa made neale. ¹⁹ Molö nase amoda asigigi aulo mademelë. Gaisagi digalahilä segea doadigila aulomelëla säi. (Ea amala sälahilä molö sulubadela molö dialeala säi.) ²⁰ Ea sähamu nea sähalea, Asigigi beselagalasebe amea udia dolö Godeie siigi nigime baalomelë. ²¹ Asigigila beselagalasebe amoda gowe. Asigi nafadege, nelegei fa nimolöge, udia dolö baagomäia nufulöge, udia dolö fa nimolöge, hilimu nafade odoa hamomolöge, ²² gesami moholöge, mala nafade elö elöla hamomolöge, wäfalä sämolöge, nafade memelela made sulubadela hamomolöge, mudiamolöge, wäfalä säsäla hololömolöge, gugusämäia hamomolöge, asigi maade gadoi nea hamolo wäla hamomolöge. ²³ Amoli asigigila beselagalasebe amea udia dolö Godeie siigi nigime baalomelëla säi.

*Udia afädëa Yesuma asigi afädë negei
(Madiu 15.21-28)*

²⁴ Yesu e sege amo digila gaamu Daiamadi asi. Awälahilä e mosö afädë neebee amoie mumusogi digai. Udia dolö nefolalebe amolia e neala made helësämäia helësësa nelo gaso, musügä fimolöi made nelo. ²⁵ Amala nebegi, udia afädëie idiwi holöbö mugabe fedai sebegi, e neala säi amo nabalahlilä udia amo fodolofalä maalahilä Yesuie emo mia gumusula adi. ²⁶ Udia amoda Giligi ado adolo. Eda Siliafonisia fii udia. Ea Yesuma sähalea, Nïe nidiwi holöböma mugabe fedai sebe amo dia nesiladigimäia helësësamelëla säla i. ²⁷ Amala säsebegi, ea udia amoma sähalea, Molö nahalea dafidi malögaldale imolö galea. Malöie molö dibe amogida ügülogali muäia sadia gagala imolöi made galeala säi. ²⁸ Amala sälebe udia amea ema sähalea, Dafidiloo, dofä gaso, malësäea molö nahalea iso dusula fisia digaida ügüloea neala nulö madelela säi. ²⁹ Amala sälebe Yesuea udia amoma sähalea, Dia ado säi ameadä dië didiwima mugabe fedai amo hä asimelë. Mosalola säi. ³⁰ Udia amo hi mosöa obëgëlahilä beahamelebe ië malöma mugabe fedai amo doadigila asi. Udia malö amo dofea diasia dibe meli.

Dolö afädë gëhe gala ado dadabi wahii

³¹ Yesu e Daiamadila obëgëla gaamu Saidono awälahilä Gaamu Nabülasimadi nawesa nelolahilä awäla Galili oeabo edefademalä dibeami beselagalai. ³² Udia dolö nefolalo amolia dolö afädë gëhe gai ado dadabi nelo amo e neebee ami sigi misi. Sigi maalahilä Yesuea e naaboea diigimäiamelëla säla i. ³³ Amala säsebegi, ea udia dolö nefolalo amoli amilahilä dolö amole heledo aliga galahlilä nea ië naabo sögöea dolö amoie gëhe helegelagi diigilahilä ea gofedela dolö amoie eligi diigisalea ³⁴ selesaia mosöa sida adogola hame hëia fedalahilä sähalea, *Efadala* säi. Nilile ado adolada, Gëhe gai dugimo.

³⁵ Amala hamosebegi, dolö amoie gëhe doga negelahilä ie eli fodolofali hedabolasilahilä ado hedabola säi. ³⁶ Yesuea udia dolö nefolalo amolima gelola sähalea, Walio hamoi meli amoda udia dolö odoama säla imabiola säi. Sämbiola säla iahamu neebe amo nabalahlä gaso, ilia auaulahlä säla iahamu nelo. ³⁷ Ili asigigi edefademalä fudugilahilä sähalea, Ea sulubadela hedabolafalimu hamosebe. Gëhe gai nelo amoge hedabola doga negeladigi, ado adolo made nelo amoge hedabola sämäia adolasilo neebela säha nelo.

8

*Yesuea udia dolö dausini biyidiagali molö i
(Madiu 15.32-39)*

¹ Segeyo amo gala udia dolö yafie bu elö gegedoi. Amoli molö molö made gabugi, Yesuea ie bëgëla aulo amolima mofiamolahilä ilima sähalea, ²Udia dolö gegedoi amoli nebalä segeyo ohodoa nelo amea hä molö molö made gabugi asigisebemelë. ³Sidëa baagoi amola wäla ili mosöa mosöla säседа, idiafa si dädäbëlela digamolö gabu. Odoada amase, sege wagadi madela mofiai gabula säi. ⁴Ie bëgëla aulo amolia ema nabahalea, Nili sege nafadeia neebewe, udia dolö wi nefolalebe weli muäia, molö abidi nimolödula nabi. ⁵Ilia Amala nabasebegi, Yesuea ilima nabahalea, Beledi aboläia galebela nabi. Ilia ema säla obëgësalea, Gifalädaläla säi. ⁶Amala säsebegi, ea udia dolö nefolalo amoli nagadaia fifigimalola säi. Amala sälahilä ea beledi gifalädalä amo gaula nea, Godema nesegelahilä, dagabodasila ie bëgëla aulo amolima sogomäia i. Amala iäsebegi, ilia udia dolö sefolalo amoligali neala sogoi. ⁷Ilia seme nelësa naabo safo ägüi amoge, ea nesegelahilä udia dolögali sogomola säi. ⁸Udia dolö sulubadela sefolalo amoli dofea nalahlä, fea digai amo ilia adu gifalädalä salala nobai. ⁹Udia dolö sefolalo amolida dausini biyidia gadoi nelo. Yesuea udia dolö afiaha maademalola säi. ¹⁰Amalahilä ie bëgëla aulo amolibalä fodolofali ödä dudaia fila Dalamanuda segeamadi asi.

*Dia dolöea hamomolöi made gadoi hamomola säi
(Madiu 16.1-4)*

¹¹ Felesi dolö odoa Yesu neebea maalahilä gëgëla sähalea, Dolöea hamomolöi made gadoi afädë selesaia mosöala misi dia hamomola säi. Ilia e amala fedogola beasebegi, ¹²Yesuie iso asigigi yöla hame hëia fedalahilä sähalea, Udia dolö walio nefolalebe welia dolöea hamomolöi made gadoi hamosebe

amo bimolöie hogosa nebege, mi edoie. Udia dolö walio neebewelima dolöea hamomolöi made gadoi dofä made hamomolömelëla säi. ¹³ Amala sälahilä ili amilahilä dudaia bu fila, oeabo edefade amo dëgëla alömodi asi.

*Ado besula Heledo Felesilele yidila säi
(Madiu 16.5-12)*

¹⁴ İe bëgëla aulo amolia beledi elabolahilä, afädëmu ägüla ödä dudaia fila asi. ¹⁵ Yesuea ilima gelola sähalea, Felesi dolöiege Heledoiege beledi edelo yidi dibe amo helësëlahilä, hedabola idihë namialola säi. ¹⁶ Amala säi amo nabalahilä hilidomu sähalea, Nilia beledi made amoie säsebegola säha dilo. ¹⁷ İlia säi amo ea helësëlahilä ilima sähalea, Dilia beledi made amoie säsebegola säha dibegoda edoie. Dilia fädäla helësëla made nelo amomu nea, dawa made neale. Dilile iso asigi galadigi neale. ¹⁸ Dilile si galea gaso, made beahale. Gëhege galea gaso, dilia made nabahale. Dilia elaboile. ¹⁹ Beledi bia ameamu dolö dausini biaea muäia, dagabodasi amo nalahilä, fea digai amo dilia neala, adu aboläia nobala salila nabi. Amala sälebe ilia ema säla obëgësalea, Giwilasila säi. ²⁰ İlia amala sälebe ea ilima sähalea, Udia dolö dausini biyidiae muäia beledi gifalädalä dagabodasi amo nalahilä, fea digai amo adu aboläia nobala salila nabi. İlia ema säla obëgësalea, Gifalädalälä säi. ²¹ Amala säsebegi, ea ilima sähalea, Dilia fädäla made helësësa nelo amomu neagolela säi.

Dolö afädë si golai wahilasi

²² Yesu İe bëgëla aulo amolali afiala sege Bedesaida beselagalai. Beselagalasebegi, dolö odoa amolia dolö afädë si golai nelo amo e neebee sigi maalahilä ema sähalea, Dolö gowe dia naaboea diigimäiamelëla säi. ²³ Amala säsebegi, Yesuea dolö si golai amo naaboea gaula mosö dibe amilahilä segea sigi asi. Ea dolö si golai amoie sihidoa gofedela galala İe naaboea diigilahilä dolö amoma nabahalea, Nelebo beasebelela nabi. ²⁴ Amala nabasebegi, dolö amea busa fädägägia adogola bealahilä sähalea, Dolö nawese beaha gaso, i gadoi beasebemelëla säi. ²⁵ Amala säsebegi, Yesuea dolö amoie siigi bu elö diigisebegi, dolö amea si gadaea gala melëlebe, e neala hedabolasilahilä nelebo sulubadela fädäla beaha maadei. ²⁶ Amala hamolahilä Yesuea dolö amoma sähalea, Mosö yafie dibeadı amogida mosabu. Dihı mosöa mosöla säi.

*Afädë Memelei dofä dimelëla, Fidaea säi
(Madiu 16.13-20, Ulugu 9.18-21)*

²⁷ Yesu İe bëgëla aulo amolibalä sege odoa Sisalia Filibaimadi afiai. İdiafa awäha difolalea ea İe bëgëla aulo amolima nabahalea, Udia dolö nefolalebe amoliada neda

nowë neala säha difolalebela nabi. ²⁸ Amala nabasebegi, ilia ema säla obëgësalea, Udia dolö odoaeada, ödägi gelo Yone neala säladigi, odoaeada, Elaia neala säladigi, odoaeada, bea sälo dolö afädë neala säladigisa neamelëla säla i. ²⁹ Amala säla iasebegi, ea ilima nabahalea, Diliada neda nowë neala säha neala nabi. Fidaea ema säla obëgësalea, Afädë Memelei dofä dimelëla säi. ³⁰ Amala säsebegi, Yesuea ilima gelola sähalea, Udia dolö odoama e gabiola säla imabiola säi.

*Yesuea hi e së naala baagomölömelëla säi
(Madiu 16.21-28, Ulugu 9.22-27)*

³¹ Yesuea ië bëgëla aulo amolima mi gäwila säla olelesalea, Dolöie Malö amoda së yafie molömelë. Dolö dafidilo neebe amoliage, gobela ilo busa neebe amoliage, mala dawadigi neebe amoliage, ema habobalahilä ilia e baagomäia nufülömelë. Segeyo osodagi hi bu nowelagalamolömelëla säla i. ³² Ea ado amo fädäla säla iasebegi, Fidaea Yesu sigi aliga galahilä, amala sämabiola nemoi. ³³ Amala säsebegi, Yesuea besula, ië bëgëla aulo amolima sila nea, Fidama nemosalea, Saidani, ne neebeawi namolö made. Mosö. Diada Godea helësëlo amo gadola made, dolöfäea helësëlo wäla helësësebela säi. ³⁴ Amala sälahilä, ea udia dolö nefolalo amolimage, ië bëgëla aulo amolimage mofiamolahilä ilima sähalea, Afädëa ne bëgëla moholöla helësësedä, hi hamea helësëlo amo fisila, hile i fügäi gaula, ne bëgëla moholö dialea. ³⁵ Afädëa hile namolö amo gaula fëdöla aligimolö helësësedä, namolö amoda hogosa helemölömelë. Amai gaso, afädëa hile namolö amo ne helësëla, Ado Mala Hedabige helësëla fisisedä, ië namolö amo gaula namolömelë. ³⁶ Afädëa nagadaia nelegei sulubadela neala gausalea, hi e baagoseda, nagadaia nelegei amea abeahäla e ugila negemolödu. ³⁷ Amase, afädëa bidi edo ialahilä, hile namolö amo bu nea obëgëmolödu. ³⁸ Udia dolö walio nefolalebe welia udiaea dolö fisilo amo gadola Godeie mala fisiloge, nafade hamologe. Afädëa nebaläge, nie adobaläge hewasedä, Dolöie Malö amo Eedoie yo digalo hido elöibalä, selesaia fii hedabifalä amolibalä obëgësolo amo gala, eage dolö amobalä hewamolömelëla säla i.

9

¹ Ea ilima sähalea, Na dilima dofä sähawe. Dili walio nebegeo odoa baagola made neëgi, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amo, ië geloibalä maase amo bimölömelëla säla i.

*Yesuie domalo bedefala elöi neebe meli
(Madiu 17.1-13)*

² Segeyo gafeia nelolahilä Yesula Fida Yemese Yonelali segebidaia fedala hilidofalä nefolalo. Iliä beahamelebe Yesuie

domalo neala bedefala elöi neebe meli. ³ Ie fagulo gäi amoge yo digalahilä faleifali, sege fifi asi dibe amea fagulo falei amo gadoi hamomolöi made, neebe meli. ⁴ Iliä beahamelebe Elaia Mosesele maala ulufadigila, Yesubalä adosa neebe meli. ⁵ Amo bealahilä Fidaea Yesuma sähalea, Säla Olelelo, nili wi nefolalebewe hedabi gabu. Nilia sege mosö ohodoa olahadio. Elöda die, elöda Moseseie, elöda Elaiaïela säi. ⁶ Ili edefademalä bedälahilä, ea edo sämolödula asusugahalea, ado amala säi. ⁷ Gelë häu afädë maala ili neala hagula, gelëgi amilahilä ado afädë säia idogosalea, Goda nie malö, na boba hamosamelë. Ea säse amo nabualola säi. ⁸ Nabalahilä ilia fodolofali sidawewela beahamelebe ilibalä dolö odoa made, Yesu emu neebe meli.

⁹ Ili segebidaia amila digahalea Yesuea ilima gelola sähalea, Dolöie Malö amo bauia amila aso, made nowela neëgi, dilia meli amo odoama säla imabiola säi. ¹⁰ Säi amo nabala musügä negelahilä, hilidomu didiähalea, Bauia amila nowelola säi amo edodula didiäha nefolalo.

¹¹ Iliä ema nabahalea, Mala dawadigi neebe amolia sähalea, Elaia dafidi moholömelëla säha neebe amo edoïela nabi. ¹² Ea ilima säla obëgësalea, Dofä Elaia dafidi maala nelebo sulubadela neala hahamogimolömelë. Ado abeahäla säla dëdëla negei dialea, Dolöie Malö amo së yafie molömelë. Odoaea ema bimolö habobamolömelë. ¹³ Na dilima säla iahago, Elaia e misi gaso, ado säla dëdëla negei dibe amo gadola odoa nefolalo amolia ema hamomolö helësëi amo gadoi hamoimelëla säi.

*Yesuea maalibu afädëma mugabe fedai nesiladigi
(Madiu 17.14-21, Ulugu 9.37-43)*

¹⁴ Ili awäla ie bëgëla aulo odoa neebee ami beselagalai. Iliä beahamelebe udia dolö yafie gegedoi amolia ili amaleladigila nea, mala dawadigi amolia ilibalä gëgësa dibe meli. ¹⁵ Udia dolö yafie nefolalo amolia Yesu maasebe amo siia bealahilä fodolofali fudugila e neebee baluluia afufulahilä ilia e gausiai. ¹⁶ Amasebegi, ea ilima nabahalea, Dilia ilibalä edo didiäha dialeala nabi. ¹⁷ Udia dolö gegedoi amoligi dolö afädëa ema säla obëgësalea, Säla Olelelo, nie nafegema mugabe fedai amea made adosebegi, di neebee sigi misimelë. ¹⁸ Mugabe amo ema fedalahilä nagadaia nidala awälahilä, ie nafiadi dibu besigala, bese nalëgëlahilä, ie domalo gelola sosolahamelëla säla i. Die bëgëla aulo nefolalo amolia mugabe fedai amo nesiladigimalai gaso, nesimolö ulimelëla säi. ¹⁹ Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Udia dolö walio nefolalebe dili asigi afädë negei made nebego. Ne dilibalä segeyo aboläia namolödu. Segeyo aboläiagi na dilile yöi gaula namolödu. E nema sigi misiëla säi. ²⁰ Amala säsebegi,

malö amo ema sigi misi. Sigi maasebegi, mugabe amea Yesu bealahilä fodolofali malö amo gelola amulämelasilahilä, nagadaia nidala awäla fefede fefedelahilä, nafiadi dibu besigalasi. ²¹ Amala hamosebegi, Yesuea malö amoie eedoma nabahalea, Gowe gadola abodo gala mi gäwila hamosiola nabi. Eedoea säla obëgësalea, Holöfaligila amaimelë. ²² Mugabea malö go baagomäia nulo gaamugige ödägige neala digalasisamu nelomelë. Dia hamomolöi galëda, nili bobasëla ugila negemola säi. ²³ Yesuea ema sähalea, Dia hamomolöi galëdala säi amo edoie. Afädëa asigi afädë negei nea galëda, sulubadela hamosa maademolöi neamelëla säi. ²⁴ Amala säsebegi, fodolofali malö amoie eedo amea üalaladigila sähalea, Na asigi afädë negei. Amai gaso, na asigi afädë negemolöie dia ugila negemola säi. ²⁵ Udia dolö yafie ili neebee baluluia mafula gegedosebe amo bealahilä, Yesuea mugabe amoma nemola sähalea, Dida mugabe, gëhe galasila, ado made adolasilo. Dima gelola sähago. Malö go dīgila mosö, ema bu fedamabiola säi. ²⁶ Amala säsebegi, mugabe amea üalala, gelola amulämelasilahilä doadigila awähalea, malö amo hame doala asi gadoi negesi. Udia dolö yafiea hame doala asi gabula säi. ²⁷ Amala hamosebegi, Yesuea malö amo naabogi nabelela nowela ifosisebegi nowei. ²⁸ Yesu e mosöa digalahilä ie bëgëla aulo amolila hilidomu salea ema nabahalea, Nilia mugabe nesiladigimolö uli amo abisalea amaidula nabi. ²⁹ Amala nabasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Nelebo afädë hamose amea made, Godema adose ameamu mugabe amo gadoi nesiladigimolöi dialeamelëla säi.

*Yesu e baagola nowemolömelëla bu elö säi
(Madiu 17.22-23, Ulugu 9.43-45)*

³⁰ Ili amilahilä Galili segeamadi awäla doadigila awäha nelo. Afädëa e abididula made helësëmäia nelo. ³¹ Made helësëmäia amoie mida, ea ie bëgëla aulo amolima säla olesalea, Dolöie Malö amo dolöea gaumäia hololömolömelë. Gaulahilä ilia baagomäia nufulömelë. Baagomäia nufudaseda, segeyo osodagi hi nowemolömelëla säla iaha nelo. ³² Säi amo nabalahlilä ilia helësëi made nea, ema mi nabulö amo bedäi nelo.

*Dafidilo neebe amo nowëla didiäi
(Madiu 18.1-5, Ulugu 9.46-48)*

³³ Ili Gabaniama segea beselagalalahilä mosö afädëie isogi digalahilä, Yesuea ie bëgëla aulo amolima nabahalea, Idiafa maahalea dilia edo didiäi nabi. ³⁴ Amala nabasebegi, ili maahalea dafidilo neebe amo nowëla didiäla aligi misi amo helësëlahilä, ema säla obëgëla made nelo. ³⁵ E fia idogola salea giwilasi amolima mofiamolahilä sähalea, Afädë dafidilo

namolöila helēsēseda, dafidi hüdale made, udia dolö odoadale ugila negemolöi galeala säi. ³⁶ Amala sälahilä ea malö holöbö afädë naabogi nabelela gaula maala ili mogogi ifosilahilä sogobala gaula nea ilima sähalea, ³⁷ Afädëa nïe ëigila malö holöbö gowe gadoima obëbëla obeägīseda, nema obeägīsamelë. Afädëa nema obeägīseda, nema obeägīsä maademelë, ne digamalala sälo amoma obeägīsamelëla säi.

Nilibalä ado nii made neebe amoda nili damelë neala säi
(Ulugu 9.49-50)

³⁸ Yonea Yesuaa sähalea, Säla Olelelo, dolö afädëa die ëi säla mugabe fedai nesiladigisebe amo nilia bealahilä, amamabiola säimelë. Mida, dolö amoda nilibalä nawelo made amea hamosebegi säimelëla säi. ³⁹ Amala säsebegi, Yesuea säla obëgēsalea, Amamabula sämabio. Afädëa nïe ëi säla geloi melëlo made gadoi afädë hamoseda, hobeä ne aabela gagademolö mademelë. ⁴⁰ Afädëa nilibalä ado nii made neebe amoda nili damelë neamelë. ⁴¹ Na dilima dofä sähago. Dilia nïe ëi gaula neëgi, afädëa diligali ödä muäia osala iäседа, dolö amoda dofä bidi nimolömelëla säi.

Nafadelasiloë ado säi
(Madiu 18.6-9, Ulugu 17.1-2)

⁴² Yesuea sähalea, Malö holöbö goweli gadoi afädëa asigi afädë negei neebe amoma afädëa asiala hamolasila neala digalasiseda, ëfëa igi edefadegi begela bidi näiado amea ië muugia begelalahilä, ödä nudugawa sadia idogoseda, ië hedabida amomelë. ⁴³⁻⁴⁴ Die naabo elö goea asiala hamola digalasiseda, naabo elö go damula fisimalo. Naabo afädëamu nea namolöi namolö dibeä ami moholö hedabi dialea, naabo äudälada Heli segeä nulo usilo made dibeä ami auloea. ⁴⁵⁻⁴⁶ Die emo elö goea di neala digalasiseda, emo elö go damula fisimalo. Emo afädëamu nea namolöi namolö dibeä ami moholö hedabi dialea, emo äudälada Heli segeä sogobala sadia idogolea. ⁴⁷ Die si elö goea asiala hamola digalasiseda, si elö go beselala fisimalo. Si afädëamu nea Godea Beaha Maadela Sigi Neebeä ami moholö hedabi dialea, si äudälada Heli segeä sogobala sadia idogolea. ⁴⁸ Amida ilile hehe baagolo made, nulo usilo made, dialeamelë. *Aisaea* 66.24

⁴⁹ Molögi ëbi baalo amo gadola nulo söaea udia dolö sulubadelama baamolömelë. ⁵⁰ Ebi hedabi dialea. Ebüie hädälo amo made galëda, dilia edoea neala hädälasimolö gabu. Dilile isogi ëbi baalahilä udia dolöbalä aeaha namialola säi.

10

Udia nii fisimabiola säi
(Madiu 19.1-12, Ulugu 16.18)

¹ Yesuea amala sälahilä sege amo dīgila awāla Yudia segea beselagalala ödä Yodona dēgēla alōmodi asi. Udia dolō yafie e neebee mafula gegeedosebegi, hī hamolo amo gadola ilima bu elō säla olelesa nelō. ² Amala olelesa nebegi, Felesi dolō odoa e neebee maalahilä Yesuma fedogola nabahalea, Mala säla negei dibe ameadā dolō afädēa udia nii fisimolōi galeala säla negeida dialealela nabi. ³ Amala nabasebegi, ea ilima säla obēgēsalea, Moseseada dilima edo hamomalola säla negei dialeala nabi. ⁴ Ilia säla obēgēsalea, Mosesea säla negesaleada, Dolōea udia fisisaleada, beba dēdēla ialahilä, fisimolōi galeala säla negei dialeala säla obēgēi. ⁵ Yesuea ilima sähalea, Moseseada dilile iso asigi geloi dibe amo bealahilä mala amala säla dēdēla negei. ⁶ Mi gāwila hamosolo amo gala Godea udiale dolōle hamoi. ⁷ Amai ameadā dolōea iē emele eedole dīgila iē udiabalā dila aligilo nea, ⁸ ele afädēfalī namolōmelē. Amala säi amo gadola ele äudā nelō amo fisila afädēfalī nea. ⁹ Godea gedolasi amo dolōea mogemabiola säi.

¹⁰ Ili mosōa obēgēla awāla sefolalea, iē bēgēla aulo amolia ado säi amoie ema mi fädāla nabi. ¹¹ Amala nabasebegi, ea ilima sähalea, Dolō afädēa hīle udia fisila udia elō neaseda, udia amo ea fa nimolōmelē. ¹² Udia afädēa iē dolō fisila dolō elō fila awāseda, dolō amo ea fa nimolōmelēla säi.

*Yesuea malēsāma obeägisa nelō
(Madiu 19.13-15, Ulugu 18.15-17)*

¹³ Udia dolō odoa nefolalo amolia, ilile malō Yesuie naaboea diigimāia e neebee sigi maasebegi, iē bēgēla aulo amolia ilima nemoi. ¹⁴ Amala säsebe amo bealahilä Yesuea ilima habobalahilä sähalea, Malēsā ne neebee maase goli misiāia, nemola dofogamabu. Godea Beaha Maadela Sigi Neebee ami malēsā go gadoi ilile dialea. ¹⁵ Na dilima dofā sähago. Godea Beaha Maadela Sigi Neebee ami malēsāea moholōila helēsēi neebe amo gadola, afädē ne moholōila helēsēi made neebe amoda dofā made moholōmelēla säi. ¹⁶ Amala sälahilä ea malēsā amoli sogobala gaula nea naaboea diigisalea, Godea ugila negemāiamelēla säla fisiga idodogosa nelō.

*Nelegei yafie negelo afädēa Yesuma nabi
(Madiu 19.16-30, Ulugu 18.18-30)*

¹⁷ Yesu e moholō awāha nebegi, dolō afädē baluluia maala, iē emo mia gumusula dia idogolahilä sähalea, Säla Olelelo hedabie, ne namolōi namolō neala gaumolōie abilia hamomolōdula nabi. ¹⁸ Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obēgēsalea, Dia nema hedabila säi amo edoie. Afädē hedabi mademelē, Gode emu hedabi nea. ¹⁹ Mala säla negei dibe amo dia dawadigi. Baagomāia nufuabio, udia fa nimabio, nelegei fa nimabio, wāfalī sāsāla gudimabio, dahila neala

elöie nelegei dibe amo nimabio, die diado diemelele ado nabala hamomalola säla negei dialeala säla i. ²⁰ Amala säsebegi, ea Yesuma säla obögësalea, Säla Olelelo, ado amolida ne malësägila nea hamosa maadeimelëla säi. ²¹ Amala säsebegi, Yesuea dolö amo boba hamolahilä, sila nea ema sähalea, Afädëmu dofea made nebego. Die nelegei dibe amo bidi neaha maademolö mosö. Amalahilä muni nease amoda nelegei made negelo busadäoi neebe amoligali neala imalo. Amala hamoseda, selesaia mosöa bidi edefade nimolömelë. Amala hamolahilä ne bögëla misialola säi. ²² Dolö amea säi amo nabala ie odagi augia idalahilä asi. Mida, ie nelegei yafie dilo amogi.

²³ Yesuea sidawewelahilä ie bögëla aulo amolima sähalea, Udia dolö nelegei yafie negelo neebe ameada Godea Beaha Maadela Sigi Neebea ami moholöda baagi sëi bimolömelëla säi. ²⁴ Ado amo nabalahlilä, ie bögëla aulo amolia fudugi. Yesuea ilima bu elö sähalea, Malisä, Godea Beaha Maadela Sigi Neebea ami moholöda baagi sëi dialeamelë. ²⁵ Sugua gameleda nusi galabagi doadigila moholö baagi sëimelë. Amo gadola nelegei yafie negelo neebe amoda, Godea Beaha Maadela Sigi Neebea ami moholö baagi sëi holöfalï made dië bimolömelëla säla i. ²⁶ Amala säsebegi, ie bögëla aulo amolia edefademalä fudugilahilä hilidomu sähalea, Nowëa damula aulo neala gaumolödula säi. ²⁷ Amala säsebegi, Yesuea ilima siila nea sähalea, Udia dolöea gowe hamomolöi made. Gaso, Godeada hamomolöi mada maade, ea sulubadela hamomolöimu neamelëla säi.

²⁸ Amala säsebegi, Fidaea ema säla obögësalea, Nabuö. Nilïada nelebo sulubadela fisisa maadelahlilä di bögëla misimelëla säi. ²⁹ Yesuea sähalea, Na dilima dofä sähawe. Afädëa nemage, Ado Mala Hedabi amoge helësëlahilä, mosö, edoo, elefi, eme, eedo, malö, sege, fisisa maadelahlilä, ³⁰ hädali afädë nimolömelë, mosö, edoo, elefi, eme, malö, sege. Nagadaia neëgi fisi amo nimolömelë. Amo gala odoaea e neala sëlasimolömelë. Hobeaa ea namolöimu namolö gaula namolömelë. ³¹ Yafie dafidila nefolalebe amolida neala hobeahalea, hobeala nefolalebe amolida neala dafidimolömelëla säla i.

*Yesu e baagola nowemolömelëla bu osoda säi
(Madiu 20.17-19, Ulugu 18.31-34)*

³² Yesula ie bögëla aulo amolali Yalusaleme aulo idigi awähalea, Yesu edale dafidi awäha nelo. Amala hamosebegi, ie bögëla aulo amolia fudugila aligi hobeala awäha nelo. Odoa hobeafalï awäha nelo amolia bedäla aligi asi. Yesuea giwilasi amolibalä aliga galahlilä hobeaa ema hamomolö amo ado ³³ sähalea, Nabualo. Nilï Yalusaleme awähamelë. Dolöie

Malö amo gobela ilo busa amolimage, mala dawadigi amolimage gaula imolömelë. Ili e baagomäia nifulömelëla didiäla daiala negelahilä, fii odoagali gaula imolömelë. ³⁴ Gaula äseda, ilia ema eheladigi, gofedela galaladigi, ëfë damuia fëgäladigilahlä baagomäia nifulömelë. Amala hamoseda, segeyo osodagi hi nowela moholömelëla säla i.

*Yemese Yonelea dafidilo namolöie hogoi
(Madiu 20.20-28)*

³⁵ Sebediie malö Yemese Yonele Yesu neebee maalahilä elea ema sähalea, Säla Olelelo, alia afädë helësësewe gadoi dia hamomäia helësësamelëla säla i. ³⁶ Amala säsebegi, ea elema säla obëgësalea, Na alima edo hamomäia helësësebelä nabi. ³⁷ Amala nabasebegi, elea ema säla obëgësalea, Dë yo digalo hido elöibalä fisolo amo gala elöda die naabo dafädimadi fila, elöda die naabo fefeädimadi fimalola sämäia helësësamelëla säla i. ³⁸ Amala säsebegi, Yesuea elema sähalea, Ado säi amoda alia helësëla made nea säimelë. Na ödä iigi usi naha neawe, alia molöi gabule. Ne ödägi gesa neawe, ali gemolöi gabulela nabi. ³⁹ Amala nabasebegi, elea ema säla obëgësalea, Alia amala hamomolöi neawela säi. Amala säsebegi, Yesuea elema sähalea, Na ödä iigi usi nasewe gadola aliage molömelë. Ne ödägi gesewe gadola alige gemolömelë. ⁴⁰ Ali elö nie naabo dafädimadi, elö nie naabo fefeädimadila samiäia memelöda nie mademelë. Godea fimäiala daiäi amolilemelëla säla i. ⁴¹ Bëgëla aulo nabülasi odoa amolia ado säi amo nabalahlä Yemese Yonelema habobaha nelo. ⁴² Habobasebegi, Yesuea ili mofiamolahilä ilima sähalea, Fii odoa beaha aligilo gadoi neebe amoliada, udia dolö gelola beaha aligilo nea, amase, ilile ëi sälo neebe amoliada udia dolö bobasëla made, gelola sigi aligilo amoda dilia dawa. ⁴³ Ili hamolo amo gadola, dili nebege afädëa amala hamomolöi made dialeamelë. Dili nebege afädëa ëi sälo namolöila helësësewa, odoa neebe amoligalimu hamoi hamolasilo namolöi dialea. ⁴⁴ Afädëa e dafidilo namolöila helësësewa, ea sulubadelaie galabaia hamoi gadoi hamolasilo namolöi dialea. ⁴⁵ Mida, Dolöie Malöda udia dolöea ie hamoi hamolasimäia made misi. Ea ilile hamoi hamolasimäiaige, ie namolö amo udia dolö yafiegali fisiga gala, ili sigi obëgëmolöge misimelëla säi.

*Yesuea Badimasa si golai wahilasi
(Madiu 20.29-34, Ulugu 18.35-43)*

⁴⁶ Amala sälahilä ili afiala Yaligo beselagalai. Yaligo beselagalala e baagila awäha nebegi, ie bëgëla aulo amolila udia dolö yafie odoala awäha nelo. Dolö si golai afädë idi agesua ami sulo. Eada muni imola ëdëgësa filo. Dolö amoie ëida Badimasa, Dimasaie malö. ⁴⁷ Amala salea Nasalese dolö Yesu

maahala säi amo nabalahlilä, ea uuala sähalea, Debidiie malö Yesuo, ne bobasëmola säi. ⁴⁸ Amala säsebegi, udia dolö yafiea ema nemola sähalea, Dia adomabula säi gaso, ea gelola uuala sähalea, Debidiie malöo, ne bobasëmola sähamu nelo. ⁴⁹ Ea Amala säsebegi, Yesu e maala beaha nea sähalea, E misialamola säi. Amala säsebegi, ilia dolö si golai amoma sähalea, Ea di wesebego, asigia gelola nowemola säi. ⁵⁰ Ea fagulo afädë salugala sulo amo gila sadia galahlilä fodolofali nowela Yesu neebee misi. ⁵¹ Maasebegi, Yesuea ema nabahalea, Na dima edo hamomäia helësësebela nabi. Amala nabasebegi, dolö si golai amea ema säla obëgësalea, Säla Olelelo, na bimolö helësësebela säi. ⁵² Amala säsebegi, Yesuea ema sähalea, Dihï asigi afädë negei amea die si wahimelë. Hä mosalola säi. Amala säsebegi, dolö amo fodolofali wahila siia fädäla bealahilä, Yesu bëgëla asi.

11

Yesu e beaha aligilo Gini gadoi hamola Yalusaleme beselagalai

(Madiu 21.1-11, Ulugu 19.28-40, Yone 12.12-19)

¹ Ili Yalusaleme beselagalamolö ga madela, sege Bedifagige Bedanige Olibebidaia ami nea, Yesuea ie bëgëla aulo amoligi, äudä dafidila mosalolahilä, ² elema sähalea, Segea ami awäla beselagalala beahamelële, sugua dögi üdili afädë dolöea fila aulo made, ga madefali gui gide begela negei neë bimolömelë. Dögi amo fisigäla wi sigi misialo. ³ Afädëa alima dögi abidä fisigähala nabaseda, ema ado gomalä sämalalo. Dafidilo Geloia webalä hamomolömelë. Amalahilä, ea fodolofali sigi obëgëmalamolömelëla, alia amala sämalola säi. ⁴ Amala säi amo nabalahlilä, ele awäla beselagalala beahamelebe, sugua dögi üdili afädë mosöa nogila digalo, ifo baagido idiliba, gide begela negei neebe amo bealahilä, fisigäi. ⁵ Fisigäsebegi, udia dolö ami nefolalo amolia elema nabahalea, Abilia hamodelä, sugua dögi üdili go fisigähala nabi. ⁶ Elea Yesuea sämalola säi amo gadola säsebegi, ilia hä, sigi mosalola säi. ⁷ Elea sugua dögi üdili amo Yesu neebee sigi gaula obëgësebegi, sugua dögi amodaia fagulo fösilahilä Yesu fedala sulo. ⁸ Amala hamosebegi, udia dolö yafiea ilile fagulo neala idiafa föladigi, odoaea idiafa agesua fasela bäu gadoi dagabola gaula mafula föladigila awäha nelo. ⁹ Udia dolö nefolalo amoli Yesu awäse amo gadola, dafidila awäha nelo amoliage, hobeala maaha nelo amoliage, uuala säsäla awähalea, Agua. Nesege. Godeie ei gauia adadi.

Afädë Dafidilo Geloie eigila maahago, Godea e neala obeägimäia. ¹⁰ Nilile nado Debidia beaha maadela

sigi nelo amo gadola namolö neebe amoma obeägädi.
Sama 118.25,26

Selesaia fiia Godeie ei gauia adala nese gemola uuala säsäla awäha nelo. ¹¹ Yesu e Yalusaleme beselagalalahilä, gobela ilo mosöa ami awäla beahamelebe, nelebo elö elöla sulubadela difolalebe amo meli. Amo beaha maadelahilä, deadisebegi beala, giwilasi amolali Bedani obögäi.

*Yesuea äfäeoma säi
 (Madiu 21.18-19)*

¹² Diala aiyo amogi ili Bedanilahilä awähalea Yesu e sidäa baagoi. ¹³ Sidäa baagosebegi holöbö wagadi madela beahamelebe äfäeo bäu dibe bealahilä, gägä negei walebelela bea asi. Bea awähamelebe gägä made negei, bäumu dibe meli. Mida, äfäeo gägä negelo segeyogi made amea bäumu dibe meli. ¹⁴ Amo bealahilä ea äfäeo amoma sähalea, Die gägä udia dolöea bu elö made molömelëla säi. Amo säi amo ie bögëla aulo amolia nabi.

*Yesuea gobela ilo mosöa awälahilä hamoi
 (Madiu 21.12-19, Ulugu 19.45-48, Yone 2.13-22)*

¹⁵ Ili Yalusaleme beselagalai. Beselagalalahilä, Yesu e gobela ilo mosöa beselagalalahamelebe, bidi neadigi, bidi nimolöie negeladigisa difolalo amoli nesiladigisa nelo. Muni bedefalo auli amoge, haea maliabu gadoi bidi neaha aligilo amolile filo auli amoge, neala besula besigadasila hësögudulahilä, ¹⁶ gobela iasia gedolo sege dibea wida, udia dolöea nelebo gaula dabiala misiabiola säla i. ¹⁷ Amala sälahilä ea ilima säla olelesalea sähalea, Ado säla dädëla negei dibe amo gomälä madele. Nie mosö fifii asi sulubadela Godema adolo mosö neamelëla sämolömelëla dädëi gaso, dilia fa nelo musügä aligilo igi äbä gadoi hamoi gabula säi.

¹⁸ Amala hamoila säi amo nabalahlilä, gobela ilo busa amoliage, mala dawadigi amoliage, Yesu abeahäla nufulödula hogosa nelo. E nufulö helësëi amoie mida, ebalä bedähalea. Ebalä bedäi amoie mida, udia dolö nefolalo sulubadela ea mala olelei amo nabalahlilä, fudugisebegi. ¹⁹ Säha nea së gäsebegi, Yesu ie bögëla aulo amolali gaamu amo digäla asi.

*Äfäeo i bausoi amoie ado säi
 (Madiu 21.20-22)*

²⁰ Ili diala yose awähalea beahamelebe, äfäeo amo bäu difige bausosa maadei neebe meli. ²¹ Bealahilä Yesuea säi amo helësëlahilä Fidaea ema sähalea, Säla Olelelo, bimo. Dia äfäeoma habobala säi amo bausoi gabuwela säi. ²² Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obögësalea, Godema asigi afädë negemalo. ²³ Na dilima dofä sähawe, Dolö afädëa asigi äudä negela made, segebi gowema sähalea, Dihï duhulugi dagabola

digamola säседа, ea säi amo dofä amamolöla helēsēседа, ea säi amo gadola amamolömelē. ²⁴ Amase, na dilima sähago. Dilia Godema adola nelebo afädē ema nabaseda, dofä nimolöla helēsēmalö. Amala helēsēla nabaseda, dilia säi amo gadoi nimolömelē.

²⁵⁻²⁶ Dilia Godema nowela nea adosalea, dolö afädēa dilima asiala hamoi amo helēsēседа, dolö amea asiala hamoi amo fisimalö. Amala hamosedä, dilile Diado selesaia mosöa neebe amea, dilia asiala hamoi amoge fisimolömelēla säi.

*Yesu dia geloi gaula neebe go nowēa ıla nabi
(Madiu 21.23-27, Ulugu 20.1-8)*

²⁷ Ili Yalusaleme bu obögēlahilä Yesu e gobela ıla mosöa awäla nebegi, gobela ıla busa amolige, mala dawadigi amolige, dolö dafidilo amolige, e neebea ami maalahilä, ²⁸ ilia ema nabahalea, Nelebo dia hamosebegoda nowēa hamomalasiola nabi. ²⁹ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obögēsalea, Na dilima afädē nabahago, dilia säla obögēsēседа, na nelebo hamosa neebewe hamomäia geloi i amoda gowea ıla dilima säla imolömelē. ³⁰ Yonea ödägi gesa nelo amo Godeie galueale ma, dolöie galueale. Nema säla imola säi. ³¹ Amala säsebegi, hilido didiähalea, Nilia selesaia galueala säседа, dilia ema asigi afädē negela made nelo goda edoïela sämolö gabugi, ³² nilia dolöie galueala sämolö gaso, udia dolö yafie nefolalebe amoliada Yoneda Godeie bea sälo afädē neala helēsēi neebe amo helēsēlahilä udia dolöbalä bedäi. ³³ Amalahilä ilia Yesuma säla obögēsalea, Nilia dawa mademelēla säi. Amala säsebegi, Yesuea ilima sähalea, Amai galēda, na nelebo hamosebeweda gowea hamomalai hamosa neala, nage dilima säla imolö mademelēla säla i.

12

*Ado besula sagai oodola beaha namialola säi
(Madiu 21.33-46, Ulugu 20.9-19)*

¹ Amala sälahilä, Yesuea ilima ado besula säla iaha nelo. Ea sähalea, Dolö afädēa i gägä negelo gelebi efē amo sagai. Sagalahilä yalala amaleladigilahilä, gelebi ödä amo fēsēla salimolöie uli dögoi. Amalahilä sagai idihē namolöie mosö afädē holöbö sedadela ilibia olola fedalahilä negesi. Amala hamolahilä ea dolö odoama sähalea, Sagai oodola beaha namialola säsilahilä hi e fii elöbalä sege wagadi made namolö asimelē. ² Gelebi gägä amo faimolö segeyo beselagalasebegi, sagai eedo amea ie hamoi hamolasilo afädēma sähalea, Nie sagai oodola beaha aligilo neebe amolima, gägä odoa faila imola sämolö moşalola säi. ³ Amo säla imolö asi amoda ilia e gaula nufudala ialalelahilä, memalä e hodomu fisiga gaimelē. ⁴ Amala hamosebegi, sagai eedo amea ie hamoi hamolasilo

elöma bu mosalalahilä awäsebegi, ilia ie busagia afisila nufudalahilä e dahila neala gagadeimelë. ⁵ Amala hamosebegi, sagai eedo amea ie hamoi hamolasilo elöma mosalalahilä awäsebegi, ilia dolö amo nufudala baagoi. Amo gadola dolö yafie odoa mosalai amolige amala hamoi. Odoa nufudala ialaleladigi, odoa baagomäia nufudadigimelë. ⁶ Amalamu hamosa nebegi, afädëfalimu hï ebalä nelo, hïle efegi hï boba hamoi nelo amo. Hobeafali ea malö amoma ili neebee mosalalahilä sähalea, Ili nie nafegema hedabola helësëla mogola hamomolöla säi. ⁷ Awäsebegi, sagai oodola beaha aligilo amolia hilido säla didiähalea, Sagai eedo amoie malö amo go gabugo. Eada eedoie nalä negei nimolö gabugi, niligali bedefala nedelä, baagomäia nufidedila sälahilä, ⁸ ilia malö amo gaula nufudalahilä ie domalo amo sagai yala baagido sadia gaimelë.

⁹ Amala hamoseda, sagai amoie eedoeada abilia hamomolödu. Ea maalahilä sagai oodola beaha nelo amoli baagomäia nufudaha maadelahilä, sagai amoda odoaea oodola beaha namiäia imolömelë. ¹⁰ Dilia ado säla dëdëla negei amoda made meli neale.

Mosö olelo amolia igi galone made gabula memelela fisi amoda, galone geloi dafidilo dialeamelë. Dafidilo Geloia hamogilebeda, nilia siia bealahilä fudugisa neala

säla dëdëla negei dialea.

Sama

118.22-23 ¹¹ Amoda Dafidilo Geloia hamogi. Nilia ea hamogi amo siia bealahilä fudugisa neamelëla

säla dëdëla negei dialeala säi.

Sama 118.22,23

¹² Dolö busa nefolalo amolia Yesuea ili helësëla ado besula säi amo helësëlahilä, e gaumolöla hamoi gaso, udia dolö yafie nefolalebe amo bealahilä bedäla e digila bahila asi.

Dagisi muni imolö dialeale ma, madelela nabi

(Madiu 22.15-22, Ulugu 20.20-26)

¹³ Dolö busa odoa amolia Felesi dolö odoa amolimage, Heledoie damelë odoa amolimage, ili Yesu neebee awälahilä ea ado asiala säsegi e gaumäia hololömolö mosalola säi. ¹⁴ Amala säsebegi, ili e neebee ami awälahilä ema sähalea, Säla Olelelo, nilia helësësaleada, dia mala säla iahalea mogolafalimu säla, dolö odoabaläge bedäla fudugilo madela helësësamelë. Amala helësëse amoie mida, odoa neebe amolia di beala säse amogi bedäla helësëla made, Godea helësëi dibe amomu udia dolöma säla olelelo amo mogolafali olelelomele. Amalo gabugi, nilile mala säla negei dibe amo helësëlahilä, Beaha Aligilo Sisa neebe amoma dagisi muni imolö dialeale ma, madele. ¹⁵ Nilia dagisi muni amo imäiale ma, made imäialela nabi. Amala

säsebe amo Yesuea beahamelebe, ilile asigi musügä negela wäfalä säsebe amo bealahilä, ilima säla obögësalea, Edoie ne fedogola beaha. Muni giwi afädë na melëdelä gaula misiëla säi. ¹⁶ Iliä muni giwi afädë gaula maasebegi, ea ilima naba-halea, Muni giwi egowegi dolö busa dibe gowege, ëi dëdëi dibe gowege nowëie gabula nabi. Amala nabasebegi, ilia ema säla obögësalea, Beaha Aligilo Sisaïela säi. ¹⁷ Amala säsebegi, Yesuea ilima sähalea, Nelebo Sisaïe dibe amoda Sisa hïma ïmalö. Godeie dibe amoda Gode hïma ïmalola säi. Amala säi amo nabalahlä ili fudugi.

Sadiusi ilia Yesuma nabi
(Madiu 22.23-33, Ulugu 20.27-40)

¹⁸ Sadiusi ilia udia dolö baagoi amoli made nowelagalam-olöla sälo. Sadiusi odoa amolia Yesu neebee maalahlä sähalea, ¹⁹ Säla Olelelo, Mosesea mala afädë nilia hamomäia dëdëla negei dibe amo gowe. Dolö afädëie edoo malö madela baagosedä, udia didalomu sulolahilä, dolö baagoi amoie ëigila malö ägümolöie, edoo elö amohi udia amo nimäiala säla dëdëla negei dialea. ²⁰ Amaimo, edoolali gifalädalïa salea, abulümi amea udia afädë neala nea, malö madela baagoi. ²¹ Baagoibua, abulümi baagia amea udia didalo amo bedefala nealahilä, eage malö madela baagoi. Amala bu baagoibua, edoo osoda ameage amala hamolahilä, ²² edoolali gifalädalïa amoli malö madela baagosa maadei. Amalahilä udia amo hobeä wagala baagoi. ²³ Amala hamoi amo dolö gifalädalïa amolia udia afädë amomu nii amea, hobeä baagoi amoli nowelagalasolo amo gala udia amo nowëie udia samolödula nabi.

²⁴ Amala nabasebegi, Yesuea ilima sähalea, Ado säla dëdëla negei dibe amoge, Godeie geloi dibe amoge, dilia dawa made amea dilia asiala säsebego madele. ²⁵ Amaimo, udia dolö baagoi amoli nowelagalasolo amo galada dolöea udia nimolö mademelë. Amase, udiage dolö fimolö mademelë. Ilida selesäia fii neebe amo gadoi namolömelë. ²⁶ Amaimo, udia dolö baagoi amoli nowelagalamolö amoie ado afädë sähago. I afädëgi nulo söa fedaila Mosesea dëdëla negei dibe amo dilia made melile. Amila Godea Mosesema sähalea, Neda Abalahamaiege, Aisagaiege, Yeigabaiege Gode neamelëla säila dëdëla negei dialea. ²⁷ Eda udia dolö baagoi amolile Gode mademelë. Eda udia dolö sebe amolilemelë. Dilia asiala gelola helësëi gabula säi.

Godea Ado säla negei dibe amogi geloi dafidilo gelolada abodola nabi
(Madiu 22.34-40, Ulugu 10.25-28)

28 Mala dawadigi afädë nelo amo maala, ilia ado didiäsebe amo nabalahlä, Yesuea ilima hedabola säla obëgësebe amo bealahilä, ea Yesuma sähalea, Godea Ado säla negei dibe amogi geloi dafidilo gelolada abododula nabi. 29 Amala nabasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Ado säla negei dibe amogi geloi dafidilo gelolada gowe sähago. Isilale udia dolö, dilia nabualo. Dafidilo Geloïda nilile Gode. Dafidilo Geloïda afädëfalimu neamelë. 30 Dafidilo Geloï die Gode neebe amo die bobaeage, gesamiage, asigiage, geloiage boba hamomalola säla negei. 31 Amo baagia elöda gowe. Dihidi boba hamolo amo gadola, odoa dibalä nefolalebe amoli boba hamomalola säla negei. Mala geloi dafidilo gelola äudä amolemu säla negei dialea. Odoa mademelëla säi. 32 Amala säsebegi, mala dawadigi amea ema säla obëgësalea, Säla Olelelo, dia mogola säi. Gode afädëfalimu, elö made, emu neala säi amo dia dofä säimelë. 33 Ema bobaeage, helësëloeage, geloiage boba hamolo amole, dihidi boba hamolo amo gadola odoa dibalä neebe amo boba hamolo äudä amolea Godegali gobela ilo amoge, odala ilo amoge baagila asila säi. 34 Yesuea dolö amea hedabola helësëla säsebe amo bealahilä, ema sähalea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebea ami di ga made nebegola säi. Amala säsebegi, odoaea Yesuea säla obëgëmäia ema sämolö amo bedäi.

*Yesuea udia dolöma Godea Afädë Memeleüie nabi
(Madiu 21.41-46, Ulugu 20.41-44)*

35 Yesuea gobela ilo mosöa olelesalea sähalea, Mala dawadigi amolia Afädë Memelei amoda Debidüie malöla sälo amo abeahäla sälodu. 36 Godeie Gesamia Debidima helësëlasisebegi, Debidü hi sähalea, Dafidilo Geloïa nïe Dafidilo Geloïma sähalea, Na die ado nii amoli die emoea emosala namiäia, di nïe naabo dafädimadi awäla salea beaha samialola säimelë. *Sama 110.1*

37 Amase, Debidü hi ema Dafidilo Geloïla säi amo Dafidilo Geloïda Debidüie malöda abeahäladula nabi. Udia dolö yafie gegedoi amolia ea säi amo obeägila nabi.

*Yesuea mala dawadigi nefolalebe amoli helësëla idihë nami-
alola säi
(Madiu 23.1-36, Ulugu 20.45-47)*

38 Ea ilima mala olelesalea sähalea, Mala dawadigi nefolalebe amoli hedabola idihë namialo. Iliä fagulo sedademu salugalahilä magaia gaamugi awälahlä, udia dolöea ili beala gugusäla gausiamäiala helësëlo nea. 39 Amase, ilia gedolo mosöage dolö dafidilo filo dibeä amimu fimolöila helësëloge, udia dolö yafie gegebola molö nasebeä ami molö giallo eedo amobalä dafila salea, ua gagaula hamomolöila helësëlo nea.

⁴⁰ Amase, ilia udia didalo sebe amoli dahila neala, ilile mosöa nelebo dibe amo fa neala gaula aulo nea. Ilile asigi musügä negesilahilä, adoeamu Godema sedadela adolo nea. Amala hamosebe amoïe ili së edefade muäia baala ïmolö dialeala säi.

*Udia didalo afädëa muni negei
(Uluḡu 21.1-4)*

⁴¹ Godeïe muni negelo dibe a mi Yesu e ga madela sebegi, udia dolö yafie misi amolia muni negelo amogi muni negese amo sila sulo. Udia dolö yafie nelegei edefade negelo amoliada muni yafie negei. ⁴² Udia didalo busadäoi afädë maalahilä muni giwi äudä, doea afädë gadoi, negei. ⁴³ Amala negesebegi, Yesuea ïe bëgëla aulo amoli misiëlahilä ilima sähalea, Na dilima dofä sähago. Udia didalo busadäoi gowea negei amea udia dolö sulubadela Godeïe muni negelo amogi muni negei amo baagila asimelë. ⁴⁴ Ili ilile muni yafie negei dilo amogi odoa mogela hilile negesalea mogela negei gaso, udia goweadä afädë gaula made, ea molö nimolö gauï amo gadola sulubadela negesa maadeïmelëla säi.

13

*Yesuea gobela ïlo mosö go mugulula digamolömelëla säi
(Madiu 24.1-2, Uluḡu 21.5-6)*

¹ Yesu e gobela ïlo mosöa amila awäha nebegi, ïe bëgëla aulo afädëa ema sähalea, Säla Olelelo, igi boboga hedabi hïdo elöia mosö hedabi hïdo elöi olola fedai neebe gowe bimola säi. ² Amala säsebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Dia mosö hedabi beahago gasoda, igi dadagulula olola fedai neebe goda gälasi diamolö mademelë. Goda sulubadela mugulula digaha maademolömelëla säi.

*Yöi elö elöla bimolömelëla säi
(Madiu 24.3-14, Uluḡu 21.7-19)*

³ Yesu e Olibebidaia fedalahilä gobela ïlo mosö sida idogola sebegi, Fida Yemese Yone Ädululali hilidomu nea ema nabahalea, ⁴ Dia nilïma säla ïmo. Segeyo abodo gala dia säi amo beselagalamolö. Dafidi nelebo edodale beselagalasegi, nilïa amo bealahilä dia säi amo beselagalamolö amoda ga made gabula helësëmolömelëla nabi. ⁵ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Odoaea dili dahila neloea, idihë nefolamialo. ⁶ Dolö yafie maalahilä nïe ëi säla, Ne misi neawela sälahilä, udia dolö yafie dahila nimolö moholömelë. ⁷ Amase, sege ga madefali nudusalea ado goba nabase amogige, sege wagadi made nudusalea wabula säse amo nabase amogige, dili fudugila bedämabio. Nelebo amala hamomolö dialea gaso, amoda aso, aligila wagamolö mademelë. ⁸ Fii elöle elöle

nuduladigi, gamane elöle elöle nuduladigisa namolömelë. Amase, sege föi odoagi fogoli moholömelë. Amase, sidë ige moholömelë. Nelebo amoli hamomolö amoda, udiaea malö ägümolö salea mi gäwila sëlo amo gadoi bimolömelë.

⁹ Dihili idihë namialo. Iliä dili nafodola gaulahilä galisolö neebee sigi moholömelë. Gedolo mosöa amige dili nufudala ialalemolömelë. Nïe ëi gaula mogosa neebe amea gamane dolöie siigige, Gini dolöie siigige gaula awäla ifosimolömelë. Amala hamoseda nïe Ado Mala Hedabi nabuäia säla iaha namolömelë. ¹⁰ Amo hamola made neebewegi wäla, fifii asi sefolalebe sulubadelaea nïe Ado Mala Hedabi nabaha maademäia dafidi säla imolö dialeamelë. ¹¹ Iliä dili nafodolahilä gudimolöie sigi gaula awäsedä, ado abodo sämolödula asigia säosöola helësëmabio. Gudisolo amo gala Godea ado säla iasebe amo säla imalo. Ado säla imolö amoda dihili sämolö mademelë. Godeie Gesamia sämolömelë. ¹² Dolöea ie edoo amo nufudala baagomäia gaula imolömelë. Malö eedoea hïle malö amo gadola wäla hamomolömelë. Amase, malöeage ie eedo emelebalä habobala nufudala baagomäia gaula imolömelë. ¹³ Nïe ëigi nefolalebego bealahilä, sulubadelaea dilima bimolö habobamolömelë. Amai gaso, afädëa aso maadela, wagamäialahilä gelolamu aligiseda, e damula moholömelëla säi.

*Nelebo yöi yafie hamose bimolömelëla säi
(Madiu 24.15-28, Ulugu 21.20-24)*

¹⁴ Yesuea ilima sähalea, Nafadela hehealela bedälasimolö maala negemolöi made dibeä ami maala negei dië bimolömelëla säla i. (Ado gowe nidese ameadä hedabola helësëmalo.) Yesuea amala sälahilä sähalea, Amo siia beasedä, Yudia segea sefolalebe amolida segebi dibeä ami fisäla baluluia afufumalo. ¹⁵ Amo gala, afädë mosö figi balededaia sulo amea digalahilä mumusogi ie nelegei neä digamabio. ¹⁶ Dolö sagaia nelo amea hï mosöa fagulo neä obëgëmabio. ¹⁷ Segeyo amo gala udia fagulo hagui sefolalebe amolige, malö dubo dodo iaha sefolalebe amolige, edefademalä asigiimolö dialea. ¹⁸ Amo hamomolö amoda, i bäu gisalea gögï mulo amo gala muloea, Godema adosa namialo. ¹⁹ Mida, segeyo amo gala yöi yafie elö elöla maala negei dië bimolömelë. Godea nelebo mi gäwila hamoia amila yöi amo gadoi made meli. Amase, hobeage bu elö made bimolömelë. ²⁰ Amaimo, Dafidilo Geloia segeyo amo neala obobagilasimolö made helësëi galebeda, udia dolö sulubadela namolö amo fu made bealabio. Udia dolö hï memelei amoli helësëlahilä, segeyo amo neala obobagilasimolö helësëi. ²¹ Amaimo, afädëa dilima sähalea, Afädë Memeleä amo misi neebe gowe bimola säsege, e neebe gagowe bimola säsege, dofä gabula helësëmabio. ²² Dolö odoaea wäfalä

säsäla sähalea, Afädë Memelei amo ne misi neawela sämolö moholömelë. Odoaea wäfalì säsäla sähalea, Neda Godeie bea sälo misi neawela sämolö moholömelë. Amala maalahilä, ilia udia dolö Godea memelei nefolalebe amoli dahila neala hamomolöi walebelela bimolöie, dolöea hamomolöi made gadoige, hido elöige hamosa namolömelë. ²³ Dili idihë nefolamialo. Nelebo amoli hamola made neebe amo gaalu, na dilima dafidi säla iahagomelëla säla i.

*Dolöie Malö amo bu obëgëmolö
(Madiu 24.29-31, Ulugu 21.25-28)*

²⁴ Amala sälahilä, aso, Yesuea sähalea, Yöi yafie elö elöla hamosa maadeibua eso usilahilä, aube made neela, ²⁵ gasumilì mudaiala besela didigafula, mudaia geloi hido elöi amo neala fogolasi-molömelë. *Aisaea 13.10,*
34.4

²⁶ Amala hamose amo gaalu, Dolöie Malö amoda geloi amole, yo digalo hido elöifalì amolebalä mu baidilidaia maala neë udia dolöea bimolömelë. ²⁷ Bease amo gaalu, ea ie selesaia fii amolima mosalolahilä, udia dolö hì memelei sege föi sulubadelagi, agesu näiado nefolalebe amoge, näiado nefolalebe amoge, sege afädëgi neala gedolasimolö mosalola sämolömelëla säi.

*I bäu bobagiloie ado säi
(Madiu 24.32-35, Ulugu 21.29-33)*

²⁸ Amo sälahilä, aso, Yesuea sähalea, Diliada äfäeoie mala amogi helësëmalo. Äfäeo fësëgësisila, bäu gähe bobagiseda, dilia helësësalea, sege esomolöda ga made gabula helësëlomelë. ²⁹ Amo gadola wäla, dilia nelebo säi amo gadoi hamose beaseda, Dolöie Malö amo hä moholö suägisa gabula helësëmalo. ³⁰ Na dilima dofä sähawë. Udia dolö walio nefolalebego made baagola nefolalegi wäla, nelebo säi amoli sulubadela hamosa maademolömelë. ³¹ Mu giwige naga föige hogosa helemolö gaso, nie ado mala dofä made hogosa helemolömelëla säi.

*Nelebo gowe gala hamomolö gabula sulubadelaewa dawa mademelëla Yesuea säi
(Madiu 24.36-44)*

³² Amo sälahilä, aso, Yesuea sähalea, Amala hamomolö amoda segeyoge, aoage afädëa dawa mademelë. Selesaia fii iliage, malöeage dawa mademelë. Nadoea hido dawadigi neamelë. ³³ Dilia fädäla beala idihë namialo. Mida, nelebo hamomolö amo gomo gala gabula dilia dawa mademelë. ³⁴ Amoda gowe gadoimelë. Dolö afädë, ie mosö digila, sege wagadi made aulo amo gadola awähalea, ie hamoi hamo-lasiloma, ie hamoi beaha namialola säla, hido hidolama hamoi

sogolasilahilä, idiliba beaha aligilo amoma sähalea, Hedabola beaha namialola säsilä aulomelë. ³⁵⁻³⁶ Mosö eedoda së gäse gaalu obëgëmolöledu ma, gasi mogogi obëgëmolöledu ma, haea gäse gaalu obëgëmolöledu ma, yose obëgëmolöledula dilia dawa made nebego, dili adi elaboi diëgi fodolofali muloea, idihë namialo. ³⁷ Na dilima ado säla iäsewe gadola udia dolö sulubadelamage, dili idihë namialola säla iahadiola säi.

14

Yesu baagomäia nufulöie didiäha dilo

(Madiu 26.1-5, Ulugu 22.1-2, Yone 11.45-53)

¹ Segeyo äudä nelolahilä, osodagi Baagila Asi Segeyo amoiege, Segeyo Edefadegi beledi edelo yidila made gobela molö amoiege molö molö amo beselagalamolö gabulahilä,* gobela ilo busa nefolalo amola, mala dawadigi nefolalo amolalia didiähalea, Geleä musügä abeahämola awälahilä e gaula nufulödula didiäha difolalo. ² Iliä sähalea, Amamolö gaso, Segeyo Edegi gedosolo amo gala made, udia dolöea gelola üala dodogöla säloela säi.

Udia afädëa Yesuie busagia susu gadoi weli söga negei

(Madiu 26.6-15, Yone 12.1-8)

³ Yesu e Bedani segea ami gudubu hamoi Saimonoea mosöa molö naha sulo. Sebegi, udia afädë maalahlä, weli hedabi gafisigäi hido elöi, amoie ëida nada gaula misi. Weli muni edefadea nelo amo ödä i igia hamoigi osala negei dilo amo, ea dusulahilä weli amo Yesuie busagia söga negei. ⁴ Amala hamosebegi, udia dolö odoea sefolalo amolia habobalahilä, ilia hilidomu sähalea, Weli hedabi gafisigäi amo faea-gasebegoda edoie. ⁵ Weli gafisigäi hedabi goda gina hädali ohodoaea nimolö dilo amo, nii galebeda dolö busadäoi nefolalebe amoligali neala ialabio gabula sälahilä, ilia udia amoma nemosä dilo. ⁶ Amala nemosebegi, Yesuea sähalea, Nemomabu. Edoie dilia ema yösa. Udia gowea hamoi amoda nema hedabi hamoimelë. ⁷ Udia dolö busadäoi nefolalebe amolida dilibalä namolöi namolömelë. Ili ugila negemolö helësësedä, ugila negemolöi galea. Neda dihilibalä namolöi namolö mademelë. ⁸ Udia amëa hamomolöi beala hamoimelë. Hobeä ne baumolö amoie, nie domalo dafidi hëimelë. ⁹ Na dilima dofä sähago. Ado Mala Hedabi sege föi sulubadelagi säla oleleseda, e helësëlahilä, ea hamoi amoge säla imolömelëla säi.

* **14:1:** Baagila Asi Segeyola säi amoda, Isilaleie malö made nufudala, baagila awäla, Isibiie dolö malö abulümi amoli nufudaha maadei amoie helësëla obëgëlo segeyola säi.

*Yudasaea Yesu hololömolöie asi
(Madiu 26.14-16, Ulugu 22.3-6)*

¹⁰ Amalahilä bægëla aulo giwilasi nelo amogi Yudasa Isagaliadaea gobela ilo busa neebee ami awäla ilia Yesu nufuäia hololöla asi. ¹¹ Ea säi amo nabala obeägilahilä, ilia egali muni imolömelëla säla negei. Amalebe ea Yesu hololölahilä gaula imolöie fu hogosa nelo.

*Yesu, ie bægëla aulobalä Baagila Asi Segeyo amoie molö mai
(Madiu 26.17-25, Ulugu 22.7-14,21,23, Yone 13.21-30)*

¹² Segeyo agegi beledi edelo yidila made gobela molö amoie molö segeyo amo gala, Baagila Asi Segeyo amoie sugua sibi malö nufidelo. Amala nufidelo segeyo amo gala, ie bægëla aulo amolia ema nabahalea, Baagila Asi Segeyo amoie molö molö amoie, nilia abidi daiamäia hamesebela nabi. ¹³ Amala nabasebegi, ea ie bægëla aulo äudä mosalalahilä sähalea, Ali awäla gaamu edefadegi beselagalalahamelebe, dolö afädëa ödä iigi usi gaui maaha neëgi, gausiala digamolömelë. Alige dolö amo awäse amo gadola mosalo. ¹⁴ Alia beahamelë, dolö amo mosöa nogila digaseda, mosö eedo amoma gomalä säla imalo. Säla Olelelo neebe amea dima nabahalea, Baagila Asi Segeyo amoie molö nie bægëla aulo amolibalä nili abidi molödula nabimelëla sämalö. ¹⁵ Amala säseba, ea hogoli afädë ilibia nelebo daijala negesa maadei dilo amo olemolömelë. Ami nili molö molö daiamalola säi. ¹⁶ Amala säi amo nabalahilä, ie bægëla aulo äudä amole awäla, gaamu edefadegi beselagalalahilä beahamelebe, ea säi amo gadola sulubadela gausiala digasebegi, elea Baagila Asi Segeyo amoie molö molö daijai.

¹⁷ Eso digalahilä deadisebegi, Yesu e giwilasi amolibalä misi. ¹⁸ Maalahilä ili molö naha sefolalea Yesuea sähalea, Na dilima dofä sähago. Dili sebegogi afädëa ne hololömolömelë. Amoda nebalä molö naha saleala säi. ¹⁹ Amala säsebegi, ilia asigia yölahilä, ema hido hidolaea dafidi säladigi hobebe säladigisalea sähalea, Nale ma, nalela säla didigai. ²⁰ Amala säla didigasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Dili giwilasi sebegogi afädëa nebalä falo afädëdaia beledi ua negela naha sebe ameamelë. ²¹ Dolöie Malö amoda ie dëdëla negei dibe amo gadola baagomolömelë. Gaso, Dolöie Malö e hololöla odoäie naabogi gausise dolö amo, asigii gabumelë. E emea made neegela ägüi galebada, e hedabi aligilabiomelëla säi.

*Dafidilo Geloie molö mai
(Madiu 26.26-30, Ulugu 22.14-20, 1 Golidi 11.23-25)*

²² Ili molö naha sefolalea, Yesuea beledi afädë neala gaula nea, Godema nesegela beledi dagabodasilahilä, ie bægëla aulo amoligali ia gogosalea sähalea, Nimo. Nie domalo gomelëla

säla i. ²³ Amalahilä, ea wani ödä usi amo neala gaula nea, Godema nesegehlähilä iligali iasebegi, ili sulubadelaea mai. ²⁴ Ea ilima sähalea, Goda nie healemelë. Asialo made ado elöi säla negemolöie healemelë. Udia dolö yafiegali besigahawe. ²⁵ Na dilima dofä sähago. Ne wani ödä bu elö made naala nelolahilä, Godea Beaha Maadela Sigi Neebea ami nea, bu elö gähe molömelëla säi. ²⁶ Amala sälahilä, ilia gë afädë udälähilä, Olibebia asi.

*Fida, dia ne dawa madela sämolömelëla säi
(Madiu 26.31-35, Ulugu 22.31-34, Yone 13.36-38)*

²⁷ Yesuea ilima sähalea, Dili sulubadelaea bedälähilä nema habomolömelë. Ado säla dädëla negei dibe amea sähalea, Na sugua sibi sigi aligilo neebe amo nufulömelë. Amaseda sugua sibi nefolalebe amoli fisäla dusudasila afufu-molömelëla

säla dädëla negei dialea.

Segelaea 13.7

²⁸ Amaimo, ne neala nowelasisevida, dili baagila nedale Galili moholömelëla säi. ²⁹ Amala säsebegi, Fidaea ema säla obögësalea, Ili sulubadelaea bedälähilä dima haboseda, na made amamolömelëla säi. ³⁰ Amala säsebegi, Yesuea ema säla obögësalea, Dima na dofä sähawe, Walio gasigi haea gagalugo gawalia nafi bu äudä made gäla neëgi, dia ne dawa madela nafi bu ohodoala sämolömelëla säla i. ³¹ Amala säsebegi, ea gelolafali säla obögësalea, Neda dibalä baagomolö nea galëda, na di dawa madela dofä made sämolömelëla säi. Ili sulubadelaea amo gadolamu säi.

*Yesu e Gesemani awälähilä Godebalä adosa sulo
(Madiu 26.36-46, Ulugu 22.39-46)*

³² Yesu, ie bögëla aulo amolali sege afädë ei Gesemani dibeami afialähilä nea, ea ie bögëla aulo amolima sähalea, Ne Godema adose gaalu, dili wi sefolamialola säi. ³³ Amala sälahilä, Fida Yemese Yonela ilimu sigi awälähilä, ie asigigi fudugila yöla säosäomolö mi gäwila beselagalai. ³⁴ Amalahilä ea ilima sähalea, Nie iso asigigi edefademalä yösalea, ne baagomolö gabumelë. Dili idihë nea gui sefolamialola säi. ³⁵ Amala sälahilä e holöbö aliga galähilä, nagadaia gumusula dia idogolahilä sähalea, Asiamolö fu galëda, nema walio hamomolö amoda asiamalola säi. ³⁶ Ea sähalea, Aba, Nado, dia nelebo sulubadela hamosa maademolöi nebege. Nema ödä iigi usi dibe amo dia neala gaula mosalo. Amai gaso, na helësësewe gadola made, dia helësëse amo gadolamu hamomalola säi. ³⁷ Amala sälahilä obögësamelebe, ili süwia adidi dibe amo bealahilä ea Fidama sähalea, Saimono, adi dialeale. Dia holöfali idihë namolö ulisebele. ³⁸ Nafadea dili digalasiloea, idihë nea Godema adosa namialo. Asigia hamomolö helësësa

neago gaso, domalo wäbëai nebegola säi. ³⁹ Amala säсила e bu awälahilä, dafidi säi amo gadola säha sulo. ⁴⁰ Amala sälahilä e bu obëgësamelebe, ili adidimu dibe meli. Mida, süwiaea si gafodo gadugisalea amai. Iliä ema edo säla obëgëmolödula asusugai. ⁴¹ E bu osoda obëgëlahilä ilima sähalea, Dili hele aligisalea adi dialeafa. Amo dofea. Fu hä beselagalai. Bimo. Dolöie Malö amo nafade hamolo amolima gaula äasebego. ⁴² Nowemo. Nilia gausiala afiadi. Ne gaumäia hololölo amoda ga made misi nebego bimola säi.

Yesu gau

(Madiu 26.47-56, Ulugu 22.47-53)

⁴³ Yesuea ado amo aso, säha nebegi, äe bëgëla aulo giwilasi amoligi Yudasa e dolö maleibalä fodolofali misi. Iliä helebe baialage gagaula ebalä misi. Gobela ilo busa amoliage, mala dawadigi amoliage, dolö dafidilo amoliage ili mosalola säi. ⁴⁴ Yesu gaumäia hololölo amea ilima dafidi daijala säla äahalea, Na gomälä hamoseda, amo gabula helësëmalo. Dolö na mimila nödüsedä, amo gaula hedabola sigi mosalola säla ä. ⁴⁵ E beselagalala, Yesu neebee fodolofali maala sähalea, Säla Olelelola sälahilä, Yesu mimila nödüi. ⁴⁶ Mimila nödüsebegi, ilia hä e gaula fëdüi. ⁴⁷ Amala hamosebe amo gaalu, dolö afädë ami nelo amea helebe besela nealahilä, gobela ilo Busa Edefade amoie hamoi hamolasilo neebe amoie gëhe dagala sali. ⁴⁸ Yesuea ilima sähalea, Fa nelo gaumolöie mulo amo gadola, helebe baialage gagaulahilä ne gaumolö misile. ⁴⁹ Segeyo yafie ne dilibalä nea gobela ilo mosöa ado mala olelesa nelo amogi ne dilia made gau amo. Amai gaso, ado säla dëdëla negei dibe amo gadola hamomäiala säi. ⁵⁰ Amala hamosa nebegi, ili sulubadela e digila fisäla awäha maadei. ⁵¹ Malisä afädë fagulo bulula gäi e bëgëla asi amo ilia e gau ⁵² gaso, fagulo bulula gäi amo ilima gila amilahilä e hodomu dudugimu fisäla asimelë.

Galisolö dolö amolibalä gudimolöie Yesu sigi asi

(Madiu 26.57-68, Ulugu 22.54-55,63, Yone 18.13-14,19-24)

⁵³ Iliä Yesu sigi gaula gobela ilo Busa Edefade sebee ami asi. Gobela ilo busa amolige, dafidilo amolige, mala dawadigi amolige gegebola ami sulo. ⁵⁴ Fida e holöbö hobeala Yesu bëbëgëla awäha nelolahilä, gobela ilo Busa Edefade amoie mosö yala isogi nogila digalahilä, idihë aligilo amolibalä nulo gobei dibeä ami hëgimäia hausa sulo. ⁵⁵ Gobela ilo busa amoliage, Galisolö dolö amoli sulubadelaage dolö odoa misialolahilä, Yesuea asiala hamosa nawese melëlo amea fädäla sämalai. Iliä e nufuäia asiala hamoi walebelela hogosamelebe, afädë made meli. ⁵⁶ Dolö yafieä ilima ea made hamoi amo

babala säi gaso, ado afädëdi made meli. ⁵⁷ Odoaea nowela aligilahilä, ea made hamoi amo babala säla sähalea, ⁵⁸ Niliada ea gomalä säi amo nabimelë. Godeie mosö dolöie naaboea hamoi amo, na hailadigila, segeyo ohodoa nelolahilä dolöie naaboea made, bu elö ulimolömelëla säimelëla säi. ⁵⁹ Amala säi amoge afädëdi made meli. ⁶⁰ Amala säsebegi, gobela ilo Busa Edefade amea dolö sefolalebe amoie mogogi nowela aligilahilä Yesuma nabahalea, Dia ado afädë säla made obögëmolöle. Dia asiala hamoila ilia säi amo edo hamoila nabi. ⁶¹ Amala nabasebegi, ea nafi dagala, ado afädë säla obögëla made nebegi, gobela ilo Busa Edefade amea ema bu elö nabahalea, Godea Afädë Memeleila säi amo, hi e hedabifaliie malö dihidilela nabi. ⁶² Amala nabasebegi, Yesuea sähalea, Ä, nemelë. Dolöie Malö amo e Geloie Edefade neebe amoie naabo dafädimadi filahilä, baidiligi maala neë, dilia siia bimolömelëla säi. ⁶³ Amala säsebegi, gobela ilo Busa Edefade amea nabalahlilä, hile fagulo nulilahilä ilima sähalea, Odoaea ea hamoi amo nalï made sämalö. ⁶⁴ Ea Gode gagadese amo nabi amomelë. Dilia abilia helësësebela nabi. Amala nabasebegi, ili sulubadelaëa sähalea, Ea asiala hamoi amoieda e baagomäia nufulö dialeala säla didigai. ⁶⁵ Amala sälahilä odoaea e gofedela galalahilä, ilia ie si usulala nufudalahilä, nowëa amasiola sämola säi. Amalahilä idihë aligilo amolia e neawelahilä nufudala ialalei.

Fidaea, na Yesu dawa madela säi

(Madiu 26.69-75, Ulugu 22.56-62, Yone 18.15-18,25-27)

⁶⁶ Fida e yala isogi nogila digai sebegi, gobela ilo Busa Edefade amoie hamoi hamolasilo dolisä afädë maalahilä ⁶⁷ beahamelebe, Fida e hëgimäia hausa sebe amo fädäla bealahilä sähalea, Dige Nasalese dolö Yesubalä nawesa aligilo amo gabula säi. ⁶⁸ Amala säsebegi, ea ne madela sälahilä sähalea, Na dawa made. Dia säsebegoda na made helësësebemelëla säi. Amala sälahilä e yala baagido idi dagaboimadi awäha nelo. ⁶⁹ Hamoi hamolo dolisä amea e bealahilä, dolö nefolalo amolima bu sähalea, Dolö goda amoligimelëla säi. ⁷⁰ Amala säsebegi, ea bu elö ne mademelëla säi. Holöfali nelolahilä dolö nefolalo amolia Fidama bu elö sähalea, Dofä. Dida amoligi. Dige Galili dolömelëla säi. ⁷¹ Amala säsebegi, Fidaea, na we wäfalï säsedä, dofä ne Godea së imäiala sälahilä, gabulo wäla gabula migalia diigila sähalea, Dolö ëi säse goda na dofä dawa mademelëla säi. ⁷² Ea ado amo säia gai amole haea gagalugo gawalia nafi bu äudä gäi. Fidaea amo nabalahlilä dafidi Yesuea, Haea gagalugo gawalia nafi bu äudä made gäla neëgi, dia ne dawa madela nafi bu ohodoala

sämolömelëla säi amo helësëla obëgëi. Amo helësëlahilä dïisa nelö.

15

Yesu Bailadi neebee sigi asi

(Madiu 27.1-2,11-14, Ulugu 23.1-5, Yone 18.28-38)

¹ Yosefali gobela ilo busa amolige, dolö dafidilo amolige, mala dawadigi amolige, Galisolö dolö sulubadela amolia ado didiäha difolalahilä, ilia Yesu nafodolahilä Bailadi neebee sigi gaula asi. ² Sigi gaula maasebegi, Bailadia Yesuma nabahalea, Yu udia dolöie beaha aligilo ginida dilela nabi. Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Dia säse gomelëla säi. ³ Gobela ilo busa amolia sähalea, Ea nafade yafie hamoimelëla säi. ⁴ Iliä Amala säsebegi, Bailadia ema bu elö nabahalea, Dia ado afädë säla made obëgëmolöle. Dia nafade yafie hamoila ilia säi amo nabilela nabi. ⁵ Amala nabi amogi Yesuea ado elö made säla obëgëi amea, Bailadi e fudugisa nelö.

Yesu i fügäigi baala negemalola säi

(Madiu 27.15-26, Ulugu 23.13-25, Yone 18.39—19.16)

⁶ Segeyo Ede amoie molö molö amo galada, Bailadia galabaia negei afädë fisigähamu aligilo. Udia dolöea fisigämola säse amo gadola fisigälo. ⁷ Dolö odoaea gamanebalä nudusebegi nafodola negei amoligi afädë ëi Balabasa nelö. Iliä gamanebalä nudusolo amo gala dolö odoa nufudala baagoi. ⁸ Udia dolö gegedoi amolia Bailadi neebee maalahlilä ema sähalea, Dia nilima hamolo amo gadola walio hamomäiamelëla säi. ⁹ Ea ilima säla obëgësalea, Yu udia dolöie beaha aligilo gini dihilima fisigämäiala helësësebelela nabi. ¹⁰ Amala säi amoie mida, gobela ilo busa amolia Yesuma mudialahlilä e sigi gaula misi gabula Bailadia amala helësëlahilä säi. ¹¹ Amai gaso, gobela ilo busa amolia, udia dolö gegedoi amolia Bailadima gelolafali Balabasa hilima fisigämäiala sämäiala si nigilasi. ¹² Amalahilä Bailadia ilima bu elö nabahalea, Dilia Yu udia dolöie Ginila sälo neebe goma na abilia hamomolödula nabi. ¹³ Amala nabasebegi, ilia bu elö gelola säla obëgësalea, Eda i fügäigi baala negemalola säi. ¹⁴ Amala säsebegi, Bailadia ilima sähalea, Mida edogi. Ea edo nafade hamoi gabiola nabi. Amala nabasebegi, ilia gelolafali sähalea, I fügäigi baala negemalola säi. ¹⁵ Amala säsebegi, Bailadia, udia dolö gegedoi amolia obeägimäia, Balabasa hilima fisigälahlilä, ea odoama Yesu fëgämalolahilä, i fügäigi baala negemolö sigi mosalai.

Ami dolö amolia Yesu gadiaboi

(Madiu 27.27-31, Yone 19.2-3)

¹⁶ Ami dolö amolia Yesu sigi gaula gamane sigi aligiloie mosö yala isogi nogila digai. (Mosö amoie ëida Beledoliama.) Ami dolö odoage misialolahilä gegedoi. ¹⁷ Gedolahilä ilia fagulo sedade bëi gadoi Yesuma salugasilahilä, ëfë äyo gägäi amalela nasigila Ginüie busa gadoi hamolahilä ie busagia salugasi. ¹⁸ Amala hamolasilahilä ilia naabo sögö diigilahilä sähalea, Yu udia dolöie beaha aligilo gini, namolöi namiäiala säi. ¹⁹ Amala sälahilä, ilia ie busagia i gilia nufudalahilä, gofedela gagalalahilä, emo gumu sasagala fila digafulahilä gugusämäia hamolo wäla hamoi. ²⁰ Iliä ema amala gagadi-abosa nelolahilä, fagulo bëi gadoi amo hololahilä hile fagulo-fali amo salugasi. Salugasilahilä ilia e i fügäigi baala negemolöie segea sigi asi.

Yesu i fügäigi baala negei

(Madiu 27.32-44, Ulugu 23.26-43, Yone 19.17-27)

²¹ Awäha nebegi, Salinia fii dolö afädë, Saimono, Alegisäda Ulufasalele eedo amo, sagaijala maasebegi e gausiala digalahilä, ilia e nealahilä Yesuie i fügäi gaumalala egei. ²² Iliä Yesu sigi gaula sege ëi Gologoda asi. (Gologodada nilile ado adolada Busa Giwi Sege.) ²³ Afialahilä ilia wani ödäge i afädëie ödä muwege gegoalahilä egali muäia i gaso, ea made mai. ²⁴ Amala hamolahilä, ilia e i fügäigi baala negei. Amalahilä, ie fagulo nowëa nimabelela, ilia sadu dahila, ie fagulo amala mogei. ²⁵ E i fügäigi baala negei amoda, yose eso neela udigisa nebegi, baala negei. ²⁶ Ea nafade hamoila säi amo dädëla negei amoda gomalä säi. Yu udia dolöie beaha aligilo Ginila säi. ²⁷⁻²⁸ Amala hamolahilä, Yesu baala negei amo gaalu, fa nelo dolö äudä, elö ie naabo dafädimadi, elö ie naabo fefeädimadila, i fügäigi baala negei. ²⁹ Udia dolö e dibeadi baagila afu mafusaleada, Yesuma busa dugagiladigi gagadiabola sähalea, Ehehe. Godeie mosö hailadigilahilä, segeyo ohodoagi ulimolöeai amo, ³⁰ dihimu damula awäla i fügäia adogoila digamola säla baagiladigisa nelo. ³¹ Gobela ilo busa amolia, mala dawadigi amolibalä, amo gadola hilidomu Yesu gagadiabola sähalea, Udia dolö odoa damula aulo. Amo gadola, himu damula moholöi made. ³² Afädë Memelei, Isilale udia dolöie Gini neebe amo, i fügäia adogoiilahilä digamäia. Nilia amo bealahilä, asigi afädë negedeläla säi. E i fügäigi baala negei gaalu, i fügäigi baala negei äudä amoleage e gadiabola amo gadolamu säi.

Yesu hame doala asi

(Madiu 27.45-56, Ulugu 23.44-49, Yone 19.28-30)

³³ Eso mogogila eso bēgise gaaluge, sege sulubadela gasilasimu dilo. ³⁴ Eso bēgise gaalu, Yesuea gelolafali sāia adahalea, Eloi, Eloi, lama sabagadanila sāi. Nilile ado adolada, Nie Gode, nie Gode, abisigi ne digila asila sāi. ³⁵ Amala sāi amo nabalahlilā, udia dolō odoa ami nefolalo amolia sähalea, Nabuō. Ea Elaia wesebegola sāi. ³⁶ Afädē baluluia awälahlilā, nelebo afädē dahudu gadoi wani ödā gamogai dibeami gelahlilā, i bidigi yaala, egali muāia ialahlilā sähalea, Aso. Elaiaea e i fūgāigi dibeami adogoi fisigāmolō maasebelela beha aligidila sāi. ³⁷ Yesuea gelola ualahilā hame doala asi. ³⁸ Amasebegi, gobela ilo mosōa fagulo edefade negei dilo amo, gadogola gadelala digalahilā, elō eamu eamula negesi. ³⁹ Ami dolō hādali afädē beha aligilo dolō amea sida adogola beahamelebe, Yesu amala hame doala asi amo bealahilā sähalea, Dolō goda dofā Godeie malō gabula sāi. ⁴⁰ Amo gaalu, udiāfali holōbō wagadi madela nea, sida gala nefolalo amoligi Magadala udia Melige, Yosese ie ēo Yemeselele eme Melige, Salomege nelo. ⁴¹ Dafidi Yesu e Galili neēgida, ilia e awāse amo gadola awälahlilā, e ugila negesa filo. Udia odoa yafie ebalā Yalusaleme misi amolige nefolalo.

Yesu bawi

(Madiu 27.57-61, Ulugu 23.50-56, Yone 19.38-42)

⁴² Segeyo amoda nelebo daialo segeyo. Deadise gaalu, segeyo Sabada aiyo namolō gabula helēsēlahilā, ⁴³ Alimadia dolō Yosebe Bailadi neebea awälahlilā, bedālo made mulasi amea, Yesuie domalo nimolō audulela nabi. Dolō amoda Galisolō amoligi asigi hedabi negei nea, Godea Beha Maadela Sigi Neebe amo beha nelo. ⁴⁴ Amala nabasebegi, Bailadia e aabela baagoi gabula fudugilahilā, ami dolō hādali afädē beha aligilo amo welahlilā e hā baagoilela nabi. ⁴⁵ Amala nabasebegi, Bailadima ami beha aligilo amea e hā baagoimelēla sāi amo nabalahlilā, Yosebema ie domalo nimolō dofeala sāi. ⁴⁶ Amala sälebegi Yosebea fagulo falei hedabi afädē nealahilā, ie domalo i fūgāidaia dibe amo neala gaula digalahilā, fagulo amea usulala gaulahlilā, igi äbā dafidi hamola negei diloa ami baumolō gaula asi. Bausilahilā, igi edefademalā afädē bebugula gaula maalahlilā amea idi gasi. ⁴⁷ Amala bausi dibe amo Magadala udia Meli Yoseseie eme Melilea meli.

16

Yesu nowela asi

(Madiu 28.1-8, Ulugu 24.1-12, Yone 20.1-10)

¹ Segeyo Sabada gafe maadeibua, Magadala udia Meli Yemesēie eme Melila Salomela ilia Yesuie domalogi hēla moholōie, weli gafisigāi hīdo elōi amo bidia nii. ² Segeyo gifalādalūgi yose eso si beselagalaha nebegi, ili igi ābāgi bauia ami asi. ³ Hilido afiaha dialea sähalea, Igi ābā idi galo igi edefadea gai dibe amo nowēa ugila negela doga negesimolōdula sāsāla afiai. ⁴ Afiaha nea sida gahamelebe, igi amo hogala doga negei dibe meli. Igi amoda edefademalāde. ⁵ Amai beala igi ābāgi bauia gidogo bea digahamelebe, malō malisā afādē fagulo falei sedade salugai ilile naabo dafādīmadi sebe amo bealahilā, ili fudugi. ⁶ Fudugisebegi, ea ilima sähalea, Fudugimabio. Nasalese dolō Yesu i fūgāigi baala negei amo hogose goda nowela asimelē. Wida made. E ilia negei diloa amo bimo. ⁷ Amaimo, dili awālahilā Fidamage ie bēgēla aulo odoa amolimage gomalā sāmalo. Dili baagila edale Galili moholō awāha neamelē. Ea dafidi sāla ī amo gadola, ami bimolōmelēla sāmalo sāla ī. ⁸ Amala sāi amo nabalahlilā ili emo gīgīsēla fudugimolōge beselagalasebegi, igi ābāgi amilahilā fodolofalī doadigila asi. Bedāi amea odoabalā adola made awāhamu nelo.

Magadala udia Melia Yesu meli
(Madiu 28.9-10, Yone 20.11-18)

[⁹ Segeyo gifalādalūgi yosefalī Yesu nowelahilā, Magadala udia Melia bimāia e seheadale Yesu beselagalai. Udia amoma mugabe gifalādalā fedai sebegi dafidi Yesuea nesiladigi. ¹⁰ Beselagalai amo bealahilā, Yesubalā dafidi nawesa aligilo amolia didigaola gualōsa dibeami ea sāla imolō asi. ¹¹ Amalahilā Yesu neebe na melimelēla ilima sāi amo nabalahlilā, ilia dofā gabula made helēsēi.

Bēgēla aulo āudāea Yesu meli
(Uluḡu 23.13-35)

¹² Amalahilā dolō āudā sagaia moholō awāha nebegi, Yesu e domalo elōi elea bimāia beselagalai. ¹³ Amo bealahilā ele dolō odoa amoli neebea obēgēlahilā, ilima sāi gaso, ilia dofā gabula made helēsēi.

Yesuea ie bēgēla aulo amolima Ado Mala Hedabi sāla imalola sāi
(Madiu 28.16-20, Uluḡu 24.36-49, Yone 20.19-23, Abosolo 1.6-8)

¹⁴ Amalahilā hobeala gidālasī amoli molō naha dibeami e bimāia beselagalai. Beselagalalahilā ilia asigi afādē made negesebe amogige, iso asigi geloi neebe amogige, nemoi. Mida, odoaea e nowelahilā neebe melila sāi amo nabalahlilā

dofä gabula helësëi made amogi amai. ¹⁵ Amalahilä ea ilima sähalea, Sege föi sulubadelagi afufulahilä, udia dolö sulubadelama Ado Mala Hedabi säla ïmalo. ¹⁶ Afädëa asigi afädë negeseda, ödägi gelahilä damula aulo neala gaumolömelë. Asigi afädë made negese amobaläda gudimolömelë. ¹⁷ Asigi afädë negei neebe amoliada dolöea hamomolöi made gowe gadoi hamomolömelë. Nïe ëigi nea mugabe fedai nesiladigimolöge, udia dolö odoa neebe amoïe ado gähe sämolöge, ¹⁸ baagolo nuba gausege baagolo ödä nasege made baagomolöge, oloi difolalebe amoli naaboea diigila wahimolömelëla säi.

Yesu selesaia mosöa fedai

(Ulugu 24.50-53, Abosolo 1.9-11)

¹⁹ Dafidilo Geloï Yesuea ilima ado säla ïlahilä, selesaia mosöa fedala Godeïe naabo dafädimadi sulo. ²⁰ Amala asibua ili afufulahilä, sege sulubadelagi ado mala säla ïaha nebegi, Dafidilo Geloïa ilibalä hamoi hamola, ïlia dofä säsebelä helësëmäia dolöea hamomolöi made gadoi hamolasi.]

Yone Neala olelo oboba

Ado Mala Hedabi Yoneie bebagi dëdëi dibe amea sähaleada, Ado eda dolö domalola digala, nilibalä wi nelola säla dëdëi. Yonea beba gowe dëdëi amoie mida, ea sähalea, beba gowegi dëdëla negei dibe amo nidesalea, Godeie malö Yesu Gelesoma asigi afädë negemäiage, Afädë Memelei amo dofä Yesu Geleso gabula helësëmäiage dëdëla negesamelëla säi (20.31 bimalo).

Dafidi Yonea nilima, Ado eda mi gäwilafali, Godebalä siiba nelomelëla säla dëdëla negei. Amalahilä, Yesuea hamomolöi made gadoige, melëlo made gadoige hamosa nelo ameadada, Afädë Memelei amoda Yesu, amase, Yesuda Godeie malö gabula helësëmäia ulufala dëdëla negei dialea. Amase, Yonea nilima, Yesuea hamomolöi made gadoige, melëlo made gadoige hamoi amoie mi fädäla säi. Amase, udia dolö odoaea ema asigi afädë negela e bëgëla asi amoge, odoaea ema asigi afädë made negela ebalä ado nii nelo amoge dëdëi bimolömelë.

Hogoli 13-17gi dëdëi dibe ameadada, Yesuea ie bëgëla aulo amolibalä nea, e hä baagomolö ga made gabula helësëlahilä, ilile asigia dofea, aso maadela gelola namiäia, galone yafie säla iaha nelo.

Yonea wagala dëdëla negei dibe ameadada, Yesu e nafodola gaula awäla gudi amoge, e i fügäigi baala negesebegi, hi hame doala mosaloi amoge, e nowela awäla ie bëgëla aulo nefolalebea ulufadigi amoge, dëdëla negei dialea.

Beba gowegi namolö gäheie mala dofä dibe amoli olele-molölahilä, segeyo sulubadelagi hamomolö amoie, galone helësëmolöie dibe amolida gowe. Foïela sälage, ödäïela sälage, belediïela sälage, yo digaloïela sälage, i gägä negelo gelebi ëfëïela sälage, sugua sibi sigi aligiloïela sälage, säi amoli dëdëla negei dialea.

Yone Ado e dolö namolö digai. Eda udia dolöbalä namolö digai.

(Yone 1)

Ado eda namolöie mi, dolö namolö digai

¹ Ado eda mi gäwilafali siiba nelo. Eda Godebalä nelo. Ado hi eda Gode nelo. ² Eda mi gäwilafali, Godebalä siiba nelo. ³ Afädë idi elömadila misida maade. Godea Adobalä nea nelebo sulubadela hamosa maadeimelë. ⁴ Emada namolö mi dilo. Namolö ameadada udia dolöie yo digalo nelo. ⁵ Yo digalo

ameada gasimi sagaia ami yo digaha nea. Gasimi sagaloeada yo digalo amo gesumolöi made dilo.

⁶ Godea dolö afädë nagadaia fisiga wei amoïe ëida Yone e misi nelo. ⁷ E misi amoda yo digalo amoïe säla ïmolöie misi. Amaimo, udia dolö sulubadelaea ïe ado nabalahlä, asigi afädë negemäiaïe misi. ⁸ Hi eda yo digalo amo made. E misi amoda yo digalo amoïemu säla ïmolö misi. ⁹ Yo digalo amoda dofä yo digalofalï nelo. Udia dolö sulubadelagali yo digalo ïlo. E nagadaiawi moholö nelo.

¹⁰ Ado eda nagadaiawi nelo. Ado ameamuda Godea sege föi hamoi gaso, nagadaia udia dolöea e gowe gabula made helësëi nelo. ¹¹ Eda hïle segea wi misi gaso, hïle sosogoea e made säla olei. ¹² Gaso, odoaea e säla olela ïe ëigi asigi afädë negesebegi, ea ilima sähalea, Dilida Godeïe malö namialola säi. ¹³ Ili Godeïe malö besela galai amoda, eedole emelele healemadila made, amase, domaloïe hameloea made, amase, dolöïe hameloea made, Godeamu ïe malö hamola besela galai.

¹⁴ Ado eda dolö domalola digala, nilïbalä wi nelo. Nilïbalä wi nebegida, ïe yo digaloge ïe geloige hïdo elöi amo nilïa melïmelë. Eedoïe malö emu nea, ugila negelole ado dofäle ema nobala, ïe yo digaloge ïe geloige hïdo elöi dilo amo nilïa melïmelë.

¹⁵ Yonea Adoïe säla ïaha nelo. Ea uuala sähalea, Dolö goda dafidi na dilima säla ïahalea, Ne baagia maase amoda, ne baagila asimelë. Mida, ne maadeia e dafidi nelola säila säi. ¹⁶ Ema nobai amo adugasebegi, ea nilï sulubadela ugila negelahilä, hä, bu elöge ugila negesamu nelo. ¹⁷ Godea Mosesemadila mala säla negeï amo säla ï gaso, ugila negelole ado dofäleda, Yesu Gelesomadila misimelë. ¹⁸ Afädëa Gode dofä made meli gaso, ïe Malö afädëfalï amea Gode e nilïma ulufala olei. Malö amoda dofä Gode. Eda Eedobalä dila nea.

Ödägi gelo Yonea säla ïaha nelo

(Madiu 3.1-12, Maga 1.7-8, Ulugu 3.15-17)

¹⁹ Yu ilia gobela ïlo dolöge, amase Ilibai dolöge Yalusalemela Yone nebea mosalosebegi, ili maala Yonema nabahalea, Dida nowëla nabi. Amala nabasebegi, Yonea gomalä säla ï. ²⁰ Ea musügä negela made, hedabola ulufala säla ïahalea, Afädë Memelei amoda ne mademelëla säla ï.* ²¹ Amala säla ïasebegi, ilia ema nabahalea, Amai dida nowë. Dida Elialela nabi. Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Neda e mademelëla säi. Amala säsebegi, ilia ema bu nabahalea, Dida bea sälo amolela nabi. Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Ai. Neda amo mademelëla säi. ²² Amala säsebegi, ilia ema bu

* **1:20:** 1.20 Afädë Memeleila säi amoda Godea afädë memelela ïe udia dolö sigi obëgemolöla helësëla säi. Giligi adoeada Gelesola sälo. Hibulu ado sälada Mesaeala sälo. Gelesole Mesaealeda nilïle ado sälada Afädë Memeleila sälo.

nabahalea, Dida dofä nowë. Dolö nili fisiga welo amolima eda gowe gabiola sämolöie, diada dihi dimada nowëla sähala nabi. ²³ Amala nabasebegi, Yonea bea sälo Aisaeaea säi amo gadola ilima säla obëgësalea, Neda afädëa sege nafadeia udia dolö aligilo made dibea ami nea uuala sähalea, Dafidilo Geloj misiäia idi mogola fodomalola säha neamelëla säla obëgëi. *Aisaea 40.3*

²⁴ Felesi ilia dolö fisiga gai ²⁵ amolia Yonema nabahalea, Dida Afädë Memelei amo made galëda, amase, Elaia made galëda, amase, bea sälo amo made galëda, amai mi edoie dia udia dolö ödägi gesa neala nabi. ²⁶ Amala nabasebegi, Yonea ilima säla obëgësalea, Nada ili ödäeamu gesa neawe. Gaso, dolö afädë dilia made dawa dili mogogi nea. ²⁷ Dolö amoda ne baagia hobeala moholömelë. Nihineda ie emo usililo ëfë fisigämolöda dofea mademelëla säi.

²⁸ Yonema nabi amoge, amase, ea säla obëgëi amoge ödä Yodona dëgëla alömodi, Bedani segea nea amala säi. Segea amida Yonea udia dolö ödägi gesa nelo.

Yesuda Godeie Sugua Sibi Malö neala säi

²⁹ Amo aiyo amogi, Yonea Yesu e neebee maasebe amo bealahilä sähalea, Bimo. Egoweda Godeie Sugua Sibi Malömelë. Goeada udia dolö sege föi sulubadelagi nefolalebe amolile nafade hamoi amo hësa maademolömelë. ³⁰ Dolö goda dafidi na dilima säla iahalea, Ne baagia hobeala maase amoda, ne baagila asimelë. Mida, ne maadeia e dafidi nelola säla i amoda egowemelë. ³¹ Nada e dawa made nelomelë. Amai gaso, e Isilale udia dolöma ulufala olemolöie, na udia dolö ödägi gemolö misimelëla säi. ³² Yonea e ulufala sähalea, Na beahamelebe, Gesami Hebenila haea maliabu gadoi digalahilä, edaia fise melimelë. ³³ Nada e dawa made nelo gaso, udia dolö ödägi gemäia ne fisiga welo amea nema sähalea, Dia Gesami digalahilä dolö afädëdaia fise beaseda, dolö ameada udia dolö Eleloi Gesamia gemolömelëla säi. ³⁴ Eda Godeie malö neebe amo na melimelë. Amo na dilima säla imelëla Yonea säi.

Dolö ohodoaea Yesu bëgëla asi

³⁵ Amo aiyo amogi, Yonege ie bëgëla aulo äudä amolege bu amimu nelo. ³⁶ Amala nea, Yonea Yesu awäha neebe amo bealahilä sähalea, Bimo. Egoweda Godeie Sugua Sibi Malömelëla säi. ³⁷ Amala säsebegi, ie bëgëla aulo äudä amolea ea säse amo nabalahlilä, Yesu bëgëla asi. ³⁸ Amalebegi, Yesuea besula beahamelebe, ele e bëgëla maaha neebe meli. Ea elema nabahalea, Alia edo hogosala nabi. Amala nabasebegi, elea ema nabahalea, Elabaie, dida mosö abodogi saleala nabi.

Elabai amo besulada säla olelelola sälo. ³⁹ Amala säsebegi, Yesuea elema säla obögësalea, Alia bea misiëla säi. Amala säsebegi, ele awälahlilä e diasebe mosö amo beaha nelo. Segeyo amoda ebalä ami nelo. Ele ebalä asi amoda eso si biyidugi gadola deadi asi.

⁴⁰ Bëgëla aulo äudäea Yoneie ado nabala Yesu bëgëla asi amolegi, afädëda Saimono Fidaie edoo Ädulu. ⁴¹ Eada Yesu hä amilahilä, fodolofali ie edoo Saimono bea asi. Amalahilä, ea Saimonoma sähalea, Alia hä Mesaea melimelëla säi. Eï Mesaea amo besulada Gelesola sälo.* ⁴² Amalahilä Äduluea e sigi Yesu neebee asi. Maaha nebegi, Yesuea ema siila nea sähalea, Dida Saimono, Yoneie malö. Die ëida Sifasala sämolömelëla säi. Eï Sifasa amo besulada Fida.*

Yesuea Filibile Nadanale wei

⁴³ Amo aiyö amogi, Yesu e Galili moholö helësëi. E awäla Filibi gausialahlilä ema sähalea, Ne bëgëla misiëla säi. ⁴⁴ Filibida gaamu Bedesaida ami fii dolö. Sege amoda Ädulule Fidalele sege. ⁴⁵ Amasebegi, Filibia Nadanale hogola asi amo beagolelahilä ema sähalea, Mosesea Ado säla negei dibe amogi ie dëdëla negei amo gadolage, amase, bea sälo amolia bebegi ie dëdëla negei amo gadolage, nilia hä e melimelë. Amoda Nasalese fii Yesu, Yosebeie malö amo gabiola säi. ⁴⁶ Amala säsebegi, Nadanalea ema nabahalea, Amai nelebo hedabi afädë Nasalesela moholöi gabulela nabi. Amala nabasebegi, Filibia ema sähalea, Dia bimolö misiëla säi. ⁴⁷ Amala säsebegi, Yesuea Nadanale e maaha neebe amo bealahilä, e helësëla sähalea, Bimo. Dolö maasebe egagoweda dofä Isilale dolömelë. Wäfalä sälo afädë egowemada mademelëla säi. ⁴⁸ Amala säsebegi, Nadanalea ema nabahalea, Dia ne abilia dawadigila nabi. Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obögësalea, Filibia di, aso, made wela nebegi, di äfäeo i mia sulo amoda na melimelëla säla i. ⁴⁹ Amala säla iasebegi, Nadanalea säla obögësalea, Säla Oleleloo, dida Godeie malö. Dida Isilaleie Ginimelëla säi. ⁵⁰ Amala säsebegi, Yesuea ema säla obögësalea, Di äfäeo i mia sulo amo na melila säi amea dia nema asigi afädë negesale. Hobealada go gadoi made, baagila asi elöi bimolömelëla säi. ⁵¹ Amalahilä, Yesuea ema bu elö sähalea, Na dilima dofä gelola sähago. Hebeni dogä negei bealahilä, dilia Godeie selesaia fii amoli Dolöie Malöma fedafu digafusa neë bimolömelëla säi.

* **1:41:** 1.41 Hibulu ado sälada Mesaeala sälo. Giligi ado sälada Gelesola sälo. Mesaeale Gelesole nilile ado sälada Afädë Memeleila sälo. * **1:42:** 1.42 Eï Sifasada Alamege ado. Segeyo amo gaaluda Yu ilile adoda Alamege ado. Amase, ëi Fidada Giligi adomadila misi. Sifasale Fidale nilile ado sälada igila sälo.

**Yesuea ie ëi ilibia amoge, ie geloi amoge,
nofe elöi amo olemolöie melëlo made
gadoige, hamomolöi made gadoige, mi
gäwila hamosa nelo***

2

(Yone 2-4)

Dolö afädëa Gaina segea udia nii

¹ Segeyo äudä nelolahilä osodagi, Disiligi Galiliie Gaina segea ami, dolö afädëie udia ifosebea Yesuie emea amo bea asi. ² Ilia Yesuge ie bëgëla aulo amolige misialola wesebegi, ili awälahilä, udia ifosebea ami nelo. ³ Wani ödä amo hä maadei gabugi, Yesuie emea ema sähalea, Ilia wani ödä amo hä, maadei gabuwela säi. ⁴ Amala säsebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Neme, nie hamoi amogida, dia nema hamomola sämolöi mademelë. Nie segeyoda, asomelëla säi. ⁵ Amala säsebegi, emea oböla hamoi hamolasilo amolima sähalea, Ea dilima nelebo afädë hamomalola säседа, dilia amo nabala hamomalola säi. ⁶ Amaimo, amida gobo i igia hamoi bobogamu gafeia dilo. Yu iliada ilile aiyalo mala dibe amo gadola hësa aligilo dilo. I afädë afädëlagida bagedi i nabülasi gadoia galë, mimogolasi gadoia galë, söga salasegi nobamolöi dilo. ⁷ Amala säsebegi, Yesuea hamoi hamolasilo amolima sähalea, Gobo i gogi ödä osaha maademalola säi. Amala säsebegi, ilia ea säsebe amo gadola, osala nobaha maadei. ⁸ Amala hamosebegi, ea ilima sähalea, Ödä usi gogi odoa neala gaula, molö sigi aligilo neebea ami mosalola säi. Amala säsebegi, ilia amo gadola hamolahilä, gaula asi. ⁹ Gaula awälahilä, molö sigi aligilo amoma iasebegi, ea ödäfalïa wani ödä hamoi amo na bealahilä, abidi niidula asusugai. Hamoi hamolasilo dolö, ödä usi gaula mulo amoliamuda, dawadigi nelo. Amala asusugalahlilä, ea udia goa amo welahlilä, ¹⁰ ema sähalea, Udia dolö molö molö misialola säi misi sefolalebe amoli wani ödä hedabi amo dafidi muäia osala iia awälahilä, udia dolö amoli edefade naala gagaosa neëgi, wani ödä fea amo odoa muäia ilo negei gaso, wani ödä hedabi amo musügä negei dilolahilä, dia oböla hobeala gaula misi gabula säi.

¹¹ Yesuea dolöea hamomolöi made gadoi dafidi mi gäwila hamoi amoda, Disiligi Galiliie gaamu Gaina amidale hamoi. Ea amo hamoi amoda, ie geloi hïdo elöi dilo amo olei. Amala hamosebegi, ie bëgëla aulo amolia ema asigi afädë negei.

*

2:: 2.1 Yesuea hamomolöi made gadoige, melëlo made gadoige, nofe elöi hamoi amoda, Yone bebagida damo yafie gowe iligi dibe amo bimalo: 2.11, 2.18-19, 2.23, 3.2, 4.54, 6.2, 6.14, 6.26, 9.16, 11.47, 12.18, 12.37.

¹² Hobeala, Yesuge, ie emege, ie edoolalige, amase, ie bēgēla aulo amolige, Gabaniama gaamugi awālahilā, segeyo ede made ami nelo.

*Yesuea Godeie mosōa magaia negei hai
(Madiu 21.12-13, Maga 11.15-17, Ulugu 19.45-46)*

¹³ Yu ilile Baagila Asi Segeyo edefade amo hä, ga made dibegi, Yesu e Yalusaleme moholō asi.* ¹⁴ Amalahilā, ea Godeie mosōa ami beahamelebe, sugua gaoge, sugua sibige, haea maliabu gadoige, bidi neadigisa dibe meli. Amase, dolō odoa muni bedefaloge ami sefolalebe meli.* ¹⁵ Amo bealahilā, Yesuea ēfē gadoia fēgālo ēfē afādē hamoi. Amalahilā, ea dolō amolige, sugua gaoge, amase, sugua sibige, Godeie mosō yala isogi amila nulufuda segea nesila fisiga gaha maadei. Muni bedefa bedefalo sefolalo amolile muni aulidaia difolalo amola neala besigadasila sadia galahilā, auli amoge besusa maadei. ¹⁶ Amala besusa maadelahilā, haea magaia neaha difolalo amolima sähalea, Goda sulubadela segea gaula afiamo. Naadoie mosō ameadā, magaia nelo mosō gadoi hamomabiola sāi. ¹⁷ Ea amala hamose amo bealahilā, ie bēgēla aulo amolia ado afādē bebāgi sāla dēdēla negei dibe amo helēsēla obēgēi. Amoda gowe. Na die mosō gelola hamese amea, ne sēlasimolōmelēla sāla dēdēla negei dibe amo helēsēi.

Gē Udālo 69.9
¹⁸ Yesuea amala nesila digisebegi, Yu ilia ema nabahalea, Dia hamoi amo gadola hamomolōie geloi galeamelēla sāla, dolōea hamomolōi made gadoi abodo hamola nilima olemolō gabula nabi. ¹⁹ Amala nabasebegi, Yesuea ilima sāla obēgēsālea, Dilia Godeie mosō neebe gowe hä, hailsa fisimo. Amaseda, na segeyo ohodoagimu bu ulimolōmelēla sāi. ²⁰ Amala sāsebegi, Yu ilia sāla obēgēsālea, Wae! Go hamosaleada, gāheo i nabūlasi biyidiāie gafeia asi amoda. Amāi, diada segeyo ohodoagimu ulimolōlela nabi. ²¹ Gaso, Yesuea Godeie mosōla sāi amoda, hile domalo amo helēsēla amala sāi. ²² Hobeala, e bauiala nowesebegi, ie bēgēla aulo amolia bu helēsēla obēgēsālea, ea ado dafidi sāi amo helēsēi. Amala helēsēlahilā, Godeie ado sāla negei dibe amoge, ado Yesuea sāi amoge, dofā sāi gabula helēsēi.

Yesuea udia dolō sulubadelaie asigi dawadigisa maadei nea

* **2:13:** 2.13 Baagila Asi Segeyo edefadela sāi amoda, Isilaleie malō made nufudala, baagila awāla, Isibiie dolō malō abulūmi amoli nufudaha maadei amoie helēsēla obēgēlo segeyola sāi.

* **2:14:** 2.14 Dolō odoaea Godeie mosōie yala isogi nelebo nea digahaleada, Godeie mosōa muni negei ameamu nelo. Iliada Olomolele Giligilele muniada nelo made. Dolō amolia haea neasebe amolige, amase, nelebo odoa neasebe amolige, nelebo amoli Godegali odala ilo.

²³ Yesu e Yalusaleme ami nea, Baagila Asi Segeyo amoie helësëla molö molö gedosolo segeyo amo gala, ea dolöea hamomolöi made gadoi hamose amoli bealahilä, udia dolö yafia ie ëigi asigi afädë negei. ²⁴ Amala negei gaso, Yesuea udia dolö sulubadela dawadigi neebe amea, ilima asigi bogia gala made nelo. ²⁵ Udia dolöie iso asigi dawadigi neebe ameadä, eda dawa oboba made, amase, afädëa ema ebedada gowe gadoimelëla säla imolöi mademelë.

3

Yesuea Nigudimusima ado säi

¹ Felesi dolö afädë Yu ilile busa nelo, amoie ëida Nigudimusi. ² E Yesu neebea gasigi maalahilä, ema sähalea, Säla Oleleloo, nilia dida säla olelelo Godea fisiga weila helësësamelë. Mida, Gode e dolö afädëbalä made nea, ea dolöea hamomolöi made gadoi dia hamosego gadola hamomolöi mademelëla säi. ³ Amala säsebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Na dima dofä gelola sähago. Dolö afädë e bu elö made neegela ägüседа, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amo ea made bimolömelëla säi. ⁴ Amala säsebegi, Nigudimusia ema nabahalea, Dolö fädäi amoda abilia neegela ägümolödu. Amai emeie isogi nogila digaseda, emea bu elö neegela ägümolöilela nabi. ⁵ Amalebe, Yesuea säla obëgësalea, Na dima dofä gelola sähago. Amai afädë ödäeage, Gesamiage, made neegela ägüi neebe amoda, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe ami dofä made nogila digamolömelë. ⁶ Afädë e domaloea neegela ägüse amoda, domalomu neamelë. Amase, Gesamia neegela ägüse amoda, gesami neamelë. ⁷ Na dima sähalea, Dilida hä, bu elö neegela ägümolö dialeala säla i amogi, dia fudugimabu. ⁸ Foda hi hamea aulomelë. Gobamu nabelo gaso, abododila maala abododi awähadu, amoda dia dawa mademelë. Amai Gesamia neegela ägüi nefolalebe amoli sulubadelada, amo gadoi neamelëla säi. ⁹ Amala säsebegi, Nigudimusia ema nabahalea, Dia säsebegoda, abeahäladula nabi. ¹⁰ Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Dida Isilale ilile säla olelelo nebego gaso, na säsebeweda made helësësebele. ¹¹ Na dima dofä gelola sähago. Nelebo nilia dawadigi amoge, amase, beaha maadei amoge, dilima säla iahawe gaso, ado nilia säla iasebe amoda, dilia dofä säsebela helësëla made nebego. ¹² Na dilima nelebo nagadaia dibe amogi neawela säla iaha gaso, asigi afädë made negese goeada, amai Hebeniie nelegei dibe amogi neawela säseada, dilia abilia asigi afädë negemolödu. ¹³ Afädë nagadaiawila Hebeni fedaida maade. Hebenila Dolöie Malö nagadaiawi digai amomu Hebeni fedaimelë. ¹⁴ Siiba, Mosesea sege nafadeia udia dolö aligilo made dibe

ami nea, nuba iigi baala gauia adogoi amo gadola, Dolöie Malö amoge amo gadola wäla gauia adogomolö dialea.*
 15 Mida, udia dolö sulubadelaea ema asigi afädë negese amoliada, namolöi namolö gaula namiäiaie.

16 Godea udia dolö sege sulubadelagi nefolalebe amoli boba hamolahilä, ie malö afädëfalï nelo amo i. Ie malöma asigi afädë negei nefolalebe amoli, made baagola namolöi namolö amo neala gaumäiaie imelë. 17 Godea ie malö amoda udia dolöbalä gudimolöie fisiga wei made. Udia dolö sege sulubadelagi nefolalebe amoli damula mosäia fisiga weimelë. 18 Godea ie malöma asigi afädë negei nefolalebe amolibaläda gudila asiala hamoila made säimelë. Ema asigi afädë made negei nefolalebe amolibaläda gudila asiala hamoila säimelë. Mida, Godeie malö afädëfalï amoie ëigi asigi afädë made negei amaimelë. 19 Asiala hamoila säi amoda gomalä. Yo digalo nagadaiawi digai nebegi gaso, udia dolöea mala nafademu hamolo amea, gasimi sagalomu boba hamosalea, yo digaloda boba hamoi made nelo. 20 Udia dolö mala nafade hamolo amoli sulubadelaeada, ilile mala nafade hamoi amo ulufadigiloea, yo digalobalä habobalahilä, ilida yo digalo neebee ami mulo mademelë. 21 Amai gaso, mala dofä hamolo neebee amolia hamosebe amoda, Godeie geloigila hamosamelëla yo digaloea olemäialahilä, ilida yo digalomadi maala aligilomelëla Yesuea säi.

Ödägi gelo Yonea Yesuda gowe gadoi neala ulufai

22 Hobeala, Yesula ie bëgëla aulo amolali, hä, Yudia segea moholö afiai. Afiala ilibalä salele odoa ami nea, ea udia dolö ödägi gesa nelo. 23 Amase, Salimi gaamu ga madela Ainono segea ami, ödä yafie dilo ameage, amase, udia dolö yafie ödägi gemäia mafui ameage, Yonea ili ödägi gesa nelo. 24 Amoda Yone e, aso, galabaia negela made nelo amo gaalu, amala hamosa nelo.

25 Amaha nea, Yoneie bëgëla aulo amolia, nigime hëla mala negei dibe amo helësëla, Yu dolö afädëbalä gëgësa dilo. 26 Amala gëgësa dilolahilä, ili Yone neebee afialahilä ema sähalea, Säla Oleleloo, dolö afädë dibalä Yodona dëgëla alömodi nebegi, dia sähalea, Dolö amoda gowemelëla säi ameada, udia dolö ödägi gesa nea. Amala hamosebegi, udia dolö şulubadela e neebeamu awäha neamelëla säla i. 27 Amala säla iasebegi, Yonea säla obëgësalea, Afädëa Hebenila nelebo ema iase amomu neala gaumolöimelë. 28 Na dafidi dilima sähalea, Afädë Memelei amoda ne mademelë. E hobe misiaia, nedale fisiga weila säsebegi, dilia nabi amoda säla imolöi galeamelë. 29 Amaimo, dolö afädëa udia neaseda, udia amoda dolö amoie

* 3:14: 3.14 Nidei 21.9 bimalo.

udia filo. Dolö esama ebalä ga madela nelo amea, udia goaea ado säsebe amo nabalahlä, edefademalä obeägilo. Amo gadola obeägilo nema nobasebe ameadä, na obeägisa neawe.
³⁰ Neda holöfalila, eda ilibiala edemolö dialea.

³¹ Afädë gadogola digai neebe amoda, sulubadelaie edefade nea. Afädë nagadaiala misi neebe ameadä, nagadaiala maala nagadaia mala amomu sälo nea. Afädë Hebenila digai neebe amoda, sulubadelaie edefade neamelë. ³² Ea meli amoge, nabi amoge, udia dolöma säla iaha nea gaso, afädëa ea säsebe amo made nii neamelë. ³³ Ea säi amo nii neebe amea, Gode eada dofä sälo neamelëla ulufalomelë. ³⁴ Amoie mida, Godea gëla made, ie Gesami ilo amea, afädë ea fisiga idai ameadä, Godeie ado amo sälo nea. ³⁵ Eedoea ie Malö amo boba hamolahilä, nelebo hulu sulubadela ie naabogi gausisa maadei. ³⁶ Malö amoma asigi afädë negei neebe ameadä, namolöi namolö amo gaula nea. Malö amea ado säsebe amo made nabala, auaula fofolëlo neebe ameadä, namolö amo made bimolömelë. Amobaläda, Godeie habobalo amo diamolöi diamolömelëla Yonea säi.

4

Yesuea Samelia udiabalä ado

¹ Yonea ie bëgëla aulo namiäia udia dolö ödägi gesa nelo amoli holöfalilahilä, Yesuea yafie gesa neamelëla odoaea säi amo Felesi dolö amolia nabi. ² Yesueada afädë made gei. Gaso, ie bëgëla aulo amoliamu amala gesa nelo. ³ Amo nabimelëla säi amo Yesuea nabalahlä, e Yudia digila Galili obëgëi.

⁴ Galili moholöda, Disiligi Sameliamadi awäla aulo negei. ⁵ Amalebe e awäla, Samelia ilile gaamu afädëgi besela galai. Gaamu amoie ëida Sigala sälo. Siga gaamu amoda siiba Yeigabaea ie malö Yosebegali sege ia ami ga madela dilo. ⁶ Segea amida siiba Yeigabaea ödä dögöi afädë dilo. Yesu e awäha nea emo hëhela, ödä dögöi amo ga madela ami hele sulo. Amoda eso mogogi amai.

⁷ Amala sebegi, Samelia udia afädë ödä usimolö maaha nebegi, Yesuea ema sähalea, Ne ödä molö gabu. Osala imola säi. ⁸ Amoda ie bëgëla aulo amoli, gaamugi molö nea afi-aibua amai. ⁹ Amala säsebegi, Samelia udia amea ema säla obëgësalea, Dida Yu dolö. Neda Samelia udiamelë. Dia ödä imo ne nahadula säsebegoda, abilia sähala säi. Udia amea amala säi amoie mida, Yu iliada Samelia ilibalä gedola made aligilo. ¹⁰ Amala säsebegi, Yesuea udia amoma säla obëgësalea, Dia Godeie galu amoge, amase, dolö dima ne ödä imo nahadula säsebegoge, dawa galebeda, dia ema namolöi namolö ödä imola säsegi, ea digali namolöi namolö ödä amo ialabiola säi. ¹¹ Amala

säsebegi, udia amea ema säla obëgësalea, Dafidiloo, dida ödä i maade goda, ödä dögöi goweda ga ga gidogofali dibe amo, dia namolöi namolö ödäda abidi usimolö. ¹² Ödä dögöi oselo goweda, nilile mäu Yeigabaea niligali i. Amase, hi eege, ie malölalige, ie sugua gaoge, sugua sibige, sulubadelada ödä dögöi gowegimu naha nelo amo, amai diada Yeigaba baagilela nabi. ¹³ Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Udia dolö sulubadela ödä gowegi naha neebe amolida bu halämolö. ¹⁴ Gaso, afädëa ödä na imolö amo nasebe amoda, bu elö made halämolö. Ödä na ema imolö amo gü dusula besela galahamu neëgi, eda namolöi namolö gaula namolömelëla säi. ¹⁵ Amala säsebegi, udia amea Yesuma sähalea, Dafidiloo, hobea ne ödä made halämolöiege, ödä dögöi gowegi bu elö made osa moholöiege, dia ödä go negali imola säi.

¹⁶ Amalebe Yesuea ema sähalea, Dia die dolödäle dafidi bea awälahlä, haligila wi misialola säi. ¹⁷ Amala säsebegi, udia amea säla obëgësalea, Neda dolö maadela säi. Amalebe Yesuea ema sähalea, Dia di dolö maadela säi amoda mogola säimelë. ¹⁸ Dafidi die dolö bia sulo. Amase, dolö afädëbalä di walio sebegoda, dihile dolö made. Dolö maadela säsebegoda, dofä säimelëla säi. ¹⁹ Amala säsebegi, udia amea ema säla obëgësalea, Dafidiloo, na walio helësësa, dida bea sälo afädë gabumelë. ²⁰ Nilile mäu iliada segebi wedaia Godeie ei gauia adalo. Gaso, Yu udia dolö diliada Yalusaleme amimu gauia adamolö dialeala sälomelëla säi.*

²¹ Amalebe, Yesuea ema sähalea, Udiao, na ado säsebewe dia nimalo. Segeyo afädë besela galasegi, dilia segebidaiawi neamuge, amase, Yalusaleme neamuge, Naadoie ei made gauia adamolömelë. ²² Samelia diliada nelebo dawa made amoie ei gauia adalo. Gaso, niliada nelebo dawa amoie ei gauia adalomelë. Mida, damula auloda Yu fii ilimadila mulomelë. ²³ Godeie ei gauia adalofali amoliada ilile gesamia Naadoie ei dofä gauia adamolömelë.* Amala hamomolö segeyo besela galasegi hamomolö amo hä, besela galai dialea. Naadoea ie ei gauia adaloda amoli gadoi hamesa neamelë. ²⁴ Gode hi eda gesami nea. Ie ei gauia adalo amolia ilile gesamia Naadoie ei dofä gauia adamolö dialeamelëla säi. ²⁵ Amala säsebegi, udia amea Yesuma sähalea, Mesaea moholö amoda na helësësamelë. Ema Gelesolage sälo amo. E maaseda, ea nelebo sulubadela awala säla imolöla säi. ²⁶ Amala säsebegi,

* **4:20:** 4.20 Udia amea segebi Gelisimila säi amoda, Disiligi Samelia segea ami dilo. Samelia iliada segebi amodaia amimu Godeie ei gauia adaha aligilo. Ulugu 9.53gi gasumili dibe amo bimalo. * **4:23:** 4.23 Damo 23gige, 24gige dolö odoaea gesamiala besusaleada, Godeie Gesamiala säla besui.

Yesuea ema säla obëgësalea, Walio dibalä adosa neebeweda, neda amo neawemelëla säi.

²⁷ Amala säha nebegi, ie bëgëla aulo amoli obëgëla mofia-hamelebe, Yesu e udiabalä adosa neebe amo bealahilä, ili fudugi. Fudugilahilä, dia edo hogosalage, amase, edoie udia gobalä adosa nelolage made säi. ²⁸ Amalebe, udia amea ödä i amo ami digila, e bu gaamugi obëgëlahilä, udia dolö amolima sähalea, ²⁹ Dolö afädë neebe amea nelebo na hamoi amo sulubadela säla iaha maadei amo, bea mofiamo. Eda Gelesoledula säi. ³⁰ Amala säsebegi, ili gaamugi amila Yesu neebea afiai.

³¹ Udia amo asibua, ie bëgëla aulo amolia Yesuma sähalea, Säla Oleleloo, di hä molö muöla säi. ³² Amala säsebegi, ea ilima säla obëgësalea, Na molö molö galebe amoda, dilia dawa mademelëla säi. ³³ Amala säsebegi, ie bëgëla aulo amolia hilidomu didiähalea, Amai afädëa egali molö gaula maala iledula didiäi. ³⁴ Amala didiäsebegi, Yesuea ilima sähalea, Nie molöda ne misialala sälo amea hamesebe amo gadola bëgëla, ie hamoi amo hamola wagamolö amomelë. ³⁵ Dilia sähaleada, Aube biyidia nelolahilä, molö nelo segeyo amo besela galamolö gabula sälo madele. Gaso, nabuö. Na dilima sähago. Dilia hä, sagai dibeadi hedabola sidawewela bimo. Molö amolida mumului hä, nimolöi gabuwe. ³⁶ Walioda, failoea bidi neahawe. Walioda, ea namolöi namolöie molö faisa nea. Mida, afädëa hawa fëfësa neebe amoge, elöea faisa neebe amoge, ele helegela gedola nea obeägimäiamelë. ³⁷ Ado goda dofämelë. Afädëa sagasegi, elöea molö amo faila nelomelë. ³⁸ Dilia dafidi sagaia made ami, na dilima molö nea mosalaimelë. Odoa ilia häuala sagai dibeami, dilia ilia hamoi amoie molö niimelëla säi.

³⁹ Samelia udia amea säse amo nabalahlilä, gaamugi ami fii yafiea Yesuma asigi afädë negei. Amoie mida, udia amea na nelebo hamoi amo sulubadela säla iaha maademelëla säi amogi. ⁴⁰ Amalebe, Samelia ili Yesu neebea ami maalahilä, e ilibalä neadula säi. Amasebegi, segea ami e segeyo äudä nelo. ⁴¹ Amalebe, udia dolö odoa yafieage ie ado nabala asigi afädë negei. ⁴² Ila udia amoma sähalea, Nilia dia säse nabi ameamu asigi afädë negesa mademelë. Nihili ie ado amo nabala helësësaleada, dolö goweda dofä nagadaia udia dolö neebe amolile damula aulo gabula helësësa neamelëla säi.

Yesuea ginie gusigusie malö wahilasi

⁴³ Yesu e segeyo äudä Samelia ilibalä nelolahilä, sege amo digila Disiligi Galili asi. ⁴⁴ Dafidi Yesu hi sähalea, Bea sälo neebe amoda hile segeafali ei maade neala säi. ⁴⁵ E awäla Galili besela galasebegi, Galili udia dolö ilia e säla olela gausiai.

Mida, ilige dafidi Yalusaleme awäla, Segeyo Edefade amoie molö molö gedosolo amo gala, ea nelebo hamose meli amogi.

⁴⁶ Yesu e Disiligi Galiliie gaamu Gaina ami dafidi ödäfalä neala wani ödä hamoia ami bu awäla besela galai. Segeyo amo galada, giniie gusigusiie efege Gabaniama gaamugi ami oloi dilo. ⁴⁷ Dolö amea nabelebe, Yesu e Yudia digila Galili misi neala säi amo nabi. Amalebe, ie malö oloi amo baagomolöfalä dibe amea, e Yesu neebee awälahilä sähalea, Nie malö wahimäia di Gabaniama awähadula säi. ⁴⁸ Amala säsebegi, Yesuea ema sähalea, Dolöea hamomolöi made gadoige, hido elöige hamose amo made bealada, dofä dilia asigi afädë negelo made gabumelëla säi. ⁴⁹ Amala säsebegi, gusigusi amea ema sähalea, Dafidiloo, nie malö baagoloea, awähadula säi. ⁵⁰ Amalebe, Yesuea ema sähalea, Di mosalo. Die malöda hä, wahi saleamelëla säi. Dolö amea Yesuea ado säsebe amo dofä gabula helësëla e hä, asi. ⁵¹ Dolö amo made besela galala awäha nebegi, ie hamoi hamolasilo amolia maala, idiafa gausiala digalahilä sähalea, Die malöda hä wahi saleamelëla säi. ⁵² Amala säsebegi, ea ilima nabahalea, Aoa nowëgi wahisiola nabi. Amalebe ilia säla obëgësalea, Aiyo eso si agegi olo amo hä, damuimelëla säi. ⁵³ Amalebe, eedoea helësësaleada, aiyo aoa amogimu Yesuea ema die malöda wahi saleamelëla säi amo gadola, wahi gabula helësëi. Amalebe, eege, e sosogo amoli sulubadelaeage, asigi afädë negei.

⁵⁴ Amoda Yesu e Yudiala Galili maala nea, ea dolöea hamomolöi made gadoi bu agedu hamoida amo.

**Yesuea hi hamoi hamola digi, amase,
Sabada segeyo edefade amo udia dolö^{ma}
säla olelela digisa nelo***

5

(Yone 5-10)

Ödä Bedeseda nudugu dibeami Yesuea dolö afädë wahi

¹ Hobeala, Yu ilile segeyo edefade afädëgi gedolo amo gadola, Yalusaleme gedosebea ami Yesu eege asi. ² Yalusaleme amida yala edefade amoie idi afädëda Sugua Sibiiie idila sälo dibe amo ga madela amida, ödä nudugu afädë dilo. Ödä nudugu amoda Hibulu adoeada Bedesedala sälo. Amo amalelada holöbö mosö gadoiie hadai bia dilo. ³⁻⁴ Amolidaiada, udia dolö oloi yafie difolalo, si golaige, emo

* 5:: 5.1 Yone beba gowegida, Yesuea segeyo Sabada gafegi nelebo yafie amo hamoi dëdëi dialea. Amase, Yu ilile Sabada segeyo edefadegige. Damo 5.1, 5.9, amase, 6.4, 7.2, amase, 10.22ge bimalo. Dawadigi dolö yafeia helësësalea, Yonea olesaleada, Yesu hi eda Sabada segeyo edefade amoie mifali neala olei gabula helësëi. Damo 2.13, 2.23, 11.55 amolige bimalo.

nafadeige, fii sige.* ⁵ Hadai amodaiada dolö afädë dilo. Dolö amo oloi dialeamu gäheo i nabülasi ohodoaie odoai gödölasi asi dilo. ⁶ Yesuea dolö oloi dibe amo beahamelebe, e siibafali amo wälasi dilo gabula helësëlahilä, ema nabahalea, Di wahimäia hamesebelela nabi. ⁷ Amala nabasebegi, oloi amea säla obëgësalea, Dafidiloo, ödä bebedägisebea ami ne ugila negela, ödägi gelasimolö dolö madesalea. Nihido geleä fihilä awäha neëgi, odoa iliada ne baagila ilidale digafulomelëla säi. ⁸ Amala säi amo nabalahlilä, Yesuea ema sähalea, Di nowelahilä, die fëogo gaula mosalola säi. ⁹ Amala säi amole, dolö oloi amo wahisebegi, ie fëo amo hi neala gaula asi. Dolö wahi amoda, segeyo Sabada gafegi wahi. ¹⁰ Amai gabugi, Yu ilia dolö wahilasi amoma sähalea, Walio Sabada segeyo gafego. Mala säla negei amea dia fëogo gaula mosabiola säi dialeala säi. ¹¹ Amala säsebegi, ea säla obëgësalea, Dolö ne wahilasilo amea die fëogo gaula mosalola säimelëla säi. ¹² Amala säsebegi, ilia ema nabahalea, Dolö nowëa die fëogo gaula mosalasiola nabi. ¹³ Dolö wahi amea nowëa e wahilasidula dawa made nelo. Amoië mida, udia dolö yafie gegedoi dibeami, Yesu e asi amea amai. ¹⁴ Hobeala, Yesuea Godeie mosöa ami beahamelebe, dolö amo neebe bealahilä ema sähalea, Nabuö. Walio di hä, wahi gomelë. Dia nafade bu elö made hamomalo. Oböla, yoi elö dia dafidi gausiai amo baagila awäla dima besela galaloeamelëla säi. ¹⁵ Amalebe, dolö amo awälahlilä, Yu amolima sähalea, Ne wahilasi amoda Yesuea gabiola säi.

¹⁶ Yesuea Sabada segeyo gafegi amala hamolo gabugi, Yu ilia e sëlasisa nelo. ¹⁷ Amasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Nïe Naadoea hamoi hahamolamu maaha nelo amo gadola, nage walio hamosa neamelëla säi. ¹⁸ Amala säi amo nabalahlilä, Yu amolia Yesu e nifulö gelola helësëi. Amoië mida, Yesuea segeyo Sabada gafeie mala damulo amogimu made. Nïe Naadoda Godela säi ameada, e hi Gode gadoi hamosebela helësëlahilä, ilia e nifulö helësësa nelo.

Eedoea hamosebe amo gadola wäla, Malöeage hamosa neamelëla säi

¹⁹ Amala helësësa dibegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Na dilima dofä gelola sähago. Malöea hïdo asigiamu nelebo afädë hamomolöi mademelë. Eedoea hamose amo bealahilä, Malöeage amomu hamomolömelë. Mida, Eedoea nelebo sulubadela hamosebe amo gadola, Malöeage amo gadola

* **5:3-4:** 5.3-4 Dawadigi dolö odoaea helësësaleada, damo gowelegida ado odoa dialeala helësëi. Ado amoda gowe, [Iliada ödä amo bebedägimäia beaha ffigilo. Segeyo odoagi Dafidilo Geloie selesai fii afädë ödä nudugu amogi nogila digalahilä bebedägilasilo. Bebedägilasisa neëgi, dafididale digase amoda, e olo abodo gadoi dilo amo gadoida wahilasisa aligilo.]

wäla hamosamelë. ²⁰ Eedoea ie Malö boba hamolahilä, ea hamosebe amo sulubadela Malöma olesa. Dili sulubadela fudugimäia, hamoi geloi hido elöi walio hamosebe meli amo gadoi made, edefademalä hamomäia ea ie Malöma ole-molömelë. ²¹ Eedoeada udia dolö baagoi amoli nowela ifosilahilä, namolö ilo amo gadola, Malöeage amo gadola wäla namolö imolö helësëse amogali imolömelë. ²² Amase, Eedo hida udia dolöea hamosebe amoieda made mogemolömelë. Sulubadela ie Malöeamu mogemäia ifosimelë. ²³ Amala ifosi amoie mida, udia dolö sulubadelaea Eedoie ei gauia adalo amo gadola, ie Malöie ëige gauia adamäia ifosi nea. Afädëa Malöie ei made gauia adalo neebe ameadä, Eedoea Malö misialala sälo amoie ëige made gauia adalo nea. ²⁴ Na dilima dofä gelola sähago. Afädëa na ado säsebe amo nabala, ne misialala sälo amoma asigi afädë negei neebe amea namolöi namolö gaula neëgi, ea hamoi amoieda made mogemolömelë. Eda dafidi baagomolömati nelo amo, walioda e namolöi namolömati dëgëla aligi nea. ²⁵ Na dilima dofä gelola sähago. Segeyo afädë besela galamolö amoda hä, walio besela galai dialeamelë. Segeyo amogi, udia dolö baagoi difolalebe amolia Godeie Malöie ado nabolömelë. Nabase amolida, hä, namolömelë. ²⁶ Eedo hi ema namolö dibe amo gadola, Malömage namolö diamäia ea geloi i. ²⁷ Amase, eda Dolöie Malö neebe amea, Eedoea udia dolöea hamosebe amoie mogemäiada, ema geloi i.

²⁸ Na ado säsebewegida, dilia fudugimabio. Segeyo afädë besela galamolö amo, besela galasolo amo galada, udia dolö baui dibe amoli sulubadelaea Malöie ado nabala, ²⁹ bauia amila nowela galaha maademolömelë. Udia dolö mala hedabi hamosa nefolalo amolida, namolöi namolöie nowela galamolömelë. Amase, udia dolö nafade hamosa nefolalo amolida, ilibalä gudilahilä ilima asiala hamoila sämolöie nowela galamolömelëlä säi.

Odoa ilia Yesu eda gowe neala säla ulufai

³⁰ Yesuea aso, sähamu neamu sähalea, Na nihido asigiamu nelebo afädë hamomolöi mademelë. Ado na nabelo amo gadolamu mogelomelë. Na mogelo amoda mogola hamolomelë. Mida, na nihile hamelo amo fisila, ne misialala sälo amea hamelo amo gadola mogelomelë. ³¹ Na gomalä hamolomelëlage, amase, ne gowe gadoi neamelëlage säha galebeda, amoda dofä made säsebela sämolö dialea.* ³² Be, nelebo na hamosebe amo, afädëa gomalä hamosamelëlä säla iaha nea. Na ea säsebe amoda dofä sähala helësësamelë.* ³³ Dilia Yonema ado naba mosäia dolö fisiga gasebegi,

* **5:31:** 5.31 Mala Bu Eegei 19.15 bimalo. * **5:32:** 5.32 Yesuea afädëala säi amoda Gode e helësëla säi.

Yonea dolö amolima ado dofä amoie ulufala säla i. ³⁴ Na helësésaleada, dolöfäea ado ulufala säla iase amoda, na ado säsebeweie gelolasimolöi madela helësésamelë. Gasoda, dili sigi obëgëmäia, na dilima amala sähawe. ³⁵ Yone eda gele wai gadoi nea, ea gele wala yo digaha nelo. Dilia segeyo ede madegi ie yo digalo neebe amo beahalea, obeägisa nelomelë.

³⁶ Yoneada ne dilima holöfali oleimelë. Nie Naado hi gelolasisa neëgi, hamoi hamosa maademäia i amo hamosa neebe ameada, edefadeda ne amea olesamelë. Amo bealahilä, nie Naadoea ne misialala säsebegi misi gabula helësëmolö dialea.

³⁷ Naado ne misialala sälo amohida dofä ne neebe amo gadoi ulufala sälo nea. Dilia ie adoge dofä nabelo made, ie odagige melëlo made, amase, ³⁸ ie ado malage dilile iso asigigi made dibego. Mida, ea misialala säsebegi misi amoma asigi afädë made negei nefolalebe goea.* ³⁹ Dilia Godeie bebagi ado säla dëdëla negei dibe amogi namolöi namolö beagolemolöila helësëlahilä, nidesamu aligilomelë. Be, ado säla dëdëla negei dibe ameada, ne dilima ulufala säla ilo ⁴⁰ gaso, dihili namolöi namolö nimolöie ne neebea moholö habosebego.

⁴¹ Nada dolöfäea nie ei gauia adamäiala helësëla säha made ⁴² gaso, dilile iso asigigi dibe amoda na dawadigi nea. Godeie boba hamolo amo dilima maade gabula helësësa neamelë. ⁴³ Neda Naadoie eigi misi neebewegida, dilia ne säla olela made gausiimelë. Amai gaso, dolö elö hile eigi maaseda, dilia e säla olela gausiamolömelë. ⁴⁴ Gode afädëfali neebe amea dilile ei gauia adamäiala aligila mateda, dihilimu dihilile ei gauia adadaha aligilo nebego. Amalamu hamolo neada, dilia asigi afädë abeahäla negemolöi gabu.

⁴⁵ Na Naadoie siigi nea, dilia hamosebegoie asiala hamoila sämolö gabula helësëmabio. Dihili Mosese e sisiläfülo amea, dilia asiala gomalä hamosa nelomelëla Naadoma säla imolömelë. ⁴⁶ Diliada Moseseie ado nabala asigi afädë negei galebeda, amai nemage asigi afädë negelabio. Mida, ado ea dëdëi dibe amoda nie säla dëdëi dialea. ⁴⁷ Ea säla dëdëla negei dibe amoda dofä gabula made helësëi nefolalebegoead, amai nie ado säsebeweda dofä gabula abeahäla helësëmolödula säi.

6

*Yesuea udia dolö dausini biagali molö i
(Madiu 14.13-21, Maga 6.30-44, Ulugu 9.10-17)*

¹ Hobeala, Yesu e Galili oeabo amo dëgëla alömodi asi. Galili oeabo amoie ei elöda Dabeliasa. ² Udia dolö yafie gegedola, e awäsebe amo gadola bëgëla afiai. Mida, ea dolöea hamomolöi

* **5:38:** 5.38 Ea misialala säsebegi misila säi amoda Yesu hi e säi.

made gadoi hamola, udia dolö oloi difolalo amoli wahisebe meli amogi. ³ Yesula ie bægëla aulo amolali segebidaia ami fedafula sefolalo. ⁴ Segeyo amo galada, Baagila Asi Segeyo amo besela galamolö dilo. Segeyo edefade amoda Yu ilile gedola molö nulo segeyo dilo.

⁵ Amala sefolalea, Yesuea busa fädägägïa adogola beahaleamebe, udia dolö yafie e sebea ami mofiassebe amo bealahilä, ea Filibima nabahalea, Mofiassebe gowe ili molö muäia abidi bidia nimolödula nabi. ⁶ Eada gomalä hamomolöla dawadigi nea gaso, ea Filibi fedogola nabi. ⁷ Amala nabasebegi, Filibia ema säla obögësalea, Muni gina hädali äudäea molö bidia neaseda, udia dolö sulubadelaea holöfalï holöfalïla molöi made gabumelëla säi. ⁸ Yesu bægëla aulo Saimono Fidaïe edoo Äduluea Yesuma sähalea, ⁹ Malö maalïbu neebe gowe eladi gadoi balia beledi hamoi biage, amase, seme äudäge ägülea gaso, udia dolö yafie gegedoi welibalä dofea made gabula säi. ¹⁰ Amala säsebegi, Yesuea sähalea, Udia dolö fifigimalamalola säi. Sege amogida giisi hedabi yafie dilo. Udia dolö amoli amodaia fifigisa maadei. Dolömu nidelada dausini bia gadoi sefolalo. ¹¹ Sefolalebegi, Yesuea beledi amo neala gaula nea, Godema nesegelahilä, udia dolö sefolalebe amoligali sogomalai. Seme äudä amoge amo gadolamu hamosebegi, ilia helësëi amo gadola mai. ¹² Ili sulubadela dofea gaalula nasebegi, ea ie bægëla aulo amolima sähalea, Fea digai amo sofälöea, sulubadela neala gegedola negemalola säi. ¹³ Ili neala gegedola negei amo, beledi bia amea naala fea digai amo adu giwilasi salala nobai.

¹⁴ Udia dolö amolia Yesuea dolöea hamomolöi made gadoi hamosebe amo bealahilä, säla didigahalea, Bea sälo nagadaiawi moholömelëla säha dilo amoda dofä go gabumelëla säi. ¹⁵ Yesuea ilia e gini namiäiaie e gaula fëdömolö gabula helësëlahilä, ea sege amo digïla hïdofalï segebidaia ami bu obögëla asi.

*Yesu e ödädabodo asi
(Madiu 14.22-33, Maga 6.45-52)*

¹⁶ Deadi eso digase gaalu, ie bægëla aulo amoli oeaba daala aligilahilä, ¹⁷ ödä duugi fila Gabaniama moholö asi. Awäha dibegi, Yesu e ili sebea ami made maala nebegimu, hä, gasimi sagai. ¹⁸ Amase amo gaalu, fo gelola guula maalahilä, ödä aidagula fedai. ¹⁹ Ili ödä adelo amea ödä adada awäha nea, gilomida bia gafeia gadoi baagise amo gaalu, Yesu e ödädabodo maala ödä du amo ga madela maaha neebe meli. Amo bealahilä, ili edefademalä bedäi. ²⁰ Amala bedäsebegi, ea ilima sähalea, Weda nemelë. Bedämabiola säi. ²¹ Amala säsebegi, ilia e dudaia ami misiäia nabeledelä hamose amo

gaalu, du amoda hä, waliomu sege ili moholöia ami besela galai neebe meli.

Udia dolöea Yesu hogoi

²² Amo aiyo amogi, ödä dögëla alömodi adidi amolia helësësalea, aiyo ödä du afädëmu dilo amogida ie bögëla aulo amoli fila afiase amogi, Yesu eda fila made awäla ili hilidomu fila afiaila helësësa dilo. ²³ Amala helësësa dibegi, ödä du odoa Dabeliasa gaamuala, Dafidilo Geloia nesegesebegi, udia dolö molö maia ami ga madela maala negei. ²⁴ Udia dolö gegedoi amolia Yesuge ie bögëla aulo amolige, ami maade, awäha maadei amo bealahilä, ödä du amoligi fifigila Yesu hogola Gabaniama afiai.

Yesuea neda namolöie beledi neawela säi

²⁵ Udia dolö amoli afiala ödä dögëla alömodi Yesu beagolelahilä, ema nabahalea, Säla Olelelo, dida wi abola misila nabi. ²⁶ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obögësalea, Na dilima dofä gelola sähago. Ne hogola mofiaigoda, na dolöea hamomolöi made gadoi hamoi amo bealahilä, ne hogola mofiai mademelë. Dilia beledi amo dofea naala gaalui amoïemu, ne hogola mofiai gabumelë. ²⁷ Sigälo molö amo nimolöie hamoi hamosa namiabio. Diamolöi diamolö molö amoie hamoi hamosa namialo. Molö amoda namolöi namolö ilo molö. Dolöie Malö amea diligali molö amo imolömelë. Naado Godea e amala namiäia memelela ifosi neamelëla säi.

²⁸ Amala säsebegi, ilia ema nabahalea, Nilia Godeie hamoi amo hamomolöie edo hamomolödula nabi. ²⁹ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obögësalea, Godeie hamoi amoda gomälämelë. Ea misialala säsebegi misi amoma asigi afädë negemäiamelëla säi. ³⁰ Amala säsebegi, ilia ema säla obögësalea, Dia dolöea hamomolöi made gadoi hamose amo bealahilä, nilia dima asigi afädë negedeläie, dia edo hamomolö. Diada hamoi abodo gadoi hamomolö gabu. ³¹ Nilile mäula iliada sege nafadeia udia dolö aligilo made dibeami nea, mena naha nelo. Amala hamoi amoie ado säla dödëla negei dibe amoda gomälä. Eada iligali muäia selesaiala beledi ila säla dödëla negei dialeala säi. ³² Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obögësalea, Na dilima dofä gelola sähago. Selesaiala beledi diligali i amoda, Mosesea i mademelë. Nie Naadoea selesaiala beledifali amo diligali ilo neamelë. ³³ Selesaiala digai neebe amea udia dolö nagadaiawi nefolalebewe iligali namolö amo iaha neebe amoda, Godeie beledifalida amomelëla säi. ³⁴ Amala säsebegi, ilia ema sähalea, Dafidiloo, dia beledigo niligali iahamu namialola säi. ³⁵ Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obögësalea, Namolöie beledida nemelë. Ne neebemaaha

neebe amolida sīdēa dofā made baagomolō. Nema asigi afādē negesa neebe amolida, ödā bu elō dofā made halāmolōmelē.

³⁶ Amaimo, na dilima sāi amo gadola, dilia hä, ne meli gaso, obōla nema asigi afādē made negela nebegeo. ³⁷ Nīe Naadoea udia dolō sulubadela nema ĩase amolida nema moholōmelē. Ne neebee mafuse amoligida, afādē na dofā made nesila digimolōmelē. ³⁸ Mida, ne selesaiala misi amoda, nihī hamese amo gadola hamomolō misi made. Ne misialala sālo amea hamese amo gadola hamomolōie misimelē. ³⁹ Ne misialala sālo amea, na hamomāia hamesa neebe amoda gowe. Nema ĩ amoligi afādē fisila made, aligila wagamolō segeyo besela galasolo amo gala, sulubadela nowelasisa maademāia hamesa neamelē. ⁴⁰ Nīe Naadoea hamesa neebe amoda gowe. Udia dolō sulubadelaea Malō siia bealahilā, ema asigi afādē negei nefolalebe amoliada namolōi namolō neala gausa maademāia hamesa nea. Aligila wagamolō segeyo besela galasolo amo gala, nada udia dolō amoli nowelasi-molōmelēla sāi.

⁴¹ Yesuea sāi amo nabalahlilā, Yu dolō ilia habobalahilā hilidomu didiāha difolalo. Mida, beledi selesaiala digai amoda ne neawela sāi amogi. ⁴² Iliā sähalea, Goweda Yosebeie malō Yesu madele. Īe eme eedolela niliā dawadigi amo. Obōla, ea sähalea, Selesaiala digaila sāi amoda abeahäladula sāla didiāha difolalo.

⁴³ Amala sāla didiāha difolalebegi, Yesuea ilima sähalea, Dilia habobalahilā, dihilido didiāha dibegoda gafisimo. ⁴⁴ Nīe Naado ne misialala sālo amea, afādē nemadi sigi made maaseda, hīdomuda ne neebee moholōi mademelē. Naadoea ne neebee sigi maase amoda, aligila wagamolō segeyo besela galasolo amo gala, na nowela ifosimolōmelē. ⁴⁵ Bea sālo amolile bebagi sāla dēdēla negesalea, Godea ili sulubadelama sāla olelemolōmelēla sāla dēdēla negei. Naadoea sāla olelesebe amo nabalahlilā, e dawadigila helēsēsebe amolida, sulubadela hä ne neebee maahamelē. ⁴⁶ Afādēa Naado melimelēla sāha made. Naado melida afādēfalī e Gode neebeeala digai neebe ameamu hīdo, Naado meli nea. ⁴⁷ Na dilima dofā gelola sähago. Nema asigi afādē negei nefolalebe amoliada namolōi namolō gaula nea. ⁴⁸ Namolōie beledida nemelē. ⁴⁹ Dilile diadolalia sege nafade udia dolō aligisia made ami nea, mena naha nelo amolida baagosa maadei. ⁵⁰ Gasoda, beledi selesaiala digasebe amoda wi dialea. Beledi amo nase amolida made baagomolōmelē. ⁵¹ Namolōie beledi selesaiala digai amoda nihīnemelē. Beledi amo afādēa naseda, eda namolōi namolō. Beledi amoda nihīle domalomelē. Sege fōi sulubadelagi nefolalebe amolia namolō gausa maademāia, na nīe domalo ĩmolōmelēla sāi.

⁵² Amala säi amo nabalahlä, Yu dolö amolia hilidomu gëgëla didiähalea, Dolö gowea ïe domalo amo nilia muäia ïmolömelëla säha neebe goweda, abilia ïmolöiedula didiäha difolalo. ⁵³ Amala didiäha difolalebegi, Yesuea ilima sähalea, Na dilima dofä gelola sähago. Dolöie Malö amoie domaloge healege made naseda, namolö amoda dili isogi maademelë. ⁵⁴ Nïe domaloge healege naha neebe amoda, namolöi namolö gaula nea. Amoda aligila wagamolö segeyo besela galasolo amo gala, na e nowelasimolömelë. ⁵⁵ Mida, nïe domalo amoda molö dofäfalïmelë. Amase, nïe heale amoda ödä dofäfalïmelë. ⁵⁶ Amase, nïe domaloge healege naha neebe amoda nïe isogi nea, amase, nege ïe isogi nea. ⁵⁷ Naado namolöi neebe amea ne misialala säi. E namolöi neebe amea, nege namolöi neawe. Amo gadolamu, ne naha neebe amoge, ne namolöi neebe amea eege namolöi namolömelë. ⁵⁸ Goda beledi selesaiala digai. Dilile diadolalia mena naha difolalolahilä baagoi amo gadoi made, beledi gowe afädëa naseda, eda namolöi namolömelëla säi. ⁵⁹ Ea säi amoda, Gabaniama gedolo mosöa ami nea, säla olelesolo amo gala amala säi.

Yesuda namolöie mi nea

⁶⁰ Amala säi amo nabalahlä, e bëgëla nawialo yafia sähalea, Ado ea säsebe goweda yöi gabu. Nowëa nabolöidula säha difolalo. ⁶¹ E bëgëla nawialo amolia ea säi amoie habobalahilä, hilidomu didiäha difolalebe amo Yesuea asigia dawadigila nea, ilima sähalea, Na ado säi amea dili neala habobalasisiole. ⁶² Dolöie Malö amo dafidi neloa ami fedase beaseda, abilia helësëmolö gabu. ⁶³ Godeie Gesamia udia dolögali namolö ilo. Domaloda galone mademelë. Ado na dilima säla ïase amoda gesamile, namolöi namolölelele. ⁶⁴ Amai, dili odoaea asigi afädë made negela nebegola säi. Yesueada ema asigi afädë made negesebe amolige, e hololömolö amoge, mi gäwilafali dawadigi nelo. Amala nea, ado amo amala säi. ⁶⁵ Amala sälahilä sähalea, Mi amo helësëla na dilima sähalea, Nïe Naadoea afädë ne nebea misiäiala made helësëlasiseda, eda moholöi mademelëla dafidi säla i amomelëla säi.

⁶⁶ Segeyo amila nofela, e bëgëla nawialo yafia e bëgëla made awäla, bahïla obëgësa maadei. ⁶⁷ Amala hamosebegi, Yesuea giwilasi amolima nabahalea, Dilige bahïla äuduläla helësësalela nabi. ⁶⁸ Amala nabasebegi, Saimono Fidaea säla obëgësalea, Dafidiloo, nili nowëma moholö. Namolöi namolö amoie adoda dima dialea. ⁶⁹ Dida mogoi hedabifali, Gode neebeala misi neebe amo helësëlahilä, nilia asigi afädë negei neawemelëla säi. ⁷⁰ Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Nada dili giwilasi memelei madele. Amai gaso, diligi afädëda mugabe busa neebemelëla säi. ⁷¹ Eada Saimono

Isagaliadaie malö Yudasa helësëla amala säi. Mida, Yudasa eda giwilasi amoligi nelö amea hobeala e hololölo amo.

7

Yesuie edoolalia asigi afädë made negei nelö

¹ Hobeala, Yu ilia e nufidedelä hamosebegi, Yesu e Yudiama di nawela made, Galilimadimu nawesa nelö. ² Yu ilile segeyo edefade idia dilo mosö gadoi uligi molö nulo amo ga made dibegi, ³ Yesuie edoolalia ema sähalea, Dia hamoi hamosa nebego, di bögëla maasebe amolia bimäia, segewe digila Yudia mosalo.* ⁴ Afädëa ea hamosebe amo sulubadelaea dawadigimäiala asigiseda, musügä negela hamolo made, ulufala hamolomelë. Dia hamoi amo hamosa galëda, sege sulubadelagi nefolalebe amolima olela hamomolö mosöla säi. ⁵ Ìe edoola iliage ema asigi afädë made negesalea, amala säha nelö. ⁶ Amala säsebegi, Yesuea ilima sähalea, Segeyo sulubadelada, hä, dilile segeyo dialea. Nìe segeyoda, aso, made besela galaimelë. ⁷ Udia dolö sege sulubadelagi nefolalebe amoliada, dilima bimolö habobamolöi mademelë. Be, na ilima nafade hamosa neebela säla ìahamu neebewegida, ili sulubadelaea nema bimolö habobaha nebegomelë. ⁸ Dilida segeyo edefade amoie molö molö afiamo. Nìe segeyoda, aso, made besela galai gabugi, neda saleamelëla säi. ⁹ Amala sälahilä, e made awäla, Galili ami nelö.

¹⁰ Yesuie edoolali segeyo edefade amoie molö molö afisebegi, Yesu ege, udia dolöea e melëloalahilä, musügä hobeala asi. ¹¹ Segeyo edefade gedosolo amo gala, Yu dolö amolia e hogosalea, dolö amoda abidi neadula naba hogosa nelö. ¹² Udia dolö gegedoi amoligi yafiea sädawala säla didigaha dilo. Odoaea e hedabimelëla säla digi, amase, odoaea sähaleada, Amala made. Eada udia dolö dahila neaha neala säla digisa dilo. ¹³ Ili sulubadelaeada, Yu dolö amolibalä bedähalea, ulufadigila ea gomalä hamolomelëla made sälo nelö.

¹⁴ Idia Dilo Mosö Segeyo amoie segeyo odoa baagilahilä mogogi nebegi, Yesu e Godeie mosöa ami awälahilä, säla olelesa nelö. ¹⁵ Amala olelesa neebe amo bealahilä, Yu dolö amoli fudugilahilä sähalea, Dolö gowe sugulu made

* **7:3:** 7.3 Segeyo edefade idia dilo mosö gadoi uligi molö nulola säi amoda, Yu ilia gomalä hamolo. Segeyo edefade amoda molö bëi faila gaula gegedolo fu amogi besela galalo. Amase, Baagila Asi Segeyo molö nahilä aube gafeia baagilahiläda, amo besela galalo. Idia dilo mosö gadoigi aligilo amoie mida, Yu ilia ilile mäulali sege nafade udia dolö aligisia made ami gäheo i yafiegi afiaha dilo amo helësëlahilä, amala hamosa aligilo. Ili segeyo gödögi amo gadola hamosa aligilo. Segeyo edefade amoie ëida Idia Dilo Mosö Segeyola sälo. Gobela Ìlo 23.33-36ge, Mala Bu Eegei 16.13-16ge bimalo.

hamoi amea, dawa hïdo elöiweda abeahäla dawa niidula säi. ¹⁶ Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Mala säla olelesa neebeweda, nïe mademelë. Ne misialala sälo amomadila säla olelesa neawe. ¹⁷ Afädëa Godea hamesebe amo gadola hamomolöila helësëседа, na säla olelesa neebewe, Godeie helësëlogi nea olelesa nealedu, ma nihile helësëlogi nea olelesa nealedula amohï bimolömelë. ¹⁸ Afädëa hïle helësëloeamu säla olelesa neebe ameada, hïle ëi gauia adala säla olelelo nea. Amai gaso, e misialala sälo amoie ëi gauia adamäialahilä, eada ado dofä sälo nea. Emada wäfalï sälo afädë maade neamelë. ¹⁹ Siiba, Ado säla negei amoda Mosesea diligali i madele. Amai gaso, diligi afädëa gaula mogoloda maade gabu. Mi edoie oböla ne nufulöie hamosa dialeala nabi. ²⁰ Amala nabasebegi, udia dolö gegedoi amolia säla obëgësalea, Dida mugabe fedai nebego. Di nowëa nufulö hamosa neebela säi. ²¹ Amala sälebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Na hamoi afädë hamoi amogi, dili fudugisa dialeamelë.* ²² Amaha gaso, gafodo damulo mala Mosesea hamomalaila helësëla, Sabada gafegi dilia dilile malölali gafodo damulömelë. Gafodo damulo mala amoda, dofä Mosesea negei made. Amoda mi gäwilafalï dilile mäulalia siibafalï mi gäwimelë. ²³ Mosese nebegi Ado säla negei amoda, dofä made damumolöla sälahilä, dilia Sabada gafegi dolö malësäie gafodo damusa aligilo amo gadola, nage, dolö afädëie domalo hulu wahilasisa maadei amogi nema mihaläsebele.* ²⁴ Memalä siiamu beala mogelo amo fisimalo. Mala mogoi amo hogosa nea, hedabola mogesa namialola säi.

Udia dolö ilia Yesu e nowëdula helësëi

²⁵ Amala säi amo nabalahilä, Yalusaleme udia dolö odoaea sähalea, Iliä nufidedelä hamosa neebe amoda, dolö go madele. ²⁶ Amai gaso, bimo. Ea udia dolö sidaia mala olelesa neebe amogida, ilia ema ado afädë made säla neebe amoda, sigi aligilo amolia goweda dofä Afädë Memelei amola helësësa nealedu. ²⁷ Amalada abidi. Afädë Memelei misi amo galebeda, e gowegila maasebela made helësëlabio gaso, dolö goda guwila misi neala nilia dawadigi nea madelela säi. ²⁸ Amala säsebegi, Yesuea Godeie mosöa ami nea, udia dolö amolima säla olelesalea, gelola sähalea, Ä. Dilia nege, sege

* **7:21:** 7.21 Amala säi amoda, Yesuea ödä Bedeseda nudugu besela galasebea ami hamoi amo helësëla säi. Yone 5.1-18ge, Sigi Obëgëi 31.14-15ge bimalo. * **7:23:** 7.23 Yu ilile Ado säla negei amea sähaleada, udia ilia dolö malö ägüседа, ägüla misia amila segeyo nidela fedai gödö besela galasolo amo gala malö dubo amoie gafodo damusa aligilo. Gobela İlo 12.3ge, Ulugu 1.59ge, 2.21ge bimalo. Segeyo Yesu digala nelö amo gaaluda Sabada gafe segeyogida, nelebo afädë hamomolö madela säla negei dilo. Gaso, hilida Sabada gafegi gafodo damusa aligilo amoge hamoi hamolo amo gadoimu gabula helësëlahilä gaso, oböla Sabada gafegi gafodo damusamu aligilo.

gowegi fii misilage, helësësa neago gaso, nihile asigia misi mademelë. Ne misialala sälo amoda dofä sälo mi nea. Gasoda, dilia e dawa made nebege. ²⁹ Ne emadila misi neebe ameage, amase, ne misialala säi ameage, na e dawadigi neala säi. ³⁰ Amala säi amo nabalahlä, ilia e gaudelä hamoi gaso, ie segeyo amo gala made amea, afädëa ie naabogi made gau. ³¹ Amai gaso, udia dolö gegedoi amoligi yafia ema asigi afädë negei. Amolia sähalea, Afädë Memelei amo maalahilä, ea dolöea hamomolöi made gadoi hamomolö amoda, dolö gowea hamosa neebe amo gadola, baagila awäla hamomolölela säi.

Yesu nafodola mosalai

³² Udia dolö gegedoi amolia Yesu helësëla sädäwala säla didiäha dibe amo Felesi dolö amolia nabalahlä, iliage, gobela ilo busa nefolalo amoliage, Godeie mosö idihë nefolalo amolima e nafodola mosalola säi. ³³ Amalebegi, Yesuea sähalea, Ne dilibalä segeyo obobamelë nelolahilä, ne misialala sälo neebea ami obëgëmolömelë. ³⁴ Obëgësedä, dilia ne hogomolö gaso, made beagolemömelë. Sege ne moholöia amida, dili moholöi made nebegola säi. ³⁵ Amala säi amo nabalahlä, Yu nefolalo amolia hilidomu didiähalea, Ne made beagolemömelëla säha neebe goweda, eda abododi moholö nea sähadu. Nilä sosogo odoa Giligi sege elö elöla dibeami afufui amoli neebea ami awälahlä, Giligi udia dolö amolima mala säla olelela moholö nea sähaledu. ³⁶ Ea sähalea, Dilia ne hogomolö gaso, made beagolemömelëla säi amoge, amase, ne moholöia amida, dili moholöi made nebegola säi amoge, mida edo helësëla sähadula säi.

Yesuea namolö ödäie säi

³⁷ Idia Dilo Mosö Segeyo amo wagamolöie segeyo edefadegi Yesuea nowela nea gelola sähalea, Afädë ödä haläi nea galëda, nema naa misialo. ³⁸ Nema asigi afädë negei neebe amolia bebagi säla dädëla negei dibe amo gadola hamomolömelë. Ado säla dädëla negei dibe amea sähalea, Ie isogila namolöie ödä amo bugagila awäha namolömelëla säla dädëla negei dialeala säi ³⁹ Ea amo säi amoda udia dolö ema asigi afädë negei nefolalo amolima hobeala Gesami imolö amo helësëla amala säi. Yesu e yo hido elöi digalomadi gauia adogoi amo, aso, made gauia adogoi amea, Gesami made digala nebegi, amo gala amala säi.

Udia dolö ili moge mogela nefolalo

⁴⁰ Ea ado säi amo nabalahlä, udia dolö gegedoi amoligi odoaea sähalea, Dolö goda dofä bea sälo amo gabumelëla säi. ⁴¹ Amase, odoaea sähaleada, Afädë Memelei amoda emelëla säi. Oböla odoaea sähaleada, Afädë Memelei amoda amai,

Galilila made moholö madele. ⁴² Godeie bebagi gomalä säi dialea. Afädë Memelei amoda, beaha aligilo Gini Debidüe sosogogila moholömelë. Amase, gaamu Bedeleheme Debidi neloala moholömelëla säla dëdëla negei dialea madelela säi. ⁴³ Udia dolö gegedoi nefolalo amolia Yesu helësëla moge mogela nefolalo. ⁴⁴ Odoaea e gaudeläla helësëi gaso, iligi afädëa e made gau.

Yu ilile busa nefolalo amolia Yesuma asigi afädë made negei

⁴⁵ Amasebegi, Godeie mosö idihë aligilo amoli maala Felesi dolöge, gobela ilo busage nefolalebea ami bu obëgëi. Obëgësebegi, ilia amolima nabahalea, E sigi made misigoda edoiëla nabi. ⁴⁶ Amala nabasebegi, ilia säla obëgësalea, Siiba dolö afädëa ea säse amo gadola säloda maademelëla säi. ⁴⁷ Amala säi amo nabalahlä, Felesi dolö amolia ilima säla obëgësalea, Dilige ea neala golisebegi mofiaile. ⁴⁸ Nilí sigi aligilo busa afädëage, amase, Felesi dolö afädëage, ema asigi afädë negei neebe dilia melile. ⁴⁹ Amai gaso, udia dolö amolia Mosese nebegi Ado säla negei amo hedabola helësëla made, ilia ema asigi afädë negesebegoda, Godea ili së imolö dialeala säila säi. ⁵⁰ Amala säsebegi, Felesi dolö afädë Nigudimusi, dafidi Yesu neebee mulo amea, e sosogo amolima sähalea, ⁵¹ Nilile Ado mala säla negei dibe ameada, dafidi afädëa ado sähalea, Na gomalä hamoila säse amo nabalahlä, gudi mogelo amo, ie ado made nabalada, gudi mogelolela nabi. ⁵² Amala nabasebegi, ilia ema säla obëgësalea, Dige Galilila misi neale. Bebagi säla dëdëla negei dibe amo hedabola nidela beaseda, bea sälo afädë Galilila moholömelëla säla dëdëla negei diëda, made bimolömelëla säi.

⁵³ * [Amala sälahilä, ili sulubadela dusula mosöa bahila awäha maadei.

8

¹ Yesu eda Olibebidaia ami fedai.

Ilia udia afädë nafade hamosa nebegi, Yesu neebee sigi misi

² Yesu e hä, yosefali obëgëla awäla Godeie mosöa ami besela galala nebegi, udia dolö sulubadela e neebee ami mafula gegedoi. Amalebe, e ami fia idogola salea, ilima säla olelesa sulo. ³ Mala dawadigi dolö amoliage, amase, Felesi dolö amoliage, udia dolö fii afädëa, dolö fa neaha nebegi beagolelahilä, ilia udia amo sigi misi. Sigi maalahilä, udia amo gegedoi amoli mogogi ifosilahilä, ⁴ Yesuma sähalea, Säla Oleleloo, udia egowea, dolö fa neaha nebegi beagoleimelë. ⁵ Mala säla negei dibe amogi Mosesea sähaleada, Egowe gadoi

* **7:53:** 7.53-8.11 Dawadigi dolö odoaea helësësaleada, ado [gomalä] hولة negei amoda, Yone hi dëdëi made, goda hobeala dolö elöea dëdëila helësëi.

hamosebe amoda, igia nufudala baagomalola säi dialea. Amai diada, abilia sämolö gabula nabi. ⁶ Ilia ea nafadela säimelëla sädeläie, ea nafadela sämabelela nufigila nabaha dilo. Amalebe, Yesu e dosogägila fia idogola salea, ie naabo sögöea nagagi dëdësa sulo. ⁷ Amala bu eegela nabahamu nebegi, e noweia adogola nea ilima sähalea, Diligi afädë nafade made hamolo neebe ameadale igia udia go nidimalola säi. ⁸ Amala sälahilä, e dosogägila fia idogola salea, naabo sögöea nagagi bu dëdësa sulo. ⁹ Ado amala säi amo nabalahlilä, dolö asigi fädäi nefolalo amolidale geleä afädë afädëla doadigila awäha maadeibua, hobeala malisä nefolalo amolige geleä doadigila awäha maadei. Asibua, Yesu hido sulo, amase, udia amoge mogogi ifosia ami nelo. ¹⁰ Amalebe, Yesu e noweia adogola nea, udia amoma nabahalea, Udiao, ilida hä, abilisio. Di së imolö dialeala säi amoligida afädë made gabulela nabi. ¹¹ Amala nabasebegi, udia amea säla obëgësalea, Dafidiloo, afädëge maade gabuwela säi. Amala säsebegi, Yesuea ema sähalea, Nage di së imolö dialeala säha mademelë. Mosalo. Segeyo walio neebewea nofela, dia nafade bu elö made hamomalola säi.]*

Yesuea eda sege föi sulubadelaie yo digalo neawela säi

¹² Yesuea udia dolö amolima bu elö sähalea, Nihineda sege föi sulubadelaie yo digalo neawe. Afädëa ne bëgëla maasebe amoda, gasimi sagaido dofä made awäla, namolöie yo digalo gaula namolömelëla säi. ¹³ Amala säi amo nabalahlilä, Felesi dolö amolia Yesuma sähalea, Dia hamosebego sulubadela dihimu säla ulufadigisa neebe goeada, dia säsebe amo udia dolöea dofä gabula nabolöi made gabumelëla säi.* ¹⁴ Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Na hamoi amo nihï säla ulufadigisa neëda, udia dolö na säse nabase amoliada dofä gabula nabolöimelë. Mida, neda guwila misi, hä, guwi moholö nealage, nihï dawadigi neamelë. Amai, ne misi amoge, ne obëgëmolö amoge, dilia dawa made nebego. ¹⁵ Diliada nagadaia dolöea mogelo amo gadola mogelomelë. Nada afädë made mogelomelë. ¹⁶ Afädëa hamosebe amo na mogeseda, udia dolö na säse nabase amoliada dofä gabula helësëmolöimelë. Mida, ne nihïdomu nea mademelë. Naado ne misialala sälo amo haligila neamelë. ¹⁷ Dilile mala säla negei dibe amea sähaleada, Dolö elöea säi amo gadola, dolö elö ameage, amo gadola wäla säседа, elea säse amoda dofä gabula helësëmolö dialeamelëla säla dëdëla negei dialea. ¹⁸ Nie malage, na hamolo amoge, nihïmu neala säla ulufadigisa

* **8:11:** 7.53-8.11 Dawadigi dolö odoaea helësësaleada, ado [gomalä] hولة negei amoda, Yone hi dëdëi made, goda hobeala dolö elöea dëdëila helësëi. * **8:13:** 8.13 Mala Bu Egei 19.15 bimalo.

neebewe gadola, Naado ne misialala sälo ameage, nïe säla ulufadigisa neamelëla säi.

¹⁹ Amala säi amo nabalahlilä, Felesi dolö amolia ema nabahalea, Amai dië Diadoda abidi neala nabi. Amala nabasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Dilia nege dawa made, amase, Naadoge dawa made nebego. Ne dawa galebeda, Naadoge dilia dawadigilabiomelëla säi. ²⁰ Yesuea ado amo säha nelo amoda, Godeie mosöamadi Godegali muni odala ilo hogoli ga madela ami nea, amala säha nelo. Ìe segeyo aso, amo gala made amea, afädëa e made gaui.

Yesuea ne awäsebe amogida, dili moholöi mademelëla säi

²¹ Yesuea ilima sähamu neamu sähalea, Neda moholö. Dilia ne hogomolömelë. Amase, dilia nafade hamoi amo diëgi wäla dili baagomolömelë. Sege ne moholö awäsebea amida, dili moholöi mademelëla säi. ²² Amala säi amo nabalahlilä, Yu ilia sähalea, Ne awäsebea amida, dili moholöi mademelëla säi amogi, e hümu nufudala baagomolöledula säi. ²³ Amala säha dibegi, Yesuea ilima sähalea, Dilida gidogola. Neda gado-golamelë. Dilida nagadaiala. Neda nagadaiala mademelë. ²⁴ Amoie mida na dilima sähalea, Dilia nafade hamoi amo diëgi wäla dili baagomolömelëla säi amomelë. Ne Nelo Neebe amo dofäla made helësësedä, dihili nafade hamoi amo diëgi wäla dili baagosa maademolömelëla säi.* ²⁵ Amala säi amo nabalahlilä, ilia ema nabahalea, Dida nowë neala nabi. Amala nabasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Neda gowe neamelëla dilima dafidi säla ì amomelë. ²⁶ Dilia hamosa nebegoda, gowe hamoimelëla na säla imolöge mogemolöge yafie gaulea. Gaso, ne misialala sälo amoda dofä neebe amea, sämola säse amo gadola nagadaiaiwi nefolalebe amolima säla äaha neawemelëla säi. ²⁷ Amala säi amoda, ea ìe Eedoie säla äasebelada ilia made dawadigi nelo. ²⁸ Dawa made nebegi, Yesuea ilima bu sähalea, Hobeala dilia Dolöie Malö amo gauia adasolo amo gala dilia helësësalea, Ne Nelo amo Nea gabulage, amase, nïe asigiamu nelebo afädë made hamola, Naadoea nema olelei amo gadola, na ado sälo gabulage dawadigimolömelë. ²⁹ Ne misialala sälo amo nebalä nea. Nada ea hamesebe amo gadola hamosamu aligilo ameada, ea ne digila aulo made neamelëla säi. ³⁰ Ea amala säi amo nabalahlilä, udia dolö yafiea ema asigi afädë negei.

Ado dofä amea udia dolö fisigämolömelëla säi

* **8:24:** 8.24 Sigi Obëgëi 3.14gi, siiba Godea Mosesema eda gowe gadoimelëla sähalea, Ne Nelo amo Neamelëla säi. Yesueage amo gala amo gadola wäla säi gasoda, udia dolöea Yesuea säi amoie mi fädäla made helësëi nelo. Yone 8.28ge, amase, 8.58ge, amase, 13.19ge bimalo.

³¹ Yesuea Yu dolöea ema asigi afädë negei nefolalo amolima sähalea, Dilia na ado säsebewe nabala, bögëla hamosa aligiseda, dilida dofä nïe bögëla aulo nea, ³² amase, dilia ado dofä amo dawadigisege, ado dofä ameada dili fisigäha maademolömelëla säi. ³³ Amalebe, ilia ema säla obögësalea, Nilida Abalahamaïe yaualali aliligi misi amogi neebe amo. Niliada afädëie galabaia hamoi made hamolasilo nelo ameada, dia dili fisigäha maademolömelëla säi amoda abeahäladula nabi. ³⁴ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obögësalea, Na dilima dofä gelola sähago. Udia dolö nafade hamolo neebe amoli sulubadelada, nafade hamoloie galabaia hamoi hamolasilo nea. ³⁵ Galabaia hamoi hamolasilo neebe amoda, mosöa namolöi namolö mademelë. Malöda namolöi namolömelë. ³⁶ Amai gabugi, Malöea dili fisigäseda, amoda dili dofä fisigäi namolömelë. ³⁷ Dilida Abalahamaïe yaua aliligi misi neebe amoda na dawa. Gaso, nïe adoda dilile isogi fu made iäla neada, oböla ne nufidedelä hamosa nebego. ³⁸ Ne Naadobalä nea meli amoda säla ilo. Amase, diliada dilile diadoea säse nabi amo gadola hamosa nebegola säi. ³⁹ Amala säi amo nabalahlä, ilia ema säla obögësalea, Nilile naadoda Abalahamamelëla säi. Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obögësalea, Dili Abalahamaïe malö galebeda, Abalahamaea hamosa nelo amo gadola, diliage hamosa aligilabiomelë. ⁴⁰ Godea nema ado säla iäsebe amo gadola na dilima ado dofä na nabi amo säla iäha nebegida, oböla dilia ne walio nufidedelä hamosebego. Abalahamaeada amo gadola made hamoimelë. ⁴¹ Diliada dilile diadoea hamolo amo gadola hamosebegola säi. Amala säsebegi, ilia ema sähalea, Nemelalia fofalösa malö sogobaida nili mademelë. Nilile Naado afädëfali neebe amoda Godemelëla säi. ⁴² Amala säsebegi, Yesuea ilima sähalea, Dilile diado dofä Gode e nea galebeda, dilia nebalä boba hamolabio. Mida, ne Gode e neebeala misi neawe. Neda nihi asigia misi made, ea ne misialala säimelë. ⁴³ Dilia na ado säsewe made helësëse goda, mi edoea. Amoda, na ado säse dilia nabolöi made neebe goamelë. ⁴⁴ Dilida dilile diado mugabe Saidaniie malö nea. Ea hamese amo gadola, diliage amo gadola hamela hamosa nebego. Siiba, mi gäwia amila ea dolö nufudadigilo nelo. Amase, ema dofä sälo maade ameada, eda dofä sälomadi aligilo made nelo. Ea wäfalï säseda, ea hïle mala amo gadola wäla sälo. Eda wäfalï sälo nea, amase, wäfalï sälo neebe amoie eedoge e neamelë. ⁴⁵ Amalebe, na dilima ado dofä amo säla iäha nea gaso, dilia dofä gabula made helësësebego. ⁴⁶ Diligi nowëa na nafade hamoi amo säla ulufamolöi gabu. Be, na ado dofä säla iäsewegi, dilia dofä gabula made asigi amoda mi edoea amai. ⁴⁷ Udia dolö Godeie nefolalebe amoliada, Godeie ado nabelo nea. Dilida Godeie

made neebe ameada, dilia made nabasebegola säi.

Yesu e Abalahama maadeia nelo neamelëla säi

⁴⁸ Yu ilia Yesuma säla obëgësalea, Nilia dida Samelia dolölage, amase, dima mugabe fedai nealage sälo amoda dofä sälo madelela säi. ⁴⁹ Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Neda mugabe fedai nea mademelë. Nada Naadoie ëi gauia adaha neebewegida, dilia ne gagadesa nebego. ⁵⁰ Na nihile ëi gauia adamolöda made helësësamelë. Afädë neebe amea nie ëi gauia adamolö helësëla, mogelo nea. ⁵¹ Na dilima dofä gelola sähago. Afädëa na ado säsebe amo nabala bëgëla hamosa neebe ameada, baagomolöda dofä made bimolömelëla säi. ⁵² Amo nabalahlä, Yu ilia ema sähalea, Di mugabe fedai neebe amoda nilia hä, dawadigimelë. Abalahamage baagoi, amase, bea sälo amolige hä, baagosa maadei amo. Oböla, dia sähalea, Na ado säsebe amo nabala bëgëla hamosa neebe ameada, baagomolöda dofä made bimolömelëla säσιο. ⁵³ Nilile mäu Abalahama baagoi amo, dia e baagile. Amase, bea sälo nefolalo amolige baagosa maadei amo. Dia dihida di nowëla asigisebela nabi. ⁵⁴ Amala nabasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Na nihile ëi gauia adaha nea galebeda, nihimu nie ëi gauia adai amo memalä gadoi hamolabio goda. Naadoma dilia dilile Godela sälo ameada nie ëi gauia adaha nebego ⁵⁵ Gaso, eda dilia dawa mademelë. Nada e dawadigi nea. Na e dawa mademelëla säha galebeda, nege dili wäfali sälo nebego gadoi aligilabio. Na e dawadigilahilä, ea hamomola säse amo gadola hamosa neawe. ⁵⁶ Dilile diado Abalahamaeada ne moholö segeyo amo bimolöila helësëlahilä, obeägila nelo. Amo besela galasebegi, obeägila melimelëla säi. ⁵⁷ Amala säi amo nabalahlä, Yu ilia ema sähalea, Dida gäheo i nabülasi bia made baagi nebego gabu. Amai Abalahamada dia meli nealela nabi. ⁵⁸ Amala nabasebegi, Yesuea ilima sähalea, Na dilima dofä gelola sähago. Neda Abalahama maadeia Ne Nelo amo Neawemelëla säi.* ⁵⁹ Amala säi amo nabalahlä, ilia igi neala e nufulö hamosebegi gaso, Godeie mosöamadila geleä musügä segea doadigila asi.

9

Dolö si golai afädë si fisigülasi

¹ Yesu e awäha nea beahamelebe, dolö afädë si golai neebe meli. Amoda neegela ägüsolo amo gala, emea si golai amo gadoi wäla ägüla misi sulo amo neebe meli. ² Amo bealahilä, ie bëgëla aulo amolia ema nabahalea, Säla Oleleloo, dolö gowe nowëa nafade hamoia emea neegela ägüsolo amo gala si golai

* **8:58:** 8.58 Yone 8.24 amogi gasumilä dibe amo bimalo.

amola wāla neegela ägüidu. Hi nafade hamoialedu ma, eedole emelea nafade hamoialedula nabi. ³ Amala nabasebegi, Yesuea sāla obëgësalea, Eedo emeage nafade made hamoi, amase, dolö go hüge nafade made hamoi. Goda Godeie geli ulufala olemäia hamoimelëla säi. ⁴ Walio segeyo dibewegi, nilia ne misialala sālo amoie hamoi hamosa namolöla. Gasimi sagaloda hä, besela galasebe. Amo besela galaseda, afädëa hamoi hamomolöi mademelë. ⁵ Ne nagadaiawi neebewe gaaluda, sege föi sulubadelaie yo digalo ne neawemelëla säi. ⁶ Amala sälahilä, ea nagadaia gofedela sadia idogolahilä, naga amobalä dädalälahilä, dolö si golai amoie sihidoa hei. ⁷ Amalahilä, Yesuea dolö amoma sähalea, Di awälälahilä Sailoama nudugu dibeami hemolö mosalola säi. Sailoamada, Hibulu ado. Amoie mida, Mosaloi. Amala säi amo nabalälahilä, dolö amo awäla, ödägi ami hei. Hëlahilä hä, nelebo sulubadela fädäla bebea obëgëi. ⁸ Amalebe, ebalä gedola aligilo amoliage, amase, dafidi ea muni ëdëgëse melëlo amoliage sähalea, Wae! Dolö goweda udia dolöma muni imola säha seë melëlo amo madelela säi. ⁹ Odoaea sähalea, Amo gabula säi. Amase, odoaeada, Ai. Goda amo gadoi elö gabula säha dibegi, dolö amo hü sähalea, Amoda nemelëla säi. ¹⁰ Amalebe, ilia hä ema nabahalea, Die si goda abeahäla fisigäila nabi. ¹¹ Amala nabasebegi, ea sāla obëgësalea, Dolö ëi Yesuea nagadaia gofedela sadia idogolahilä nagabalä dädäla, nïe sihidoa hëlahilä sähalea, Sailoama nudugu dibeami awäla hemolö mosalola säisio. Amala säsebegi, ne hä awäla hëlahilä, siia melimelëla säi. ¹² Amala säsebegi, ilia ema nabahalea, Amai dolö amoda abidi neala nabi. Amala nabasebegi, ea sāla obëgësalea, Na dawa mademelëla säi.

¹³ Amalebe, dolö si golai nelo amo ilia Felesi dolö ili neebemi ami sigi asi. ¹⁴ Yesuea gofedela nagabalä dädäi amea, dolö amoie sihidoa hësebegi, si fisigäi amoda, segeyo Sabada gafegi amai. ¹⁵ Felesi dolö amoliage ema bu nabahalea, Dia siia beasegoda abeahälala nabi. Amala nabasebegi, ea ilima sāla obëgësalea, Ea gofedela nagabalä dädäi amo nïe sihidoa negesebegi, na ödägi hëlahilä, siia beahamelëla säi. ¹⁶ Amala säi amo nabalälahilä, Felesi dolö odoaea sähalea, Segeyo Sabada gafe dialeala made asigi goeada, dolö goda Godemadila misi made gabula säi. Amalebe, odoaea sähalea, Dolöea hamomolöi made gadoi amoli nafade hamolea abeahäla hamomolöi gabula sälahilä, hilimu moge mogei nelo. ¹⁷ Amasebegi, ilia dolö si golai nelo amoma bu nabahalea, Ea die si fisigäi goeada, dia ieda abilia sähala nabi. Amala nabasebegi, ea sāla obëgësalea, Eda bea sālo afädë gabiola säi.

¹⁸ Amala säsebegi gaso, dolö amoda dafidi si golai sulo

amo, hä, siia beahamelëla säi amo, Yu ilia dofä gabula made helësëlahilä, dolö si fisigäi amoie eedole emele misialola wei. ¹⁹Maasebegi, ilia elema nabahalea, Alile malö si golai neegela ägüila säi amoda gole. Ea beasebegoda abilia beahadula nabi. ²⁰Amala nabasebegi, eedole emelea säla obëgësalea, Goda alile malö amoge, amase, e si golai neegela ägüi amoge alia dawa. ²¹Ea walio beaha neebe amo abeahäla behadu. Amoge alia dawa mademelë. Amase, nowëa ie si fisigälasidu. Amoge alia dawa mademelë. E malësä made ameadä, hïma fädäla nabualo. Ea hi e hi fädäla sämolömelëla säi. ²²Elea Yu dolö amolibalä bedälo amea amala säi. Mida, ilia ado säla negesalea, afädëa Yesu eda Afädë Memelei amo gabiola säla ulufadigiseda, gedolo mosöa amila segea beselala fisimolömelëla säla negei. ²³Amala säla negei amogi, eedole emelea sähalea, Eda malësä made. Hïma nabualola säi.

²⁴Yu dolö amolia dolö si golai nelo amo bu elö welahilä ema sähalea, Dia Godeie ëi gauia adala, mogolafali sämalo. Niliada dolö goda nafade hamolo neala helësësamelëla säi. ²⁵Amala säsebegi, ea säla obëgësalea, Eda nafade hamolo nealedu. Na dawa made. Gaso, na afädë helësësebe amoda gowe. Ne si golai nelo amoda, na walio siia beahamelëla säi. ²⁶Amala säsebegi, ilia ema bu elö nabahalea, Ea dima abilia hamosio. Dïe si amo abeahäla fisigälasisiola nabi. ²⁷Amala nabasebegi, ea ilima säla obëgësalea, Na dilima dafidi säla i amo made nabile. Edoie nalï nabahamu nea. Dilige ie bëgëla aulo namolöie sähalela säi. ²⁸Amala säsebegi, ilia e gagadela sähalea, Dolö amoie bëgëla auloda di nebege. Nilïda Mosesëie bëgëla aulo neamelë. ²⁹Godea Mosesema ado säla i amoda nilia dawadigisa maadei nea. Gaso, dolö goda abidila misi neadu, nilia dawa made neamelëla säi. ³⁰Amala säsebegi, dolö amea ilima säla obëgësalea, Neme, ne bedäi! Dilia ado elöla säsegogi. Ea ne si golai fisigälasi amogi, dilia e abidila misidula asusugai nebege. ³¹Nafade hamolöie adoda Godea nabelo made neebe amo nilia dawadigi nea. Gasoda, afädëa ie ëi gauia adaha nea, Godea hamese amo gadola bëgëla hamosa neebe amoie adoda, ea nabelo nea. ³²Dafidi nelebo afädë maadeia amila, dolö afädë emea si golai neegela ägüi amo dolö elöea egomalä si fisigälasiemelëla säida, dofä made nabimelë. ³³Dolö go Gode neebeala misi made galebeda, ea nelebo afädë hamomolöi mademelëla säi. ³⁴Amala säsebegi, ilia ema säla obëgësalea, Dida diemea nafadeia nea di neegela ägüisebegi, nafadebalä ëdëla aligi nebege gabu. Di gadoiada nili olelemolö helësësebelela nabi. Amala nabalahlilä, ilia e gedolo mosöa amila segea beselala fisi.

Asigi besui made neebe amolida, si golai gadoi neala säi

³⁵ Iia e amala beselala fisimelëla säi amo nabalahilä, Yesuea dolö amo beagolelahilä, ema nabahalea, Diada Dolöie Malö amoma asigi afädë negeilela nabi. ³⁶ Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Dafidiloo, Dolöie Malö amoda nowë. Na ema asigi afädë negedeläla säi. ³⁷ Amala säsebegi, Yesuea ema sähalea, Diada e melimelë. Amase, amohida walio dibalä adosa nebegomelëla säi. ³⁸ Amala säsebegi, ea sähalea, Dafidiloo, na dima asigi afädë negesagola sälahilä, Yesuie emo mia gumusulahilä, ie ëi gauia adaha sulo.

³⁹ Yesuea sähalea, nada mogelasimolöie nagadaiawi misi neawemelë. Dolöea siia made beaha nefolalebe amolia bimäiage, beaha nefolalebe amolida, oböla, si golamäiage, ne misi neawemelëla säi. ⁴⁰ Amala säi amo, Felesi dolö odoa ebalä nefolalo amolia nabalahilä, ema nabahalea, Nilige hä, si golai neebelela nabi. ⁴¹ Amala nabasebegi, Yesuea ilima sähalea, Dili si golai nea galebeda, nafade dilima made dialeal-abio. Gaso, dilia sähalea, Nilia siia beahamelëla sälo ameadä, dilile nafadeda dialeamelëla säi.

10

Yesu eda sugua sibi sigi aligilo hedabi nea

¹ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Na dilima dofä gelola sähago. Dolö afädëa sugua sibiie yala idi galogi dogala digala made, oböla yala dabiala fedalo neebe amoda, musügä awäla fa neloge, idiafa naabo gauia adogola fa neloge nea. ² Amalo gaso, yala idi galo dogala digalo neebe amoda, sugua sibi sigi aligiloda amomelë. ³ Idi galo idihë aligilo neebe amea, sigi aligilo misiäia idi galo doga negesisegi, sugua sibia sigi aligiloie ado nabelo. Ea hile sugua sibi hido hídola ëi säla welahilä, hi sigi segea doadigila aulo. ⁴ Ea hile sugua sibi sulubadela segea sigi awälahilä, ilia e bëgëla misiäia, hi e dafidila aulomelë. Ie sugua sibia ie ado nabelo amea, e awäse amo gadola bëgëla aulo nea. ⁵ Sugua sibi amolia dolö dawa made amoda dofä made bëgëla aulo. Dolö elöie ado made dawa amea, ili ebalä fisäla aulomelëla säi. ⁶ Yesuea ilima amala ado besula säsebegi gaso, ilia amoie mi dawadigi made nelo.

⁷ Amala hamosebegi, Yesuea ilima bu sähalea, Na dilima dofä gelola sähago. Nihineda sugua sibiie idi galo neawe. ⁸ Ne made maala dafidila misi amoli sulubadelada, musügä awäla fa neloge, idiafa naabo gauia adogola fa neloge misimelë. Misi gaso, amolile adoda sugua sibia made nabimelë. ⁹ Nihineda idi galo neawe. Ne mia maala nogila digase amoda damula moholö. Ea mumusogi digala digi segea doadigila fedala digisa nea, molö hedabi dibe amo beagolemölömelë.

¹⁰ Fa neloeada fa nimolöge, nufudadigimolöge, neala nafademolöge, amoïemu mulomelë. Neda ilia namolö gaumäiage, amase, namolö amo ilima nobamäiage misi neawemelë. ¹¹ Sugua sibi sigi aligilo hedabida nihine neawe. Sugua sibi sigi aligilo hedabiada sugua sibi amoligali hile namolö amo fisiga galomelë. ¹² Dolö hamoi hamola bidi nelo neebe amoda sugua sibi sigi aligiloge, eedoge made nea. Ilua ügülo maase beaseda, ea sugua sibi digila fisäla asibua, ilua ügüloea sugua sibi nufudala balalëlomelë. ¹³ Dolö amo fisäla aulo amoïe mida, eda bidi nelo nea, sugua sibi made helësëlo amea. ¹⁴⁻¹⁵ Sugua sibi sigi aligilo hedabida nihine neawe. Naadoea ne dawadigila, amase, nage Naado dawadigi amo gadola, sugua sibi nihile nefolalebe amolida nihï dawadigi. Amase, sugua sibi nihile nefolalebe amoliage ne dawadigi nea. Amala hamola nea, na sugua sibi nefolalebe amoligali nïe namolö fisiga gamolömelë. ¹⁶ Yala goweïe isogi sugua sibi nefolalebe welimu made, nada sibi odoage gaeamelë. Amolige na sigi moholö dialea. Iliage nïe ado nabala, sosogo afädëfali hamola, sigi aligiloge afädëfali namolömelë. ¹⁷ Naadoea ne edefade boba hamosa neebe amoïe mida, na nïe namolö fisiga galahilä, bu nea obëgëmolö amogi. ¹⁸ Nïe namolö amoda afädëa made neahamelë. Nihï fisiga gamolö hamei amo gadola fisiga gaha. Namolö fisiga gamolö amoïe geloige, bu nea obëgëmolö amoïe geloige, nihï gaulea. Naadoea nema amala hamomalola säïmelëla säi.

¹⁹ Ea amala säi amo nabalahlä, Yu ili bu äudäla mogela damula gogoi nelo. ²⁰ Ili dolö yafiea sähaleada, Eda mugabe fedai nea, gagaola säsebegeoïe dilia nabasebegoda edoïe nabahala säi. ²¹ Amala säsebegi gaso, odoaea sähalea, Ea ado säsebegoda mugabe fedaia sälo amo gadola made gabu. Amai mugabeada si golai nefolalebe amoli fisigälasimolöi gabulela säi.

Yu ilia Yesubalä ado nii nelo

²² Amo baagiada, segeyo edefade siiba Godegali mosö i amo helësëla, amoïe Yalusaleme gegeologo segeyo dilo. Mugia i bäu gisalea gögi mulo segeyo amogi, ²³ Yesu eda Godeïe mosöa Solomonoïe hadaila sälo dibeadi amogi awäha nelo. ²⁴ Awäha nebegi, Yu ili maala e amalela digilahilä ema nabahalea, Neda gowe neamelëla abola sämolö gabu. Dida Geleso nea galëda, nilima ulufala mogola sämola säi. ²⁵ Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Na dilima säla i. Gaso, amo dilia dofä gabula helësëla made nebegeo. Na Naadoïe ëigi nea hamoi hamosa neebeweada, ne dilima olesa. ²⁶ Gaso, dilida nïe sugua sibi made ameada, dilia asigi afädë made negei nebegeo. ²⁷ Nïe sugua sibi nefolalebe amolia nïe ado

nabelo. Na ili dawadigi neëgi, ilia ne bëgëla mulomelë. ²⁸ Na iligali namolöi namolö iasegi, ili dofä made baagomolömelë. Ili nïe naaboea gaula neebe amoda afädëa fedemolöi made bimolömelë. ²⁹ Naadoea amolida nema i. Nelebo sulubadela holöbö gidogolahilä, eda dofä dafidilo gelolamelë. Amaimo, Naadoë naaboea gaula neebe amolida afädëa fedemolöi made bimolömelë. ³⁰ Naado alida afädëfali neamelëla säi.

³¹ Amala säi amo nabalahlilä, Yu ilia e bu nufidedelä igi nii. ³² Amala neasebegi, Yesuea ilima nabahalea, Na hamoi hedabi yafie Naadomadila misi amolida dilima olei. Hamoi amoligi na abodo hamoi amoie oböla ne nufidedelä hamosala nabi. ³³ Amala nabasebegi, Yu ilia säla obëgësalea, Dia hedabi hamola nowei amogi mademelë. Di dolöfä nea oböla, di dihimu Gode hamola, e gagadei amogi nilia di igia nufidedelä hamoimelëla säi. ³⁴ Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Dilile Ado mala säla negei dibe amogida, ado afädë dëdësalea, Nada dili godemelëla säila säla dëdëla negei dialea madele. ³⁵ Siiba Godeie adoda udia dolöma misi. Ea udia dolö amolima dili godemelëla säi galëda, amase, ado säla dëdëla negei amoda neadigimolöi made galëda, ³⁶ na ne Godeie malö neawela säha neebe amea, dilia Naadoea afädë hile nafolalahilä, nagadaiawi fisiga wei amoma, dia Gode gagadesebegola sähale. ³⁷ Na Naadoë hamoi amo made hamosa neëda, dilia na ado säsebewe dofä gabula made helësëmalo. ³⁸ Gaso, ie hamoi na hamosa neëda, dilia na ado säsebewe dofä gabula made helësësa galëda, na hamoi hamosewegi dofä gabula helësëmalo. Amala säsebe amoie mida, ne Naadoma aligila, amase, Naadoge nema aligilalahilä neebe amo dilia dofä helësëmäiamelëla säi. ³⁹ Amala säi amo nabalahlilä, ilia e bu gaudelä hamosebegi, e fisäla doadigila asi.

⁴⁰ Amalebe, Yesu e ödä Yodona dëgëla alömodi bu obëgëlahilä, sege dafidi Yonea udia dolö ödägi gesa neloa ami awäla nelo. ⁴¹ E ami awäla nebegi, udia dolö yafie e nebea ami mafulahilä sähalea, Yoneada dolöea hamomolöi made gadoi afädë made hamola nelo gaso, ea dolö goweie säi amo sulubadelada dofä gabumelëla säi. ⁴² Hä, ami yafiea ema asigi afädë negei.

Yesu e Yudiage Yalusalemege awäsebegi, busa dolö nefolalo amolia e nufidedelä hamoi

11

(Yone 11-12)

Elasalusi baagoi

¹ Dolö afädë Bedani gaamugi ami fii Elasalusi oloi dilo. Gaamu amoda Melile ië esama Madalele sege dilo. ² Meli ameada Dafidilo Geloie emogi weli gafisigäi söga negelahilä, hile busa hilia hësa sulo, amoie elefi Elasalusi oloi dilo. ³ Oloi dibegi, elefi äudä amolea Yesuma säsisalea, Dafidilo Geloie, dolö dia boba hamolo amoda, hä, oloi dialeamelëla säsi. ⁴ Amala säsi amo nabalahlilä, Yesuea sähalea, Oloi goda, baagomolöie oloi mademelë. Udia dolöea Godeie geloi beala ië ëi ilibia amo gauia adamäia oloi dialea. Ameada, Godeie Malöie ëige gauia adamäiamelëla säsi. ⁵ Yesueada Madage, esamage, amase, Elasalusige, boba hamoi nelo. ⁶ Elasalusi oloi dialeamelëla säsi amo nabalahlilä gaso, Yesu e segeyo äudä bu ya aligi. ⁷ Ya aligilahilä, oböla hobeala ea ië bëgëla aulo amolima sähalea, Nilä Disiligi Yudiamadi obëgëdila säsi. ⁸ Amala säsebegi, ië bëgëla aulo amolia säla obëgësalea, Säla Oleleloo, Yu dolö ilia di hädamade igia nifulö hamoia ami bu äudulälela nabi. ⁹ Amalebe Yesuea ilima säla obëgësalea, Segeyo afädëgi esoea yo digaha neebe amoieda aoa giwilasi dialea madele. Amai dolö yoba nawesa aligiseda, ea nagadaiaweie yo digalo meli neebe ameada digalo mademelë. ¹⁰ Gaso, dolö amohima yo digalo maade nea, gasigi nawesa aligiseda, digalomelëla säsi. ¹¹ Yesuea amala sälahilä ilima hobeala sähalea, Nilile damelë Elasalusi adi dialea. Ne awäla e didiigimolömelëla säsi. ¹² Ea amala säsi amo nabalahlilä, bëgëla aulo amolia ema sähalea, Dafidilo Geloie, e adi dialea galëda, e oloi amo wahimolömelëla säsi. ¹³ Yesueada e baagoi dibe amoie säsi gasoda, iliada e dofä adi dialeala säha gabula helësëi. ¹⁴ Amala säsebegi, Yesuea ilima fädäla sähalea, Elasalusida hä, baagoimelë. ¹⁵ Dili helësëla, ne amo gala ebalä ami made nebegi baagoi amogi obeägisawe. Mida, dilia asigi afädë negemäiaie amai. Nilä hä, e dibeami afiadila säsi. ¹⁶ Yesuea amala säsi amo nabalahlilä, Domasa, ië ëi elö Didimusila sälo amea, bëgëla aulo odoa amolima sähalea, Nilige ebalä baagomolö afiadila säsi.

Yesuea nowelasiloie miige, namolöie miige ne neawela säsi

¹⁷ Amala sälahilä awäla, besela gamamolö suägila nea, Yesuea nabelebe, Elasalusi baula asi segeyo ohodoa asi, walioda biyidumelëla säse nabi. ¹⁸ Yalusalemela Bedanida holöbö ga madela, gilomida ohodoa gadoi dilo. ¹⁹ Yu udia dolö yafia Melile Madalele elefi baagoi amogi asigiisa sebe amobalä aofila sigi samolö asi. ²⁰ Madaea Yesu maahamelëla säsi amo nabalahlilä, e idiafa gausiamolö asi. Gaso, Melida mosöa sulo. ²¹ Madaea hä, Yesuma sähalea, Dafidilo Geloie, di yawe nelo galebeda, nie nalifi made baagolabio. ²² Gaso, walioge dia Godema afädë ëdëgëseda, ea imolöla helësësamelëla säsi. ²³ Amalebe, Yesuea ema säla obëgësalea, Die dialifi amoda hä,

nowela galamolömelëla säla i. ²⁴ Amalebe, Madaea ema säla obëgësalea, Ä, segeyo aligila wagasegi, baagoi amoli nowela galasolo amo gala, eege nowela galamolöla helësësamelëla säi. ²⁵ Amalebe, Yesuea ema säla obëgësalea, Nowelasimolöie miige, amase, namolöie miige ne neawe. Afädëa nema asigi afädë negei nea baagoseda, gamelä eda namolömelë. ²⁶ Amase, made baagoi sefolalebe amoli sulubadelaea nema asigi afädë negei amolida, dofä made baagomolömelë. Dia dofä säsebela helësësebelela nabi. ²⁷ Amala nabasebegi, Madaea ema säla obëgësalea, Ä, Dafidilo Geloie. Dida Geleso, Godeie malö nagadaiawi digamolömelëla säi amo gabugi, na asigi afädë negei neawela säi.

Yesuea Elasalusi baagoi amogi bobasëla dii

²⁸ Amala sälahilä, Mada e obëgëla awäla esama Meli we-lahilä, geleä musügä gëhegi sähalea, Säla Olelelo amo hä, misi nea. Ea di misialaimelëla säla i. ²⁹ Amala säi amo nabalahlilä, Meli e fodolofali nowela Yesu neebee ami asi. ³⁰ Yesu e gaamugi ami made besela galala, aso, Mada gau-siaia amimu nelo. ³¹ Yu ili mafula Melibalä mosöa ami aofila asigiisa sefolalo amolia Meli e fodolofali nowela awäse amo bealahilä, elefi bauia ami diila awäsebela helësëlahilä, ilige e bëgëla afiai. ³² Meli e Yesu neebee ami awäla besela galala e bealahilä, ie emo mia gumusula dia idogola ema sähalea, Dafidilo Geloie, di yawe nelo galebeda, nie nalifi made baagolabiola säi. ³³ Amala säsebegi, Meliage, Yu ebalä misi amoliage didigaosebe amo bealahilä, Yesuie isogi ede-fademalä sogofalala säosöosa nelo. ³⁴ Amala nelolahilä ea sähalea, Dilia e abidi baudi dialeala nabi. Amala nabelebe ilia ema säla obëgësalea, Dafidilo, dia bimolö misiëla säi. ³⁵ Amalebe afialahlilä, Yesueage dii. ³⁶ Amala diisebegi, Yu ilia sähalea, Ea Elasalusi edefade boba hamoi nelogo beasebelela säi. ³⁷ Amase, odoaea sähaleada, Dolö si golai nelo wahilo amea dolö gowe made baagomäia, hamomolöi made beala amailedula säi.

Yesuea Elasalusi nowelasi

³⁸ Yesuie isogi bu elö edefademalä sogofalala säosöolahilä awäla, Elasalusi baudi dibebe ami besela galai. Baudi amoda igi äbägi bausilahilä, igi edefademalä afädëa dofogai dilo. ³⁹ Yesuea sähalea, Igia gaigo dogala bebugula nigia gamola säi. Amala säsebegi, baagoi amoie elefi Madaea Yesuma sähalea, Dafidilo Geloie, e baudi segeyo walio biyidu ameada, sigä gäha moholömelëla säi. ⁴⁰ Amala säsebegi, Yesuea ema sähalea, Dia asigi afädë negeseda, Godeie geloi edefade amo bimolömelëla na dima dafidi säla i madelela säi. ⁴¹ Amalebe, ilia igia idi gai dilo amo dogala bebugula negesisebegi, Yesuea sida adogola

nea sähalea, Naadoo, na säi amo dia nabi amogi dima nesege-sawe. ⁴² Na ado säse amo dia nabahamu aligilola helësësa. Ado säi amoda udia dolö nefolalebe gowe ili helësëla säimelë. Ili nabalahilä, dia ne dofä fisiga wei gabula helësëmäia säimelëla säi. ⁴³ Amala sälahilä, ea gelolafali sähalea, Elasalusi, di segea doadigila misiëla säi. ⁴⁴ Amala säsebegi, e baagoi dilo amo nowela maahalea, ie naaboge emoge fagulo gadelaia neleegila, busage faguloea usulala bausi dilo amola wäla nowela doadigila fedai. Amasebegi, Yesuea ilima sähalea, E mosäia bausi fagulo goli fisigälasimola säi.

Busa dolö amolia Yesu nufulö dai

⁴⁵ Yu udia dolö yafie Meli sebea misi sefolalo amolia, Yesuea hamosebe amo bealahilä, ema asigi afädë negei. ⁴⁶ Iligi odoa Felesi dolö nebea afialahilä, Yesuea hamoi amo säla i. ⁴⁷ Amalebe, Felesi dolöfulo gobela ilo busafulo amolia Galisölö dolö amoli mofiala gegedomalolahilä didiähalea, Dolö gowea hamomolöi made gadoi yafie hamosebeweie, nilia edo hamomolödu. ⁴⁸ Nilia ea amala hamomäia guilaisedä, udia dolö sulubadelaia ema asigi afädë negesa maademolö gabu. Amala hamosedä, Olomo dolö ili maala, udia dolö nufudaha maadelahilä, nilile gobela ilo mosö amoge hails hësögudumolö gabumelëla säi. ⁴⁹ Amala sälahilä, iligi dolö afädë Gaiafasa gäheo i amogi gobela ilo Busa Edefade nelo amea sähalea, Dilida dofä asigi maade gabu. ⁵⁰ Asiala nili sosogo nebe amo sulubadela nufideloeadä, afädëa udia dolö baagomolö amo bedefala baagomolö dofeada amo gabu, dilia made helësësalela säi. ⁵¹ Ado amoda Gaiafasaie asigiamu made säi. Eda gäheo i amogi gobela ilo Busa Edefade neada, Yesuea Yu udia dolö sulubadelaie baagola bedefamolö amoie bea säi. ⁵² Yesuea Yu ililemu baagomolöie made. Godeie malölali sege sulubadelagi fifi asi sefolalebe amoli neala gegeedolasila, afädëfali hamolasimäiage baagola bedefamolö amoie bea säla, säla negei. ⁵³ Hä, segeyo amo gala mi gäwila, ilia Yesu nufulöie idi hogola didiäha dilo. ⁵⁴ Amasebegi, Yesu e Yu ilile siigi ulufa made nowela, gaamugi amila awäla sege udia dolö aligilo made dibe amo ga madela, gaamu afädë Efalaimula sälo dibeami, ie bögëla aulolali awäla nelo.

⁵⁵ Yu ilile Baagila Asi Segeyo amo besela galamolö dibegi, udia dolö sege elö elölagi nelo amoli sulubadela Yalusalememu afiai. Godeie siigi nigime baai made namolöie hamolo mala dilo amo hamomolöie, Baagila Asi Segeyo made besela galala dibegi, afiai. ⁵⁶ Ili afialahilä, Yesu e hogosamu nelo. Godeie mosöamadi ami nefolalea hilidomu naba hogosalea,

Dilia edo helësësa. Eda molö nulo segeyo edefade gedose-beawi made moholödula naba hogosa dilo. ⁵⁷ Dafidi gobela ilo busa nefolalo amoliage Felesi dolö nefolalo amoliage gelola sähalea, Afädëa Yesu neë beaseda, nihili nafodola moholöie säla ia misialola säla iaha maadei.

12

Melia Yesuie emogi weli gafisigäi söga negei
(Madiu 26.6-13, Maga 14.3-9)

¹ Segeyo gafeia negesilahilä, Baagila Asi Segeyo edefade amo hä, besela galamolö dibegi, Yesu e Bedani asi. Elasalusi, Yesuea baagoiala nowelasi amoda, Bedani gaamugi ami nelo. ² Ilia ami Yesu e obeägilasimolöie molö daiaha dilo. Madaeada molö mogesa nebegi, Elasalusi eda dolö Yesubalä molö naha sefolalo amolibalä sulo. ³ Amala sefolalebegi, Melia weli gafisigäi hido elöi muni edefadea nii ödä i hasegi usi dilo amo gaula maala, Yesuie emodaia söga negelahilä, hile busa hilia hësa sulo. Weli amoda nadaeamu hamoi. Amala hamosebegi, weli gafisigä amea mosö amo negegi dilo.* ⁴ Amala hamosebegi, Yesuie bögëla aulo afädë, ie ëida Yudasa Isagaliada, hobeala ea Yesu hololömolö amea sähalea, ⁵ Weli gafisigäi hedabi gowea muni giwi siliba hädali ohodoa gadoi nealahilä, busadäoi nefolalebe amoligali iala made, abisigi waeasesadula säi.* ⁶ Eada busadäoi nefolalebe amoli helësëla säi made. Eda fa nelo nea amala säi. Ilile muni salelo adu amo ägüla nawesalea, ilia muni negesebe amogi ea odoa fa somodala nelo. ⁷ Amala säi amo nabalahilä, Yesuea sähalea, Udia goea hamosebego hamomäia guilasimalo. Goda ea ne baagosegi baumolö amoie hamosamelë. ⁸ Busadäoi nefolalebe amolida segeyo sulubadelagi dilibalä namolömelë. Be, neda segeyo sulubadelagi dilibalä namolö mademelëla säi.

Gobela ilo busa ilia Elasalusi nufudala baagomolöie didiäi

⁹ Yesu e Bedani neala helësëlahilä, Yu ili yafie e neebee ami afiai. Ili afiai amoda, Yesumu helësëla made, Elasalusi e, Yesuea baagoiala nowelasi amoge bimolö afiai. ¹⁰ Amase, gobela ilo busa nefolalo amolia didiähalea, Elalusige nufid-edelämelëla säla didiäi. ¹¹ Mida, Yesuea Elalusima hamoi amo helësëla, Yu ili yafiea gobela ilo busa amoli fisila awäla, oböla, Yesuma asigi afädë negei amogi.

Yesu e gini gadoi hamola Yalusaleme besela galai
(Madiu 21.1-11, Maga 11.1-11, Ulugu 19.28-40)

* **12:3:** 12.3 Weli gafisigäi amoda hawa gadoi afädë ëi nadaie difia hamolo.

* **12:5:** 12.5 Muni giwi silibala säi amoda dolö afädëa segeyo afädëgi hamoi hamola muni bidi nelo amo gadoi. Giligi adoeada *denaliusala* sälo.

¹² Amo aiyo amogi, udia dolö yafie segeyo edefade amo bimolö Yalusaleme mafula gegedoi amolia Yesu e hä, Yalusaleme maahamelëla säi amo nabalahlilä, ¹³ waibo bäu gadoi damula gagaula e idiafa gausiamolö afiai. Gausiala digalahilä obeägila uuala säsäla afiahalea, Agua. Nesege.

Afädë Dafidilo Geloïie ëigila maasebego, Isilaleïe Gini go, neala hedabolasimäia.

Nilia ïe ëi gauia adadi. Hosanala

säsäla afiai.

Gë Udälo 118.25, 26

¹⁴ Yesu e sugua dögi üdili afädë beagolelahilä, e amodaia fila misi. Amoïe Godeïe bebagi säla dëdëla negei dibe amoda gowe.

¹⁵ Saionoïe idiwie, dia bedämabu. Dïe gini hä, sugua dögi üdilidaia fila maasebego bimalola

säla dëdëla negei dialea.*

Aisaea 62.11, Segelaea 9.9

¹⁶ Segeyo amo gala, ïe bëgëla aulo amolia amo hamoi amoïe mi fädäla helësëi made nelo. Gaso, hobeala Yesu e baagola nowelahilä, fedala ïe yo digalomadi sebegi, Godeïe bebagi hï eïe amala säla dëdëla negei dibe amoge, amase, ilia ema amo hamoi amoge, helësëla obëgëi. ¹⁷ Dafidi Yesuea Elasalusi bauia amila welahlilä, e baagoiala nowelasise melëlo amolia säla daidosamu nelo. ¹⁸ Udia dolö gegedoi amolia ea dolöea hamomolöi made gadoi hamoimelëla säi amo nabalahlilä, e idiafa gausiamolö afiai. ¹⁹ Amasebegi, Felesi ilia hilidomu didiähalea, Nilia hamomolöi madego beasebele. Hä, udia dolöda sulubadela e bëgëla awäha maadesebego bimola säla didiäha dilo.

Giligi dolö odoaea Yesu bimolö misi

²⁰ Udia dolö ilia segeyo edefade amogi Godeïe ëi gauia adamolöïe Yalusaleme gegedoi amoligi Giligi odo ilige maala sulo. ²¹ Amo gala Giligi ili Filibi neebee ami misi. Filibi eda Galiliïe gaamu Bedesaida ami fii dolö. Iliä ema sähalea, Dafidilo, nilia Yesu melëdeläla säi. ²² Amala säsebegi, Filibi e awäla Äduluma säla ïalahilä, ele helegela awäla, Yesuma säla ï. ²³ Amo säla ïasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Dolöïe Malö ëi sälo namolö amoda hä, besela galai gabuwe. ²⁴ Na dilima dofä gelola sähago. Widi gägä afädë nagadaia dufigila digala made baagosedä, gägä afädëfalimu dië bimolömelë. Gaso, nagadaia dufigila digala baagosedä, amea gägä yafie negemolömelë. ²⁵ Amaimo, afädëa hïle namolö amomu mi hamosa aligisedä, ïe namolö amo hogosa helemolömelë. Amase, afädëa nagadaiawi nea, ïe namolö amoma baagi

* **12:15:** 12.15 Saionoïe idiwila säi amoda, Yalusaleme udia dolö helësëla säi.

iala fisiseda, namolö amo gaula nea namolöi namolömelë.
²⁶ Amaimo, afädëa nïe hamoi hamolasilo nea galëda, ea ne bögëla moholö dialea. Ne neebee ami nïe hamoi hamolasiloge namolömelë. Nïe hamoi hamolasiloda, Naadoea e ëi sälo namialamolömelëla säi.

Ilia hä Dolöie Malö gauia adogomolö dialeala säi

²⁷ Yesuea aso, sähamu neamu sähalea, Walio nïe iso asigigi yöia idogola säosäosebemelë. Amai na edo sämolödu. Na gomalä sädule. Naadoo, nelebo walio nema hamomolö amo dia neadigimalo. Ai, amala made gabu. Ne wi misi amoïe mida, amo gausiala digamäia misi nea. ²⁸ Naadoo, dia die ëi edelasimalola säi.

Yesuea amala säla wagaia gai amole, ado afädë Hebenila säia idogosalea, Na nïe ëi edelasimelë. Amase, amo gadola wäla bu edelasimolömelëla säi. ²⁹ Udia dolö amala säse nabelo ami nefolalo amolia sähalea, Gomoda sege gudusebegola säi. Amase, odoaea sähaleada, Selesaia fii afädëa ebalä adosebegola säi. ³⁰ Amala säsebegi, Yesuea sähalea, Ado walio säi ameada, ne ugila negemolöie säi mademelë. Amoda dili ugila negemolöie säsio. ³¹ Walioda, Godea nagadaia udia dolö nefolalebe amoli gudila mogemolömelë. Ea aso, waliomu nagadaiaie busa neebe amoge haila digimolömelë.* ³² Ilia ne nagadaia nea gauia adogosedä, amo galada na udia dolö sulubadela nemadi dusugamolömelëla säi.* ³³ Yesuea ado amala säi amoda, ema gomalä hamosegi baagomolö gabula ulufala olela amala säi. ³⁴ Amala säsebegi, udia dolö amolia ema säla obögësalea, Nilia Godeie Ado säla negei dibe amogida gomalä säi nabelo. Gelesoda namolöimu namolömelëla säi nabi. Gaso, dia sähalea, Dolöie Malö gauia adogomolö dialeala säi amoda abeahäladu. Amai Dolöie Malöla säsebegoda nowëla nabi. ³⁵ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obögësalea, Fu holöfalä dibewegida yo digalo e dilibalä namolömelë. Dili gasimi sagaloea dabeloeada, yo digalo neebewe gaalu nawesa namialo. Dolö gasimi sagaia nawelo neebe ameada, idi gowegi awähala helësëla made nawelo nea. ³⁶ Yo digaloie malö namolöie, yo digalo neebewegi wäla dilia yo digaloma asigi afädë nege-malola säi.

Yu ili yafiea Yesuma asigi afädë made negei nelo

Yesuea ado amo säha maadelahilä, udia dolöea e melëloea musügä namolö asi. ³⁷ Yesuea ilile sidaia dolöea hamomolöi made gadoi yafie hamosa nelo gaso, ilia ema asigi afädë made

* **12:31:** 12.31 Nagadaiaie busa neebela säi amoda Saidani helësëla säi. * **12:32:** 12.32 Yesuea amala säi amoda, dolö ilia e gauia adogola i fügäigi baala negemolö amo helësëla amala säi. Aameamuda Godea e gauia adogolasisege, e Hebeni fedalahilä ilibiafalä ilibia namolömelë. Filibai 2.9-11 bimalo.

negei nelo. ³⁸ Aisaeaea bea säla negei amo gadola gausiala digamäiaie amala hamoi. Aisaeaea bea säla negei amoda gowe.

Dafidilo Geloie, nilia ado säsebeweda nowëa dofä gabula helësëidu. Amase, Dafidilo Geloïie geloi amoda nowëma oleidula

säla dëdëla negei dialea.

Aisaea 53.1

³⁹ Ilia Yesuma asigi afädë negemolö uli nelo. Amoïe mida, Aisaeaea ado elö säla negei dibe amoda gowe.

⁴⁰ Ilia siia beala, asigia helësëla besuseda, na ili wahilasiloea, Godea ilile si dofogalasila asigi gala digimelëla

säla dëdëla negei dialea.

Aisaea 6.10

⁴¹ Aisaeaea amala säi amoïe mida, ea dafidi Gelesoïe yo digalo hïdo elöi amo bealahilä, Gelesoïe amala säimelë.

⁴² Amala säi gaso, busa dolö nefolalo amoli yafia Yesuma asigi afädë negei. Gasoda, Felesi ilia ili gedolo mosöa amila segea beselala fisiloea, ilia Felesi amoli helësëlahilä, asigi afädë negei amo ulufala made säi. ⁴³ Mida, ilia dolöea ilile ëi gauia adamäiala helësëlo ameada, Godea ilile ëi gauia adamäiala helësëlo amoda baagi.

Yesuea ado säi amea udia dolö mogemolömelëla säi

⁴⁴ Yesuea gelola sähalea, Afädëa nema asigi afädë negei neebe ameada, nemamu made, ne misialala sälo neebe amomage asigi afädë negei nea. ⁴⁵ Amase, afädëa ne bease ameada, ne misialala sälo neebe amoge beaha nea. ⁴⁶ Afädëa nema asigi afädë negei neebe amo gasimi sagaia aligiloea, neda yo digalo nagadaiawi namolö misi. ⁴⁷ Afädëa na ado säsebewe nabalahilä gaso, bëgëlo made neebe amoda, na e made mogemolömelë. Nada udia dolö sege sulubadelagi nefolalebe amoli mogemolö misi made. Nada ili sigi obëgëmolö misimelë. ⁴⁸ Be amai gaso, afädëa nema baagi iala, nïe ado made nabaseda, amoïe gudi mogelo afädë nea. Amoda segeyo aligila wagasolo amo gala, ado na säla iasebe wea wäla gudila mogemolömelë. ⁴⁹ Mida, na nihile asigiamu säha mademelë. Ne misialala sälo Naadoea ado gowe sämalola säla imelë. ⁵⁰ Hamomalalo ameada namolöi namolö amo ulufadigilola helësësamelë. Amala helësëlahilä, na ado säsebeweda, Naadoea nema sämalola säi amo gadolamu säha neawemelëla säi.

**Yesuea ie bëgëla aulo amolima, Dili dïgïla
ne Naado nebea obëgëmolö gabumelëla
säi**

13

(Yone 13-17)

Yesuea ie bëgëla aulo amolile emo nigime hëi

¹ Baagila Asi Segeyo amo hä, ga madesebegi, Yesuea asigia helësésalea, segewe dígila ie Eedo neebee moholö amoda, ga madesebela helësésa nelo. Ea hîle udia dolö nagadaia nefolalebe amoli boba hamosa nelolahilä, e baagosaleage boba hamoi amo wälasimu nea baagoi.

² Hä deadifali, ili molö naha sefolalebegi, mugabe Saidania Saimonoie malö Yudasa Isagaliadaie asigigi Yesu hololömolö amo hä, helësëlası. ³ Yesuea helësésalea, Eedoea nelebo sulubadela ie naabogimu gausisebegi, Gode neebeeala misi amo, bu Gode neebee ami obëgëmolö gabula helësésa nelo. ⁴ Amala helësëlahilä, Yesu e molö negela nulo auli mia ami nowela nea, ie fagulo daia gäi amo gilahilä, dawila neala bului. ⁵ Amalahilä, ea falodaia ödä söga negelahilä, ie bëgëla aulo amolile emo nigime hëla didigila awäla, dawila hı bului amoie bidia dogadigila digisa nelo. ⁶ Amala hëla didigila awäla, Saimono Fida sebeamadi maasebegi, ea sähalea, Dafidilo Geloie, dia nıe emo nigime hësalela säi. ⁷ Amala säsebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Na walio hamosebeweıeda, dia made helësësebegeo. Gaso, dia hobeala helësëmolömelëla säi. ⁸ Amala säsebegi, Fidaea ema sähalea, Dia nıe emo nigime dofä made hëmolömelëla säi. Amala säsebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Na di made hëseda, dida nebalä made dila namolögodala säi. ⁹ Amala säsebegi, Saimono Fidaea ema sähalea, Dafidilo Geloie, nıe emomu made. Nıe naabo busala hëmalola säi. ¹⁰ Amala säsebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Dolö afädë nigime hësa maadei neebe amoda, emomu hëmolö dialea. İe domalo sulubadela nigime made baai nea. Dilida hä, nigime made baai neamelë. Amai gaso, na dili sulubadela sähalea säha mademelëla säi. ¹¹ Ea ili sulubadela nigime baai made nealada made säi amoie mida, eda dolö gowea hololömolö neala hı dawadigi nelo.

¹² Yesuea ilile emo nigime hësa maadelahilä, ie fagulo gii amo bu salugala, hı suloa ami bu fila obëgëlahilä salea ilima nabahalea, Na walio dilima hamosebeweıeda, dilia helësësebele. ¹³ Dilia nema sähalea, Säla Olelelolage, Dafidilo Geloilage, säsebe amoda dofä sähamelë. Amai, neda dofä amo neamelë. ¹⁴ Dilile Säla Oleleloge, Dafidilo Geloige nea, na dilile emo nigime hëlasisewe gadola, diliage dihilimu amala hamosa namolö dialea. ¹⁵ Na dilima hamola olelesewe gadola, hobeala diliage amo gadola hamomäia olelesamelë. ¹⁶ Na dilima dofä gelola sähago. Hamoi hamolasilo neebe ameada, ie busa neebe amo made baagilo. Amase, ado gaula aulo neebe ameada, e mosalalo amo made baagilomelë. ¹⁷ Hä, walio na olelei amo gadola helësëla hamoseda, dili obeägısa namolömelë.

¹⁸ Na dili sulubadelama sähalea säha made. Dolö na memelei amolida nihi dawadigimelë. Gaso, Godeie bebagi ado säla dëdëla negei dibe amo gadola gausiala digamäiaie amala sähamelë. Ado säla dëdëla negei amoda gowe. Dolö nie molö naha filo amea, ne emosala egeimelëla säla dëdëla negei dialea. ¹⁹ Walio na dilima säla iäsebeweda, made hamola neebe amo gaalu säla iahago. Hobeala na ado säsebewe gadola hamola besela galaseda, amo bealahilä, Ne Nelo amo Neebela dawadigila, dilia nema asigi afädë negesa maademäia, säla iahagomelë.* ²⁰ Na dilima dofä gelola sähago. Afädë na mosa-losegi awäse amo neawela sigi aligise ameadä, nege neawela sigi aligisagomelë. Amase, ne neawela sigi aligise ameadä, ne misialala sälo amoge neawela sigi aligisagomelëla säi.

*Yesuea diligi afädëa ne hololömolömelëla säi
(Madiu 26.20-25, Maga 14.17-21, Ulugu 22.21-23)*

²¹ Yesuea amala sälahilä, ie iso asigigi edefademalä yoi nea säla ulufadigisalea, Na dilima dofä gelola sähago. Diligi afädëa ne hololömolömelëla säi. ²² Amala säi amo nabalahlilä, ie bëgëla aulo amolia gowema säila dawa made ameadä, elöea elöma beala, elöea elöma bealai. ²³ Bëgëla aulo amoligi Yesuea boba hamolo afädë Yesu hi e miafalä ami sulo. ²⁴ Amoma Saimono Fidaea odagi nigila sähalea, Ea nowë helësëla sähala dia nabuöla säi. ²⁵ Amalebe, bëgëla aulo amea, Yesuie bidagia golögia alogolahilä nabahalea, Dafidilo Geloie, nowëa amamolö gabula nabi. ²⁶ Amala nabasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Na wahalo dagaboi amo neala hëhei gobei ödägi geagilahilä, afädëgali iaseda, amea amamolömelëla säi. Amala sälahilä, ea wahalo dagaboi amo geagilahilä, Saimono Isagali-adaie malö Yudasagali i. ²⁷ Yudasaea wahalo amo nii amole, mugabe Saidani ema fedai. Amasebegi, Yesuea ema sähalea, Dia afädë hamomolö neebe amo hä, aabela hamomalola säi. ²⁸ Ami sefolalo amolia, Yesuea säse amo nabi gasoda, mi goweie säsebela helësëi made sefolalo. ²⁹ Odoaea helësësaleada, Yudasaea muni adu ägülo ameadä, molö nulo segeyo edefade gedosebe amoie nelebo odoa bidia nea mosalahaledu, ma busadäoi nefolalebe amoligali, gui nelebo afädë ia mosalahaledula helësëi. ³⁰ Amalebe, Yudasa e wahalo geagi amo nealahilä, fodolofalä doadigila asi. Amo gaalu hä, gasimi sagala gasi.

Yesuea ilima mala gähe säla negei

³¹ Yudasa e doadigila asibua, Yesuea sähalea, Walioda hä, Dolöie Malö amoie ei ilibia amo olesebemelë. Amase, ea hamosebe amea Godeie ei ilibia amoge olesagomelë.

* **13:19:** 13.19 Yone 8.24gi dibe amo bimalo.

³² Amaimo, Malöea hamosebe amea Godeie ei ilibia amo oleseda, Gode hi Dolöie Malö amoie ei ilibia amoge walio wegi wäla olemolömelë.

³³ Nie malöla dilie, neda dilibalä holöbö ede made namolömelë. Ne awäsedä, dilia ne hogomolömelë. Na Yu udia dolö nefolalebe amolima säla i amo gadola wäla, walioge na dilima säla iahago. Ne awäse amogida, dili moholöi mademelë.

³⁴ Dilia hamomäia na dilima mala gähe säla negesebe amoda gowe. Dilia dihilimu boba hahamosa namialo. Na dili boba hamoi amo gadola, diliage dihilimu boba hahamosa namialo. ³⁵ Dilia dihilimu boba hamose ameadä, udia dolö sulubadelaä dilida nie bögëla aulo neala helësëmolömelëlä säi.

*Yesuea Fida dia ne dawa madela sämolömelëlä säi
(Madiu 26.31-35, Maga 14.27-31, Ulugu 22.31-34)*

³⁶ Amala säsebegi, Saimono Fidaäa Yesuma nabahalea, Dafidilo Geloie, dida abidi moholö nea sähala nabi. Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obögësalea, Sege ne moholö amogida walio dia bögëla moholöi mademelë. Hobeada dia bögëla moholömelëlä säi. ³⁷ Amala säsebegi, Fidaäa ema säla obögësalea, Dafidilo Geloie, edoea na walio di bögëla moholöi madedu. Nie namolö amo digali fisiga gamolöi neamelëlä säi.

³⁸ Amala säsebegi, Yesuea säla obögësalea, Die namolö amo dofä negali fisiga gamolöle. Na dima dofä gelola sähago. Haea gagalugo gawalia gäla made neëgi, nafi bu ohodoala dia ne dawa madela sämolömelëlä säi.

14

Yesuea Naado neebee moholö idi, ne neawela säi

¹ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Dilia yöia idogola säösäola namiabio. Godema asigi afädë negemalo. Amase, nemage asigi afädë negemalo. ² Nie Naadoie mosöa hogoli yafie dialea. Amoli maade galebeda, na dilima made sälabio. Dili namolö sege amo daiamolöie, ne ami moholömelë.

³ Awäla dili namolö sege amo daiala negesilahilä, sege ne namolöia ami dilige nebalä nihilögila namolöie, na dili bu bea obögëmolömelë. ⁴ Ne moholö idi amoda dilia dawadigi nebegomelëlä säi. ⁵ Amala säsebegi, Domasäa ema nabahalea, Dafidilo Geloie, sege di moholö amoda nilia dawa made. Hä, di idi gowegi moholö neala nilia abilia helësëmolöi gabula nabi. ⁶ Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obögësalea, Idige, ado dofäge, amase, namolöge, nihine neawe. Afädë Naado neebee moholö, ne neebee made maasedä, moholöi mademelë. ⁷ Dilia ne dawa galëda, Naadoge dawadigi. Giso, dilia walio mi gäwila, e bealahilä dawadigisagomelëlä säi.

⁸ Amala säsebegi, Filibia ema sähalea, Dafidilo Geloie, Diado

nilima olemo. Oleseda, nilia dofeala helësëmolömelëla säi. ⁹ Amala säsebegi, Yesuea ema sähalea, Filibi, segeyo sedade ne dilibalä nelo amo, dia aso, ne dawa made neale. Afädëa ne meli neebe ameada Naadoge meli nea. Amala hamolo dibe amo, dia diado nilima olemola säi amoda, abeahäladu. ¹⁰ Ne Naadoma aligila, amase, Naadoge nema aligilala neebewegi, dia dofä gabula made helësësale. Na dilima ado säla äaha neebeweda, nie asigiamu säla äaha made. Naado e nema neebe amea ie hamoi amo hamosamelë. ¹¹ Ne Naadoma aligila, amase, Naadoge nema aligilala neamelëla säsewe nabalahlä, dofä gabula helësëmalo. Dofä gabula made helësësa galëda, hamoi hamosa neebewe beala dofä gabula helësëmalo.

¹² Na dilima dofä gelola sähago. Afädëa nema asigi afädë negei neebe amea na hamoi hamosa neebewe gadola hamomolömelë. Ne Naado neebea awäse ameada, nema asigi afädë negei neebe amea na hamosa nelo amo baagila awäla, hamoi edefade hamomolömelë. ¹³ Malöea hamosebe amea Eedoie ei gauia adamäia, dilia nie äigi nea nelebo afädë edëgëseda, na hamomolömelë. ¹⁴ Dilia nie äigi nea nelebo sulubadela edëgëseda, na hamomolömelëla säi.

Yesuea Eleloi Gesami moholömelëla säi

¹⁵ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Dilia ne boba hamoi nea galëda, na hamomalola säsebewe gadola bögëla hamosa namolömelë. ¹⁶ Dili Ugila Negela Gelolasilo elö, na Naadoma nabolömelë. Eada diligali imolömelë. E maalahilä, dilibalä namolöi namolömelë. ¹⁷ Ugila Negela Gelolasilo amoda dofä sälo Gesamimelë. Nagadaia udia dolöea e made melëlo, dawa made amea, e nimolöi mademelë. Gasoda, e dilibalä neebe ameage, amase, dilima nogila digala namolö ameage, dilia e dawadigimelë.

¹⁸ Na dili guluba gadoi namiäia digila moholö mademelë. Neda dili neebea obëgëmolömelë. ¹⁹ Holöfali nelolahilä, nagadaia udia dolöea ne made bimolö. Gaso, diliamu bimolömelë. Ne neebe ameada, dilige namolömelë. ²⁰ Ne Naadoma neebe amoge, dili nema neebe amoge, amase, ne dilima neebe amoge, segeyo amo gala dilia dawadigisa maademolömelë. ²¹ Afädëa na hamomalola säsebe amo nealahilä, bögëla hamosa neebe ameada, ne boba hamoi nea. Afädëa ne boba hamoi neebe amoda, Naadoeage e boba hamoi namolömelë. Amase, nage e boba hamolahilä, nihine ema ulufala olemolömelëla säi.

²² Amala säi amo nabalahlä, Isagaliada made, Yudasa elöea ema nabahalea, Dafidilo Geloie, nilimada di ulufala olesalea, oböla, nagadaia udia dolö nefolalebe amolimada, di made ulufala olemolömelëla säi amoda, mi edoïela nabi. ²³ Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Afädëa ne boba

hamoi neebe ameada, nïe ado bögëla hamosa namolömelë. Naadoea e boba hamoi nea, e neebee ami Naado ali haligila maalahlilä, ebalä aligimolömelë. ²⁴ Afädëa ne boba made hamoi neebe ameada, nïe ado bögëla made hamomolömelë. Dilia ado nabaha nebegoda, nïe ado made. Naado ne digamalala sälo amoïe adomelë.

²⁵ Ne made awäla, dilibalä neada, ado amo na dilima säla ïaha nelo amomelë. ²⁶ Gasoda, dili Ugila Negela Gelasilo, Eleloi Gesami Naadoea nïe ëigila fisiga wemolö amo maalahlilä, ea dilima nelebo sulubadela olelesa maademolömelë. Na dilima säla ïaha nelo amo sulubadela, ea dilima helësëlasimolömelë.

²⁷ Na dalulasilo dilibalä diamiäia dilima ïahagomelë. Nie dalulasilo amo diligali ïahago. Na ïase amoda, nagadaia udia dolöea ilo amo gadoi ïaha mademelë. Hä, dilia yöia idogola säosölage, bedälage namiabio. ²⁸ Na dilima sähalea, Ne awälahlilä, dili neebee bu obögëmolömelëla säi amoda dilia nabi amomelë. Amo nabala nema boba hamoi galebeda, ne Naado neebee awäsewegi dilia obeägilabio. Mida, Naado eda ne baagila, edefademalä nea. ²⁹ Nelebo amo made besela galala neebe amo gaalu, na dilima säla ïaha nelo amomelë. Säla ï amo gadola hamose beaseda, dilia asigi afädë negemäiaïemelë.

³⁰ Na dilibalä ado sedade säha namolö made gabumelë. Mida, nagadaiaïe busa neebe amo moholö ga made dialea. Ea nema nelebo afädë hamomolö made bimolömelë. ³¹ Gasoda, nagadaia udia dolöea na nïe Naadoma boba hamoi neebe amo helësëmäia, na Naadoea hamomalola säse amo gadolamu hamolomelë.

Hä, nowemo. Afiadila säi.

15

Yesuea i gägä negelo gelebi ëfë dofäda nihine neamelëla säi

¹ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, I gägä negelo gelebi ëfë dofäda nihine neawe. Amase, gelebi sagai sigi aligiloda Naado neamelë. ² Nema adomo dila neebe amogi, afädë gägä made negelo neebe amoda, Naadoea damula fisilomelë. Adomo elö gägä negelo neebe amoda, gägä yafie negemäia, Naadoea dagabola digila hahamogisa aligilo nea. ³ Na dilima ado säla ï ameada, dili nigime hësa maadei nefolaleagomelë. ⁴ Dilia nema dila namialo. Nage dilima dila namolömelë. Adomo afädëa i gelebi ëfë mima dila made hido nea, gägä negelo made amo gadola, dilia nema dila made aligiseda, gägä negemolöi mademelë. ⁵ I gägä negelo gelebi ëfëda ne neawe. Dilida adomo gadoi nebege. Afädëa nema dila, amase, nage ema dilala aligiseda, eada gägä yafie

negemolömelë. Dilia ne fisila dihilidomu nea, nelebo afädë hamomolöi made nebegö. ⁶ Afädëa nema dila made aligiseda, eda i adomo dagala fisisegi bausolo amo gadoi nea. Adomo dagala digai bausoi diëgi, ilia gafedelahilä, nulo wisebea ami sadia idogola gobemolömelë.

⁷ Dilia nema dila, amase, nïe adoeage dilima dilala nea, dilia hamesebe amo gadoi ëdëgëседа, ëdëgëсе amo gadoi diligali ïmolömelë. ⁸ Dilida ne bëgëla aulo nea, gägä yafie negeseda, Naadoie ëi gauia adogomolömelë.

⁹ Naadoea ne boba hamose amo gadola, nage amo gadola wäla dili boba hamosa nelomelë. Nïe boba hamolo amogida dili namialo. ¹⁰ Na nïe Naadoea hamomalola säse amo bëgëla hamosa nea, ïe boba hamolo amogi ne neebewe gadola, dilia na hamomalola säse amo bëgëla hamosa aligiseda, nïe boba hamolo amogi dilige namolömelë. ¹¹ Na helësësaleada, nïe obeägïlo dilima negemäiage, amase, dilile obeägïlo dilile isogi nobamäiage, na dilima ado säla ïaha neawemelë. ¹² Na dilia hamomäia säsebe amoda gowemelë. Na dili boba hamoi amo gadola, diliage dihilimu boba hahamosa namialo. ¹³ Afädëa ïe damelëgali ïe namolö amo fisiga gaseda, ea ïe damelë boba hamose ameadä, boba hamolo sulubadela baagila aulomelë. ¹⁴ Na dilima hamomalola säse amo gadola hamoseda, dilida ne damelëmelë. ¹⁵ Na walio dili hamoi hamolasilo neala sähalea säha made. Hamoi hamolasilo neebe ameadä, ïe busa neebe amea abodo gadoi hamosadula dawa made aligilo. Gaso, na dilima damelëla säha. Mida, Naadoea säse nabi amo sulubadela na dilia helësëmäia säla ïaha maadei amomelë. ¹⁶ Dilia ne memelei made. Na dili memelela, dilia awäla gägä yafie negemäia nafolala memelelasimelë. Amase, dilia gägä negela diamolöi diamiaia hamogilasimelë. Amala hamoi nea, dilia nïe ëigi Naadoma nelebo afädë ëdëgëседа, ea ïaha maademolömelë. ¹⁷ Amaimo, na dilia hamomäia säsebe amoda gowe. Dilia dihilimu boba hahamosa namialola säi.

Nagadaia udia dolöea ïe bëgëla aulo nefolalo amolima bimolö habobamolömelëla säi

¹⁸ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Nagadaia udia dolöea dilima bimolö habobaseda, dafidi nemadale bimolö habobai nelo amo helësëmalö. ¹⁹ Dilige nagadaia udia dolö amoli gadoi nelo galebeda, nagadaia udia dolö nefolalebe amolia, ili sosogo nefolalebe amolibalä boba hamolo amo gadola, dilibaläge boba hamola aligilabiomelë. Amai gaso, dili nagadaia udia dolö nebegi na besela neala memelelasi. Ameadä, dili nagadaiaïe made nefolalebe goeada, nagadaia udia dolö nefolalebe amolia, dilima bimolö habobasebemelë. ²⁰ Na dilima ado säla ï amo helësëla obëgëmalö. Hamoi hamolasilo neebe ameadä ïe busa neebe amo made baagilo. Iliä ne

neala sēlasi ameada, dilige neala sēlasimolōmelē. Iliā nīe ado bēgēla hamoseda, amase, dilile adoge bēgēla hamomolōmelē. ²¹ Amolia dilima hamomolōmelēla sāi amo sulubadelada, dili nīe ēigi neebe ameage, amase, ne misialala sālo neebe amo dawa made nefolalebe ameage, amala hamomolōmelēla sāla ī amomelē. ²² Na ilima ado mala sāla īmolō made misi galebeda, ilia nafade hamosala helēsēla made hamosa aligilabio. Gaso, walio ilia, nilia dawa made nea hamoimelēla sāmolo uli bimolōmelē. ²³ Nema bimolō habobaha neebe ameada, Naadomage bimolō habobaha nea. ²⁴ Amaimo, ne ili adebawi nea, afādēa siiba hamolo made gadoi hamosa nelo amo ilia bimāia, made hamosa nelo galebeda, ilia nafade hamosala helēsēla made hamosa aligilabio. Be, na hamoi amo ilia bealahilā gaso, nemage Naadomage bimolō habobaha neagomelē. ²⁵ Iliā amala hamoi amoīe, ilile Ado sāla negei dibe amogi, sāla dēdēla negei dibe amoda gowe. Habobamolō mi madegi, memalā ilia nema bimolō habobaimelēla, sāla dēdēla negei dibe amo gadola gausiala digamāiaie amai.

²⁶ Dili Ugila Negela Gelolasilo, Naadobalā neebe amoda, na e dilima fisiga idamolōmelē. Eda dofā sālo Gesami, Naado neebeala moholōmelē. E maalahilāda, ne ulufala sāla īaha namolōmelē. ²⁷ Amase, mi gāwīafalī amila dili nebalāmu nelo ameada, diliage ne ulufala sāla īmolō galeamelēla Yesuea sāi.

16

¹ Dilia asigi afādē negei nebege dīgila made mosāia, na dilima ado we sāla īahawemelē. ² Iliā dili gedolo mosōa amila segea beselala fisimolōmelē. Amase, segeyo afādē besela galamolō amogi, afādēa dili nufudahalea, eada Godeīe hamoi hamolasisala helēsēla, dili nūfulōmelē. ³ Iliā Naadoge nege dawa made amea, amala hamomolōmelē. ⁴ Amala hamomolōmelēla sāsebewe hamoseda, sāi amo gadola hamosa gabula helēsēmāia sāla īahagomelēla sāla ī.

Yesuea Eleloi Gesamia hamoi hamomolō amoīe sāi

Yesuea ado aso, sāhamu neamu sāhalea, Nelebo amala hamomolōmelēla, na dafidi mi gāwīa amila made sāla īala nelo amoda, ne dilibalā nelo amea, made sāla īala nelomelē. ⁵ Amai gaso, walioda, ne misialala sālo amo neebea moholō neamelē. Amai, nema diligi afādēa di abododi moholō neala made nabasebego. ⁶ Amala sāsewegida, obōla dilile asigigi edefademalā bobailōsebego. ⁷ Bobailōsa gaso, na dilima dofā sāla īahago. Ne moholō ameada, dili ugila negesalea ne moholō neamelē. Na dili dīgila moholō made galebeda, Ugila Negela Gelolasilo amo dilibalā namolō made maalahiomelē. Ne awāseda, e dili neebea digamalamolōmelē. ⁸ E maalahilā, nagadaia udia dolōma nafadeda gowe gadoimelēlage, mala

mogoida gowe gadoimelëlage, amase, Godea gomalä mogemolömelëlage ea fädäla säla ïmolömelë. ⁹ Iliä nema asigi afädë made negei neebe ameada, nafadeda gowe gadoimelëla fädäla säla ïmolömelë. ¹⁰ Ne Naado neebea awäsedä, dilia ne bu elö made bimolö ameada, mala mogoida gowe gadoimelëla fädäla säla ïmolömelë.* ¹¹ Sege sulubadelagi nefolalebe amolile beaha aligilo neebe amobaläda, Godea gudila mogei neebe ameada, Godea gomalä mogemolömelëla fädäla säla ïmolömelë.*

¹² Na dilima ado sämolö yafie gaulea gaso, dilia waliomu neala gaumolöi made gabu. ¹³ Amaï gasoda, dofä sälo Gesami e maaseda, ea dilile asigi neala mogolasila, ado dofä amo sulubadela helësëlasisa maademolömelë. Ea hile asigia säla ïmolö mademelë. Ea säse nabase amomu säla ïmolömelë. Amase, nelebo hobeala hamomolö amoïe fädäla säla ïmolömelë. ¹⁴ Ea nïe ado gaula maala, dilima säla ïmolömelë. Amala hamose ameada, nïe ëige, nïe geloige gauia adogomolömelë. ¹⁵ Nelebo hulu sulubadela Naadoïe dibe amoda, nïe dialea. Amala dibe amea na sähaleada, Nïe dibe amo Gesamia gaula maalahlilä, dilima säla ïmolömelëla säla ï amomelëla säi.

Yöi dibeä amila hobeala obeägïmolöla säi

¹⁶ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Segeyo ede made nelolahilä, dilia ne made bimolömelë. Oböla, segeyo ede made nelolahilä, hobeala bu bimolömelëla säi. ¹⁷ Amala säi amo nabalahlilä, ïe bëgëla aulo odoaea hilidomu didiähalea, Ea nilïma säsebe amoda edodu. Ea ede made nelolahilä dilia ne made bimolömelëla säi amoge, ede made nelolahilä, dilia hobeala bu bimolömelëla säi amoge, amase, ne Naado neebea moholö ameala säi amoge, ea edo helësëla säidu. ¹⁸ Aso, sähalea, Ea ede made nelolahiläla säi amoda, edo helësëla säidu. Amoïe mida, nilïa made helësësebelä säla didiäha dilo. ¹⁹ Iliä Yesu ema naba obëgëdeläla helësësebe amo hï dawadigilahlilä, ea ilima sähalea, Dihilimu ado na säi amoïe mi hogola didiäha dibegoda, na sähalea, Ede made nelolahilä dilia ne made bimolömelëla säi amogige, amase, ede made nelolahilä hobeala ne bu bimolömelëla säi amogige mi hogola didiäha dialeale. ²⁰ Na dilima dofä gelola sähago. Dilida didigaola diisa neëgi, udia dolö nagadaia mala hamolo amolida obeägïsa

* **16:10:** 16.10 Nagadaia udia dolö ilia Yesubalä gudilahilä sähalea, Ea mala mogoi made hamoi ameada, eda nufudala baagomolö dialeala säi. Amala säi gasoda, Godea Yesu neala nowela ifosisebegi, e ebalä samolö fedai. Ameada, Godea udia dolöma Yesuea mala mogoi hamoimelëla ulufala olei dialea. * **16:11:** 16.11 Nagadaia udia dolö amolia Yesu baagose amo bealahilä, Yesu eda hä gudi digai gabula helësëi. Gaso, Godeïe siia Yesu eda gudi digai made. Yesu e baagoi ameada, Godea mugabe Saidanibalä gudilahilä, ïe geloi amo haila fisi.

namolömelë. Dilida yöi edefade namolömelë. Oböla hobealada, dili yöi nelo amo bu obeägilo bedefamolömelë. ²¹ Udiaea malö ägümolö salea sëmolö fu besela galase gaaluda, asigi säosäosa filo. Gaso, ea hä malö ägüla maala saleada, dafidi sëi amo elabolahilä, ea hä, nagadaiawi malö ägüi amogi obeägilo. ²² Amo gadola wäla, walioda hä dili yösa nefolalea. Hobeala na dili bu beasolo amo galada, dilile iso asigigi obeägimolömelë. Dilia obeägimolö amoda afädëa neala hogosa helemolöi made bimolömelë. ²³ Segeyo amogida, dilia nema afädë made nabolömelë. Na dilima dofä gelola sähago. Dilia nïe ëigila Naadoma nelebo afädë ëdëgëseda, ea nabala imolömelë. ²⁴ Dafidi dilia nïe ëigila nelebo afädë ëdëgëla made nelo gasoda, ëdëgëmalö. Obeägilo dilima nobamäiaie, nelebo afädë ëdëgëseda, dilia gaula namolömelëla säi.

Yesuea nagadaia galu sulubadela nufuda salalahilä, baagila asi neawemelëla säi

²⁵ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Na dilima säla iaha nelo amoda, ado besulamu säla iaha nelomelë. Hobeala segeyo afädë besela galasegida, na dilima ado besula made, Naado gowe gadoi neamelëla säla ulufadigimolömelë. ²⁶ Segeyo amo gala neada, dilia nïe ëigila Naadoma ëdëgëmolömelë. Na Naadoma dilile säsimolömelëla säha mademelë. ²⁷ Naadoea dili boba hamosa neamelë. Mida, dilia ne boba hamola, ne dofä Gode neebeala misi gabula helësëi neebe gogi. ²⁸ Naado neebeala maala nagadaiawi digala neawe. Oböla walioda, sege we digila Naado neebee bu obëgësamelëla säi.

²⁹ Amala säi amo nabalalahilä, ië bëgëla aulo amolia sähalea, Agua, dia besula made säla, dofä ulufadigila säsebegeo. ³⁰ Nilia walio helësësalea, diada nelebo sulubadela dawadigisa maadei ameada, afädëa dima nabolöi madela helësësawemelë. Ameada, nilia dida dofä Gode neebeala misi gabula helësësa neamelëla säi.

³¹ Yesuea ilima säla obëgësalea, Walioda dilia asigi afädë negei neago gaso, ³² nabuö. Segeyo afädë besela galamolö amoda, hä, besela galahagomelë. Amo gala dili sulubadela dusudasila sege dihili neloa ami afufula, ne nihidofali digila fisäla dusudasila afiaha maademolömelë. Amamolö gaso, ne nihido made, Naado haligila neamelë. ³³ Na dilima ado amo säla iaha nelo amoda, dilia nema dilalahilä dalulo gaula namiäiaie, säla iaha neawemelë. Nagadaiawi neada, dili yöi bimolömelë. Gaso, asigi gelomalo. Na nagadaia galu sulubadelabalä nudula salolela baagila asi neawemelëla säi.

17

Yesuea iē bēgēla aulo amoli helēsēla Eedoma adolasi

¹ Yesuea iē bēgēla aulo amolima ado amoli sāla iaha maade-lahilā, Selesaia mosōa sida adogola nea sähalea, Naadoo, segeyo amoda hä, besela galai gabuwe. Dīe malōea dīe ēi ilibia amo olemāiaie, dia malōie ēi ilibia amo olemalo. ² Mida, dia udia dolō ema i amoligali, ea namolōi namolō imāiaie, ea udia dolō sulubadelaie busa namiāia, dia egali geloi i gabumelē. ³ Namolōi namolō amoda gowe gadoi. Gode dofāda dimu neebela helēsēlo, amase, Yesu Geleso dia fisiga wei gabula helēsēlo amomelē.

⁴ Hamoi dia hamomalola sāla i amoda na hä, hamosa maadeimelē. Amala hamosa nelo ameada, ne nagadaiawi nea, dīe ēi ilibia amo ilima oleimelē. ⁵ Naadoo, siiba naga fōi we made hamola ne dibalā nea, nīe ēi ilibia nelo amo gadola, dīe siigi ēi ilibia nelo amo bu imalo.

⁶ Nagadaiawi nelo dolō odoa, dia nema i amolima dīe ēi olesa nelomelē. Dīe nelo amoli dia nema iasio. Iliā dīe ado nabala dia sāi amo bēgēla hamoimelē. ⁷ Nelebo sulubadela dia nema i amoda, dimadila misi gabula ilia hä, helēsēsa maadei neamelē. ⁸ Mida, dia nema ado sāla i amolida, na ilima sāla iaha maadesebegi, ilia hä, niimelē. Nealahilā, ne dofā di neebeala misi gabula helēsēsa maadei nea. Amase, dia ne dofā fisiga wei gabula helēsēsa maadei neamelē.

⁹ Na ili helēsēla dima adolasisawe gasoda, nagadaia udia dolō sulubadela helēsēla adolasisa mademelē. Na adolasiseweda dia negali i amolimu helēsēla adolasisamelē. Amoie mida, ilida dīe neebe amoie. ¹⁰ Udia dolō nīe neebe amoli sulubadelada dīe neamelē. Amase, dīe neebe amoli sulubadelada nīe nea. Iliā mala hamosebe amea, nīe ēi ilibia amo olesebemelē.

¹¹ Hä, walioda ne di neebea moholō neawe. Neda nagadaiawi made namolō. Ilimu wi namolōmelē. Naado Hedabi Eleloifalie, ali afādēdi neebewe gadola, ilige afādēdi namiāia, dia dīe ēi nema i amoie geloia ili sigi namialo. ¹² Ne ilibalā nelo amogida, dīe ēi nema i amoie geloia ili sigi nelomelē. Na ili sigi nebegida, afādē dabadigi mademelē. Be, dolō afādē dabadigimolō nelo amomuda hä, dabadigimelē. Amala hamoi amoda ado Godeie bebagi dēdēla negei dibe amo gadola gausiala digamāia. ¹³ Walioda hä, ne di neebea maahago. Gaso, nīe obeāgilo ilile isogi nobamāia, ne nagadaiawi nea dima adolasisamelē.

¹⁴ Na ilima dīe ado sāla iaha nebegi, nagadaia malamū hamolo neebe amolia ilima bimolō habobaha nelomelē. Mida, ne nagadaia sosogo made neebe amo gadola, ilige nagadaia sosogo made neebe amea. ¹⁵ Na dima adosebe amoda, nagadaiawila dia ili sigi mosāia made adosamelē. Nafade

hamolo busaea ili neala nafadelasiloea, dia sigi namiäiaie adosamelë. ¹⁶ Ne nagadaia sosogo made neebe amo gadola, ilige nagadaia sosogo made nea. ¹⁷ Dïe adoda dofä sälo dialea. Ili nafolala dihïle namiäia, dofä sälo ado amea, dia ilile isogi hamoi hamolasimalola sähago. ¹⁸ Dia nema nagadaiawi udia dolö nefolalebe welibalä namiäia fisiga wei amo gadola, nage ili udia dolö nefolalebea ami afufumalaimelë. ¹⁹ Na ili helësëla, ili dihïlefalï dofä nafolala namiäiaie, nege dima odala ïala neawe.

²⁰ Dima dolö amolimu helësëla adolasisa mademelë. Ili ado säla ïase amo nabala, nema asigi afädë negemolö amolilege gedola adolasisagomelë. ²¹ Nada ili afädëdi namiäiala helësëla adolasisago. Naadoo, di nema neebe amo gadolage, amase, dima ne neebe amo gadolage, ilida alïma namiäiala hamesa. Nagadaiawi udia dolö nefolalebe amolia, dia ne dofä fisiga wei gabula helësëmäiaie amala adolasisago. ²² Alï afädëdi neebe amo gadola, ilige afädëdi namiäia, dia nema geloile, ëi ilibiale ï amo, na iligali ïmelë. ²³ Ne ilima neebe ameage, amase, di nema neebe ameage, ili dofä afädëdi namiäiaie. Amoïe mida, nagadaiawi udia dolö nefolalebe amolia dia ne fisiga wei gabula helësëmäiaie, amase, dia ne boba hamose go gadola, ilige boba hamoi gabula helësëmäiaiemelë.

²⁴ Naadoo, dia udia dolö nema ï amoli ne namolöia ami ili nihïligïla namiäiaie, amase, nïe ëi ilibiale, yo digalole dia nema ï amo bimäiaie hamesamelë. Naga fïi made hamola nea, dia ne edefadomalä boba hamosa nelo amea, ëi ilibia amoge, yo digalo amoge ïmelë. ²⁵ Mogoi neebe Naadoo, nagadaia sosogo nefolalebe amoliada di dawa made gaso, nada di dawadigimelë. Amase, ne sosogo nefolalebe ilia dia ne fisiga wei gabula dawadigisa maadeimelë. ²⁶ Na ilima dïe ëi ulufalasi. Dia ne boba hamoi amo gadola, boba hamolo amo ilima diamiäiaie, amase, nihïne ilima namiäiaie, dïe ëi, hä, ulufalasisa namolömelëla adola wagai.

Yesuea yöi gaula së naala baagola nowei

18

(Yone 18-20)

Yudasaea Yesu hololöi

(Madiu 26.47-56, Maga 14.43-50, Ulugu 22.47-53)

¹ Yesuea Godema adosa maadelahilä, ïe bëgëla aulo amolibalä segea doadigila awäla ödä Gïdolono dëgëla alömodi asi. Sagaï afädë dïbea ami ïe bëgëla aulo amolali awäla besela galai. ² Sagaia amida dafidi Yesuea ïe bëgëla aulo amolibalä segeyo yafïegi ami gedosa aligïlo. Amala gedolo ameada, Yudasa e hololölo amea dawadigi nelo. ³ Amaï

ameada, Olomo ami dolö odoage, Godeie mosö idihë aligilo odoage, Felesi dolö odoaeage gobela ilo busa amoliage mosa-losebegi, ilia gele gamalige gaula, amase, nufidelo neleboge gagaulahilä, sagaia ami Yudasaea ili sigi asi. ⁴ Maasebegi, Yesuea ema hamomolö amo sulubadela hi dawadigilahilä, doadigila awäla ilima nabahalea, Dilia nowë hogola mofiaila nabi. ⁵ Amala nabasebegi, ilia ema säla obëgësalea, Niliada Nasalese dolö Yesu hogola misila säi. Amalebe, Yesuea ilima säla obëgësalea, Amoda nemelëla säi. E hololölo Yudasa amoge ilibalä misi nelo. ⁶ Yesuea, amoda nemelëla säi amo nabalahlilä, ili badadi gasia imomogola nagadaia fila didigafui. ⁷ Amasebegi, Yesuea ilima bu nabahalea, Dilia nowë hogola mofiaila nabi. Amalebe ilia sähalea, Niliada Nasalese dolö Yesu hogola misila säi. ⁸ Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Na dilima dafidi säla i amo, amoda nemelë. Dilia ne hogosa galëda, dolö nefolalebe gowe ili mosäia fu imola säi. ⁹ Dafidi hi sähalea, Naadoo, dia dolö negali i gowe ili afädë made dabadigila säi amo gadola gausiala digamäia amala säi. ¹⁰ Saimono Fidaea nudulo helebe afädë gaula misi amo dusugala neawelahilä, gobela ilo Busa Edefadeie hamoi hamolasilo amo nufi. Nufudasebegi, gëhe dafädimadi amo dagala salisi. Hamoi hamolasilo amoie ëida Malagusi. ¹¹ Amala hamosebegi, Yesuea Fidama sähalea, Dia helebego dihi salelo amogi sala obëgëmo. Dia helësësaleada, Naadoea ödä iigi usi i gowe na made molö gabula helësësalela säi.

Ilia Yesu Anasa neebee sigi asi

¹² Amalebegi, ami dolö amoliage, ilile beaha aligilo busaeage, amase, Yu ilile idihë aligilo amolaliage, Yesu gaulahlilä ëfëa nafodoi. ¹³ Amalahilä, ilia e Anasa neebeadale sigi asi. Anasa eda Gaiafasaie esöa nelo. Gäheo i amogida, Gaiafasa eda gobela ilo Busa Edefade nelo. ¹⁴ Dolö ameada Yu ilima dafidi sähalea, Afädëa udia dolö baagomolö amo bedefala baagomolö dofea gabumelëla säi.

Fidaea Yesu dawa madela säi

(Madiu 26.69-70, Maga 14.66-68, Ulugu 22.55-57)

¹⁵ Saimono Fidage bëgëla aulo elöge Yesu awäse amo gadola bëgëla hobeala asi. Bëgëla aulo elö amoda gobela ilo Busa Edefade amea dawadigi nelo. Ameada, e Yesubalä gobela ilo Busa Edefade amoie yala isogi nogila digai ¹⁶ gaso, Fida eda yala idi galo baagido nelo. Amala nebegi, bëgëla aulo elö, gobela ilo Busa Edefadea dawadigi amea udia dolisä idi galo beaha aligilo amoma sälahilä, ea Fida yala isogi sigi digai. ¹⁷ Sigi digasebegi, udia dolisä idi galo beaha aligilo amea Fidama nabahalea, Dige dolö goweie bëgëla auloledula nabi.

Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Ne mademelëla säi.
 18 Gögisebegi, hamoi hamolasilofulo, idihë aligilofulo amolia
 nulo gobelahilä, gögï hausa nefolalebea ami, Fida eege ilibalä
 ami gögï hausa nelo.

*Gobela ilo Busa Edefade amea Yesubalä gudi nabi
 (Madiu 26.59-66, Maga 14.55-64, Ulugu 22.66-71)*

19 Amo gala, gobela ilo Busa Edefade amea Yesuma ie bëgëla
 aulo amolilege, ea ado säla olelei amoiege nabi. 20 Amala
 nabasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Nada udia dolö nefo-
 lalabe amoli sulubadelama ulufala säla olelesa nelo. Segeyo
 sulubadelagi gedolo mosöage, Godeie mosöage, sege Yu ili
 gedosia ami olelesaleada, afädë musügä negela made olelesa
 nelomelë. 21 Edoie dia nema nabaha. Na mala säla iase nabelo
 amolima nabualo. Na säi amo ilia dawadigi neagomelëla säi.
 22 Yesuea amala säsebegi, idihë aligilo dolö afädë ga made
 nelo amea nabalahlilä, Yesu e naabo gafea nufudalahilä naba-
 halea, Dia gobela ilo Busa Edefade egowe gadoima egomalä
 säla obëgëmolöi gabulela nabi. 23 Amala nabasebegi, Yesuea
 säla obëgësalea, Na nafade säi galëda, gowe asiala säimelëla
 nefolalabe gowe ilia nabuäia fädäla sämalö. Be, na mogola
 säi amogi galëda, dia ne edogi nufudahala nabi. 24 Amalebe,
 Anasaea Yesu e gobela ilo Busa Edefade Gaiafasa neebee sigi
 mosalola säsebegi, Yesu e ëfëa nafodoi amola wäla sigi asi.

*Fidaea Bu elö Yesu dawa madela säi
 (Madiu 26.71-75, Maga 14.69-72, Ulugu 22.58-62)*

25 Saimono Fida e nulo gobeia ami gögï hausa nebegi,
 ilia ema nabahalea, Dige ie bëgëla auloledula nabi. Amala
 nabasebegi, ea säla obëgësalea, Ai. Ne mademelëla säi.
 26 Amala säsebegi, gobela ilo Busa Edefade amoie hamoi hamo-
 lasilo afädë ami nelo amoda, dafidi Fidaea gëhe dagala sali
 amoie sosogo nelo, amea Fidama sähalea, Sagaia ami ebalä
 neebe na meli amoda di madelela nabi. 27 Amala nabasebegi,
 Fidaea bu elö sähalea, Ai. Ne mademelëla säi. Amala säia gai
 amole, haea gagalugo gawalia gai.

*Ilia Yesu e Bailadi neebee sigi asi
 (Madiu 27.1-2, 27.11-14, Maga 15.1-5, Ulugu 23.1-5)*

28 Amala hamolahilä, ilia Yesu e Gaiafasa neebee amila
 Beledoliama mosöa ami sigi asi. Yosefalï sigi asi amoda, Yu
 dolö ilida Godeie siigi nigime baai made aligilo amo damu-
 molöi made gabugi, ili mosöa ami nogila digala made, segea

nelo. Mida, ilia Baagila Asi Segeyo amoie molö molöie amai.*
 29 Ili segea ami nebegi, Bailadi e segea fedalahilä ilima nabahalea, Dolö goweada edo nafade hamosebegi gudimolöie sigi misila nabi. 30 Amala nabasebegi, ilia ema säla obögësalea, Ea nafade made hamoi galebada, nilia e sigi made maalabiomelëla säi. 31 Amalebe, Bailadia säla obögësalea, Dihilile mala dibe amo gadola gudimolöie, dihili e sigi obögëmalola säi. Amala säsebegi ilia ema sähalea, Nilia gudilahiläda, dolö afädë nufulöi mademelëla säla negei dialeamelëla säi.* 32 Amala säi amoda, dafidi Yesuea sähalea, Nema gomalä hamosegi baagomolö gabula ulufala olei amo gadola gausiala digamäiaie säi. 33 Amala säsebegi, Bailadi e Beledoliama mosö isogi bu nogila digala, Yesu welahilä ema nabahalea, Dida Yu ilile ginilela nabi. 34 Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obögësalea, Dia dihī asigia helësëla nabahale, ma, odoaea nīeie säi nabala nabahalela nabi. 35 Amala nabasebegi, Bailadia säla obögësalea, Neda Yu dolö gabule. Dihile fifalī amoliage, gobela ilo busa amoliage di nīe naabogi gausi amoda, dia edo hamoi amea amahala nabi. 36 Amala nabasebegi, Yesuea säla obögësalea, Na beaha maadela sigi neebe amoda nagadaiaie mademelë. Be, nagadaiaie galebada, Yu dolö ilia ne gauloea, nīe hamoi hamolo amolia nudulabiogoda. Na beaha maadela sigi neebe amoda, hä, nagadaiaie mademelëla säi. 37 Amala säsebegi, Bailadia ema sähalea, Hä, di dofä beaha aligilo gini madelela säi. Amala säsebegi, Yesuea säla obögësalea, Dihī ne beaha aligilo gini neala säsebegomelë. Ado dofä amo säla iaha maademäia nagadaiawi digasebegi, ne nemea neegela ägüi amo neawe. Udia dolö dofä sälo sosogo nefolalebe amoli sulubadelaeadä, nīe ado nabelo neamelëla säi. 38 Amala säsebegi, Bailadia ema nabahalea, Ado dofä amoda edodula nabi.

*Bailadia Yesu e i fügäigi baala negemalola säi
 (Madiu 27.15-31, Maga 15.6-20, Ulugu 23.13-25)*

Bailadia ado säha maadela, segea bu doadigila fedala Yu dolö amoli neebea awälahilä, ilima sähalea, Ema nafade afädë

* **18:28:** 18.28 Beledoliama mosöda Gabenaie mosö edefade. Amogida ami dolö amoli aligilo. Gamane dolö busa Bailadige, amase, ie sosogo amolige Olomo dolö ameadä, Yu ilia Godeie siigi nigime baai made aligilo amoda, ilia bögëla hamolo made nelo. Amala hamolo ameadä, Yu ilia asigisaleada, ilia fii odoa ille mosöa nogila digaseda, Godeie siigi ili nigime baamolö gabula asigi. Udia dolö Godeie siigi nigime baai amolia Baagila Asi Segeyo amoie molö nulo made. *

* **18:31:** 18.31 Yu ilile sege amoda Olomo ilia beaha nelo. Ado odoa gudimolö galëda, Yu hili gudila hamogimalola säsegi, gudisa aligilo. Gasoda, Yu ilia gudisaleada, dolö afädë nufudala baagomalolada sälo made dilo. Mida, Olomo ilia sähaleada, Yu ilia dolö nufuabiola säla negei dilo. Dolö i fügäigi baala negela nufidelo mala amoda, Olomo iliamu amala hamolo negei dilo.

made beagoleimelë. ³⁹ Amai gaso, na dilile mala dibe amo gadola, Baagila Asi Segeyo besela galaseda, galabaia dolö afädë dihilima fisigälo. Amo gadola, na walio Yu udia dolöie beaha aligilo gini gowe dihilima fisigädulela nabi. ⁴⁰ Amala nabasebegi, ilia gelola uuala säla didigahalea, E mademelë. Balabasa fisigämalola säi. Balabasa eada fa neaha aligilo nelo.*

19

¹ Amala säi amo nabalahilä, Bailadia Yesu sigi awäla e fëgämaloi. Fëgälahlilä, ² ami dolö amolia ëfë äyo gägäi gadoia gini busa gadoi nasigila amalela ie busagia salugasilahlilä, fagulo bëi didiga salugalo afädëge salugasi. ³ Salugasi nebegi, ili e mia ga madela mafulahilä sähalea, Yu udia dolöie beaha aligilo ginie, di go gabiola sälahilä, naabo gafea fadaha nelo.*

⁴ Bailadi e bu elö doadigila fedalahilä, ilima sähalea, Dolö gowema nafade afädë made beagolei gabula helësëmäia, na dili neebea gui sigi segea doadigila fedahagola säi. ⁵ Yesu e ëfë äyo gägäi gadoia gini busa gadoi amalela salugasi amola, fagulo bëi didiga salugasi amola wäla fedasebegi, Bailadia ilima sähalea, Dolö amoda gowemelë. Bimola säi.

⁶ E bealahilä, gobela ilo busa amoliage, idihë aligilo amoliage, uuala säla didigahalea, Eda i fügäigi baala negemalola säla didigai. Amala säla didigasebegi, Bailadia ilima säla obëgësalea, Dihili e sigi awäla, i fügäigi baala negemolö mosalo. Nada ema nafade afädë made beagoleimelëlä säi. ⁷ Amala säsebegi, Yu ilia ema säla obëgësalea, Nilia ado afädë säla negei galea. Ea e Godeie malöla sälo ameada, ado säla negei dibe amo bëgëla, e nifulö dialeala säi.

⁸ Ado amo nabala Bailadi e edefademalä bedälahlilä, ⁹ Beledoliama mosö amoie mumusogi bu nogila digalahilä, Yesuma nabahalea, Dida abidi fii dolöla nabi. Amala nabasebegi, Yesuea ema made säla obëgëi. ¹⁰ Made säla obëgësebegi, Bailadia ema sähalea, Dia made säla obëgësale. Di fisigämola sämolöie geloige, i fügäigi baala negemola sämolöie geloige na gaulube amo, dia made helësësalela nabi. ¹¹ Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Gode ilibia neebe amea dia nema hamomäia geloi made i galebeda, dia nema hamomolö amo, hamomolöi made bealabio. Be, dolö die naabogi gausilo amea nafade hamoi amoda dia hamoi amo baagila, nafade edefademalä hamoimelëlä säi. ¹² Bailadia amala säi amo nabalahilä, Yesu fisigämolöie idi hogoi.

* **18:40:** 18.40 Dawadigi dolö ili yafiea helësësaleada, Balabasa eda Olomoge, Yuda gädilige, hailsa digimolöie nudulo amoligi afädëda e nelola helësëi. * **19:3:** 19.3 Madiu 27.29gi säi dibe amo bimalo.

Gasoda, Yu ilia uuala didigala sähalea, Dia dolö go fisigäla fisiga gaseda, dida Sisaie damelë mademelë. Dolö afädëa hï e ginila säsebe amoda Sisabalä ado niimelëla säla didigai. ¹³ Amala säi amo nabala Bailadia Yesu sigi segea doadigila fedalahilä, sege ëi Igi Bealë Baledëi difolalebea ami gudi mogesalea filo amodaia sulo. Sege amoie ëi Hibulu adoeada, Gabadala sälo. ¹⁴ Baagila Asi Segeyo amoie helësëla molö daialo segeyo amo gala eso mogosebegi, Bailadia Yu udia dolö ilima sähalea, Dilile beaha aligilo gini amoda gowemelë. Bimola säi. ¹⁵ Amalebe, ilia uuala didigahalea, Nufualo! Nufualo! Eda i fügäigi baala negemalola uuala säla didigai. Amalebe, Bailadia ilima nabahalea, Diliada na dilile ginigo i fügäigi baala negemäialela nabi. Amala nabasebegi, gobela ilo busa amolia säla obëgësalea, Nilile gini elöda maade. Sisa afädëmu neamelëla säi. ¹⁶ Amala säsebegi, Bailadia Yesu e i fügäigi baala negemäia, hilile naabogi gausi.

*Ami dolö amolia Yesu e i fügäigi baala negei
(Madiu 27.32-44, Maga 15.21-32, Ulugu 23.26-43)*

Amalebe, ami dolö amolia Yesu e sigi asi. ¹⁷ Ea hïle i fügäi amo hï gaulahilä, gaamu amo dïgila sege ëi Busa Giwi Segela sälo dibeami ami asi. Hibulu adoea sege amoda Gologodala sälo. ¹⁸ Segea ami ilia e i fügäigi baala negesaleada, dolö äudäge ebalä baala negei. Eda mogogi, elö ie naabo dafädimadi, elö ie naabo fefeädimadila baala negei. ¹⁹ Bailadia i gäi baledëidaia ado gowe dëdëla negemalosebegi, ilia amodaia dëdësalea, Nasalese fii Yesu, Yu udia dolöie beaha aligilo ginimelëla dëdëlahilä, i fügäi amoie bidigi baasi. ²⁰ Yesu e gaamu ga madela baala negei ameada, Hibulu adoeage, Olomo adoeage, Giligi adoeage säla dëdëla negei dibe amo, Yu udia dolö yafiea nidesamu nelo. ²¹ Amala dëdëla negei dibe amo bealahilä, Yu ilile gobela ilo busa amolia Bailadima sähalea, Dia Yu ilile beaha aligilo ginila sälada dëdëmabu. Ea hïmu sähalea, Neda Yu udia dolöie beaha aligilo gini neamelëla sälola säla dëdëmola säi. ²² Amala säsebegi, Bailadia säla obëgësalea, Na dëdëi gomu diamiäia. Gameläla säi.

²³ Ami dolö amolia Yesu hä, i fügäigi baala negesilahilä, ie fagulo gii amo biyidiala mogei. Mogelahilä, ilia afädë afädëla nea gagai. Nea gahalähilä, ie fagulo elö daia salugalo sedade gii amomu dilo. Fagulo amo asogemolöi made, didigala afädëfalï asi gabugi, ²⁴ ami dolö amolia hilidomu sähalea, Fagulo go made gadelala, nowëa neasebelela melëdelä sadu hamodila säi. Ado säla negei amea sähalea, Iliä nïe fagulo mogelahilä, nïe daia salugalo gii amoie sadu hamoimelëla säla dëdëla negei dibe amo gausiala digamäiaie, amala hamoi.

²⁵ Yesuie emege, emeie esamage, Golobasaie udia Melige, amase, gaamu Magadala udia Melige, ili Yesu i fügäigi baala negei amo ga madela ami nefolalo. ²⁶ Yesuea, ie emele, ie bægëla aulo amoligi ea boba hamolo amole ga madefali neebe amo bealahilä, emema sähalea, Neme, die malöda egowemelëla säi. ²⁷ Amase, bægëla aulo amomage sähalea, Die diemeda egowemelëla säi. Amalebe, bægëla aulo amea amo gala säia amila e sigi awäla ea mosöa sigi nelo.

Yesu hi hame hä, mosaloi

(Madiu 27.45-56, Maga 15.33-41, Ulugu 23.44-49)

²⁸ Hobeala, Yesuea hamoi hahamola misi amo hä, walio hamosa maadei gabula helësëlahilä, Ne ödä molö gabula säi. Ado säla negei dibe amo gadola gausiala digamäiaie amala säi. ²⁹ Amala säsebegi, ödä i afädëgi wani ödä gamogai usi ami dilo amogi, ilia dahudu gadoi i afädëie ei hisoboie adomogi yaala, wani ödä gamogai amogi gelahilä, Yesuie nafia diisi. ³⁰ Amala hamosebegi, Yesuea wani ödä amo nalahilä sähalea, Hä, hamosa maadei amola säla, ie busa fuäia idogola ie namolö amo fisila, hame hä, mosaloi.

Ami dolö afädëa Yesuie afawa gögë gäwi

³¹ Sabada segeyo edefade amoie molö daialo segeyo gabugi, ilia Sabada segeyo amogi domalo i fügäidaia ami made diamiäiala helësëla, Yu ilia Bailadima sähalea, Ilile emo giwi dagabolahilä, domalo neala gaula mosäia, dia emo giwi dagabomalola sämäia helësëi dialeamelëla säi. ³² Amala säsebegi, ami dolö amoli awälahilä, Yesubalä baala negei dilo amogi afädëie emo giwi dagabolahilä, elö amoie emo giwige dagaboi. ³³ Amalahilä, ilia Yesu dibe maala beahamelebe, eda hä, hame doala asi dibe amo bealahilä, ie emo giwi made dagabola, ³⁴ afädëa Yesuie afawa gögë gäwi amole healele ödäle besigai. ³⁵ Amo hamose melëlo dolö amea, nelebo ea meli amo säla ulufai. Ea säla ulufai amoda dofämelë. Amase, säla ulufasebe amoda dofäla hi dawadigi. Ameada, diliage asigi afädë negemäiaie, ea säla ulufasebemelë.* ³⁶ Godeie ado säla negesalea, ie giwi afädë made dagabomolömelëla säla negei amo gadola gausiala digamäiaie amala hamoi. *Gë Udälo 34.20*

³⁷ Amase, ado elö säla negei dibe amoda gowe. Dolö gögë gäwi amoda ilia bimolömelëla säla negei amo gausiala digamäiaie amai. *Segelaea 12.10*

* **19:35:** 19.35 Beahaleada, healele ödäle besigase melëlo amoda, bægëla aulo Yesu hi boba hamolo dolö amomelë. Mida, Yone 19.26-27gi sähalea, Bægëla aulo amoda Yesu i fügäigi baala negei dibe gaalu ga madela nelo amo säi.

*Ilia Yesuie domalo igi äbä gähe duwia ami baui
(Madiu 27.57-61, Maga 15.42-47, Ulugu 23.50-56)*

³⁸ Amalahilä, hobeala Alimadia fii Yosebea Bailadima Yesuie domalo amo nedulela nabi. Yosebe eda Yesuie bægëla aulo nelo gaso, Yu ilibalä bedähalea, ie asigi afädë negei amo musügä negela nelo. Bailadia, ä nimalola säsebegi, ea awäla Yesuie domalo amo nii. ³⁹ Nigudimusi e, dafidi Yesu neebee gasigi aulo amoge, ebalä asi. Nigudimusia i afädëie heale muwege, i ëi elö aloie healele gegoai dilo amea, Yesuie domalobalä negemolöie gaula asi. I heale gegoai dilo amoie yöi dofeda, gilo nabülasi ohodoa gadoi dilo. ⁴⁰ Elea Yesuie domalo amo nealahilä, Yu dolöea bausalea hamolo amo gadola, i heale gegoai dilo amola Yesuie domalobalä baagoi usililo fagulo hedabia balagula usili. ⁴¹ Ilia Yesu i fügäigi baala negesi diloa amida, sagai afädë dilo. Sagaia amida baumolöie igi äbä afädë doalahilä, dolö afädë made baui, gähe dilo. ⁴² Elea Yu ilile Sabada segeyoie daialo segeyo gabula helësëlahilä, baumolö äbä duwi ga made dilo ameadä, elea Yesuie domalo amogi bausi.

20

*Yesu nowei
(Madiu 28.1-8, Maga 16.1-8, Ulugu 24.1-12)*

¹ Salele mi gäwi segeyogi, sege yomolö gaalu, Magadala udia Meli e bauia ami awälahilä beahamelebe, äbä igia idi gai amo doga negei dibe meli.* ² Amo beala, e baluluia awälahilä, Saimono Fidale bægëla aulo elö Yesu hi boba hamolo amole neebee besela galala, elema sähalea, Ilia Dafidilo Geloi bauia amila gaula asi gabio. Ilia abidi gaula awäla negeidu, nilia dawa madela säi. ³ Amo nabalahilä, Fidale bægëla aulo elöle amila doadigila bauia ami moholö asi. ⁴ Helegela gaalu baluluia asi gaso, bægëla aulo elö amea Fida digila, edale bauia ami awäla besela galai. ⁵ Besela galalahilä, nogila digala made, dosogägila fia idogola salea, aga beahamelebe, fagulo hedabi amomu isogi ami dibe meli. ⁶ Saimono Fida hobeala maala, baui isogi nogila digalahilä beahamelebe, fagulo hedabi amoge, ⁷ fagulo Yesuie busa neegisila bausi amoge, gedola negela made, fagulo busa neegisi amo hido galila negei dibe meli. ⁸ Amalebe, bægëla aulo elö bauia dafidi besela galalo amoge, oböla hobeala baui isogi nogila digalahilä, amala hamoi dibe amo beala, e asigi afädë negei. ⁹ Yesu bauiala nowemolö dialeamelëla, ado säla negei dilo

* **20:1:** 20.1 Saleleie mi gäwi segeyoda, salele ede. Edolo niliada gifalädalüla sälo.

amoda, amo gala ilia hedabola helësëi made nelo. ¹⁰ Amo bealahilä, hele mosöa obëgëi.

Magadala udia Melia Yesu meli
(Madiu 28.9-10, Maga 16.9-11)

¹¹ Segea baui baagido nea, Melia dïisa nelo. Dïisa nea wäla, dosogägila fia idogolahilä, baui isogi beahamelebe, ¹² selesaia fii fagulo falei salugai äudä, Yesuie domalo baui diloa ami, elöda busa diloamadi, elöda emo diloamadila sebe meli. ¹³ Elea Melima nabahalea, Udiao, dia goda edogi dïisa neala nabi. Amalebe, ea elema säla obëgësalea, Iliä nïe Dafidilo Geloi gaula awäla, abododi negeidula dawa made amea dïisamelëla säi. ¹⁴ Amala sälahilä, e besuia imogola beahamelebe, Yesu neebe meli. Ea meli gasoda, Yesu gabula made helësëi. ¹⁵ Amasebegi, Yesuea ema nabahalea, Udiao, dia goda edogi dïisa nea. Dia nowë hogosala nabi. Melia dolö amoda sagai beaha aligilo amo gabula helësëlahilä, ema sähalea, Dolö edefadee, dia e gaula asi galëda, nihï nea äudulä, guwi gaula awäla negei dialeala sämola säi. ¹⁶ Amala säsebegi, Yesuea ema, Meliela säi. Amala säi amo nabalahlilä, ea besuia imogolahilä, Hibulu adoea ema Elabonaiela säi. Nilile ado sälada Säla Olelelo. ¹⁷ Amalebe, Yesuea ema sähalea, Naado neebea gadogo aso, fedaia mateda, dia nema diigimabu. Dia nedoolali neebea awälahlilä, gomalä sämalo. Neda aso, nïe Naadoge dilile Eedoge, amase, nïe Godege dilile Godege neebea fedamolö neebeola sämalola säi. ¹⁸ Amala säsebegi, Magadala udia Meli e awälahlilä, bëgëla aulo amolima sähalea, Na Dafidilo Geloi e melimelëla sälahilä, ema säla i amo ilima säla iaha maadei.

Bëgëla aulo amolia Yesu meli
(Madiu 28.16-20, Maga 16.14-18, Ulugu 24.36-49)

¹⁹ Segeyo amo galamu, salele mi gäwi segeyogi, eso digase gaalu, ië bëgëla aulo amoli Yu ilibalä bedähalea, ili sefolalo mosö amo idi fëdöla galahlilä sefolalo.* Amala sefolalebegi, Yesu ili sebe mogogi ami maala nea, ilima sähalea, Dalulo dilibalä namiäiala säi. ²⁰ Amala sälahilä, naaboge afoge ilima olei. Iliä hä, Dafidilo Geloi bealahilä, edefademalä obeägï. ²¹ Yesuea ilima bu elö sähalea, Dalulo dilibalä namiäia. Naadoea ne fisiga wei amo gadola, nage dili fisiga gahagomelëla säi. ²² Amala sälahilä, ea ilimadi hame hëia fedala nafi fo diigilahilä sähalea, Eleloi Gesami nimo. ²³ Odoaea nafade hamoi amo dilia hëla fisiseda, hëla fisimelë. Be, odoaea nafade hamoi amo dilia made hëla fisiseda, nafade amolida diamolömelëla säi.

* **20:19:** 20.19 Yone 20.1ie gasumili amo bimalo.

Domasaea Yesu meli

²⁴ Yesu besela galasolo amo galada, ili giwilasi amoligi Domasa, ie ei elö Didimusila sälo amo, sebegi made besela galai.* ²⁵ Hobeala, bögëla aulo odoa amolia ema sähalea, Nilia Dafidilo Geloï melimelëla säla i. Amala säla iäsebegi, Domasaea ilima sähalea, Ie naabogi milï gäwi amo made bealage, nie naabo sögöea ie milï gäwi bu amogi made digalage, amase, ie afawa gäwi bu amogi nie naaboea made digalage, nada dofä gabula made helësëmolömelëla säi. ²⁶ Amala säi salele afädë baagilahilä, ie bögëla aulo amoli bu mosöa geGEDOLA sefolalo. Amo gala Domasage hiligila sulo. Idi sulubadela fëdöla gai gaso, Yesu e ili mogogi ami maala nea, ilima sähalea, Dalulo dilibalä namiäiala säi. ²⁷ Amala sälahilä, ea Domasama sähalea, Nie naabogi die naabo sögöea digala bimo. Amalahilä, die naabo mogodigila nie afawa digala bimo. Hä, bealahilä, asigi äudä negela made, afädëfalï negemalola säi. ²⁸ Amala säsebegi, Domasaea ema säla obögësalea, Nie Dafidilo Geloï, nie Godela säi. ²⁹ Amala säsebegi, Yesuea ema sähalea, Dia ne beala asigi afädë negesale. Ne made beala asigi afädë negese amoliada, edefademalä obeägisa neamelëla säi.

Beba dëdëi goweie mi

³⁰ Yesu e bögëla aulo amolibalä nelo amo gaalu, ilile si-igi dolöea hamomolöi made gadoi odoa yafie hamoi dibede amoda, beba gowegi hulu made dëdëi. ³¹ Gaso, beba gowegi dëdësebeweda, Afädë Memelei amoge, Godeie malö amoge Yesu gabula helësëla, ema asigi afädë negemäiage, amase, dilia ema asigi afädë negesa nea, ie eigi namolöi namolö gaula namiäiage, dëdëla negesawe.

Yesu e ie bögëla aulo neebee bu besela galai**21***(Yone 21)**Bögëla aulo gifalädaläaea Yesu meli*

¹ Hobeala, bögëla aulo amoli Dabeliasa oeaba ami nebegi, Yesu e bu elö ilima ulufadigila besela galai amoda gomalä hamoi.* ² Saimono Fidage, Domasa ie ei elö Didimusige, Galili segeie gaamu Gaina ami fii Nadanalege, Sebediie malö äudä amolege, ie bögëla aulo äudä elölege, ili ami gedola nefolalo. ³ Ami nefolalea, Saimono Fidaea ilima sähalea, Neda seme digila awähadiola säsebegi, ilia nilige hä, dibalä maahagola säi.

* **20:24:** 20.24 Ei Didimusila säi amoie mida gomalä. Emea äudä busa dila ägüi amogi elöla säi. * **21:1:** 21.1 Oeabo Dabeliasa amoie ei elöda Galili.

Amala sälahilä, ili duugi fifigila awäla, gasigi seme digisa nea, seme isoie afädëge made neala nelo.

⁴ Sege yose amo gaalu, Yesu bosea ami maala nelo gaso, ie bögëla aulo amolia e Yesu neala made helësëi nelo. ⁵ Amala nebegi, Yesuea ilima nabahalea, Malisäo, dilia seme afädë made niilela nabi. Amala nabasebegi, ilia säla obögësalea, Ä, made niimelëla säi. ⁶ Amalebe, ea ilima sähalea, Selëgëgo dilile du dafädimadi digiseda, seme odoa digamolömelëla säi. Amalebe, ilia selëgë amala digilibe, seme yafie digai amea, selëgë dusugamolö uli. ⁷ Amala hamosebe amo bealahilä, bögëla aulo afädë Yesu hi boba hamolo amea, Saimono Fidama sähalea, Goweda Dafidilo Geloï gabula säi. Dafidilo Geloï gabula säi amo nabalahlilä, Fidaea fagulo daia salugalo dafidi gila negei dilo amo salugalahilä, ödägi nila digai. ⁸ Amase, bögëla aulo odoa amoliada dudaia nea, selëgëgi seme digaide amo dusugala gaula agesua moholö asi. Ili neloa amila ödä agesuada, mia made made, mida hädali afädë gadoï dilo.

⁹ Ili agesua aliga alogola beahamelebe, nulo gobei elëlëgi amodaia seme gobei afädë, beledige dibe meli. ¹⁰ Yesuea ilima sähalea, Dilia walio seme nii gogi odoa gaula misiëla säi. ¹¹ Amala säsebegi, Saimono Fida e awäla dudaia nea, seme selëgë amo agesua dusugala gaula misi. Seme bobogamu selëgëgi digai amo gedolada hädali afädëie nabülasi biaie odoai ohodoa (153). Seme malei digai amea, selëgë nulimolöi gaso, made nuli.

¹² Yesuea ilima sähalea, Dili hä, molö naa mofiamola säi. Amalebe, bögëla aulo amoli bedähalea, iligi afädëa di nowëla made nabi. Iliada Dafidilo Geloï gabulamumu helësëi. ¹³ Yesu e maala nea, beledi gobei amo neala iligali sogolahilä, seme gobei amoge, amo gadola wäla hamoi.

¹⁴ Yesu e bauiala nowëla awäla nea, bögëla aulo amoli neebee bu osoda ulufala besela galaida amo.

Yesuea Fidama nie sugua sibi amoli sigi namialola säi

¹⁵ Ili molö naha maadelahlilä, Yesuea Saimono Fidama nabahalea, Yoneie malö Saimonoo, odoa gowe ilia ne boba hamose amo gadola made, dia baagila awäla, ne dofä gelola boba hamosalela nabi. Amala nabasebegi, Fidaea ema säla obögësalea, Ü, Dafidilo Geloï, na di boba hamose amoda, dia dawamelëla säi. Amala säsebegi, Yesuea ema sähalea, Nie sugua sibi malö amoli molö iaha namialola säi. ¹⁶ Yesuea ema bu agedu nabahalea, Yoneie malö Saimonoo, dia ne dofä gelola boba hamosalela nabi. Amala nabasebegi, Fidaea ema sähalea, Ü, Dafidilo Geloï, na di boba hamose amoda, dia dawamelëla säi. Amala säsebegi, Yesuea ema säla obögësalea,

Nie sugua sibi amoli sigi namialola säi. ¹⁷ Yesuea aso, bu osoda ema nabahalea, Yoneie malö Saimonoo, dia ne boba hamosalela nabi. Yesuea bu ohodoala dia ne boba hamosalela nabi amogi, Fida e asigia yöia idogolahilä, Yesuma sähalea, Dafidilo Geloï, nelebo sulubadela dia dawadigisa maadei neebe amo, na di boba hamose amoda, dia dawamelëla säi. Amala säsebegi, Yesuea ema sähalea, Nie sugua sibi amoli molö äaha namialo. ¹⁸ Na dima dofä gelola sähago. Di malisä nelö amogida, die malibu negelahilä, dihi moholö helësese amo gadola nawesa aligilomelë. Gaso, di momaeala fia idogose amo gaaluda, die naabo mogodigia gasegi, dolö odoaea di malibu negesilahilä, dia moholö helësëi madeido amogi sigi moholömelëla säi. ¹⁹ Yesuea ado amala säi amoda, Fida e abeahämola hamola baagola, Godeie ei ilibia amo gauia adamolö amoie helësëla amala säi. Amala sälahilä, Yesuea Fidama sähalea, Di ne bögëla misiëla säi.

Bögëla aulo Yesuea boba hamoi amoma ado säi dialea

²⁰ Fidaea besula beahamelebe, bögëla aulo Yesu hi boba hamolo amo, ele bögëla maaha neebe meli. Dolö amoda dafidi ili molö naha sefolalo amo gala, Yesuie bidagia golögia alogola nabahalea, Dafidilo Geloie, nowëa di hololömolö gabula sälo amo maaha neebe meli. ²¹ Beahamelebe e gabugi, Fidaea Yesuma nabahalea, Dafidilo Geloï, dolö gowedala nabi. ²² Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obögësalea, Ne obögësalea e namolöi namiäiala hameseda, amoda diele. Dida ne bögëla misiëla säi. ²³ Amalebe, odoa ilia sähalea, Bögëla aulo go made baagomolöla säimelëla edoolalima säla daidoi. Gaso, Yesueada e made baagomolömelëlada made säi. Ea sähaleada, Ne obögësalea e namolöi namiäiala hameseda, amoda dielela amomu amala säi.

²⁴ Bögëla aulo amea nelebo ea meli amo hi säla ulufadigisa nea, amala hamoi amo hi bebagi dëdëla negei amoda amomelë. Nilia ea säla ulufadigi amoda dofä gabula helësësamelë.

²⁵ Yesuea hamoi elö elöla yafie hamoimelë. Hamoi amo hido hídola hulu sulubadela dëdëla negesa maadei galebeda, sege dibe sulubadelagi beba yafie hamoi amo negemolö fu made bealabiola helësësamelë.

Hä amo.

Abosolo Dolö Amolia Hamoi Amo Neala olelo oboba

Uluguea Ado Mala Hedabi dafidi dödëi amo dödësa maadelahilä, hobeala beba elöwege Ulugu eamu dödëi. Yesuie Ado Mala Hedabi abosolo dolö ilia säla olelemäia Godeie Gesamia idi olei.

Yesuea ado afädë säi amoda gowe. Gesami Hedabi e dili neebea gui maala ie geloia dilile isogi nobamolömelë. Amala hamoseda, nïe Ado Mala Hedabi gaula Yalusalemege, Yudiamadige, Sameliamadige, sege föi sulubadelagi olelesa nawesa namolömelëla säi. (Abosolo 1.8)

Yesuea amala säi amo gadola ie bögëla aulo amolia Ado Mala Hedabi säla daidola nawesa nelo. Amala säla iäsebegi, dafidida Yu udia dolö hili ilimu Geleso sosogo nelo. Hobealada sege föi sulubadelagige Geleso sosogo aligisa maadela nelo.

Beba Abosologi afädë säi amoda, dafidi Bëdigosi Segeyogi Yesuie bögëla aulo sebea Gesami Hedabi digai amoge, amase, hobeala Gesami Hedabia iilasila geloi iäsebegi, hamoi hamosa nelo amoge dödëi dialea. Yesu selesaia mosöa awäla nebegi, Geleso sosogo nefolalo amolia Yalusaleme nea Ado Mala Hedabi säla daidosebegi, udia dolö yafie nefolalo amoli asigi besui.

Ilia Yu udia dolöie sege sulubadelamadige Sameliamadige säla daidosa maadei. Aso, iliamu wagadi made sege odoa dibeamadige, Olomomadige säla iia nawesa maadei amoie ado säla dödëla negei dialea.

Yesuea Gesami Hedabi imolömelëla säla negei

¹⁻² Diofilasao, dafidi na bebagi dödëla negesaleada, Yesuea hamoi amoge, olelei amoge dafidi mi gäwia amila e selesaia mosöa fedala asi segeyo amoge dödëla negesa maadeimelë. Fedala made nea, ea Gesami Hedabiie geloia abosolo dolö namiäia memelei amolima gomalä hamomalo, gomalä sämalola säla iaha maadei. ³ Yesu së naala baagolahilä, bu nowela abosolo dolö amolia e dofä nowei gabula helësëmäia e ulufadigila segeyo nabülası biyidia ilibalä nea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoie ilima säla iaha nelo. ⁴ E, aso, ilibalä nea ea ilima sähalea, Dilia Yalusaleme digila mosabio. Nadoea imolömelëla na dafidi dilima säla i amo imäia gui beaha namialo. ⁵ Yoneada ödäea gesa nelomelë. Segeyo ede made nelolahilä, dili Gesami Hedabia gemolömelëla säi.

⁶ Amo gala, ili gege dolahilä ema nabahalea, Dafidilo, Isilale udia dolö nilia nihili beaha namolö, nihilima ia obögëmolö

walio gogilela nabi. ⁷ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Nadoea hï asigia segeyo daijala negei amoïe dawada, dilile made. Segeyo amo daijaloda Nado hïdomumelë. ⁸ Amai gaso, Gesami Hedabi e dili neebee gui maala, ïe geloia dilile isogi nobamolömelë. Amala hamoseda, nie Ado Mala Hedabi gaula Yalusalemege, Yudiamadige, Sameliamadige, sege föi sulubadelagige olelesa nawesa namolömelëla säi.

Yesu selesaia mosöa fedala asi

⁹ Ea ado amo säha maadelahilä, ilia ami beaha nebegi, e neala gauia adala selesaia mosöa fedai amo baidilia haguia amea, bu elö bimolöi made meli. ¹⁰ E fedala awäse amo gaalu, ilia muugi sisila nebegimu, dolö fagulo falei salugai äudä fodolofalï maala ilibalä neebe meli. ¹¹ Amolea ilima naba-halea, Galili dolöla dilie, mi edoïe muugi sisilamu dialeala nabi. Amala nabalahlilä elea sähalea, Yesu goda walio dili digïla, e neala gauia adogola selesaia mosöa fedasebe amoda obëgëmolö. E selesaia mosöa awäsebe dilia meli amo gadoi wäla obëgëmolömelëla säi.

Ilia Yudasa bedefala dolö afädë memelei

¹² Amala säsebegi, ili Olibe bidaia amila Yalusaleme obëgëi. Segebia amila Yalusaleme ga madefalï, Yu udia dolöea segeyo Sabada gafegi nawelo amo gadoi. ¹³ Ili Yalusaleme beselagalahlilä, mosö iso daia hogoli hili fisia ami fedala nogila digai. Amolida Fidage, Yonege, Yemesege, Äduluge, Filibige, Domasige, Badolomiuge, Madiasige, Alibiasaïe malö Yemesege, Selodo sosogo Saimonoge, Yemesëie malö Yudasage. ¹⁴ Dolö amolia Godema adomolö ili gegedosamu aligilo. Udia odoage, Yesuïe eme Melige, ïe edoolalige ilibalä amala gegedolo.

¹⁵ Amo gala asigi afädë negei sulubadela gegedolada hädali afädëie nabülasi äudä gadoi sefolalebegi, Fidaea nowela nea sähalea, ¹⁶ Nedoola dilie, Godeïe ado siiba säla dëdëla negei amo dofä gausiala digamolömelë. Yudasaea dolö nefolalo amolia Yesu gaumäia idi olei amoïe Gesami Hedabia Debidima aligilahilä bea säla negei amo gadola dofä gausiala digaimelë. ¹⁷ Yudasada nili sosogo nelo. Nihiligïla hamoi gegedola hamomolöïe e memeleimelëla säi. ¹⁸ (Yudasa hï nafade hamola muni nii amea sege afädë nofela nii. Amala hamola sege nia ami baagola digala bole dusula gahidado beselagalai. ¹⁹ Amo hamoi amo hobeala Yalusaleme nefolalo amolia nabaha maadei. Amalebe sege amoïe ëi ilile ado sälada *Ageledama* negei. Nilile ado sälada heale sege.) ²⁰ Fidaea sähalea, Sama bebagi ado afädë säla negei amo gowe. ïe mosö nalämäia. Mosö amogi afädë made midiäiala

säla dödëla negei dialea.

Sama 69.25

Amase, ado elö säla negei dibe amo gowe.

Hamoi ea hamolo negei amo elöea hamola bedefamäiala

säla dödëla negei dialea.

Sama 109.8

²¹ Amai gabugida nilia dolö elö gowe gadoi memeledelä. Amoda Dafidilo Geloï Yesu afu mafusa nelo amo gala nilibalä nawelo. ²² Yonea ödägi gese melëlo, Yesu neala gauia adala fedai melëlo nilibalä nawelo. Amea nilia e dofä baagola noweila dawadigi amo nilibalä sämolöie memeledelä.

²³ Amala säsebegi, ilia dolö äudä ëi säla negei. Dolö elö amoie ëida Yosebe, odoaea ie ëi Basabasala sälo, odoaea Yasadasala sälo nelo amo. Amase, elö amoie ëi Madiasile säla negei.

²⁴⁻²⁵ Amala sälahilä, ilia Godema adosalea, Dafidilo Geloï, dia sulubadelaie iso beaha maadei. Dolö äudä memelei amolegi afädëa Yudasaea abosolo hamoi idiadolasia amila bedefamäia dia afädë memelei amo olemalo. Yudasa eda hi segea awähalea abosolo hamoi digila asi gabiola säi. ²⁶ Amala Godema adolahilä, elele ëi dödëla salalahilä fofogolebe Madiasiie ëidale beselagalasebegi, abosolo gidälasia amolibalä giwi e baala namiäia memelela ifosi.

2

Godeie Gesami digai

¹ Yu udia dolöie molö nulö segeyo ëi Bëdigosi* beselagalasebegi, ili sulubadela mosö afädëgi gegedola sefolalo. ² Amala gegedola sefolalebegi, fo geloïie goba gadoi aabela guula maalahlä, mosö ili fifigi sebea ami digala nobai. ³ Amala digala nobalahilä, nulo söale elile gadoi moge mogela ili sulubadela hïdo hïdolama aliligisebe meli. ⁴ Amalahilä Gesami Hedabia udia dolö amoli sulubadelama nobalahilä, ilia fii odoaië ado säla beselagagalamäia Gesami Hedabia sälasisi.

⁵ Yalusaleme ami Yu udia dolö Godeie mala nabelo sege föi sulubadelaï nefolalo amoli bobala asi ami sulo. ⁶ Udia dolö amolia goba amo nabalahilä, ili sulubadela gegedoi. Gegedoi amolia hïdo hïdolaëa nabelebe, ilile ado sälo amo gadola säsebe amo nabalahilä, ili sulubadela fudugi. ⁷ Amo nabala, ili edefademalä fudugilahilä sähalea, Wae. Nilile ado säla säha dibego ilida Galili dolö madefa. ⁸ Ili nilile ado elö elöi amo säsebe nihili nabasebeweda, abeahäladu. ⁹ Nili Badialage, Midialage, Elamalage, nili Mesobodemia dolöge, Yudialage, Gabadosialage, Bödasalage, Esialage, ¹⁰ Filigialage, Bäfilialage, Isibilage, Libiaie sege Sailinimadilage, Olomola söfë misi amolige, ¹¹ Yu udia dolöge, udia dolö odoaea Yuie mala gaula

* **2:1:** 2.1 Segeyo edefade Bëdigosi amoie ëi elöda Sagaia Molö Hëhela Nelo Segeyo. Baagila Asi Segeyo molö nahilä segeyo nabülasi bia baagilahiläda Bëdigosi Segeyo beselagalalo.

mogolo amolige, Gilidilage, Alebialage, nili sulubadela nefolalebewema, ilia nihilile ado adola, Godea hamoi edefade hamoi amoie säla äasebegola säi. ¹²Ili fudugila asigi säosäolahilä sähalea, Goda edodula säla didigai. ¹³Odoa nefolalo amolia gadiabola sähalea, Wani ödä gähe hamola negei amo edefadela naala gagaosebega säi.

Fidaea Ado Mala Hedabi säla i

¹⁴ Amala säi amo nabalahlä, Fida e abosolo gidälasi amolibalä nowela nea ea ilima ado gelolafali sähalea, Yu dolö dilimage Yalusaleme nefolalebe dilimage, amo hamoi amo säla idulä. Nie ado hedabola nabualo. ¹⁵ Dilia dolö goweli gagaosebela heläsäi amoda amai mademelë. Segeyo walioda, aso, yosemelë*. ¹⁶ Go hamose goda dafidi bea sälo Yoalea säla negei amo gausiahamelë. Eada gomalä säla negei.

¹⁷ Godea sähalea, Segeyo aligila wagamolö ga madese gaaluda, na nie Gesami udia dolö sulubadelama söga salimolömelë.

Dilile didiwi diefegalia nie mala olelesa namolömelë. Amase, dilile malö malisä amoliage sosoäla awäla elö elöla bimolömelë. Amase, dolö asigi fädäi neebe amolia simasimolömelë.

¹⁸ Segeyo amogimu nie hamoi hamolasilo udia dolö amolimage na nie Gesami söga salimolömelë. Ili nie mala olelesa namolömelë.

¹⁹ Na muugi adogo hido elöi hamolasila naga föidaiage dolöea hamomolöi made gadoi hamolasimolömelë. Healege nulo söage höba buguge hamomolömelë.

²⁰ Amase, Dafidilo Geloie Segeyo Edefademalä beselagalamolö amo, aso, made beselagalala neegi, esoge usila aubege bëlahilä heale uii beselagalamolömelë.

²¹ Amala hamosegi Dafidilo Geloima damula mosöla säsebe amolida damula aulo gaula namolömelëla Godea säila Yoalea säla negei amo Fidaea säi. *Yoale 2.28-32*

²² Fidaea sähalea, Isilale dolöla dilie, ado sähago. Nabualo. Nasalese fii Yesuea geloi melëlo made gadoi hamolage, hido elöi hamolage, dolöea hamomolöi made gadoi hamolage, Godea Yesuma aligila dilibalä nea amala hamoi. Amala hamoi ameada e Godea odala äala hamoi amo hamomolö misi amo olei. Amoda dilia dawadigi nebege. ²³ Dolö amoda gaula imolömelëla Godea dafidi daijala negei amo gadola hamomäia fisigisi. Dilia e baagomäia dolö nafade hamolo nefolalo amolia e i fügäigi baala negemäia hamolasi. ²⁴ Baagoia e nafodomolö uli amea Godea baago amoie säa e fisigisimäia e nowela ifosi. ²⁵ Debidiage ie heläsëla säi amo gowe.

* **2:15:** 2.15 Yosemelëla säi amoie mida gomalä, Yu udia dolö amolia wani ödä yose made nulö.

Na beahamelebe Dafidilo Geloï e nebalä ga madefali namolöï namolö misi neebe meli. Nafadea ne neala fologolasiloea, ne gelolasimolöie e nie naabo dafädimadi ga made misi nea. ²⁶ Amalebe nie isogi edefade obeägilo nobalahilä na obeägi ado säi. Amase, nie domalogi hamomolö amo hamomäia na beaha namolö. ²⁷ Dia nie gesami baagoi uguli mosöa ami digila made moholö. Die hamoi hamolasilo dihi memelela odai amo bauia ami made sigämolömelë. ²⁸ Dia ne namolöie idi oleimelë. Dia nebalä namolöï nebegoeada ne obeägilo nobalahilä obeägisa namolöla

Debidia säimelëla säi.

Sama 16.8-11

²⁹ Fidaea amala sälahilä sähalea, Nedoola dilie, nilile mäu Debidie, na dilima fädäla sähago. E baagoige bauige. E bauri amo nili mia wi walio dialea. ³⁰ Dafidi eda bea sälo nebegi, Godea ema ado dofä gelola säla negesalea sähalea, Hobeafali die mäu afädëa beaha aligilo gini filodaia samialamolömelëla säla negei amo Debidi hi dawadigi nelo. ³¹ Godea Afädë Memelei amo baagolahilä nowela ifosimolö amoie Debidia bea sähalea, Ie gesami uguli mosöa digila made moholö, ie domalo bauia ami sigämolö madela bea säla negei. ³² Amaimo, Yesu amoda Godea nowela ifosi. Amo nilia beaha maadei amo säla iahamelë. ³³ Godea Yesu neala gauia adala fedalasila ie naabo dafädimadi ifosilahilä, ie Gesami i. Eedoea Gesami imolömelëla dafidi säla negei amo i. Ea amo walio söga sali amo dilia siia beala gëhea nabi amomelë. ³⁴⁻³⁵ Debidi eda selesaia mosöa fedai made gaso, ea säla negesalea sähalea,

Dafidilo Geloia nie Dafidilo Geloima sähalea, Na die ado nii amoli die emoea emosala namiäia, di nie naabo dafädimadi awäla salea beaha samialola säimelëla

säi.

Sama 110.1

³⁶ Fidaea amala sälahilä sähalea, Isilale udia dolö nefolalebe dili sulubadelaea hedabola helësëmalo. Yesu e dofä dilia i fägägi baala negei amoda Godea e Dafidilo Geloï namiäiage Afädë Memelei namiäiage ifosi amo hedabola helësëmalola Fidaea säi.

Udia dolö yafte asigi besula ödägi gei

³⁷ Ado säi amo nabalahlä, ilile isogi awäla gäwilebe Fidala abosolo odoa amolima nabahalea, Nedoola dilie, nilia abilia hamomolödula nabi. ³⁸ Amala nabelebe Fidaea säla obëgesalea, Dili asigi besula hido hidola Yesu Gelesoie egi ödägi gemalo. Amala hamosegida, dilia nafade hamoi amo hëladigila diligali Gesami Hedabi imolömelë. ³⁹ Godea imolömelëla säla negei amo gadola dilimage, dilile malö amolimage, udia dolö wagadi made nefolalebe amoli sulubadelamage imolömelëla säla negei. Dafidilo Geloï Godea e

neebea misiäia wemolö amoli sulubadelama ïmolömelëla säla negeila Fidaea säi.

⁴⁰ Fidaea ado geloi odoage häila nabalöi hamoi odoage ilima gelola säla ïalahilä sähalea, Udia dolö nafade memelela made sulubadela hamolo walio nefolalebe welia së molö amogi dilila nulöea fisäla awäla asigi besumalola säi. ⁴¹ Ea amala säi amo hedabola häila nabi amoli ödägi gei. Segeyo amo gala udia dolö dausini ohodoa baai. ⁴² Abosolo dolö amolia mala olelei amo bëgëla hamoladigi, Geleso sosogo odoabalä dila nea, molö gedola nadigi, Godema adoladigi, amo sulubadela ilia gelola hamosamu nelo.

Geleso sosogo nea mala hedabi hamoi

⁴³ Udia dolö sulubadela fudugila bedäi. Godea abosolo dolö amolima aligila hïdo elöi hamolasila, dolöea hamomolöi made gadoi hamola nawei amogi. ⁴⁴ Amase, asigi afädë negei nefolalo amolige afädëdi nelo. Hïdo hïdolaïe nelegei dilo amoda ili sulubadelaïe ua gadoi dilo. ⁴⁵ Segege, nelegeige bidi nealahilä, mogela nelegei made amoligali ilo. ⁴⁶ Amase, segeyo sulubadelagi ilida gobela ilo mosöamu gegedolahilä, hilile mosöa afufusa neada ilile iso asigi falagasei nea hiligila obeägila molö gegedola naala, ⁴⁷ Godeïe ëi gauia adaha neebe amo bealahilä, udia dolö nefolalo amoli sulubadelaëa obeägila melëlo. Segeyo sulubadelagi Dafidilo Geloia odoa asigi afädë negei amolida neala baalasi.

3

Dolö emo nafadei afädë wahilasi

¹ Segeyo afädëgi eso digase gaalu, Fida Yonele gobela ilo mosöamadi asi. Deadi amo gadola ilia Godema adosa aligilo negei. ² Amaimo, dolö afädë, ïe emea neegela ägüsolo amo gala emo nafadei amo gadoi neegela ägüi, amo ilia sogobala gaula awäla gobela ilo mosö idi nogila digalo Aye Negei dibeä ami ifosisa aligilo. Segeyo sulubadelagi ea gobela ilo mosöa digasebe amolima muni ïmola sämäia ifosilo. ³ Fida Yonele gobela ilo mosöa nogila digasebe amo bealahilä ea elema sähalea, Alia ne muni ïmola säi. ⁴ Amala sälebegi Fida Yonelea ema sila nea Fidaea sähalea, Alïma bimola säi. ⁵ Amala sälebegi e ïmolö gabula helësëla ea elema si. ⁶ Amala sisebegi Fidaea ema sähalea, Muni afädë gauï mademelë. Amai gaso, afädë gauï amo digali ïahago. Nasalese fii Yesu Gelesoïe ëigi säha, di nowela nawemola säi. ⁷ Amala sälahilä ïe naabo dafädi amo nabelela gauia adalasisëbegi, ïe emo fodolofalï neala gelolasi. ⁸ Nowela nila sadia adodogola asi. Amala awäla elebalä gobela ilo mosöa nogila digala, Godeïe ëi gauia adala emo gumu sesegegila nawesa nelo. ⁹ Udia dolö nefolalo amoli

sulubadelaëa e Godeie ei gauia adala awäse amo bealahilä¹⁰ ilia helësësalea, Gobela ilo mosöa nogila digalo Aye Negei dibeä ami salea muni imola säha filo amo gabula helësëi. Ema hamoi amo bealahilä ili hame galalaia fedala fudugi.

Fidaea gobela ilo mosöa Ado Mala Hedabi olelei

¹¹ Dolö amea Fida Yonelema gaula fëdöla nebegi, udia dolö nefolalo amoli fudugilahilä, gobela ilo mosö hadai dibeä ami baluluia mafui. Hadai amoda Solomonoie hadaila sälo.
¹² Fidaea udia dolö mafui amo bealahilä, ea ilima sähalea, Isilale dolö dilie, amo hamoi amogi dili fudugilahilä alima sisila dibegoda edoie. Amai dilia helësësaleada, alile geloiage Godeie mala mogola gaula neebeweage alia dolö gowe nowela ifosila helësësale.
¹³ Abalahamage Aisagage Yeigabage, nilile mäuge ilile Godea ie hamoi hamolasilo Yesuie ei ilibi-amäia neala gauia adalasi. Dolö amo dilia dilile sigi aligilo neebee sigi gaula asimelë. Bailadi neebee sigi awäsebegi, Bailadia e fisigäla fisiga gamolö hamosebegi, diliada ema baagi äla golala melimelë.
¹⁴ Dilia dolö hedabi mogoifali hido elöi amoma baagi äla golala bealahilä, dolö nufidelo amo fisigämola säla didigai.
¹⁵ Udia dolögali Namolö Gaumäia ilo amoda baagomäia nufimelë. Amo baagolahilä Godea bauia amila neala nowela ifosi neebee amo alia siia melimelë.
¹⁶ Yesuie eigi asigi afädë negei amea Yesuie eia dolö dilia beala dawadigi amoma geloi i. Yesu hi alile asigi afädë negei neala nowelasimelë. Asigi afädë negei amea dili sulubadelaie siigi e wahilasimolöi wahilasimelë.

¹⁷ Amai gabugi, nie nedoola dilie, dilia Yesuma hamoi amo fädäla helësëla made nea hamoila helësësa. Dilile sigi aligilo amoliage amala hamoila helësësamelë.
¹⁸ Amo gadola siibafali Gode e bea sälo sulubadela nefolalo amolima aligilahilä nea, ea Afädë Memelei amo së molömelëla bea säla negei amo gadola amala gausiala digai.
¹⁹ Amala hamoi gabugi asigi besula dilile nafade hamoi amo hëmäia Gode-madi namialo.
²⁰ Dilia amala hamoseda, dilile gesami gelolasimolöie Dafidilo Geloia e neebeeala fu imolömelë. Amase, Afädë Memelei amo dilile namiäia dafidi odalasi Yesu amo dili neebee fisiga wemolömelë.
²¹ Siibafali Godea bea sälo hile nafolai amolima aligila bea säla negei amo gadola, Godea sulubadela bu elö gähe namolö segeyo daiala negei amo gadola gausiala digamäia Yesu e selesaia mosöa beaha nea.
²² Siiba Mosesea sähalea, Dafidilo Geloia Godea dilile didoomadila aligila afädë bea sälo ne gadoi dilile bea sälo memelela ifosimolömelë. Amala aligiseda, dilia ie ado nabala bëgëla awäla hamomalo.
²³ Ie ado nabalahlilä made hamose dolö amolida Isilale udia dolö amolibalä made namiäia nufudala baagomolömelëla Mosesea säi.
²⁴ Amo gadola bea sälo sulubadelaëa,

Samuale neloa amila, bea säla negesalea segeyo waliowegi hamosebeweie bea säla negei. ²⁵ Dilida bea sälo amolile malöge, amase, Godea dilile mäuma asialo made ado elöi säla negei amoie malöge nebege. Godea Abalahamama sähalea, Däe mäuma aligila udia dolö fifi asi dibe amo sulubadela neala obeägilasimolömelëla säi. ²⁶ Amaimo, Godea Yesu e ie hamoi hamolasilo namiäia diligalidale fisiga wei. Fisiga wei amoie mida gowe. Dilia nafade hamosa nebea amila ea sigi gaula obögëlahilä obeägilasimäia fisiga weimelëla Fidaea säla wagai.

4

Ilia Fida Yonele nafodoi

¹ Elea udia dolöma säla äaha nebegi, gobela ilo dolö nefolalo amolige, gobela ilo mosö idihë aligilo amolile beaha aligilo amoge, Sadiusi nefolalo amolige ele nebea misi. ² Elea udia dolöma Yesu baagola nowei amea baagoi amoli nowela namolömelëla säla olelesebegi, ili mihaläla misi. ³ Ili maalahilä ilia ele gaula nafodolahilä amo gala gasisebegi, aiyo gudi-molölahilä galabaia mosöa negei. ⁴ Amaimo, elea säla i amo yafia nabalahlilä asigi afädë negei. Hä dolö asigi afädë negei amoli gedolada dausini bia.

⁵ Segeyo elö aligisebegi, ilile sigi aligilo amolige, dafidilo amolige, mala dawadigi amolige ili Yalusaleme gegedoi. ⁶ Gobela ilo Busa Edefade Anasage, Gaiafasage Yonege Alegisädage, gobela ilo Busa Edefadeie sosogo nefolalo amolige sulubadela gegedoi. ⁷ Ili gegedoi sebea ami ele ifosilahilä elema nabahalea, Alia hamoi amo edo geloia, nowëie eigila hamoila nabi. ⁸ Amala nabasebegi, Fidama Gesami Hedabi nobai nea ea ilima säla obögësalea, Udia dolöie sigi aligiloge dafidilola dilie, ⁹ amai dilia walio aläma mi nabi amoda alia dolö emo nafadei afädë ugila negei amoie nabi galëda, amai dilia helësësaleada dolö emo nafadei amoda abeahäla hedabomolöi gabu. ¹⁰ Amai galëda, dili sulubadelaage, amase, Isilale fii sulubadelaage, mi fädäla helësëmolö dialea. Nasalese fii Yesu Gelesoie äia dolö wagadi nebegowe wahilasimolöi wahilasi amo dihili beasebegomelë. Dilia Yesu Geleso i fügäigi baala negei amo Godea bauia amila nowelasi amoda amo.

¹¹ Igi amoda mosö olelo dilia hamomolöi made gabulahilä, memelela fisi amo geloi dafidilo dibeda amomelë.

¹² Elöea damula moholöi made neamelë. *Sama 118.22*
Sege föi sulubadela-lagi nebe amola nili damula moholö udia dolögali äi elö made imelëla Fidaea säi.

13 Iliä beahamelebe Fida Yonelea gelolahilä bedäla made säsebe amo beala ele sugulu made hamoi, nelebo afädë oodo bealage made hamoi dolö nelo amo helësëlahilä ili fudugi. Fudugilahilä gaso, ilia helësësalea ele Yesubalä neë melëlo amo helësëi. 14 Amala helësëlahilä ilia beahamelebe emo nafadei dafidi wahilasi amo elebalä neebe amo bealahilä, elema ado säla obëgëmolöi made meli. 15 Amalebe ilia ele Galisolö mosöa amila segea oodola doadigila mosalai. Ele asibua hilido didiäla 16 sähalea, Nilia malö äudä amolema abilia hamomolödu. Elea dolöea hamomolöi made gadoi afädë gelola hamoi amoda udia dolö Yalusaleme nefolalebe amolia dawadigisa maadei. Elea amala made hamoila sämolö uli gabu. 17 Amaimo, säla daidoloea, nilia ele nifulöie sähaleada, elema ëi go säla udia dolö odoama bu säla imabiola gelola sädila säi. 18 Amala sälahilä ele welahilä ele maasebegi elema gelola sähalea, Alia Yesuie ëi säla udia dolö odoama amala olelemabiola säla i. 19 Amala säsebegi, Fida Yonelea säla obëgësalea, Godeie siigi, alia dilia säse go gadola nabala hamomolö amo dofeale ma, Godea säsebe amo gadola nabala hamomolö amo dofeale. Dilia memelemo. 20 Amai gaso, alia meli amoge nabi amoge sämolö amo, made sämolö ulimelëla säi. 21 Amala sälahilä ilia elema säi amo gadola bu elö ele nifulöie ado gelolafali säla ialahilä ele nifulö fu made beasebegi fisigäla fisiga gai. Fisigäi amoie mida, udia dolö nefolalebe amoli sulubadelaëa Godea hamoi amoie ie ëi gauia adaha neebe amo helësëlahilä amai. 22 Dolöea hamomolöi made gadoi hamola dolö wahilasi amo eda gäheo i nabülasi biyidia baagi nelo.

Iliä Godema adosalea ie ado mala olelemolöie geloi imalola säi

23 Fisigäsebegi Fida Yonele helele sosogo neebea obëgëlahilä, gobela ilo busa amoliage dafidilo amoliage elema ado säi amo elea ilima säla iäha maadei. 24 Säla i amo nabaha maadelahilä, ili sulubadelaëa hame afädë negela Godema adosalea, Dafidilo Geloie, muge naga föige ödä duhuluge nelebo sulubadela amoligi dibe sebe neebe amoge dia hamosa maadei. 25 Siiba nilile mäu Debidi, die hamoi hamolasilo amoma aligila Gesami Hedabia ado säi amo gowe.

Edoie udia dolö fii odoa ilia edefademalä mihalähamu nea.

Edoie udia dolö amolia nali ado afädë negesamu nea.

26 Sege sulubadelaie beaha aligilo gini nefolalo amolia nudumolöie daiala nefolalo.

Sigi aligilo amolia gege dolahilä Dafidilo Geloie amoge ie Afädë Memelei amoge daia sasagala neala golila

säi.

Sama 2.1,2

²⁷ Amo gadola Heledoeage Bödiasa Bailadiage elebalä udia dolö fii odoaeage Yu udia dolöeage dofä gaamu gowegi die hamoi hamolasilo hedabifalä Yesu, dia memelei amo, daia sasagala neala golimolöie gegedoi. ²⁸ Iliä amala hamoi amoda dafidi die geloiage asigiage daijala negei amo gadola gausiala digai. ²⁹ Amaimo, Dafidilo Geloie, ilia nili nifulöie ado gelola säha nelo amo dia walio asigiimalo. Die hamoi hamolasilo nilia bedäla made gelola nea die ado mala säla olelemolöie geloi imalo. ³⁰ Amo gala oloi dibe amo wahilasimolöiege, die hamoi hamolasilo hedabifalä Yesuie äia dolöea hamomolöi made gadoi hamolasimolöiege hido elöi hamolasimolöiege, die naabo mogodigimalola säla adoi. ³¹ Godema adola wagai amole mosö ili gedola sefolalo amo fogola Gesami Hedabia ilima nobasebegi, ilia Godeie ado mala bedäla made gelola säla iaha nelo.

Udia dolö sulubadelaea odoa ugila negei

³² Udia dolö Yesuma asigi afädë negei nefolalo amoli sulubadelaea hame afädë negela asigi afädë negela nelo. Amala negela neada afädëa ie nelegei dibe amo bealahilä goweda niemelëla sälo made, hido hídolaie nelegei dilo amoda ili sulubadelaië ua gadoi dilo. ³³ Abosolo dolö amolia gelola nea Dafidilo Geloie Yesu baagolahilä nowela neala gelola säla olelesa nelo. Godea ili sulubadelama edefademalä obeägilasilahilä hedabola ugila negesa nelo. ³⁴ Ili sosogo nefolalo amoligida nelebo afädë ufoida made. Ilile sosogo odoaea segege mosöge munia bidi nealahilä ³⁵ abosolo dolö amoligali ilo. Amala ilalahilä abosolo dolö amoliada udia dolö odoa ufola adi nefolalebe amoligali mogela ilomelë.

³⁶ Amo gadola dolö afädë nelo amoie äida Yosebe. Ie äi elö abosolo dolö amolia negeida Banabasa. (Banabasa amoda ado gowe gadoi. Iso asigi neala gelolasilo dolöla säla äi negei.) Banabasada Ilibai sosogo nelo. Eda ödä södülogi Saibulusi fii. ³⁷ Amea ie sege afädë dolö elöma muni nii amoda gaula maala abosolo dolö amoligali i.

5

Ananiasa Safailalea hamoi

¹ Amala hamolo amo gadola dolö afädë Ananiasa ie udia Safailalea elele sege dilo amogi dolö afädëma bidi nii. ² Muni bidi nii amo Ananiasaea mogela odoa hile negesi. Ie udi-aeage amo dawadigi sulo. Amalahilä Ananiasaea muni odoa amo gaula awäla abosolo dolö amolima i. ³ Iäsebegi Fidaea Ananiasama sähalea, Dia Godeie Gesamima wäfalä sämolöie mugabe Saidani die isogi nobamäia fu iögo edoie. Dia die segeie bidi nii muni amogi odoa dihile negei gabu. ⁴ Sege

bidi made nealada dihile dilo madele. Bidi nealahiläda bidi nii amoge dihile madele. Die isogi amala hamomolö helësëi amoda edoie. Dia wäfalä säi amoda dolöma made, Godema säimelëla säi. ⁵ Fidaea säi amo nabala Ananiasa ulula digala hame doala asi. Amala hamoimelëla säi amo nabelo amoli sulubadelaea edefademalä bedäi. ⁶ Amala hamosebegi, malisäea baagoi amo faguloea usulala gaula awäla bausi.

⁷ Aoa ohodoa baagibua* egoama hamoi amo helësëla made idia amo misi. ⁸ Amala maasebegi Fidaea ema nabahalea, Nema sämo. Alia sege muni nii amoda hä amo wäla niilela nabi. Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Ä. Alia muni nii amoda hä go wälamelëla säi. ⁹ Amala säsebegi, Fidaea ema sähalea, Diage diguaeage ali haligilaea Dafidilo Geloie Gesamia abilia hamosebelela bimolöie fedogola meli amoda edoie. Digua baulo amolia dige gaula moholöie mumusogi digamolöie mosö idiliba maaha neamelëla säi. ¹⁰ Amala säi amole fodolofalä Fidaie emo mia ulula digala hame doala asi. Amala hame doala asi amole malisä amolia maala e baagoi dibe amo bealahilä ilia ie domalo segea gaula awälahilä egoa bauia amimu bausi. ¹¹ Udia dolö Geleso sosogo nefolalo amolia edefademalä bedäla didigai. Amala hamoimelëla säi amo nabelo sulubadelaeage amai.

Dolöea hamomolöi made gadoi hamoi

¹² Udia dolöbalä nea abosolo amolia dolöea hamomolöi made gadoige hido elöige yafie hamosa nelo. Amoli sulubadelaeada hame afädë negela Solomonoie hadai dibe amimu gegedosa aligilo. ¹³ Ili gegedosebea amida udia dolö odoa nefolalo amolida ilibalä gedomolö bedälo. Amala bedäi nea gaso, ili beahaleada ilile ei gauia adaha aligilo nelo. ¹⁴ Amalo gaso, udia dolö yafie nefolalo amolia Dafidilo Geloima asigi afädë negesa maadelahilä Geleso sosogo nefolalo amolibalä baai. ¹⁵ Amalebe oloi difolalo amoli gaula mafula idiafa Fida awäsido fëo fösisila nidila negeladigi, dafudaia gaula maala nidila negeladigi. Amoie mida, ilia helësësaleada Fida e maasegi, ie ausuluboea oloi difolalebe amoli dabemäia amai. ¹⁶ Sege odoa Yalusaleme ga madela dibemadi amodila udia dolö yafiea oloi difolalo amolige mugabe fedai difolalo amolige gaula gegedosebegi, sulubadela neala hedabola wahiladigisa maadei.

Selesaia fia abosolo dolö fisigäi

¹⁷ Amala hamosebegi, gobela ilo Busa Edefade nelo ameage, amase, ebalä aligilo Sadiusi sosogo dolö amoliage naabo gëi. ¹⁸ Amala helësëlahilä ilia abosolo dolö amoli neala

* 5:7: 5.7 Molö giai deala molöi gadoi baagibua.

nafodolahilä gaula awäla galabaia mosöa negesi. ¹⁹ Amala negesi dibegi gasigi Dafidilo Geloïie selesaia fii afädëa galabaia mosö idi gai amo doga negesilahilä, ili sigi gaula segea doadigila fedalahilä ²⁰ ilima sähalea, Dili afialahilä gobela ilo mosöa nea namolö gähe goweïe mala sulubadela udia dolöma olelemalola säla i. ²¹ Amala säi amo nabala abosolo dolö amoli yosefali gobela ilo mosöa ami awälahilä udia dolöma mala olelesa nelo.

Gobela ilo Busa Edefade nelo amoge ebalä aligilo nefolalo amolige maalahilä ilia ado sämolö Yu udia dolöie dafidilo asigi gäwi nefolalo Galisolö amoli gegedomalai. Gegedolahilä ilia sähalea, Galabaia mosöa amila dolö amoli sigi misiäiala säla ïmolö mosalola säi. ²² Amala säsebegi, idihë aligilo amolia galabaia mosöa awälahilä beahamelebe, dolö amoli maade beala Galisolö dolö amolima säla ïmolö obëgëi. ²³ Obëgëlahilä ilima sähalea, Nilia galabaia mosö idi fëdöla gai amoge idihë aligilo idi gasia nefolalebe amolige melimelë. Bealahilä nilia idi gai amo dogala beahamelebe ami dolö afädë sebege made melimelëla säla i. ²⁴ Amala säla ïasebe amo nabalahlilä, gobela ilo mosö idihë aligiloie beaha aligilo ameage gobela ilo busa amolaliage goea edo beselagalamolödula helësëla asigia säosäosa dilo. ²⁵ Ili amala asigi säosäosa dibegi dolö afädë maalahilä ilima sähalea, Nabuö. Dolö dilia galabaia mosöa negei amoliada gobela ilo mosöa udia dolöma mala olelesa nefolaleamelëla säla i. ²⁶ Amala säla i amo nabalahlilä, idihë aligiloie beaha aligilo amola, idihë aligilo amolali awälahilä ili sigi obëgëi. Udia dolö nefolalebe amolia ili igia nufideloëa bedälahlilä, ilia ilima nelebo afädë made hamola, geleä awäla sigi obëgëi.

Abosolo ilia bedäla made ado säi

²⁷ Ili sigi obëgëlahilä Galisolö dolö sefolalebea ami ifosi. Ifosilebe gobela ilo Busa Edefade amea ilima sähalea, ²⁸ Nilia dofä dolö amoïe ëi säla olelemabiola gelola säla i. Amai gaso, nabuö. Mala amomu Yalusaleme udia dolöma säla ïasebegi ilia dilile ado nabaha maadei gabio. Amase, dolö baagoi amoge diliada nilia nufila sämolöi nebegola säi. ²⁹ Amala säsebegi, Fidala abosolo odoa amola ilia säla obëgësalea, Nilia dolöëa säse amo gadola made, Godea säse amo gadola hamomolöi galea. ³⁰ Dilia Yesu baagomäia iigi baala negei amoda nilile mäuïe Gode neebe amea e nowela ifosimelë. ³¹ Eda Dafidiloge Damula Auloge namiäia Godea e gauia adala ïe naabo dafädimadi ifosi. Godea amala hamoi amoïe mida gowe, Isilale udia dolö asigi besumäiage nafade hamoi amo hëla fisimäiage fu ïmolöie amala hamoi. ³² Niliage Gesami Hedabi Godea ïe mala hamolo nefolalebe amolima ilo ameage

amala hamoi amo dawadigila siia bealahilä säla ulufadigisa aligilo nili nefolalebewemelëla säla ï.

Gamelielea Galisolöma ado säi

³³ Galisolö dolö amolia ilia säi amo nabalahlä edefademalä habobala abosolo amoli baagomäia nufulöla helësëi. ³⁴ Amala helësësa dibegi, Galisolö dolö sefolalebea amoligi afädë nowei. Eda Felesi dolö, eada Ado säla negei dibe amo olelelo. Ìe ëi Gamaliele. Udia dolö nefolalo sulubadela eada ëi sälo neala sälo nelö. Amea sähalea, Dolö go ili oodola segea namolö mosalamola säi. ³⁵ Amala sälahilä Galisolö dolö amolima sähalea, Isilale dolöla dilie, dilia dolö go ilima nelebo afädë hamomolö helësësa galëda, dafididale fädäla helësëmalo. ³⁶ Aso, sedade nelola made, Deyudasa e maalahilä ea sähalea, Neda dolö ëi sälomelëla säsebegi, udia dolö hädali biyidia gadoia e bögëla afiai. Amai gaso, e baagomäia nufudasebegi e bögëla aulo amoli dusudasisalea mala olelei amo hogosa helei. ³⁷ Amase, hobeala gamanea udia dolöie ëi dëdëselo amo gala, Galili fi afädë, ïe ëida Yudasa, misi. Maalahilä ïe adoea udia dolö yafie neaha maadesebegi, eege baagomäia nufudasebegi, e bögëla aulo amoli sulubadela dusudasisa maadei. ³⁸ Amaimo, walio na dilima säha, dolö go ilima afädë hamola made hä guilasimalo. Iliä daiai amoge hamoi amoge hili döfelëla hamosa galëda, amoda hogosa helemolömelë. ³⁹ Ma, Godea hamomäia daiai hamosa galëda, dilia haimolö ulimelë. Dilia Godebalä ado neloeamelëla Gamelielea säi. Amala sälebegi Galisolö dolö amolia Gamelielea säi amo gadola hamodeläla helësëi.

⁴⁰ Amala helësëlahilä, ilia abosolo amoli welahlä mofisebegi, ili fëgämalai. Fëgälahilä Yesuie ëi säla bu elöda olelemabiola sälahilä ili fisigäi. ⁴¹ Amalebe ili Galisolö neebea amila obeägila segea doadigila asi. Obeägila asi amoie mida gowe, Yesuie ëigi hewai amo Godea dofeala helësëi amogi. ⁴² Amalahilä segeyo sulubadelagi gobela ilo mosöa amige udia dolö mosöa amige Ado Mala Hedabi olelesalea, Godea Afädë Memelela ifosi amoda Yesu neamelëla fisila made, säla ïahamu nelö.

6

Abosolo ili ugila negemäia ilia dolö gifalädalä memelei

¹ Segeyo amo gaaluda, Yesu bögëla aulo malei maala bahamu nelö. Giligi ado sälo amolia Alamege ado sälo amolibalä gëgësalea sähalea, Dilia segeyo sulubadelagi mogela ilo amogida nilile udia didalo sebe amoligali made ilomelëla säla gëgëi. ² Amala gëgësebegi abosolo giwilasi amolia Yesu bögëla aulo odoa amoli sulubadela gegedomalolahilä ilima sähalea, Nilia Godeie ado amo fisilahilä molö mogemolö amo

dofea made gabumelë. ³ Amai gabugi, nedoola, dilia dili nebegogi dolö gifalädaliä mogoi neala sälo, Godeie Gesami nobai, hedabola dawadigi, amomu memelemalo. Memelelahilä, hamoi amo ilia sigi namiäia ifosidelä. ⁴ Amalahiläda, niliamu Godema adosa namolö amoge udia dolöma Godeie ado mala säla imolö amoge hamosamu namolölamelëla säi. ⁵ Amolia säi amo udia dolöea nabalahlilä sulubadelaea dofea gabula säi. Amalahilä, ilia Sidibeni memelei. Sidibeni eda asigi afädë negelahilä gelola nea Gesami Hedabige ema nobai nelo. Amase, Filibige, Bologolusage, Niganologe, Dimonoge, Bamenasage, Nigolasage ili memelei. Nigolasa eda Ädiago fii. Eda Yu fii made gaso, dafidi Yu udia dolöie mala neala gaulahlilä ilibalä dila nelo. ⁶ Dolö memelei amoli abosolo ili nebea sigi maala ifosisebegi, Godema adolasila ilia ilima naabo negesi.

⁷ Amala hamolahilä Godeie ado mala säla daidoi. Yalusaleme ami Yesu bégëla aulo udia dolö yafie, sämolö asusugai awäla baai. Gobela ilo dolö yafieage Yesuie mala gaula mogola asigi afädë negei.

Yu ilia Sidibenibalä gudi

⁸ Godeie ugila negeloge geloige Sidibenima nobalasisebegi, e udia dolöbalä nea hido elöige dolöea hamomolöi made gadoige gelola hamosa nelo. ⁹ Amala hamosebegi, dolö odoaea Sidibenibalä gégësa nelo. Yu udia dolö amolile gedolo mosö afädë amoie ëida Fisigäi Amoli Dilo Mosöla sälo amoligi nelo. Dolö amolida Salinalage Alegisädalialage misi. Ilibalä odoage Silisiala Esialage misi amoli sulubadelaea Sidibenibalä gégësa nelo. ¹⁰ Gégësalea Gesami Hedabia Sidibeni hedabola dawadigilasi amea ilia ado säi amea e aulo dabemolöi made nelo. ¹¹ Ilile adoea aulo dabemolöi made bealahilä, geleä hado musügä awälahlilä dolö odoama sähalea, Sidibenia Mosesele Godele gagadela säse nabimelëla sämalola säi. ¹² Amala säi amogi udia dolö nefolalo amoliage, dolö dafidilo nefolalo amoliage, mala dawadigi nefolalo amoliage habobala mihalälahlilä, ilia Sidibeni sigi gaula Galisolö dolö nebea ami asi. ¹³ Amalahilä ema ilia wäfalä babala säsäla sämäia dolö odoa sigi maalahlilä amolia sähalea, Dolö nebe egoeada sege Godea hile nafolai goge* Ado säla negei dibe amoge gagadesamu nelomelë. ¹⁴ Eada gomalä säimelë. Nasalese fii Yesuea mosö go haila fisila, mala Mosesea säla negei amo nalaba maaha nelo nilia nabaha nebewege neala bedefamolömelëla säi amo nilia nabimelëla säi. ¹⁵ Amo säi amo nabalahlilä, Galisolö dolö sefolalo amolia Sidibenie migalä sila beahamelebe selesaia fiie migalä gadoi nebe meli.

* **6:13:** 6.13 Sege Godea hile nafolaila säi amoda gobela ilo mosö amoie sähalea säi.

7

Sidibenia Galisolö dolö amolima ado säi

¹ Amaimo, gobela ilo Busa Edefade nelo amea Sidibenima nabahalea, Ilia ado säsebe go dofä säsebelela nabi. ² Amala nabelebe Sidibenia säla obëgësalea, Nado nedoola dilie, ado sähago. Nabualo. Nilile naua mäu Abalahama e Halana made awäla Mesobodemia nebegi, Gode yo digalo hido elöi amo Abalahama neebee maala beselagalai. ³ Maalahilä ea ema sähalea, Die segege sosogoge digila sege na olese amogi mosalola säi. ⁴ Amala säi amo nabalahlilä, e Galadia sege digila Halana namolö asi. Ie eedo baagolahilä, sege walio dili neebee ami namiäia e Godea namolö mosalola säi. ⁵ Amo gala ema sege fufu afädë nofela made i. Sege afädë emo afädëa emosamolöige dofä made i. Amai gaso, Godea sege amogi dige die diaua mäu ilige dili namiäia imolömelëla Godea Abalahama e malö maade nebegi säla negei. ⁶ Godea gomalä säi. Die diaua mäu amoli elöie segea namolömelë. Ami gäheo i hädali biyidia galabaia hamoi gadoi hamosa neebe amo gaaluda, dolö elöea ili neala sëlasimolömelë. ⁷ Amamolö gaso, ili galabaia hamoi gadoi hamomäia hamolasilo fii amolibalä na gudimolömelë. Gudilahilä ili sege amo digila awälahlilä, sege wegi nea nïe ëi gauia adamolömelëla Godea säi. ⁸ Amase, Godea asialo made ado elöi säla negei amoie ea nofe negela Abalahamama gafodo damulasilo mala negei. Amala negei amo gadola Aisaga emea e ägülebeda segeyo gödögi Abalahamae Aisagaie gafodo damulasi. Hobeala Aisagaie malö Yeigabamage amai. Amalahilä Yeigabaie malö nilile mäu giwilasi amolimage amai.

⁹ Nilile mäu gidälasi amolia giwi afädë Yosebema naabo gëlahilä, eda Isibi segea galabaia hamoi gadoi hamolasilo namiäia odoama muni imolahilä muni nii. Isibi segea sigi asi gasoda, Godea e sigi nea ¹⁰ yöi elö elöla sulubadela dibeaa amila e damula awäla ugila negei. Isibi sege beaha aligilo Gini Felauie siigi, Godea Yosebegali hedabola dawadigilasiloge mala hedabi hamolasimäiage i. Amo bealahilä, Isibi udia dolöge, amase, ie mosö sulubadelage sigi namiäia Yosebe memelela ifosi.

¹¹ Amalahilä Isibi sege sulubadelagige Gainana sege sulubadelagige sidë i maasebegi, udia dolö edefade yösa nefolalo, nilile mäu ilia molö abidi galea walebelela hogoi gaso, afädë made beagolei. ¹² Aso, molö made nebegi, Isibi segea molö galeamelëla säi amo nabalahlilä, Yeigabaea nilile mäu nelo amolima degabo mi gäwila afiamola sälahilä ili fisiga gai. ¹³ Amalahilä bu elö awäsebegi Yosebea ie edoolalima, neda

Yosebemelëla ulufadigila säla i. Amala sälahilä nebegi, Felauëa Yosebe sosogo amoge dawadigi. ¹⁴ Amalahilä, Yosebea ië eedo Yeigabala e sosogola Isibi misialola säsi. E sosogo gegedolada nabülasi gifalädaliäie odoai bia. ¹⁵ Misialola säsi amo nabala Yeigaba Isibi digala nebegi, hobeala e baagoi. Amalahilä nilile mäu amolalige baagosebegi, ¹⁶ ilile domalo amo Segeme segea gaula obëgëlahilä, sege dafidi Abalahamaëa Segeme ami Hamolöie malöma baulo sege bidia niia ami baui.

¹⁷ Godea Abalahamama ado säla negei amo gausiala digamolö fu ga madesalea, Isilale udia dolö Isibi nefolalo amoli sosogo malei bäula beselagalai. ¹⁸ Malei amala nebegi, hobeala beaha aligilo gini elö amea Yosebe made dawa nea, Isibi udia dolö sigi nelo. ¹⁹ Gini amea nili sosogo amoli dahila nealahilä, nilile mäu sëlasila, ilile malö dubo baagomäia segea sadia gamalai. ²⁰ Amo gaalu, Moseseie emea e ägüla misi, malö amoda Godeie siigi hedabifali. Aube ohodoa eedo hi mosöa ami sigi nelo. ²¹ Amalahilä e segea negei dibegi, Felauie idiwia neala gaula awälahilä, hile malö folo wäla fosa nelo. ²² Amala fosololahilä ilia Isibüie dawadigilo amo sulubadela Mosesema olelei. Amasebegi ea ado adomolö amoge mala hamomolö amoge dolö geloi edefade nelo.

²³ Mosese e gäheo i nabülasi biyidia baagilahilä ië edoo Isilaleie malö amoli neeëa söfë moholö dialeala helësëi. ²⁴ Awälahilä ea beahamelebe Isibi dolö afädëa Isilale dolö afädë nufudaha neeëa meli. Amalebe Mosesea Isilale dolö amo damula awäla Isibi dolö amo hi asiala hamoi amoie hi e bidigi nufudala baagoi. ²⁵ Mosesea helësësaleada ië edoo amolia Godea Moseseie naaboea ili fisigämolö gabula helësëa dialeala helësëi. Gasoda, iliada amala made helësëi nefolalo. ²⁶ Amo aiyo amogi Mosese beselagalala beahamelebe Isilale dolö äudä nudusa neeëa bealahilä, ele neala aealasilälahilä elema sähalea, Malö äudäo, didoo madele. Halimu edogi nudusala nabi. ²⁷ Amala sälebe, mi hamola nudulo amea Mosese bobala sadia galahilä ema nabahalea, Di nilile sigi aligilo namiäiäage, gudi mogelo namiäiäage di nowëa memelesio. ²⁸ Aiyo dia Isibi dolö nufudadigi amo gadola nege nufudadigidelä misi nealela nabi. ²⁹ Amala säi amo nalahilä Mosese e Midiana segea fisäla awäla nelo. Ami nea ië dolö malö äudä sogobai.

³⁰ Ami gäheo i nabülasi biyidia baagilahilä, Mosese e sege nafade udia dolö aligilo made sege Sainai bi ga made neeëa ami nebegi, i holöfali afädëgi nulo söagila selesäia fii afädë Mosesea bimäia ulufadigila nelo. ³¹ Amala hamosebe amo beala Mosese e fudugilahilä ga madela hedabola fädäla bimolö awäha nebegi, Dafidilo Geloie ado nabi. ³² Dafidilo

Geloia sähalea, Neda die diado amolile Gode neawe, Abalahamaiege, Aisagaiege, Yeigabaiege ilile Gode neawemelëla säi. Amala säsebegi, Mosese e edefademalä fudugila emo gegisëlahilä bimolö bedäla nelo. ³³ Bedäla nebegi Dafidilo Geloia ema sähalea, Sege di nebegoda na nihile nafolai sege amea dia emo usililo salugai go gimo. ³⁴ Nie udia dolö Isibi nefolalebe amolima ilia edefademalä neala sëlasisebe amo siia melimelë. Ili dudumigila diisa dibe amo nabalahlä, na ili damula awäla sigi obëgëmolöie digai neawe. Amai gabugi, hä misië, na di Isibi mosalahagomelëla säi.

³⁵ Dafidi Mosese ema ilia habobalahilä ema säla obëgësaleda, Di nilile sigi aligilo namiäiage, gudi mogelo namiäiage di nowëa memlesiola säi amoda Mosese amoma säi gasoda, selesaia fii afädë i holöfaligila ulufadigi amoie naaboea dolö amea ili sigi namiäiage damula mosäiage Godea e fisiga galasimelë. ³⁶ Dolö amea Isibi segea neage, ödä duhulu ëida Heale Uii dibeami neage, gäheo i nabülasi biyidia sege nafadeia ami neage, hïdo elöige dolöea hamomolöi made gadoige hamola ili sigi asi. ³⁷ Mosese amea Isilaleie malöma sähaleada, Godea dilile didoomadila aligila afädë bea sälo ne gadoi dilile bea sälo memelëla ifosimölömelëla säi. ³⁸ Mosese amoda selesaia fii afädëa Sainai bia amila ema ado säla iasolo amo gala sege nafadegi gegedolo amolibalä nelo. Nilile nado amolibaläge nelo. Ado diamolöi diamolö amo nilima säla imäia ema i.

³⁹ Amaimo, nilile nado amolia ea ado säi amo gadola hamomolö habobalahilä, e bobala sadia gala ilile asigida Isibi obëgësa nelo. ⁴⁰ Amala asigila nea ilia Elonoma sähalea, Niligali gode odoa naaboea hamomalo, iliadale nili sigi mosäia. Mosese amea nili Isibilahlä segea moholöie sigi nelo amoma edo gadoi beselagalaidu nilia dawa madela säi. ⁴¹ Amala säsolo amo gala ilia sugua afädë gao emalö gadoi naaboea hamolahilä wäfalï gode amoma sugua gadoi elö elöla nufudala göa nelegela i. Nilia naaboea hedabi hamoi gabula helësëlahilä ilia edefademalä obeägisa nelo. ⁴² Amala hamolebe Godea ili baagi iala ilia mu ilibia gasumilima göa nelegemäia fisigisi. Amo gadola bea säloie bebägi dëdëla negei amo gowe.

Isilale fii dilie, gäheo i nabülasi biyidiagi sege nafadegi nea sugua gadoi nufudala göa negela negali iledu.

⁴³ Amaimo, Molegeie balai mosö dilia gaula asi. Amase, dilile gode Lëfanaie gasumili gadoige, dilia göa nelegemolöie naaboea hamoi amo dilia gaula asi. Dilia amala hamoi amea na dili Babilono holöbö baagia gala bobala mosäia fisiga gamolömelëla

dëdëla negei dialea.

Emosi 5.25-27

⁴⁴ Gode ilibalä neebe amoie helësëla balai mosö amo nilile nadolalibalä sege nafadeia ami nelo. Mosö amoda Godea Mosesema gowe gadoi hamomalola säla olei amo gadola ilia hamoi. ⁴⁵ Hobealada nilile nado amolia ilile eedo bedefala balai mosö amo gaula Yasuabalä asi. Yasuabalä awäha nea Godea udia dolö fii odoa nefolalo amoli nesiladigila sege amo iligali bedefala aligi awäha neada balai mosö amo gaula awäha nelo. Amalahilä balai mosö amo nebegimu beaha aligilo Gini Debidi beselagalai. ⁴⁶ Godea ema obeägisebegi ea Godema nabahalea, Na mosö afädë Yeigaba fii amolile* ulimolöda dofealela nabi. ⁴⁷ Amala nabi gaso, Solomonoea Godeie mosö uli.

⁴⁸ Amai gaso, Ilibia Edefade neebe ameada mosö naaboea uligida aligilo made nea. Bea säloea säi amo gadola,

⁴⁹ Dafidilo Geloia sähalea, Muda nie beaha aligimolöie filo dialeamelë. Amase, naga föida nie emoea emosaia idala filo dialeamelë. Dilia ne namolöda mosö abodo gadoi olasimolö. Amase, ne hele fimolöie fuda abidi dialea.

⁵⁰ Nelebo dibe goda sulubadela nie naaboea hamoi madelela säila
säla dödëla negei dialeala säi. *Aisaea 66.1,2*

⁵¹ Aso, Sidibenia ilima sähamu nea sähalea, Dilile iso asigi geloifali nebege, bobaeage gëheage asigi afädë made negei amo wälasi nebege. Gesami Hedabima habobahamu nebege. Dilida dilile diado amoli nelo amo gadoimu nebege. ⁵² Bea sälo nefolalo amoligi afädë dilile diado amolia neala made sësa neloda nowë. Siiba dolö mogoifali moholömelëla säladigi amolige ilia baagomäia nufudadigisa nelo. Amase, walio dilia dolö amo hololölahilä baagomäia nufimelë. ⁵³ Diligali Ado säla negei amo selesaia dolöma aulo negela i amo dilia gaula nea, amo made hamolo nebege dilia amaila Sidibenia säi.

Ilia Sidibeni igia nufudala baagoi

⁵⁴ Sidibenia ado säi amo nabalahilä, ilia edefade mihaläla ema bese ali nalëgëi. ⁵⁵ Amasebegi Sidibeni ema Gesami Hedabi nobala nea ea selesaia mosöa sida adogola nea beahamelebe Godeie yo digalo hido elöi amoge, Yesu e Godeie naabo dafädimadi neebe amoge meli. ⁵⁶ Sila nea sähalea, Bimo. Selesaia mosö doga negei dibe amoge Dolöie Malö amo Godeie naabo dafädimadi neebe amoge beahamelëla säi. ⁵⁷ Amala säi amo nabala, ilia gelola hoaladigila naaboea ilile gëhe galahilä, e neebee gaalu fodolofali nawela awäla ⁵⁸ e gaula gaamu yala baagia sadia galahilä, e baagomäia igia nufudaha nelo. Dolö dafidi ema babala sälo amolia ilile

* **7:46:** 7.46 Mosö amoda Yeigaba fii (Isilale udia dolö) Godegali nelebo odala äala ie ëi gauia adamolöie gobela ilo mosö.

fagulo sedade daia salugai amo gilahlä, malisä afädëie emo mia nidila negei. Malisä amoie ëida Solo. ⁵⁹ Ila Sidibeni e igia nufudaha nebegi, ea Godema adosalea, Dafidilo Geloï Yesuo, dia nïe gesami nea nimola säi. ⁶⁰ Amala sälahilä, emo gumu sasagala salea, gelolafali sähalea, Dafidilo Geloïe, ilia nafade hamosebe goweïeda ili së imabiola sälahilä, Sidibeni e süwia dilo wäla adi.

8

¹ Sidibeni nufudadigi amogi Soloea ïe siigi dofea hamoila helësëi.

Soloea Godea udia dolö wela ifosi nefolalo amoli neala sëlasisa nelö

Segeyo amo gaalu, Sidibeni nufudalahilä, Godea Yalusaleme udia dolö wela ifosi nefolalo amoli mi gäwila edefademalä gelola neala sëlasisa nelö. Amalebe ili sulubadela fisäla awäla Yudia segeamadige Samelia segeamadige dusudasila afiaha maadei. Abosolo ilmu Yalusaleme ami nelö. ² Dolö odoa Godeïe mala nabelo nefolalo amolia edefademalä didigaola Sidibenïie domalo bausi. ³ Amalahilä Soloea udia dolö Godea wela ifosi nefolalo amoli nufudala ïalalesa nelö. Amala hamosa nea mosö neebe amo sulubadelagi awälahilä, udiage dolöge gaula dusugaïa awäla galabaia negesa nelö.

Samelia segea Ado Mala Hedabi säla ï

⁴ Udia dolö fisäla dusudasila afiai amolia sege ili afiaido amo sulubadelagi Ado Mala Hedabi säla ïia afiai. ⁵ Amala afialahlä, Filibi Sameliaïe gaamu afädë dibeä ami awälahilä, ea ilima sähalea, Godea Afädë Memelei amo hä misi neamelëla säla ïaha nelö. ⁶ Filibia ado säla ï amo udia dolö gegedoi amolia hedabola nabalahlä, ea dolöea hamomolöi made gadoi hamoladigisebe amo beala ili sulubadelaëa ea ado säsebe amo nabaha nelö. ⁷ Amaha nea, udia dolö yafiëma mugabe fedai nefolalo amoli nesiladigisebegi üalala gäwila doadigila awäladigi, amase, dolö emo nafadeige, dolö fii siige yafie wahiladigisa maadei. ⁸ Amala hamosebegi, gaamugi ami fii udia dolö amolia edefade obeägïsa nelö.

⁹ Gaamugi ami dolö afädë ïe ëi Saimono sulo. Dafidida ea golë hamosa nelö. Samelia fii udia dolö fudugimäia elö elöla hamosa nelö. Ea himu sähaleada, Neda ëi sälo edefademelëla sälo. ¹⁰ Amase, dolö odoa ëi säloge, memasage sulubadelaëa Saimonoïe ado nabaha aligilo. Amoli sulubadelaëa sähaleada, Godeïe geloï amo ilia Edefadela sälo amoda amola sälo. ¹¹ Saimonoëa segeyo yafiegi golë hamosa nelö amogi ili neala fudugilasilo amea ilia ea säsebe amo nabaha nelö. ¹² Amai gaso, Filibia ilima Godea Beaha Maadela Sigi Neebe

amoiege Yesu Gelesoie eige Ado Mala Hedabi säla iasebegi, udiaeage doloeage, asigi afädë negesebegi, ödägi gei. ¹³ Amase, Saimono eege asigi afädë negesebegi ödägi gei. Amalahilä e Filibibalä nawesa nea, doloea hamomolöi made gadoige, geloi melëlo made gadoige hamosebe amo bealahilä Saimono e fudugi.

¹⁴ Abosolo dolö Yalusaleme nefolalo amolia Samelia ilia Godeie ado mala neala gausaleala säi amo nabalahilä ilia Fidale Yonele ili neebee fisiga gai. ¹⁵ Amala säsebegi, ele awäla beselagalalahilä, elea Samelia udia dolö amolia Gesami Hedabi nimäia Godema adolasi. ¹⁶ Mida, Gesami Hedabi ilibalä digala made nelo. Yesuie eëgimu ödägi gesa nelo. ¹⁷ Godema adolasilahilä, elea ilima naabo negesisebegi ilia Gesami Hedabi nii. ¹⁸ Abosolo äudä amolea naabo negesi amea Gesami iasebe amo Saimonoea bealahilä, ea muni iahagolahilä ¹⁹ sähalea, Na afädëma nïe naabo negesisegi Gesami Hedabi nimolö amoie geloi amo nema imäiamelëla säi. ²⁰ Amala sälebe Fidaea ema säla obëgësalea, Godea memalä imolö amogi dia munia nimolö helësëi amea, dige die munige haligila Heli segea mosäiamelë. ²¹ Die iso asigi Godeie siigi mogoi made nebege. Ameada alia hamoi hamosebewegida dofä dia hamomolöi mademelë. ²² Dia nafade hamomolö helësëi amoie asigi besumalo. Amalahilä, die isogi nafade asiala helësëi amo hëmäia Dafidilo Geloima adomalo. ²³ Na säi amoie mida, gesami aulo gamogai amo die isogi nobalahilä, nafade hamomolö amea di gide begei dibe go beahamelëla Fidaea säi. ²⁴ Amala säsebegi, Saimonoea säla obëgësalea, Alia säi amo gadola nema made hamomäia Dafidilo Geloima nïe adolasimola säi. ²⁵ Amalahilä elea Yesuea elema hamoi amo säla i. Amase, Dafidilo Geloie ado malage säla ialahilä Yalusaleme obëgei. Obëgësalea Samelia segeie gaamu holöfali dibeadi amogi Ado Mala Hedabi säla olelela aliligi obëgei.

Filibia Idiobia dolöma Ado Mala Hedabi säla i

²⁶ Amalahilä Dafidilo Geloie selesaia fii afädëa Filibima sähalea, Yalusalemela Gasa segea aulo idi gumadi mosalo. Idi sege nafadeido aulo amogi mosalola säi. ²⁷ Amala säi amo nabalahilä Filibi e nowela asi. Idi amogi awäha nebegi, Idiobia dolö afädë idiafa gausiai. Dolö amoda dafidi iso neadigi nelo. Dolö ameadä Idiobia udia dolöie beaha aligilo gini udia ëi Gädasi sulo amoie muni nelegeige beaha aligilo nelo. Dolö amoda Yalusaleme ami Godeie ëi gauia adala Godema adomolö asi ²⁸ obëgësalea, galo sugua hosima begela dusugala aulo amogi filahilä, bea sälo Aisaeaea bebagi dëdëla negei dibe amo nidela aligi awäha nelo. ²⁹ Nidela aligi awäha nebegi Gesamia Filibima sähalea, Di awäla galo mia ga madela, galo awäse amo gadola mosalola säi. ³⁰ Amala

säsebegi, Filibi e baluluia galo awäse amo gadola awäla nebegi, Idiobia dolö amea Aisaeaea bebagi dödëla negei dibe amo nidese nabi. Amo nabalahlilä Filibia ema nabahalea, Ado nidese goïeda helësësebelela nabi. ³¹ Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Afädëa goïe mida gowemelëla nema made säla iäседа, na abeahäla helësëmolödula säi. Amala sälahilä ea Filibima sähalea, Galodaia haligila fidelä fedala fimola säi. ³² Bebagi ado säla dödëla negei nidei amoda gowe.

Sugua sibi baagomäia nufulö sigi awäsebe amo gadolage, sibi emalö hilä damusegi nafi dagala adolo made amo gadolage, ea nafi made dagai. ³³ E neala hewalasilahlilä ië gudi mogola made säsi. E nagadaia namolöda aligila wagai amoïe yaua mäuie ado nowëa säsimolöla

säla dödëla negei dialea. *Aisaea 53.7-8*

³⁴ Idiobia dolö amea Filibima nabahalea, Bea sälo amea, amo säi amo nowëie helësëla säi gabu, hi e helësëla säi gabule ma, elöie helësëla säi gabulela nema säla imola nabi. ³⁵ Amalebe Filibia dafidi ado dödëla negei nideia amila mi gäwila Yesuie Ado Mala Hedabi dolö amoma säla olelesa nelo. ³⁶⁻³⁷ Ele idiafa awähalea ödä afädë dibeami beselagalala Idiobia dolö amea Filibima nabahalea, Bimo. Ödä dialea. Ne ödägi gemolö amo nelebo afädëa dofogamolöi gabulela nabi.* ³⁸ Amalahilä ea galo gaulo amoma beaha namiëlahilä, eege Filibige helegela ödägi digala aligilahilä Filibia e ödägi gelasi. ³⁹ Ele ödägila fedalahilä, Dafidilo Geloïie Gesamia Filibi fodolofalä sogobala gaula asibua Idiobia dolö amea e bu elö made meli. Amalahilä ea obeägila nelea hi aulo idi amogi asi. ⁴⁰ Filibi e hä Asodasa gaamua neebe meli. Amalahilä e segea amila doadigila awäla gaamu dibe sulubadelagi nawesalea, Ado Mala Hedabi olelela aliligi awäla Sisalia gaamugi beselagalai.

9

Solo e asigi besui

¹ Amo gala Soloea Dafidilo Geloïie bëgëla aulo nefolalo amolima sälasila nufudadigideläla gelola sähamu nelo. Ea gobela ilo Busa Edefade neebea ami awälahlilä sähalea, ² Gedolo mosö amoli beaha aligilo Damasaga nefolalebe amolima idulä, beba afädë dödëla imo. Yesuie idigi aulo nefolalebe, udiage dolöge, beagoleseda, nafodolahilä Yalusaleme sigi obëgëdeläla säi. ³ Amalahilä, Solo e Damasaga suägila nebegi, mudaijala yo digalo maala fodolofalä ema sege yabagelelo

* **8:36-37:** 8.36-37 Uluguea beba gowe dödëi amogi hobeala dolö odoaea ado odoa neala baala, damo 37 dödëi. [37 Amala sälebe Filibia säla obëgësalea, Die bobaea gelola asigi afädë negei nea galëda, ödägi gemolöi dialeamelëla säi. Amala sälebe dolö amea sähalea, Ä, asigi afädë negei neawe. Yesu Geleso e Godeïe Efege neala helësëlahilä gaula mogosamelëla säi.]

wāla yabagelei. ⁴ Amea e nagadaia digai dibegi, afādēa ema sähalea, Soloo, Soloo, edogi dia ne neala sēlasisala säse nabi. ⁵ Amo nabalahilä ea säla obägësalea, Dafidilo, dida nowēla nabi. Amala nabasebegi, ea säla obägësalea, Neda Yesu, dia neala sēlasilo amomelē. ⁶ Di hä nowela Damasaga gaamugi mosalo. Dia hamomolō amo ami säla ìmolōmelēla säi. ⁷ Dolō odoa Solobalä asi amolia adola made aumala nelo. Ado säse amo nabi gaso, dolō hodo made meli. ⁸ Solo e digai amo noweia adalahilä si fisigäla meli gaso, nelebo bimolō uli meli. Uli galebada ilia e nabelela gaulahilä sigi awāla Damasaga beselagalai. ⁹ Beselagalalahilä, ami segeyo ohodoa nelo amogi bimolō uli nea, molō ödäge made naala nelo.

¹⁰ Damasaga ami bögēla aulo afädē nelo. Amoie ēida Ananiasa. Ea sosoāla awāla beahaleamelebe Dafidilo Geloia wela sähalea, Ananiasaola säi. Amala säsebegi, ea säla obägësalea, Dafidilo Geloie, ne neawela säi. ¹¹ Amasebegi Dafidilo Geloia ema sähalea, Di nowelahilä idi gogi mosalo. Idi amoie ēida Mogoi Idi. Amogi awālahilä Yudasaie mosōa beselagalamolōie nowela mosalo. Yudasaie mosōa beselagalalahilä dia Dasasa fii dolō afädē ēi Soloda salealela nabualo. Mosalola säi amoie mida, ea Godema adosa neebe amoie. ¹² Ea sosoāla awāla beahaleamelebe ie si hedabomäia dolō afädē ēida Ananiasa maalahilä ie naabo negesi melila säi. ¹³ Amala sälebe Ananiasaea säla obägësalea, Dafidilo Geloie, dolō goeada udia dolō dihile nafolai Yalusaleme nefolalo amolima nafade edefade hamoimelēla udia dolō yafiea säi amo na nabimelē. ¹⁴ Nili neebea wige udia dolō die ēi gauia adalo amoli sulubadela nafodomolōie gobela ilo busa nefolalo amolia ema geloi ìmelēla säi. ¹⁵ Amala säsebegi, Dafidilo Geloia ema säla obägësalea, Mosalo. Dolō amoda nīe hamoi hamolasilo namiäia memeleimelē. Eada udia dolō fii odoa amolige, beaha aligilo gini nefolalebe amolige, Isilale udia dolō nefolalebe amolige, nīe ēi ilile siigi sāmāia memeleimelē. ¹⁶ Ea nīe ēigi sē elō elōla molō amo na ema olemolōmelēla säi. ¹⁷ Amala säi amo nabalahilä, Ananiasa awāla beselagalalahilä mosō amogi nogila digai. Digalahilä ea ema naabo negesila sähalea, Nedoo Soloo, Dafidilo Geloia ne wi misialai, di wi maahalea Yesu idiafa dia meli amea. Die si bu bimäiage Gesami Hedabi dima nobamäiage ne misialaila säi. ¹⁸ Amala sälebe fodolofali seme bebe gadoi Soloie siigila digalahilä ea bu bimolōi meli. Amalebe Solo e hä nowelahilä, ödägi gei. ¹⁹ Ödägi gelahilä, molō naala gelola obägēi.

Solo Damasaga nea Yesuie mala säla iaha nelo

Damasaga nea Solo e bögēla aulo amolibalä segeyo odoa nelo. ²⁰ Beaha aligila made fodolofali gedolo mosōa awāla nea, ea Yesuda Godeie Efege neamelēla säla iaha nelo.

²¹ Amalebe ea ado säi amo nabelo amoli sulubadelaea fudugilahilä sähalea, Udia dolö ëi go gauia adalo amoli Yalusaleme nufudadigisa aligilo amo e madele. Yawege amala hamomolöie ili nafodolahilä gobela ilo busa nefolalebea ami sigi gaula moholöie misi madelela säla didigai. ²² Amalo gaso, Soloea edefademalä gelolasila ado mala säla iaha nelo. Säla iahalea Afädë Memelei amoda dofä Yesu e neamelëla säi amo Yu udia dolö Damasaga nefolalo amolia nabala fudugila, dofä säsebelä helësëlahilä, säla obëgëmolö asusugai nelo.

²³ Segeyo yafie baagilahilä, Yu ili geqedola Solo baagomäia nufidedelämelëla säla didiäha dilo. ²⁴ Amala didiäi amo Soloea nabi. Iliä segeyo sulubadela gasi esoage Damasaga gaamu yalala amaleladigi amoie idi nogila digalo amo sulubadela Solo e baagomäia nufulöie idia negesamu nelo. ²⁵ Amala hamosa nebegi gasi afädëgi Soloie bëgëla aulo nefolalo amolia Solo adu gadoigi salalahilä yala baagido ëfëa begela fisiga idai.

Solo e Yalusaleme nelo

²⁶ Solo e Yalusaleme awäla, Yesu bëgëla aulo amolibalä gedola namolö helësëi. Amala helësëla nebegi, eda Yesu bëgëla aulo made neala helësëla sulubadelaea bedäha nefolalo. ²⁷ Amalo gaso, Banabasaea e sigi awäla abosolo amoli nebea ami asi. Sigi awälahilä ea abosolo amolima Solo e idiafa awäha nebegi Dafidilo Geloï meli amoge, ea Soloma ado säi amoge, ilima awala säla i. Amala säla ialahilä Damasaga awäla Soloea Yesuie ëigi ië ado mala gelola säla i amoge ilima awala säla i. ²⁸ Amala sälahilä Solo e ilibalä gedola nea, Yalusaleme sege sulubadelagi awäha nea, Dafidilo Geloïie ëigi gelola säla iaha nawesa nelo. ²⁹ Amala säla iaha nea, ea Yu dolö Giligi ado adolo nefolalebe amolibalä ado adosa nea gëgësa nelo. Gëgësebegi ilia e baagomäia nufulöie idi hogosa nelo. ³⁰ Amala hamosa neamelëla säi amo nabalahlilä edoolalia Solo Sisalia sigi awälahilä e Dasasa mosäia ifola asi.

³¹ Amala hamolahilä, Yudiage Galilige Sameliage udia dolö Godea wela ifosi nefolaloa ami aeaala nelo. Amala nea ili neala gelolasisebegi, Dafidilo Geloibalä bedäla nagadaiala nelo. Gesami Hedabia ilile asigi falagaselasisebegi, udia dolö odoaea asigi afädë negela ilima disa maadei.

Fidaea Eniasa wahilasi

³² Fida e sege sulubadelagi nawesalea, udia dolö Godea hile nafolai Lida gaamugi nefolalebea amige digala nelo. ³³ Digala nea segea ami dolö afädë fi si dibe meli. Dolö amoie ëida Eniasa, e imididaia diasidibegimu gäheo i gödölasi baagi. ³⁴ Fidaea ema sähalea, Eniasao, Yesu Gelesoea di wahilasisebego. Nowelahilä die fëo galimola säi. Amala säi amole e fodolofali noweï. ³⁵ Udia dolö sulubadela Lidalage sege

Salonolage ili sulubadelaea e bealahilä Dafidilo Geloima asigi besui.

³⁶ Yesu bögëla aulo udia afädë ëi Dabida, Giligi ado adola ëi elöda Dogasa, e Yoba filo. Udia amea hamoi hedabi hamosamu nea. Udia dolö busadäoi nefolalebe amoli ugila negesamu aligilo. ³⁷ Amala hamosa sebegi e olola baagoi. Baagosebegi odoaea ie domalo nigime hëla hogoli ilibia afädëgi nea negesi. ³⁸ Yoba gaamu amoda Lida gaamu ga madela negei. Bögëla aulo nefolalo amolia Fida segeyo amo gala Lida neai amo nabalahlä, ilia dolö äudäma e neebee bea mosalai. Awälahlä elea ema sähalea, Saula made, nili nefolalebea fodolo misialola säla i. ³⁹ Amala säla iäsebegi, Fida e nowelahilä hiligila obögëi. Beselagalalahilä hogoli ilibia amogi ilia e sigi asi. Sigi awälahlä udia didalo nefolalo amoli e neebe gaalu ga madela nefolalea didigaola gögï faguloge fagulo odoage Dogasaea hï e made baagola salea hamoi dilo amo ema nidila olei. ⁴⁰ Fidaea ili sulubadela afiaha maademolahilä, emo gumu sasagala salea Godema adoi. Amala adolahilä Fidaea ie domalomadi besuia galahlä sähalea, Dabida, nowemola säi. Amalebe udia amea si fisigäla Fidama bealahilä e nowela fii. ⁴¹ Amala hamolebeda Fidaea udia amoie naabogi nabelela nowela ifosi. Ifosilahilä Fidaea udia dolö Godea hile nafolai nefolalo amolimage, udia didalo amolimage mofiamolahilä, ea udia wahii neebe amo ilima olei. ⁴² Amala hamoi amo Yoba udia dolöea dawadigisa maadelahlä yafiea Dafidilo Geloima asigi afädë negei. ⁴³ Fida e segeyo yafie Yoba segea ami nelo. E ami nelo amoda dolö afädë ëi Saimonobalä nelo. Saimono ameada sugua gao gafodo nealahilä, amea nelebo odoa hamomolöie daihaa aligilo.

10

Selesaia fii afädë maalahilä Goniliasama ado säla i

¹ Sisalia gaamugi ami dolö afädë nelo. Ie ëida Goniliasa. Eada ami dolö hädali afädë sigi aligilo nelo. Hädali afädë amoda hädali gafeia amoligi, hädali gafeia amolile ëida Idali Ami Dolöla sälo. ² Goniliasa eada Godea hamei dibe amomu hamolo nea, Godebalä bedäla nagadaiala aligilo. Ie mosöa nefolalo amoli sulubadelaeage amalo. Eada busadäoi neebe amoli ugila negela muni nelegeige iaha aligilo nea, segeyo sulubadelagi Godema adolasisa aligilo nelo. ³ Amala hamosa nebegi segeyo afädëgi eso bögisebe amo gaalu, Goniliasaea sosoäla awäla beahaleamelebe, Godeie selesaia fii afädëa e neebee maalahilä ema Goniliasaola säsebegi ea fädäla meli. ⁴ Amala säsebegi, ea bedälahlä, selesaia fii amoma sila dialea nabahalea, Dafidilo, edola nabi. Amala nabasebegi, ea ema

säla obëgësalea, Dia Godema adosa aligilo amoge, nelegei muni busadäoi amoligali ïaha aligilo amoge Godea bealahilä di helësësa neamelë. ⁵ Amaimo, dolö afädë Saimono, ïe ëi elöda Fida, amoda di neebee gui misiäia dolö odoaea Yoba bea mosalamalo. ⁶ Dolö amoda edaio Saimonoïe mosöa söfë misi saleamelë. Saimono ameada sugua gao gafodo nealahilä, amea nelebo odoa hamomolöïe daiaha aligilo. ïe mosöda duhulu agesugi neamelëla säi. ⁷ Selesaia fii amea ema säla ïala asibua Goniliasaea ïe hamoi hamolasilo äudä nelo amolege, amase, ami dolö afädë Godea hamei dibe amomu hamolo ebalämu aligilo amoge, ohodoa amoli misialolahilä, ⁸ nelebo e neebee maala hamoi amo sulubadela ilima fädäla säla ïaha maadelahilä ea ili Yoba mosaloi.

Fidaea sosoäla awäla meli

⁹ Amo aiyo amogi ili awäla idiafa eso mogogi suägïla gaamu ga madela awäha neebee amo gaalu, Fidaea Godema adomolö mosö figi balededaia fedai. ¹⁰ Fedalahilä adosa salea, Fida e sidëa baagosebegi molö molö helësëi. Odoaea molö giala daiasebe amo gaalu, Fida e olobola salea sosoäla awäla meli. ¹¹ Beahaleamelebe mu doga negelahilä nelebo afädë fagulo gadoi edefade bidi biyidiagi gaulahilä nagadaia fisiga idogosebe meli. ¹² Amodaia ami hogoi elö elöïge, nagadaia hagomoea aulo elö elöïge, hagila aulo haea elö elöïge sefolalebe meli. ¹³ Amo beaha nebegi, ado afädë sähalea, Fidao, nowelahilä dia nufudala muöla säse nabi. ¹⁴ Amala säi amo nabalahlilä Fidaea säla obëgësalea, Dafidilo Geloie. Ai, made molö. Nilia made mualaike, nelebo die siigi dofea madege, na afädë dofä made maimelëla säi. ¹⁵ Amala sälebe, ado amea bu elö ema sähalea, Godea dofea muöla säi amoda ïe siigi dofea madela sämabiola säse nabi. ¹⁶ Amo gadola bu ohodoala hamolahilä fodolofali nelebo fagulo gadoi amo mudaia dusugala neasebe meli.

¹⁷ Sosoäla awäla meli amo Fidaea mi edoïedula asigi säosöola hehelësësa sebegi, dolö ohodoa Goniliasaïe mosöala misi amoli maalahilä, Saimonoïe mosö abidi neala nalaba awäla beagolelahilä, idi galo mia ami segeamadi nelo. ¹⁸ Idi galo baagido segea nea wala nabahalea, Dolö afädë Saimono, ïe ëi elöda Fida, mosöa gui sebelela nabi. ¹⁹ Sosoäla awäla meli amo Fidaea edodula hehelësësamu sebegi Gesamia sähalea, Nabuö, dolö ohodoaea di hogosa nea. ²⁰ Di hä nowela digamo. Ilibalä moholö amogi dia asigi säosäomabu. Na ili fisiga weila säi. ²¹ Amala säsebegi, Fida e digalahilä dolö amolima nabahalea, Dolö dilia hogose amoda nemelë. Edoïe misila nabi. ²² Amala nabasebegi, ilia säla obëgësalea, Godeïe selesaia fii afädëa ami dolö hädali afädë sigi aligilo Goniliasama sähalea, Fida di neebee misialamalo. Ea säse amo dia nabualola säimelë.

Goniliasada dolö asigi mogoi, Godebalä bedäla nagadaiala aligilo neamelë. Yu udia dolö amoliage e asigi mogoi neala sälomelëla säi. ²³ Amala säsebegi, Fidaea ili mosöa digafiamola sälahilä, ili ami adi.

Fida e Goniliasaie mosöa asi

Diala nowela hiligila afiai. Edoolali odoa Yoba gaamugi nefolalo amolige hiligila afiai. ²⁴ Amo aiyo amogi e Sisalia gaamugi beselagalai. Gaamugi ami Goniliasaea ili beaha nelo. E sosogo amolige e damelëfalä amolige misialolahilä, ili gegedola beaha nefolalo. ²⁵ Fida e digala beselagalasebegi Goniliasa maalahilä, ie emo mia gumusula dia idogoi. ²⁶ Amala hamosebegi, Fidaea e nabeleia idahalea sähalea, Di nowemo. Nege dolöfämelëla säi. ²⁷ Fidaea ebalä adodola mumusogi digahamelebe udia dolö yafie gegedoi dibe meli. ²⁸ Bealahilä ilima sähalea, Afädë Yu dolö neebe amogida udia dolö fii elöbalä aligilo madege, amase, söfëge aulo madela säla negei amoda dilia dawadigi nebego. Amala hamolo gaso, dolö elöma dida nafade, amase, Godeie siigi dofea madela made sämäia Godea nema oleimelë. ²⁹ Amalebe misialoi amogi na säla obëgëla made, ne misimelë. Amaimo, mi edoie ne misialaila nabahala nabi. ³⁰ Amala nabasebegi, Goniliasaea sähalea, Gomoie gahada deadi walio neebe we gadola eso bëgisebe amo gaalu, nihi mosöa Godema adosa sebegi, dolö afädë fagulo hedabi eloloi salugai nie odagia maala nelo gabio. ³¹ Amala maala nea ea sähalea, Goniliasao, dia Godema adoi amo ea nabi. Amase, dia nelegei munige busadäoi amoligali iaha aligilo amoge Godea made elaboi nea. ³² Dolö afädë Saimono, ie ei elöda Fida, e Yoba gaamugi neamelë. Dolö odoama bea mosalamalo. Dolö amoda edaio Saimonoie mosöa söfë misi saleamelë. Saimono ameadä sugua gao gafodo nealahilä, amea nelebo odoa hamomolöie daiaha aligilo. Ie mosöda duhulu agesugi neamelëla säi. ³³ Amala sälebe na fodolofalä di bea mosalola säi. Nabalahilä misi goda hedabi hamoi. Nesege. Amaimo, Dafidilo Geloia sulubadela dima sämalola säi amo gadola säsebe amo nabolö nili sulubadela Godeie sidaia gedola saleawela säi.

Fidaea Goniliasaie mosöa Ado Mala Hedabi olelei

³⁴⁻³⁵ Fidaea sähalea, Godea udia dolö sulubadela memelela made, fii sulubadela ebalä bedäla nagadaialahilä mala mogoi hamosa nefolalebe amoli Godea hulu helësëla obeägilo neebe amoda dofä na walio beaglei neawe. ³⁶ Godea neala dalulasilo Ado Mala Hedabi Yesu Geleso aulodaia nea säla, Isilale udia dolöma säla i amo dilia dawadigi nebego. Yesu Geleso amoda udia dolö sulubadelaie Dafidilo Geloia nea. ³⁷ Yonea ödägi gelo mala oleleibua, Galili ami mi gäwilahilä, Yudia sege sulubadelamadi hamoi amo dilia dawadigi nebego. ³⁸ Ami

hamoi amoda gowe. Godea Nasalese fii Yesu memelela Gesami Hedabige, geloige, ema söga negesebegi, Gode ebalä nelo amea Yesuea fufuia nawesa nea udia dolöma hedabi hamoladigi, udia dolö mugabe busaie geloi hawa nefolalebe amoli sulubadela wahiladigi amo dilia dawadigi. ³⁹ Ea Yalusaleme neage, Yu udia dolöie sege sulubadelagi neage hamoi amo nilia beaha maadei. Iliä e baagomäia iigi baala negeimelë. ⁴⁰ Amaimo, segeyo äudä nelolahilä osodagi Godea dolö amo nowela ifosilahilä, udia dolöea e bimäia olei. ⁴¹ Amala olei amoda, udia dolö sulubadelama made, Godea e bimäia memeleiamu meli. E baagola nowesebegi ebalä molö ödäge naha aligilo neebe nilimamu oleimelë. ⁴² Ea nilima sähalea, Udia dolöma ado mala säla iahalea, udia dolö dafidi baagoi amolilege walio nefolalebe welilege gudi mogelo namiäia Godea ne memelela ifosila säla imalola säi. ⁴³ Dafidi bea sälo nefolalo amoli sulubadelaäe ie helësëla bea säla sähalea, Ema asigi afädë negei nefolalebe amolia nafade hamoi amoda Godea ie äia hëladigimolömelëla säi.

Godea udia dolö fii odoagali Gesami Hedabi i

⁴⁴ Fidaea ado amo, aso, säha nebegimu, Gesami Hedabi udia dolö ea säi amo nabaha sefolalo amoli sulubadelama digai. ⁴⁵ Asigi afädë negei gafodo damulo Fidabalä misi amolia Gesami Hedabi memalä udu ilo amo fii odoama söga sali amo beala fudugisa dilo. ⁴⁶ Fudugi amoie mida gowe. Udia dolö amolia ado elö säla, Gode eda edefade neala säse nabi amogi. Amalahilä Fidaea nabahalea, ⁴⁷ Nilia Gesami Hedabi nii amo gadola nii amoli ödägi made gemolöila sämolöi nealela nabi. ⁴⁸ Amala nabasebegi, ea Yesu Gelesoie äigi ödägi gemalola säi. Amalahilä ilia ema segeyo odoa ilibalä namolömelëla säla gauia idai.

11

Fida e Yalusaleme awälahilä nelebo hamoi säla i

¹ Abosolo iliage edoolali Yudia sege sulubadelagi nefolalo amoliage nabahalea, udia dolö fii odoa amoliage Godeie ado mala neala gaui neala säi amo nabi. ² Nabalahlilä nea, gafodo damulo dolö odoaea Fida Yalusaleme fedala beselagalasebegi ilia ema nemoi. ³ Nemola sähalea, Dia dolö gafodo made damui nefolalebe amolile mosöa digalahilä, ilibalä molö gedola naha sulo gabiola säi. ⁴ Amala säsebegi, Fidaea nelebo dafidi mi gäwila hamoi amo ilima awala sähalea, ⁵ Ne Yoba gaamugi Godema adosa sebegi, olobola salea sosoäla awäla beahaleamelebe, mudaiala nelebo fagulo gadoi edefade bidi biyidiagi gaulahlilä ne mia fisiga idogoso. ⁶ Fisiga idogosebegi fagulo gadoi amogi na sila fädäla beahamelebe,

sugua foi elö elöige, hogoi odoage, hagamoea aulo gadoige, hagila aulo haeage sefolalebe meli. ⁷ Beaha nebegi nema ado afädë sähalea, Fidao, nowelahilä dia nufudala muöla säse nabi. ⁸ Amo nabalahlilä na säla obëgësalea, Dafidilo Geloie. Ai, made molö. Nilia made mualaiage, nelebo die siigi dofea madege, afädë nie nafia made maimelëla säi. ⁹ Amala sälebeda ado amea mudaiala bu elö sähalea, Godea dofea muöla säi amoda ie siigi dofea madela sämabiola säse nabi. ¹⁰ Amo gadola bu ohodoala hamolahilä nelebo amoli sulubadela mudaia dusugala neasebe meli. ¹¹ Amo gala dolö ohodoa Sisaliala fisiga gai amoli mosö ne neebee ami maala beselagalasio. ¹² Beselagalasebegi Gesamia nema ilibalä moholö amogi dia asigi säosäomabula säi. Amala säsebegi, nedoo gafeia amolalige nebalä awälahlilä, nihiligila dolö amoie mosöa nogila digai. ¹³ Digalahilä ea nilima säla iahalea sähalea, Selesaia fii afädë nie mosöa maase meli. Selesaia fii amea sähalea, Dolö odoa Yoba mosaloi, amoli awäla dolö afädë Saimono, ie ei elöda Fida, e misiäia bea mosaloi. ¹⁴ Ea ado mala säla iasebe amea dige die mosöa neebe amolige dili sulubadela damula moholömelëla säila säi. ¹⁵ Amaimo, na ado säha nebegi, Gesami Hedabi dafidi mi gäwila nilima digai amo gadola ilimage digasio. ¹⁶ Amala hamolebe na helësëla obëgësalea, dafidi Dafidilo Geloia ado säi amo gadola, Yoneada ödäea gesa nelo, dili Godeie Gesami Hedabia gemolömelëla säi amo helësëla obëgëimelë. ¹⁷ Dafidilo Geloie Yesu Gelesoma asigi afädë negesebegi, Godea niligali i amo gadola, iligalige iasebegi, na Godema iligali amala imabula sämolöi nelolela Fidaea säla wagai. ¹⁸ Amala säi amo nabalahlilä, ilia bu säla obëgëla made, Godeie ei gauia adala sähalea, Godea udia dolö fii odoa neebe amoliage asigi besulahilä namolö gähe neala gaumäia iligali fu i gabula säi.

Udia dolö Godea wela ifosisi Ädiago nefolalo

¹⁹ Sidibeni baagomäia nufia amila odoaea ili neala sälasisa nebegi, udia dolö fisäla dusudasila afiai amoli fisäla odoa Fonisiage, Saibulusige, Ädiagoge awäla ado mala säla iia Yu udia dolö mamu olelela aliligi asi. ²⁰ Amai gaso, fisäla asi amoligi Saibulusi dolö odoage Sailini dolö odoage Ädiago gaamugi awäla Giligi udia dolömage Dafidilo Geloie Yesuie Ado Mala Hedabi olelesa nelo. ²¹ Dafidilo Geloia ie geloi ilima olesebegi udia dolö yafie asigi afädë negesa maadelahlilä Godemadi namolö obëgëi. ²² Amala hamoila säi amo Godea Yalusaleme udia dolö wela ifosi nefolalo amolia nabalahlilä, ilia Banabasama Ädiago segea bea mosalai. ²³ E awäla beselagalalahilä beahamelebe, Godea ili hedabola ugila negei amo bealahilä ea obeägä. Obeägilahilä ea ilile iso asigi gelolasila udia dolö sulubadelama sähalea, Fisila made,

Dafidilo Geloibalä dila nebegoda go wälasimu namialola säi. ²⁴ Banabasa e dolö hedabi, Gesami Hedabi ema nobai nea, asigi afädë negei geloi nelo amea amala säi. Amaimo, udia dolö yafiege Dafidilo Geloima asigi afädë negela baai.

²⁵ Amala hamolahilä Banabasaea Solo hogomolöie Dasasa asi. ²⁶ Beagolelahilä ea e Ädiago sigi obëgëi. Ädiago ami gäheo i afädë ele udia dolö Godea wela ifosi nefolalo amolibalä gegedola nea, udia dolö yafiema mala säla olelesa nelo.

Yesu bëgëla aulo Ädiago ami mi gäwila Geleso sosogola ëi negei.

²⁷ Segeyo amo gaalu, bea sälo odoa Yalusalemelahilä Ädiago digai. ²⁸ Iligi afädëie ëi Agabasa e nowelahilä, Gesamiie geloia bea säla negesalea sähalea, Sege föi sulubadelagi sidë i edefademalä gelola moholömelëla säla negei. Amala säi amo gadola beaha aligilo Gini Sisa Golodiasa nebegi gausiala digai. ²⁹ Ado säi amo nabalahlilä, bëgëla aulo nefolalo amolia ado afädë negela, edoolali Yudia nefolalebe amoligali ugila negela imolöie, muni dibe amo gadola idulämelëla säi. ³⁰ Iliä amala säi amo gadola hamolahilä, ilia Banabasale Sololele naabogi gausilahilä, dolö dafidilo nefolalebe amolima imolöie gaula mosaloi.

12

Yemese baagomäia nufudalahilä, Fida nafodoi

¹ Amo gaalu, Gini Heledoea udia dolö Godea wela ifosi nefolalo odoa amoli neala sëlasimolöie gaula nafodosa nelo.

² Ea Yoneie edoo Yemese baagomäia nudulo helebea nufi.

³ Heledoea beahamelebe, Yu ilia ea nelebo hamosebe amogi haeafula obeägisebegi, Fidage gaula nafodomalai. Ea amo hamoi amo Segeyo Edefadegi beledi edelo yidila made gobela molö fu amo gala amala hamoi. ⁴ Fida gaula galabaia mosöa negesilahilä, ami dolö nudulu gäwi biyidia amolia Fida e idihë namialai. Nudulu gäwi afädë afädëlagi ami dolö biyidia biyidiala ifosisi. Amala ifosisilahilä, Heledoea Baagila Asi Segeyo amo baagibua ebalä gudimolöie udia dolö neebea e sigi moholöla helësëi. ⁵ Amaimo, Fida e galabaia mosöamu nebegi, udia dolö Godea wela ifosi amolia ie Godema gelola adosa nelo.

Selesaia fii Fida fisigäi

⁶ Heledoea aiyo gadola e sigi moholölahilä, walio gasigi gadola, Fida e ami dolö äudä amole mogogi ami adi dilo. Iliä e igi ëfë äudäea begela negesilahilä, ami dolö odoaea galabaia mosö amoie idi galo baagido idihë nefolalo. ⁷ Amala dibegi, Dafidilo Geloie selesaia fii afädë fodolofalä maala aligisilahilä, galabaia mosö hogolia ami yo digai. Selesaia fii

amea Fidaie afawa nufigila didiigisalea sahalea, Di fodolofali nowemola sai. Amala sai amole igi efē audā amo Fidaie naabogi amila fisigāla digai. ⁸ Amala hamosebegi, selesaia fii amea sahalea, Die malibu fedōla negelahilā, emo usililoge salugamola sai. Amala sai amo gadola Fidaea hamosebegi, selesaia fii amea ema sahalea, Die daia salugalo fagulo amoge salugalahlilā, ne bēgēla misiēla sai. ⁹ Amala sāsebegi, e awāse amo gadola bēgēla segea doadigila awāhaleada, selesaia fii e dofā sigi awāsebela made helēsēla, ea sosoāla awāla beahala helēsēi. ¹⁰ Ele awāhalea idihē aligilo elō neebe amo baagila awāla, elō neebe amoge baagila asi. Amala awāla gaamugi aulo idi galo igi aeanea hamoia gaia ami beselagalai. Beselagalalebe idi gai amo hī asigia doga negesebegi, ele doadigila asi. Awāla idi afādē amogī awāha nebegi, selesaia fii amea e amilahilā fodolofali digīla asi. ¹¹ Selesaia fii amea digīla asibua Fidaea fādāla helēsēla obēgēsalea sahalea, Heledoie naaboea gauia amilage, Yu udia dolō ilia hamomolō helēsēia amilage, Dafidilo Geloia ne damula awāla iē selesaia fii dofā fisiga wei gabula sai. ¹² Amala fādāla helēsēlahilā, Fida e Yoneie eme Meliie mosōa asi. Yoneie ēi elōda Maga. Mosōa ami udia dolō yafie gege dolahlilā Godema adosa dilo. ¹³ Fida e maalahlilā idi galo baagido segeamadila nea, gōdōgōdōla nufigisebegi, hamoi hamolasilo dolisā ēi Olodaea idi gai dugimolō misi. ¹⁴ E maalahlilā sāse amo nabahamelebe, Fidaea adose nabala e edefademalā obeāgisalea, idi gai amo made dogala baluluia digalahilā sahalea, Wae, dilie, Fida idiliba misi neamelēla sai. ¹⁵ Amala sālebe, ilia ema sahalea, Di gagaosa walofala sai. Amala sāsebegi, ea ado gelolafali sāhamu nea, Ai, dofā misi neala sai. Amalebe ilia sahalea, Goda iē selesaia fii gabula sai. ¹⁶ Iliā amala sāha dibegimu, Fida ea, aso, idi galogi gōdōgōdōla nufigisamu nebegi, idi gai dogalahilā beahamelebe Fida neebe beala ili edefademalā fudugi. ¹⁷ Amalebe udia dolō amolia made adomāia ea naabo usigililahilā, Dafidilo Geloia e galabaia mosōa amila doadigila segea sigi misi amo il-ima awala iaha maadei. Awala iaha maadelahlilā sahalea, Amala hamoimelēla Yemesemage, edoolalimage sāla imalola sāla ialahlilā Fida e doadigila awāla sege elōgi asi.

¹⁸ Sege yose amo gaalu, ami dolō amolia fudugilahilā Fida abodogi asidula didiāla edefademalā asigi sāosōsa dilo.

¹⁹ Amala hamoi gabugi, Heledoea e hogoi amo made beagolesebegi, idihē aligilo nelō amolibalā gudilahilā ili baagomāia nufualai.

Amalahilā Heledo e Yudia sege digīla Sisalia gaamugi namolō asi.

Heledo baagoi

²⁰ Udia dolö Daiamadi nefolalebe amolimage, Saidononadi nefolalebe amolimage, Heledoea edefademalä mihaläha nelo. Amala nebegi, hili asigi afädë negelahilä Heledonee bea asi. Iliä bea moholö nea, Gini dilo mosö beaha aligilo dolö ëi Balasadusabalä ado afädë negelahilä, hobeala neala dalumolöie ado sämolö ili Heledonee bea asi. Amala sämolö asi amoie mida, ilia Heledoie segeamadi molö bidia nelo amo helësëla amai. ²¹ Segeyo daiala negei amo gala Heledo e beaha aligilo giniie fagulo salugalahlilä, beaha aligilo filodaia salea, ea udia dolöma ado edefade säla i. ²² Amo nabalahlilä udia dolö amolia, Ado säsebe goda dolöea säse amo gadola made gabu, gode afädë elöea säse amo gadola säsebelä gelola sähamu nelo. ²³ Ado amo Heledoea nabalahlilä, Godeie ëi gauia adamolö made helësëi amea, Dafidilo Geloie selesaia fii afädëa e fodolofali nufi. Amalebe, fësöea naala e hame doala asi.

²⁴ Amaibua Godeie ado mala säla daidola bäui.

²⁵ Hä Banabasale Sololea Yalusaleme ami ugila negemolö asi amo hamosa maadelahlilä, elea Yone Maga sigi hiligila Ädiago obëgëi.

13

Banabasale Solole Godeie hamoi hamomolö mosaloi

¹ Udia dolö Godea wela ifosi Ädiago nefolalo amoligi odoaea bea sälo nea, odoaea säla olelelo nelo. Ilile ëida gowe, Banabasage Simeono, ie ëi elö Nigeluge, gaamu Sailini ami fii Uliusige, beaha aligilo Heledobalä esamala aligilo Manainige, Sologe, ili nelo. ² Segeyo afädëgi udia dolö Godea wela ifosi amolia Dafidilo Geloie helësëla molö aiyala made mai. Made naala nea, Dafidilo Geloie ëi gauia adala Godema adosebegi, Gesami Hedabia ilima sähalea, Banabasale Sololea hamoi hamomäia na helësëla daiai dibe amo gadola hamomäia, ele nafolala odasimalola säi. ³ Amalebe ilia molö made naala aiyala, Godema adola elema naabo negesilahilä mosalai.

Banabasale Sololea Saibulusi Godeie ado mala olelei

⁴ Gesami Hedabia ele mosalosebegi, ele gaamu Selusia ami digai. Selusia amila ele du edefadegi fila awäla Saibulusi södölo dibeä ami asi. ⁵ Ele awäla gaamu Salamisi beselagalahlilä, elea Yu udia dolöie gedolo mosö nefolalebeä ami Godeie ado mala säla iaha nelo. Ele ugila negemolöie Yonege elebalä asi. ⁶ Ele ödä södölo amoie sege sulubadelamadi nawesa nelolahilä awäla gaamu Bafosi beselagalai. Segea ami Yu dolö afädë sebe meli. Dolö ameada golë elö elöla hamosa aligilo nea, wäfalä bea sälo nelo. Amoie ëida Ba-Yesu. ⁷ Eda gamane beaha aligilo dolö Segiasa Folasabalä aligilo nelo. Gamane dolö amoda asigi gäwi nulügäi nelo. E Godeie

ado mala nabelä Banabasale Solole misialola wei. ⁸ Amai gaso, golë hamolo, amoie ëi elöda Elimasi, ea Banabasale Sololele ado bafuäha nelo. Mida, ea gamane beaha aligilo neebe amea Yesuma asigi afädë made negemäia helësëla amai. ⁹ Amala hamosebegi, Solo, ie ëi elö Folola sälo nelo amoma Gesami Hedabi nobalahilä ema sila dialea sähalea, ¹⁰ Wäfalä säsäla dahila nelo sulubadelage, asigi musügä negela gadiabolo sulubadelage dima nobai gabu. Amai, dida mugabe busaie malö neebe, mogoi hamomolö dibe amo sulubadelabaläda dia ado neala aligilo. Diada Dafidilo Geloie mala mogoi hamolo dibe amo halowemolö helësësa aligilo amo, made fisimolöle. ¹¹ Amai galëda, nabualo. Dafidilo Geloie naaboea di nufudasebego. Hä die si dofogalahilä, eso nee made beala, holöbö segeyo sedade namolömelëla säi. Amala säi amole fodolofali gelë gadoiage gasimi sagai gadoiage ie si gesusebegi, nagubila nawesalea afädëa e nabelela gaula sigi mosäia ea hogosa nelo. ¹² Amala hamoi amo bealahilä, gamane beaha aligilo dolö amea Dafidilo Geloie ado mala säi amo nabala fudugilahilä, asigi afädë negei.

Banabasale Folole Bisidia segeie gaamu Ädiago ado mala säla olelei

¹³ Bafosi amila Fologe ebalä asi amolige du edefadegi fila awäla Bäfilia segeie Bega gaamugi beselagalai. Gaamugi amila ili digila Yone e Yalusaleme obëgei. ¹⁴ Amala hamosebegi, ili Bega gaamugi amila awäla, Bisidia segeie Ädiago gaamu dibeami beselagalai. Beselagalalahilä, segeyo Sabada gafegi ili gedolo mosöa ami awäla sulo. ¹⁵ Gedolo mosöa ami sebegi, Mosese nebegi Ado säla negei amoge, amase, bea sälo nefolalo amolia säla negei amoge nidelahilä, gedolo mosö beaha aligilo amolia dolö afädëma ilima sämäia säsi. Säsisalea, Nedoola dilie, dilia udia dolö asigi gelolasimolöie ado afädë gaulea galëda, säla imäiamelëla säi. ¹⁶ Amala säi amo nabalalahilä, Foloea nowela aligila naabo usigililahilä sähalea, Isilale dolö diliage, amase, fii odoa Godebalä bedäla nagadaiala neebe diliage, nabualo. ¹⁷ Isilale udia dolö go ilile Gode neebe amea dafidi nilile nado nefolalo amoli memelei. Amalahilä ili Isibi awäla nebegi, sosogo malei beselagamäia neala edelasilahilä, hobeala ie geloiamu Isibila sigi doadigila asi. ¹⁸ Sigi awäla sege nafade udia dolö aligisia made ami nebegi, gäheo i nabülasi biyidiagi ea yöi gaula hï guila auaula nelo. ¹⁹ Amalahilä Gainana ami fii gifalädalia sulo amoli nufudaha maadelahilä, ilile sege Isilale udia dolö samiäia hilima imelë. ²⁰ Amala hahamola maaha nea gäheo i hädali biyidiaie nabülasi bia gadoi nelo. Sege amo nealahilä, Godea ëi sälo

odoaea beaha aligimäia iligali iäla beaha aliligi awälahilä, bea sälo Samuale neloa ami awäla beselagalai. ²¹ Samuale nebegi, ilia beaha aligilo gini imäia edägesebegi, Godea Bëyamini sosogomadila Gisüie malö Solo i. Amala iasebegi Solo eda gäheo i nabülasi biyidiagi beaha aligilo nelo. ²² Godea Solo beselalahilä, ilile beaha aligilo Gini Debidi namiäia memelela ifosi. Debidi helësëla ado gomalä säi, Yesiie malö Debidida nie naabo dafädi, hame salifali neebe melimelë. Eada na helësëi dibe amo gadoi hamosa maademolömelëla Godea säi. ²³ Dolö amoie yaua mäumadila afädëa Isilale udia dolöie damula aulo namiäia Godea dafidi säla negei amo gadola Yesu e misimelë. ²⁴ Yesu e, aso, maala ulufadigila made nebegi, Yonea Isilale udia dolö sulubadelama sähalea, Asigi besulahilä ödägi gemalola säla iäha nelo. ²⁵ Yonea ie hamoi hamola wagamolö fu ga madesebegi, ea sähalea, Diliada ne nowë neala helësësebe. Neda amo mademelë. Amai gaso, nabualo. Hobeane baagia e moholömelë. Na ie emo usililo ëfë fisigamolö dofea made neawela Yonea säimelë. ²⁶ Nedoola dili, Abalahamaie malöge, amase, fii odoa Godebalä bedäla nagadaiala neebege, damula moholö amoie ado gowe nilima fisiga wei. ²⁷ Udia dolö Yalusaleme nefolalo amola, ilile dafidilo nefolalo amolalia dolö amo fädäla dawadigi made nelo. Dawadigi made nea, ilia e baagomäia nufulöla säi amea bea sälo nefolalo amolia ado säla negei dilo amo segeyo Sabada gafe sulubadelagi nidesamu aligilo amo gadola gausiala digai. ²⁸ Amaimo, e baagomolö mi maadegi, ilia Bailadima nufualola säi. ²⁹ Ie helësëla dädëla negei dibe amo sulubadela gausiaha maadesebegi, ilia idaijala gaula digalahilä igi äbägi bausi. ³⁰ Amai gaso, Godea e bauia amila neala nowelasi. ³¹ Nowelasisebegi, dafidi ebalä Galilila Yalusaleme fedafiai amolia e segeyo yafiegi meli. Meli amolia udia dolöma e olelo nea. ³² Amaimo, nilia dilima Ado Mala Hedabi säla iäha neawe. Dafidi nilile nadolalima hamomolömelëla säla negei amo gadola ³³ Godea Yesu neala nowelasi amea ilile malö nilima gausiala digaimelë. Sama agedugi dädëla negei amoda gowe.

Dida nie malö nebego, walio neda die Diado aligisawela säla dädëla negei dialea.

Sama 2.7

³⁴ Godea Yesu neala nowelasi amo bu made baagomolömelëla gomalä säla dädëla negei dialea.

Dofä hedabi obeägilasimolö dafidi Debidima imolömelëla säla i amo gadola dilima imolömelëla

säla dädëla negei dialea.

Aisaea 55.3

³⁵ Amo gadoi ado elö säla dädëla negeida gowe.

Die hamoi hamolasilo dihi memelela odai amo bauia ami
made sigamolömelëla

säla dëdëla negei dialea.

Sama 16.10

³⁶ Debidi nelo amo gaalu, Godeie hamoi hamomolö negei dilo
amo gadola hamosa maadelahilä e baagoi. Baagosebegi ie
eedolali bauia ami eege amimu baula sigäi. ³⁷ Amaimo, Godea
afädë neala nowelasi amoda sigäi made melimelë. ³⁸ Amai
gabugi, nedoola dilie, Yesuie aulodaia nea nafade hamoi amo
hëmolöie mala dilima säla iaha neebewe helësëmalo. ³⁹ Ea
hamoi amea, sulubadelaea dolö amoma asigi afädë nege-
sebegi, nafade hamoi amo Mosese nebegi Ado säla negei
ameada hëmolö uli amo sulubadela ea hëladigisa maadelo nea.
⁴⁰ Amaimo, bea sälo nefolalo amolia dafidi bea säla negei amo
dilima gausiala digaloea, hedabola idihë namialo. Bea säla
negei amoda gowe.

⁴¹ Gadiabolo nefolalebe, bimo. Beala fudugilahilä baago geia
mosalo. Dili neebe amo gaalu, na hamomolö amo
afädëa dilima amala hamoila säседа, dilia dofä gabula
made helësëmolömelëla

säla dëdëla negeila Foloea säla wagai.

Habagaga 1.5

⁴² Amala säla wagalahilä, Folole Banabasale gedolo
mosöalahilä doadigila awäha nebegi, udia dolöea elema
sähalea, Mala amo gadoi segeyo Sabada gafe elö gogi säla
ïmolö obëgëmalola säi. ⁴³ Amalahilä gedoi amoli dusula awäla,
Yu udia dolö yafiege, amase, udia dolö fii odoa Yuie mala
bëgëla hamolo yafiege, Folole Banabasale bëgëla asi. Bëgëla
maasebegi, elea ilima säla iahalea, Godea ugila negelo dibe
ami fodola namialola gelola säla i.

⁴⁴ Segeyo Sabada gafe elö amogi Godeie ado nabalö
gaamu sulubadela gegedoi gaso, odoa holöbö made gedoi.

⁴⁵ Amaimo, Yu udia dolö amolia yafie gegedoi dibe amo
bealahilä, ilile iso asigia Foloma edefademalä naabo gëlahilä,
e gadiabola, ie ado bafuäha nelo. ⁴⁶ Amasebegi, Folola
Banabasalea hubabelela made gelola nea sähalea, Amaimo,
Godeie ado dilimadale dafidi säla ïmolöi galea gaso, dilia
helësësaleada, namolöi namolö nimolö amo nilia dofea madela
helësëlahilä, ado amo egeia gasebegoeada alia dili digila fii
odoamadi moholömelë. ⁴⁷ Mida, Dafidilo Geloia alia hamoma-
lai amoda gowe.

Dida fii odoa udia dolöie yo digalo nebego. Damula aulo amo
sege föi dibe sulubadelamadi gaula mosäiala

säi.

Aisaea 49.6

⁴⁸ Elea amala säi amo nabalahilä, udia dolö fii odoaea
obeägila, Dafidilo Geloie ado mala gauia adalahilä, Godea
namolöi namolö amo gaula namiäia memelei amoli su-

lubadela asigi afädë negei. ⁴⁹ Amalahilä Dafidilo Geloïie ado mala neala gaulahilä sege amogi säla daidoi.

⁵⁰ Amaimo, Yu udia dolö amolia gaamu amoïe udia dafidila fii Gode helësëlo sefolalo amoliage, dolö ëi sälo nefolalo amoliage mihalämäiala, Folole Banabasale neala sëlasimäialahilä, sege amomadi made namiäia nesiladigi. ⁵¹ Amala hamolebe ilia asiala hamoi amo helësëmäia elea dao elele emogi baai amo fëfëla salalahilä, Aigoniama asi. ⁵² Yesu bëgëla aulo nefolalo amolima obeägïloge Gesami Hedabige nobai nelo.

14

Folele Banabasale Aigoniama nea ado mala säla olelei

¹ Aigoniama ami Folole Banabasalea gaamu odoagi aulo amo gadola Yuïe gedolo mosöa ami asi. Ami awälahilä ado mala hedabolafalï olelesa nelo amea, udia dolö yafie, Yuge, Giligige, ilia asigi afädë negei. ² Amasebegi, Yu udia dolö asigi afädë negemolö haboi nefolalo amolia udia dolö fii odoa amolia edoolalima bimolö habobamäia si nigilasi. ³ Segeyo yafie Folole Banabasale ami nea, bedäla made Dafidilo Geloïie ado mala gelola olelesa nelo. Amala olelesa nebegi, Dafidilo Geloïie ugila negelasilo mala säla i amo dofä gabula helësëmäia, Dafidilo Geloia ele neala gelolasilahilä, dolöea hamomolöi made gadoige, hido elöige hamomäia el-ema geloi i. ⁴ Amala hamosebegi, gaamugi ami fii udia dolö nefolalo amoli mogelahilä, odoa damula Yumadi, odoa damula abosolomadila mogela nelo. ⁵ Amasebegi, Yu ilige, amase, fii odoa amolige, ilige sigi aligilo amolibalä nea, Folole Banabasale së muäia igia nufulö dialeala helësëi. ⁶ Amala helësësaleala säi amo nabalahilä, Folole Banabasale fisäla awäla Ligonïa segeïe gaamu Ilisidalage Debige sege amoïe ga made ga madela dibeadï amogige asi. ⁷ Amige elea Ado Mala Hedabi säla ïïa asi.

Folele Banabasale Ilisidala nea hamoi

⁸ Ilisidala gaamugi ami dolö emo nafadei afädë sulo. Emea emo nafadei amo gadoi neegela ägüla misi salea, holöfalï emosala nawelo made sulo. ⁹ Dolö amea Foloea ado säsebe amo nabaha sulo. Nabaha sebegi, Foloea ema sisamelebe, e wahimäia asigi afädë negei sebe amo bealahilä ¹⁰ gelola sähalea, Dihïle emoea nowela namiëla säi. Amala sälebe, dolö amo nila fedala aligisilahilä nawesa nelo. ¹¹ Foloea amo hamose amo bealahilä, Ligonïa udia dolö yafie gege-
doi amolia hilile ado adola gelolafalï sähalea, Dolö gadoi hamolahilä, gode amoli nihïli neebea digai gabuwela säi. ¹² Amala sälahilä, Banabasaïe ëi Susa negei. Amase, Folo eda

ado adolo neala helësëlahilä, ie ëi Hemisi negei.* ¹³ Ilisidala gaamu amoie yala baagido ami ilile gode Susaie gobela ilo mosö olasi nelo. Amoie gobela ilo dolö nelo amea mama bebegesiala amalei amoge sugua gao gawali amoge idiliba ami sigi misi. Sigi maalahilä eage gegedoi nefolalo amoliage elegali göa nelegela nufudala ïmolö helësëla sigi misi. ¹⁴ Amala hamomolöie hamosa neala säi amo nabalahlä abosolo äudä Banabasale Fololea helele fagulo amo nulilahilä, udia dolö gegedoi mogogi ami baluluia awälahlä, ado gelola silälasila ¹⁵ sähalea, Dolö dilie, dilia goda edo hamomolöie hamosa. Alige dolöfä dili nebege gadoi neamelë. Dilia nelebo memalä gadoi go fisila Gode namolöi neebe amoma besumäia alia Ado Mala Hedabi säla ïmolö misimelë. Gode namolöi neebe ameadada muge naga föige ödä duhuluge nelebo sulubadela amoligi dibe sebe neebe amoge ea hamosa maadei. ¹⁶ Dafidi ea udia dolö fii odoa siiba fii amoli sulubadela hili helësëse amo gadola mosäia fisigisi. ¹⁷ Amai gaso, ea hamoi amo sulubadela e dofä neala helësëmäia, musügä negela made, hi e olei. Ea hedabi hamosebe amoda gowe. Sege mudaiala fisiga idalage, amase, molö bäulasiloge amole diligali ilomelë. Diligali molö iase amea bolelasiloge obeägilo dilile isogi nobalasiloge neamelëla säi. ¹⁸ Elea ado amala sälahilä, udia dolö gegedoi sefolalo amolia elegali göa nelegela sugua gao made nufudala ïmäialahlä, baagi sëi hamoi hamosa nelo. Amalebeda ilia made amai. ¹⁹ Amaha nebegi, Yu odoa Ädiagolage Aigoniamalage mofiai. Mofiai amolia helësëse amo gadola gegedoi amolia amala helësëmäialahlä, ilia ado afädë negei. Ado afädë negelahilä, ilia Folo igia nufi. Nufi amo baagoi gabula helësëlahilä, dusugala gaula awäla gaamu baagido negesi. ²⁰ Amala hamosebegi, Yesu bögëla aulo nefolalo amolia Folo e amaleladigila nebegi, e nowelahilä gaamu amogi bu obögëla digai. Diala aiyo amogi Banabasale helegela Debi asi.

Banabasale Fololea Yesu bögëla aulo nefolalo amoli neala gelolasi

²¹ Ele gaamugi ami nea elea Ado Mala Hedabi säla iaha nelo. Säla i amea Yesu bögëla aulo yafie beselagalai. Amalahilä ele Ilisidalage Aigoniamage Ädiagoge obëbëgela awähalea, ²² elea bögëla aulo nefolalo amoli neala gelolasila sähalea, Dilia asigi afädë negei nebegoda go wälasimu namialola säsisila aliligi obögëi. Elea sähalea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebea ami moholöie, nilia yöi yafie bimolömelëla säla i. ²³ Asi amo obögësalea, elea Godea wela ifosi sege hido hïdolagi dolö odoa dafidilo nefolalebe amolia sigi aligimäia memelela ifosisi. Ifosisilahilä, molö made naala aiyaala nea, udia dolö Dafidilo

* **14:12:** 14.12 Iliä hilile gode ëi sälo dibe amo gadola ëi negei.

Geloima asigi afädë negei nefolalo amoli Godema adola ema gausisila aliligi asi.

Ele Sisalia segeie gaamu Ädiago obëgëi

²⁴ Amalahilä Bisidia sege baagila awäla Bäfilia segea beselagalai. ²⁵ Beselagalalahilä elea Bega gaamugi ami Godeie ado mala säla ialahilä, Adalia digai. ²⁶ Adaliala ödä du edefadegi fila Ädiago obëgëi. Dafidi Ädiago ami elea hamoi hamola wagai amo hamomäia Godea udia dolö wela ifosi Ädiago nefolalo amolia Godea ele ugila negemäia ele Godema adolasila gausia ami obëgëi. ²⁷ Ami beselagalalahilä, elea udia dolö Godea wela ifosi nefolalo amoli gegedomalolahilä, Godea elemadi aligila hamoi amo ilima awala säla iaha maadei. Elea sähalea, Udia dolö fii odoa amoli Yesuma asigi afädë negemäia ea idi doga negei gabiola säla i. ²⁸ Eleda segeyo yafie Yesu bëgëla aulo amolibalä ami nelo.

15

Mala hamogimolöie Yalusaleme gegedoi

¹ Dolö odoa Yudiala digalahilä ilia edoolalima säla olelesalea sähalea, Mosese nebegi säla negei dibe amo gadola, gafodo damulo mala dibe amo made hamoseda, Godea dili made damula moholömelëla säla i. ² Amala säla i amo nabalahlilä, Folole Banabasalea dolö amolibalä didiähalea holöfalä made gëgëi. Amalebe ilia Folole Banabasalea dolö odoa nefolalo amolibalä mala amo hamogimolöie abosolo amolimage dolö dafidilo nefolalo amolimage nabuäia Yalusaleme fedamalai. ³ Amala säi amo gadola Godea wela ifosi nefolalo amolia mosalosebegi ili fedafiai. Fedafiahalea ilia Fonisiamadige Sameliamadige udia dolö nefolalo amolima fii odoa nefolalo amoli Godema asigi afädë negeimelëla säla iia fedafiai. Ado amala säi amo nabalahlilä, edoolalia edefademalä obeägisa nefolalo. ⁴ Ili fedafiala Yalusaleme beselagalasebegi, udia dolö Godea wela ifosi nefolalo amoliage, abosolo amoliage, dolö dafidilo nefolalo amolalia dili mofihaha golela säla olei. Amasebegi Folole Banabasalea Godea elema aligila hamoi amo sulubadela ilima säla iaha maadei. ⁵ Amai gaso, Felesi sosogo odoa asigi afädë negei nefolalo amolia nowela aligilahilä sähalea, Fii odoa amoliage gafodo damumolö dialea. Amase, Mosese nebegi Ado säla negei amoge ilia hamomäia säla imolö dialeala säi.

⁶ Ado amo hamogimolöie abosologe, dolö dafidilo nefolalo amolalige gegedoi. ⁷ Gegedolahilä ado säsäla awäla gidogo gadogosebegi, Fida e nowela aligilahilä ilima sähalea, Neddoola dilie, fii odoa nefolalebe amolia Ado Mala Hedabi nie nafia nabalahlilä asigi afädë negemäia Godea dafidifalä diligi

ne memelei amo dilia dawadigi. ⁸ Sulubadelaie iso asigi dawadigi neebe Gode amea udia dolö fii odoa nefolalebe ilige dofea neebela ulufadigila olesalea ie Gesami Hedabi niligali i amo gadola iligalige imelë. ⁹ Eada ilige nilige mogogi nofeida made. Iliä Yesuma asigi afädë negesebegi, ilile nafade hamoi amo ea hëla fisimelë. ¹⁰ Amaimo, dilia Gode fedogola bimolölahilä adu yöi edefade niliage nilile nado amoliage ägümölöi made amo bëgëla aulo nefolalebe amolia ägümäia neala ägüsi amo mi edoie. ¹¹ Amala hamomölöi mademelë. Nilia helësësaleada, Dafidilo Geloï Yesuie ugila negeloea ili damula asi amo gadola nilige damula asila helësësamelëla Fidaea säi. ¹² Amala säsebegi, Banabasale Fololea udia dolö fii odoabalä nea, Godea elema aligila nea dolöea hamomölöi made gadoige hido elöige hamoi amo sulubadela gegedoi sefolalebe amolima elea säla i. Säla iaha nebegi, ilia ado adola made, nalabola sefolalo. ¹³ Elea ado säha maadesebegi Yemesea sähalea, Nedoola dilie, na säsebewe nabuö. ¹⁴ Godea udia dolö fii odoa nefolalebe amoli hamei amo dafidi olela odoa iligi ie namiäia memelei amo Saimonoea nilima awala säla imelë. ¹⁵ Säla i amo gadola bea sälo nefolalo amolia ado amo wäla säla negei dialea. Amoda gomälä dëdëla negei dialea.

¹⁶ Dafidilo Geloia sähalea, Hobeä ne obëgëlahilä na Debidüie mosö dagabola digai amo hamogimölö. Mosö hai dibe amo hahamogilahilä gelolasimölömelë. ¹⁷ Mida, udia dolö fii odoa amolia Dafidilo Geloï hogomäia amamolömelë. Fii odoa nïe ëi gaula neebe amoli sulubadelaä ne hogomäia amamolömelëla säi. Gowe sulubadela hamolo Dafidilo Geloia amala säila

säla dëdëla negei dialea.

Amosi 9.11-12

¹⁸ Amoda siibafälï nilia dawadigi. ¹⁹ Na sämolö helësësebe amoda gowe. Udia dolö fii odoaea Godema asigi besusa neebe amolida nilia neala yölasimölö amo dofea made. ²⁰ Iliä yöi made gaumäia nilia ilima beba gomälä dëdëla fisiga gadelä. Age gowe, molö nulö dibe amogi wäfalï godegali göa nelegela i muabio. Agedu gowe, udia dolö fa nimabio. Osoda gowe, hogoi elö elöla sebe amo nufudahalea muugia heale gälo sali amola muabio. Biyidu gowe, heale hï eege muabio. Amoli dëdëla fisiga gadelä. ²¹ Mida, siibafälï Mosese nebegi mala säla negei dibe amoda gaamu sulubadelagi dolö odoaea säla ihamu aligilo. Ie ado mala amoda gedolo mosö difolalebea ami segeyo Sabada gafe sulubadelagi nidesamu aligilömelëla Yemesea säi.

Fii odoa Geleso sosogo nefolalebe amolima beba dëdëla i

²² Amala säsebegi, abosolo amoliage dolö dafidilo nefolalo amoliage, amase, udia dolö Godea wela ifosi ami nefolalo amoli sulubadelaeage ado afädë negelahilä sähalea, Nili neebewegi dolö odoa Folole Banabasalebälä Ädiago mosäia memeledelämelëla säi. Amala sälahilä ilia Yudasale, ie ëi elöda Basabasa, Sailasale memelei. Eleda edoolali amoligi dafidilo nelo. ²³ Beba ilia gaula mosäia gomalä säla dëdëla i.

Abosolo niliage, dolö dafidilo nefolalebeweage, dilile didoo nefolalebe nilia nilile nedoo fii odoa Ädiagoge Siliamadige Silisiamadige nefolalebe dilima dili go gabiola säla beba gowe dëdëla iasisago.

²⁴ Nili neebewegi odoaea dilima ado säla i amea dili fudugila asigi säosäola nefolaleai amo nilia nabi. Iliä amo amala sämalola nilia made säimelë. ²⁵ Amoë nilia ado afädë negelahilä, dolö memelei amoli nilile damelë aeaifali Banabasale Fololebalä dili neebee fisiga idamolöla helësëi. ²⁶ Dolö äudä amoleada nilile Dafidilo Geloï Yesu Gelesoie ëigi hamoi hamosalea baagomolö ga made dibeä amimu ga madela aligilomelë. ²⁷ Nilia amala helësëi amo gadola Yudasale Sailasalea bebagi ado dëdëi amo gadola adoea säla imäia dili neebee mosalahagomelë. ²⁸ Gesami Hedabiage niliage yoi afädë dilima neala baalasiloëa nilia ado geloï biyidiamu dilia hamomäia säla imolöla helësëi. Amoda goweli.

²⁹ Age gowe, molö nulö dibe amogi wäfalä godegali göa nelegela i muabio.

Agedu gowe, heale hi e muabio.

Osoda gowe, hogoi elö elöla sebe amo nufudahalea muugia heale gälo sali amola muabio.

Biyidu gowe, udia dolö fa nimabio.

Amo hamomabiola säi amo hamola made sisigaha aligiseda, hedabola namolömelë.

Hä amomelë. Hawiola

säla dëdëla i. ³⁰ Hä mofiamalolahilä ili Ädiago digai. Digala beselagalalahilä ilia Geleso sosogo nefolalo amoli gegedomalolahilä beba dëdëi amo ilima i. ³¹ Amala iasebegi udia dolö amolia dëdëi amo nidei. Ado hedabi dëdëi amo nidei amea ilile asigi neala gelolasisebe amogi obeägi. ³² Yudasale Sailasaleage bea sälo nea, edoolali bologodei namiäia neala asigi gelolasila ilima ado yafie säla ihamu nelo. ³³⁻³⁴ Ele Ädiago ami segeyo holöbö ede nelolahilä, ilia dafidi ele mosalola sälo nefolalebea ami obëgemäia edoolalia aealo alima diamiaialahilä, Hawio obëgemalola säi.* ³⁵ Folole Banabasale

* **15:33-34:** 15.33-34 Dawadigi odoa ilia helësësaleada ado odoa säi damo gogi dialeala helësëi. Ado amoda gomalä. [Amäi gaso, Sailasa eda Ädiago ami namolöila helësëi.]

Ädiago ami nea, eleage dolö odoa yafieage amolalia Dafidilo Geloïie ado mala säla iadigi säla oleladigisa nelo.

Folele Banabasale gëgëlahilä hïdo hïdoi

³⁶ Segeyo odoa nelolahilä Foloea Banabasama sähalea, Gaamu sulubadelagi Dafidilo Geloïie ado mala säla ia ami edoolali hedabola neebelela fädäla bebea obëgëdila säi. ³⁷ Amala säsebegi, Banabasaea Yone Maga helësëlahilä, nihiligïla afiahala säi. ³⁸ Amai gaso, Foloea e sigi moholö amo dofea madela helësëi. Mida, dafidi ea elebalä hamoi hamomolö made awäla ele digïla Bäfiliala bahïla obëgëi amogi. ³⁹ Amala helësësebegi Folole Banabasale helemu edefade gëgëlahilä mogela, Banabasaea Maga sigi gaula ele Saibulusi moholöie ödä duugi fila asi. ⁴⁰ Amase, Foloea Sailasa memelesebegi edoolalia sähalea, Godeïe ugila negelo alibalä namialola säsebegi, ele asi. ⁴¹ Ele awäla Folo e Siliamadige Siliamadige nawesa nea, udia dolö Godea wela ifosisi sege amoligi nefolalo amoli neala gelolasisila aliligi asi.

16

Dimodi e Folole Sailasalebalä asi

¹ Folo e awähamu nelolahilä, Debige Ilisidalage awäla beselagalai. Ami bëgëla aulo afädë ëi Dimodi nelo. Ìe emeda Yu fii udia gaso, ìe eedoda Giligi dolö nelo. Emeda asigi afädë negei sulo. ² Edoolali Ilisidala ami fiage Aigoniama fiage Dimodi eda asigi mogoi neala sälo nelo. ³ Foloea Dimodi ebalä moholöla helësëlahilä, ea Dimodiïe gafodo damulasi. Amala hamoi amoïe mida, segea ami Yu udia dolö neebe amoli sulubadelaçada Dimodiïe eedoda Giligi dolö neala dawadigi neebe amo helësëlahilä amala hamoi. ⁴ Ili gaamu dibeamadi amogi nawesalea ilia abosologe dolö dafidiloge Yalusaleme ami nefolalo amolia mala säla negei amo gadola ilia bëgëla hamomäia ilima säla ïia awäha nelo.

⁵ Amalebe udia dolö Godea wela ifosi nefolalo amoli Yesuma asigi afädë negemolömadi neala gelolasilahilä, segeyo sulubadelagi odoaea asigi afädë negelahilä ilima maala baala bäusa nelo.

Foloea Doloasa nea sosoäla awäla meli

⁶ Gesami Hedabia ilia Esiamadi ado mala säla ìmolö mosabiola idi gasebegi, ili Filigiamadile Galesiamadilemu nawesa namolö asi. ⁷ Misia sege nofea ami awäla beselagalalahilä, ili Bidiniamadi awäla beselagalamolö helësësebegi, Yesuïe Gesamia mosabiola idi gai. ⁸ Amala idi gasebegi, ili Misia baagila digala gaamu Doloasa awäla beselagalai. ⁹ Awäla beselagalasolo amo gala, gasigi Foloea sosoäla awäla beahaleamelebe, Masedonia fii dolö afädëa ema sähalea, Dia

nili Masedonia ugila negemolö duhulu dëgëla misialola säha neebe meli. ¹⁰ Foloea amala sosoäla awäla beasebegi, hä nili fodolofali Masedonia moholöie fu hogosa neada Godea nilia ilima Ado Mala Hedabi säla imäia neala olei gabula helësëi.

Ilidiaea asigi afädë negei

¹¹ Amalahilä nilia Doloasa dëgila ödä duugi fila mogolafali awäla Samodelese beselagalai. Amo aiyo amogi oböla awäla Neabolisi beselagalai. ¹² Neabolisi amila nagadabodo awäla Filibai beselagalai. Gaamu amoda Masedonia segeie afädë dilo. Amida Olomo gamane maala aligilo. Nili ami segeyo odoa nelo. ¹³ Segeyo Sabada gafegi Filibai gaamu amoie yala idi galo baagido doadigila awäla, ödä afädëie agesua Godema adolo sege dialealedula helësëlahilä, nili ödägi ami afiai. Ami awäla udiáfali odoa gege-dola sefolalebe amolibalä ffigilahilä adosa sefolalo. ¹⁴ Daiadaila udia afädë ei Ilidia sulo. Ado säi amo ea nabaha sulo. Udia ameada fagulo hogale uii gadoi amo bidi neaha aligilo. Ea Godeie ei gauia adala Godema adosa filo. Foloea ado mala säla iaha nebegi Ilidiaea mala amo hedabola nabala gaula mogomäia Dafidilo Geloia ie iso asigi doga negelasi. ¹⁵ Amala hamosebegi, Ilidiage ie mosöa ami aligilo amolige ödägi gei. Ödägi gesebegi Ilidiaea nilima sähalea, Dafidilo Geloima na dofä asigi afädë negei gabula helësësa galëda, na mosöa namolö mofiamalola säi. Ea ähadulamü eegesebegi nili ea mosöa afiai.

Folole Sailasale Filibai galabaia negei

¹⁶ Nili Godema adolo segea ami awäha nebegi, dolisä afädë galabaia hamoi gadoi hamolasilo sulo amoma, mugabe fedalahilä meualasilo sulo amo, nilia gausiala digai. Dolisä amea meuasebe amoie, udia dolö nefolalo amolia ie beaha aligilo nefolalo amoligali muni ede ilo nelo. ¹⁷ Folola nihiligila awäha nebegi, dolisä amea bëgëla maalahilä üala sähalea, Dolö golidä Gode ilibia edefade neebe amoie hamoi hamolasilo neamelë. Dili damula aulo neala gaumäia, ilia säla ilo neala säi. ¹⁸ Dolisä amea segeyo yafiegi ado amala sähamu aligisebegi, Foloea habobalahilä besuia imogola mugabe fedai amoma sähalea, Yesu Gelesoie eigila sähago. Dolisä go dëgila, segea mosöla säi. Amala säi amole, mugabe amo doadigila asi. ¹⁹ Amala hamosebegi, dolisä amoie beaha aligilo amolia hobeala muni bu elö made nimolö gabula helësëlahilä, ilia Folole Sailasale gaulahilä, magaia gaamugi sigi aligilo nefolalebea ami, ele gaula dusugaia asi. ²⁰ Iliä Olomo gamane gudi mogelo nefolalo amoli neebea ami sigi awälahilä sähalea, Yu dolö äudä gowelea nilile gaamugi wi maalahilä, udia dolö neala nafadelasisebemelë. ²¹ Nilia

hamomolö madela säla negei dibe amoda, elea hamomalola säla olelesa neamelë. Mala olelesebe amoda, Olomo dolö nefolalebe niliada amo nabala hamomolöi mademelëla säi. ²² Amala säi amo nabalahlilä, udia dolö gegedoi amoliage ele nufulö hamosebegi, gudi mogelo amolia elele fagulo giladig-ilahlilä, ele buudi damuia nufualai. ²³ Iliä gelola nufudala ialalelahilä, Folole Sailasale dusugaia awäla, galabaia mosöa ifosilahilä, galabaia beaha aligilo amoma gelola sähalea, Ele hedabola idihë namialola säla i. ²⁴ Amala säla iäsebegi, galabaia sigi aligilo amea ele galabaia mosö hogoli mogogi amogi gaula awäla ifosilahilä, elele emo i gäia igadula negesi. ²⁵ Gasi mogogi Folole Sailasalea Godema adoladigi, ie ëi gauia adala gë udäladigisebe amo, odoa galabaia mosöa sefolalo amolia nabi. ²⁶ Amala säha sebegi, fogoli edefademalä fodolo maalahlilä, galabaia mosö igau fogosa maadei. Amala hamoi amole, mosö amoë idi galo doga negesa maadelahlilä, igi ëfëa ili sulubadela nafodoi amoge, holola fisigäla digaha maadei. ²⁷ Amala hamoi amogi, galabaia beaha aligilo amo adi elaboi amo nowelahilä beahamelebe, idi galo sulubadela doga negesa maadei dibe amo bealahilä, galabaia negei amoli fisäla awäha maadei gabula helësei. Amala helëselahlilä, ea hile nudulo helebe besela neala, hi e nufudala baagodelä hamosebegi, ²⁸ Foloea ado gelolafali sähalea, A, di dihimu nufuabio. Nilida fisäla made asimelë. Sulubadela sefolaleawela säi. ²⁹ Amala säi amo nabalahlilä, galabaia beaha aligilo amea gele gaula mofiamola sälahilä, Folole Sailasale sebea baluluia awäla, e emo gigisëla elele emo mia fila digai. ³⁰ Amala hamolahilä, ea ele segea sigi fedalahilä elema sähalea, Dafidilo äudä alie, Godea ne damula mosäia na abilia hamomolödula nabi. ³¹ Amala nabasebegi, elea säla obëgësalea, Dafidilo Geloï Yesuma asigi afädë negeseda, dihidige, die mosöa ami aligilo amolige, damula moholömelëla säla i. ³² Amala sälahilä, elea emage, ie mosöa aligilo amolimage, Dafidilo Geloïie ado mala säla iaha nelo. ³³ Amo gala, gasi mogogi galabaia beaha aligilo amea ele sigi awälahlilä, elele domalogi buudi damuia nufi amo nigime hëlası. Amala hamosebegi, eege ea mosöa aligilo amolige ödägi gelasi. ³⁴ Ödägi gelasisebegi, ea ele ea mosöa sigi awälahlilä, ele molö muäia i. Eage, ea mosöa aligilo amoliage, ilia Godema asigi afädë negei amogi edefade obeägısa nelo.

³⁵ Yose Olomo gamane gudi mogelo amolia dadi gauı nefolalo amolima ado säsisalea sähalea, Dolö äudä amole fisigämäia säla imalola säsi. ³⁶ Amala säsi amo nabalahlilä galabaia beaha aligilo amea Foloma säla iahalea, Na ali fisigämalola gudi mogelo amolia säsi gabumelë. Iliä amala säsi gabugi ali doadigila awähalea dalulo go gaula geleä mosalola säi. ³⁷ Amala

säsebegi, gaso, Foloea dadi gaui mofiai amolima sähalea, Alida Olomo dolö amogi neebe amo ilia gudila made, udia dolö si mogogi buudi damuia ali nufi. Nufudalahilä galabaia mosöa gaula dusugaia awäla ifosisio. Amaimo, iliada walio ali geleä musügä fisigäla mosalasiole. Ai, amala mademelë. Hili ili maalahlilä ali fisigämäiamelëla säi. ³⁸ Foloea säi amo gadola dadi gaui amolia gudi mogelo amolima säla iäsebegi, ele Olomo dolö amogi gabiola säi amo nabalahlilä ili bedäi. ³⁹ Amalahilä ilia ele neebea awäla elema aeala sähalea, Asiala hamoimelëla sälahilä, amila sigi segea doadigila awäla gaamu we digila mosäiamelëla geleä säi. ⁴⁰ Amala säsebegi, ele galabaia mosö digila awäla Ilidiaea mosöa asi. Mosöa amida edoolali sefolalebe amoli bealahilä, elea ili neala gelolasilahlilä asi.

17

Folole Sailasalea Desalonaiga nea hamosa nelö

¹ Ili asi amo awäla Äfibolisige Aboloniage beselagaladigila awäla giso Desalonaiga beselagalai. Gaamugi amida Yu udia dolöie gedolo mosö afädë nelö. ² Dafidi Folo e sege odoagi nea gedolo mosöa aulo amo gadola e awäla gedolo mosöa ami digai. Gedolo mosöa ami Foloea segeyo Sabada gafe ohodoagi gegedola mofiai amolibalä ado bebagi säla dödëla negei amo ilima säla iäha nelö. ³ Amala säla iäha nea ea ilima Godeie ado mi ulufadigila awala säla iäha nelö. Ea ilima sähalea, Afädë Memeleia së naala baagola nowemolöla bea sälo amolia dofä amala säla dödëla negei dialea. Yesuda na walio dilima säla iähago. Amoda Afädë Memelei amomelëla Foloea säi. ⁴ Amala säla iäsebegi, odoa ami nefolalo amolia ea dofä säsebela helësëlahilä Folole Sailasalebalä dii. Giligi udia dolö Godeie ei gauia adalo yafieage udia dafidila fii odoaeage amai.

⁵ Amai gaso, Yu dolö nefolalo amolia naabo gëlahilä, dolö nafade hamolo memalä magaia gaamugi nawesa aligilo nefolalo odoa amoli hobe nii. Hobe nealahilä udia dolö yafie gegedolasila, ado gelolafali säi amea ili sulubadelaea gaamugi ami nududulä hamoi. Amala hamola ilia Folole Sailasale udia dolö neebea sigi moholöie ele hogosalea dolö afädë ei Yeisonoie mosöa ami fudulasia awäla hogola digai. ⁶ Awäla hogoi amo ele made beasebegi, ilia Yeisonoge edoo odoa amolali gaula dusugaia awäla galisolö dolö amoli neebea awälahlilä gelolafali sähalea, Dolö sege sulubadelagi nafade yafie daidola hamosa maadelo amolia hä nilile segea beselagalai gabumelë. ⁷ Beselagalasebegi Yeisonoea ie mosöa fimäia fu i gabio. Ili sulubadelaea beaha aligilo gini elö Yesu neebe amo sähaleada, beaha aligilo Gini Sisa neebe amea hamolo mala säla negei dibe amoda damusa neamelëla säi. ⁸ Udia dolö

sulubadela nefolalo amolige galisolö dolö nefolalo amolige ilia ado säi amo nabalahlä, fudugila bedäi. ⁹ Fudugila bedäsebegi galisolö dolö amolia Yeisonoeage dolö odoa ebalä gaui amoliage ili fisigämolöie muni imalasebegi, imalasebe amo gadola iasebegi ili fisigäi.

Folole Sailasalea Belia nea hamoi

¹⁰ Segeyo amoie gasigi edoolalia Folole Sailasale Belia molohö mosalola säi. Amala säsebegi, ele awäla Belia beselagalalahilä, Yu udia dolöie gedolo mosöa ami asi. ¹¹ Udia dolö Belia ami sefolalo amolile asigi fisigäi ameada Desalonaiga udia dolö amoli baagila asi. Ili Godeie ado mala nabulö edefademalä obeägila nabahamu nelo. Nabalahlä, ilia Foloea ado mala säla i amo dofä walebelela bimolöie segeyo sulubadelagi bebagi ado dädela negei amo nidela fädäla beaha aligilo. ¹² Amala hamolahilä ili yafiea asigi afädë negei. Giligi udia dafidila fii sefolalo amoliage, amase, Giligi dolö yafieage asigi afädë negei.

¹³ Amala hamosebegi, Foloea Belia amige Godeie ado mala säla iaha neala säi amo nabalahlä, Yu dolö Desalonaiga nefolalo amoli Belia ami mafulahilä, udia dolö amoli fudugila bedämäia ili neala fologolasi. ¹⁴ Amala hamosebegi, edoolalia Folo e ödä duhulu dibeamadi amodi mosäia fodolofalä fisiga gai. Sailasale Dimodile made awäla Belia ami nelo. ¹⁵ Folo ifola afiai amolia e Adenesi gaamugi ami ifosila obögësebegi, Foloea ilima ado säsisalea, Sailasale Dimodile ne neebee fodolofalä misiäia säla imalola säsissebegi ili obögëi.

Folole Sailasalea Adenesi nea hamoi

¹⁶ Folo e ele misiäia Adenesi ami beaha nea beahamelebe, gaamugi ami nelebo yafie wäfalä godegali göa nelegela sämolöie naaboea hamoi difolalebe amo bealahilä, ie asigigi edefademalä yösa nelo. ¹⁷ Amogi yöla ea gedolo mosöa ami awälahlä, Yu udia dolö nefolalo amolibaläge odoa Godeie ei gauia adalo nefolalo amolibaläge didiäha nelo. Magaia gaamu dibeaa amige segeyo sulubadelagi udia dolö gausiasebe amolibalä ea didiäha nelo. ¹⁸ Ebigulia sosogo mala olelelo dolö odoaeage Sidoigi sosogo mala olelelo dolö odoaeage Folobalä säla obögë obögësa nelo. Ili odoaea sähaleada, E dawadigi gadoi hamola säha neebe goda edo säsebela säi. Amase, ili odoaea sähaleada, Sege näiadodi amolile godeie mala säla iahaledula säi. Ili amala säi amoie mida gowe. Foloea Yesuie malage baagoi amoli nowemolö malage säla i amogi amai. ¹⁹ Amala sälahilä ilia Folo e sigi awäla Aliobagusa Galisolö dolö amoli gegejala adolo segea ami awälahlä ilia ema sähalea, Dia mala gähe säla olelelo amo nilia nabulö hamesamelë. ²⁰ Ado odoa säi amo hido elöi gabugi,

amoie mi helësedeläla säi. ²¹ (Adenesi fii amoliage, amase, sege näiadodi fii Adenesi ami maala nefolalo amoliage nelebo odoada hamolo made, segeyo sulubadelagi iliada mala gähe elöi elö elöla sämolöge nabolöge amomu hamosamu aligilo.)

²² Amasebegi Foloea Aliobagusa Galisolö dolö amoli mogogi nowela nea sähalea, Adenesi fii dilie, dilia nelebo afädë hamosebego na beahaleada, dilia göa nelegela hamolo mala amo gelola hamei gabula helësésamelë. ²³ Na nawesalea beahamelebe, dilile göa nelegela sälo mosö yafie meli. Beahamelebe göa nelegela nufudala ilo auli afädë aulula negei dibeä ami gomälä dëdëla negei dibeo. Gode nilia dawa madegalila dëdëla negei dibeo. Dilia Gode dawa made nea e helësëlo. Amo hile ado malafali amo na walio dilima säla iahagomelë. ²⁴ Godeada sege dibe sulubadelage nelebo sulubadela amogi dibe sebe nebe amoge hamosa maadei. Gode eda mudaiäiege nagadaiaiege Dafidilo Gelo nea. Gode amoda gobela ilo mosö naaboea hamoi amoligi aligilo made nea. ²⁵ Eda nelebo afädë ufolä adida made nebe amo dolöfäeä e ugila negela nelebo afädë imolöi mademelë. Mida gowe. Ea namolöge hamege nelebo sulubadelage udia dolö sulubadelagali imolöda hi e nea. ²⁶ Eada mi gäwila dolö afädë hamoi amoma aligila udia dolö fii sulubadela hahamola sege sulubadelagi awäha namialai. Aso, amala made hamola nebegi, dafidifali ea daiäha maadelahilä, udia dolö ili amo gala gowegi namiäiala helësëlahilä, ilile sege nofela daiäla negei. ²⁷ Ea ili hamoi amoie mida gowe. Ili e hogomäiäiege nagubaia nawela e beagolemäiäiege ea ili hamoi. Gode eda nili hido hidola nebeä wagadi made made nea. ²⁸ Mi ema aligilahilä, ie geloigi nili segegi filadigi fologoladigisa sebe-wemelë. Amo gadola diligi ado dëdëlo dolö odoä nefolalo amolia sähalea, Nilige ie malölali neamelëla sälo. ²⁹ Hä nilida Godeie malö nebeä amea, nilia e goloeage silibaeage igiäiege, nelebo afädë dolöea ie asigia naaboea hamola negei difolalebe amoma Godeda amo gadoi neala helësëmolöi mademelë. ³⁰ Godeada dafidi udia dolöea e dawa made nea hamoi amoda ea helësëlo made nelö. Amalo gasoda, walio ea udia dolö sege föi sulubadelagi nebeä amo sulubadelaäe asigi besumalola gelola säha nea. ³¹ Ea dolö afädë memelei amoie aulodaiäla udia dolö sege sulubadelagi nefolalebe amolibalä mogolafali memelela mogemolöie segeyo afädë daiäi amo dialea. Ea dolö memelei amo baagola nowela ifosi amea udia dolö nefolalebe sulubadelabalä amala hamomolömelëla dofä gelola säla negei amo oleimelëla Foloea säi.

³² Baagoi amoli nowemolöla säi amo nabalähilä, dolö odoä nefolalo amolia ölahilä e gadiaboi. Amase, odoäeä sähalea, Ado walio säla i amo hobeäla bu elö nabolö helësésamelëla säla

ī. ³³ Amala säsebegi, Foloea ili amilahilä dīgila asi. ³⁴ Amala awäsebegi dolö odoa nefolalo amolia ebalä dila asigi afädë negei. Asigi afädë negei amoligi dolö afädëie ëida Daionisiasa, eda Aliobagusa Galisölö dolö nelo. Eage, amase, udia afädë ëi Damalisi eage, amase, odoaeage elebalä asigi afädë negei.

18

Foloea Golïdi nea hamoi

¹ Amala hamosebegi, Folo e Adenesi dīgila Golïdi asi. ² Golïdi ami Yu dolö afädë ëi Aguila gausiai. Eda Bödasa fii dolö. Beaha aligilo Gini Golodiasaea Yu fii Olomo nefolalebe amoli sulubadelama näiadodi afiaha maademalola säsebegi, Aguila ie udia Bilisilale Idali sege dīgila hädamade misi nelo. Folo e ele sebea asi. ³ Foloeage Aguila Bilisilaleage hamoi afädë hamolo. Amalebe e elea mosöa gedola nea eage hamoi hamosa nelo. Ili bidi nimolöie ilile hamoida balai mosö nedëmesa aligilo. ⁴ Amo hamosa neada Foloea segeyo Sabada gafe sulubadelagi gedolo mosöa ami awälahilä, gegedoi amolibalä didiäha nelo. Yu udia dolö odoaeage Giligi udia dolö odoaeage ea dofä säsebela helësëi.

⁵ Sailasale Dimodile Masedoniala digasebegi, Foloea segeyo sulubadelagi Godeie ado mala säla iahamu nelo. Ea Yu udia dolö nefolalo amolima Afädë Memelei amoda Yesu neamelëla gelola säla iaha nelo. ⁶ Amala säla iaha nebegi gaso, ilia made nabalahilä e baagido säladigi gagadeladigisa nelo. Amala hamosebegi, Foloea ie fagulo fëfëladigilahilä, ea ilima sähalea, Dili nafadegi awäседа, dihili asiala hamoi ameamelë. Asialada nema mademelë. Walio neebe wegida ne awäla udia dolö fii odoa nefolalebea moholömelëla säi. ⁷ Amala sälahilä, amila ili dīgila Folo e dolö afädë ëi Didiasa Yasadasa amea mosöa asi. Ie mosöda gedolo mosö gägägëlafali nelo. Dolö ameadä Godeie ëi gauia adalo nelo. ⁸ Gedolo mosö beaha aligilo ëi Galisibusaeage ea mosöa aligilo amoliage ilia Dafidilo Geloima asigi afädë negela nelo. Amase, Golïdi udia dolö yafie nefolalo amoliage nabalahilä asigi afädë negesebegi ili ödägi gei.

⁹ Gasi afädëgi Foloea sosoäla awäla beahaleamelebe, Dafidilo Geloia ema sähalea, Bedäla nafi yömabio. Mala säla iahamu namialo. ¹⁰ Mida, ne dibalä neamelë. Gaamugi guida, udia dolö yafie nïe neebe amea afädëa di nufudala sëlasimolö mademelëla säla i. ¹¹ Amala säla iäsebegi, Foloea udia dolö nefolalo amolima Godeie ado mala säla iaha nea gäheo i afädëie, elö amoie aube gafeia ami nelo.

¹² Agaia sege Galioea beaha aligilo nelo amo gaalu, Yu fii nefolalo amoli ado afädë negela ilia Folobalä ado neala e gaulahilä gudilo mosöa sigi asi. ¹³ Sigi awälahilä ilia sähalea,

Udia dolö nefolalebe amolia Godeie ei gauia adamäia dolö gowea mala säla negei dibe amo gadola made, mala elöi säla, säla olelesa neamelëla säi. ¹⁴ Amala säsebegi, Foloea ado sädelä hamosa nebegi, Galioea Yu fii amolima sähalea, Yu dolöla dilie, mala dabilia nafade hamoie sämolö mofiai galebeda, amoda na habobala made hedabola nabalabio. ¹⁵ Gasoda, adoge eige dihilile mala säla negeige amolilemu galëda, amoda dihili hamogimalo. Goieda na made mogemolömelëla säi. ¹⁶ Amala sälahilä ea ili gudilo mosöa amilahilä nesiladigi. ¹⁷ Amala hamosebegi, ili sulubadelaea gedolo mosö beaha aligilo ie ei Sosodenisi nelö amo gaulahilä gudilo mosö baagido segea-madi ami nea nufudaha nelö. Amala nufudasebegi Galioeada hilile hamoi hamosebegola helësëlahilä ea adola made nelö.

Folo Silia segeie Ädiago obëgëi

¹⁸ Amala hamosebegi, Folo e Golidi ami segeyo odoa nelolahilä ea edoolalima dili samialola säla, ödä duugi fila Silia segea moholö asi. Bilisilale Aguilalege hiligila asi. Awäla Sëgilia gaamua ami nea Foloea Godema afädë hamomolömelëla säla negei amea ie busa hilä damusa maadei. ¹⁹ Amalahilä awäla Ebesa beselagalai. Beselagalalahilä Foloea ele ami digilahilä, hido awäla gedolo mosö neebee ami beselagalai. Beselagalalahilä Yu dolö nefolalo amolibalä ado didiäha dilo. ²⁰ Amala didiäha dibegi ilia ema sähalea, Dida nilibalä holöbö sedade namiäiamelëla säi. Iliä Amala säsebegi, Foloea ilima üla made säi. ²¹ E moholö nea ea ilima sähalea, Ne dili neebee obëgëmäiala Godea hameseda, amoda ne obëgëmolömelëla säi. Amala sälahilä ea ili haw-iola sälahilä e Ebesa digila ödä duugi fila asi. ²² Awäla ödä agesua beselagalalahilä Sisalia gaamugi beselagalai. Beselagalalahilä awäla e fedalahilä udia dolö Godea wela ifosi nefolalo amolima dili go gabiola säla olelahilä awäla Ädiago digai. ²³ Folo e Ädiago ami holöbö ede nelolahilä e awäla Galesia-madige Filigiamadige holöbö aligila baagiladigila awähalea Yesu bëgëla aulo nefolalo amoli sulubadela neala gelolasisila aliligi awäha nelö.

Abolosia Ebesa nea hamosa nelö

²⁴ Amo gaalu, Yu dolö afädë ei Abolosi eda Alegisädalia fii nelö amo Ebesa misi. Eada ado hedabola dawadigila adolo nea, bebagi ado dëdëla negei dibe amo hedabola dawadigi nelö. ²⁵ Dafidi Dafidilo Geloie Idigi aulo mala ema olelei. Ie iso asigigi sämo sämosa nebegi, ea Yesuie mala amo udia dolöma hedabola olelesa nelö. Abolosi eada Yonea ödägi gelo mala olelei amomu dawadigi nelö. ²⁶ Abolosia gedolo mosöa ami nea gelola säla iaha nelö. Amala säla iasebe amo

nabalahilä, Bilisilale Aguilalea Abolosi sigi aliga galahilä, elea Abolosi ea Godeie Idigi aulo mala hedabola helësëmäia mogolafali säla iaha nelo.

²⁷ Hobeä Abolosi e Agaia segea moholö helësësebegi, edoolalia e gelolasila hä mosalola sälahilä, Yesu bëgëla aulo amolima beba dëdëla iasisalea Abolosima obeägilahilä gauia idogomalo. Abolosi e ami beselagalasebegi, udia dolö Godeie ugila negeloea ili ugila negesebegi asigi afädë negei amoli ea hedabola ugila negesa nelo. ²⁸ Mida, udia dolö yafie gegedoi nebegi, ea bebägi ado dëdëla negei dibe amogila sähalea, Afädë Memelei amoda Yesu e neamelëla ulufadigila säi. Ea ado amo gelolafali säsebegi, Yu udia dolö hewalahilä ilia adola made sau sagai.

19

Folea Ebesa nea mala säla iaha nelo

¹ Abolosi e Golidi nebegi Folo e nawesalea segebi gau fedala digaladigila awäla Ebesa beselagalai. Beselagalala Ebesa ami bëgëla aulo odoa gausiai. ² Gausialahilä ea ilima nabahalea, Dilia Yesuma asigi afädë negeselo amo gala Gesami Hedabi niilela nabi. Amala nabasebegi, ilia säla obëgësalea, Gesami Hedabi neala säi goda nilia nabi mademelëla säi. ³ Amala säsebegi, Folea säla obëgësalea, Amai galëda, edoea ödägi geila nabi. Amala nabasebegi, ilia säla obëgësalea, Yonea ödägi gelo amo gadola geimmelëla säi. ⁴ Amala säsebegi, Folea säla obëgësalea, Yonea ilia nafade hamoi amoie asigi besula ödägi gelo. Ea udia dolöma sähalea, Ne dafidi misi neamelë. Hobeala afädë moholö amoma dilia asigi afädë negemolö dialeala säi. Hobeala moholöla säi amoda Yesu hï e helësëla säila Folea säi. ⁵ Folea amala säi amo nabalahilä, ili Dafidilo Geloï Yesuie ägi ödägi gei. ⁶ Amasebegi Folea ilima naabo negesisebegi Gesami Hedabi ilima digala ilia ado elö säla bea säha nelo. ⁷ Dolö amolida giwilasi gadoi nelo.

⁸ Amala hamosebegi, Folo e gedolo mosöa ami digai. Aube ohodoagi amala digahamu nea ea ado mala gelola säla iahalea, udia dolö nefolalo amolibalä didiähalea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoie mala säla iaha nelo amoda dofä säi gabula helësëmäia säla iahamu nelo. ⁹ Amala säla iahamu nebegi dolö odoa nefolalo amolia ilile asigi geloi neada asigi afädë made negei. Udia dolö nefolalo amolia nabuäia ilia Idigi aulo mala amo gagadesa nelo. Iliä Amala hamosebegi, Folea ili amilahilä Yesu bëgëla aulo amoli sigi asi. Amala hamolahilä segeyo sulubadelagi ado mala säla didiälo mosö afädë Dilanasaie neebee ami awälahilä, Folea Yesu mala säla didiäha nelo. ¹⁰ Ea gäheo i äudägi amala hamosamu nelo. Amala hamoi amea Esia segea nefolalebe ili sulubadela, Yu

udia dolöeage, Giligi udia dolöeage, Dafidilo Geloïie ado mala nabi.

Segebaïe efegelalia hamoi

¹¹ Godea Foloïe naaboea geloi melëlo made hïdo elöi hamosa nelo. ¹² Ìe filimo dogelo faguloge bululo faguloge hïle domalogi diigilo amo gaula oloi difolalebea ami awäsebegi, oloi damuladigi, mugabe doadigila awäladigisa nelo.

¹³ Amala hamosebegi, Yu dolö nawesalea mugabe fedai nesiladigisa aligilo nefolalo amoligi odoaea oodo beala Dafidilo Geloï Yesuïe ëi säla mugabe fedai nefolalo amolima sähalea, Foloea ìe mala säla ìlo Yesu amoïe ëigi dili nesiladigisagola sälo. ¹⁴ Yu udia dolöïe gobela ìlo busa afädëïe ëi Segebaïe efegelali gifalädaliä amolia amala hamosebegi, ¹⁵ mugabe fedai amea ìlima säla obëgësalea, Na Yesu dawa, Fologe helësësa. Gasoda, dilida nowëla nabi. ¹⁶ Amala nabalahlä dolö amoma mugabe fedai nelo amea ìlima nila sadia alogola ìe geloia ìli baagila awäla, ìli nufudala ìalalesebegi ìli mosöa amila sësëla dudugimu fisäla asi. ¹⁷ Amala hamoïmelëla säi amo nabalahlä, Ebesa nefolalo sulubadela Yu udia dolöge Giligi udia dolöge edefademalä bedälahlä, Dafidilo Geloï Yesuïe ëi gauia adaha nelo. ¹⁸ Amase, asigi afädë negei yafie nefolalo amoli maalahlä, ulufadigila, nilia nafade amo hamoïmelëla säla sisiaha maadei. ¹⁹ Golë hamolo yafie nefolalo amolia ilile golëïe beba difolalo amo gaula mafulahilä, udia dolö nefolalo amoli sulubadelaëa bimäia gobesa maadei. Beba gobei amoli muni dafidi nii amoda näba gegedolada siliba giwi dausini nabülasi bia gadoia nii.

²⁰ Amo gadola Dafidilo Geloïie ado mala daïdolahilä edefademalä gelola bäui.

Ebesa ami nebegi habobahalea üalala säi

²¹ Amala hamosebegi, Folo ema Gesamia helësëlasisebegi daiala negesalea, dafidi Masedoniage Agaiage awälahlä, hobeala Yalusaleme moholöi moholöla helësëi. Amala helësëlahilä sähalea, Ami awäha maadelahläda, Olomoge söfë moholö dialeala säi. ²² Amala sälahilä ea ìe ugila negelo Dimodile Elasadale Masedonia mosaloi. Ele amala mosalahlä, e holöbö Esia segea beaha nelo.

²³ Amo gala, Idigi aulo mala olelei amogi yömolö holöfalï made, edefade beselagalai. ²⁴ Dolö afädë nelo amoïe ëi Demediliasa, ea nelebo elö elöla silibaea hamolo nelo. Ademisiïe gobela ìlo mosö gadoi holöfalï afädë afädëla Demediliasaea silibaea hamolo nelo.* Ea amo hamolo ameada hamoi hamolasilo nefolalo amolia muni edefade

* **19:24:** 19.24 Ademisisida gowe gadoi. Eda wäfalï gode udia gadoi. Udia dolöëa nelebo elö elöla göa nelegela wäfalï gode amogali ìlo.

neaha aligilo. ²⁵ Ea ñe hamoi hamolasilo amolige, dolö odoaea hamoi amo gadoi hamolo nefolalo amolige neala gege-dolasilahilä sähalea, Dolöla dilie, nilia hamoi amo hamolo amea muni edefade nelo amoda dilia dawa. ²⁶ Ebesa wimu made, Esiamadi sege holöbö sulubadelamadida, dolö Folo amea udia dolö yafie dusugala nidilahilä ilile asigi neala gagaolasila sähalea, Nelebo dolö naaboea hamola nowei amolida gode madela sälo nea. Amo dilia beadigi nabadigi amomelë. ²⁷ Ea amala hamosa neebe ameadä, udia dolö amolia nabalahlä, nilia bidi nimolöie hamoi hamolo amoda nafadela säloea. Amomu made, nilile gode edefade udia Ademisiie gobela ilo mosöge udia dolöie siigi memalä gabula säloea. Amase, Esiamadi udia dolö nefolalebe amoliage, udia dolö sege sulubadelagi nefolalebe amoliage dafidi ñe ei gauia adalo gaso, ñe ei edefade amo neala nagadaialoeala säi.

²⁸ Ado säi amo nabalahlä, ilia edefademalä mihaläla gelola üalahlä sähalea, Ebesaie Ademisida edefademalä neala gelola sähamu nelo. ²⁹ Amaimo, gaamugi nefolalo amoli sulubadela üalala dodogösa difolalo. Amala üalala dodogösa difolalea Masedonia fii dolö äudä Gaiusale Alisadagusale Folobalä nawesa aligilo amole ilia gaalu gedolo gaamu edefade dibeä ami fodolofali sigi gaula asi. ³⁰ Foloea udia dolö yafie gege-doi dibeä ami hi ädulä hamosebegi, Yesu bögëla aulo nefolalo amolia made mosalola säi. ³¹ Esia sege amoie gamane sigi aligilo odoa Folobalä damelë hamola aligilo nelo amolia Foloma ado säsisalea sähalea, Di gedolo gaamu dibeä ami dofä mosabiola säsi. ³² Iliä amala säsisesebe amo gaalu, udia dolö gege-doi amolia gelola üalala dodogöla säha difolalo amea ili asusugahalea odoaea ado elö säsebegida, odoaeada oböla ado elö säla aulo dabeladigisa dilo. Ili yafieada mi goweie gedoi gabula made helësëi nefolalo. ³³ Yu dolö nefolalo amolia Alegisäda e nowela fedala aligisia ami namiäia nabelela gaula fedala ifosisebe amo bealahilä, udia dolö odoaea helësësaleada, mi e gabula helësëi. Amala helësësebegi Alegisäda e nowela aligilahilä nea naabo usigilisalea, gege-doi amolima ne mademelëla sädelä hamoi. ³⁴ Amala hamoi gaso, ilia edä Yu dolö amogi gabula bealahilä, ado gelola gaalu sähalea, Ebesaie Ademisida edefademalä neamelëla säha nebegimu, aoa äudä gadoi asi.* ³⁵ Gaamu amoie gusi-gusi nelo amea udia dolö sulubadela nefolalo amolima sau sagamolahlä, ea ilima sähalea, Ebesa dolöla dilie, Ademisi edefade neebe amoie gobela ilo mosö neebe amoiege, amase, nelebo afädë mudaiala beselala digai dibe amoiege sigi aligiloda Ebesa gaamumu dibe amoda dolö afädëä dawa mada

* 19:34: 19.34 Aoa äudäda molö giai deala molöi gadoi.

nowë. ³⁶ Hä, na säi amo gadola afädëa wäfalì säila sämolö uli ameada, dilia nelebo afädë asigi made gäwila hamolo amo gadola, made hamola, sau sagamo. ³⁷ Dilia dolö äudä sigi misi goweleada gobela ilo mosöa negei amogi afädë made fa nii, dilile gode udia amoge made gagadeimelë. ³⁸ Amaimo, Demediliasaeage ebalä hamoi hamolo neebe amoliage ilia afädëbalä gudimolö helësësa nea galëda, gamane gudilo dolö neebe amea amoie gudimolö segeyo odoa daijala negei dialea. Iliä amogi gudimolöi galea. ³⁹ Amomu made ado odoage sämolö helësësa nea galëda, amoda gamane dolö amolia ado giwi sämolö gegedomalola säsegi sämolöi galea. ⁴⁰ Nilia walio hamoi amea Olomo gamane neebe ameada nilima dilia üalala dodogöla gëgëimelëla sälahilä, nilibalä gudimolöi gabumelë. Iliä amala hamoseda, nilia walio gegedola üalala säi amoie mi goweie säimelëla sämolöi mademelëla gusigusu amea säla wagai. ⁴¹ Amala säla wagalahilä, ea gegedoi nefolalebe amolima afiaha maademalai.

20

Folo e Masedoniage Giligige asi

¹ Ado gelola üalala dodogöla säha dilo amo sau sagaha maadeibua, Foloea Yesu bëgëla aulo amoli mofiamalolahilä, asigi gelolo mala ilima säla ialahilä, ne awähamelë, dili hawio, namialola sälahilä, e Masedonia moholö asi. ² Sege amoligi nawesa nea, Foloea ilima asigi gelolo ado yafie säla üa awälahilä, hobeala Giligi segea beselagalai. ³ E ami aube ohodoa nelolahilä, hobeala e du neala Silia moholö hamosebegi, Yu fii nefolalo amolia e nifulöla didiäha dialeai amea, e Masedonia obëgëmolöla helësëi. ⁴ Dolö ebalä asi amolida goweli. Gaamu Belialada Bilusaie malö Sobadage, Desalonaigala Alisadagusa Següdasalage, Debila Gaiusage, amase, Dimodige, Esia segeala Digigasa Dolofimasalage, amoli ebalä asi. ⁵ Dolö amolida ilidale dafidi awäla nili misiäia Doloasa ami beaha nelo. ⁶ Segeyo Edefadegi beledi edelo yidila made gobela molö amo baagilahilä, nili Filibai digila ödä duugi fila afiai. Amala afiala ödä duugi fila segeyo bia awälahilä, afiala ili neebea Doloasa beselagalai. Beselagalalahilä segeyo gifalädaläia ami nelo.

Doloasa ami Foloea Yudigasa neala nowelasi

⁷ Segeyo gifalädalügi nili molö molö gedolahilä Foloea ilibalä didiäha nelo.* E aiyo amogi moholö gabula helësëlahilä, ea säla äaha nebegimu gasi mogoi. ⁸ Mosö ilibia hogoli nili gedoi amogida gamali wala negei malei dilo. ⁹ Ami

* **20:7:** 20.7 Dolö dawadigi odoa amolia helësësaleada, molö mai amoda Yesuie molö maila helësëi.

malisä afädë amoïe ëi Yudigasa e mosö amoïe wïdo holela dagaboidaia ami salea edefademalä süwiala waoi. Foloea sähamu nebegi, Yudigasa süwiala adi elaboi amo hogogolula fedai osodadaia amila bebedoi. Amala hamosebegi, neahamelebe hä baagoi meli. ¹⁰ Folo e digalahilä malisä amodaia dia fedalahilä naaboea gauia welahilä sähalea, Hame gudusebemelë. Didigaomabula säi. ¹¹ Amala sälahilä Folo e bu fedala beledi dagabodasila nalahilä, ado sedadela säha nebegimu segeyo sagai. Segeyo sagasebegi, e asi. ¹² Malö amo made baagoi sebegi, ilia e sigi awähalea ilile iso asigia edefade obeägi.

Folo e Doloasala Miledusa asi

¹³ Nili nilidale ödä duugi filahilä Asoso moholö afiai. Asoso ami Folo gausialahilä ödä duugi fimolö helësëi. Folo e nagad-abodo moholöïe ea amala dai. ¹⁴ Afilahilä Asoso ami ea nili gausialahilä, eege ödä duugi fedala filahilä nihiligila Midilini afiai. ¹⁵ Amo aiyo amogi amilahilä, ödä duugi fila awäla Giosi sida gagala awäla, aiyo amogi Samoso awäla beselagalai. Amilahilä amo aiyo amogi Miledusa awäla beselagalai. ¹⁶ Esia segeamadi segeyo yogobodimolö madelahilä, Foloea Ebesa baagila moholöla helësëi. Yu udia dolöïe molö nulö segeyo ëi Bëdigosi made beselagalai amo gaalu, fodolofali Yalusaleme awäla beselagalamolöi galëda, amoda moholöla helësëi.*

Foloea Geleso sosogo Ebesa nefolalo amolile dafidilo amolima hawiola säi

¹⁷ Miledusa ami nea Foloea udia dolö Godea wela ifosi Ebesa nefolalo amolile dolö dafidilo nefolalo amoli e neebee misiäia misialola säsi.* ¹⁸ Ili e neebee maala beselagalasebegi, ea ilima sähalea, Esia segeamadi degabo mi gäwila maala neloa amila dilibalä nea hamosa nelo amoda dilia dawadigi. ¹⁹ Yu dolö nefolalo amolia ne nufulö daiaha nelo amea ne fedogola beasebegi, na nihï nagadaiaiala siahalö digaha nea Dafidilo Geloïïe hamoi hamolasisa nelomelë. ²⁰ Dili ugila negemolö amogi afädë musügä negela made, na dilima säla ïadigi, udia dolö gegedoi dibeä amige, dilile mosöa amige, säla oleleladigi amoda dilia dawadigi amomelë. ²¹ Amaimo, na Yu ilimage, amase, Giligi ilimage asigi besulahilä, Godemadi nea, nilile Dafidilo Geloï Yesuma asigi afädë negemalöla gelola säla ï amomelë.

²² Amala hamosa nelo gaso, hä walio Gesamia ne mosöla säse amo gadola, ne Yalusaleme moholö neawe. Ami neëgi, nema edo hamomolödu, na dawa mademelë. ²³ Dawa made

* **20:16:** 20.16 Baagila Asi Segeyo molö nalahilä segeyo nabülasi bia baagilahiläda Bëdigosi Segeyo beselagalalo. * **20:17:** 20.17 Miledusala Ebesa moholöda mia made, gilomida nabülasi bia gadoi. Ayala Fogomayu gadola.

gaso, na afädë dawadigida gowemelë. Sege sulubadelagi ne neloadi amogi nebegi Gesami Hedabia nema säla iahalea, Galabaia negemolöge sê molöge bimolömelëla gelola säla iahamu nelomelë. ²⁴ Amaimo, ne namolö amoda nema memalä gadoi gabula helësésamelë. Godeie ugila negelasilo Ado Mala Hedabi säla imolöie hamoi Dafidilo Geloï Yesuea nema i amo hamola wagamolö amoda geloi gabula gelola helësësa neawe. ²⁵ Hä, nabuö. Ne dafidi dili nefolalebeadi Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoie mala säla iaha nelo gasoda, diligi afädëa hobeala nie mi bu elö made bimolöla helësésamelë. ²⁶ Amai gabugi, walio na dilima ulufadigila fädäla säla iahago. Afädë nafadegi awäseda, asialada nema mademelë. ²⁷ Mida gowe. Godea hamomolö amo afädë musügä negela made, sulubadela na dilima säla iaha maadei amea. ²⁸ Geleso sosogo sugua sibi gadoi nefolalebe amoli dilia sigi namiäia Gesami Hedabia dili ifosi amo ilile asigige dihilile asigige hedabola beaha namialo. Udia dolö Godea wela ifosisi nefolalebe amoli ie namiäia hile healea nii amoli dilia sugua sibi sigi aligilo amo gadola ili sigi namialo. ²⁹ Ne asibua ilua ügülo geloi gadoi dili nefolalebea gui maalahilä, sugua sibi gadoi nefolalebe amoli bobasëla made, nufudala hësömolöla helësésamelë. ³⁰ Dihili diligi dolö odoaea nowelahilä, ado halowela säla, Yesu bögëla aulo nefolalebe amoli dusugala ili bögëla misiäia moholömelë. ³¹ Hä idihë namialo. Na gäheo i ohodoagi esoage gasigige siahalö digaha nea dili hido hïdolama säla olelesamu nelo amo helësëmalo.

³² Amai gabugi Godemage, ie ugila negelo ado mala amomage dili gausisagomelë. Mala amea dili neala gelolasi-molöige, Godeie udia dolögali hedabi imolö dibe amo gadola dilima imolöige nea. ³³ Na afädëie munige faguloge gesami awäla made nelomelë. ³⁴ Nihile naaboea nihï hamoi hamola, nihinege, nebalä aligilo amolige, nili molöge neleboge dofea negei dilo amoda dihili dawadigi amomelë. ³⁵ Na sulubadela hamosa nelo amo gadola hamoi edefade hamosebewea udia dolö geloi made nefolalebe amoli ugila negemolöi dibe amo oleimelë. Amase, Dafidilo Geloï Yesuea sähalea, Afädëa digali afädë iaseda, dia holöfalï obeägimolö. Gasoda, dia afädë elögali iaseda, dia edefademalä obeägimolömelëla säi amo helësëmölöi dibe amoge oleimelëla Foleoa säla wagai. ³⁶ Ea ado amo säha maadelahilä, ili sulubadelabalä ea emo gumu sagala gumusula Godema adoi. ³⁷ Godema adola wagasebegi, ili sulubadelaea edefademalä diila Folo gaula mimi. ³⁸ Amala ilia edefademalä asigii. Asigii amoie mi edefadeda gowe. Ea nie mi bu elö made bimolömelëla säi amogi. Hä amalahilä ilia e du dibeami ifola asi.

21

Folo ödä duugi awäla, Yalusaleme asi

¹ Nilia ilima, nili hä afiahamelë, dili hawiola sälahilä, ödä duugi fila mogolafali awäla Gosi beselagalai. Amo aiyo amogi Olodesi beselagalai. Amilahilä Badala beselagalai. ² Badala amila ödä du elö Fonisia moholö dibe amo bealahilä, nili amogi fila afiai. ³ Afiähalea nilia Saibulusi södölo dibe amo bealahilä naabo fefeädimadi dibe amo amilahilä nili baagila awäla Siliamadi awähamu nelö. Awähamu nea Daia awäla beselagalai, du amogi nelegei gaui amo ami negemolöie. ⁴ Daia ami beselagalala bögëla aulo nefolalo amoli beagolelahilä, nili ilibalä segeyo gifalädaläia ami nelö. Gesamia ilima aligilahilä helësëlasisebegi, ilia Foloma Yalusaleme mosabiola säi. ⁵ Amala säsebegi gaso, nili moholö fu beselagalasebegi, hä doadigila afiai. Afiasebegi ili sulubadela udia malöla gaamugi amila nilibalä duhulu agesua afiai. Afialahilä nili sulubadelaea duhulu bosea ami emo gumu sasagalahilä Godema adoi. ⁶ Godema adolahilä, nili hä afiahamelë, ilima dili hawiola säi. Amase, iliage nilima amala hawiolahilä hili mosöa obögësebegi nili duugi fimolöie afiai.

Sisalia ami bea sälo Agabasaea Foloma ado säla i

⁷ Ödä duugi filahilä Daia digila awähamu nea, Dolemesi beselagalai. Beselagalalahilä nedoo nefolalo amoli säla olela gausialahilä ilibalä segeyo afädë adi. ⁸ Diala aiyo amogi awäla Sisalia beselagalai. Beselagalalahilä Ado Mala Hedabi säla ilo afädë nelö amoie ei Filibi amoie mosöa digalahilä ebalä nefolalo. Filibida dolö Gifalädaläia amoligi nelö.* ⁹ Ie idiwilali biyidia sulo amoli dolö made fila awäla salea, Godeie bea sälo sulo.

¹⁰ Nili ami segeyo nahui nebegi Godeie bea sälo afädë amoie ëida Agabasa eda Yudiala misi. ¹¹ E nili neebeebe ami maala, ea Foloie malibu gii amo nealahilä hile emole naabole neegilahilä, ea sähalea, Gesami Hedabia sähalea, Malibu goweie eedo amo Yalusaleme ami Yu dolö nefolalebe amolia gowe gadola gaula neegila dolö fii odoama imolömelëla säsebemelëla säi. ¹² Amala säi amo nalahilä niliäage, amase, udia dolö ami nefolalo amoliage Foloma Yalusaleme fedamolö gameläla sähamu nea häuai. ¹³ Amala sähamu nefolalebegi ea säla obögësalea, Dilia diisamu dibegoea ne neala yölasisebe goda edoie. Ne Yalusaleme ami nea nïe emo naabo neegimolö gomu made. Dafidilo Geloi Yesuie ëigi baagomolö diëge amoda dofeala helësësamelëla säi. ¹⁴ Amala säsebegi, ea helësëi

* **21:8:** 21.8 Filibida dolö gifalädaläia abosolo ugila negelo namiäia dafidi memelei amoligi nelö. Abosolo 6.1-6 bimalo.

neebe amo haila fisimolöi made beala nilia fisilahilä sähalea, Dafidilo Geloia hamesebe amo gadola hamomäiamelëla säi.

Folo e Yalusaleme asi

¹⁵ Amala säla, segeyo amala nelolahilä, nelegei neala gaula Yalusaleme fedai. ¹⁶ Bëgëla aulo odoa Sisaliala nilibalä gegedola afiai. Afiai amoda Saibulusi fii afädë bëgëla aulo siiba nelo amoie ëida Nesono ie mosöa awäla nefolamolöie ilia nili sigi asi.

¹⁷ Nili Yalusaleme beselagalasebegi ami nedoolali amolia obeägila gauia idai. ¹⁸ Amo aiyo amogi Folola nihiligila Yemese neebee afiai. Afaha dibegi, dolö dafidilo nefolalo amoli sulubadelage ami gegedoi. ¹⁹ Foloea ilima dili go gabiola sälahilä, udia dolö fii odoa nefolalebea ami Godea emadi aligila hamoi amo ilima awala säla iaha maadei. ²⁰ Foloea awai amo ilia nabalahlilä Godeie ëi gauia adai. Amalahilä ilia Foloma sähalea, Nedoo, dia dawa, Yu udia dolöda dausini maleia asigi afädë negei. Udia dolö amoli sulubadelaeadada Ado säla negei amo gelola bëgëla awäha neamelë. ²¹ Amala hamola nelo amolima dolö odoa nefolalo amolia sähalea, Foloea Yu udia dolö sege elö elöla fii odoa amoligi nefolalebe amoli sulubadelama ado gowe gadoi säla olelelo. Mosesea Ado säla negei dilo amo fisimola säla, dilile malöie gafodo damumabio, siiba mala hamolo amoda made hamomalola säla iaha neamelëla odoaea säla i gabio. ²² Odoaea di yawe misi neala säseada, ilia dofä nabolö gabumelë. Hä nilia abilia hamomolödu. ²³ Amaimo, niliada dia mala afädë bëgëla hamomäiaie säla iaha. Nilibaläda Godema afädë hamomolömelëla säla negei dolö biyidia nea. ²⁴ Diada ili sigi awäla, ilia Godeie siigi nigime baai made neebe amo olelo mala hamomolö amo diage amala hamomalo, amase, ili busa gesemolöie ilile bidige dia nege-lasimalo.* Amala hamosedada, odoaea ado die säi amo nabelo amoliada, nilima wäfalä säla i gabula helësëlahilä, Ado säla negei dibe amo dia bëgëla hamolo gabula helësëmolömelë. ²⁵ Udia dolö fii odoa asigi afädë negei neebe amolima, ado sämolö helësëi dilo amo nilia beba dëdëla i. Nilia ilima sähalea, ili idihë nea, molö nulö dibe amogi wäfalä godegali göa nelegela i muabio. Amase, heale hi e muabio. Hogoi elö elöla sebe amo nufudahalea muugia heale gälo sali amola muabio. Amase, udia dolö fa nimabiola säla ila säi.

²⁶ Amalahilä amo aiyo amogi Foloea dolö biyidia amoli sigi nea, hiligila Godeie siigi nigime baai made neebe amo olelo mala hamoi. Amalahilä e gobela ilo mosöa awäla gobela iloma nigime baai made neebe amo oleloie segeyo amogi wagamolö gabugi, afädë afädëlaea amo galada odala imolö gabula säla i.

* **21:24:** 21.24 Abosolo 18.18 amoge bimalo.

Yu dolö amolia Folo gaui

²⁷ Mala amoë segeyo gifalädalä dilo awäha maademolö ga made dibegi, Yu dolö odoa Esia segeala mofiai amolia Folo gobela ilo mosöa neebe amo meli. Bealahilä udia dolö nefolalo amoli sulubadelaea Foloma habobamäia neala habobalasilahilä Folo gaui. ²⁸ Gaulahilä ilia gelola uuala sähalea, Isilale dolöla dilie, nili ugila negemolö mofiamo. Dolö gowea sege dibe sulubadelagi udia dolö nefolalebe sulubadelama säla olelesalea, Isilale udia dolöge, Ado säla negei dibe amoge, amase, sege gowege, amolida memalämelëla säla olelelommelë. Amomu made, ea Giligi dolö odoa nefolalebe amoligi gobela ilo mosöa sigi maalahlilä mosö Godea hile nafolai nelo amoge neala nafadei gabiola säi. ²⁹ Amala säi amoda dafidi ilia Ebesa fii ëi Dolofimasa e Folobalä gaamugi neebe amo bealahilä, Foloea e gobela ilo mosöa sigi nogila digai gabula helësëlahilä amala säi.

Ami dolö amolia Folo e sigi asi

³⁰ Amala säsebegi, gaamugi nefolalo amoli sulubadela fudugilahilä, udia dolö baluluia mafula gegedola ilia Folo gaulahilä, gobela ilo mosöa amila dusugala gaula awähalea gobela ilo mosö idi galo sulubadela fodolofali gaha maadei. ³¹ Amala hamolahilä Folo baagomäia nufulö hamosebegi, Olomo ami dolö beaha aligilo busa amea Yalusaleme udia dolö sulubadelaea edefademalä fudugila nudusaleamelëla säi amo nabi. ³² Amo nabalahlilä ea ami dolö sigi aligilo odoa nefolalo amolige ami dolö odoa nefolalo amolige sigi awälahlilä, udia dolö gegedoi neebea ami ili fodolofali baluluia afiai. Beaha aligilo busa amoge ami dolö odoa amolige maase bealahilä, ilia Folo made nufudala fisi. ³³ Ami dolö beaha aligilo busa amea Folo neebea awälahlilä e gaula nea, ea ami dolö amolima sähalea, Igi ëfë äudäea e nafodomola säi. Amala sälahilä ea nabahalea, Dolö goweda nowë, ea edo hamosiola nabi. ³⁴ Amala nabasebegi, udia dolö gegedoi nefolalo amolia säla obëgësalea, ado elö elöla gelola säla didigai. Amala gelola säla didigai amea ami dolö beaha aligilo busa amea ado mi fädäla made beasebegi, ami dolö amolima dolö goweda ami mosöa sigi mosalola säi. ³⁵ Amala sigi awäla e mosö aulo didaia fedadelä hamolebe udia dolö gegedoi amolia edefade habobasebegi, ami dolö amolia Folo e naaboea sogobala gaula fedai. ³⁶ Mida, udia dolö amolia, nufuö, baagomäia nufuöla gelola säla didigala ili bëgëla maasebegi amai.

Folo e asigi afädë negei amoë mi Yu ilima fädäla säla i

³⁷ Ami dolö amolia Folo e sigi gaula ilia mosöa digamolö hamosebegi, Foloea ami dolö beaha aligilo busa amoma sähalea, Na dima ado afädë nabeledulela säi. Amala sälebe busa

amea sähalea, Dida Giligi ado adolole. ³⁸ Isibi dolö afädë dafidi gamanebalä nudulahilä ie nudulo dolö dausini biyidia sege nafade udia dolö aligisia made ami sigi awäha nelo amoda di madelela nabi. ³⁹ Amala nabasebegi, Foloea sähalea, Neda Yu dolö neawe. Silisia segeie gaamu Dasasa dibe amoda nie segemelë. Nie gaamuda ilibia edefademelë. Na udia dolö ilima ado sädelä dima nabahala säi.

⁴⁰ Amala sälebe ami dolö beaha aligilo busa amea dofea sämosebegi, Foloea aulo didaia ami nea naabo usigili. Sau sagaha maadesebegi Foloea Hibulu adoea sähalea,

22

¹ Nado nedoola dilie, dilia na asiala hamoila säsebegoie, asiala made hamoila dilima fädäla säla iahago, nabualola säi.

² Amala sälahilä Hibulu adoea säha neebe amo nabalahlilä, dolö nefolalo amolia dofä adola made sau sagala nefolalo. Sau sagala nefolalebegi Foloea sähalea, ³ Ne fiida Yumelë. Silisia segeie gaamu Dasasa amida nemea ne neegela ägüi. Gasoda, neda gaamu wegi nea wi fädäla aligisebegi, Gamelielea ne olelesa nelo. Eada nema nilile naua mäuie mala säla negei dibe amo sulubadela hedabola säla olelei. Na Godea hamomola säsegi gelola hamosa nelo, dili walio nefolalebe goea hamosa neebe go gadola. ⁴ Idi gowegi bögëla aulo nefolalo amoli na neala sälasisa nelo, ili baagomäia. Udiage dolöge nafodolahilä, ili galabaia mosöa negesa aligilomelë. ⁵ Gobela ilo Busa Edefade neebe ameage galisolö dolö nefolalebe sulubadelaage, ilia na dofä säsebewe dilima säla ilo amo. Ili ilile edoo Damasaga nefolalebe amolima beba dädëla, na gaula mosäia iasisio. Iasisibegi Idi bögëla aulo ami nefolalo amoli gaulahlilä së imäia Yalusaleme sigi obögëmolöie nea asimelë. ⁶ Ne Damasaga suägila eso mogogi aligisebe amo gaalu, mudaiala yo digalo edefade fodolofali maala nema sege yabagelelo wäla yabagelei. ⁷ Amaimo, ne nagadaia digala negei dibegi afädëa nema sähalea, Soloo, Soloo, edogi dia ne neala sälasisala säse nabi. ⁸ Amo nabalahlilä na, Dafidilo, dida nowëla säla obögëi. Amala säla obögëlebeda ea nema sähalea, Neda Nasalese fii Yesu, dia neala sälasilo amomelëla säsio. ⁹ Dolö nebalä afiai amoliada yo digai amo meli gaso, afädëa nema ado säi amoie adoda ilia made nabi. ¹⁰ Amala hamosebegi, na nabahalea, Dafidilo, na abilia hamomolödula nabi. Amala nabasebegi, Dafidilo Geloia nema sähalea, Di nowela Damasaga mosö. Ami dia hamomolö Godea daiaia amoda afädë ami neebe amea dima säla iaha maademolömelëla säsio. ¹¹ Yo edefade digai amea na bimolö ulisebegi, dolö nebalä afiai amolia ne nabelela gaula awäla Damasaga beselagalai. ¹² Dolö afädë ëi Ananaiasa e Damasaga ami nelo.

Eada Ado säla negei dibe amo gadola hamolo nebegi, Yu udia dolö ami nefolalo amoli sulubadelaeada, eda dolö hedabi mogoi neala sälo nelo. ¹³ E maala ne neebee ga madefali nea, ea nema sähalea, Nedoo Soloo, die si hedabi bu bimalola säσιο. Amala säi amole nie si bu hedabolahilä bimolöi gabugi e meli. ¹⁴ Amasebegi ea sähalea, Nilile mäüie Gode neebe amea ea hamesebe amo dia helësëmäiage, ie hamoi hamolasilo asigi mogoifali neebe amo dia siia bimäiage, hi ado säsebe amo nabuäiage di memeleimelë. ¹⁵ Dia meli amoge nabi amoge udia dolö sulubadelama säla ïmolöie e neala olelo di namolömelë. ¹⁶ Di memalä beaha samolöda edoie. Hä nowelahlilä ödägi gela, Dafidilo Geloima adola, dia nafade hamoi amo hëla fisimalola säsiola Foloea säi.

Foloea fii elöma ado mala sämäia Godea fisiga gai

¹⁷ Foloea säla ïhamu nea sähalea, Ne Yalusaleme obëgëlahilä gobela ilo mosöa Godema adosa salea sosoäla awäla ¹⁸ beahamelebe, Dafidilo Geloie e misi nelo gabio. Ea nema sähalea, Dia nie säsisë amoda Yalusaleme nefolalebe amolia made nabolö ameadä, hä fodolofali, Yalusaleme digila di aabela mosalola säσιο. ¹⁹ Amala säsebegi, na säla obëgësälea, Dafidilo Geloie, na gedolo mosö difolalebea ami awäla udia dolö dima asigi afädë negei nefolalo amoli nufudala ïalalela, galabaia negelo amoge hili dawadigimelë. ²⁰ Die olelo Sidibeniie heale digasolo amo gala nege ilibalä nelomelë. E baagomölöge dofeala helësëlahilä e baagomäia nufidelo amolile fagulo daia salugalo gii amoda na beaha nelomelëla säi. ²¹ Amala sälebe ea nema sähalea, Mosalo. Na di sege wagadi made, udia dolö fii elö sefolalebea ami fisiga gamolömelëla säi.

Foloea ami dolö amolima neda Olomo dolömelëla säi

²² Ea ado säha nelo amo udia dolö nefolalo amolia hedabola nabaha nea gaso, ea udia dolö fii elöma moholömelëla säse amo nabalahilä, ilia gelola üalala sähalea, Dolö goweda baagomäia nufuö. Go gadoida wi namolöi made gabula säla didigai. ²³ Iliä üalala didigala sähamu nea hilile fagulo daia salugai gila sadia galadigi, gulu dao gasala sadia adaladigisa nebegi, ²⁴ ami dolö beaha aligilo busa amea sähalea, Iliä ema ado gelola säse goie mi säla ïmäia ami mosö mumusogi digala e fëgämalola säi. ²⁵ Amasebegi ilia Folo fëgämolöie e nafodoi. Nafodoi amola wäla nea, Foloea ami sigi aligilo ga madela neebe amoma nabahalea, Olomo dolöma gudi made nabala, Olomoie mala säla negei ameadä dolö amo fëgämolöda mogolalela nabi. ²⁶ Amala säi amo nabalahilä sigi aligilo amea ami dolö beaha aligilo busa neebee awäla ema säla ïalahilä nabahalea, Dia abilia hamomolö gabu. Dolö goweda

Olomo dolöla säi. ²⁷ Amasebegi beaha aligilo busa amea e neebea awäla ema nabahalea, Nema sämo. Dida Olomo dolölela nabi. Amalebe ea säla obëgësalea, Äla säi. ²⁸ Amalebe beaha aligilo busa amea sähalea, Nihine muni edefadea ne Olomo dolö hamomolöie niimelëla säi. Amalebegi Foloea sähalea, Nemea ne neegela ägüsolo amo gala ne amala nelola säi. ²⁹ Amalebe e fëgämolö nefolalo amoli fodolofali badadi gasi gagai. Amasebegi ami dolö beaha aligilo busa amea helësësaleada, na Olomo dolö nafodoila helësëlahilä, e bedäha nelo.

Foloea Yuie Galisolöma ado säi

³⁰ Amo aiyö amogi ami dolö beaha aligilo busa amea Yu amolia Folo eada edo asiala hamoidula fädäla bimolöie, e fisigälahilä gobela ilo busa amolige, Galisolö dolö amoli sulubadelage gegedomalai. Gegedosebegi ea Folo sigi digala ili sebea ami ifosi.

23

¹ Foloea Galisolö dolö amolima sila nea sähalea, Nedoola dilie, ne Godeie siigi nawesa neda nie iso asigia dofealahilä hahamola misi amo, aso, hamosa neawe. ² Amala säsebegi, gobela ilo Busa Edefade Ananiasaea dolö odoa Folo ga made nefolalo amolima sähalea, Ìe nafiigi nufuöla säi. ³ Amala säsebegi, Foloea ema sähalea, Dida mosö alalo gai beni faleia hëi amo gadoi nebego, Godea di nufulömelë.* Ado säla negei dibe amo gadola dia nema gudi nabolö salea gasoda, dia Ado säla negei dibe amo damula ne nufuöla sähalela nabi. ⁴ Ea Amala nabasebegi, dolö e ga madela nefolalo amolia sähalea, Dia Godeie gobela ilo Busa Edefade neebe goma nafadela sähalela nabi. ⁵ Amala nabasebegi, Foloea säla obëgësalea, Nie nedoola dilie, e gobela ilo Busa Edefade neala na made helësëi. Udia dolö dili nefolalebe amoie beaha aligilo neebe amo dilia e gagademabiola bebagi dëdëla negei dialeala säi. ⁶ Amalahilä Foloea dolö nefolalebe amoli odoa Sadiusi sosogo, odoa Felesi sosogo nefolalebe amo helësëlahilä, Galisolö gegedoi nefolalo amolima ado gelola sähalea, Nedoola dilie, neda Felesi sosogo neawe. Nie nadoge Felesi sosogo nelomelë. Udia dolö baagoi nowemolö amo dofä gabula helësëla asigia sisiläfüsa neebeweieda gudisagomelëla säi. ⁷ Ea amala sälebegi, Sadiusi sosogo amoliage, Felesi sosogo amoliage ili gëgëlahilä gegedoi amo hilimu moge mogela nelo. ⁸ Sadiusi sosogo iliada udia dolö baagoi amoli made nowelolage selesaia fiige gesamige madela sälo nea,

* **23:3:** 23.3 Mosö alalo gai beni faleia hëila säi amoie mida gomalä. Mosö alalo gai nafade fea amoda made bimäialahilä beni faleia hëlo amo gadoila helësëi.

Felesi sosogo ilia ohodoa amoli dofä gabula helësësa neamelë. ⁹ Amalahilä dolö amolia gëgësalea ado gelola sähamu nebegi, mala dawadigi odoa Felesi sosogo amoligi nefolalo ilia nowela aligilahilä ado gelola sähalea, Dolö gowea nafade afädë hamoi nilia made meli neawe. Amai gesamiale ma, selesaia fia ema ado säla ìledula säi. ¹⁰ Amala säsebegi, ilia gëgëlahilä edefade nudusalea, Folo dusugagise amea damula galaloea ami dolö beaha aligilo busa amo bedäi. Bedälahilä ea ami dolö nefolalo amolima sähalea, Dili idogo digalahilä Folo e ili mogogila neala ami mosö mumusogi sigi obëgëmalola säi.

¹¹ Amala hamolahilä gasigi Dafidilo Geloi Folo neebee maalahlilä sähalea, Asigi gelomalo. Bedämabio. Yawe Yalusaleme nea di nie neala olelo nelo amo gadola Olomo awälage amo gadola wäla hamomolömelëla säi.

Yu dolö ilia Folo baagomäia nufulö daiiai

¹² Sege yosebe amo gaalu, Yu dolö nefolalo amolia Folo nufulö daiaha dilo. Iliä migalä diigila ado gelola säla negesaleada, ilia molö ödäge made naala, Folo nufudala baagolahilä molö ödä molömelëla säla negei. ¹³ Nufulöla daiialo amolida nabülasi biyidia baagi. ¹⁴ Ili gobela ilo busa amolige dolö dafidilo amolige neebee awälahlilä ilia sähalea, Nilia migalä diigila ado gelola säla negesaleada, nilia molö made naala, Folo nufudala baagolahilä molö molömelëla säla negeimelë. ¹⁵ Amala hamoi gabugi, Galisolöla diliada ami dolö beaha aligilo busa amo sebee ado fisiga gahaleada, Folo dili neebee sigi digamalamäia, ema säi amoie mi fädäla hogo-molöiela sämalö. Amala hamoseda, e dili mia, aso, made beselagalala neëgi, nilia e nufulöie daiiai neamelëla säla i. ¹⁶ Amala säsebegi, gaso, Foloie elefiie malöea ilia säi amo nabalahlilä, e ami dolöie mosöa awäla mumusogi digala Foloma säla i. ¹⁷ Amo nabala Foloea sigi aligilo dolö afädë welahlilä sähalea, Diada malö malisä gowe beaha aligilo busa sebee sigi mosalo. Eada ado afädë ema sämolö gauleamelëla säi. ¹⁸ Amalebe ea malö malisä amo beaha aligilo busa sebee sigi awälahlilä sähalea, Galabaia negei Foloea ne wesaleada, malö malisä goweadada ado afädë dima sämolö galea, di sebee sigi mosöla säla ìmelëla säi. ¹⁹ Amala säsebegi, ami dolö beaha aligilo busa amea malö malisä amoie naabogi gaula agesuadi heledo nea nabahalea, Diada nema edo sädeläla nabi. ²⁰ Amalebe ea sähalea, Yu ilia ado afädë negesalea gomälä negesio. Ema säi amoie mi fädäla nabolöie, dia Folo e Galisolö neebee aiyo sigi digamalamäiala sämolöla säsio. ²¹ Amaseda, diada ilima ümabio. Mida, dolö amolida nabülasi biyidia baagi, ilia e nufulö musügä beaha nea. Iliä migalä diigila ado gelola säla

negesaleada, molö ödäge made naala, e nufudala baagolahilä molö ödä molömelëla säla negesio. Hä dia ümäia ili walio daiala beaha neamelëla säla i. ²² Amala säla iibe beaha aligilo busa amea malö malisä amoma gelola sähalea, Dia nema säla i amo afädëma säla imabio, mosalola säi.

Gamane sigi aligilo Feligisi neebee, Folo e sigi asi

²³ Amala sälahilä ea ami sigi aligilo äudä misiëla welahilä elema sähalea, Sisalia moholöie ami dolö hädali äudäge, sugua hosigi fila aulo dolö nabülasi gifalädaliäge, amase, göge gaulo dolö hädali äudäge, süwia midilö neë gaalu, moholöie walio daiamalo. ²⁴ Amase, Foloie sugua hosige dilia daialahilä e hedabola sigi awäla gamane busa Feligisi neebee sigi mosalola säi. ²⁵ Amala sälahilä ea beba afädë dëdëla iahalea gomalä säla dëdëla i.

²⁶ Neda Golodiasa Ilisiasa, na gamane sigi aligilo Feligisi dolö edefade dima, Di go gabiola säla, beba gowe dëdëla iasisago.

²⁷ Yu iliada dolö go gaula nufudadigimolöie hamosebegi, na eda Olomo dolömelëla säsebe amo nabalahlilä, ami dolö amola e neebee maala na e damula awäla sigi obëgëimelë.

²⁸ Iliä ema gudimolö ado säsebe amoie mi nabolöilahilä, na ilile Galisolö neebee e sigi asimelë. ²⁹ Sigi awälahlilä beahamelebe, ilia ema gudimolö ado säi amoie mida ilile mala säla negei amoïemu meli. Amai ameada, e baagomäia nufulöge, galabaia negemolöige, afädë made meli. ³⁰ Dolö go baagomäia nufulö daiahaleamelëla afädëa nema säla iasebegida, di neebee e fodolo fisiga idogosagomelë. Ea nafade hamoila sälo amoliage mi goweïemelëla dima säla imolö mosalahagomelëla

säla dëdëla i. ³¹ Amaimo, ami dolö amolia ea säi amo gadola, gasigi Folo e sigi awäla Ädibadalisi gaamugi beselagalai. ³² Amo aiyo amogi ami dolö sugua hosigi fila aulo amoliamu e sigi awähamu nebegi, ami dolö odoa amolida hilile mosöa obëgëi. ³³ Ami dolö sugua hosigi fila afiai amoli awäla Sisalia beselagalahlilä, gamane sigi aligilo amoma beba dëdëi amo neala iala, amase, Fologe sigi maala e mia ifosi. ³⁴ Amalebe beba amo nidelahilä Foloma nabahalea, Dida bolobinisi abidilala nabi. Eda Silisiala helësëlahilä ³⁵ ea sähalea, Dia nafade hamoila sälo amoli mofiala neëgi, na die gudi nabolömelë. Amala sälahilä ea Heledoea mosöa e idihë namialai.

24

Yu dolöea Foloea nafade hamoila säi

¹ Segeyo bia nelolahilä gobela ilo Busa Edefade Ananasage, dolö dafidilo nefolalo amolige, Olomoie mala negei

amo gadola sälasilo ëi Dedulusi nelo amea ilile säsimäia eege hiligila digai. Digalahilä, ilia gamane sigi aligilo amea nabuäia Foloeada nafade gomu hamoimelëla säla i. ² Amalahilä sigi aligilo amea Folo misialai. Maala nebegi, Dedulusia ea asiala hamoi amoie ado säla iahalea, Dia nili sigi namolöi nelo amea nili neebee dalulo amoda negesimu dialeamelë. Dia nili hedabola sigi nelo amea sege edefade gowegi nefolalebewe hedabi namolöie, neala mogolasisa nelo. ³ Dolö edefade Feligisie, nilia amo bealahilä segeyo sulubadelagige sege dibe sulubadelagige dima obeägila edefademalä nesegeasa aligilomelë. ⁴ Amai gaso, na asiala dima dofogaloea, dia nili bobasëla nilia ado oboba säsewe nabuäia. ⁵ Nafade hamoloda dolö gowemadila misi gabula beagolesamelë. Eada Yu dolö sege dibe sulubadelagi nefolalebe amoli neala habobalasilahilä nudulasiloge, amase, Nasalese sosogo nefolalebe amolile dafidiloge emu neamelë. ⁶⁻⁷ Amase, ea gobela ilo mosö Godeie siigi nigime baalasilage hamoi. Amalebegida nilia gauimelë.* ⁸ Amaimo, dihi mi fädäla hogomolöie dolö goma nabaseda, nilia nafade gowe hamoila säseweda dofä säsebela helësëmolömelëla säi. ⁹ Amala säsebegi, Yu iliage Dedulusiie ado ugila negela ado säi amoda dofämelëla säla i.

Foloea Feligisima ado säi

¹⁰ Gamane sigi aligilo amea Foloea ado sämäia ië naaboeamu oodo bibila säsebegi, ea obögëla sähalea, Dida gäheo i yafiegi sege edefade goweie gudi mogelo nelo amo helësëlahilä, nïe asigiada ilia ado säi amoie dima obögëla sämolöda hedabi galea. ¹¹ Amaimo, na Godeie ëi gauia adala Godema adomolö Yalusaleme fedaia amila segeyo walioda giwimelë. Amoda dihi dawadigimolöi. ¹² Amaimo, ilia na gobela ilo mosöa nea afädëbalä didiäha neebe made meli. Amase, gedolo mosöage, sege gaamu dibeage udia dolö gegedoi amoli fudugilasila hamoseda made melimelë. ¹³ Amaimo, na nafade hamoila ilia walio sälebeda, na dofä amala hamoi amoda dima säla ulufadigimolö amo ulisio. ¹⁴ Ado dofä dima säla iahawe, amoda gomalä. Neda Idi ilia sosogo elöla säse gowe bögësaleada, nilile mäuië Gode ëi gauia adalomelë. Amase, nada Ado säla negei dibe amo sulubadelage, Godeie bea sälo amolia ado säla dëdëla negei amoge dofä gabula helësësamelë. ¹⁵ Godea baagoi amoli nowela ifosimäia na beaha neebe amo gadola, amase, dolö

* **24:6-7:** 24.6-7 Dolö dawadigi odoa amolia helësësaleada, ado odoage damo gogi dialeala helësëi. Ado amoda gomalä. [Nilia nilile Ado säla negei amoie ema gudideläi 7 gaso, ami dolö beaha aligilo busa Iisiasa maala, nili bobala didiigilahilä, ea nilia gaula nelo amo sigi awäsio. 8 Sigi awäla ea nafade hamoila sälo amoli di neebee misialola säi.]

goweliage amala beaha neamelë. Godea amala hamomäia na asigia sisiläfüsa nea. ¹⁶ Amalebe segeyo sulubadelagi Godeie siigige udia dolöie siigige nïe iso asigia mogola namiäiala helësësa aligilo. ¹⁷ Neda gäheo i odoa nelolahiläda, nihile segea obëgësalea, udia dolö nelebo maade amoligali muni ïmolöiege, amase, Godegali odala ïmolöiege obëgëi. ¹⁸ Dafidida Godeie siigi nigime baai made neebe amo olelo mala hamolahilä, gobela ilo mosöa odala ïmolöie awäla nebegi, ilia ne meli. Nebalä udia dolö gegedoi made, gëgëla nudusage made nudui. ¹⁹ Amalebe, Yu dolö odoa Esia segeala mofiai ami nefolalo amolia nema dia nafade hamoila säha nea galëda, di neebea hili ado amo sämolö yawe moholöi galea. ²⁰ Maade galëda, dolö nefolalebe gowelia ne Galisolö dolö neebea nowela ifosisolo amo gala, ilia na dofä nafade hamoila meli amo säla ïmäia. ²¹ Ne ilibalä nea na ado afädë säi amomuda gowe. Udia dolö baagoi nowemolö amo dofä gabula helësëla asigia sisiläfüsa neebeweïeda, dilia walio gudisagomelëla säimelëla Foloea säi.

²² Amala säsebegi, Feligisia Idigi aulo mala hedabola dawadigi nelo ameadä gudi nabi amo wagalahilä sähalea, Ami beaha aligilo busa Ilisiasa e maasegi, dilile gudi säla mogemolöla säi. ²³ Amala sälahilä, ami sigi aligilo amoma sähalea, Folo e idihë nea gaso, hï helësëse amo gadola hamomäiage, amase, e damelë neebe amolia e ugila negemolö misiäiage fu ïmalola säi.

Feligisia Folo e gäheo i äudä galabaia negei

²⁴ Segeyo odoa nelolahilä, Feligisi e hïle udia Dulusilabalä misi. Dulusila eda Yu udia. Feligisia Folo bea mosalolahilä sigi maasebegi, Foloea Geleso Yesuma asigi afädë negemolö mala säla ïasebegi, Feligisia nabaha nelo. ²⁵ Nabelebe Foloea mogoi namolöge, asigi sigi namolöge, mogemolöie segeyo daiala negei amo maasebe amoiege säla ïaha nelo. Säla ïaha nebegi, Feligisi e bedälahilä sähalea, Di mosalo. Hobeala fu beaseda, na di misialamolömelëla säi. ²⁶ Amala helësëselo amo gala Feligisia Folobalä ado didiämolöie wesamu nelo amoda muni ïmäiala helësëlahilä amai. ²⁷ Gäheo i äudä nelolahilä Feligisi gadoi Bosiusi Fesidusi e gamane sigi aligilo bedefala nelo. Feligisiada Yu dolö nefolalo amoli obeägmäia Folo e galabaia mosöa ifosisamu nelo.

25

Foloea sähalea, Olomo beaha aligilo Gini Sisa neebea gudi-molö moholömelëla säi

¹ Bolobinisigi ami gamane sigi aligilo Fesidusi beselagalala segeyo ohodoa nelolahilä, e Sisalia digila Yalusaleme fedai.

² Yalusaleme fedala nebegi gobela ilo busa nefolalo amolige, Yu udia dolö ei sälo nefolalo amolige e neebee awälahlä, Foloea nafade gomalä hamoimelëla säla i. Säla ialahlä ilia ema gelolafali sähalea, ³ Dia dofä nili ugila negela Folo eda Yalusaleme misialamäiala säi. Dafidi ilia didiähalea, Folo e, aso, idiafa maaha neëgi, e nifulöie idia negemolömelëla didiäi amo helësëla amala säi. ⁴ Amalebe Fesidusia säla obëgësalea, Folo eda Sisalia galabaia nea. Neda holöfali nelolahilä ami obëgëmolömelë. ⁵ Dolö goea nafade afädë hamoi galëda, dilile ei sälo odoa nefolalebe amolia ebalä gudimolöie nebalä digamalamalola säi.

⁶ Amida Fesidusi e ilibalä segeyo gödölasi gadoiledu ma, nabülasi gadoiledu, nelolahilä Sisalia digai. Amo aiyo amogi Fesidusi e gudisalea filo amodaia salea, ea Folo sigi misialai. ⁷ E maasebegi Yu dolö Yalusalemela digafiai amolia Folo e nogöla amaleladigila nea, ea nafade yafie edefade hamoimelëla säi. Amala säi gaso, ea dofä amala hamoi amoda säla ulufadigimolö amoda uli meli. ⁸ Amaimo, Foloea sähalea, Yu udia dolöie mala säla negei dibe amoge, gobela ilo mosöge, amase, Olomo beaha aligilo Gini Sisa neebe amomage na nafade afädë made hamoi neawela säi.

⁹ Amala säsebegi, Fesidusia Yu udia dolö obeägimäiala helësëlahilä Foloma säla obëgëla nabahalea, Iliä säi amoie na gudi mogemolöie Yalusaleme fedamolö helësësebelela nabi.

¹⁰ Amasebegi Foloea säla obëgësalea, Mosöa walio ne neebeweda Sisaie gudilo mosö. Nebalä gudimolö amoda mosö wegimelë. Dihï dawadigi, nada Yu ilimada asiala hamoi afädëda made. ¹¹ Amaimo, na nafade hamolo amea baagomolö galebeda, ne baagomolö amoda dofealabio. Amai walio dolö gowelia na nafade hamoila säsebegi, amo dofä made galëda, afädëa ne neala ilile naabogi gausimolöda made bimolömelë. Amaimo, neda Sisaeamu nie gudi nabuäiala helësësamelëla säi. ¹² Amala säsebegi, Fesidusia dolö e ugila negela sälasilo amolibalä didiälahlä, ea Foloma säla obëgësalea, Dia Sisaea nabuäiala säi ameada dida Sisama molömelëla säi.

Fesidusia Gini Agilibama Foloie nabi

¹³ Segeyo odoa baagilahilä, beaha aligilo Gini Agilibale Benisile Sisalia Fesidusima di go gabiola säla olemolö misi.*

¹⁴ Eleda Sisalia segeyo holöbö nahui nelo. Segeyo amo gala Fesidusia Foloie ado amoie Ginima säla i. Ea sähalea, Dolö afädë dafidi Feligisia galabaia negei nelo amo, wimu neamelë. ¹⁵ Ne Yalusaleme nelo amogida, Yu ilile gobela

* **25:13:** 25.13 Gini Agilibada Heledo, Yemese nufidelo amoie malö. Abosolo 12.1 bimalo. Benisida Agilibaie elefi.

ilo busa amoliage dolö dafidilo amoliage dolö amoïe sähalea, Ea nafade gomalä hamoimelëla säla ïalahilä, na dofä ea asiala hamoila sämäiala säσιο. ¹⁶ Amasebegi na ilima säla obëgësalea, Olomo nilile malada dolö memalä neala elöie naabogi gausiloda mademelë. Dolö gudimolö galëda, eda dafidi gudimolö dolö amo mimiagila mia sida alogola aligilo. Amase, nilia ema fu ïahalea ilia ema säse amoïe säla obëgëmäia fu ilomelëla säi. ¹⁷ Amalebe ilia wi maala gegeedosebegi, segeyo baagila made, amo aiyo amogi ne gudisalea filo amodaia salea, na dolö amo sigi misialola säi. ¹⁸ Dolö ebalä gudimolö amoli hä nowela nefolalebeda, ilia ea nafadefali hamoi gabula sämabelela helësëi gaso, maade gabu. ¹⁹ Iliä ado gëgëla säha nelo amoda ilile Gode bëgëlo mala amole, Yesu baagola Folea e noweimelëla sälo amolegi gëgëi. ²⁰ Na ado goïe mi fädäla bimolö amo asusugasebegi, na ema nabahalea, Ado goïe gudi mogemolöie Yalusaleme moholö helësësebelela nabi. ²¹ Amalebe Folea, beaha aligilo giniamu nïe gudi mogemäia galabaia namolöla säsebegi, na e beaha aligilo Gini Sisa neebee fisiga gamolölahilä gaso, aso, galabaia namialaimelëla Fesidusia säi. ²² Amala säsebegi, Agilibaea Fesidusima sähalea, Dolö goea ado säse amo nihi nabulöila helësësebemelëla säi. Amala sälebe, ea säla obëgësalea, aiyo dia ïe ado nabulömelëla säi.

²³ Amo aiyo amogi Agilibale Benisile momadolahilä maala ami beaha aligilo busa nefolalo amolige, gaamu amoïe dolö dafidilo nefolalo amolali gamane gegeedolo mosöa ami digai. Digalahilä, Fesidusia Folo e sigi misialasebegi ilia e sigi misi. ²⁴ Sigi maala nebegi Fesidusia sähalea, Gini Agilibao, dolö gegedoi sulubadela dilie, dolö dilia beasebe egoeda Yu udia dolö sulubadela, Yalusaleme amige, amase wige, nema nabahamu nea sähalea, E namolöi madela üalala säha aligilomelë. ²⁵ Amai gaso, na ea hamoi amoïe e baagomäia nufulöda mi afädë made beagolei. Gasoda, ea beaha aligilo ginia ïe gudi mogemäiala säsebegi, na ado afädë negesaleada, e fisiga gamolöla säi. ²⁶ Ea hamoi amoïe dafidiloma beba dëdëmolöie afädë fädäla made beagolesebegi, Gini Agilibao, die siigi e sigi misialaimelë, amase dilile siigige. Mida, nilia ema säi amoïe mi fädäla hogolahilä, ea hamoi amoïe mi bebagi dëdëla negemolö dibe amo helësëlahilä, dëdëmolömelë. ²⁷ Afädë galabaia neebe amea nafade gomalä hamoila made dëdëla fisiga gamolöda dofea madela helësësamelëla Fesidusia säi.

26

Folea Gini Agilibaea nabuäia ado säi

¹ Agilibaea Foloma sähalea, Dia sãmolö amo sãmalola säi. Amala säsebegi, Foloea naabo gauia adogola nea sähalea, ² Gini Agilibao, Yu dolöea nema dia nafade hamoila säi amo sulubadelaïeda walio na dima säla obëgëmolö amogida obeägïsamelë. ³ Obeägïsamelëla säi amoda, diada Yu udia dolö neebe amoïe mala sulubadelage, amase, nilia elö elöla helësëla gëgëlo amoge dawadigisa maadei nebege. Ameada na walio ado säsebewe sedade säsebelä helësëla made, hame negela nabuäiala helësësa.

⁴ Ne malësägila na hamosa nelo amoda Yu udia dolö sulubadelaëa dawadigisa maadei nea. Mi gãwia amila nihï segea neage Yalusaleme neage, namolöi nelo amo ilia dawadigi nea. ⁵ Iliä ne malësägila dawadigi ameadä ilia sãmolö helësësedä, na Felesi ilile mala hamosa nelo amo dima sãmolöi gabu. Nilile Gode bëgëlo mala amoïe sosogo odoä diläa gaso, Felesi sosogoïe mala elö elöla yafie hamolo ameadä sosogo odoä sulubadela baagila asimelë. ⁶ Amaimo, dafidi Godea nilile mäuma ado afädë säla negei amo hamomäia na asigia sisiläfüsa neebeweïe ne nebegi walio gudisagomelë. ⁷ Ado säla negei amo bimolöïe nili fii giwilasi nefolalo amolia asigia sisiläfülahilä, esoage gasigige Godeïe ëi gauia adala ema ado sähamu nefolalea. Amaimo, beaha aligilo Ginie, na asigia sisiläfüsa neebeweïeda Yu dolö ilia dia nafade hamoila säha neamelë. ⁸ Godea udia dolö baagoi amoli nowelasilo neebe amo dilia e amala hamolo ulila helësësa nefolalebegoda edoïe.

⁹ Nasalese fii Yesuïe ëi neala nafademolöïe, na hamoi edefade hamomolöila helësësa nelomelë. ¹⁰ Amala helësëlahilä, na Yalusaleme nea amala hamosa nelo. Gobela ilo busa nefolalo amolia ne geloi ïasebegi, udia dolö yafie Godea hile nafolai amoli na galabaia negei. Amalahilä, ilia udia dolö amoli baagomäia nufualola säsegige na ülomelë. ¹¹ Segeyo yafiegi gedolo mosö nefolalebe amo sulubadelagi awälahilä, ilia Gode gagademäiaïe na ili neala sëlasisa nelo. Na ilima edefademalä mihaläla fii elö elölaïe gaamu dibeä amige awälahilä, ili neala sëlasisa nelomelë.

¹² Na amo gadola hamomäia gobela ilo busa nefolalo amolia ne geloi ïala, bebage dëdëla ïasebegi Damasaga gaamugi asi. ¹³ Beaha aligilo Ginie, ne idiafa awäla eso mogogi aligisebe amo gaalu, na beahamelebe, nege nebalä afiai amola nili neebea ami eso si gadoi made, yo edefade hido elöi mudaiala säälösebe meli. ¹⁴ Amala hamosebegi, nili sulubadela digafui difolalebegi, afädëa nema Hibulu adoea sähalea, Soloo, Soloo, edogi dia ne neala sëlasisa. I ägëgi emoea nufidelo wäla nufidelo goeada di dihïmu yölasisebegola säsio. ¹⁵ Amala sälebe na naba obëgësalea, Dafidilo, dida nowëla nabi. Amala nabelebe Dafidilo Geloia säla obëgësalea, Neda Yesu, dia neala sëlasilo

amomelë. ¹⁶ Di nowela emoea emosala namië. Di hamoi hamolasilo namiäiage, dia walio ne neebe meli amoge, hobeane bimolö amoge udia dolöma säla ïmäia na di memelela ifosimolöie ulufadigila misi neawe. ¹⁷ Hobeane bimolöla säi amoda, di fii nefolalebe amoliage, amase, udia dolö fii elö nefolalebe amoliage, di nufudadigiloea na damula moholömelë. Na di ilima fisiga gahagomelë. ¹⁸ Ilile si fisigälasimolöiege, gasimi sagaia amila yo digalo dibeane amige, amase, Saidaniie geloi hawa amila Godea sigi neebeane ami ili besulasimolöie, na di fisiga gahagomelë. Iliane amala hamoseda, ilile nafade hamoi amo hëla fisimolö. Amase, udia dolö nema asigi afädë negela Godea hile nafolaimadi namiäia fu ïmolömelëla säσιο.

¹⁹ Amalebe, Gini Agilibao, selesaiane mosöala olesaleane ado säi amoda na fisilane made nelö. ²⁰ Dafididane Damasagane nefolalebe amolimage, Yalusaleme nefolalebe amolimage, amase, Yudia sege sulubadela dibeane nefolalebe amolimage säla ïahaleane, Dili asigi besulahilä Godemadi neane, dili dofä asigi besui amo gadolane mala hedabi olelani hamosane namialolane säla ïalahilä, hobealadane fii odoane ilimage amalanä säla ïahane aligilomelë. ²¹ Amalanä säla ïahane aligilö amoie, Yu dolö nefolalö amoliane ne gobelane ïlo mosöane nebegi gaulahilä baagomäiane nufidedelä hamoimelë. ²² Amaimo, Godeane ne ugilane negesebegidane, na memasamagane, ei sälomagane adö säsälanä misi amo, aso, walio sähane neawe. Nada adö elö made sähamelë. Nada siiba beane säloleane, Moseseleane nelebo gausilane digamolömelëlanä adö sälanä negei amomunä sähamelë. ²³ Iliane gomalanä sälanä negei. Afädë Memeleane amodane së molö dialeane. Amalahilä, bauilane nowemolö amo dafidifalä hii nowese ameane eane Godeie yo digalo amo e fii amolimage, amase, udia dolö fii odoane amolimage sälanä ïmolölanä beane sälanä negeilane Foloeane säi.

Foloeane Agilibaane asigiane afädë negemäiäie säi

²⁴ Foloeane amalanä sähane nebegi Fesidusiane gelolane uualane sähaleane, Folo, didane gagaosebego. Die dawadigilö edefadegoeadane dihidi gagaosebego lane säi. ²⁵ Amalanä säsebegi, Foloeane sähaleane, Dolö edefadegoeadane Fesidusiane, ne gagaothane maademelë. Nada dofä sähane. Asigiane gäwiane neane gowene sähalane sähamelë. ²⁶ Gini Agilibaeadane na adö säi amoie dawadigisane neamelë. Nada musügane negelane made sälanä ïahane maademolöi neawe. Na helësësaleadane, eane dawanä made made, amoliane sulubadela eane dofä dawadigisane maadei nebegolane helësësamelë. Mideane, amo hamoi amodane musügane neane hamoi made ameadane amalanä helësësane. ²⁷ Gini Agilibao, diadane beane säloie adö amodane dofälanä helësësaleane. Na helësësaleadane, diadane dofälanä helësësalanä helësësamelëlanä säi. ²⁸ Amasebegi Agilibaeane Folomane sälanä obëgësaleane, Ne Geleso sosogö namolöie fu obobane gogiane aligilasimäiane helësësebelane säi. ²⁹ Amalanä säsebegi, Foloeane

säla obögësalea, Fu obobagi galëge ma, sedadegi galëge amoïe na dimu made, udia dolö na walio ado säsebe nabaha nefolalebe amoli sulubadelage nihïne gadoi namiäiaïe Godema adosamelë. Nihïne gadoi gaso, dili igi ëfëa galabaia negelo amo gadola made negela namiäiala helësësamelëla säi.

³⁰ Amasebegi beaha aligilo ginige, gamane sigi aligiloge, Benisige, ilibalä sulo amolige hä nowei. ³¹ Nowelahilä ili segea doadigila awäla hilidomu sähalea, Dolö goweda ea hamoi amoïe nifulöge, galabaia negemolöge maade gabula säi. ³² Amasebegi Agilibaea Fesidusima sähalea, Dolö goeada Sisaea ïe gudi nabuäiala made säi galebeda, dia fisiga gamalalabiola säi.

27

Ilia Folo e Olomo mosäia ödä du edefadegi fisiga gai

¹ Ilia nili ödä du edefadegi Olomo moholö dialeala ado afädë negesebegi, ilia Fologe dolö galabaia negei odoage ami sigi aligilo afädëïe naabogi gausi. Sigi aligilo amoïe ëida Yuliasa. Eada ami dolö hädali afädë sigi aligilo nelö. Eda beaha aligilo Gini Sisaïe Ami Dolö amoligi nelö. ² Nili ödä du edefade Adalamidiamala misi dilo amogi fila afiai. Ödä du amoda Esia segeïe gaamu agesumadi beselagalaladigila moholö dilo. Desalonaigala Masedonia fii dolö afädë ëi Alisadagusage nilibalä afiai. ³ Afiala amo aiyo amogi Saidono beselagalai. Beselagalalahilä Yuliasaea Foloma hedabola helësëlasila sähalea, Di damelë wi nefolalebe amolia nelebo di gumusui dibe amo gadoi ïmäia, ili neebee moholöi galeala säla ï. ⁴ Amalahilä sege amo digila ödä duugi afiaha dibegi, fo eso digasebeamadila maasebeamadi amogi moholö ïliawasebegi, fo hagula Saibusimadi dewagila afiai. ⁵ Afialahilä ödä duhulu dëgëla awäla Silisiale Bäfiliale agesuamadi awälahilä Ilisiaïe gaamu Maila beselagalai. ⁶ Beselagalalahamelebe, ami dolö sigi aligilo amea ödä du elö Alegisädaliala misi Idalimadi moholö dilo amogi nili sigi awäla ifosi. ⁷ Segeyo holöbö nahuigi afiahalea baagi sëla aligi gebela awäla Nidusa gaamu sida gagala afiai. Fo amea nili moholö helësëido amogi moholöi made gabugida oböla fo hagula ödä södülo Gilidimadi dewagila awäla Salomone segeamadi sida gagala afiai. ⁸ Nili baagi sëla aligi dewagila didigila awäla sege afädëgi beselagalai. Sege amoda Ödä Du Musügä Negelo Hedabi Segela sälo. Amoda gaamu Alasea ga madela ami dilo.

⁹ Segeyo yafie baagila asi amogige, amase, Molö Made Nulo Segeyo* amoge baagila asi amogige segeyo amo gaaluda,

* 27:9: 27.9 Molö Made Nulo Segeyola säi amoda nafade hëmolöïe odala ïlo mala siiba daiala negei segeyo dilo amola helësëi.

baagolea ödä duugi aulo made negei. Amo helësëla Foloea ilima sähalea,¹⁰ Dolö dilie, wilahilä moholö amoda dofea made, nafade na melimelë. Nelegei difolalebe goge, du edefade wege neala nafademolö gabumelë. Amase, nili odoage baagomolö gabumelëla säi. ¹¹ Amala säi gaso, ami sigi aligilo amea ödä du gauloea ödä du eedolea helësëse amo gadola hamodeläla helësëla Foloea säsebe amo gadola made hamodeläla helësëi. ¹² I bäu gise gaalu, gögï mulo segeyo beselagalasebegi sege amogida ödä du negesilamu diamolö amo dofea made gabula helësëlahilä, dolö yafie ilia Finigisi moholö amoïe ado afädë negei. Iliä nili Finigisi beselagalamolö walebelela bimolö moholöila helësëi. Gögï mulo segeyo beselagalasebegi ami negesimu diamolöla helësëi. Finigisi amoda Gilidi södüloïe ödä agesua. Du negelo segea ami diëda eso digasido amoïe fefeädimadilage dafädimadilage melëlo.

Du ödägi awäha nebegi fo edefade misi

¹³ Fo eso digasido amoïe fefeädimadila holöbö geleäla maasebegi, dolö amolia hili helësëi amo gadola ga moholö dialeala helësëi. Amala helësëlahilä nelebo yöi igi aeanea hamoi amo dusugala neala gauia adalahilä, Gilidi segeïe ödä agesuamadi afiai.* ¹⁴ Aso, afiaha dibegi heleia made fo geloi edefademaläde Gilidi södülomadila misi. Fo amoïe ëida Ulagulo fo.* ¹⁵ Amalahilä du amo foea gaula näiadodimu bolosebegi iliada du obëgëdelä hamoi gasoda, obëgëmolöi made meli. Amasebegi hä foea du gaula mosäia fisigisi. ¹⁶ Fisigisila awäla södülo holöfalï, ëida Gaudaea fo holöfalï hagusebegi, niliada häualafalï du edefade mia du holöfalï begela negei amo dusugala gaula misi. ¹⁷ Dusugala gaula maala du holöfalï amo gauia adala du edefade amodaia negesebegi, ilia du edefade hawa ëfë fisiga idogolahilä amo bäimäia fëdüla begela negei. Ilida du amo ödämu dibe amogi ödä dögöla digai made giäbigi ëi Sidisi amogi aligisiloea bedähalea ïe balai amo haila negesebegi foeamu gaula asi. ¹⁸ Fole ödä bubolele dagabola maase amolea nilida edefade besu besui. Amasebegi, amo aiyo amogi ilia mi gäwila nelegei dudaia negei amo duhulugi hadia idodogosa nelo. ¹⁹ Amalahilä awäla segeyo naabo osodagi, ödä duugi negelo nelegei odoa, ëfëge balaige ige amo gadoi difolalo amoge hili naaboea neala ödägi hadia idodogoi. ²⁰ Segeyo yafiegi niliada eso, gasumilile made beala, fo edefademalä maahalea nili neala besu besusamu nelo. Amasebegi nilia helësësalea, nilida samolö made gabu, baagomolö gabula helësëi.

* **27:13:** 27.13 Nelebo yöi igi aeanea hamoila säi amoda gomalä. Nelebo yöi igi aeanea hamolahilä ödä du made mosäia begela ödägi nea salelo. * **27:14:** 27.14 Ulagulo foda eso fedasido amoïe fefeädimadila mulo, muugi fo gadoi.

²¹ Segeyo yafie ili molö made nasebegi, Foloea ili mogogi nowela nea sähalea, Dolö dilie, dilia nie ado nabala Gilidi made baagi galebeda, nafadela bedälasila hamoi amoda made beala, nelegei odoa made fisilabio. ²² Amaimo, walio na dilima gomalä sähawe. Dili bedäla made, obeägimalo. Mida, niligi afädë made baagomolö. Du wemu nafademolömelë. ²³ Gode neebe amoie ne neawe. Nada ie ëi gauia adaha aligilo. Gode amoie selesaia fii afädëa walio gasigi ne sebea maala nea ²⁴ sähalea, Folo, bedämabu. Dida awäla Sisaie siigi namolö galea. Amase, nabuö. Dolö dibalä ödä duugi sefolalebe goli sulubadelada made baagomolö Godea die naabogi gausila imelëla säσιο. ²⁵ Ameada, dolö dilie, bedäla made, obeägimalo. Mida, na helësësalea, Godea ado nema säi amo gadola gausiala digamolöla helësësamelë. ²⁶ Gaso, foea nili gaula awäla södülo afädëgi aligisimolö galeamelëla Foloea säi.

²⁷ Amaimo, segeyo silasi awäha nelolahilä gasisebegi, nili ödä duhulu ëi Ödä Adiliagi foea gaula awähamu nelö. Gasi mogogi ödä du gaulo dolö amolia ödä agesu holöbö ga madei gabula helësei. ²⁸ Amala helësëlahilä ilia ödä amo dofe bimolöie ëfë sedade amoie bidigi yöi afädë begelahilä ödägi fisiga idogoi. Fisiga idogoi amo nea adogola beahamelebe ödä dögöla digai dofei amo mida nabülasi biyidia gadoi meli.* Amala bealahilä holöfalä aliga galahilä bu elö fisiga idogola dofela beahamelebe ödä dofei amo mida nabülasi ohodoa gadoi meli.* ²⁹ Amalahilä nili awähalea igidaia aligisiloea bedälahilä, ilia nelebo yöi igi aeanea hamoi biyidia amoli du amoie gobegi begela sadia idogoi.* Amalahilä ilia sege yola eso neemäia Godema adosa nelö. ³⁰ Amaimo, ödä du gaulo amolia du digäla äudulälahilä du holöfalä fisiga idogola wäfalä sähaleada, Nelebo yöi igi aeanea hamoi odoa duie busamadila fisiga idogosamelëla säi. ³¹ Amalebe Foloea ami sigi aligilo amomage ami dolö amolimage sähalea, Ili du gowegi made aligiseda, dili baagomolömelëla säi. ³² Amala sälebegi ami dolö amolia du edefadegi du holöfalä begei amo damula sali. ³³ Haea gämölö hä ga madese amo gaalu, Foloea dolö amoli molö muäiala ilima sähalea, Segeyo silasigi dili molö fodögila made naala memalä nelö. ³⁴ Walio dili molö muäiala sähamelë. Dili namolöie molö molö dialea. Dilile busa hili afädë made besela digimolömelëla säi. ³⁵ Amala sälahilä Foloea beledi afädë nealahilä ili sulubadela sebea ami nea Godema nesege-lahilä dagabola naha nelö. ³⁶ Amala hamosebegi, sulubadela asigi gadaealahilä ilige molö mai. ³⁷ Ödä du amogi dolö

* **27:28:** 27.28a Mida nabülasi biyidia amoda hësä gidälasi gadoi. * **27:28:**

27.28b Mida nabülasi ohodoa amoda hësä gödülasasi gadoi. * **27:29:** 27.29 Abosolo 27.13 amogi gasumili nufi amo bimalo.

sefolalo amoli gedolada hädali äudäie nabülasi gifalädaliäie odoai gafeia sulo. ³⁸ Molö mai agulahilä, ilia ödä du amo hageamäia helebe guläia gadoi ei widi dilo amo ödägi sadia idodogosa nelo.

Du dagabodasi

³⁹ Segeyo hosogasebe amo gaalu, ilia duhulu agesua beselagalaia amo bealahilä, sege abididula asusugai. Asusugalahilä beahaleamelebe duhulu hedogola bose fula asi dibe amo bealahilä, ami awäla ödä du negemolöi galëda, negemolöla helësëi. ⁴⁰ Amala helësëlahilä ilia nelebo yöi igi aeanea hamoi amoli ödägi ëfë amo damula sasali. Amala hamolahilä ödä du mogola mosäia adelo i ëfëa begela negei dilo amo fisigäi. Fisigälahilä foea ödä du gaula mosäia ilia duie busamadi balai afädë dilo amo gauia adogola neegilahilä, ili ödä agesu dibeami beselagalamolöie awäha nelo. ⁴¹ Awäha nea ödä du amo ödä isogi bose giäbigila fedai dilo amogi udigi. Busa amo udigila aligisilahilä fogomolö uli dilo. Amala aligisi dibegi ödä bubolela edefade maasebe amea du gobe aba fedafusalea dagabodasila nafadei. ⁴² Amala hamosebegi, dolö galabaia negei amoli ödä agesua dasi afufula fisäla afialoea, ami dolö amolia ili sulubadela nufudadigimolöla helësëi. ⁴³ Ili amala helësësebegi ami sigi aligilo amea Folo e made nufuäiala helësëla ilima säla iahalea, Dilia helësëi amo gadola hamomabiola säi. Amala sälahilä ea sulubadelama sähalea, Ödä dasi aulo nefolalebe dilidale ödägi nila digala dasi afufula agesua mosalo. ⁴⁴ Odoa dilida i gäi amogi gaula, amase, odoa du nuli amogi gaula biila mola afufula mosalola säla i. Amala säi amo gadola hamolahilä niligi afädë made baagola hulu agesua dea negesa maadeimelë.

28

Folo e Malada södölogi nelo

¹ Nilä agesua hedabola beselagalalahilä, ami fii amolia sege ödä södölo amoie ei Maladamelëla säla i. ² Udia dolö sege amogi fii amolia nili hedabola helësëla hido elöla ugila negei. Sege digahalea gögisebegi, ilia nulo gobelahilä nili sulubadelama hëgi haumolö mofiamalola säi. ³ Folea nulo gasa nidilahilä nulo gaamugi gobesebegi, nulo amogi baagolo nuba afädë nulo gaamuea hëgisebegi doadigila fedala, Foloie naabogi mihila begedigila gosai dilo. ⁴ Ami fii udia dolö amolia beahamelebe, Foloie naabogi nubaea mihila begedigila gosai dibe amo bealahilä hilidomu sähalea, Dolö goeada dofä dolö nufudala baagolo. Eda duhulugi baagomolö halabai gaso, godea nafade hamolo amolima bidi obëgëla ilo amea e

made namiäia amasebela säi. ⁵ Amasebegi Foloea nuba amo folalela nulogi hadia galahilä, eda made olola hedabi nelo. ⁶ Udia dolö amolia helësësalea, e galumolöledu ma, fodolo baagola digamolöledula helësëi. Amala helësëlahilä, ili sedademalä beaha nefolalebegi, emada nelebo afädë made hamose meli. Amasebegi ilia asigia oböla elö bedefala helësësalea, eda gode afädë gabula helësëi.

⁷ Sege afädë ili sebe amo gägägëla dilo amoda södülo amoie dafidilo ëi Bubuliasaie sege dilo. Dolö amea nili ea mosöa fimäia fu iasebegi segeyo ohodoagi ea nili hedabola sigi nelo. ⁸ Bubuliasaie eedo domalo hëgige gaisa sëge oloi dibegi, Foloea e dibeami awäla Godema adoi. Godema adolahilä ea ië naabo negesebegi oloi dilo amo wahilasi. ⁹ Amala hamosebegi, södülogi ami oloi difolalo amoli Folo neebeamafusebegi ili wahilasisi. ¹⁰ Nilima obeägila ilia hedabolafali hamoi. Amala hamolahilä hobeala nili ödä duugi äudulä hamosebegida ilia nelebo nili gumusui dibe amo gadoi i.

Folo awäla Olomo beselagalai

¹¹ Aube ohodoa ami nelolahilä, nili ödä du afädë Alegisädaliala misi dilo amogi fila afiai. Ödä du amo i bäu gilo segeyo amoli beselagalasebegi södülogi ami negesi dilo. Ödä du amoie busamadi malö äudä balagula ägüi amolele ausulubo ia hamola baala negei dilo.* ¹² Afiala nili Silagusa beselagalalahilä, segeyo ohodoa ami nelo. ¹³ Silagusa amila awäla giso Ilegiuma beselagalai. Segeyo afädë ami nelolahilä, fo eso digasido amoie fefeädimadila maasebegi, nili afiala gasila didiga digila awälahilä amo aiyo amogi awäla Budeoli beselagalai. ¹⁴ Beselagalalahilä ami nedoo odoa nefolalebe amoli beagolelahilä, ilia nilima segeyo gifalädalia namolömelëla säi. Ami nelolahilä nili Olomo moholö afiai. ¹⁵ Afiaha dibegi nedoolali Olomo ami nefolalo amolia nili maahala säi amo nabalahlilä, ilia nili idiafa gausiamolö maala odoa Abiasa magai gaamugi gausialahlilä, odoada hele filo mosö ohodoa neebeamami gausiai. Foloea ili maasebe amo beala Godema nesegelelahilä, ië iso asigi delësi.

¹⁶ Nili Olomo beselagalasebegi gamane ilia, ami dolö afädëa idihë neëgi, Folo mosö afädëgi hido namolöi galeala säi.

Foloea Olomo nea Yesüie mala säla i

¹⁷ Segeyo ohodoa nelolahilä, Foloea Yu udia dolö nefolalo amolile dafidilo nefolalo amoli misiäia wei. Maala gegeedosebegi Foloea ilima sähalea, Nedoola dilie, nili fii amolimage, nilile mäuie mala amomage na nafade afädë made hamoi

* **28:11:** 28.11 Malö äudä balagula ägüila säi amoda, wäfalä gode Susa amoie dolö malö äudäiela säi.

nebegi, ne Yalusaleme ami nafodolahilä, Olomo dolö nefolalebe amolile naabogi gausimelë. ¹⁸ Iliä gudilahilä ne nufudala baagomolö amoie mi fädäla made beasebegi, fisigämolöla helësëi. ¹⁹ Amala helësësebegi, Yu dolö amolia amamabiola säsebegi, idi elö maade gabugi na beaha aligilo Gini Sisaeamu nïe gudi nabuäiala säi. Amai gasoda, na ne fii amolima nafadela hamoila sämolöda helësëla made nelo. ²⁰ Mi amoie na dili siia beala ado sämolöie dili misiäia weimelë. Isilale ilia asigia sisiläfüsa neebe amoie igi ëfë gowea ne begela negei neawela säi.*

²¹ Amala säsebegi, ilia ema sähalea, Yudia amila dia hamoi amoie beba nilima made dëdëla iäsi. Nilile nedoo misi amoliage ado made säi. Dia nafade hamoilage made säla imelë. ²² Dia helësëi amo nilia nabolöila helësësebe. Mida, sege sulubadelagi sosogo gowe nafade neala sälo amo nilia dawadigi neamelëla säi. ²³ Amala sälahilä ilia ema segeyo naabo nege-sebegi, ili yafie Folo neebea mosöa ami mofiala gegedoi. Gegedosebegi Foloea yosefali nowela Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoie ado säla iahalea mi awala iaha nebegimu së gai. Ea Mosese nebegi Ado säla negei amo gadolage, amase, Godeie bea sälo nefolalo amolia bea säla negei amo gadolage säla iahalea Yesuie säi amo dofä gabula helësëmäia säla iahamu nelo. ²⁴ Amala säla iasebegi, dolö odoaeada ea ado säsebe amo dofä gabula helësëi. Amase, odoaeada dofä gabulada made helësëi. ²⁵ Amala hamolahilä ili hilimu asigi afädë made negela afiai. Dafidida, Foloea ado afädë wagala sähalea, Godeie Gesamia bea sälo Aisaeama aligila dilile mäuma mogola säi gabu. ²⁶ Ea sähalea, Udia dolö amoli neebea awäla ilima sähalea, Dilia nabahamu nea gasoda, fädäla made helësëmolömelë. Dilia beahamu nea gasoda, galone gowe gabula made beagolemolömelë. ²⁷ Amoie mida, udia dolö amolile asigi dofogai nea. Ili gëhe gai gadoia hedabola made nabelo nea. Ilile siige dofogai nea. Iliä siia beala, gëhea nabala, asigia helësëla besusa galebeda, amoda na ili wahilasilabiola sämalola

Aisaeaea säi.

Aisaea 6.9,10

²⁸⁻²⁹ Amai ameada gowe helësëmalo. Godeie damula mohlö ado mala amoda udia dolö fii elö amolima fisiga gaila helësëmalo. Iliä nabolömelëla Foloea säla wagai.*

³⁰ Foloea mosö e adi amoie bidi ialahilä ami gäheo i äudä nelo. Ami nea udia dolö sulubadela e neebea mofusebe amoli obeägila gauia idala nelo. ³¹ Ea Godea Beaha Maadela Sigi

* **28:20:** 28.20 Abosolo 23.6, 24.21, 26.6 amoli bimalo. * **28:28-29:** 28.28-29 Dawadigi dolö odoaea helësësaleada ado odoage amogi dialeala helësëi. Ado amoda gomala. [29 Foloea ado säsebegi, Yu dolö amolia awäha nea hilimu mihaläla gëgëla afiai.]

Neebe amoïege säla ääla, amase, Dafidilo Geloi Yesu Gelesoie malage säla olelesa nelo. Bedäla made gelola säla olelesa nebegi, afädäa ema olelemabiola made säi. Hä amo.

Age Dimodi

Neala olelo oboba

Foloea Dimodima beba gowe dödëla ï.

Dimodiie emeda Yu udia salea, eda Geleso sosogo sulo. Ìe eedoda Giligi dolö nelo. Dimodi eda Geleso sosogo, asigi hedabi negei. Bolobinisi Galesiaie gaamu Ilisidala ami nebegi, Foloea beagolelahilä, Ado Mala Hedabi säla daidola moholöie, ea Dimodima, Ne ugila negemolö awähadula säi (Abosolo 16.1-3). Awälahilä, hobeala Foloea Dimodima sähalea, Udia dolö Godea wela ifosisi Ebese gaamugi nefolalebe amoli ugila negesalea, ilibalä ami namialola säi.

Foloea Dimodima beba gowe dödëla ïasi amoda, ado geloi edefade ohodoaie dödëla ïasi.

Ageda, Godeie mala dofä dibe amo gadola made säla olelelo nefolalebe amea, Geleso sosogo nefolalebe amoli dahila neloea, idihë namialola säi.

Ageduda, udia dolö Godea wela ifosisi amolia gomalä hamosa namolö dialealage, amase, udia dolö sigi aligiloea gowe gadola hamomolö dialealage säla ï.

Osodada, Foloea Dimodima sähalea, Dimodi, di Geleso Yesuie hamoi hamolasilo dolö hedabi namolöie, gowe gadoi namolö dialealage, Geleso sosogo sege elö elölagila nefolalebe amoli, dia beaha namiäia gelolasiloie hamoi ï amo, hedabolafali beaha nea, hamosa namialola säla wagai.

¹ Neda Folo, Geleso Yesuie abosolo neawe. Nilile damula aulo Godeage, nilia asigia sisiläfüsa namolö mi neebe Geleso Yesu ameage, ne abosolo namialai neawe.

² Dimodie, na dima beba gowe dödëla ïasisago. Dia asigi afädë negei ameada, dida dofä nie malöfali gadoi neagomelë.

Nado Godemadilage, nilile Dafidilo Geloi Geleso Yesumadilage ugila negelasiloge, bobasëloge, dalulasiloge diamiaia hamesa neawe.

Godeie mala dofä dibe amo gadola made olelesa neebe amo fädäla beaha namialola säi amo

³ Bolobinisi Masedonia moholö awähalea, na dima gelola säi amo gadola, Ebese gaamugi ami namialo. Dolö odoaea mala elöi olelesa neebe amoda, dia ilima olelemabiola sämolöiege, ⁴ amase, ilia siiba sedalu amomu säla olögöloge, yaua mäulali aliligi misi amolile ëi amomu dusugala säloge, fisimalola säla ïmolöiege, ami namiäia hamesamelë. Ado amo gadoi säsebe ameada, udia dolöea Godeie hamoi hamomäia ugila negelo mademelë. Ameada udia dolö gëgëlasilo. Asigi

afädē negelahilā, udia dolōea iē hamoi hamolomelē. ⁵ Dima sāmalsebeweie mida gowe. Gelesoie udia dolōea odoa boba hamomāiaie sāha. Iso asigi gāhe namolōge, iso asigia Godeie siigi dofeala helēsēmōlōge, Godema asigi afädē dofā negela namolōge, mala amolimadilada boba hamolo amo mulomelē. ⁶ Udia dolō odoaea mala amoli fisilahilā, asiala besula, ado mi maade amogi gagaola nawesa neamelē. ⁷ Iliā Godeie mala sāla negei amoie sāla olelelo namolō hamesalea gaso, ilia olelesaleage, amase, dofā amalamelēla gelola sāhaleage, mi gomalā gabula hili helēsēlo made neamelē.

⁸ Nilia helēsēsalea, afädēa Godeie mala amo mogola oleleseda, mala amoda hedabila helēsēsa nea. ⁹ Nilia elō helēsēsaleada, mala hamomolō amole, made hamomolō amole sāla negelo amoda, udia dolō asigi mogoi nefolalebe amolile sāla negelo mademelēla helēsēsa. Amoda udia dolō goweli gadoiie sāla negeila helēsēsamelē. Udia dolōea mala damuloge, ado made nabala hamologe, Gode made helēsēloge, nafade hamologe, Godeie mala made nabeloge, nagadaia malamū helēsēloge, eedole emele baagomāia nufideloge, udia dolō odoa baagomāia nufideloge, ¹⁰ udia dolō fa neloge, dolōea hilimu Sodomō mala hamologe, Yosebe gaula asi amo gadola udia dolō neala gaula auloge,* wāfalī sāloge, gudisalea wāfalī gomalā melimelēla sāloge. Amase, mala nafade odoa hamola mala dofā sāi amo damulo nefolalebe amolile hamomolō amole, made hamomolō amole sāla negei dialea. ¹¹ Mala dofā sāi amoda Ado Mala Hedabi Godea na olelemāia i amogi dialea. Gode yo digalo hido elōi neebe amoda Ado Mala Hedabi amea olesa. Udia dolōea iē ēi gauia adamolō dialea.

Gelesoea ne bobasēi amo helēsēlahilā, nesegea neamelēla sāi amo

¹² Geleso Yesu nilile Dafidilo Geloia nema geloi i amogi nesegea neawe. Mida, ea na dofea hamomolōi neebela helēsēlahilā, iē hamoi hamolasimāia ne memelela ifosi amogi. ¹³ Dafidida na e gagadeloge, iē udia dolō neala sēlasiloge, ado nafadela sāloge nelomelē. Gaso, Dafidilo Geloia ne bobasēi gabio. Mida, amala hamoi amo hamosalea, na Geleso Yesuma asigi afädē negela made nea, nafade hamosala helēsēla made fuduia hamosa nelomelē. ¹⁴ Nilile Dafidilo Geloie bobasēlo amo nema nobala adugalasisio. Ema asigi afädē negeloge, odoa boba hamologe, Geleso Yesuma dibe amoleda nema iasio.

¹⁵ Ado dofāfalī amo nilia nabaha maadei dibe amoda gowe. Geleso Yesu e nafade hamolo nefolalebe amoli damula moholōie nagadaia digai nelo.

* **1:10:** Mi Gāwi 37.12-36 bimalo.

Ado amoda dofä gabula helësëmolö dialea. Nafade hamolo amolile dafidiloda nemelë. ¹⁶ Amala hamosa nebegi, ea ne bobasëi amoïe mida gomalä gabio. Eda aabela habobalo made amo olemolöie, Geleso Yesuea nafade hamolo amolile dafidilo ne bobasëi. Amase, udia dolöea hobeä, ema asigi afädë negelahilä, namolöi namolö gaula nefolamolö amolia ne beala, hi ea ilimage amo gadola wäla bobasëmolö gabula helësëmäiaie. ¹⁷ Hä, eda beaha aligilo Gini namolöi neebe amoge, baagolo madege, bimolöi madege, hi emu Gode nebegi, nilia eda ilibiala säla, ie ëi gauia adamolö amo diamolöi diamolö galea. Amala hamomäiamelë.

Dimodi dia nafadebalä gelola nudusa namialola säi amo

¹⁸⁻¹⁹ Nie malö Dimodie, dafidi di helësëla bea säla negei dibe amo gadola, dia hamomäiaie sähago. Asigi afädë negei go amo wälasimu nea, iso asigia Godeie siigi dofeala helësëlahilä, gelola nudusa namialo. Odoaea ilile iso asigia Godeie siigi dofea madela helësëlahilä gaso, neadigila auaula aligila, ödä du igigi dusudasila fisilo amo gadola, ilile asigi afädë negei amo neala nafadesa maadeimelë. ²⁰ Amala hamosa nelö amoligi dolö äudäda, Haimelëasale Alegisädale neamelë. Elea hobeala Gode made gagademolö helësëmäia, na dolö äudä amole mugabe Saidaniie naabogi gausimelë.

2

Godema adomolö mala säi amo

¹ Hä, ado edefade afädë hamomäia hamesebe amo dafidi säla iahago. Udia dolöea Godema adosaleada, udia dolö sulubadela helësëla sämolöge, imola ëdëgëmolöge, hili ilige odoage ugila negemäia sämolöge, nesegelage, adomolö dialea. ² Iliä, aso, ema nabala ugila negemäia adosaleada, beaha aligilo gini neebe amolige, sigi aligilo neebe amoli sulubadelage ugila negemäia adomolö dialea. Mida, nilia Godema helësëmolö dibe amo gadola helësëlahilä, mala mogoi hamosa nea, dofeala aumala namolöge, daluloge gaula namiäiaie. ³ Ado amo gadoi sämolö amoda hedabi. Ameada, nilile damula aulo Gode obeägilasilomelë. ⁴ Eada udia dolö sulubadela damula aulo gaula namiäiaie, ado dofä amo dawadigila namiäiaie hamesa nea. ⁵ Amala säi amoïe mida, Gode afädëfalimu nea. Amase, dolö afädëfäliamu Godele udia dolöle segela sälo mogogi nea. Dolö amoda Geleso Yesu emelë. ⁶ Ea udia dolö sulubadela sigi obëgësa maademolöie, ea hile namolö amo fisiga gai. Amala hamoi ameada, Godeä udia dolö sulubadela damula moholö hamela olemolö helësëla, segeyo daiala negeigifali amo olei. ⁷ Mi amoïe, ne abosologe, ado uuala säla iloge namiäia, Dafidilöea ne memelela ifosi

gabio. Fii odoama Godeie mala dofä amo säla olelelo namiäia, ne memelela ifosi amo neawe. Na ado säseweda wäfalä made, dofä gelola sähamelë.

⁸ Dili sege sulubadela gedosegida, dolöea Godema adomäia hamesa neawe. Dolö amo hili ili nafolala Godema odala äala nea, mihaläla gëgëla made nea, ilile naabo gauia adala, Godema adomolö dialea.

Udiaea hamomolö mala dibe amo

⁹ Amo gadolamu, elö hamese amoda gomalä. Udiaea gusäla bimäia made, faguloge nelebo gäsebe amoge hedabola gämolö galea. Busa hili momadomolöge, nelebo goloea hamoi difolalebe ameage, amase, bageie isogi momadolo hedabi helebe näia gadoi amea domalo momadomolöge, fagulo hedabifalä bidi edefadea niige, gämolöi mademelë. ¹⁰ Iliada hamoi hedabi hamolo amo momadola gämolöi galea. Geleso sosogo neala sälo udia amolia momado gämolö dofeada amomelë. ¹¹ Udiaea adola made, dofä nagadaiala salea, Godeie ado mala nabolö dialea. ¹² Na ado säsebe amoda gowe. Udiaea dolöma ado mala säla olelemäiage, sigi aligimäiage, namialamolöi mademelë. Iliada adola made, nabaha samolö galea. ¹³ Amoie mida, Godea dafidi Adamadale hamolahilä, hobealada Iba hamoi. ¹⁴ Amase, elöda, Adama dahila nii made. Udia dahila nealahilä, ea nafade hamoi. ¹⁵ Amai gaso, udiaea malö ägüsaleada, Godema asigi afädë negeimu saleage, boba hamolamu saleage, mala mogoi hamolamu saleage, gugusäla bimäia made hamola fiseda, Godea ili damula moholömelë.

3

Udia dolö Godea wela ifosisi amoli sigi aligilo amolida gowe gadoia namolö dialeala säi amo

¹ Ado dofäfalä amo nilia nabaha maadei dibe amoda gowe. Afädëa udia dolö Godea wela ifosisi nefolalebe amoli sigi aligilo namolöila helësësa nea galëda, eada hamoi hedabi hamesa neamelë. ² Amai gabugi, sigi aligilo dolö amoda asigi mogoi, odoaea ea asiala hamosebela made säloea namolö dialea. Amase, udia afädë goaeage,* nelebo dibe amo sulubadela asigi gäwila hamoloeage, asigi sigi aligiloeage, mala mogoi hamoloeage, udia dolö söfë mase amoli hedabola aealoeage, säla olelemolö dawadigilo gauiage, namolö dialea. ³ Gagaomolöie gagaolo ödä edefade made nulöeage, nudumolöie fodolofalä abadigila made, udia dolö hedabola helësëla hame negeloeage, made gëgëloeage, amase, muni gesami made auloeage, namolö dialea. ⁴ Hile udiale malöle

* **3:2:** Udia afädë goaeala säi amoie mida, udia äudä niige, udia elö fa neloeage, made namolö dialeala säi.

hedabola sigi aligiloage, ea ado säsebe amo hile malöla ilia hedabola nabeloeage, namolö dialea. ⁵ Afädëa ië udiale malöle hedabola made sigi aligiseda, eada udia dolö Godea wela ifosisi nefolalebe amoli abeahäla sigi namolödu. ⁶ E Geleso sosogo waliomu neloeada namolöi mademelë. Ea gugusäla bimäia hamosa neëgi, Godea mugabe busabalä gudi amo gadola, dolö amobaläge amala hamoloeamelë. ⁷ Udia dolö segea nefolalebe amolia dolö goda asigi mogoi neala sälo amea namolö dialea. Mida, ilia e gagadesegi, e mugabe busaie gei dibeami fädäloeamelë.

Digono dolö amolida gowe gadoia namolö dialeala säi amo

⁸ Amo gadola wäla, digono dolö ili asigi mogoimu nea, ado äudä sälo madea namolö dialea. Wani ödä edefade made nulöeage, muni aba adogola made neloeage, ⁹ iso asigi gagadelai nea, Godeie ado dofä säi dibe amo gaula mogosamu aligiloage, namolö dialea. ¹⁰ Iliä abilia hamosebelela bimolöie, dafidi fedogola bealahilä, ilima nemola sämolö made galëda, ilia digono hamoi hamomolö dialea.

¹¹ Amo gadola wäla, ilile udiage* asigi mogoimu nea, baagido made säloge, nelebo dibe amo sulubadela asigi gäwila hamologe, mala hamosebe amo sulubadela mogoimu hamosa namolö dialea.

¹² Digono dolö udia afädë goaea namolö dialea.* Ië malöge, ië mosöa aligiloge hedabola sigi aligimolö dialea. ¹³ Digono dolö nefolalebe amoliada, hamoi hedabi hamosebe amo udia dolöea bealahilä, dolö amolida asigi mogoi neala säsegida, ilia, bedäla made, Yesuma asigi afädë negemäia gelola säla olelemolömelë.

Godeie ado mala mi dibe amoda edefademalämelëla säi amo

¹⁴ Na beba gowe dädësäleada, di neebee gui hä, fodolofali moholöla helësësa neawe. ¹⁵ Dädëla iäseweie mida, ne hä di neebee fodolo made maaseda, beba gowe nidelahilä, dia udia dolö Godeie mosöa nefolalebe amolia mala gomalä hamomolö dibela dawadigimolömelë. Godeie mosöla säsebe amoda, Gode namolöi neebee wela ifosisi amoli nefolaleamelë. Ea wela ifosisi amolida igau gadoige, bagifufu gadoige, ado dofä amo ila neëgi nefolaleamelë. ¹⁶ Godeie ado mi dafidi ulufadigila made, negesi dilo. Amoda geloi edefade gelola dibe amo afädëa iso gäwi made gabula sämolöi mademelë.

Eda dolö domalola ulufala digai.

Godeie Gesamia e mogoifalä neamelëla olei.

* **3:11:** 3.11 Dawadigi odoaea helësësäleada, Giligi adoea damo gowegi dädëida, digono udiaie säila helësëi. Odoaea helësësäleada, Giligi ado amoda, digonosi udiaie säila helësëi. * **3:12:** 3.12 Udia afädë goeala säi amoie mida, udia äudä niage, udia elö fa neloeage, made namolö dialeala säi.

Şelesaia fia e meli.

İe ado mala fii odoama sāla İ.

Udia dolō sege elō elōlagi nefolalo amolia ema asigi afādē negei.

E selesaia mosōa yo digalo dibeā ami fedalasimelē.

4

Dolōea mala dofā dibe amo gadola made sāla olelelo neala sāi amo

¹Godeİe Gesamia ulufadigila fādāla sāhalea, hobeā udia dolō odoaea Godeİe mala dīgİla moholōmelē. Dīgİla awālahilā, İlia dahİla nelo mugabege, mugabeİe mala sāla oleleloge nabala bēgēla moholōmelē. ²Asigi fea negela wāfalİ sālo amolia mala amo gadoi sāla olelelōmelē. Nuloea gobei baho dibeā ami badİlİlo amo gadola, İlİle asigi badİli nea. ³Dolō amo gadoi amolia sāla olelesaleada, dolōea udia nimabİolage, molō odoā made mualolage, sāla olelelo nea. Godeā udia dolōea nesege-lahİlā molō muāİa hamoi amoda İlia muabİola sālo. Ado dofā amo dawadİgi asigi afādē negei nefolabe amoliada molō dİalea. ⁴Nelebo sulubadela Godeā hedabİmu hamoi dibe amolİgİda afādē fisİmolōİ mademelē. Nİlİa Godema nesege-lahİlā nİmolō dİalea. ⁵Mİda, Godeā ado sāla negei ameage, amase, nİlİa ema adose ameage, Godeā amoda hedabİ gabula sāmolōmelē.

Dimodi dida Gelesoİe hamoi hamolo hedabİ gowe gadoi namolō galeala sāi amo

⁶Dİa ado amolİ didoolalİma sāla İalahİlā, Godeİe ado mala dofā sāla negei dibe amoge, mala hedabola sāla olelei amo gaula mogosa neebe goge, gesamİ gelomāİaİe molō amo dİa nahamu alİgİseda, Geleso Yesuİe hamoi hamolo hedabİ dİ namolōmelē. ⁷Dİa fādāİ nagadaİaİe sİbalo galone made amolİ baagi İala auaula neada, asigi gelomāİa Godeā sāİ dİbe amomu bēgēla hamosa namİalo. ⁸Domalo gelomāİa oodo bİbİla hamosedā, amoda holōbō ugİla negemolō gaso, asigi gelomāİa Godeİe ado oodo bİbİsa alİgİseda, amoda nelebo sulubadela hamose amo ugİla negemolō. Walİo neebeweİege, hobeā namolōİ namolō amōİege, ugİla negemolōmelē. ⁹Ado dofāfalİ nİlİa nabaha maadei dibe amoda amo. ¹⁰Ado amo helēsēlahİlā, nİlİa hamoi baagi sēİ edefade hamosamu neebewemelē. Mİda, nİlİa Gode namolōİ neebe amoma asİgİa sİsİlāfūsa nea. Eada udia dolō sulubadelaİe damula aulo nea. Ea amala hamolo neada, ema dofā asigi afādē negei neebe amolİ hā, damula aulo nea.

¹¹Dİa udia dolōma mala amolİ sāla olelesaleada, hamomala gelola sāla İaha namİalo. ¹²Udia dolōea dİ gafodo gāhe gabula bealahİlā, dİ memalā gadoi hamoloea, dİa ado sāmolōge,

mala hamomolöge, boba hamomolöge, asigi afädë negela neebe goge, asigi gagadelai namolöge, Geleso sosogo nefolalebe amolia di bealahilä, ilige di neebe go gadoi namiäia namialo. ¹³ Ne misiäia beaha neada, Godeie bebagi ado säla dödëla negei dibe amo udia dolöea nabuäia nidelahilä, mala amo säla iadigi, säla oleleladigisa namialo. ¹⁴ Dolö dafidi nelö nefolalo amolia dima naabo negesisolo amo gala, afädëa bea säi ameadä, Gesamiie galu dima i amo gaula nebegoda fisimabio.

¹⁵ Udia dolö sulubadelaea mala amoli dima bäusebego bimäia, dia mala amoli oodo beala hamosa namolöie, dihidi gelolahilä hamosa namialo. ¹⁶ Dihidige, amase, dia mala olelesebegoge, hedabola idihë namialo. Fisila made, amala gelola hamosa aligiseda, dihidige, dia mala olelesegi nabaha neebe amolige damula aulo gaula namolömelë.

5

Dimodima udia dolö ili hile sosogofali gadoi namialoi amo

¹ Dia ödëdei sefolalebe amolima nemola sämbio. Die diadoma sälo amo gadola wäla, ado geleä säla hamogimalo. Dolö geloi nefolalebe amolimage, dihile didooma sälo amo gadola wäla sämalö. ² Udia sesalebe sefolalebe amolimage, dihile diemema hamolo amo gadola wäla hamomalo. Udia geloi sefolalebe amolimage, dihile dialifima hamolo amo gadola wäla, asigi gagadelaimu nea hamomalo.

Udia didalo sigi namolö malage, udia didaloea hamomolö malage dibe amo

³ Udia didalo ugila negelo afädë maade, hüdofali seëda, amo hedabola helësëla ugila negemolö dialea. ⁴ Udia didalo amoie malöge, amase, yayege seëda, ilia Godeie mala mogola gaula neebe amo, ilile mosöa aligilo amolima olela, ilile mäuea ili ugila negei amo helësëla, bu ilige ugila negela obëgëmolö dialea. Ilile hamoi edefade hamomolö amea, hamoi odoa baagila asi dialeala helësëmäia dia säla imalo. Mala amo gadola hamosa nefolalebe ameadä, Gode neala obeägilasilomelë. ⁵ Udia didalo e ugila negelo afädë maade, hüdofali sebe amea Godema asigia sisiläfüsa salea, yoba gasigige ema adosalea, ugila negemalola adosamu aligilo salea. ⁶ Udia didalo odoaea domaloiemu hamela mi hamosa salea galëda, ili salea gaso, baagoi gadoi salea. ⁷ Ili asigi mogoi nea, odoaea ilia asiala hamosebela made sämäia, mala dima säi amo gadola Geleso sosogo ilima säla imalo. ⁸ Afädëa e sosogofalige, e sosogo odoage beala made ugila negeseda, ea Godeie mala säla negei dibe amoma baagi iala, Gode made helësëlo nefolalebe amoli gadoi made, eda nafadefali nafade nea.

⁹ Udia didalo ilile ëi bebagi dödëla negei dibe gogida, udia didalo odoa gäheo i nabülası gafeia made baagi sefolalebe amolile ëi gegedomabio.* E dafidi dolö afädëmamı filı asi amoge,* ¹⁰ ugıla negelo udia amo saleala säloge, sulo. Amala hamolo salea, malö hedabola sigi aligiloge, näiadodi fıi odoa ie mosöa misialaloge, amase, Geleso sosogoie emo nigime hëloge,* udia dolö yöi gaula neebe amoli ugıla negeloge, mala hedabi elö elöla hamologe, sulo. Udia didaloea mala amo gadoi hamosa filı sefolalebe amolile ëimu dödëla negemolö dialea.

¹¹ Udia didalo gäheo i nabülası gafeia made baagıla asi sefolalebe amolile ëida dödëmabio. İlia domaloie hameloea Gelesoma baagi iala, dolö elö moholö helësëmolö. ¹² İlia amala hamola dafidi säla negei amo damuseda, gudimolö dië melëloea. ¹³ Amase elöda, bobogolo mala amo ilima bäula, ilia segeyo hili ili namolö amo yogobodila, udia dolö odoaea mosöa fıfi nawelo. Amomu made, ado gaula nawela baagido sämolöge, udia dolö ëi säla hololöla, ado sämolöi made dibe amo säsäla nawesa aligilo. ¹⁴ Hä, na helësësaleada, udia didalo gäheo i nabülası gafeia made baagıla asi sefolalebe amolida dolö elö filı awälahilä, malö ägüla hilile mosöa hamoi hedabola beaha namiäia helësësamelë. Amala hamoseda, ado nii neebe amea gagademolö fu made bimolömelë. ¹⁵ Mida, odoaea idi mogoi amo fisila, mugabe Saidani bëgëla aulo salea.

¹⁶ Geleso sosogo udia afädë sebe amoie sosogo didalo odoa seëda, udia dolö Godea wela ifosi nefolalebe amoli made yömäia, udia amo sosogo amohı ugıla negemolö dialea. Amala hamoseda, udia dolö Godea wela ifosi amoliada udia didalo ugıla negelo afädë maade, hıdofalı sefolalebe amoli ugıla negemolöi galea.

Dafidi nelo nefolalebe amoli sigi namolö mala dibe amo

¹⁷ Dolö dafidi nelo nefolalebe amoliada udia dolö hedabola sigi neëda, ili hedabola helësëla bidi hedabi imolö dialea. Mala säla iädigi, säla oleleladigilo amolida dofä amamolö dialea. ¹⁸ Mida, eladi gadoi damula negei amo iso hedefala didiga-fumäia, sugua gao emoea emosala aligi mosäia sigi neada, sugua gaoea made muäia ie nafi neegimolöi mademelëla säla dödëla negei dialea.* Ado elö säla dödëla negei dibe

* **5:9:** 5.9a Edoie ilile ëi dödëidu, nilia fädäla dawa made gaso, dawadigi odoaea helësësaleada, udia didalo odoa amolia säla negesalea, ilida dolö made filı, Godeie hamoi hamosamu namolöla säla negesebegi, Geleso sosogo iliada amala sälo amolile ëi dödëlahilä, amoli sigi aligila molö nelebo ugıla negela iaha aligilola helësëi. * **5:9:** 5.9b Dolö afädëmamı filı asıla säi amoie mida, dolö elö fa neloda,

made dödëmolö dialeala säi. * **5:10:** 5.10 Yone 13.1-17 bimalo. * **5:18:** 5.18a Mala Bu Eegei 25.4 bimalo.

amoda gowe. Hamoi hamolo neebe amogalida, bidi ìmolö dialeamelëla säla dëdëla negei dialea.* 19 Afädëa sähalea, Dolö dafidi nelo ebedaea nafade afädë hamoimelëla säседа, nabuabio. Äudäeage ohodoaeage, hamosa neebe melimelëla säседа, nabualo. 20 Asiala hamolo amo udia dolöie siigi ifosilahilä, ilia nabala bedämäia, dolö amoma nemomalo. 21 Godeiege, Yesuiege, selesaia fii memelei nefolalebe amolilege siigi nea, dima mogolasila gomalä sähago. Hamomäia na dëdëla ì amoli hamosaleada, udia dolö odoa dia hame negelo neebe amolibalä obeägisalea, odoamada auaula made, sulubadelama afädëdilamu hamomalo.

Dimodi dia mala hamosa nebegoda dihidi idihë nea hamosa namialola säi amo

22 Dia hä fodolofali aabela afädëma naabo negesimabio. Odoaea nafade hamoi amo dima asiala baaloea. Dida asigi gagadelai namialo.

23 Di iso olo lolosamu aligise ameada, ödä hïdomu muabio, wani ödä holöfali nadigisa namialo.*

24 Dolö odoaea nafade hamosebe amoda ulufa negelahilä, nafade hamoi amo udia dolö sulubadelaea dawadigilahilä fodolofali gudilo. Odoaea nafade hamosebe amoda hobeafali ulufadigilo. 25 Amo gadola wäla, odoaea hedabi hamosebe amoda, aabela ulufadigilomelë. Amase, hedabi hamoi ulufala made hamoi dibe amoge, musügä negela namolöi mademelë.

6

Hamoi hamolasilo nefolalebe amolia mala hedabola hamomolö dibe amo

1 Beaha aligilo nefolalebe amolia Godeie ëimage, ìe ado malamage, ado nafadela made sämäiaie, hamoi hamolasiloma i damui muugia negela begei gadoi nefolalebe amolida, ilile beaha aligilo neebe amo hawa nea, dofä hedabola helësëlahilä, ea hamomalola säsebe amo gadola nabala hamomolö dialea.* 2 Hamoi hamolasilo ilile beaha aligilo amo Geleso sosogo neëda, ilia helësësalea, nie beaha aligiloda hä, nedoofali neawedalahilä, holöbö memalä gadoi hamola helësëmolöi mademelë. Iliä ugila negesebe amo Geleso sosogo neebe ameada, ilia e boba hamosebe ameage, ìe ado nabala hamoi gelola hamomolö dialea.

Mala elöi säla olelemolöge, muni boba hamomolöge dibe amo

* **5:18:** 5.18b Madiu 10.10ge, Ulugu 10.7ge bimalo. * **5:23:** Wani ödä mualai amoie mida, e oloi amo ugila negemäiaie. * **6:1:** 6.1 I damui muugia negela begeila säi amo gadoida, sugua gaoea nelebo afädë gaula dusugamäia, i damui muugia negela begelola säi.

Dia mala amoli udia dolöma säla oleleladigi, gelola säla iädigisa namialo. ³ Afädëa nilile Dafidilo Geloi Yesu Gelesoie ado mala dofä säla negei dibe amo fisila, mala hedabi amo mogola gaula säla olelela made, mala elöi oleleseda, ⁴ dolö amoda asigi maade nea, gugusäla bimäia hamosa neamelë. Asigi nafade negela nea, ado yafie gaalu dagabola gëgëmolöge, ado eloalola nudumolöge hamelo. Amala hahamola awälahilä, mudiamolöge, udia dolö moge mogela gëgëmolöge, adoea mihsadiala sämolöge, odoama asigi nafade negela sämolöge, ⁵ dolö asigi nafade negei hilimu gëgësamu aligimolöge, mala amoli gadoi bäulo. Ado dofä amo dolö amo gadoimada maademelë. Iliä helësësaleda, Godeie malaeada ili nelegei negelo dafidilo hamolasimolö gabula helësëlo.

⁶ Amai gaso, afädëa Godeie mala gaula mogosa nea, Godea ema i negei dibe amo gadoida dofeala helësësedä, dofä nelegei negelo dafidiloda amomelë. ⁷ Mida, nilile nemea nili neegela ägüsolo amo gala, afädë made gaula misi. Amase, nili nagadaia wila awäsolo amo galage, afädë made gaula moholö. ⁸ Amamolö gabugi, domalogi salugamolöge, molö molöge galëeda, neda hä dofeada amola helësëdelä. ⁹ Amaimo, nagadaia nelegei muni yafie negemolöila helësëlo neebe amoli fedogola beasegige, gei dibeä amige, asigi made gäwila nafadelasilo yafie hamelogige digalomelë. Hamelo amoli gadoiada udia dolö neala nafadelasilo. ¹⁰ Mida, muni boba hamolo dibe ameada, nafade elö elöla dibe amo sulubadelaie mi dialea. Udia dolö odoaea muni gelola hamelahilä, dafidi Godema asigi afädë negei amo digila asiala asimelë. Amala hamoi ameada, ilile isogi gäwila doa salimu nea, hili ili së edefade nahamu neamelë.

Namolöi namolö gelola gaula namolö dibe amo

¹¹ Amai gaso, Godeie dolöo, dihidi mala amoli gadoi dibeamadila fisäla mosalo. Amala hamosa nea, bua gaula bëgëla hamomolöda goweli. Asigi mogoi namolöge, mala mogoi hamosa namolöge, Godema asigi afädë negemolöge, boba hamomolöge, yöi diëgi, dofea, aso madela namolöge, odoabalä hame negela namolöge, mala amoli bua gaula bëgëla hamosa namialo. ¹² Nudusalea gelola nudulo amo gadola, Gelesoma asigi afädë negela nea, gelola nudusa namialo. Dia udia dolö yafiea nabuäia, Godema asigi afädë negei neawela fädäla säla ulufadigisolo amo gala, Godea namolöi namolö amo gaula namiäia imolöie di weigomelë. Dia namolöi namolö amo gaula fëdöla namialo. ¹³ Sulubadelagali namolö ilo Gode neebe amoie siigige, Geleso Yesuea Bödiasa Bailadima säla ulufadigisalea, ado dofä fädäla säi amoie siigige, dia afädë

hamomäia gelola säla iäsebe amoda gowe. ¹⁴ Dima hamomalai amo afädë damula madege, amase, sälage baala made, odoaea dia asiala hamosebela säloeage, hamosa neëgi wäla, Dafidilo Geloï Yesu Geleso ulufadigimolö segeyo amo beselagalamäia, amala hamosa namialo. ¹⁵ Godea segeyo hi daiala negei amo gausiala digasolo amo gala, Geleso e ulufadigimolömelë. Gode eda obeägilo mi nea, hi emu Beaha Aligilo neamelë. Eda gini sulubadela neebe amoie Ginige, amase, dafidilo sulubadela neebe amoie Dafidilo Geloige e nea.

¹⁶ Gode hi emuda made baagolo nea.

Eda yo digalo edefade dibeä ami nea.

Afädëä yo digalo dibeä ami ga madela aligimolöi mademelë.

Afädëä e siia meli made nelo amo, siia bimolöi made nea.

Ë ei gauia adamolöige, e geloï neamu neala sämolöige, Gode hilemu dialea.

Amala hamomäiamelë.

Nagadaia nelegei yafie negei nefolalebe amolima asigi afädë negemäia säla i dibe amo

¹⁷ Nagadaia nelegei yafie negei nefolalebe amolima ado goweli gelola säla imalo. Gugusäla bimäia, nagadaia nelegei gaalimulo difolalebe amoligi asigia sisiläfüla made, Godemamu asigia sisiläfümalamalo. Godeada gëla made, nilia obeägimäia nelebo sulubadela hedabimu iaha maadelo nea.

¹⁸ Ilima hamoi hedabi yafie hamomolöge, ugila negemolöge, nelegei gëla made odoagali sogomolöge, amo gadola hamosa namialola säla imalo. ¹⁹ Iliä amo gadola hamoseda, nelegei hedabi gafedela negela, hili ili hobeä namolö amoie igau gadoi hamogila negemolö. Ameada, namolö dofäfalä amo gaula namolömelë.

Dihä hamoi hamosebego hedabola idihë namialola säi amo

²⁰ Dimodie, hamoi dia hamomäia dima gausi amo fädäla beala hedabola hamosa namialo. Odoaea nagadaiaie ado iso gäwi made nalä didiäha sefolalebeä amige, mala dawadigisa maadeimelëla säha sefolalebeä amige, di aligila made, sisigaha namialo. Iliä dawadigisa maadeila sälo gaso, ilile dawadigiloda wäfalä, Godeie ado malabalä ado nii neamelë. ²¹ Ili odoaea helësësalea, dawadigilo amoda dofämelëla helësëla sälahilä, Godema asigi afädë negei amo fisila asiala awäsio.

Godeie ugila negelo dilibalä diamolöi diamiaia hamesa neawe.

Hä amo.

Agedu Dimodi

Neala olelo oboba

Foloea Dimodima beba elö gowe dödëla i amoda, Dimodi e malisä geloi nea, hedabi hamosa namolö mala dawadigimäia dödëla i. Ado geloi säida, fologola made nea, aso madela, hamosa namolö dialeamelëla säla i. Foloea Dimodima sähalea, Së molö diëgige, odoaea dima bimolö habobasegige, Yesu Gelesoma asigi afädë negei nebegoda, gelola nea, Yesu Gelesoie Ado Mala Hedabi dibe amoge, Godeie asialo made ado siiba säla negei dibe amoge, amoli gaula sisiläfulahilä, daidola säsäla nawesamu namialola säla i. Foloea Dimodima sähalea, Udia dolöea asigi made gäwila gagaoi gadoi nea gëgëmolömelë. Ili nebea ami aligila made, di nafolala näiadodi namialola gelola säsi.

Foloea säla wagahalea sähalea, Na hamoi amoge, mala hamosa nelö amoge, dia sulubadela dawadigisa maadei neagomelë. Amai, dia amo gadola hamosa namolö dialeamelëla säla dödëla i.

¹ Neda Folo, Gode hile hamelo dibe amea, Geleso Yesuie abosolo neawe. Nilia Geleso Yesuma aligila, namolö gähe gaula namiäia, Godea dafidi imolömelëla säla negei amea, dia imolö mosalola säσιο. ² Nie malö obeägilo Dimodie, na dima beba gowe dödëla iasisago.

Nado Godemadilage, nilile Dafidilo Geloie Geleso Yesumadilage ugila negelasiloge, bobasëloge, dalulasiloge diamolöi diamiäia hamesa neawe.

Ado Mala Hedabi amo helësëlahilä hewamolö made amo

³ Na Godema nesegesa. Nie mäuea Godeie hamoi hamosa nelö amo gadola, nage asigi gagadelai nea, Godeie hamoi hamosa neawe. Amaimo, yoba gasigige na Godema adosaleada, di helësësamu nea, Godema adosa aligilo. ⁴ Die siahalö digai amo helësëlahilä, obeägilo nema nobamäia na gelola di bimolöila helësësa neamelë. ⁵ Dia Godema asigi afädë negei amoda dofä gelola neebe amo na dawadigi neamelë. Die diaye Oloisilea, dieme Yunisilea Godema asigi afädë negei amo gadola, diage amala negei nebela helësësamelë. ⁶ Mi amoieda, nie naabo dima negesebegi, Godea Gesamiie galu i amo bäumäia, nulo fulabesegi söa fedalo amo gadola, söa fedamäiala helësësa namialo. ⁷ Mida, Godea nilima ie galu i ameada bedälasilo made. Eada gelomolöge, boba hamomolöge, asigi sigi namolöge galu amoli imelë. ⁸ Amaimo, nilile Dafidilo Geloie Ado Mala Hedabi olelemolöda, dia hewala made namialo. Neda Dafidilo Geloie galabaia dolö neawela

helësëla, dia hewala made namialo. Hewala made nea, Godea geloi iase amo gadola, Ado Mala Hedabi säla ïmolöie na yöi gaula neebewe gadola gaula namialo. ⁹ Godea nili damula awäla ïe udia dolö mogola namiäia, ea nili wei. Amala hamoi amoda, nilia hamoi afädë hamosebegi made, amoda Godea ïe hameloeage, ugila negeloeage amala hamoi. Siiba Godea sege föi hamola made nea, Geleso Yesumadila aligila ïe ugila negelo amo nilima ï. ¹⁰ Siiba ï amo, walio nilile damula aulo Geleso Yesu hi e ulufala misi amea, Godea ïe ugila negelo amo ulufala olei. Gelesoea baagomolöie geloi damula sadia galahilä, ïe Ado Mala Hedabi amea, namolöi namolö amo ulufala olei. ¹¹ Neda Ado Mala Hedabi amoie uuala säla iloge, abosologe, säla oleleloge namiäia, Godea ne memelëla ifosimelë. ¹² Ne së naha neebeweda mi amoie së naha neawe. Na Geleso Yesuma asigi afädë negei nea, e dawadigi amea, na hewala made nea. Godea segeyo afädë daijala negei amo gausiala digamäia, ea nelebo nema gausi amo hedabola sigi namolöila helësësa. ¹³ Na dima säla ï amo gadola, dia säla olelesamu namolöie gelola gaula namialo. Amala gaula nea, Geleso Yesuma dila nea, asigi afädë negemolöge, boba hamomolöge, amoleda nilile dialeamelë. ¹⁴ Godeie Gesami nilima neebe amoie geloia, nelebo hedabi dima gausi amo hedabola sigi namialo.

¹⁵ Bolobinisi Esia ami fii udia dolö sulubadelaea ne digila awäha maadei amoda, dia dawadigi nebegomelë. Amoligida Figelusile Hemogenesisile nea.

¹⁶ Onesifolusia ne neala obeägila ugila negesamu nelo amo eege, ea mosöa aligilo amolige, Dafidilo Geloia bobasëla ugila negemäia hamesa neawe. Ne igi ëfëa begela negei amobalä, ea hewala bedäla made aligisio. ¹⁷ E Olomo gaamugi beselagalalahilä, ne beagolemolöila hogosamu nea, giso ne hä beagolesio. ¹⁸ Segeyo afädë daijala negei dibe amo gausiala digasolo amo gala, Dafidilo Geloia ïe bobasëlo amo ema ïmäia hamesa neawe. Ebesa nebegi, ea ugila negesamu nelo amoda, dia dofä dawadigi nebegomelë.

2

Dimodi e Geleso Yesuie ami dolö gadoi namialoi amo

¹ Nie malöo, ugila negelasilo amoda nili Geleso Yesuma dila nefolalebeweie dibe ameadä, dida hä amomadi gelola namialo. ² Udia dolö yafiea nabaha sebegi, na ado säla olelei amolida diage nabi. Ado säi amoda, dia dolö asigi falagasei säla olelelo dawa gauï nefolalebe amolima säla ïaha namialo. Hobealada, iliage odoama säla olelemäiala helësëlahilä, säla ïmalö. ³ Geleso Yesuie ami dolö hedabi gadoi

nea, nili neebe amo gadola, yöi diëgi, diage dofea, aso madela namialo. ⁴ Amala nea, ami dolöea ami hamoi hamosalea, ie sigi aligilo neebe amo obeägimäiala helësëlahilä, ea nagadaia namolö amoïeda asigia säosäola made nea, hamolo. ⁵ Amo gadola, balululo dolöea balululoie mala dibe amo gadola made hamola, e baluluia baagila awäседа, bidi nelo amo gadola made nimolömelë. ⁶ Molö sagaloea baagi sëi hamoi hamoi amo gadola molö mumului dibe amo, hïdale nimolö dialea. ⁷ Na ado säsebeweli hedabola helësëmalo. Amala helësësa neëgida, dia dawadigisa maademäia ado säi amoie mida, Dafidilo Geloia dima helësëlasimolömelë.

⁸ Yesu Geleso helësësa namialo. E bauia amila nowelasi amoge, amase, e Debidiie mäu nelo amoge, helësësa namialo. Ado Mala Hedabi amo na olelesa neebe amoda amomelë. ⁹ Na Ado Mala Hedabi amo olelese amogida, ne së naha neawe. Nafade hamolo dolö igi ëfëa nafodolo amo gadola ne nafodoi neamelë. Amai gasoda, Godeie adoda nafodoi made dialea. ¹⁰ Amaimo, udia dolö Godea memelei amoli helësëlahilä, damula auloge, namolöi namolö hedabi hïdo elöi amoge, Geleso Yesuma dibe amole, iliage gaula namiäia, yöi sulubadela diëgi, aso made dofeala nea, ne së naha neawe. ¹¹ Ado dofäfalï amo nilia nabaha maadei dibe amoda gowe.

Nili ebalä baagoi galëda,
nilige ebalä namolömelë.

¹² Nilia yöi diëgi, dofea, aso madela nea, së naha aligiseda,
nilige sigi aligilo nea, ebalä sigi aligilo namolömelë.

Nilia e baagi äla, nilida e sosogo made neala säседа,
eage nili baagi äla, dilida nie made nebegola sämolömelë.

¹³ Nili asigi falagasei made neëda,
ea ado säi amo bedefamolöi made neebe ameada, eda
asigi falagasei wälamu namolömelë.

Dimodima dida Godeie hamoi gelola hamosa namialola säi amo

¹⁴ Ado amoli dia udia dolöma helësëlasisamu namialo. Iliä ado eloalola nuduloea, dida Godeie siigi nea, ilima idihë namialola sämalö. Ado eloalola säse amo, nabase amoli neala hedabolo made, nafadelasilomelë.

¹⁵ Godeie siigi ie hamoi hamolo nea, dia hamoi hamosebegoie, ie siigi hewala made, Godeie ado mala dofä dibe amo gelolahilä, dofä hamosala helësëla, mogolafali olelelo namialo. Godea dima obeägilahilä, hedabola hamosa nelo gabula sämäia, amala hamosa namialo. ¹⁶ Amala neada, nagadaiaie ado iso gäwi made nali didiäha dibeami aligila made, di nafolala gasi gala namialo. Ado amo gadoi ameada, Godema habola nagadaia galu helësëlo mala bäumolömelë. ¹⁷ Mala amo gadoiada äyo siwä aligila edelo amo gadola

edemolömelë. Dolö äudä Haimeneasalea Filedasalea mala amo gadoi hamolo nea. ¹⁸ Elea ado dofä dibe a mila asiala baagi feala asimelë. Elea sähaleada, Udia dolö nowelasimolö amoda, hä, nowelasisa maadeila sälahilä, udia dolö odoa asigi afädë negei amoli asigi neala balalëlasilo. ¹⁹ Amai gaso, nili asigi afädë negemolö amoie mida, Godea mosö igau gadoi sagasi amoda fologomolöi made, namolöi neamelë.* Ami ado äudä dëdëla negei dibe amogi, afädëda gowe. Dafidilo Geloia udia dolö hile nefolalebe amolida hi dawadigisa maadei nea.* Amase, elöda gowe. Afädëa sähalea, Neda Dafidilo Geloie neawela säседа, ameadä, nafade difolalebe amolima baagi ialahilä, digila moholö dialeala dëdëla negei dialea.

²⁰ Mosö edefadegi, falo elö elöla negelo amoligi, odoada goloeage silibaeage hamoi negelo. Amase, odoada iige, nagaeage hamoi negelo. Falo odoaeada, hamoi odoa hamomolöie memelela nafolala negelo. Amase, odoaeada segeyo sulubadelagi hamoi elö elöla hamomolöie negelo.

²¹ Amai gabugi, afädëa mala nafade amoli fisila hi nigime hësa maadeseda, falo hedabi memelela nafolala negelo amo gadola, eda Godema odala iala namolömelë. Ea ie Dafidilo ugila negela hamoi hedabi sulubadela hamomolöi namolömelë.

²² Malisä nefolalebe amolia asigia gesami aulo amo gadola made, dida fisäla awäla, asigi gagadelai amolia Dafidilo Geloia ili ugila negemäia welo nefolalebe amolibalä nea, di asigi mogoi namolöge, Godema asigi afädë negemolöge, boba hamomolöge, daluloge, amoli bua gaula bëgëla hamosa namialo. ²³ Udia dolö odoaea asigi made gäwila, ado memalä amogi didiäha neebee ami made awäla, udia dolöea ado amo gadoia gëgëlola helësëlahilä, di ilibalä aligila made, nafolala namialo.

²⁴ Amaimo, Dafidilo Geloie hamoi hamolo nefolalebe amolia gëgëmolöda dofea mademelë. Eada udia dolö nefolalebe sulubadelabalä hame negeloge, säla olelemolö dawa gauige, odoama habobala obëgëla made, ado geleä säloge, amo gadoi namolö dialeamelë. ²⁵ Eada bafuäla sälo neebe amoli geleä aeasisila, hahamogilo namolö galea. Godea ili asigi besula, mala dofä dibe amo dawadigimolöie fu imäia, amala hamosa namolö dialeamelë. ²⁶ Ili asigi negela obëgëlahilä, dafidi mugabe busaea hamei dibe amo gadola hamomäia, ie gei dilo amea ili gaui dilo amo, goome holola fisäla mosäiage, amo gadola namolö galeamelë.

3

* **2:19:** Godea mosö igau gadoi sagasila säi amoda, udia dolö Godea wela ifosisi nefolalebe amoli helësëla säi. * **2:19:** Nidei 16.5 bimalo.

Aligila wagamolö ga madese gaalu, nafademolö yafie bese-lagalamolö amo

¹ Amaimo, ado gowe helësëmalo. Aligila wagamolö ga madese gaalu, nafademolö yafie beselagalamolömelë. ² Udia dolöea hili ilimu helësëmolöge, muni boba hamomolöge, gugüsäla bimäia hamomolöge, hili ilile ëi gauia adamolöge, gagademolöge, eedole emelele ado made nabulöge, made nesegemolöge, Godeïe mala made nabulöge, dië bimolömelë. ³ Amase, boba made hamomolöge, asiala hamose amo made fisimolöge, baagido sämolöge, asigi sigi made namolöge, gelola mihaläla nufudadigimolöge, hedabi hamolo dibe sulubadela made hamemolöge, dië bimolömelë. ⁴ Amase, ilia hilile damelë ado nii neebe amogali hololöla ïmolöge, asigi made gäwila helësëse amo gadola aabela hamomolöge, ilia hilimu neda dofä edefade neala helësëmolöge, amase, Gode made boba hamola, domaloea hamelo amomu boba hamomolöge, dië bimolömelë. ⁵ Iliä domaloeamu Godeïe mala hamosalea, Godeïe geloida maadela helësëmolömelë. Dimodie, udia dolö amoli gadoi nefolalebea ami, di aligila made, sisigaha nami-alo.

⁶ Amoligi dolö odoaeada, udia asigi made gäwi gadoi sebe amolile mosöa, asigi fea negela awälähilä, säfe negela ilile asigi gide begelo. Udia amolia nafade yafie dafidi hamoi amogi yöla nea gaso, gesami yafie awähamu fisa. ⁷ Udia amolida mala gähe helësëmäia säla olelese amo nabahamu salea gasoda, ado dofä amo dawadigimolöi made salea. ⁸ Siiba Yanisile Yäbilisilea Mosesema bimolö habobala ado nii nelö amo gadola, dolö amo gadoi iliada ado dofä amoma habobalähilä, bafuäla ado neaha nea. Iliä asigi nafade negei neda, Godeïe mala gaula mogomolö uli nea.* ⁹ Dolö amolia amala hahamola awäha namolö mademelë. Dafidi nefolalo amolia Yanisile Yäbilisile gagaoi gadoi nea, dofea made hamosa neebe beagolei amo gadola, udia dolö walio nefolalebeweage dolö amolige gagaoi gadoi, dofea mademu hamosa neë bimolömelë.

Dimodima Godeïe ado mala gelola gaula namialola säi amo

¹⁰ Amai gaso, dida nebalä nawesa nea, na mala olelelo amoge, mala hamosa nelö amoge, namolö mi hamosa nelö amoge, na Godema asigi afädë negela neebewege, aabela habobalo made amoge, boba hamolo amoge, yöi diëgi, dofea, aso madela aligilo amoge, ¹¹ odoaea nema nafadela hamolo amoge, së nulö amoge, amoli sulubadela

* **3:8:** Dolö äudä amolea Mosesebalä ado nii nelö amoïe Sigi Obëgëi 7.11-22ge, 8.7-19ge, 9.11ge bimalo.

dia dawadigisa maadei nebego. Ädiagoge, Aigoniamage, Ilisidalage, gaamu amoligi nebegi, nema yafie hamoi amoie së nahamu nelo amoda, dia dawadigisa maadei nebegomelë. Amo sulubadela hamosebegi, Dafidilo Geloia ne damula awäla sigi awäsio.* ¹² Dofä, udia dolöea Gode mi hamomolö dialeala helësësa neëgida, odoaea ili neala sëlasimolömelë. ¹³ Gasoda, dolö nafade hamolo amolige, udia dolö dahila nelo amolige, neala nafadela aligi awäha nelolahilä, nafademolöi nafademolömelë. Iliä udia dolö dahila neaha neëgida, odoaea ilige dahila neaha namolömelë. ¹⁴ Dia hä, dawa nü amoge, mala dofä amo helësësa aligilo amoge, gaula mogosa nebegoda, gälasi namolöi namialo. Mida, dima mala olelelo amolida gowelila dihi dawadigi nebegoeage, ¹⁵ amase, Godeie bebagi ado säla dëdëla negei dibe amoda, di holöfaligi nea helësësamu nelo amo nebegoeage. Bebagi ado säla dëdëla negei dibe ameadä, asigi falagasei negelasiloge, Geleso Yesuma asigi afädë negelo ameadä Godea damula aulola helësëlasiloge, amoda dihi dawadigi nebegomelë. ¹⁶ Bebagi ado sulubadela dëdëla negei difolalebe amolida dolöea dëdëmäia, Godea ilima helësëlasia. Säla olelemolöiege, nemomolöiege, mala halowei dibe amo hamogimolöiege, amase, asigi mogoi namolö amo oodo bibimolöiege, bebagi säla dëdëla negei difolalebe ameadä ugila negelomelë. ¹⁷ Ameadä, Godeie hamoi hamolea hamoi hedabi sulubadela hamomolö amo dawa gaula nea, daialomelë.

4

Dimodima Godeie ado mala gelola säla iaha namialola säi amo

¹ Udia dolö nefolalebe welibaläge, baagoi amolibaläge gudi mogelo Geleso Yesuie siigige, Godeie siigige, amase, Geleso Yesu e obëgësalea, ie Beaha Maadela Sigi Neebe amo moholöla helësëla, na dima gelola sähago. ² Ado mala säla iahaleada, gelola säla iahamu namialo. Udia dolöea nabasege, made nabasege, aso madelahilä gelola nea, säla imolöie daihamu namialo. Dia ado mala säla iahaleada, nemolage, mala halowei dibe amo hamogilage, asigi neala gelolasilage, sämolö dibe amo gadola, dofä hame negela, fologola made nea, säla olesamu namialo. ³ Mida, hobeada udia dolöea ado mala dofä amo nabolö habobalahilä, hili hamese amo gadoi hamola, ado elö gëhea nabolöila helësëlahilä, ili neebee ami mala odo olelelo yafie nefolalebe amoli mafula gegedomolömelë. ⁴ Ado mala dofä amo nabolö habobala baagi ialahilä, mäuie sibalo

* **3:11:** Ädiagoieda Abosolo 13.50 bimalo. Aigoniamäieda Abosolo 14.2-6 bimalo. Amase, Ilisidalaieda Abosolo 14.19-20ge, 16.1-5ge bimalo.

dibe amoli nabalö helësëla hamesa namolömelë. ⁵ Amaimo, dia segeyo sulubadelagi asigi sigi neamu, sê molö diëda, aso madelahilä, naha namialo. Ado Mala Hedabi säla iloie hamoi hamomalo. Godeie hamoi hamolo nea, hamoi sulubadela hamosa maadesa namialo.

Foloie hamoi hä hamola wagamolö dilo amo

⁶ Amase, ne baagomolöda, hä walio ga made dialeamelë. Wani ödä Godema odala äala söga salelo amo gadola, nie namolö amoda hä, söga salasebemelë. ⁷ Na nudusaleada, gelola nudui. Na balulusaleada, nofe amo hä, baagila asi. Godema asigi afädë negei amoda, fisila made, negesimu neawemelë. ⁸ Hä, walio asigi mogoi neebe amoie gini habuga gadoi bidida, nie negesi dialeamelë. Dafidilo Geloï mogelo mogoi neebe amea segeyo daiala negei beselagalasolo amo gala, bidi dibe amoda nihäma ïmolömelë. Amoda nemamu made, udia dolöea Dafidilo Geloï obëgëmäiala helësëla beaha nefolalebe amolimage, ilile bidi dibe amoge hilima ïmolömelë.

Dimodi e Folo neebee fodolofali misialoi amo

⁹ Dihï idi hogola, ne neebee hä fodolofali maala, beselagamolö helësëmalö. ¹⁰ Mida, Demasa eada nagadaia galu nelebo dibe amo boba hamolahilä, ne dīgila Desalonaiga awäsio. Amase, Gelesenese eda Galesia bolobinisigi asigo. Daidasa eda Disiligi Dalamesia asimelë. ¹¹ Amase, Ulugu emuda nebalä neamelë. Magaeada nie hamoi ugila negemolöi neebe ameada, dia e bea awälahilä haligila misialo. ¹² Digigasada, na Ebese mosaloimelë. ¹³ Di maahaleada, nie fagulo daia salugalo gii Doloasa gaamugi ami Gabasaie mosöa negesiä misi amoge, amase, beba amoge neala gaula misialo. Beba odoa sugua gafodo gadoia hamoi difolalebe amo galone geloi edefademelë, elaboloeo, neala gaumalo. ¹⁴ Alegisäda eada igi ei gabaea nelebo hamolo neebe amea ne edefademalä neala nafadelasisio. Amala hamoi amoieda, Dafidilo Geloia e bidi dofea ïmolömelë. ¹⁵ Nilia ado säi amogida, ea edefademalä bafuäla ado neaha nelo amea, dige ebalä idihë namialo.

¹⁶ Dafidi nebalä gudisolo amo gala, na säla obëgësebegida, dolö afädë nemadida maade. Sulubadelaë ne dīgila awäha maadei gabio. Ila amala hamoi ameada, Godea ilibalä bidi made negemäia hamesa. ¹⁷ Amai gaso, Dafidilo Geloï e nebalä nea, udia dolö fii odoa nefolalebe amoli sulubadelaë nabuäia, na ado mala säla äaha maademäia, ea ne neala gelolasisio. Ilaba busi edefade gadoi, ëida laeono, ie nafigila, ne damula awäsio. ¹⁸ Dafidilo Geloia nafade sulubadela dibeä amila ne nea nehamu nelolahilä, selesaia mosöa hi Beaha Maadela Sigi Neebee ami ne sigi moholömelë. Ìe ei gauia

adamolö amoda diamolöi diamiäia helësësa neawe. Amala hamomäiamelë.

¹⁹ Bilisilale Aguilalege, amase, Onesifolusige ië mosöa alig-ilo amolige, na ilima hawioila säila säla imalo. ²⁰ Elasadasa eda Golidi ami aligisisio. Amase, Dolofimasa eda olosebegi, gaamu Miledusa ami dīgīla asimelë. ²¹ I bāu gisalea gögī mulo segeyo amoli made maala neebe amogi, ne neebee moholö, dihi idi hogola, beselagalamolö helësëmalo. Yubulasaeage, Budeneseage, Ilinasaeage, Golodiaeage, Geleso sosogo sulubadelaage di hawiosebego.

²² Dafidilo Geloi eda dië gesamibalä namiäia. Godeie ugila negelo dilibalä diamolöi diamiäia hamesa neawe.

Hä amo.

Foloea Daidasama Dëdëla İ

Neala olelo oboba

Daidasada Yu dolö made nelo. Ea Gelesoma asigi afädë negelahilä, Folobalä Ado Mala Hedabi säla olelela aligi nawesa aligilo. Gilidi södüloie sege dibe amo sulubadela-madi, Geleso sosogo nefolalebe amoli beaha namiäia, Foloea Daidasama, dia beaha namialola sälahilä, e ami dīgila asi. Dīgila awälahilä, oböla hobeala Foloea Daidasa ugila negela beba we dëdëla İ.

Foloea beba we dëdëla İ amoie mida, ohodoa dibe beala amo ulufala dëdëla İ.

1. Geleso sosogo neebe amoli sigi namiäia afädë memelesaleada, mala gowe gadoi hamoloea namolöi galeala helësëlahilä, memelemalola säla dëdëla İ.

2. Udia dolö fädäimage, gafodo gähemage, hamoi hamolasilo nefolalebe amolimage, gomalä hamosa namialolage, gomalä säha namialolage, säla dëdëla İ.

3. Asigi sigi namialolage, hamoi hedabi hamosa namialolage säla dëdëla İ.

Daidasaea Geleso sosogo Gilidi södülogi nefolalebe amoli gelolasila, Geleso sosogoea hamolo malada gomalämelëla säla dëdëi

Foloea Daidasama beba dëdëla İ amo

¹ Neda Folo, Godeie hamoi hamolasiloge, Yesu Gelesoie abosologe, neawe. Udia dolö Godea memelei amolia ema asigi bogia adogolamu nefolamiäiaiege, amase, ilia ado mala dofä amo dawadigimäiaiege, Godea ne memelela ifosimelë. Mala dofä amo dawadigi amolia mala mogoi hamosa nefolamolömelë. ² Amala hamolo amolia namolöi namolö amo gaumolöie asigia sisiläfüsa nefolalea. Godea wäfali sälo made ameada, sulubadela made hamola nea, namolöi namolö dofä imolömelëla säla negei. ³ Ea segeyo hı daiala negei amogi, İe ado mala hı ulufala olesio. Nilile damula aulo Godea na ado amo säla olelemäia, hamoi amo nema İasio.

⁴ Daidasao, na dima beba gowe dëdëla İasisago. Alia Godema asigi afädë negei ameada, dida nıe malöfali gadoi neagomelë. Nado Godeage, nilile damula aulo Geleso Yesueage elele ugila negelasiloge, neala dalulasiloge dima diamiaia hamesa neawe.

Daidasaea Gilidi södülogi ami hamoi hamomalai amo

⁵ Na di Gilidi södülogi ami namialola säsiä asi amoda, hamogimolö odoa ami dibe amo dia hamogisa maademäiage,

amase, gaamu sulubadelagi, dolö dafidi nelo nefolalebe amolia Geleso sosogo nefolalebe amoli sigi aligimäia memelela ifosimäiage. Na hamomalai amo gadola dia hamomäiaie, di digila asimelë. ⁶ Dolö dafidi nelo gowe gadoia namolö dialea. Udia dolöie siigi nafade made baaiage, udia afädë goaeage*, amase, ie malölali asigi afädë negeiage, odoaea malö amolia gagaola mala nafade elö elöla hamolo, ado made nabelola sälo made. Amo gadoi neebe amoligi memelemolö dialeamelë. ⁷ Sigi aligilo Godeie hamoi hamolo neebe ameada, udia dolöie siigi nafade made baaia namolö dialea. Mala goweli hamoloeada made namolö dialea. Udia dolö emosala eegela beaha aligiloage, fodolofali habobaloeage, gagamolöie gagaolo ödä edefade nulöage, amase, nudumolöie fodolofali abadigiloage, muni aba adogola neloeage, made namolö dialea. ⁸ Amase, mala goweli hamoloeada namolö dialea. Udia dolö söfë mase amoli hedabola aealoeage, hedabi hamolo dibe sulubadela amo hameloeage, asigi sigi aligiloage, asigi falagaseiage, hi e Godema odala iala mala mogoimu hamoloeage, domaloea hamelo dibe amoli sulubadela sigi aligiloage, sigi aligilo namolö dialea. ⁹ Ea ado mala dofä amo fëdöla gaula namolö dialea. Ema olelei amo gadola, bedefala made, gaula namolö dialea. Amo gadola namolö dibe amoie mida gomalä. Ea ado mala dofä hedabola säla olelesebe amea udia dolöie asigi gelolasimäiage, amase, udia dolö odoaea, Ai, amala madela sälo amolia asiala sälo gabula helësëmäiage, ado mala fëdöla gaula namolö dialea.

Gilidi segea ami wäfalä säla olelelo yafie nefolalo amo

¹⁰ Amala säsebe amoie mida, ado neadigilo yafie amoli ami nefolaleamelë. Amoliada ado yafie memalä säla dabolahlilä, udia dolöie asigi balalëlasila gadiabola säla olelelo nefolalea. Amala sälo amoligi yafieda, gafodo damumolö dialeala sälo amoli nefolaleamelë. ¹¹ Ado neadigilo ilia muni gesami awäla, mala nafade dofea made dibe amoli säla olelesebe amea udia dolö odoage, amase, ilile sosogo sulubadela nefolalebe amolige, asigi neala balalëlasilo nefolaleamelë. Dolö amoli gadoia amo gadola made säla olelemäia, dia ili dofogamalo. ¹² Siiba Gilidi fii hili iligi bea sälo nelo afädëa sähalea,

Gilidi fii iliada

wäfalimu säloge,

nafadefali nafade sugua ilaba gadoi nafadege,

molö badoia nalahlilä, hamoi made hamolo, habobame nefolaleala

* **1:6:** 1.6 Udia afädë goaeala säi amoie mida, udia äudä niilage, udia elö fa neloeage, made namolö dialeala säi.

säi. ¹³ Ado amoda dofä säimelë. Amai ameada, ilia Godeie ado malamu gaula mogosamu namiäia, dia ilima gelola nemomalo. ¹⁴ Amase, Yu fii ilile mäuie sibalo awalo amo made nabuäiage, ado dofä amo memalä gadoi hamolo amolia hamomalala säla negelo amo made nabala hamomäiage, ilima amala nemomalo. ¹⁵ Godeie siigi nigime baai made neebe amolimada, nelebo sulubadela nigime baai made, hedabimu dialea. Be, Yesuma asigi afädë made negela, asigi halowe nefolalebe amolimada, nelebo sulubadela nigime baai, nafademu dialea. Amase, ilile helësëloge iso asigige helegela nafadesa maadei nefolaleamelë. ¹⁶ Iliä adoeamu, Nilia Gode dawa neala sälo. Gasoda, mala ilia hamosebe amea, Gode made dawa neala ulufadigilo. Odoaea ilima bimolö habobala, ilia mala mogoi dibe amoli sulubadela fisila, ado nabelo made nea, hedabi hamomolö amo uli neamelë.

2

Fädäi neebe amolima olelemalai amo

¹ Amasegi gaso, dihida Godeie mala dofä säla negei dibe amo gadolamu udia dolöma säla olelesa namialo.

² Dia hä, dolö fädäi neebe amolima gomalä säla olelesa namialo. Iliä nelebo dibe amo sulubadela asigi gäwila hamomalolage, asigi mogoi namialolage, hili ilile asigi sigi namialolage, asigi afädë negei amo made digala gelola namialolage, odoabalä hedabola boba hahamosa namialolage, amase, yoi diëgi, dofea, aso madela namialolage, säla äaha namialo.

³ Amo gadola wäla, udia fädäi sefolalebe amolimage, gomalä säla olelemalo. Baagido sämabiolage, gagaolo ödäea asigi made neala gagaomäiage, Godea hamei dibe amo gadola bögëla hamosa samiäiage, ilia mala hedabi olelemolö galeamelëla säla imalo. ⁴ Amala hamolo amea, udia fädäi amolia udia gafodo gähe sefolalebe amolima olelemolöi dialea. Iliä ilile dolöge, malöge, boba hamomalola olelemolöi dialea. ⁵ Amase, ilia hilile asigi sigi aligilahilä, Godeie siigi nigime baai made namialolage olelemolöi dialea. Amase, ilile mosöge malöge sigi aligila, haeafula gauia wewesa nea, ilile egoa hawa namialola olelemolöi dialea. Iliä amala hamosa aligiseda, odoa neebe amolia Godeie ado nafade gabula made sämolömelë.

Dolö gafodo gähe neebe amolia hamomolö dialeala olelemalai amo

⁶ Amo gadola wäla, dolö gafodo gähe nefolalebe amolimage ilile asigi sigi namolö dialeamelëla gelola säla imalo.

⁷ Dihä nelebo sulubadela hamosebego hamosaleada, mala hedabi hamosebego odoaea beala, bögëla hamomäialahilä,

olela hamomalo. Ado säla olelesaleada, ado odoa gegoala made säla, asigi gäwila nea, mogoimu säla olelelo namialo. ⁸ Odoaea di baagido made sämäia, ado mogola sämolö dibe amo gadolamu säla äaha namialo. Amala hamoseda, dibalä ado nii nefolalebe amolia nili baagido sämolö fu made beala, hili ili hewamolömelë.

Hamoi hamolasilo neebe amolia ilile sigi aligilo hawa namolö dialeala olelemalai amo

⁹ Dia hamoi hamolasilo neebe amolima gomalä säla olelemalo. Ilile sigi aligilo neebe amo hawa nea, säla obëgëla made, ili neala obeägilasila ilia säsebe amo sulubadela bëgëla hamola namolö dialeala säla olelemalo. ¹⁰ Amase, ilile sigi aligiloë nelebo muni dibe amogi fa made nimäia säla olelemalo. Hamoi hamolasilo amolia hedabimu hamoseda, ilile sigi aligiloea asigi fodoia gala elelatoi namiäia olemolö. Amala olemolö dialeala hamoi hamolasilo amolima säla olelemalo. Mida, odoaea hamoi hamolasilo amolile mala sulubadela bealahilä, nilile damula aulo Godeë mala hedabi amoda momadolasi gabula sämäia.

Yesu misiäia beaha nea, nilia Godea hamomalola säi dibe amo gadola bëgëla hamomolö amo

¹¹ Godea udia dolö sulubadela damula aulo gaula namiäia, ie ugila negelo amo ulufala olei. ¹² Godema habola baagi äala nagadaia galu helësëla, domaloea gelola hamelo dibe amoli sulubadela hamomolö, ugila negelo neebe amea nilia fisisa maademäia olelelommelë. Asigi sigi namolöge, mogola hamomolöge, Gode mi hamola namolöge, nagadaia neebewegi nea, ugila negelo neebe amea nilia amala hamosa namiäia olelelommelë. ¹³ Nilia nagadaiawi amala hamosa nea, nilia asigia sisiläfülo amo misiäia beaha nefolaleamelë. Amoda nilile damula aulo Gode edefade Yesu Gelesoea ie yo hido elöi digala ulufadigimäia beaha nefolaleamelë. ¹⁴ Ea nili helësëla ie namolö fisi. Nilia nafade hamolo sulubadela dibe amila sigi obëgëmolöëge, hile udia dolömu namiäiäge, amase, hamoi hedabi hamomolö amo gelola hamesa namiäia, ea amala baagola bedefai.

¹⁵ Hä, mala amolida udia dolöma säla olelesa namialo. Godeë geloigi nea, ilile asigi neala gelolasiladigi, nemo-ladigisa namialo. Udia dolöea di beala made golosomäia.

3

Godea nili neala hedabolasi amea, nilia hedabi hamomolö dibe amo

¹ Geleso sosogo Gilidi neebe amolima bu helësëlasila, dia gomalä säla ämalö. Iliä gamane sigi aligilo geloi neebe amolige, amase, gamane hamoi hamolo odoa neebe amoli hawala

namiäiage, ilia hamomola säsebe amo gadola hamomäiage, säla ïmalo. Hamoi hedabi sulubadela hamomolö amo daiala namiäiage säla ïmalo. ² Amase, afädë baagido sämabiolage, adoea odoabalä gëgëla made, dofä nagadaialahilä, udia dolö sulubadelabalä hame negela namolö dialeala säla ïmalo.

³ Siiba nilige asigi gäwi made nea, ado nabala made, nafadea nili dahila neala, domaloea gelola hamelo nafade elö elöla yafie dilo amea, gide begei nelo. Nafademu hamomolömadige mudiamolömadige nea, habobalo nilima nobalahilä, nilia nihilimu habobaha nelo amomelë. ⁴ Amala hamosamu nebegi gaso, nilile damula aulo Godea ïe ugila negeloge, boba hamologe, nilima ulufala olela, ⁵ ea nili damula asi. Amoie mida, nilia hamoi hedabi afädë hamosa nebegi made, ïe bobasëlo dilo amea, nili damula asi gabio. Nili nigime hëla, gähe neegela ägülasa. Amalahilä, Gesami Hedabia nili bedefalasila, namolö gähe ïala, ea nili damula asi. ⁶ Nilile damula aulo Yesu Gelesoie aulodaia nea, Godea gëla made, ïe Gesami nilima nobalasila adugamäia nilima söga sali. ⁷ Amala hamoi amoie mida, Godea ïe ugila negelasiloa nilima dili asigi mogoi nebegola säi gabulahilä, asigia sisiläfüsa nea namolöi namolö amo beaha namolöie. ⁸ Ado weda dofä gelola säi dialeamelë.

Ameada, Godema asigi afädë negei nefolalebe amolia hamoi hedabi hamosamu namiäia, na mala säseweli dia gelola säla ïaha namiäia hamesamelë. Mala amoli gadoi bëgëla hamosebe amoda hedabifalï. Ameada udia dolö sulubadela ugila negemäiala hamomolö dialea. ⁹ Ado memalä amogi didiamolöge, yaua mäulali aliligi misi amolile ëi säla sämolöge, gëgëmolöge, Mosesea Ado säla negei dibe amogi adoea nudumolöge, amo gadoi säsebea ami di aligila made sisigaha namialo. Amo gadoi sälo amoda udia dolö ugila negelo made, galone mademelë.

¹⁰ Afädëa Geleso sosogo nefolalebe amo mogemolöie ado säседа, äudäla hamogila säla ïmalo. Säla ïasebe amo made nabala auaula fofolëседа, baagi ïmalo. ¹¹ Dolö amo gadoida asigi halowei nea, hi asiala hamoi amea, e himu mogei neebe amoda dia dawa amomelë.

Daidasa e hä Folo neebee misialoi amo

¹² Ademasa galë be Digigasa galë, elegi afädë na di neebee mosalamolömelë. Elegi afädë di neebee ami beselagalaseda, neda Nigobolisi gaamugi ami neëgi, dihi idi hogola, beselagalamolö helësëmalö. I bäu gisalea gögï mulo segeyogi, neda Nigobolisi ami namolö helësëi neamelë. ¹³ Abolosile, mala säla negei amo dawadigi Senasale nawesa namolö amo, ele idiafa awähalea gumusui odoa melëloea, dia ele ugila negemolö amo helësësa namialo. ¹⁴ Amase elöda, alile udia

dolö amoli gägä made negeloea, segeyo sulubadelagi hamoi hedabi hamola, udia dolö odoa gumusui nefolalebe amoli dofä ugila negelo amo helësëmäia säla ïmalo.

¹⁵ Udia dolö nebalä nefolalebe weli sulubadelaea di hawiosebego. Udia dolöea Yesuïe ëigi nili boba hamosebe amolim-age, nilia ili hawioila säila sämalö.

Godeïe ugila negelo dili sulubadelama diamiäia hamesa neamelë.

Hä amo.

Age Yone Neala olelo oboba

Yone eda Yesuie damelē. Eda Yesu bēgēla aulo dolō gi-wilasi amogi. Hobeafalī ēdēi sali hamosalea ea ado go dēdēla Geleso sosogo nefolalo amolima ī. Dēdēla ī amoie mida gowe. Godea nilī boba hamoi amo gadola, amase, niliage udia dolō odoa boba hamomalola sāla dēdēi. Amase, ea elō sähalea, Wāfalī sāsāla olelelo moholōmelē. Hedabola beaha namialola sāla dēdēi. Iliā sähalea, Godeie malōda dolō namolō misi mademelēla sāmōlōmelēla Yonea beba gowe dēdēi. Ado Mala Hedabi Yone dēdēi amoge Yone eamu dēdēimelē.

Namolōi namolō Ado e ulufadigila misi

¹ Nelebo sulubadela maadeia, nelo misi amoie ado nilia nabala, siia beala, naaboea diigilalahilā, nilia dilima namolōi namolō Ado e misi amoie sāla iahago. ² Namolō dofā ulufadigi amo bealahilā, nilia meli amo dilima sāha. Namolōi namolō e siiba Eedobalā nelo ulufadigila misi amoie sāla iahago. ³ Dilia nilibalā dila namiāia nilia meli nabi amole dilima sāla iahago. Eedo, ie Efege Yesu Gelesolebalā nilia dila neamelē. ⁴ Dilimage nilimage obeāgilo nobamāia nilia dilima beba dēdēla iasisago.

Gode e yo digalo neebe

⁵ Ea ado sāi amo nilia nabalahlilā, dilima sāla iahago. Gode eda yo digalo nea, gasimi sagalo gadoi nafade ema made-falimelē. ⁶ Nilia ebalā dila neala sāha nea, gasimi sagalo gadoi nafademu hamosa aligiseda, wāfalī sālo nea, dofā sālo made gaula neamelē. ⁷ E nafade baai made, yo digalo neebe amo gadola nili nafade baai made, yo digalomadi nawesa aligiseda, odoa neebe amolibalā dila neage, ie malō Yesuie healea nafade hamoi amo sulubadela hēsage neamelē. ⁸ Nilia sähalea, Na nafade hamolo madela sāsedā, nili nihili gadiabola sāha, dofā sālo nilile isogi made neamelē. ⁹ Ama gaso, nilia nafade hamoi amo sāla sisiaseda, Gode mogoi nea hēmōlōmelēla sāi amo gadola hēmōlōmelē. Nilia mala nafade hamoi amoge sulubadela hēsa maademōlōmelē. ¹⁰ Nilia sähalea, Na nafade hamoi madela sāsedā, Gode eda wāfalī sālo neala sāloge, ie adoge nilima mademelē.

2

Gelesoda nilile ugila negelo neebe

¹ Nīe malōla dilie, nafade made hamomāia na dilima beba gowe dēdēla iasisago. Gasoda, nili afādēa nafade afādē hamosedā, nilile Ugila Negelo Eedobalā nea, Yesu Geleso e

asigi mogoi neebe amo neamelë. ² Nilile nafade hamoi amo hëmäia ea hile namolö amo odala iala baagoi. Nililemu hëmäia made, udia dolö sulubadelaie nafade hamoi amo hëmäia amala hamoi.

Gode dawadigi neebe ameada ie mala bëgëla hamosa neala säi

³ Amaimo, nilia ea säi dibe amo gadola hamosamu aligiseda, nilia e dawadigila helësësamelë. ⁴ Afädëa ea säi amo gadola made hamosa nea sähalea, E dawadigila säsedä, eda wäfalä sälo nea, dofä sälo ema mademelë. ⁵ Afädëa ea säi dibe amo gadola hamoseda, Godema boba hamolo amo dofä fädäi neamelë. Nilä ebalä dila neada gomalä helësëdelä. ⁶ Afädëa ebalä dila neala säsedä, Yesuea hamosa nelo amo gadola hamosa namolöi galea. ⁷ Nïe damelë obeägïlola dilie, na dilima hamomalola säla negei amo dëdëla iasise amoda hädamade negei made, siiba negei.* Amoda mi gäwia amila dilo. Siiba negeila säi amo dilia nabaha maadei. ⁸ Amai gaso, hamomalola säla negei amo dëdëla iasisebegoda gähemelë. Gelesoie namolöea hamoi amoge dilile namolöea hamoi amoge dofä gabula melëlo. Mida, gasimi sagalo amoda usila, yo digalo dofä amoda yo digaha neamelë. ⁹ Afädëa ie edooma bimolö habobala nea ea sähalea, Yo digalo neebea ami neala säsedä, gasimi sagaia ami neamelë. ¹⁰ Afädëa ie edooma boba hamosa neebe amoda yo digalomadi nea. Ie isogi yo digalo neebe ameada nelebo afädëa e digalasimolöi mademelë. ¹¹ Amai gasoda, afädëa ie edooma bimolö habobala nea galëda, gasimi sagaigi nea. Ami nawesa nea. Gasimi sagaloea ie si dofogasegi, idi gowegi awähala helësëla made, nagubaia nawesa nea.

¹² Malöla dilie, dilile nafade hamoi amo Gelesoie ëigi hëla fisi amoie na dilima dëdëla iahago.

¹³ Asigi fädäi nadola dilie, Afädë siibafalä siiba neamu nelo dilia dawadigi amoie na dilima dëdëla iahago.

Malisäfalie, dilia nafadelasiloie busa neebe amo nufuda salala salolela asi amoie na dilima dëdëla iahago.

¹⁴ Malöla dilie, dilile Diado neebe amo dawadigi amoie na dilima dëdëla iahago.

Asigi fädäi nadola dilie, Afädë siibafalä siiba neamu nelo dilia dawadigi amoie na dilima dëdëla iahago.

Malisäfalie, dilia geloi amoiege, Godeie ado dilile isogi dibe amoiege, nafadelasiloie busa neebe amo nufuda salala salolela asi amoiege na dilima dëdëla iahago.

Nagadaia galu boba hamomabiola säi

* **2:7:** 2.7 Yone 13.34 gomalä säla dëdëla negei dialea. Yesuea sähalea, Na dili boba hamoi amo gadola dilia dihilimu boba hahamola namialola säla dëdëla negei dialea.

¹⁵ Nagadaia galu amole nelebo nagadaia dibe amole boba hamola namiabio. Afädëa nagadaia galu dibe amo boba hamoseda, Nadoma boba hamolo amo ema mademelë. ¹⁶ Nagadaia dibe amo sulubadela Nadomadila mulo made. Amoda gowe. Domaloea gelola hamelo amoge, siia beala gelola hamelo amoge, afädëa nelegei yafie negelo ameage hamoi hamolo ameage gugüsäla bimäia hamolo. Amo sulubadela Nadomadila mulo made, nagadaia amila mulomelë. ¹⁷ Naga föige nagadaia hamelo amoge hogosa helesalea gaso, udia dolöea Godea hamese amo gadola hamolo amoli namolöi namolömelë.

Gelesoie ado nii misi neebe

¹⁸ Nie malöla dilie, nilida hä segeyo aligila wagamolö fumadi neamelë. Dilia dafidi Gelesoie ado nii moholömelëla säi nabi amo walioda hä odoa Gelesoie ado nii malei misi neamelë. Ameada nilida hä aligila wagamolö fumadi nea gabula helësëdelä. ¹⁹ Iliä nili digila bahila doadigila afiaha maadei. Amolia nilibalä dila made nelö. Dofä dila nelö galebeda nili gedola afädëfalä neëgi, amalabio. Ili afiaha maadei amea ili sulubadela nilibalä dila made nelö amo oleimelë. ²⁰ Amai gaso, dilima Gelesoea Godeie Gesami i. Dili sulubadelaefa dofä sälo dawadigi nebego. ²¹ Dilia ado dofä amo dawadigi madela helësëla dëdësa maade. Dilia ado dofä amo dawadigi ameage wäfalä sälo amo ado dofä amila mulo made amo dawadigi ameage na dilima dëdëla äasisago. ²² Wäfalä sälo amoda nowë. Eada sähalea, Afädë Memeleida Yesu madela sälomelë. Efegele Eedolema baagi ilo amoda Gelesoie ado niimelë. ²³ Efegelema baagi ilo amobalä eedoda nea mademelë. Efegelema asigi afädë negelo neebe amobaläda eedo neamelë.

Ado dofä Gesami Hedabia olelesa neebe

²⁴ Mi gawia amila nabi dilile isogi dibe amo amalasi namialo. Amalasi aligiseda, dili Efegele Eedolebalä namolömelë. ²⁵ Ea niligali imolöla daiäi amoda gowe. Namolöi namolö imolöla daiäi. ²⁶ Iliä dili dahila nimolö helësësa neebe amoie na dilima beba dëdëla äahago. ²⁷ Amai gaso, dilima Gelesoea Godeie Gesami i amo nea. Ameada afädëa dili olelemolöi made. Gesamia nelebo sulubadela dili olelesaleada wäfalä made, dofä sälo nea. Dilima olelei amo gadola, Gelesobalä dila namialo.

Nili Godeie malö neebe

²⁸ Amai gabugi, nie malöla dilie, hi e ulufadigisolo amo gala ie siigi nili hewaloea bedäla made gelola namolöie ebalä dila namialo. ²⁹ Amai dilia eda mogoifalä neebe amo helësësebe amea gomalä helësëmalo. Sulubadelaefa mala mogoi hamosa neebe amolida Godeie malölali nefolaleala helësëmalo.

3

¹ Wae, Nado Godea nilima sähalea, Dili nïe malölali nebegola säla abodo gadola boba hamosa neadu. Dofä gelola nilida ïe malölali neebe amo. Nagadaia nafade hamolo neebe amolia Nado dawa made neebe amea nilige dawa made nea. ² Nie damelë obeägïlola dilie, nili walio Godeïe malölali neebe amo hobea nili abodo gadoi namolödu dawa made nea gaso, nilia afädëfali helësësebe amoda gowe. Geleso ulufadigisolo amo gala e abodo gadoi maase bimolödu, amo nilia siia beahalea, e neebe amo gadoi namolö gabula helësësamelë. ³ Ea nili hi e gadoi namolö gabula sulubadelaëa asigia sisiläfüsa nefolalebe amolida nigime baai made, hi e nigime baai made neebe amo gadoi namolö gabula hehelësësa neamelë.

⁴ Nafademu hamolo nefolalebe amoli sulubadelaëada Godeïe ado säla negei dibe amo neadigilo nea. Mala nafade dibe amea ïe ado säla negei dibe amo neadigilomelë. ⁵ Nafade hëla fisimolöïe e ulufadigila misi amoge ema nafade afädë baai made amoge dilia dawadigi. ⁶ Amaimo, afädë ebalä dila neebe ameada nafade hamosamu aligilo mademelë. Afädëa nafade hamosamu neebe ameada e made beagolei, e dawa made nea. ⁷ Nie malöla dilie, afädëa dili dahila neloea idihë namialo. E asigi mogoi neebe amo gadola afädëa mala mogoi hamolo neebe amoge asigi mogoi nea. ⁸ Siiba mi gäwilafali mugabe busaeada nafademu hamosa nelo. Amo gadola afädëa nafademu hamolo neebe amoge e sosogo nea. Ea nafademu hamosa nebegi, Godeïe Malöëa mugabe busaea hamoi amo hailadigimolöïe ulufadigila misi. ⁹ Amaimo, afädë Godeïe malö neebe ameada nafade hamosamu aligilo made nea. Amoïe mida, ïe namolöïe gägä negela hi e gadoi bedefai nea. E Godeïe malö neebe amea nafade hamosamu namolö uli nea. ¹⁰ Amo helësëlahilä, Godeïe malö neebe amoge mugabe busaïe malö neebe amoge nowëïe walebelela mogela melëlomelë. Mala mogoi hamolo made neebe amoda Godeïe malö made nea. Amase, ïe edooma boba hamolo made neebe amoge Godeïe malö made neamelë.

¹¹ Mi gäwia amila ado säla ï nilia nabi amoda gowe. Nilia nihïlimu boba hamosa namialola säla ï. ¹² Nafadelasiloïe busaïe sosogo nelo Geinia ïe ëo baagomäia nufi. Nili e gadoi namiabio. Nufi amoda mi edogi. Mida, ïe ëoea hed-abimu hamosa nebegida, Geiniada nafademu hamosa nelo. ¹³ Amaimo, nie nedoola dilie, nagadaia nafade hamolo neebe amolia dilima bimolö habobaseda, fudugimabio. ¹⁴ Nilia nilile nedoo nefolalebe amolibalä boba hamosa neebe amea nilia helësësaleada, nilida baagomolö dibeä amila namolöï namolömadi dëgëla asi nefolaleala helësësa. Afädëa boba made hamoseda, eda baagomolö dibeä ami nea. ¹⁵ Afädëa hïle

edooma bimolö habobaha neebe amoda udia dolö baagomäia nufidelo nea. Baagomäia nufidelo neebe amolia namolöi namolö gaula made neebe amoda dilia dawadigi. ¹⁶ Gelesoea hile namolö amo niligali fisiga gala i amea, nilia boba hamolo amo helësësa nea. Amai gabugi, niliäge nilile nedoo nefolalebe amoligali nilile namolö amo fisiga gala imolöla. ¹⁷ Afädë nelegei negelo neebe amea ie edoo nelebo maade neebe amo bealahilä made bobasësa, Godeie boba hamolo amo ebalä abeahäla neadu. ¹⁸ Nie malöla dilie, nilia adoeamu boba hamolo gadoi namiabio. Dofä hamoi hamosa nea boba hamola namialo.

Godeie siigi neebe amea gelola namolö

¹⁹⁻²⁰ Amala hamolo amea nilida dofä säloie sosogo neala helësëmolömelë. Nafade hamosebe amoie së molö dialeala iso asigigi säla iaseda, ie siigi asigi sigi namialo. Mida, Godea nilile iso asigi baagila awäla, ea sulubadela dawadigi amea amala sigi namolöla. ²¹ Nie damelë obeägilola dilie, nilile iso asigigi së molö dialeala made säla iaseda, ie siigi bedäi made gelola neamelë. ²² Elöda, nilia ea hamomalola säi amo gadola hamosebe ameage, e obeägimäia hamosebe ameage nilia ema afädë nabaseda, ea imolömelë. ²³ Godea hamomalola säi amoda gowe. Nilia ie malö Yesu Gelesoie äigi asigi afädë negela nea, nihilimu boba hahamosa namolöla. Ea amala hamomalola säi. ²⁴ Amaimo, afädëa ea hamomalola säi amo gadola bögëla hamoseda, eda Godebalä dila nea. Amase, eege dolö amolibalä dila neamelë. Godea ie Gesami niligali i ameada nili Godebalä dila neala helësësamelë.

4

Dofä sälo Gesamile wäfalä sälo gesamile mogemolö

¹ Nie damelë obeägilola dilie, wäfalä bea sälo yafie amoli sege sulubadelagi nawesa nea. Amai odoaea Gesami nema neala säsa, sulubadelaefa dofä säseabela helësëmabio. Ili Gode-madila walebelela bimolöie fedogola bimalo. ² Ilima Godeie Gesami neebelela fädäla bimolö amoda gowe. Afädëa sähalea, Yesu Geleso eda dofä dolö domalola digaila säha neebe amomada Godeie Gesami nea. ³ Amaimo, afädëa sähalea, Yesu amala made digaila säha neebe amomada Godeie Gesami nea mademelë. Mala amoda Gelesoie ado niimadila misi dialea. Dafidi mala amo moholömelëla säi dilia nabi amoda walio hä nagadaia misi dialea. ⁴ Nie malöla dilie, dilida Godeie malö nea. Wäfalä bea sälo neebe amoli nufuda salalahilä salolela baagila asi nebege. Mida, dilibalä dila neebe ameada nagadaia nafade hamolo amolibalä dila neebe amoda baagila asi neamelë. ⁵ Amolida nagadaia dolö neebe amea ilia nagadaia galu säha neebe amoda nagadaia nafade hamolo

amolia nabelo nea. ⁶ Amaimo, nili Godeie sosogo nefolalea. Ado nilia sasolo amo gala udia doloea Gode dawadigi nefolalebe amolia nilile ado nabelo nea. Amai gaso, udia dolö Godeie sosogo made nefolalebe amolia nilile ado nabelo made neamelë. Amo gadola dofä sälo Gesamige wäfalä sälo gesamige mogemolöi galea.

Dolö afädëa Gode boba hamoi neebe ameada odoage boba hamomalola säi

⁷ Nie damelë obeägilola dilie, boba hamolo amoda Gode-madila mulo amea nilia nihilimu boba hahamosa namolöla. Afädëa odoa neebe amo boba hamosa neebe amoda Godeie malö nea, ea Gode dawadigi nea. ⁸ Amaimo, afädëa odoa boba made hamosa neebe amoda Gode dawadigi made nea. Mida, Gode eda boba hamolo nea. ⁹ Godea ie Efege afädëfalä amo nagadaia digamalai. Ea amala hamoi amea nili namolöi namiäia amai. Amala digamalai ameada Godea nili boba hamosa neebe amo olei. ¹⁰ Boba hamolo amoie mida gowe. Nilia edale boba hamoi made, eadale nili boba hamolahilä, nilia nafade hamoi amo hëmäia ie malöea hile namolö amo odala iala baagomäia e digamalai.

¹¹ Nie damelë obeägilola dilie, Godea nili amala boba hamoi amea nilia nihilimu boba hahamosa namolöla. ¹² Afädëa Gode made meli nea gaso, nili nihilimu boba hahamosa aligiseda, Gode eege nilibalä dila nea, nilile isogi ie boba hamolo amea hamese amo gadola hamosage neamelë. ¹³ Amaimo, Godea ie Gesami niligali i amea nilia ema dila neebe amoge, amase, ea nilima dila neebe amoge nilia dawadigimelë. ¹⁴ Nadoea ie malö nili sege föi sulubadelagi neebe amo sulubadelagali damula aulo namiäia fisiga idai. Fisiga idai amo nilia siia bealahilä, ulufadigila säla iahago. ¹⁵ Afädëa Yesu eda Godeie Efege neala säla ulufadigiseda, Godeda ebalä dila nea, amase, eege Godebalä dila neamelë. ¹⁶ Amaimo, Godea nili dofä boba hamosa neala nilia dawadigi nea. Gode eda boba hamolo nea. Afädëa boba hahamosa aligiseda, e Godebalä dila nea, amase, Godege ebalä dila neamelë.

¹⁷ Nilia amala aligiseda, nilile isogi ie boba hamolo amea hamese amo gadola hamosa nea. Amala hamosa neebe amea, nili nagadaia nea hi e gadoi aligilo amea, aligila wagala gudisolö amo gala nili bedämolö made, geloi namolömelë. ¹⁸ Afädëa boba hamomolöge bedämolöge balagula gaula namolöi mademelë. Boba hamolo dofä fädäi amea bedälo amo nesiladigilo. Mida, së molömadi neebe amea bedälo. Afädë bedälo neebe amoda Godeie boba hamolo amea hamese amo gadola made hamosa neamelë. ¹⁹ Godea dafidi nilidale boba hamoi amea nilia boba hamosa nea. ²⁰ Afädëa ie edooma bimolö habobaha nea sähalea, Na Godema boba

hamosa neawela säседа, eda wäfalī sälo nea. Ea iе edoo amoli siia bealahilä, ili boba made hamosa nea galëda, Gode made meli neebe amo ea boba hamomolö amo uli nea. ²¹ Ea nilia hamomalola säla i amoda gowe. Afädëa Godema boba hamosa nea iе edooma boba hamomolöi galeala säi.

5

Geleso sosogoea nafade sulubadela nufuda salelo neebe

¹ Afädë Memelei amo dofä Yesu e nealahilä asigi afädë negei neebe amoli sulubadelada Godeiе malö nea. Eedo afädë amoma boba hamosa neebe amoli sulubadelaеa iе malö amomage boba hamosa nea. ² Nilia Gode boba hamolahilä ea hamomalola säla negei dibe amo nabala hamolo amea, nilia Godeiе malölali neebe amo boba hamolo neala helësëmolö dialea. ³ Mida, Godema boba hamolo amoda gowe. Ea hamomalola säi amo nabala hamolo. Amoda iliawai made, hamomolöi dialea. ⁴ Mida, Godeiе malö nefolalebe amoliada nagadaia nafade hamolo elö elöla dibe amo nufuda salala baagila aulo nea. Yesu Gelesoma asigi afädë negei neebe amea nagadaia nafade hamolo dibe amo nufuda salalahilä baagila asimelë. ⁵ Nagadaia nafade hamolo dibe amo nufuda salala baagila moholö neebe amoda nowëa. Amoda goweа, Yesu e Godeiе malö neala sälahilä asigi afädë negei neebe ameamu baagila moholöi nea.

Godea iе malömadila namolöi namolö i

⁶ Ödäeage healeage misi amoda Yesu Geleso*. Ödäeamu made, ödäeage healeage misi. Gesamia dofä sälo amea dofä amala misi amo säla iaha nea. ⁷ Ohodoa ilia dofä amala misila säla iaha nea. ⁸ Gesamige, ödäge, healeage amolile adoda afädëdimu säla iaha nea. ⁹ Udia dolöea siia meli amo dofä säsebelä asigi afädë negelomelë. Amai gaso, Godeiе ado dofä sälo dibe amea udia dolöiе ado sälo amo baagila asi dialea. Mida, e Gode nea. Elöda, hile efegeiе säsisä nea. ¹⁰ Amala säla i amo, afädëa Godeiе malöma asigi afädë negei neebe amoie isogi iе malöea hamoi Eedoea säsisä neebe amo neala gaula nea. Amai gaso, elöea Godema asigi afädë made negei nea, Gode eda wäfalī sälo neala helësëlo nea. Mida gowe. Iе malöea hamoi säla i amo dofä gabula asigi afädë made negei amea. ¹¹ Amaimo, ado säla i amoda gowe. Godea niligali namolöi namolö i. Iе malömadila namolöi namolö amo i. ¹² Afädëa iе malöma dila neebe ameada namolöi namolö amo gaula nea. Afädëa iе malöma dila made neebe ameada namolöi namolö amo made gaula nea. ¹³ Godeiе malöie eigi

* **5:6:** 5.6 Giligi adogida ulufadigila dëdëi made, ödä heale elemu säi. Dawadigi odoо neebe amoliada, ödäla säi amoda Yesu ödägi gei amo helësëi. Healela säi amoda Yesu baagilo amo helësëi.

asigi afädë negei nefolalebela dilie, dilia namolöi namolö gaula nebege dawadigimäia, na dilima ado gowe dädëla iasisago. ¹⁴ Nilia Godea helësëi dibe amo gadola ema adosa nea, nilia afädë nabaseda, ea nilia säi amo gadoi imolömelë. Ameada nili ie siigi bedäla made gelola neamelë. ¹⁵ Nilia ema ado afädë nabasegi, ea nabolö gabula dawadigi nefolalebe amea ema nabi amo imolö gabula dawadigi nefolalea. ¹⁶ Afädëa ie edooea nafade hamosa neë beaseda, nafade amo gadoi hamose ameada baagomolöi made galëda, Godema nabaseda, Godea ema namolö imolömelë. Amo säsebe amoda, nafade ameada ili baagomolöie made säha nea. Amaimo, na gomalä säha, nafade hamose ameada baagolo dialea. Nafade amoie dilia adolasimalola säha maade. ¹⁷ Asiala hamolo sulubadelada nafademu. Amai gasoda, nafade hamose ameada baagolo made, nafade odoa amo gadoi dialea.

¹⁸ Nilia helësësaleada, afädë Godeie malö neebe ameada nafade hamosamu aligilo made neala helësësa. Mida, Godeie efegea e sigi neëgida, nafadelasilöie busa neebe ameada e diigimolöi made nea. ¹⁹ Nilida Godeie malö neebe amoda dawadigi. Nafadelasilöie busa amea nafade hamolo neebe amoli sulubadela beaha neebe amoge nilia dawadigi. ²⁰ Godeie malö nagadaia digai amo nilia dawadigi nea. Nilia Gode dofä neebe amo dawadigimäia ea dawadigilo amo niligali i. Nilia dofä Gode neebe amoma dila, ie malö Yesu Gelesomage dila nefolalea. Gode eda dofä nea. Namolöi namolö amoda hi e gelola nea. ²¹ Nie malöla dilie, wäfalä sälo gode neebe amo helësëlahilä, gasi gala sigola namialo. Hä amo.

Agedu Yone

Neala olelo oboba

Yonea beba agedu gowe dëdëi amoda ado holöbö obobala säi amo gowe. Geleso sosogo dihilimu boba hahamosa namolö dialeala säi. Amase elöda, wäfalä säsäla olelelo neebe amolia dili neala golila dahila neloea hedabola idihë namialola dëdëla i.

¹ Neda ëdëi sali dafidiloea udia Godea memelei* ië malölalima dëdëla iahago. Na dili dofä boba hamosa neamelë. Namu made, ado dofä dawadigi ili sulubadelaage dili boba hamosa nea. ² Ado dofä nilile isogi dibe ameage amo nilibalä diamolöi dibe ameage dili boba hamosa nea. ³ Nado Godeage, ië malö Yesu Gelesoeage dofä nili boba hamola, elea ugila negela, nili bobasëla, aealasiloea nilile isogi gelolasimolömelë.

⁴ Nadoea nilia hamomalola säi amo gadola dië malö odoaea ado dofä amo bëgëla awähala säi amo nabalahlä, na edefademalä obeägimelë. ⁵ Amai gabugi, udiao, nili nihilimu boba hamodi. Hamomalola säla negei dëdëla iasise amoda gähe made, mi gäwia amila nilibalä dilo amo. ⁶ Boba hamolo amoda gomalä. Ea hamomalola säla negei amo gadola bëgëla awäla hamolo. Ea hamomalola säla negei amoda gowe. Dilia mi gäwia amila nabi amo bëgëla hamomalo. ⁷ Mida, dahila nelo yafiea Yesu Gelesoda dolö domalola digai madela säsäla sege elö elögi afiaha maadei. Amolida dahila nelo, Gelesoie ado nii nea. ⁸ Amai gabugi, dilia hamoi amoie bidi nimolö amo made neala dabadigiloea, idihë namialo. Bidi amo sulubadela nimolöie amala namialo. ⁹ Afädëa Gelesoea säla olelei amo hedabola gaula made, ado odoa balagula gaula neebe amoda medelala baagila asi neebe amobaläda Gode e nea made. Afädëa ea säla olelei amo hedabola gaula neebe amobaläda Efegele Eedole nea. ¹⁰ Afädëa dili neebea maala, Gelesoea säla olelei amo gadola made, elö gaula maaseda, e säla olela gausiala mosöa maala fimola sämabio. ¹¹ Afädëa e säla olela gausiaseda, ië nafade hamosa neebe amo ebalä dila hamosa nea.

¹² Na dilima ado yafie säla iëmolö gaso, bebagi dëdëla iase amo dofea made. Ne dili neebea söfë mudulä. Maala nea dilile migalä beala säla idulä, nili obeägisa maademolöie. ¹³ Dilile dialifi memelei* amoie malölali dilima ilia hawioila säsisago. Hä amo.

* **1:1:** 1.1 Udia Godea memelei amo gadoida Geleso sosogo. Yone 1 bimalo.

* **1:13:** 1.13 Agedu

Osoda Yone

Neala olelo oboba

Yonea beba osoda gowe dödëi amoda udia dolö Godea wela ifosi amoli beaha aligilo ëi Gaiusama dödëla ï. Dödëla ïahalea, Yonea Gaiusaea Geleso sosogo sigi nea ugila negesa nelo amoïe nesegesamelëla säla ï. Nesegelahilä sähalea, Dolö afädë ëi Daiodelefsia asiala hamosebe amoïe hedabola siia bealahilä, sigola namialola säla dödëla ï.

¹ Neda ëdëi sali dafdiloea, nie damelë aeaifali Gaiusao, na di dofä boba hamosa nea dima dödëla ïasiasago. ² Nie damelë aeaifalie, nelebo dia hamosa nebego hedabola hamosa namiäiage, di olola made hedabola namiäiage, die gesami hedabi neebe amo gadola namiäia helësësamelë. ³ Dofä sämolömadi namolöi nelo amo gadola, asigi falagasei nea dofä sämolömadi namolöi neamelëla nedoo odoa maalahilä nema säla ï amo nabalahlilä, na edefademalä obeägimelë. ⁴ Afädëa sähalea, Die malësä dofä sämolömadi asi namolöi neala säse nabalahlilä, na edefademalä obeägisa aligilo. Na obeägilo ameada obeägilo sulubadela baagila asi dialea.

⁵ Nie damelë aeaifalie, di asigi falagasei nea. Didoollali ugila negeladigi, odoa ilia di dawa made nefolalebe amoli ugila negeladigisa nebegoda hedabola hamosa nebegola säha. ⁶ Amolia udia dolö Godea wela ifosi yawe nefolalebe welima dia boba hamolo amo säla ïmelë. Amala säla ïlo amoli nelebo gaula nawesa namolö awäsebe amo gadola afiasebea ami Godea helësëse amo gadola dia ili ugila negemalo. ⁷ Mida, ili Yesuïe ëigi awähalea, Godema asigi afädë negei made nefolalo amolile nelebo afädë iligali ïmäiala made helësëla, bahila asi gabio. ⁸ Amala hamolo amoïe nilia ilibalä dofä säloïe hamoi gedola hamomolöïe dia ili ugila negemolö dialea.*

⁹ Na beba dödëla udia dolö Godea wela ifosi di neebea nefolalebe amolima ï. Amala ï gasoda, Daiodelefsia e busa namolöila helësëlahilä, na ado säi amo fisi gabio. ¹⁰ Ea nilile ëi säla udia dolö odoama ado nafadefali nafadege wäfali sämolöge säha neebe amo ne dili neebea maalahilä, ea nafade hamolo amo dilia nabuäia na säla ulufadigimolömelë. Ea amomu hamolo made, edoolali odoa maasegige dili misigolela säla obeägilo mademelë. Amala hamolo made nea, udia dolö odoaea dili maase amoma mosöa fimäia fu ïmolö helësëi neebe dilia udia dolö Godea wela ifosi odoabalä seëge ili segea doadigila mosäia eada nesiladigimolömu helësëlomelë.

* **1:8:** 1.5-8 Dolö amolia Gode mala säla ïia wage nawesa namolö asi.

¹¹ Nīe damelē aeaifalīe, nafade hamolo neebe amolia nafade hamolo amo gadola hamola oodo bibila hamola made, hedabi hamolo neebe amolia hedabi hamolo amo gadola hedabi hamola oodo bibila hamosa namialo. Udia dolō hedabi hamosa neebe amolida Godeie malō nea. Nafade hamosa neebe amoliada e meli made nea.

¹² Udia dolō sulubadelaea Demediliasa eda gowe gadoi neala sāha aligilomelē. Eada dofā sāmolōmadi nea ea dofā sāmolō gauī neebe amo gadoi neala olelo nea. Niliage e siia bealahilā, eda gowe gadoi neala sālomelē. Dia nilia sāsebeweda mogola sāsebelā dawadigi.

¹³ Ado sāmolō yafie gaulea gaso, dima bebagimu dēdēla imolō habosebemelē. ¹⁴ Holōfalī nelolahilā, halīgila odagi beaha nea sāmolōie ne di neebea mudulā.

¹⁵ Aealo dima diamiāia hamesamelē. Damelē odoa amolia dima hawiosebegola sāsisago. Alile damelē di neebea neebe amoli hido hīdolama hawioila sāila sāla imalo. Hā amo.